

ایده سنجش شایستگی

ایده جدید زندگی اجتماعی

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ایده سنجش شایستگی

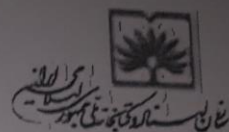
(ایده جدید زندگی اجتماعی)

تألیف:

۱- دکتر عباس عبادی

۲- دکتر مریم بهمنی

زمستان ۱۴۰۰

سرشناسه	: عبادی، عباس، ۱۳۵۵ -
عنوان و نام پدیدآور	: ایده سنجش شایستگی (ایده جدید زندگی اجتماعی)/ تالیف عباس عبادی، مریم بهمنی
مشخصات نشر	: علی آباد کتول: ظهور فن، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری	: ۲۱۳ ص.: جدول.
شابک	: ۷۰۰۰۰۰ ریال: ۶۲۲-۹۷۸-۶۲۵-۶۴۲۱-۶-۲۵
وضعیت فهرست نویسی	: فیپا
موضوع	: موفقیت
	Success
	شایستگی (اخلاق) -- جنبه‌های اجتماعی
	Merit (Ethics) -- Social aspects
شناسه افزوده	: بهمنی، مریم، ۱۳۵۵ -
رده بندی کنگره	: ۶۳۷BF
رده بندی دیویی	: ۱۵۸/۱
شماره کتابشناسی ملی	: ۸۷۷۵۷۰۶
اطلاعات رکورد کتابشناسی	: فیپا

عنوان: ایده سنجش شایستگی (ایده جدید زندگی اجتماعی)

مؤلف: عباس عبادی، مریم بهمنی

انتشارات: ظهور فن

نوبت چاپ: اول ۱۴۰۱

شمارگان: ۱۰۰

قیمت: ۱۱۰۰۰۰ تومان

فهرست مطالب:

پیشگفتار اول	۱
پیشگفتار دوم	۴
مقدمه	۵
فصل اول - کلیات	۹
۱-۱- تعاریف:	۱۰
۱-۱-۱- تعریف موفقیت	۱۰
۱-۱-۲- دوازده ستون موفقیت از نظر جیم ران و کریس وایدنر:	۱۰
۱-۱-۳- موفقیت در تمام ابعاد زندگی	۱۱
۱-۲- تاریخچه سنجش موفقیت	۱۳
۱-۳- استفاده بهینه از عمر و مدیریت زمان	۱۵
۱-۴- درس‌هایی از طولانی‌ترین مطالعه درباره موفقیت و شادی	۱۵
۱-۵- خرد جمعی	۱۵
فصل دوم - نیازها، اهداف و کاربردهای ایده سنجش شایستگی	۲۰
۲-۱- نیازها و ضرورت ایده سنجش شایستگی	۲۱
۲-۱-۱- تئوری انگیزش آبراهام مازلو - هرم نیازهای انسان	۲۱
۲-۱-۲- تئوری انتخاب ویلیام گلسر - پنج نیاز اساسی انسان	۲۲
۲-۲- اهداف و کاربردهای پیشنهادی ایده سنجش شایستگی	۲۶
۲-۲-۱- نیاز انسان متمدن به الگوهای جدید	۲۶
۲-۲-۲- نمره عمر و کاربردهای آن	۲۷
۲-۲-۳- تشکل مفاخر و اسطوره‌های ایران	۲۷
۲-۲-۴- کمک به تحقق شایسته‌سالاری	۲۸

- ۳۰-۲-۲-۵- کمک به انتخاب افراد شایسته جهت نمایندگان سیاسی و مناصب حکومتی.....
- ۳۰-۲-۲-۶- کمک به تحقق توسعه پایدار در جامعه.....
- ۳۰-۲-۲-۷- نمره عمر و کارت زندگی به‌عنوان شاخص اعتباری افراد.....
- ۳۱-۲-۲-۸- تشویق و ایجاد انگیزه برای کارهای عام‌المنفعه.....
- ۳۲-۲-۲-۹- کمک به خودشناسی.....
- ۳۲-۲-۲-۱۰- کمک به یافتن معنای زندگی و راهنمای عملی موفقیت در زندگی.....
- ۳۴-۲-۲-۱۱- برنامه‌ریزی برای موفقیت افراد با توجه به خلأها و کاستی‌ها.....
- ۳۵-۲-۲-۱۲- ملاک الویت بندی افراد برای استفاده از امکانات پزشکی محدود.....
- ۳۶-۲-۲-۱۳- کاربرد در ازدواج و انتخاب همسر مناسب.....
- ۳۶-۲-۲-۱۴- کمک به برقراری دموکراسی.....
- ۳۷-۲-۲-۱۵- کنترل خودکار جامعه.....
- ۳۷-۲-۲-۱۶- تقویت و احیاء فرهنگ‌های اصیل و بازسازی فرهنگ‌های غلط.....
- ۳۷-۲-۲-۱۷- کاربرد تحقیقاتی.....
- ۳۸-۲-۲-۱۸- نمره عمر شاخص نام نیک و جاودانگی.....

فصل سوم- روش طراحی ابزار سنجش موفقیت..... ۳۹

- ۴۰-۳-۱- نوع مطالعه.....
- ۴۰-۳-۲- مراحل اجرا.....
- ۴۰-۳-۲-۱- بررسی متون و کتب علمی.....
- ۴۰-۳-۲-۲- مصاحبه با افراد موفق و متخصص.....
- ۴۲-۳-۲-۳- بررسی نظام‌های بین‌المللی رایج و حاکم در دنیا.....
- ۴۳-۳-۲-۴- تجزیه و تحلیل داده‌ها.....
- ۴۳-۳-۲-۵- چارچوب‌بندی موضوعی و ایجاد گزینه‌های مختلف برای آیتم‌ها.....
- ۵۲-۳-۲-۶- تعیین گروه کارشناسی و امتیاز گذاری آیتم‌ها و گزینه‌ها.....
- ۵۶-۳-۲-۷- ابزار سنجش موفقیت برای تعیین نمره عمر.....
- ۸۵-۳-۲-۸- خصوصیات ایده سنجش شایستگی و ابزار سنجش موفقیت.....

۸۹	فصل چهارم - عناصر و آیتم‌های شایستگی (موفقیت، خدمت به جامعه، خوشبختی)
۹۰	عناصر ابزار سنجش موفقیت
۹۰	الف - موضوع عمومی:
۹۰	۱- آیتم جنسیت
۹۱	۲- آیتم سن
۹۲	۳- محل اقامت گذشته فرد
۹۲	۴- محل اقامت فعلی
۹۲	۵- تعداد شکست در زندگی
۹۳	ب- موضوع موفقیت تحصیلی
۹۳	۱- آیتم تحصیلات
۹۳	۲- آیتم رتبه برتر در کنکور سراسری
۹۳	۳- آیتم تعداد دانشگاه معتبر
۹۳	۴- معدل بالای ۱۷ در مقاطع
۹۴	۵- آیتم رشته تحصیلی
۹۴	ج - موضوع موفقیت در کار و اشتغال
۹۴	۱- آیتم نوع شغل
۹۴	۲- آیتم عضویت در اتحادیه یا انجمن صنفی
۹۵	۳- آیتم وجهه و امکانات شغل
۹۵	۴- گواهینامه‌های دوره فنی و حرفه‌ای
۹۵	۵- آیتم میزان سابقه کار
۹۵	۶- تناسب شغل با رشته تحصیلی
۹۶	۷- آیتم درجه‌بندی شغل
۹۶	۸- نمونه شدن در شغل در سطح کشور یا استان
۹۶	۹- آیتم گواهی کارگاه‌های آموزشی
۹۶	۱۰- داشتن خلاقیت و نوآوری در کار، خارج از وظیفه شغلی

- د- موضوع موفقیت در تولید علم (مطالعات، تحقیقات و اختراعات)..... ۹۶
- ۱- آیتم تألیف یا ترجمه کتاب علمی، پژوهشی ۹۷
- ۲- پذیرش و چاپ مقالات علمی پژوهشی ۹۷
- ۳- آیتم ثبت اختراع - برگزیده شدن در المپیادها و جشنواره‌ها..... ۹۷
- ۴- آیتم مطالعه آزاد و داشتن اطلاعات عمومی بالا..... ۹۸
- ۵- گواهی شرکت در سمینار یا همایش‌های امتیازدار ۹۸
- ر- موضوع موفقیت‌های هنری:..... ۹۸
- ۱- آیتم فعالیت در هنر..... ۹۸
- ۲- آیتم فنون و ذوق‌های هنری..... ۹۹
- ۳- آیتم هنردوستی و حمایت از هنرمندان..... ۹۹
- ۴- آیتم مجموع نظرات مردم به آثار هنری فرد..... ۱۰۰
- ز- موضوع موفقیت در تسلط به زبان خارجی و کامپیوتر..... ۱۰۰
- ۱- آیتم میزان تسلط به زبان انگلیسی:..... ۱۰۰
- ۲- تعداد زبان یا لهجه‌ای که می‌توانید مکالمه کنید..... ۱۰۱
- ۳- آیتم میزان تسلط به کامپیوتر..... ۱۰۱
- س- موضوع ارتباطات اجتماعی، معاشرت و قانونمندی..... ۱۰۲
- ۱- آیتم مهمان‌نوازی..... ۱۰۲
- ۲- آیتم میزان شهرت و سرشناس بودن..... ۱۰۳
- ۳- آیتم تشکل‌های مردم‌نهاد و مشارکت مردمی..... ۱۰۴
- ۴- آیتم شبکه‌های اجتماعی در فضای مجازی..... ۱۰۶
- ۵- آیتم خدمت، ایثار و فداکاری در جامعه..... ۱۰۶
- ۶- آیتم سازش با مردم، میانجی‌گری..... ۱۰۷
- ۷- آیتم قانونمندی - رعایت قوانین رانندگی..... ۱۰۸
- ۸- آیتم آداب معاشرت - فن بیان..... ۱۰۹
- ۹- آیتم کمیت سرمایه اجتماعی ارتباط..... ۱۰۹
- ۱۰- آیتم کیفیت سرمایه اجتماعی ارتباط (صمیمیت، عشق و مهرورزی)..... ۱۱۱

ش- موضوع خوشبختی.....	۱۱۳
۱- آیتم وضعیت تاهل و خانواده.....	۱۱۳
۲- آیتم تفریح و مسافرت.....	۱۱۴
۳- آیتم مهارت‌ها و آیین زندگی.....	۱۱۵
۴- آیتم رضایت از انتخاب‌های زندگی.....	۱۱۶
۵- آیتم میزان رضایت از زندگی مشترک - تفاهم و سازش با همسر.....	۱۱۶
۶- آیتم برآورده شدن آرزوها.....	۱۱۷
۷- داشتن احساس خوشبختی.....	۱۱۸
۸- شادی و ارتباط آن با موفقیت.....	۱۱۹
ص- موضوع موفقیت در داشتن سلامتی.....	۱۲۰
۱- آیتم سلامت جسمی.....	۱۲۱
۲- آیتم سن بیولوژیکی.....	۱۲۱
۳- آیتم ورزش و توانایی‌های فیزیکی.....	۱۲۱
۴- آیتم خطرپذیری و ریسک افراد و نقش حوادث و سوانح بر سلامتی.....	۱۲۲
۵- آیتم سلامت روانی و کارکردهای اجتماعی.....	۱۲۳
۶- تعادل کار و زندگی و تأثیر آن بر سلامتی.....	۱۲۳
ط - موضوع اخلاق و شرافت انسانی:.....	۱۲۴
۱- اخلاق.....	۱۲۴
۲- شرافت انسانی.....	۱۲۶
ع-موضوع موفقیت در حفظ محیط‌زیست و ارتباط با طبیعت.....	۱۲۹
غ - موضوع موفقیت اقتصادی و مالی (پول، درآمد و ثروت).....	۱۳۱
ف- موضوع موفقیت‌های فوق‌العاده و خاص.....	۱۳۲
ق-موضوع وطن‌پرستی- احساس تعلق - خدمت به جامعه.....	۱۳۳
ل-موضوع خودساختگی و گذشته زندگی.....	۱۳۵
م- موضوع امتیاز موفقیت همسر و فرزندان.....	۱۳۶
ن-موضوع فکر برتر.....	۱۳۷
و-موضوع رضایت مردم و محبوبیت.....	۱۳۹

ی- موضوع کمک یا برآورده کردن آرزوی افراد دارای نمره عمر بالا ۱۴۱

فصل پنجم - روش‌شناسی (متدولوژی) ایده‌سنجش شایستگی ۱۴۳

روش‌شناسی (متدولوژی) ایده‌سنجش شایستگی ۱۴۴

۵-۱- جامعه‌شناسی ۱۴۶

۵-۱-۱- تبعیض و نابرابری اجتماعی ۱۴۶

۵-۱-۲- قانون و اقتدار دولت ۱۴۷

۵-۱-۳- رفتار فرد - اخلاق - همبستگی اجتماعی ۱۴۸

۵-۱-۴- هندسه اجتماعی ۱۴۹

۵-۱-۵- طبقه اجتماعی ۱۴۹

۵-۱-۶- عقلانیت و نمونه آرمانی در زندگی اجتماعی ۱۵۰

۵-۱-۷- نخبگان ۱۵۱

۵-۱-۸- مکتب تکامل‌گرایی ۱۵۱

۵-۱-۹- مکتب کنش متقابل نمادین ۱۵۲

۵-۱-۱۰- مکتب فرانکفورت ۱۵۳

۵-۱-۱۱- مکتب پدیدارشناسی ۱۵۳

۵-۱-۱۲- مکتب کارکردگرایی ۱۵۴

۵-۱-۱۳- مکتب ساختارگرایی ۱۵۴

۵-۱-۱۴- مکتب کارکردگرایی ساختاری ۱۵۵

۵-۲- فلسفه ۱۵۵

۵-۲-۱- مکاتب اخلاقی ۱۵۵

۵-۲-۲- فمینیسم ۱۵۷

۵-۲-۳- مکتب ایدئالیسم آلمانی ۱۵۸

۵-۲-۴- مکتب پراگماتیسم (عمل‌گرایی) ۱۵۸

۵-۲-۵- مکتب هگل‌گرایی ۱۵۸

۵-۳- نظام‌های رایج و حاکم در دنیا ۱۵۹

- ۱۵۹.....۵-۳-۱-نظام سرمایه‌داری.....
- ۱۶۳.....۵-۳-۲-نظام کمونیست.....
- ۱۶۴.....۵-۳-۳-نظام سوسیالیسم الگوی سوئدی.....
- ۱۶۴.....۵-۳-۴-نظام اقتصادی با بینش اسلامی.....
- ۱۶۵.....۵-۳-۵-نظام دموکراسی.....
- ۱۶۷.....۵-۳-۶-نظام مدیریت محیط‌زیست و توسعه پایدار.....
- ۱۷۰.....۵-۳-۷-منشور حقوق بشر.....
- ۱۷۱.....ابداع جایگاه اجتماعی به‌وسیله نمره عمر جایگزین ثروت.....

فصل ششم - برنامه اجرائی، نتایج و رهیافت‌های ایده سنجش شایستگی.....۱۷۷

- ۱۷۸.....۶-۱- برنامه اجرای ایده سنجش شایستگی.....
- ۱۷۹.....۶-۲- نتایج ایده سنجش شایستگی.....
- ۱۷۹.....۶-۲-۱- کارت زندگی یا کارت نمره عمر.....
- ۱۸۰.....کاربردهای پیشنهادی کارت زندگی (نمره عمر).....
- ۱۸۲.....۶-۲-۲- کارت ازدواج و سامانه ازدواج علمی.....
- ۱۸۷.....ایده ازدواج علمی بر مبنای عشق.....
- ۱۸۸.....۶-۲-۳- کاندیدا کارت و سامانه رأی‌دهی منطقی.....
- ۱۹۰.....سامانه رأی‌دهی منطقی.....
- ۱۹۰.....نحوه رأی‌دهی افراد با توجه به ضریب شایستگی.....
- ۱۹۲.....۶-۳- چشم‌انداز درازمدت ایده سنجش شایستگی.....
- ۱۹۳.....۶-۴- نتیجه پایانی.....

منابع.....۱۹۷

ضمایم و پیوست‌ها.....۱۹۹

- ۲۰۰.....پیوست ۱- لیست موضوعات نیاز به تحقیق، جهت تکامل و دقیق تر شدن ابزار سنجش موفقیت.....

- پیوست ۲- پرسشنامه سنجش رضایت از زندگی مشترک انریچ ۲۰۴
- پیوست ۳- تست سنجش احساس خوشبختی دکتر تئو لنتر ۲۰۷
- پیوست ۴- تست سنجش میزان سلطه‌جویی ۲۰۹
- پیوست ۵- تست سنجش تیپ شخصیت ۲۱۱

پیشگفتار اول -

در ابتدای سال ۱۳۹۶، تصمیم گرفتم که در انتخابات شورای شهر، کاندید شوم. این تصمیم را آنی و بدون آمادگی قبلی گرفتم؛ چون نامزدی در شورای شهر را برای دور بعدی، در زندگی‌ام برنامه‌ریزی کرده بودم. از آنجائی که شغلم، مدیر اجرایی پروژه‌های شهری مانند خدمات شهری، فضای سبز و عمران بود و در آن زمان دارای سابقه ۱۹ ساله در این کار بودم و مدارک تحصیلی مرتبط داشتم و همچنین دارای چند مقاله علمی- پژوهشی در این زمینه بودم، زمانی که این تصمیم را علنی کردم، با استقبال افراد زیادی از آشنایان و همشهری‌هایم مواجه شدم. با شروع فرصت دوره تبلیغات، ناخواسته در حال ورود به جریان‌های تبلیغاتی مرسوم در شهر بودم و اطرافیان و حامیان، جهت معرفی به مردم و کسب رأی‌های بیشتر، پیشنهادهای گوناگونی می‌دادند. برخی از پیشنهادهای آن‌ها که با معیارهای منطبق بود را اجرا کردم ولی بسیاری از پیشنهادهای تبلیغاتی را نمی‌توانستم عملی کنم، چون عقیده‌ام بر این بود، افرادی که می‌خواهند به‌عنوان نمایندگان مردم، بر مدیریت و اداره شهر نظارت کنند، باید شایستگی‌های تحصیلی، اجرایی، مدیریتی و اخلاقی زیادی داشته باشند و تبلیغاتشان هم باید در راستای معرفی این شایستگی‌ها باشد؛ در طول این دوره، نامزدهای انتخاباتی، کارهای مختلفی برای کشاندن مردم به ستاد انتخاباتی‌شان و جلب آرا انجام می‌دادند که بعضاً جالب و عجیب بود؛ برخی از کاندیداها، افراد مشهور و یا ورزشکاران مدال دار را برای تبلیغ خود به کار گرفتند و برخی دیگر با کمک مجری‌های تلویزیونی و یا هنرمندان معروف، مراسم جشن و شادی ترتیب داده بودند؛ عده‌ای از کاندیداها که به هر قیمتی می‌خواستند رأی بیاورند، سعی می‌کردند که رأی افراد بی‌تفاوت یا فقیر را با مبلغی ناچیز پول یا چند وعده‌عده‌ای که طی ضیافت‌هایی در محل ستاد خود داشتند، به نفع خود بخرند و در نهایت عامل تعیین‌کننده مهم در انتخاب کاندیداها، نسبت‌های فامیلی، طایفه‌ای و قومی بوده است. من به دلیل نظر شخصی‌ام، برخی از برنامه‌های رایج را برای تبلیغات و جلب آرا انجام ندادم و در طول دوره دوره تبلیغات، بیشتر به مشکلات مختلف شهر و راه‌حل‌ها و برنامه‌ها فکر می‌کردم. گاهی خودم را جای مردم شهر می‌گذاشتم و ساعت‌ها فکر می‌کردم که واقعاً مردم چگونه باید نمایندگان متخصص و شایسته را از بین تعداد زیادی کاندیدا تشخیص دهند. من در آن زمان به دلایل مختلف، نتوانستم رأی قبولی را بیاورم و عضو شورای شهر شوم، ولی فکر نحوه انتخابات و تبلیغات و همچنین نحوه تشخیص کاندیداها شایسته توسط مردم را نتوانستم فراموش کنم؛ چراکه معتقد بودم برای داشتن شهر و جامعه‌ای پویا و بالنده، باید نمایندگان شایسته، چه در امور مدیریتی و نظارتی و چه در امور سیاسی، انتخاب شوند و تشخیص و انتخاب نمایندگان شایسته و متخصص، موضوع مهمی است و از اینکه بسیاری از مردم در انتخاب خود به مجموع شایستگی‌ها شامل عملکرد گذشته، توان مدیریتی، مسائل اخلاقی، تحصیلات و سوابق مرتبط کاندیداها توجه ندارند، احساس ناراحتی می‌کردم و آنجا بود که ایده سنجش و نحوه شناسایی نمایندگان شایسته در ذهنم جرقه زد و شروع به بررسی و تحقیق در این باره کردم. این تحقیق، بیش از ۴ سال طول کشید و برای اینکه مشخصات و خصوصیات افراد شایسته و لایق را شناسایی کنم، وارد تحقیقات زیادی در حیطه‌های مختلف مدیریتی، جامعه‌شناسی، اخلاقی، روان‌شناسی و غیره شدم و قسمت سخت‌تر موضوع، نحوه شناساندن و انتخاب آن‌ها توسط مردم بود؛ تحقیقاتم را اول از مطالعات کتابخانه‌ای و جستجوهای اینترنتی شروع کردم و کتاب‌ها و مقالات زیادی را مطالعه کردم و در مرحله بعد مصاحبه با افراد موفق و متخصص را انجام دادم. این مرحله که در واقع، سخت‌ترین مرحله این تحقیق بود، با مشکل پیدا کردن افراد موفق و متخصص روبرو شدم؛ چراکه تشخیص و دستیابی به تعداد زیادی افراد متخصص و موفق، چالش بزرگی بود، بطوریکه در مقطعی از روند تحقیقات، تصمیم گرفتم که تحقیق را بدون مصاحبه و فقط از طریق مطالعات کتابخانه‌ای و مطالعه متون و کتاب‌های علمی انجام دهم؛ ولی چون می‌خواستم یک ابزار کاربردی خوب برای سنجش شایستگی‌ها و خدمت افراد به جامعه بسازم، جسارت و تلاشم را بیشتر کردم و شروع به جستجوی افراد موفق و متخصص نمودم که می‌بایست با این افراد، حضوراً یا در فضای مجازی، قرار مصاحبه می‌گذاشتم

که برای قبول زحمت و دادن وقت ملاقات، نگران بودم ولی اصلاً متوجه نشدم که این همه انسان بزرگ و موفق، با داشتن دغدغه‌های کار و زندگی خود، چگونه در مسیر این تحقیق و انجام مصاحبه قرار گرفتند؛ گویی خداوند بزرگ، همه این انسان‌های بزرگ را در مسیر این پروژه تحقیقاتی و کمک به من مأمور کرده است.

در طول این تحقیق طولانی‌مدت، همیشه و در تمام لحظات به آیتم‌های موفقیت و مفید بودن افراد در جامعه فکر می‌کردم و در حین انجام کارهای روزمره مدام به این آیتم‌ها و جملات افراد مصاحبه‌شونده می‌اندیشیدم و نحوه ارزیابی و سنجش آن‌ها را در ذهن طراحی می‌کردم؛ تمام این اتفاق‌ها مصداق جمله ناپلئون هیل بود که در کتاب بیندیشید و ثروتمند شوید گفته بود: "انسان‌ها اگر پای عقیده و هدف خود بایستند و آن قدر مداومت کنند که خواسته‌شان به وسوسه دائمی تبدیل گردد، چه اتفاق‌ها که نمی‌افتد" و من در این مرحله از زندگی‌ام به آن وسوسه دائمی درباره موضوعات و آیتم‌های تحقیق و نحوه اجرای آن رسیده بودم.

در طول تحقیقاتم به کرات به این نتیجه رسیدم، افرادی که می‌خواهند نمایندگان سیاسی مردم باشند (نماینده مجلس، شورای شهر، رئیس‌جمهور و ...)، ضمن داشتن مدارک تحصیلی مرتبط، تخصص، تجربه کافی و توان مدیریتی، باید هم در گذشته زندگی خود و هم در شغل و نقش اجتماعی‌شان، فردی موفق، اخلاق مدار و شایسته بوده و دارای سوابق خدمت به جامعه باشند و در نهایت مردم از او راضی باشند. در اینجا بود که به این فکر افتادم، چگونه می‌توان موفقیت‌ها و مفید بودن افراد را در طول زندگی‌شان سنجش نمود و قضاوت کرد که افراد در گذشته زندگی‌شان، به چه میزان موفق، مفید و شایسته بودند و در مرحله بعد، بتوان این قضاوت و ارزیابی را در اختیار مردم گذاشت تا مردم جهت انتخاب بهترین‌ها، تصمیم بگیرند. بعداً با ادامه تحقیقاتم، آیتم‌های خوشبختی، شاد بودن، سلامتی، احساس تعلق و غیره را به شاخص‌های موفقیت اضافه کردم و به مرور ابزار سنجش موفقیت را طراحی کردم و با مطالعات و تحقیقات بیشتر آن را کامل نمودم؛ مع‌هذا اعتقاد دارم که به دلیل گستردگی و چند رشته‌ای بودن مطالعه (جامعه‌شناسی، روانشناسی، روان‌پزشکی، پزشکی، تربیت‌بدنی، محیط‌زیست، فلسفه و اخلاق، اقتصاد، هنر، زبان و ادبیات، کامپیوتر و ...)، این ابزار برای سنجش دقیق موفقیت، شایستگی و مفید بودن افراد، نیاز به تحقیقات بیشتری دارد که برخی از موارد تحقیقی که به ذهن رسیده است را به‌عنوان موضوع تحقیقاتی در پیوست این کتاب آوردم تا متخصصین و محققین علاقه‌مند، در این موضوعات تحقیق نمایند و نتایج تحقیق را جهت دقیق‌تر شدن ابزار سنجش موفقیت ارائه نمایند. همان‌طوری که ذکر گردید این مجموعه، به دلیل گستردگی در علوم مختلف و نیز در بسیاری از موارد به دلیل تضاد منافع و مقاصد دو موضوع محیط‌زیست و اخلاق با سایر موضوعاتی مانند اقتصاد، جامعه‌شناسی و روان‌شناسی، مطمئناً دارای نواقصی است؛ همچنین سنجش عملکرد و شایستگی‌های دولت‌ها و حکومت‌ها و نسبت دادن شایستگی‌ها یا بی‌کفایتی‌های آن‌ها به افراد مؤثر و دخیل، کار بسیار مشکلی است و لذا سعی گردید اسکلت و چارچوب ایده سنجش شایستگی و ابزار سنجش موفقیت طراحی گردد و امیدواریم در آینده به کمک محققین و متخصصان علوم مختلف در زمینه روان‌شناسی، جامعه‌شناسی، اخلاق، اقتصاد، فلسفه، محیط‌زیست و غیره، تکمیل و بدون نقص گردد.

در حین طراحی ابزار سنجش موفقیت و نگارش این کتاب، مقالات و کتب زیادی را مطالعه کردم و همچنین از فایل‌های آموزشی اساتید و متخصصان مختلف در فضای مجازی استفاده نمودم. در تهیه کتاب‌ها، به خاطر مضیق وقت و شرایط خاص کرونایی در دو سال اخیر، فیزیک بسیاری از کتاب‌ها را نتوانستم تهیه کنم و بسیاری از کتاب‌ها را از طریق اپلیکیشن‌های کتاب‌خوانی در کامپیوتر و گوشی همراه مطالعه نمودم و چون صفحه‌بندی کتاب‌ها در اپلیکیشن‌های کتاب‌خوانی کاملاً با نسخه چاپی آن‌ها فرق دارد، لذا در بخش منابع این کتاب، جهت ارجاع و رفرنس دهی برخی منابع، فقط نام اثر و مؤلف آن‌ها را آوردم و در برخی موارد نتوانستم صفحه‌ای که از آن مرجع گرفتم را آدرس بدهم که از این بابت از خوانندگان و محققان گرامی پیشاپیش پوزش می‌خواهم.

در حال حاضر، ایده سنجش شایستگی، از هدف اولیه خود فراتر رفته و با آیتم‌ها و گزینه‌های مختلف در مورد موفقیت، خدمت به جامعه و خوشبختی و با به‌کارگیری چندین ابداع و نوآوری در سنجش، طوری طراحی گردید که به‌غیر از شناساندن افراد موفق و شایسته برای کاندیدها، کاربردهای زیادی در ارتباطات افراد و خلق جایگاه اجتماعی، ازدواج و ... می‌تواند داشته باشد که در فصول بعدی کتاب مفصلاً توضیح داده می‌شود. امیدوارم که این ایده جدید و اهداف آن، به کمک همه افراد دلسوز، موفق و متخصص جامعه، تکامل یابد و بتواند به اهداف اجرایی خود در جهت تحقق شایسته‌سالاری در جامعه برسد.

دکتر عباس عبادی

زمستان ۱۴۰۰

پیشگفتار دوم-

یکی از موضوعاتی که برخی مواقع با همسر دربارہ آن صحبت می‌کردیم کاندید شدن افراد برای نماینده مجلس یا شورای شهر بود که انتخاب آن‌ها توسط آرای مردم بدون داشتن ملاک و معیار خاصی و در اکثر اوقات تحت تأثیر تبلیغات زیاد بود که بعداً در درازمدت و در طول خدمتشان مشخص می‌شد که انتخابشان اشتباه بود و آن‌ها افراد شایسته‌ای نبوده‌اند که تاوان این انتخاب اشتباه را مردم و جامعه پرداخت کردند. همچنین بارها شاهد کنار گذاشتن افرادی شایسته و دلسوز بودیم که با تمام توانایی‌ها و شایستگی‌هایشان توسط مردم انتخاب نشدند؛ چون معیار جامع و کاملی که مردم از آن‌ها آگاهی داشته باشند در این انتخاب‌ها و گزینش‌ها وجود نداشت. بعداً با کاندید شدن همسر در انتخابات شورای شهر و بررسی‌هایی که جهت نحوه تبلیغات و شناساندن وی به مردم انجام دادیم، سؤالات زیر به ذهنمان رسید که آیا جهت کمک به انتخاب درست و یا شناساندن افراد کاندید به مردم می‌توان کاری انجام داد؟ آیا وقت آن نرسید که با این همه پیشرفت‌هایی که در علوم مختلف ایجاد شده است، در معیارهای گزینش افراد شایسته تحولی ایجاد شود؟ معیارهای شایستگی افراد در جوامع مختلف کدامند؟ آیا شایستگی افراد قابل سنجش است و چه روشی برای سنجش شایستگی افراد وجود دارد؟ پاسخ به تمام این سؤالات برای ما آغاز شروع تحقیقی سخت و طولانی برای رسیدن به هدف بزرگ شایسته‌سالاری بود تا مطالعه و تحقیق در تمام زمینه‌ها و ابعاد موفقیت و شایستگی انجام شود و شاید سال‌ها طول بکشد تا آنچه ما بررسی و تحقیقات آن را شروع کردیم، در جامعه به بار بنشیند و در آینده بتوان با روش یا ایده‌هایی، سنجش شایستگی و همچنین شایسته‌سالاری را در جامعه تحقق بخشید که البته ایده سنجش شایستگی و طراحی ابزار سنجش موفقیت می‌تواند یکی از این روش‌ها جهت تحقق شایسته‌سالاری و نخبه پروری باشد.

دکتر مریم بهمنی

زمستان ۱۴۰۰

مقدمه:

شایستگی در لغت به معنای لیاقت، اهلیت، برازندگی، ارزش، زینبندی، دربايست، استحقاق، صلاحیت است که در مقابل آن لغت بی‌لیاقتی آمده است (فرهنگ معین) [۸]. بشر در طول حیات خود، سعی در اندازه‌گیری و درجه‌بندی عوامل و فاکتورهای طبیعت مانند زمین، دمای محیط، زمان، میزان صدا، میزان نور، سرعت باد و غیره نمود. همچنین در بسیاری از موارد، سعی در اندازه‌گیری و کمی نمودن مسائل کیفی از بین نیازمندی‌ها و توانایی‌های خودکرده است که نهایتاً برای آن‌ها مدارک مختلف صادر شد که افراد با تلاش خود در رشته‌های علمی مختلف به کسب مدارک و درجات علمی نائل می‌گردند و در حیطه‌های ورزشی نیز مانند قدرت جسمی، تمرکز، دقت و مهارت‌ها به موفقیت و اخذ مدارج و مدال‌های ورزشی نائل می‌شوند.

انسان متمدن، توانایی‌های زیادی دارد و از سوی دیگر با پیشرفت جوامع، نیازمندی‌های او نیز متفاوت‌تر و پیچیده‌تر شده است. با افزایش آگاهی و دانش و بالا رفتن سرعت انتقال اطلاعات، ارتباطات پیچیده‌تر و عمیق‌تر گردید. همچنین فناوری و امکانات رفاهی نیز افزایش یافته و لذا ممکن است انسان در دریایی از امکانات، ارتباطات، علم و دانش، غرق شود و یا به دنبال یک بعد از خواسته‌ها و نیازهای خود برود و فقط رشد یک‌بعدی داشته باشد که در اکثر مواقع این بعد، کسب ثروت است.

ولی نکته مهم این است، مواردی را که تا اینجای حیات بشر، اندازه‌گیری و طبقه‌بندی شده و برایشان مدارک معتبر صادر شده است، تمام نیازمندی‌های انسان نمی‌باشد و توانایی‌ها و نیازمندی‌های دیگری هم وجود دارد که به آن‌ها کمتر توجه شده است؛ بسیاری از موارد کیفی هستند و هنوز به‌طور دقیق کمی نشده‌اند و در اکثر موارد برای افرادی که در این موارد موفق بودند، مدرکی صادر نشده است؛ مواردی چون روابط اجتماعی و مردم‌داری، سازگاری و در جمع زیستن، اخلاق، کمک به هم‌نوع، شرافت انسانی، میزان مفید بودن، میزان اطلاعات عمومی، خوشبختی و میزان رضایت از زندگی، خوب زندگی کردن، تفریح و شاد بودن، ارتباط با طبیعت، حفظ محیط‌زیست و ده‌ها مورد دیگر از این جمله هستند.

نکته مهم‌تر اینکه همه این نیازها و توانایی‌ها، چه آن‌هایی که کمی و دارای مدارک معتبر هستند و چه آن‌هایی که کیفی و بدون درجه‌بندی و مدرک هستند، هیچ‌وقت در یک مجموعه باهم دیده نشده و اندازه‌گیری و قیاس آن‌ها طی گذشت عمر انجام نشده است و برای مجموع آن‌ها مدارک و مدارجی اعطا نشده است. این موضوع زمانی اهمیت پیدا می‌کند که برخی صاحب‌نظران معتقدند که بهترین و مطلوب‌ترین موفقیت در زندگی، موفقیت نسبی در تمام ابعاد و حوزه‌های زندگی است (ران، وایدنر، ۲۰۱۶) و موفقیت در یک بعد خاص، مثل علم، هنر یا ورزش، موفقیت کاملی نمی‌باشد؛ لذا بررسی تمام ابعاد موفقیت در طراحی میزان موفقیت یک فرد در زندگی و همچنین شایستگی‌ها و خدمات او در جامعه، ضروری به نظر می‌رسد. از سوی دیگر نویسندگان و محققین به موارد زیادی از ابعاد موفقیت در زندگی، در کتب و مقالاتشان اشاره کردند ولی میزان موفقیت هر فرد در تمام ابعاد زندگی را به‌طور کاربردی و اجرایی نشان نداده‌اند. چراکه زندگی همانند کنکوری بزرگ است که تا انسان خودش را نیازماید یعنی تمام ابعاد موفقیت و دستاوردهایش به‌طور کامل سنجیده نشود، نمی‌توان قضاوت کرد که وی تا چه اندازه‌ای موفق بوده است؛ بسیاری از انسان‌ها، وقتی در یک بعد، موفقیتی بزرگ کسب کردند، به دلیل مغرور شدن، از ادامه مسیر موفقیت کامل در زندگی دور شده‌اند و از ابعاد دیگر زندگی برای موفقیت غافل مانده‌اند.

مسئله مهم و علت چنین تحقیقی، وجود مشکلاتی است که امروزه به‌طور وسیع در بسیاری از جوامع و بالأخص جامعه ایران وجود دارد؛ مشکلات مدیریتی، بی‌عدالتی، فساد و انتساب آن‌ها به عدم شایسته‌سالاری و تخصص‌سالاری در جامعه که منجر به مهاجرت برخی متخصصان و نخبگان از کشور نیز شده است. از طرف دیگر، بزرگ‌ترین تجارت در دنیا، تجارت مغزها می‌باشد و به اعتقاد

بسیاری از صاحب‌نظران، علت پیشرفت کشورهای چینی، آمریکا، کانادا و استرالیا، مهاجرپذیر بودن آن‌ها و اقامت دادن به افراد برگزیده و شایسته می‌باشد. در شرایط کنونی نیز برخی از کشورها مانند آلمان، تلاش می‌کنند تا در آینده به بازار جذابی برای مهاجران تبدیل شوند و با تصویب قوانین مختلف و دادن امتیازات به افراد موفق درهای کشورشان را به روی متخصصان و نخبگان مهاجر باز می‌کنند. لذا در حال حاضر، برای حل مشکلات بگرنج جامعه، به وجود افراد موفق، شایسته و مفید، بیش از هر زمان دیگری احساس می‌شود؛ اکثر مردم بر این باورند که کشور توسط افراد شایسته، موفق، متخصص و متعهد ساخته می‌شود و راه رسیدن به جامعه آرمانی، جایگزینی ضابطه و شایسته‌سالاری به جای رابطه و بی‌کفایت سالاری است و آنچه در این بین کمبود آن بیش از هر زمانی احساس می‌شود، وجود سیستم یا ابزاری برای سنجش موفقیت و شایستگی‌های افراد می‌باشد؛ چراکه راه رسیدن به پیشرفت و تعالی، از ذهنیت پذیرش شایسته‌سالاری و سنجش آن شروع می‌شود.

بنابراین با توجه به مطالب فوق، نگارنده تحقیقی را در جهت شناسایی عوامل موفقیت و خوشبختی در زندگی و نیز مفید بودن در جامعه، آغاز نموده است که حاصل و نتیجه این تحقیق، به یک ایده جدید به نام **ایده سنجش شایستگی** ختم شد که کارکرد آن توسط ابزاری توصیفی به نام **ابزار سنجش موفقیت** انجام می‌شود که به وسیله آن، افراد موفق، مفید و شایسته شناسایی می‌شوند و با توجه به میزان موفقیت و مفید بودنشان، یک نمره کلی، به نام **نمره عمر** کسب می‌کنند. این ابزار جهت گردآوری اطلاعات و سنجش درباره موفقیت و شایستگی افراد توسط نگارنده و گروه کارشناسی، طراحی گردیده است که در آن از مصاحبه، آزمون، نمره‌گذاری و مقیاس‌های نسبی و عددی استفاده شده است و در آینده جهت تکامل و دقیق‌تر شدن این ابزار، می‌توان از طیف‌های سنجش استفاده نمود.

ابزار سنجش موفقیت در چند مرحله طراحی گردیده است که در **مرحله اول** متون علمی، مقالات پژوهشی و کتاب‌های مختلف در زمینه موفقیت، خوشبختی و شایستگی، مطالعه و بررسی گردید و آیت‌های مختلف موفقیت، شایستگی و خدمت به جامعه، از مقالات و کتاب‌های روان‌شناسی، جامعه‌شناسی، اقتصاد و... همچنین از نظریه‌ها و مکاتب جامعه‌شناسی و فلسفی، استخراج گردید.

در **مرحله دوم**، با ده‌ها فرد موفق و متخصص از اساتید دانشگاه، پزشکان، سیاستمداران، معلمان، کارآفرینان، مخترعین، مهندسیین، هنرمندان، مدیران، ورزشکاران و بازرگانان مصاحبه صورت گرفته است و آیت‌های موفقیت در زندگی و همچنین خدمت به جامعه، استخراج گردیده است. در این پژوهش ملاک موفقیت در هر موضوع، دستاوردهایی است که هر فرد در طول زندگی کسب کرد و مدرک و یا مستندات قابل اثبات آن را در دست دارد و به هیچ وجه، منظور از موفقیت، راه‌های کسب موفقیت، خصوصیات افراد موفق یا انگیزه‌ها و احتمال موفقیت نمی‌باشد، بلکه منظورمان، اول خدمت و مفید بودن، بعد خوشبختی، معاشرت و خوب زندگی کردن و در نهایت وجهه اجتماعی، محبوبیت و همراه بودن با ارزش‌های جامعه است. حال این موفقیت‌ها با هر استعداد و پشتکاری و با هر انگیزه‌ای و با هر ظاهر و قیافه‌ای و با هر اعتقادی به دست آمده باشد. بدین معنا که ایده سنجش شایستگی و ابزار طراحی شده، استعدادها و قابلیت‌ها را نمی‌سنجد، بلکه به دنبال سنجش نتیجه و ماحصل این استعدادها و قابلیت‌ها است؛ یعنی اینکه فرد در زندگی‌اش، چقدر توانسته از استعدادهایش استفاده کند و بهترین نتایج را در کوتاه‌ترین زمان از آن‌ها کسب کرده باشد. به عبارت دیگر این ابزار هر موفقیتی را که انسان در هر زمینه در طول زندگی خود به دست آورده است را ارزیابی کرده و امتیاز می‌دهد و کاملاً نتیجه‌گرا می‌باشد؛ مثلاً، نتیجه هوش بالا، می‌تواند کسب مدارج بالای تحصیلی و ثبت اختراعات علمی و غیره باشد و یا نتیجه قدرت بدنی بالا، می‌تواند کسب مدال‌ها و موفقیت‌های ورزشی باشد و یا نتیجه اخلاق خوب و مرام مردم‌دوستی، می‌تواند محبوبیت باشد. عبارت کسب بهترین نتیجه در کوتاه‌ترین زمان بدان معنا است که این ابزار طوری طراحی گردید، افراد هر چه موفقیت‌ها و شایستگی‌ها را در سال‌های ابتدایی زندگی‌شان کسب کنند، از ضریب و امتیاز بالاتری بهره‌مند می‌شوند و نمره عمرشان بالاتر است و هر چه

کسب موفقیت‌ها، در میان‌سالی و کهن‌سالی حصول شود، از ضرایب پایین‌تری برخوردار می‌شوند و نمره عمرش پایین‌تر است؛ دلیل چنین طرحی در ابزار سنجش موفقیت این است که جوان‌ترها که در مدت‌زمان کوتاه‌تری از عمر خود به موفقیت رسیدند و در نتیجه هنوز وقت بیشتری برای موفقیت‌های بعدی دارند و افراد میان‌سال و مسن با صرف مدت طولانی‌تری از عمر خود به موفقیت دست یافتند و وقت کمتری نسبت به جوان‌ترها برای کسب موفقیت بیشتر دارند.

در مرحله سوم، با تجزیه و تحلیل و بعد تشکیل گروه‌های تخصصی متشکل از افراد موفق و متخصص در رشته‌های مختلف، آیت‌های موفقیت که قبلاً استخراج گردیده، چارچوب‌بندی و امتیاز گذاری شده و برای مجموع موفقیت‌ها و شایستگی‌های هر شخص نمره‌ای محاسبه گردید و همان‌طوری که ذکر شد، نمره عمر نام دارد و به‌عنوان ثمره عمر، بیانگر میزان، نوع و عنوان موفقیت و شایستگی فرد می‌باشد. ابزار سنجش موفقیت دو نوع نمره عمر معرفی می‌کند. ۱- نمره عمر موفقیت (فردی) ۲- نمره عمر شایستگی (خدمت به جامعه). نمره عمر موفقیت، مجموع تمام موضوعات و آیت‌های ابزار سنجش موفقیت است و در ارتباطات اجتماعی و ازدواج کاربرد دارد. نمره عمر شایستگی مبین میزان موفقیت‌های فرد در خدمت‌رسانی به جامعه، مردم و محیط‌زیست است و حاصل مجموع نمرات موضوعاتی مانند تحصیلات، کار و اشتغال، مطالعات-تحقیقات-اختراعات، موفقیت‌های فوق‌العاده و خاص، اخلاق و شرافت انسانی، محبوبیت و رضایت مردم، فکر برتر، وطن‌پرستی، احساس تعلق و خدمت، موفقیت همسر و فرزندان که نتیجه این موضوعات، مرتبط با جامعه است. نمره عمر شایستگی به‌مثابه مالکیت معنوی افراد در داشتن شایستگی‌ها و خدمات‌شان به جامعه بوده و در رأی‌دهی سیاسی، روابط اقتصادی و قضایی می‌تواند کاربرد داشته باشد و افراد هر چه نمره عمر شایستگی بالاتری داشته باشند، رأی و نظر غالب‌تر، قوی‌تر و بانفوذتری در جامعه خواهند داشت.

از آنجائی که هر کشوری ارزش‌ها و فرهنگ خاص خود را دارد و امتیاز گذاری آیت‌های موفقیت در این تحقیق، توسط گروه تخصصی متشکل از افراد موفق و متخصص ایرانی انجام شده است، ابزار طراحی شده برای جامعه ایران مناسب است و لذا برای کاربرد در کشورهای دیگر باید با تشکیل گروه کارشناسی متشکل از افراد موفق و متخصص همان کشور، امتیاز گذاری گردد.

اهداف و کاربردهای ایده سنجش شایستگی، شاید با قواعد و قوانین روانشناسی موفقیت که به دنبال رفتار انسان و سنجش میزان هوش و خصوصیات افراد موفق و دیگر استعدادها هستند، فرق داشته باشد ولی یکی از بزرگ‌ترین مزیتش این است که کاملاً نتیجه‌گرا و کاربردی است و می‌تواند سنجش واقعی از موفقیت‌ها و خدمات یک فرد داشته باشد و مشکلات و حوادث احتمالی که مانع موفقیت افراد می‌شوند، در محاسبات آن جایگاهی ندارند و نکته آخر اینکه ایده سنجش شایستگی، فقط به سنجش میزان موفقیت، شایستگی و مفید بودن افراد نمی‌پردازد، بلکه پس از سنجش، برای افراد موفق و شایسته با توجه به نمره عمرشان، در جهت تحقق شایسته‌سالاری در جامعه، نقش تعیین می‌کند؛ این بدان معناست، افرادی که در جامعه موفق‌تر، مفیدتر و دارای نمره عمر بالاتر هستند، رأیشان در انتخابات (مجلس، شوراها، ریاست جمهوری و ...)، دارای ضریب است و غالب‌تر و نافذتر می‌باشد. در حال حاضر، رأی همه افراد در انتخابات، یکسان است و هیچ فرقی در رأی مفیدترین فرد جامعه با یک مجرم و بزهکار سابقه‌دار وجود ندارد. فلسفه، مکانیسم و چگونگی کارکرد آن، در فصول بعدی شرح داده می‌شود.

نکته بعدی اینکه، در جوامع بشری، فقط برخی از موفقیت‌ها مانند تحصیلات، هنر، ورزش و موفقیت در شغل و کار به‌صورت جداگانه سنجش و درجه‌بندی شدند که در ازای موفقیت در این موضوعات، به افراد دستمزد، وجهه و جایگاه اجتماعی اعطا می‌شود و اعتبار افراد (در بانک‌ها، دادگاه‌ها و ...) برحسب موفقیت مالی و ثروت می‌باشد؛ حال آنکه در ایده سنجش شایستگی، تمام موفقیت‌های

افراد در یکجا و در کل دوره زندگی به صورت ماندگار، تحت عنوان نمره عمر سنجش می‌شود و در ازای آن، به افراد اعتبار اقتصادی، قضایی و همچنین غالب بودن رأی و نظر در انتخابات و به‌طور کلی جایگاه اجتماعی، اعطا خواهد شد.

بسیاری از افراد موفق و بزرگ معتقدند که انسان‌ها عمر گران‌مایه خود را هدر می‌دهند و گاهی سلامتی خود را صرف به دست آوردن ثروت می‌کنند و به‌نوعی عمر و سلامتی خود را می‌فروشند و ثروت و ملزومات رفاهی را می‌خرند و جایگاه هدف و وسیله رسیدن به هدف را گم می‌کنند و خودشان هم متوجه این موضوع مهم نمی‌شوند؛ لذا با توجه به این قضیه مهم، نگارنده درصدد طراحی سامانه‌ای برآمد که گذشت عمر و میزان مفید بودن آن را اندازه‌گیری نماید به‌طوری‌که هر فردی در هر مقطع عمرش، بداند که آیا عمر خود را هدر داده و یا برعکس بسیار مفید و مؤثر بوده است.

ایده سنجش شایستگی که بر اصل شایستگی افراد در تمام ابعاد، بنا نهاده شده است، هم یک ایده جدید برای تحقق شایسته‌سالاری در جامعه است و برای انسان متمدن می‌تواند بسیار مفید و کاربردی باشد و هم ابداعات و ابتکاراتی در کاربردهای آن، شامل کارت عمر، کارت ازدواج، کاندیدا کارت و سامانه نظر دهی و ... صورت گرفته است؛ بعلاوه، خلاقیت‌هایی در سنجش و امتیاز گذاری برخی از آیتم‌های آن مانند اخلاق، احساس تعلق، ارتباط با طبیعت، سلامتی و غیره انجام شده است. در این ایده سعی گردید، آیتم‌های مهم روان‌شناختی و اجتماعی انسان به‌صورت کاربردی، مهندسی گردد. به‌طور کلی این ایده، شایستگی را به معنای تمام ابعاد آن، از ازدواج، ارتباطات و زندگی اجتماعی تا نحوه حکمرانی و حکومت، دخیل و عجین می‌کند و مجموع این شایستگی‌ها تحت عنوان نمره عمر، جایگاه اجتماعی برای افراد ایجاد می‌کند. در بسیاری از موضوعات ابزار سنجش موفقیت مانند ارتباط با طبیعت و یا خانواده و خوشبختی، هم نیازهای فردی و هم نیازهای اجتماعی (میزان خدمت فرد)، در نظر گرفته شد و آیتم‌های مختلفی جهت سنجش هر دو بعد قضیه طراحی گردید. همچنین نتایج و مؤلفه‌های ابزار سنجش موفقیت، به‌عنوان آیین و سبک زندگی، نقش راهنمای عملی را برای رسیدن افراد، بخصوص افراد جوان، به موفقیت، شایستگی و خوشبختی دارد. بعداً در فصول آتی، در مورد اهداف، مزایا و کاربردهای این ایده به‌طور مفصل بحث خواهد شد.

فصل اول

کلیات

۱-۱- تعاریف:

۱-۱-۱- تعریف موفقیت: (Successful)

بسیاری از انسان‌ها برای رسیدن به موفقیت، به‌طور خستگی‌ناپذیر تلاش می‌کنند اما به آنچه در آرزویش هستند دست نمی‌یابند و این چه معنایی دارد؟ آیا تلاششان کافی نبود و یا اینکه مسیر موفقیت را اشتباه انتخاب کردند؟ هیچ‌کس جز خود فرد نمی‌داند که چقدر موفق است چون اولاً موفقیت به شرایط اولیه فرد بستگی دارد و ثانیاً یک حس درونی است. موفقیت امری نسبی است و از نظر اکثر مردم، انسان موفق کسی است که به آرزوهای خود رسیده و در درون احساس رضایت می‌کند.

موفقیت یعنی پیشبرد تمام فاکتورهای انسان شامل سلامتی، ثروت، آرامش، عشق و خدمت به دیگران. انسان دارای ابعاد مختلفی است که برای رسیدن به موفقیت باید تمام فاکتورهای خود را پیشرفت دهد؛ یک فرد، تنها با پرورش یک بعد وجودی خود، موفق محسوب نمی‌شود بلکه باید تمام زوایای وجودی‌اش را پرورش دهد تا به هدف نهایی خود برسد. (محمدی، ۱۳۹۷) [۳۰]

در اکثر آثاری که در رابطه با موفقیت نوشته شده‌اند، موضوع ثروتمند شدن جایگاه اول را دارد و ثروت ملاک موفقیت می‌باشد ولی خیلی از آدم‌ها هستند که بدون خواندن حتی یک خط از یک کتاب، به ثروت زیادی رسیده‌اند؛ واقعیت این است که موفقیت فقط ثروتمند شدن نیست بلکه، همراه بودن با ارزش‌هاست. انسان‌های زیادی بوده‌اند که برای رسیدن به ثروت دست به هر کاری زده‌اند و سرانجام هم موفق شدند ولی بلافاصله دچار افسردگی شده و در برخی موارد، دست به خودکشی زده‌اند؛ پس ثروتمند شدن ضامن موفقیت نیست، هرچند که عامل تعیین‌کننده محسوب می‌شود؛ بنابراین انسان باید یک ثروتمند موفق باشد. (خسرونژاد، ۱۳۸۸) [۲]

۱-۱-۲- دوازده ستون موفقیت از نظر جیم ران و کریس وایدنر:

ران و وایدنر در کتاب دوازده ستون موفقیت، موفقیت در زندگی را در ۱۲ مورد به شکل داستان برشمردند: (ران، وایدنر، ۲۰۱۶) [۱]

۱- پیشرفت شخصی (ارتقاء انسان به سطحی بالاتر، با مطالعه، تمرین و تغییر در خود جهت تغییر دادن شرایط)

۲- سلامت همه‌جانبه (جسمی، روحی، معنوی شامل عقل و احساس و اراده)

۳- روابط (تلاش و وقت گذاشتن و ابتکار در روابط با دیگران)

۴- دستیابی به اهداف (نوشتن اهداف و برنامه ثابت برای رسیدن به اهداف)

۵- استفاده درست از زمان

۶- ارتباط با انسان‌های خوب و بزرگ و موفق

۷- آموختن مستمر تا آخر عمر (کتاب‌خوانی و اطلاعات عمومی)

۸- تأثیرگذاری بر دیگران (مردم شمارا صادق و با استعداد بدانند)

۹- شخصیت بالا

۱۰- معاشرت با دیگران (آداب معاشرت، رفتار، سخن)

۱۱- هنر رهبری و تأثیرگذاری

۱۲- کمک به دیگران (مالی - جسمی - ارتباطی) و خوب زندگی کردن.

۳-۱-۱- موفقیت در تمام ابعاد زندگی:

زندگی ابعاد و پیچیدگی‌های زیادی دارد و یک فرد برای موفقیت و خوشبختی نمی‌تواند هیچ بعدی را نادیده یا کم‌اهمیت بشمارد و اگر به دلیل عدم آگاهی یا غفلت و یا به اشتباه، یک یا چند بعد از ابعاد زندگی را بی‌اهمیت بشمارد و از آن غافل شود، خوشبختی، موفقیت و آرامشش در خطر می‌افتد. برای مثال در نظر بگیرید، فردی در شغل و کسب درآمد، کاملاً موفق است ولی در مدیریت خانواده‌اش موفق نباشد و یا از آن غافل شود، به هیچ‌عنوان احساس آرامش و خوشبختی نمی‌کند و یا اینکه فرد مذکور، جهت کسب درآمد بیشتر، آن‌قدر سرگرم کار و شغلهش شود که از سلامتی جسمی و روانی غافل شود، بازهم کل موفقیتش تحت شعاع سلامتیش قرار می‌گیرد و برای به دست آوردن سلامتیش، کل ثروتی را که به دست آورد را باید خرج کند ولی بازهم سلامت اولیه‌اش را به دست نمی‌آورد. همه ما افراد موفق زیادی را می‌شناسیم که به دلیل یک اشتباه کوچک و یا لحظه‌ای غفلت، در راندگی یا موارد مشابه، دچار حادثه‌ای وحشتناک شدند و در یک لحظه، خانواده، سلامتی و آرامششان را از دست دادند.

و یا حتی فرض کنیم، افراد در تمام ابعاد شخصی زندگی خود، موفق باشند ولی در بعد اجتماعی موفقیتی نداشته باشند و جامعه‌شان از حیث امنیت، سلامت عمومی، محیط‌زیست، سلامت اداری، عدالت، آزادی، آبروی بین‌المللی، برابری اجتماعی و غیره، موفقیتی نداشته باشد و دچار مشکلات عدیده‌ای باشد، آیا در چنین جامعه‌ای می‌توان سعادتمندانه زندگی کرد؟ آیا این مشکلات، موفقیت شخصی افراد را، تحت شعاع خود قرار نمی‌دهد؟ آیا در چنین شرایطی، افراد موفق و نخبه، از کشور مهاجرت نمی‌کنند و سونامی فرار مغزها اتفاق نمی‌افتد؟ و آیا با مهاجرت افرادی که بیشترین هزینه برای تربیت آن‌ها شد و قرار بود به مملکت و مردمشان خدمت کنند، ضررهای آن قابل جبران و قابل برگشت است؟ پاسخ همه این سؤالات مشخص است و همه ما آن را می‌دانیم.

محیط‌زیست محل فیزیکی برای زندگی افراد است، جائیکه در آن باید نفس بکشند و کلیه اعمال حیاتی خود را انجام دهند و اگر آب، هوا، خاک، جانداران و مواد غذایی آن به انواع آلاینده‌ها آلوده شود، زندگی در آن سخت و مشکل و حتی خطرناک می‌شود و در چنین محیطی، همه افراد به هراندازه‌ای که موفقیت تحصیلی، شغلی، مالی و غیره داشته باشند، نمی‌توانند زندگی سالم و بدون مشکلی داشته باشند. همچنین جامعه، محل ارتباطات و زندگی اجتماعی افراد است و اگر در آن فقر، فساد، ناامنی وجود داشته باشد، افراد هرچقدر هم در ابعاد شخصی و فردی موفق باشند، تحت تأثیر مشکلات اجتماعی قرار می‌گیرند و مشکلات عدیده‌ای برای فرد و خانواده‌اش ایجاد می‌شود؛ بنابراین افراد نمی‌توانند در لاک موفقیت‌های فردی خود فرو روند و کاری به اطراف خود نداشته باشند و لذا لازم است، تک‌تک افراد جامعه، ضمن اینکه برای موفقیت شخصی و فردی تلاش می‌کنند، جهت موفقیت اجتماعی نیز، از وقت، پول و دانش خود برای امنیت، محیط‌زیست، مبارزه با فساد، عدالت، آزادی و غیره هزینه کنند.

موفقیت و خوشبختی در زندگی فردی مانند یک ساختمان است که دارای پی، ستون‌ها، دیوارها، سیستم برق و روشنایی، سیستم گرمایش، تزیینات داخلی، نما و تزیینات بیرونی، حیاط و باغچه است؛ پی ساختمان زندگی، سلامتی و توانایی‌های فیزیکی است؛ دیوارهای آن روابط اجتماعی، ستون‌های آن تحصیلات و کار، سیستم گرمایش آن، خانواده و خوشبختی، سیستم برق و روشنایی آن

اخلاق و شرافت انسانی، نما و تزیینات آن ثروت و حیاط و باغچه آن ارتباط با طبیعت است. در یک ساختمان بسیاری از اجزای آن مانند تزیینات و نمای ظاهری، در نگاه اول به چشم می‌آیند و بیانگر جلوه و عظمت ساختمان هستند (ثروت) و برخی از اجزای آن مانند پی و ستون‌ها کمتر به چشم می‌آیند ولی اهمیت آن‌ها خیلی زیاد است (سلامتی، تحصیلات و کار)؛ اهمیت برخی از اجزای آن در زمانه‌ای خاصی، مشخص می‌شود مثلاً اهمیت برق و روشنایی در شب مشخص می‌شود (اخلاق و شرافت انسانی) و برخی از اجزای ساختمان مانند سیستم گرمایش برای گرم و مطبوع کردن ساختمان است (خانواده و خوشبختی). زندگی افرادی که پی زندگی‌شان، مؤلفه سلامتی را ندارد و ستون‌های زندگی‌شان، تحصیلات و کار مفید را ندارد ولی به واسطه ثروت زیادشان، دیوارهای ارتباط اجتماعی زیادی دارند، همیشه متزلزل است و احتمال ویرانی آن در شرایط خاص زندگی وجود دارد؛ در چنین زندگی‌ای، اگر اخلاق و شرافت انسانی نباشد، مانند ساختمانی بدون برق و نور می‌باشد و محیطی نورانی و مطبوع ندارد؛ بنابراین همانطوریکه در یک ساختمان تمام اجزای آن نقش خاص خود را ایفا می‌کنند و وجود همه آن‌ها لازم و ضروری می‌باشد، در زندگی نیز برای رسیدن به موفقیت و خوشبختی باید در تمام ابعاد رشد و تعالی صورت گیرد و فقدان حتی یک جزء هم باعث ناقص شدن ساختمان زندگی می‌شود.

ممکن است این سؤال پیش آید که آیا هر فرد، انرژی و وقت کافی دارد که در تمام ابعاد زندگی، موفقیت داشته باشد؟ برای پاسخ به این سؤال باید اذعان داشت که منظور از موفقیت در تمام ابعاد، بدان معناست که فرد در یک یا دو بعد زندگی به‌عنوان هدف اصلی، حداکثر تلاش خود را داشته باشد و به موفقیت حداکثری برسد ولی نباید از بقیه ابعاد زندگی غافل شود. برای مثال فردی که موفقیت شغلی یا کسب ثروت را به‌عنوان هدف اصلی خود انتخاب نموده است، نباید از سلامت و یا خانواده خود غافل شود.

ضمناً برخی از موفقیت‌ها مانند ثروت تا یک اندازه مشخصی ایدئال و مطلوب هستند و تلاش برای کسب مازاد بر آن، در صورتی مطلوب می‌باشد که مانعی برای موفقیت‌های دیگر نشود و یا باعث سلب آسایش و آرامش انسان نشود؛ افراد موفق در زندگی خود، هدف را از وسیله رسیدن به هدف تشخیص و تفکیک می‌کنند. موفقیت در کسب ثروت باوجود تمام اهمیت و جذابیت‌های آن، باید وسیله رسیدن به اهداف مهم باشد نه خود هدف.

میزان آرامش، خوشبختی و لذت از زندگی، به موفقیت در تمام ابعاد زندگی بستگی دارد و انتخاب‌ها، آگاهی و اشتباهات کمتر باعث تداوم و ثبات خوشبختی و موفقیت می‌شوند.

در بحث ابعاد موفقیت، می‌توان ابعاد ذیل را نام برد:

۱- موفقیت مقطعی و کوتاه‌مدت - موفقیت پایدار و درازمدت

۲- موفقیت یک‌بعدی - موفقیت چندبعدی

۳- موفقیت فردی - موفقیت اجتماعی

ایده سنجش شایستگی سعی در ارائه و طراحی کامل‌ترین نوع موفقیت، از نوع چندبعدی، پایدار و درازمدت و اجتماعی برای افراد جامعه هست و با الهام از منابع علمی معتبر و مصاحبه با ده‌ها فرد متخصص و موفق، سنجش موفقیت و شایستگی را انجام دهد.

۲-۱- تاریخچه سنجش موفقیت:

با توجه به بررسی‌های به‌عمل‌آمده از کتب و مقالات مختلف، در مورد سنجش میزان موفقیت و شایستگی و ابزار سنجش موفقیت در زندگی، تحقیق قابل توجهی انجام نشده است و اگر هم تحقیقی انجام شده، ملاک سنجش موفقیت در زندگی را، بیشتر بر اساس میزان احساس لذت و بینش‌های فرد قرار دادند ولی درباره موضوع موفقیت، مقالات و کتب مختلفی با حجم بسیار زیاد، از نقطه نظر روان‌شناسی، باورهای دینی و غیره در ایران و جهان نگارش شده است. در بیشتر کتب و مقالات، راه‌های کسب موفقیت و ثروت و ویژگی‌های انسان موفق و موضوعاتی چون رهبری و قدرت تأثیرگذاری، پشتکار و تلاش‌های مستمر، ریسک‌پذیری، مهارت‌های زندگی مطالب زیادی آمده است.

همچنین مقالات زیادی در مورد موضوعات موفقیت در کار و شغل، موفقیت مدیران، موفقیت پروژه، موفقیت‌های تحصیلی، موفقیت ورزشی، سنجش میزان رضایت از همسر، کیفیت زندگی، شادی، سلامتی، رضایت از زندگی، خوشبختی، تعادل کار و زندگی، ارتباط با طبیعت، ارتباطات اجتماعی، احساس تعلق و غیره آمده است و در بسیاری از آن‌ها پرسشنامه‌هایی برای سنجش، طراحی شده است.

ولی در هیچ‌یک از کتب و مقالات، مطلبی درباره سنجش میزان موفقیت در زندگی و شایستگی در جامعه به‌طور همه‌جانبه و ارائه ابزاری برای سنجش آن نیامده است. گردآوری و بررسی همه عوامل تأثیرگذار بر موفقیت، خدمت به جامعه و خوشبختی در زندگی و در نظر داشتن مجموع عوامل تأثیرگذار که بسیاری از آن‌ها کیفی هستند و برای سنجش و امتیاز گذاری باید کمی شوند، فرایند سخت و پیچیده‌ای می‌باشد که تا به حال به‌طور کامل انجام نشده است. بعلاوه اگر بخواهیم میزان موفقیت در زندگی را مستند و با توجه به اسناد و مدارک معتبر، نه بر اساس ادعا و یا احساس افراد بسنجیم، کار مشکل‌تر خواهد شد. شاید دلیل اصلی آن، چند رشته‌ای بودن و بین‌رشته‌ای بودن موضوع تحقیق باشد. در ذیل چندین اثر در زمینه موفقیت، برای نمونه و به‌طور خلاصه آمده است:

هوراشیو آلجر، نویسنده و کشیش، ابتدا داستان "دیگ ژنده پوش" را در ماهنامه دانش‌آموز منتشر کرد و وقتی با استقبال فوق‌العاده مردم روبرو شد، آن را تحت همین نام به‌صورت کتاب چاپ کرد. او بیش از صد جلد اثر دارد و آثاری چون تلاش کن و موفق شو، کوشش برای صعود، آماده برای جهش، از فقر تا ریاست جمهوری و دیگ ژنده‌پوش، همگی به‌نوعی موفقیت در پول و ثروت و کمک به فقرا و غیره را مورد بررسی قرار داد و رسیدن به موفقیت را به مسئولیت اجتماعی و اخلاقی نسبت داد. (باتلر بودن، ۲۰۰۹) [۲]

ناپلئون هیل در کتاب "بیندیشید و ثروتمند شوید"، اندیشیدن، شوق، عزمی راسخ و استفاده از فرصت‌ها را دلیل موفقیت انسان‌های موفق می‌داند؛ او معتقد است که وقتی کسی عمیقاً می‌خواهد به خواسته خود برسد، مطمئناً به هدفش دست می‌یابد؛ او داستان‌های زیادی از زندگی افرادی که در هدفشان پافشاری کردند و نهایتاً موفق شده‌اند آورده است؛ او باور داشت که اگر انسان‌ها پای عقیده خود بایستند و به هدف خود بچسبند و آن قدر مداومت کنند تا خواسته آن‌ها به وسواسی دائمی مبدل گردد، چه اتفاق‌ها که نمی‌افتد؛ و وقتی ثروت به‌سوی کسی جاری می‌شود، حرکتی بس سریع دارد، آن‌گونه که فرد تعجب می‌کند که در این چند سال کجا پنهان بوده است. اعتقاد او در مورد فرصت این بود که فرصت‌های زندگی، به دست آوردنی هستند نه به دست آمدنی. معمولاً فرصت از مسیری خلاف آنچه ما پیش‌بینی می‌کنیم، می‌آید و این یکی از ترفندهای فرصت است؛ فرصت گاه به‌صورت بدیاری ظاهر می‌شود و گاه شکل شکست موقتی را می‌گیرد، به همین خاطر است که خیلی‌ها نمی‌توانند فرصت مناسب را تشخیص دهند؛ وی یادآوری شکست‌ها، اراده، مداومت در کار، صبر و خوش‌زبانی را از عوامل مهم موفقیت می‌داند. (هیل، ۱۹۳۷) [۳]

فرانک بتگر در کتاب "چگونه در فروشندگی به موفقیت رسیدم"، شرح درس‌هایی را که در زندگی کاری و حرفه‌ای خود یاد گرفت را آورده است؛ بتگر یکی از ستاره‌های بیس‌بال بود که به دلیل آسیب بازویش، ورزش را کنار گذاشت و چون هیچ مهارتی نداشت، مجبور شد در کار جمع‌آوری اقساط مشتریان یک شرکت لوازم‌خانگی فعالیت کند؛ بعد از دو سال فلاکت‌بار و عدم موفقیت و رضایتش، فروش بیمه عمر را شروع کرد که در این کار هم ناموفق بود و به این نتیجه رسید که برای فروشندگی اصلاً مناسب نیست. او در ابتدا به انجمن مردان جوان رفت و دوره سخنوری را گذراند و بعد از مدتی تمرین، از وحشت صحبت کردن در جمع خلاص شد که اساس موفقیتش بود. وی دلایل موفقیتش را اشتیاق و ذوق و شوق در کار، انضباط در کار، ایده‌های بزرگ، خلاصه‌گویی در محاورات، آداب محاورات (به زبان آوردن اسم افراد - لبخند زدن - در زمان بحث با مشتری، فرد دیگری را وارد بحث نکردن و...) و شجاعت ذکر کرده است. وی اعتقاد داشت که فروشندگی، آبرومندانه‌ترین شغل جامعه نیست ولی برای خیلی از کسانی که تحصیلات کمی دارند، مسیر مناسبی را از یک زندگی معمولی به سوی پیشرفت فراهم می‌کند. همچنین وی به این اصل اعتقاد داشت که همه ما باید دیگران را قانع کنیم تا نظرات ما را بپذیرند. (باتلر بودن، ۲۰۰۹) [۲]

وارن بنیس کتاب "در مورد رهبری" را، بر اساس مشاهدات و مصاحبه با ۹۰ نفر از رهبران آمریکا (از نیل آرمسترانگ فضانورد تا ری کراک صاحب مک دونالد) نوشت؛ در این کتاب، وی طبیعت رهبری را تجزیه تحلیل کرد. وی در زمینه اشکال سازمانی، واژه متخصص سالاری را در مقابل دیوان سالاری قرارداد. (باتلر بودن، ۲۰۰۹) [۲]

استیون کاوی برای تکمیل رساله دکتری خود، تاریخچه ۲۰۰ ساله انسان‌های موفق را مطالعه و کتاب "هفت عادت مردمان مؤثر" را خلق کرد. این کتاب را می‌توان یکی از ۱۰ کتاب مؤثر مدیریتی در قرن ۲۰ معرفی کرد. او در این کتاب نیازهای باطنی انسان را تجزیه و تحلیل کرد و به توصیف ۷ عادت مهم مردمان مؤثر و موفق پرداخت؛ به‌طور خلاصه این ۷ عادت عبارت‌اند از: عامل بودن - شروع از پایان در ذهن - نسبت به اولین‌ها پرداختن - برنده بودن و برنده اندیشیدن - اول فهمیدن و سپس فهماندن - هم‌افزایی و سینرژی - تیز کردن اره (پیشرفت مستمر). همچنین وی پنج عامل، درک دیگران - توجه به جزئیات - تعهد به قول و قرارها - تعهد به قول و تعهدات - ابراز بزرگواری و رفتار درست را به‌عنوان سرمایه‌های عاطفی ذکر کرد. (باتلر بودن، ۲۰۰۹) [۲]

پارکر و کازمایر در مقاله‌ای تحت عنوان پیشرفت و ارزیابی ابعاد موفقیت در زندگی، موفقیت‌های انسان در زندگی را در شش بعد ثروت، مقام، ارتباطات خانوادگی، کمک به جامعه، موفقیت‌های شخصی و موفقیت‌های حرفه‌ای مورد بررسی قرار دادند و پرسشنامه‌ای طراحی کردند که در آن، برای هر یک از ابعاد موفقیت، تعدادی سؤال آورده شده که افراد با گزینه‌هایی چون هرگز مهم نیست یا گاهی مهم است و یا همیشه مهم است، پاسخ می‌دهند و هر پاسخ امتیاز مربوط به خود را دارد که با جمع امتیاز، میزان موفقیت در ابعاد شش‌گانه زندگی فرد سنجیده می‌شود. (Parker, chummer, 1991) [۳۵]

۳-۱- استفاده بهینه از عمر و مدیریت زمان:

همه انسان‌ها فقط یکبار فرصت زندگی کردن دارند؛ یعنی عمر، یک فرصت ارزشمند و گران‌بهاست که قدر آن را باید بدانند؛ اما برخی از مردم، روزهای خود را شب می‌کنند و ارزش و اعتباری برای حیات خود قائل نیستند؛ این افراد از شرایط و داشته‌های خود ناراضی هستند و عمر خود را صرف روزمرگی و یا خوش‌گذرانی می‌کنند، درحالی‌که می‌توانند به مطالعه و توسعه مهارت‌های فردی و ساخت عادات سالم در زندگی بپردازند و روی وجودشان سرمایه‌گذاری کنند. افراد موفق، ساعات شبانه‌روز و روزهای هفته را به‌طور دقیق برنامه‌ریزی می‌کنند و آن را به کار، ورزش، مطالعه، تحقیقات، تفریح، مسافرت، طبیعت‌گردی و غیره اختصاص می‌دهند. (صلواتی، ۱۳۹۴) [۳۱]

۴-۱- درس‌هایی از طولانی‌ترین مطالعه درباره موفقیت و شادی -

هاروارد طولانی‌ترین مطالعه درباره شادی و موفقیت را در طول ۷۵ سال تحت عنوان *Adult Development* انجام داده است. این تحقیق که درباره مهم‌ترین اهداف زندگی افراد جامعه بود، به علت طولانی شدن، مدیرانی را عوض کرده است و در سال ۲۰۰۶، دکتر رابرت والدینگر استاد روان‌پزشکی بالینی دانشکده پزشکی هاروارد، رهبری این مطالعه را به عهده گرفت و در یک سخنرانی نتیجه این تحقیق بزرگ را اعلام کرده است. این تحقیق که به‌عنوان طولانی‌ترین مطالعه بر روی تکامل انسان در دانشگاه هاروارد انجام شد، زندگی ۷۲۴ مرد را در دو گروه زیر نظر گرفتند: گروه اول دانشجویان سال دوم دانشگاه هاروارد و گروه دوم گروهی از پسران از فقیرترین محله‌های بوستون و از خانواده‌های مشکل‌دار و محروم بودند. در این تحقیق، زندگی این افراد از جوانی تا سال ۲۰۰۶ به مدت ۷۵ سال بررسی شد و هر سال در مورد کار، محل زندگی و سلامتی آن‌ها تحقیق و مصاحبه انجام شد. مشابه چنین مطالعه‌ای بسیار نادر است؛ مطالعاتی از این قبیل در طول یک دهه از بین رفته‌اند؛ زیرا بسیاری از محققین، مطالعه را رها کردند و یا بودجه پروژه قطع شد و یا حتی افراد از دنیا رفته‌اند و هیچ‌کس کار آن‌ها را پیگیری نکرده است. ولی با ترکیبی از شانس، مقاومت و اصرار چند نسل از پژوهشگران، این مطالعه انجام شد و به نتیجه رسیده است. از این مطالعه طولانی‌مدت، سه درس بزرگ به‌دست‌آمده است: ۱- ارزش روابط اجتماعی واقعاً زیاد است ۲- کیفیت روابط مهم است ۳- روابط خوب فقط جسم ما را محافظت نمی‌کنند، بلکه مغز را نیز محافظت می‌کنند. در این مطالعه، حتی افراد ۷۵ ساله هم مثل جوانانی که مورد مطالعه بودند، اعتقاد داشتند، برای رسیدن به یک زندگی خوب، به شهرت، ثروت و موفقیت در کار نیاز است؛ اما بارها تحقیقات نشان داد که همین افراد ۷۵ ساله، زمانی خوشحال بودند و وضعیت خوبی داشتند که رابطه خوبی با خانواده، دوستان و جامعه خود داشته‌اند.

۵-۱- خرد جمعی -

خرد جمعی را حس عمومی (Common Sense) یا عرف عام نیز ترجمه کرده‌اند؛ اما برای تفهیم بیشتر موضوع می‌توان آن را به معنی «جان جمعی و روح جمعی» تعریف کرد. فیلسوفان و روان‌شناسان، ماهیت و هویت کل را چیزی مستقل از جزء می‌دانند؛ هرچند که خود از تجمیع جزء حاصل شده است (مثال عینی، رابطه سلول و بدن و یا رابطه شخص و اجتماع). درک این موضوع، به‌عنوان ابزاری اساسی برای همه انسان‌ها، به‌ویژه مدیران کلان جامعه، از ضروریات ادراکی است؛ زیرا درک و فهم مکانیسم‌ها و

دینامیک‌های جامعه، بسیار یاری بخش است. این روش باعث تحول شگرفی در بینش نوع بشر و به وجود آمدن علم مطالعه‌ی فلسفی دانش شده است. برای مثال حکم کسی که قتل‌ی انجام می‌دهد، به‌مانند حکم کسی است که همه انسان‌ها را کشته است، بر پایه این منطق استوار است. یا برعکس اگر کسی به انسانی نیکی کرده باشد، مثل آن است که به بشریت نیکی کرده است! این منطق را به کل حیات نیز می‌توان تعمیم داد. حیات دارای یک جان یا روح واحده است. هر چیزی که در کل آن یافت می‌شود، عیناً در جزء آن نیز صادق است. همان چیزی که اندیشمندان قدیم به آن "وحدت در کثرت و کثرت در وحدت" می‌گفتند و امروزه آن را "جهان هولوگرافیک" می‌نامند. در اینجا نیز اگر کسی به موجودی نیکی کرده باشد، به کل کائنات نیکی کرده است. اتفاق در راه خدا نیز همین معنی را می‌دهد. خرد جمعی بر باهوش‌ترین فرد و یا افراد همان جمع برتری دارد. (سورویس کی، ۲۰۱۶) [۱۱]

۱- خرد جمعی در مورد حدس وزن گاو نر در بازار مکاره: (سورویس کی، ۲۰۱۶) [۱۱]

در یک روز پاییزی در سال ۱۹۰۶ دانشمند انگلیسی «فرانسیس گالتون» خانه‌ی خود را در شهر پلیموت به مقصد یک بازار مکاره در خارج شهر ترک کرد. گالتون ۸۵ ساله آثار کهولت را رفته‌رفته در خود احساس می‌کرد اما هنوز از ذهنی خلاق و کنجکاو برخوردار بود، چیزی که در طول عمرش به وی کمک کرده بود به شهرت دست یابد. دلیل شهرت وی یافته‌های او در مورد وراثت بود که موافقان و مخالفان سرسختی داشت. در آن روز خاص گالتون می‌خواست در مورد احشام مطالعه کند. مقصد گالتون بازار مکاره‌ی سالیانه‌ای بود در غرب انگلستان، جایی که زارعین احشام خود را از گوسفند و اسب و خوک و غیره برای ارزش‌یابی و قیمت‌گذاری به آنجا می‌آوردند.

حضور دانشمندی مانند گالتون در چنان جمعی غیرعادی به نظر می‌رسید. ولی باید توجه داشت که گالتون به دو چیز بسیار علاقه‌مند بود. یکی اندازه‌گیری پارامترهای فیزیکی و ذهنی و دیگری مطالعه در خصوص پرورش نسل. گالتون که درعین حال پسرخاله‌ی داروین نیز بود و شدیداً اعتقاد داشت که در یک جامعه تنها تعداد اندکی مشخصه‌های لازم برای هدایت سالم آن جامعه را در خود دارند و از همین رو مطالعه‌ی مربوط به مسائل وراثت و نیز پرورش نسل، مورد توجه وی بود. او بخش بزرگی از عمر خود را صرف اثبات این نظریه کرده بود که اکثریت افراد یک جامعه فاقد ظرفیت لازم برای اداره‌ی جامعه هستند.

آن روز او درحالی‌که در میان غرفه‌های نمایشگاه مشغول قدم زدن بود به جایی رسید که در آن مسابقه‌ای ترتیب داده شده بود. یک گاو نر فربه انتخاب شده و در معرض دید عموم قرار گرفته بود. هر کس که تمایل به شرکت در مسابقه را داشت باید شش پنس می‌پرداخت و ورقه‌ای مهرشده را تحویل می‌گرفت. در آن ورقه باید تخمین خود را از وزن گاو نر می‌نوشت. نزدیک‌ترین تخمین به واقعیت، برنده‌ی مسابقه بود و جوایزی به صاحب آن تعلق می‌گرفت. ۸۰۰ نفر در مسابقه شرکت کردند تا شانس خود را بیازمایند. افراد از همه تیپ و طبقه‌ای آمده بودند. از قصاب گرفته که قاعدتاً باید بهترین و نزدیک‌ترین نظر را به واقعیت می‌داد تا کشاورز و مردم عامی بی تخصص. گالتون این گروه افراد را در مقاله‌ای که بعداً در مجله‌ی علمی «طبیعت» منتشر کرد به کسانی تشبیه کرد که در مسابقات اسب‌دوانی، بدون کم‌ترین دانشی در مورد اسب‌ها و مسابقه و تنها بر اساس شنیده‌هایی از دوستان، روزنامه‌ها و این طرف و آن طرف بر روی اسب‌ها شرط می‌بستند. او همچنین با مقایسه‌ی این وضعیت با دموکراسی نوشت همان قدر که افراد درکی از وزن گاو نر داشتند به همان میزان نیز وقتی در انتخابات شرکت می‌کنند تا سرنوشت سیاسی کشور را رقم بزنند از اوضاع مملکت و مسائل مربوط به آن مطلع‌اند؛ اما یک چیز برای گالتون جالب بود، اینکه میانگین نظر افراد چیست. او می‌خواست ثابت کند چگونه تفکر افراد وقتی نظریاتشان باهم جمع شده و معدل گرفته می‌شود در صورتی که متخصص نباشند از واقعیت به دور است. او آن مسابقه را به یک تحقیق علمی بدل کرد. گالتون پس از این که مسابقه به انتها رسید و جوایز پرداخت شد، ورقه‌هایی را که افراد بر روی آن نظرات خود را در خصوص وزن گاو نر منعکس کرده بودند از مسئولین مسابقه به عاریت گرفت تا مطالعات

آماری خود را بر روی آنان انجام دهد. مجموعاً ۷۸۷ نظر داده شده بود. گالتون به‌غیر از تهیه‌ی یک سری منحنی آماری دست به محاسبه‌ی میانگین نظرات زد. او می‌خواست دریابد عقل جمعی مردم پلیموت چگونه قضاوت کرده است. بدون شک تصور او این بود که عدد مزبور فرسنگ‌ها از عدد واقعی فاصله خواهد داشت چراکه از دید وی افراد خنگ و عقب‌مانده در آن جمع اکثریت قاطع را تشکیل می‌دادند. میانگین نظرات جمعیت این بود که گاو نر ۱۱۹۷ پوند وزن دارد و وزن واقعی گاو که در روز مسابقه وزن‌کشی شد ۱۱۹۸ پوند بود. گالتون اشتباه می‌کرد. تخمین جمع، بسیار به واقعیت نزدیک بود. گالتون نوشت نتایج نشان می‌دهد که قضاوت‌های جمعی و دموکراتیک از اعتبار بیش‌تری نسبت به آنچه من انتظار داشتم برخوردارند. این حداقل چیزی بود که گالتون می‌توانست گفته باشد. (سورویس کی، ۲۰۱۶) [۱۱]

۲- خرد جمعی در مورد علت سقوط فضاپیمای چلنجر (سورویس کی، ۲۰۱۶) [۱۱]

در ساعت ۱۱:۳۸ صبح روز ۲۸ ژانویه ۱۹۸۶ فضاپیمای چلنجر از پایگاه کیپ کاناورال به فضا پرتاب شد. ۷۴ ثانیه بعد، ۱۶ کیلومتر از سطح زمین فاصله گرفته بود و همچنان رو به اوج بود که ناگهان انفجار مهیبی صورت گرفت. جریان که به‌طور زنده از چندین کانال تلویزیونی پخش می‌شد همه‌ی اخبار را تحت‌الشعاع قرارداد. خبر انفجار ۸ دقیقه بعد بر روی سر خط اخبار بازار بورس نیویورک ظاهر شد. مردم زیاد معطل نشدند. فروش سهام چهار شرکت پیمانکاری که در پروژه‌ی چلنجر شرکت داشتند به‌طور دیوانه‌وار آغاز شد، «راکول اینترنشنال» که سفینه و موتور را ساخته بود، «لاک‌هید» که مدیریت پروژه را بر روی زمین بر عهده داشت، «مارتین ماری‌پتا» که مخزن سوخت را ساخته بود و «مورتون تیوکول» که ساخت راکت سوخت جامد را بر عهده داشت.

۲۱ دقیقه پس از انفجار، سهام لاک‌هید ۵ درصد، مارتین ماریتا ۳ درصد و راکول ۶ درصد سقوط کرد. سهام مورتون تیوکول بیش از همه با سقوط روبه‌رو شد. دو استاد رشته امور مالی «مایکل مالونی» و «هرولد مالهرین» در مطالعه‌ای که در خصوص تأثیر فاجعه‌ی چلنجر بر بازار بورس انجام داده‌اند می‌نویسند:

آن‌قدر فروشنده زیاد بود و خریدار کم که معامله بر روی سهام این شرکت (مورتون تیوکول) به‌طور موقت متوقف شد. یک ساعت بعد که معامله بر روی سهام آن آغاز شد قیمت‌ها پیشاپیش ۶ درصد سقوط کرده بود. در پایان روز این سقوط به دو برابر افزایش یافته و به ۱۲ درصد رسید. سهام سه شرکت دیگر به‌طور عجیبی خود را بازسازی کرده و به‌طور خزنده افزایش یافتند تا آنکه در پایان روز کاهش قیمت به ۳ درصد محدود شد. مفهوم آنچه گذشت این است که نظر جامعه بر این بود که مورتون تیوکول شرکتی است که در انفجار چلنجر بیش از همه مقصر بوده است.

چنانکه مالونی و مالهرین در مطالعات خود نشان دادند در روز وقوع فاجعه کوچک‌ترین بحثی و صحبتی بر سر اینکه چه شرکتی مقصر است در رسانه‌ها نشد. روز بعد سرمقاله‌ی نیویورک‌تایمز از دو احتمال سخن راند که هیچ‌یک کم‌ترین اشاره‌ای به تیوکول نداشت. ۶ ماه مطالعه‌ی کمیسیون منتخب رئیس‌جمهور به طول انجامید و نتیجه‌ی به‌دست‌آمده این بود که واشرهای محفظه سوخت جامد در هوای سرد دچار اشکال شده و ترک می‌خورد. «ریچرڈ فی‌من» فیزیک‌دانی بود که در برابر کنگره‌ی آمریکا و اشر مورد بحث را در لیوانی از آب یخ انداخت و پس از مدتی نشان داد که واشر مزبور بر اثر سرما دچار شکنندگی شده است. بر اثر نشست از کناره‌های این واشر، گازهای بسیار داغ حاصل از احتراق سوخت به محفظه‌ی سوخت نفوذ کرده و انفجار فاجعه‌آمیز را باعث

شدند. تیوکول مقصر شناخته شد و شرکت‌های دیگر مبرا شدند. به عبارت دیگر ظرف مدت نیم ساعت پس از انفجار، بازار بورس دریافته بود که مقصر اصلی چه شرکتی است.

ممکن است برخی استدلال کنند این حادثه (سقوط شدید سهام تیوکول) تنها یک اتفاق بوده است. شاید هم عمل متوقف کردن معامله بر روی سهام این شرکت درافت بعدی آن مؤثر بوده است. خوب، این‌ها مسائلی است که می‌تواند در نتیجه‌گیری ما مدنظر قرار گیرد؛ اما مطلب بسیار ظریفی در اینجا نهفته است. در آن فاصله‌ی زمانی کوتاه هیچ‌یک از عواملی که معمولاً بازار بورس را دست‌خوش تحول می‌کنند وجود نداشت. نه جنجال و تبلیغات، نه معاملات، نه قمار و نه هیچ‌چیز دیگر. پس چگونه مردم توانستند تا آن درجه درست عمل کرده باشند؟

مالونی و مالهرین به دنبال حل این معما رفتند. به این منظور سابقه‌ی همه‌ی معاملات آن روز را بر روی سهام تیوکول مورد مطالعه قرار دادند. آن‌ها می‌خواستند دریابند آیا مدیران شرکت دست به فروش ناگهانی سهام زده بودند به نحوی که زنگ خطر را برای سرمایه‌گذاران بازار بورس به صدا درآورده باشد؟ آیا رقیبان تیوکول شروع به فروش خارج از قاعده‌ی سهام تیوکول کرده بودند تا آن را با بحران روبرو کنند؟ رکورد معاملات، هیچ معامله‌ی خارج از هنجار و غیرعادی را نشان نداد. بالاخره درحالی که دستشان به جایی نرسید گفتند باید اطلاعاتی از درون شرکت به بیرون درز کرده باشد که چنان وضعی را پدید آورده باشد. اقتصاددان و مدرس دانشگاه معتبر «کورنل» به نام «مورین اوهارا» آخر الامر نوشت: درحالی که بازار در عمل تصمیمات درستی می‌گیرد ما در تئوری نمی‌توانیم توجیه کنیم چگونه این اتفاقات صورت می‌گیرد.

در آن روز سرد ژانویه درواقع اتفاقی که افتاد آن بود که از گروه عظیمی از سرمایه‌گذاران جزء سؤال شد که با توجه به این اتفاق (انفجار چلنجر) قیمت جدید سهام این چهار شرکت را چگونه ارزیابی می‌کنید؟ پاسخی که داده شد با واقعیت انطباق کامل داشت. شاید در میان میلیون‌ها نفری که متصدی فروش سهام تیوکول بودند کسی اطلاعات داخلی از درون تیوکول داشته است ولی مطلب مهم این است که از مجموع اطلاعات کوچکی که در مغز میلیون‌ها تاجر بازار بورس وجود داشته است نتیجه‌ی کلی به دست آمده صحیح بوده است. همچنان در مورد وزن گاونر در تحقیق گالتون نتیجه‌ی به دست آمده از مجموع نظر افراد بسیار به واقعیت نزدیک بود. بازار در واقعه‌ی چلنجر هوشمند عمل کرد زیرا که شروطی که لازمه‌ی صحت یک برداشت جمعی است همگی در آن روز حاضر بودند.

در خصوص قضاوت «خرد جمعی» ذکر این مطلب ضروری است که نظر هر فرد، دو عنصر را در درون خود دارد اطلاعات صحیح و غلط. اطلاعات صحیح (از آن‌رو که صحیح‌اند) هم جهت‌اند و بر روی یکدیگر انباشته می‌شوند اما خطاها در جهات مختلف و غیر هم‌سو عمل می‌کنند لذا تمایل به حذف یکدیگر دارند. نتیجه این می‌شود که پس از جمع نظرات آنچه می‌ماند اطلاعات صحیح است.

باید توجه داشت که به هر حال باید اطلاعات و حداقل رگه‌هایی از اطلاعات در مورد موضوع مورد نظر خواهی در بین افراد وجود داشته باشد. اگر در روز انفجار چلنجر، از اطفال در خصوص ارزش سهام تیوکول سؤال می‌شد بسیار بعید می‌نمود که بتوان به جواب صحیحی دست یافت. آنچه شگفت‌انگیز است و اصولاً عبارت خرد جمعی را معنادار می‌کند این است که همچنان که در مورد مثال فراز سیس گالتون و یا واقعه‌ی چلنجر مشاهده کردیم همان اطلاعات کم‌ارزش و کوچک موجود در ذهن فرد نظردهندگان با بر روی هم نهاده شدن ناگهان به شکل واقعیتی سخت و بارز خود را بروز می‌دهد. به عبارت دیگر جمع تصویر درستی از آنچه در جهان می‌گذرد دارد.

البته شاید هم این مسئله چندان عجیب نباشد چراکه ما انسان‌ها طوری طراحی شده‌ایم که بفهمیم در پیرامونمان چه می‌گذرد و به‌کارگیری خرد جمعی یکی از مکانیسم‌های شناخت جهان است.

اگر ما از صد نفر بخواهیم که مسافت ۱۰۰ متر را بدون و بعد رکورد متوسط را محاسبه کنیم این رکورد هرگز بهتر از رکورد سریع‌ترین دونده نخواهد بود بلکه همواره بدتر خواهد بود. تنها موردی که جمع ناگهان بر تمام افراد سبقت می‌گیرد و یا حداقل با آن برابری می‌کند به هنگام به‌کارگیری عقل جمعی در مقایسه با خرد فردی است. انسان با خود فکر می‌کند آیا به این ترتیب ما آفریده نشده‌ایم که تمام تصمیمات را به‌طور جمعی بگیریم؟

همچنین موضوع مهم دیگر در خرد جمعی استقلال در رأی و نظر افراد است. استقلال به دو دلیل از اهمیت بسیاری در ارتقای هوش جمعی برخوردار است. اول اینکه از تکرار یک نوع خطا دوباره و سه‌باره و چندباره جلوگیری می‌کند. خطای یک فرد بر قضاوت یک جمع یک تأثیر خردکننده ندارد اما اگر همان خطا به‌طور سیستماتیک در تعداد زیادی از افراد جمع گسترش یابد آن وقت است که رأی جمع را به‌طور منفی تحت تأثیر قرار می‌دهد. دوم آن که افکار مستقل اطلاعات تازه و متنوع را وارد جمع می‌کند درحالی‌که اگر افکار مستقل نباشند همان نوع اطلاعات در جمع تکرار می‌شود و چیز تازه‌ای به خرد جمع اضافه نمی‌شود.

بنابراین هوشمندترین گروه‌ها آن‌هایی هستند که افراد آن از تنوع بالا و استقلال رأی هرچه بیشتر برخوردار باشند. مفهوم مخالف آن این است که جمعی که افرادی به لحاظ فکری به هم نزدیک و نزدیک‌تر شوند از درجه‌ی هوش چندان بالائی برخوردار نیست. (به انتخابات آمریکا بنگرید. تبلیغات سرسام‌آور با صرف هزینه‌های نجومی که در سال ۲۰۰۰ بالغ بر ۵ میلیارد دلار شد مردم را تنها به سمت دو حزب که در نهایت هم تفاوت چندانی با یکدیگر ندارند سوق می‌دهد. طبیعی است که چنین جمعی به دلیل عدم برخورداری از اصل تنوع و استقلال رأی، از هوش موردنیاز برای انتخاب رهبر قوی‌ترین دولت تاریخ بشر برخوردار نخواهد بود.) توجه داشته باشید که معنی استقلال فکر افراد یک جمع، الزاماً این نیست که آنان دیدگاه‌های متین و منطقی داشته باشند. آنچه ما می‌خواهیم به‌عنوان یک اصل مهم از آن یاد کنیم این است که هرقدر افراد یک جمع به یکدیگر نزدیک‌تر باشند و بتوانند با یکدیگر روابط فردی برقرار کنند تصمیم جمعی از عقلانیت بیشتری برخوردار خواهد بود. هرچقدر ما به یکدیگر نزدیک‌تر باشیم باورهایمان به یکدیگر نزدیک شده و امکان تصحیح خطاهایمان کاهش می‌یابد. ممکن است به لحاظ فردی در اثر این هم‌نشینی خود به هوش و دانش بالاتری دست‌یابیم اما قطعاً جمع را به بی‌خردی و بلاهت نزدیک می‌کنیم. (سورویس کی، ۲۰۱۶) [۱۱]

فصل دوم

**نیازها و ضرورت‌ها، اهداف و کاربردهای
ایده سنجش شایستگی**

۱-۲- نیازها و ضرورت ایده سنجش شایستگی:

ممکن است این سؤال در ذهن خیلی‌ها پیش آید که سنجش میزان موفقیت و شایستگی و ابزار سنجش موفقیت به چه کاری می‌آید و چه ضرورتی دارد؟ در پاسخ به این سؤال، نیازهای انسان را از نظر دو تئوری مورد بررسی قرار می‌دهیم. پرواضح است که همه انسان‌ها برای رفع نیازهای خود، کار و تلاش می‌کنند و نوع نیازهای افراد، بر هدف‌های زندگی آنها تأثیر مستقیم دارد؛ البته به‌غیر از نیاز، معنای زندگی و نوع نگرش افراد به زندگی نیز بر این مهم تأثیرگذار است. معمولاً افراد موفق، نیازهای جسمی و روحی بیشتری را برآورده کردند و لذا در این مقوله، با آگاهی از نیازهای انسان در تمام ابعاد، می‌خواهیم ضرورت سنجش میزان موفقیت در برآورده کردن نیازهای انسان را توضیح دهیم:

۱-۱-۲- تئوری انگیزش آبراهام مازلو - هرم نیازهای انسان: (هیکس، کولت، ۱۹۹۷) [۲۰]

یکی از مشهورترین تئوری‌های انگیزش انسان، در سال ۱۹۴۳ میلادی به‌وسیله آبراهام مازلو ارائه شده است. تئوری مازلو بر اساس جزئیات زیر شکل می‌گیرد:

۱- نیازهای انسان در یک سلسله‌مراتب اهمیت، طبقه‌بندی می‌شوند که از پایین‌ترین آن‌ها یعنی نیازهای فیزیولوژیکی آغاز شده و به ترتیب به ردیف‌های بالاتر نیاز به تأمین، نیاز به عشق و محبت یا نیازهای اجتماعی، نیاز به احترام و سرانجام نیاز به خودیابی (خود شکوفایی) می‌رسد.

۲- انسان پیوسته در خلال زندگی خود به‌نوعی نیازمند است. از این‌رو، همه نیازهای فرد، هرگز به‌طور کامل ارضا نمی‌شوند. به‌محض اینکه یک نیاز ارضا شود، تفوق آن نیاز در مجموعه نیازها کاهش می‌یابد و نیاز دیگری برای جایگزینی آن بروز می‌کند.

۳- هنگامی که نیازی به‌صورت کامل ارضا شود، از آن‌پس دیگر یک انگیزاننده رفتاری نخواهد بود، زیرا از این به بعد، انسان به‌وسیله سطح بالاتری از نیازهای ارضا نشده‌اش برانگیخته می‌شود.

۴- نیازها نه‌تنها وابسته به هم‌اند بلکه با یکدیگر درگیر بوده و روی هم قرار می‌گیرند. از آنجاکه یک نیاز با ظهور و بروز نیازی دیگر، به‌کلی ناپدید نخواهد شد، تمام نیازها در هر سطح، به ارضای ناقص گرایش دارند. (هیکس، کولت، ۱۹۹۷) [۲۰]

مازلو نیازهای اساسی انسان را در یک هرم جای‌داده است که دارای ۵ طبقه است. طبقات پایین‌تر هرم، نیازهای حیاتی‌تر و ساده‌تر و طبقات بالاتر، نیازهای پیچیده‌تر ولی کمتر حیاتی را نشان می‌دهند. نیازهای طبقه‌های بالاتر فقط وقتی مورد توجه فرد قرار می‌گیرند که نیازهای طبقه‌های پایین‌تر برطرف شده باشند. به‌عبارت‌دیگر هرگاه فردی در جهت رفع نیازهای طبقه بالاتر باشد، نیازهای طبقه پایین‌تر چندان مورد توجه اصلی او نخواهد بود. اگر هم به‌صورت موردی به یک نیاز در طبقه‌های پایین‌تر احتیاج پیدا کند، به‌صورت موقتی اولویت آن نیاز را بالا می‌برد ولی هرگز به‌صورت دائمی به طبقه پایین‌تر باز نمی‌گردد. به‌عنوان مثال یک شخص موفق از لحاظ کار و ثروت، در صورتی که مبتلا به بیماری صعب‌العلاج شود (نیاز طبقه پایین یعنی سلامتی)، وقت و انرژی زیادی را برای بهبود یافتن صرف می‌کند، اما همچنان به کار و موقعیتش به‌عنوان یک فرد موفق خواهد بالید و احتمالاً در صورت بهبود یافتن به کارش باز خواهد گشت. (هیکس، کولت، ۱۹۹۷) [۲۰]

طبق تعریف مازلو، پنج سطح مختلف در سلسله‌مراتب نیازهای انسان وجود دارد: (هیکس، کولت، ۱۹۹۷) [۲۰]

۱- **نیازهای فیزیولوژیکی** - این نیازها شامل ابتدایی‌ترین و اساسی‌ترین نیازهایی هستند که در جهت بقا و ادامه حیات ضرورت دارند، مثل آب، هوا، غذا و خواب؛ مازلو عقیده داشت که این سطح از نیازها، اساسی‌ترین و غریزی‌ترین نیازها در سلسله‌مراتب نیازها هستند زیرا تا آن‌ها برآورده نشوند بقیه نیازها در اولویت قرار نمی‌گیرند.

۲- **نیازهای امنیتی** - هنگامی که نیازهای فیزیولوژیکی نسبتاً خوب ارضا شدند، نیازهای امنیتی نیز برای بقا اهمیت می‌یابند، اما به اهمیت نیازهای فیزیولوژیکی نیستند. این نیازها همان نیاز به حفظ جان هستند. نمونه‌هایی از نیازهای امنیتی عبارت است از داشتن شغل ثابت و منزل مسکونی.

۳- **نیازهای اجتماعی** - این نیازها شامل وابستگی، تعلق خاطر، معاشرت، پذیرش اجتماعی، ارتباطات دوستانه، دستیابی به رفقت، عشق و عاطفه است. به عقیده مازلو این نیازها کمتر از نیازهای فیزیولوژیکی و نیازهای امنیتی، اساسی هستند.

۴- **نیازهای احترامی** - پس از ارضاء نیازهای فیزیولوژیکی، امنیتی و اجتماعی، نیاز به مورداحترام واقع شدن، اهمیت می‌یابد. این نیازها شامل نیاز به چیزهایی است که در احترام به خود، ارزش‌های شخصی، شناخت اجتماعی و پیشرفت انعکاس می‌یابد.

۵- **نیازهای خودشکوفایی** - این بالاترین سطح نیازها در سلسله‌مراتب مازلو است. انسان‌های خودشکوفاء، افرادی خودآگاه و علاقه‌مند به رشد شخصی هستند. (هیکس، کولت، ۱۹۹۷) [۲۰]

دیگرام ۱-۲- هرم نیازهای مازلو

۲-۱-۲- تئوری انتخاب ویلیام گلسر - پنج نیاز اساسی انسان:

دکتر ویلیام گلسر، بنیان‌گذار تئوری انتخاب، بعد از دهه‌ها تحقیق و تجربه، به این نتیجه رسیده است که انسان‌ها پنج نیاز اصلی دارند که عدم ارضای هر یک از آن‌ها می‌تواند وی را دچار ناخرسندی کند. نکته اینجاست که ما ارضای این نیازها را در تعامل و رابطه با دیگران جستجو می‌کنیم. نیازهای اساسی انسان در دیدگاه تئوری انتخاب عبارت‌اند از: ۱- بقا ۲- قدرت ۳- عشق و تعلق خاطر ۴- آزادی ۵- تفریح و لذت. طبق نظریه انتخاب، منشأ اصلی ناخشنودی انسان‌ها، روابط آسیب‌دیده یا از دست‌رفته است. علت اینکه روابط آدم‌ها آسیب می‌بیند این است که آن‌ها در تمام عمر خود سعی در کنترل دیگران می‌کنند و این اصرار دائمی برای تحمیل خود بر دیگران، باعث می‌شود زندگی‌های مشترک و بسیاری از دوستی‌ها آسیب ببیند و گاه از بین برود. تمایل برای کنترل دیگران نیز از دوران نوزادی با ما همراه است. اینکه ما انسان‌ها چه نیازهایی داریم، بحثی دیرینه در میان انسان‌شناسان، روان‌شناسان و جامعه‌شناسان است و البته هنوز هم ادامه دارد. (گلسر، ۲۰۱۲) [۲۱]

۱- بقا - همه انسان‌ها دوست دارند زنده باشند و در امنیت زندگی کنند؛ بنابراین هر آنچه زندگی و امنیت و منافعشان را تهدید کند برایشان نامطلوب است. نیاز به بقا فقط در اصل حیات نیست. ثروتمندی که از ترس آینده، خساست به خرج می‌دهد در واقع نیاز به بقای بیشتری دارد در مقایسه با همتای خود که سخت نمی‌گیرد و در حد متعارف یک فرد دارا، خرج می‌کند.

۲- قدرت - تمایل انسان‌ها به برتری‌جویی، سبقت از دیگران و پیشرفت را به‌طور خلاصه نیاز انسان به قدرت می‌نامیم.

۳- عشق و تعلق خاطر - هر انسانی می‌خواهد عشق بورزد و عشق دریافت کند.

۴- آزادی - هر انسانی نیاز به آزادی دارد تا بتواند بدون مداخله‌گری دیگران آن‌طور که خود دوست دارد زندگی کند. خلوت انسان‌ها نیز بخشی از قلمرو آزادی است.

۵- تفریح و لذت - تفریح را پاداش یادگیری هم گفته‌اند؛ بنابراین مجموعه‌ای از تمایلات انسان برای یادگیری، خنده و کام‌جویی از دنیا را تفریح و لذت می‌نامیم (گلسر، ۲۰۱۲) [۲۱]

اگر نیازهای اساسی پنج‌گانه فوق در کسی ارضا شود، او خوشبخت‌ترین انسان است. اگر در فردی هیچ‌کدام از این نیازها ولو به‌طور نسبی برآورده نشود، او را باید در زمره انسان‌های کاملاً ناخرسند جای داد. بقیه انسان‌ها که اکثریت جامعه انسانی را تشکیل می‌دهند، در حدفاصل این دو قرار می‌گیرند. نکته‌ای که بهتر است فراموش نکنیم، این است که این نیازها، از انسانی به انسانی متفاوت است. مثلاً ممکن است کسی تمایلی به ریاست یک اداره کوچک هم نداشته باشد ولی دیگری تمام هم‌وغمش رسیدن به مقام وزارت باشد، نیاز به قدرت در این دو فرد، یکسان نیست؛ یا ممکن است کسی به کارهای خطرناکی دست بزند که به بهای جانش تمام شود (مثل کسی که با موتورسیکلت کارهای نمایشی انجام می‌دهد) و دیگری به‌رغم نیاز مالی و توانایی فنی، این کار را نکند. در شرایط مساوی علت را باید در میزان نیاز هر یک از آن‌ها به بقا جستجو کرد. یا کسی که هر شب قبل از خواب، همه درها را چک می‌کند که بسته باشند، نیاز بیشتری به امنیت دارد تا کسی که در شرایط برابر این کار را نمی‌کند. ممکن است کسی عاشقانه به اطرافیانش مهر بورزد ولی دیگری خیلی خشک و بی‌روح برخورد کند. یکی ممکن است دوری از عزیزش را بیش از یک روز تاب نیاورد ولی آن عزیز بتواند بی‌هیچ مشکلی ماه‌ها دور از وی زندگی کند و دل‌تنگ نباشد؛ بنابراین نیاز به عشق و تعلق خاطر نیز در انسان‌ها یکسان نیست. با این حساب اگر یکی از زوجین، مدام به دیگری ابراز علاقه کند و دیگری این محبت را ابراز مداوم نکند، الزاماً معنی‌اش این نیست که دومی همسرش را دوست ندارد. علت این ماجرا در نیاز کمتر او به عشق و تعلق خاطر است. در خصوص این نیاز باید گفت که ملاک سنجش آن، محبتی است که ابراز می‌کنیم و نه محبتی که دوست داریم دریافت کنیم. (کسی که بیشتر محبت می‌کند

نیاز به عشق و تعلق خاطر در او بیشتر است). همچنین ممکن است کسی دوست داشته باشد اوقات زیادی را آزادانه بگذراند و دیگری بخواهد در گروه (دوستان، خانواده و ...) باشد؛ ممکن است کسی بسیار علاقه‌مند به یادگیری و تفریح و دیگری کمتر باشد. (گلسر، ۲۰۱۲) [۲۱]

دکتر علی صاحبی مترجم کتاب تئوری انتخاب، می‌گوید: به‌طور کلی تئوری انتخاب توضیح می‌دهد که افراد چرا و چگونه رفتار می‌کنند. این تئوری شیوه کارکرد مغز آدمی را برای صدور رفتار تبیین می‌کند. تئوری انتخاب معتقد است هر آنچه از ما سر می‌زند یک رفتار است؛ غذا خوردن یک رفتار است، دعوا کردن یک رفتار است، دیر سر قرار رفتن یک رفتار است، خشمگین شدن یک رفتار است، غمگین و افسرده شده یک رفتار است، نگران و مضطرب شدن یک رفتار است، هدیان یک بیمار سایکوز نیز یک رفتار است و همه رفتارها اولاً از درون ما برانگیخته می‌شوند و معطوف به هدفی‌اند و ثانیاً هدف هر رفتار، ارضای یکی از پنج نیاز اساسی ماست که شامل عشق و احساس تعلق، قدرت، تفریح، آزادی، بقا و زنده ماندن است. تئوری انتخاب معتقد است هنگامی که افراد در ارضای نیازهای خود ناکام می‌شوند، دست به رفتار می‌زنند؛ یعنی رفتار و عمل خاصی را انتخاب می‌کنند تا شاید بدان وسیله نیازشان را برآورده کنند. این رفتار هدفمند است و هدفش ارضای نیاز موردنظر است. تئوری انتخاب یک تئوری مبتنی بر روانشناسی کنترل درونی است که معتقد است گذشته بر زندگی کنونی ما اثر شگرفی داشته است، ولی تعیین‌کننده رفتار کنونی ما نیست.

حالا که نیازهای اساسی انسان‌ها را شناختیم و دانستیم که میزان نیاز به آن‌ها از فردی به فرد دیگر متفاوت است، می‌توانیم در بحث بعدی یک گام بلند برداریم و به‌طور ریزتر بگوییم که چگونه ممکن است این نیازها در روابط انسانی آسیب ببینند و درنهایت به ناخشنودی ما منجر شوند. (گلسر، ۲۰۱۲) [۲۱]

انسان‌ها در تعامل با یکدیگر، درصدد ارضای نیازهای اساسی خود هستند اما مشکل آنجا ایجاد می‌شود که بین ارضای نیازهایشان تضاد پیش می‌آید که این تضاد پنج حالت کلی دارد: ۱- تضاد در حوزه میزان نیاز به بقا ۲- تضاد در حوزه میزان نیاز به قدرت ۳- تضاد در حوزه عشق و احساس تعلق ۴- تضاد در حوزه میزان نیاز به آزادی ۵- تضاد در حوزه تفریح و لذت. بهترین روابط در حالتی شکل می‌گیرد که میزان نیازها طبق فرمول زیر باشد: نیاز دو طرف به قدرت و آزادی، کم باشد؛ نیاز دو طرف به عشق و تعلق خاطر و لذت و تفریح، زیاد باشد؛ نیاز دو طرف به بقا، متوسط باشد. برای مثال، علی و مینا با یکدیگر ازدواج کرده‌اند. هیچ کدامشان در زندگی مشترک، قدرت‌طلبی نمی‌کنند و به کرسی نشانندن حرفشان، برایشان خط قرمز نیست. (نیاز به قدرتشان کم است)؛ همچنین خیلی نیازمند نیستند که زمان زیادی را در خلوت یا با دوستانشان بگذرانند (نیازشان به آزادی از یکدیگر هم کم است)؛ آن‌ها درعین حال، بسیار به یکدیگر عشق می‌ورزند و محبت می‌کنند (معلوم است که نیاز هر دو به تعلق خاطر بالاست) و دوست دارند تفریح کنند و یاد بگیرند (نیاز به لذت و تفریحشان هم بالاست و چون درعین حال نیازشان به آزادی نیز کم است، این تفریح و لذت را در کنار هم هستند). آن‌ها درعین حال، زندگی را خیلی سخت نمی‌گیرند و مثلاً خساست به خرج نمی‌دهند و نه خیلی به زندگی بی‌اعتنا هستند که زندگی و امنیتشان به خطر بیفتد (نیاز به بقا در آن‌ها متوسط است). با سنجش میزان هر کدام از نیازهای پنج‌گانه می‌توان گفت که آن‌ها زوج خوشبختی هستند. حالا کافی است فقط جای "کم" و "زیاد" را عوض کنید تا آینده‌نچندان خوبی در انتظار این خانواده کوچک دونفره باشد. (گلسر، ۲۰۱۲) [۲۱]

با توجه به مطالب ذکر شده درباره نیازهای انسان، در یک تحقیق ما میزان موفقیت در برآورده کردن و رفع نیازهای انسان که مازلو و گلسر و دیگر دانشمندان نام بردند را، لیست، چارچوب‌بندی و امتیاز گذاری کردیم تا ابزار سنجش موفقیت طراحی گردد و به‌وسیله این ابزار، هر فردی به‌طور عملی، بتواند برای رفع نیازهای زندگی و درونی‌اش برنامه‌ریزی کند و بداند در رفع چه نیازهایی موفق بوده و در برآورده کردن چه نیازهایی کمتر موفق بوده و برای مرتفع کردن آن‌ها، برنامه‌ریزی کند. این ابزار مطابق با نیازهایی

که در هرم نیازهای مازلو آمد، از نیازهای زیستی تا نیازهای ارتباطات و احترام، طراحی شده است. برای مثال بسیاری از افراد ارتباط با طبیعت را به عنوان یک نیاز، نمی‌نگرند؛ این در حالی است که انسان متمدن امروز، در طی مراحل تکاملی خود از انسان شکارچی به انسان کشاورز و صنعتی، به دلیل عوارض فیزیکی و روانی زندگی شهرنشینی و صنعتی، نیاز مبرم به ارتباط با طبیعت دارد و ذات وجودش به گذراندن اوقاتی را در دامن طبیعت، نیاز دارد. در مورد موضوع مثال، در فصل ۴ به طور مفصل بحث می‌شود.

ایده سنجش شایستگی با دارا بودن مکانیسم نمره عمر، در صدد برطرف کردن نیازهای افراد می‌باشد؛ هم نیازهای سطوح پایین افراد کم‌بضاعت‌تر، مانند نیازهای زیستی که به کمک افراد غنی‌تر برطرف می‌شود و باعث افزایش نمره عمرشان می‌شود و هم نیازهای افراد غنی‌تر که به واسطه بالا رفتن نمره عمرشان و غالب شدن رأی و نظر آن‌ها در جامعه، باعث برطرف شدن نیازهای سطوح بالاتر مانند احترام می‌شود؛ و از طرف دیگر نیاز دولت‌ها و حکومت‌ها که همان برقراری جامعه سالم و مشارکت حداکثری مردم در امور عام‌المنفعه مانند پرداخت مالیات، بیمه، رعایت نظم و قانون، اجرای قوانین رانندگی و کاهش سوانح، کاهش جرم و جنایت و ... برطرف می‌گردد. ایده سنجش شایستگی در همه جوامع می‌تواند کاربرد داشته و نیازهای متفاوت افراد مختلف را برطرف سازد؛ بخصوص در جوامع صنعتی و پیشرفته که معمولاً مشکل نیاز سطوح پایین هرم برطرف شده است و بیشتر مشکلات و نیازهای ارتباطی، عاطفی و احترام وجود دارد. همچنین این ایده با دارا بودن سامانه ازدواج علمی، زوج‌های مختلف را با توجه به نیازهای متفاوتی که در بقاء، قدرت، عشق، آزادی و تفریح و لذت دارند، با کمترین تضاد و بیشترین وفاق، به یکدیگر معرفی می‌کند که تا در نهایت با تصمیم و توافق دو طرف ازدواج صورت گیرد.

مطلب مهم دیگر اینکه، افراد مختلف نیازهای متفاوتی دارند ولی در اکثر افراد، در حالت نرمال، کلیت نیازهایشان، مشابه هم می‌باشند؛ در یکی از صاحب‌ها، صاحب‌ه شونده، فرد بسیار موفق و دارای معلولیت حرکتی بوده است و وقتی از او پرسیده شد که موفقیت بارز و شاخص زندگی‌تان چه بود، پاسخش جالب توجه بوده است که ضمن برشمردن چند موفقیت، اخذ گواهینامه رانندگی ویژه معلولین را به عنوان یکی از موفقیت‌های مهم زندگی‌اش برشمرد و دلیلش این بود که رانندگی تا حد زیادی، مشکلات جابجایی او را حل می‌کرد؛ این در حالی است که در حالت طبیعی، موفقیت در گرفتن گواهینامه رانندگی، برای افراد سالم موفقیت شاخص و بارز محسوب نمی‌شود.

در طراحی این ابزار، سعی گردید کلیه آیت‌های موفقیت، خوشبختی، خدمت به مردم و زندگی متعادل و سعادت‌مند، استخراج شوند و بعد از چارچوب‌بندی، آن‌ها را طبق نظر گروه‌های تخصصی (Expert panel) متشکل از افراد موفق و متخصص، ارزش‌گذاری و امتیازگذاری کردند تا بتوان توسط آن‌ها، میزان موفقیت افراد را در تمامی ابعاد زندگی سنجیده شود؛ به عبارت دیگر، این ابزار همه آن کارهایی که یک فرد، به عنوان موفقیت، خدمت به مردم، مفید بودن، خوشبختی و وجهه اجتماعی می‌خواهد در زندگی‌اش انجام بدهد را، لیست و امتیاز گذاری می‌کند.

در این ایده، قصد نداریم موفقیت در علم، هنر، ورزش، کار و اشتغال، تحقیقات و اختراعات، ثروت، درآمد، پست، مقام و سایر موفقیت‌ها را به طور جداگانه بسنجیم؛ زیرا همه این موارد قبلاً در طول تاریخ، سنجیده شده‌اند و دارای درجه‌بندی و طبقه‌بندی دقیق و تکامل‌یافته‌ای می‌باشند و در زمان‌های مختلف به طور ماهیانه، فصلی، سالانه یا چند سال یک‌بار، مسابقات و آزمون‌هایی جهت انتخاب بهترین‌ها در آن موضوع یا رشته، تدارک دیده می‌شود و به افراد موفق آن، مدارک و مدال‌های معتبر اعطا می‌شود؛ لیکن هدف ما در این تحقیق، سنجش موفقیت در زندگی است که نتیجه و حاصل این سنجش، امتیاز موفقیت یا نمره عمر است. موفقیت در زندگی، فقط در یک یا چند بعد هنر، علم، ثروت، ورزش، کار، پست و مقام نمی‌تواند باشد؛ بلکه، موفقیت متعادل در تمام ابعاد و برآورده شدن تمامی نیازها با حفظ تعادل بین آن‌ها به وقوع می‌پیوندد؛ بطوریکه رضایت باطنی و خوشبختی را تضمین نماید. (قبلاً در مبحث "موفقیت در تمام ابعاد زندگی" بحث گردید) و ممکن است برخی از افراد، با موفقیت در یک بعد، دچار اشتباه یا غرور شوند و یا اینکه موفقیت را فقط در دستاوردهای فردی بدانند و از موفقیت‌های اجتماعی و خدمت به هم‌نوع، غافل شوند و از آنجایی

که انسان موجودی اجتماعی است و تمام افراد جامعه مانند حلقه‌های زنجیر به هم اتصال دارند، لذا موفقیت هر فرد باید همه‌جانبه و متعادل باشد تا جامعه‌ای که فرد در آن زندگی می‌کند نیز، سالم، پویا و پیش‌رونده باشد. در مواردی که فرد به دلیل عدم آگاهی از نیازهای روحی روانی و پیچیدگی‌های آن‌ها، از آیت‌های مهمی غافل شود و در آن‌ها هیچ موفقیتی کسب نکند، بعداً مشکلات و خسارت‌های جسمی، روانی یا اجتماعی جبران‌ناپذیری را متحمل خواهد شد.

یکی از معضلات جامعه فعلی ایران این است که تفکر و بینش ارجحیت منافع جمع بر منفعت فرد و روحیه تصمیم‌گیری جمعی و مصلحت عامه و فرهنگ منافع ملی حتی در افراد موفق و یا مدیران و مقامات هم وجود ندارد و بیشتر افراد به فکر منافع شخصی خود هستند و لذا مشکلات زیادی مانند فقر، بیکاری، اختلاف طبقاتی و فساد در جامعه وجود دارد و موفقیت‌های اجتماعی نسبت به کشورهای توسعه‌یافته بسیار ضعیف است و کیفیت محیط اجتماعی بسیار پایین آمده است؛ لذا ایده سنجش شایستگی، با در نظر داشتن اهمیت این موضوع، جهت سنجش موفقیت افراد و طراحی ابزار سنجش موفقیت، آیت‌های زیادی را به تلاش‌ها و موفقیت‌های اجتماعی افراد اختصاص داده است که در آن‌ها به‌واسطه احساس تعلق و وطن‌دوستی، منافع ملی بر منفعت شخصی ارجحیت دارند و افرادی که در جهت منافع ملی قدم بردارند و در این راه موفق شوند، امتیازات زیادی را کسب خواهند نمود و بدین‌صورت، افراد جهت بالا بردن نمره عمر و جایگاه اجتماعی خود، انگیزه کافی جهت بهبود و ارتقاء کیفیت محیط اجتماعی را دارند و در جهت موفقیت‌های اجتماعی و منافع ملی مشارکت می‌کنند.

در این تحقیق با بررسی دقیق در موضوعات احساس تعلق، ارتباط با طبیعت، تعادل کار و زندگی، سلامت و توانایی‌های جسمی، کیفیت زندگی، رضایت از همسر و زندگی، ارتباط اجتماعی، شادی و ده‌ها موضوع دیگر، به‌وسیله نظرسنجی از گروه‌های تخصصی و کتب و مقالات معتبر، سعی گردید کلیه آیت‌های موفقیت و شایستگی، استخراج و نمره‌گذاری شود و ابزاری ساخته شود که همانند خط‌کشی دقیق، میزان موفقیت در زندگی و مفید بودن در جامعه را اندازه بگیرد؛ همچنین این خط‌کش، یک کرنومتر هم در خود دارد که میزان موفقیت را با توجه به گذشت زمان و عمر می‌سنجد.

۲-۲- اهداف و کاربردهای پیشنهادی ایده سنجش شایستگی:

۲-۲-۱- نیاز انسان متمدن به الگوهای جدید:

امروزه در جوامع پیشرفته با توجه به سرعت سرسام‌آور فناوری و تأثیر آن بر نحوه زندگی و ارتباطات اجتماعی و نیز مواجه بودن افراد با حجم وسیعی از اطلاعات و ارتباطات با سرعت انتقال بالا و به‌تبع آن خواسته‌ها و نیازهای جدید، مجموعاً نیاز به شیوه‌های جدید ارتباطات و زندگی اجتماعی، احساس می‌شود. همچنین در نظر داشتن دو موضوع مهم اخلاق و محیط‌زیست که عملاً مورد کم‌توجهی واقع شدند، نیاز به روش‌های جدید زندگی اجتماعی که همه این موارد را در نظر داشته باشند، ضروری به نظر می‌رسد. روش‌هایی که انگیزه افراد را در مشارکت تمام عرصه‌های اجتماعی برانگیخته کند و هرچه بیشتر به سمت کمال سوق داده شوند و برای روش‌های جدید زندگی اجتماعی، آزمون‌وخطا داشته و هزینه‌هایی از لحاظ اقتصادی، وقت و انرژی انجام شود که ایده سنجش شایستگی، یکی از این روش‌های نو می‌تواند باشد که باگذشت زمان، انجام تحقیقات و آزمون‌وخطاها به کمال و برآورده کردن نیازهای جوامع برسد.

۲-۲-۲- نمره عمر و کاربردهای آن -

نتیجه و خروجی ابزار سنجش موفقیت، امتیاز موفقیت یا نمره عمر است که هر چه نمره عمر بالاتر باشد، بیانگر میزان موفقیت و مفید بودن بیشتر فرد، در زندگی می‌باشد؛ در این تحقیق، گروه کارشناسی (Expert panel)، پس از امتیاز گذاری هر گزینه موفقیت، برای هر نمره عمر نیز در محدوده‌های مشخص، عناوینی به شرح ذیل، تعریف نموده است. توضیح اینکه این عناوین، قراردادی و با نظر گروه کارشناسی و نگارنده تعیین گردید و لذا در آینده می‌توان با کمک افراد متخصص در زمینه ادبیات فارسی از عناوین مناسب‌تری استفاده کرد:

نمره عمر	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰
دهک موفقیت و شایستگی	کامیار	کامیاب	کامروا	فرهیخته	نمونه	الگو	مفاخر	مشاهیر نامدار	مفاخر ماندگار	اسطوره
ضریب نظر دهی	۰,۲	۰,۴	۰,۶	۰,۸	۱	۱۰	۲۰	۵۰	۷۰	۱۰۰

جدول ۱-۲- جدول دهک موفقیت‌ها

بنا به پیشنهاد گروه کارشناسی، زمانی که نمره عمر افراد از یک حدی پایین‌تر باشد، در هیچ دهک موفقیت قرار نمی‌گیرند و هیچ‌گونه عنوانی ندارند و در صورتی که نمره عمر از یک حدی بالاتر شود و در دهک‌های مذکور قرار گیرد، از آن‌ها به‌عنوان شایسته‌های ملی جامعه یاد می‌گردد که با عناوین کامیار، کامیاب، کامروا، فرهیخته، نمونه، الگو، مفاخر، مشاهیر نامدار، مفاخر ماندگار و اسطوره، به‌طور قراردادی نام‌گذاری شدند که در مباحث بعدی، کارکردهای شایسته‌های ملی را توضیح خواهیم داد.

هدف کلی ایده سنجش شایستگی و نمره عمر، ایجاد جایگاه اجتماعی است. جایگاهی که از گذشته تا زمان حال، بر اکثر جوامع بشری حاکم است، جایگاه بر مبنای ثروت است. البته مواردی مانند اخلاق، تحصیلات و هنر نیز، بعد از ثروت، به‌صورت غیررسمی بر جایگاه اجتماعی مؤثر بودند. جایگاه بر مبنای ثروت، بازتاب چهار فضیلت خلاقیت، شهامت، هوش و تحمل است که برای همه، قابل احترام است و همچنین تأمین‌کننده نیازهای زیستی، امینی و رفاه است. جایگاهی که قرار است نمره عمر ایجاد کند، جایگاهی بر مبنای ثروت، به‌اضافه موارد دیگر مانند اخلاق، تحصیلات، ارتباطات اجتماعی، خدمت به جامعه و محیط‌زیست و ... که درباره آن در فصل ۴ و ۵ مفصلاً توضیح داده می‌شود.

۲-۲-۳- شکل مفاخر و اسطوره‌های ایران -

افرادی که توسط ابزار سنجش موفقیت سنجیده شدند و امتیاز موفقیت یا نمره عمرشان به دست آمد، در صورتی که جزو ۱۰ عنوان جدول فوق بودند، به عنوان افراد موفق می‌توانند در یک NGO (تشکل مردمی)، عضو شوند (احتمالاً تحت نام مفاخر و اسطوره‌های ایران) و ضمن برخورداری از مزایا و اهداف این گروه، جهت تحقق آرمان شایسته‌سالاری و ساخت جامعه‌ای ایدئال و کشوری الگو در دنیا، کمک نمایند.

نکته قابل توجه اینکه، هدف ایده سنجش شایستگی و تشکل مفاخر و اسطوره‌های ایران، شناسایی و معرفی افراد نمونه، الگو، مفاخر، مشاهیر و اسطوره در شغل، هنر، ورزش یا حتی اخلاق، به‌تنهایی نیست، بلکه هدف این ایده، سنجش موفقیت در تمام ابعاد زندگی و نیز سنجش میزان خدمت به جامعه است.

به‌طور کلی تشکل مفاخر و اسطوره‌های ایران دارای اهداف مهمی به شرح ذیل است:

۱- برای رسیدن به هدف بزرگ شایسته‌سالاری در جامعه، نیاز به یک مخزن و بانک شناسنامه‌دار از افراد موفق، مفید، شایسته، نمونه و الگو است که این تشکل می‌تواند، این نقش را ایفا نماید.

۲- با جمع شدن و گرد هم آمدن افراد موفق در یکجا، به‌طور خودکار، تشکل قدرتمند می‌شود و برای خود و تک‌تک اعضا، اعتبار آور است. اینکه یک شهروند، به‌عنوان یک فرد موفق یا الگو و نمونه، عضو تشکل مفاخر و اسطوره‌های ایران باشد، اعتبار زیادی را به همراه دارد. این تشکل می‌تواند مانند بانکی باشد که سرمایه آن علاوه بر پول، سایر سرمایه‌های اجتماعی و اخلاقی افراد باشد و پشتوانه آن تمام موفقیت‌ها، اخلاقیات و شایستگی‌های افراد موفق و شایسته باشد.

۳- تشکل مفاخر و اسطوره‌ها، نگرش، انگیزه و تلاش افراد را از یک‌بعدی (موفقیت در کسب ثروت و شهرت) به چندبعدی (موفقیت در کسب ثروت، تحصیلات، هنر، اخلاق، سلامتی و ...) تبدیل می‌کند.

۴- ابزار سنجش موفقیت و تشکل مفاخر و اسطوره‌ها، میزان مفید بودن و موفقیت مادی و معنوی همه افراد جامعه را تعیین می‌کند تا در سطح جامعه، افرادی که می‌خواهند باهم ارتباط اجتماعی داشته باشند (دوستی، ازدواج، کار، سرمایه‌گذاری و ...)، از عملکرد گذشته و میزان موفقیت‌های زندگی هم به‌صورت مستند آگاه باشند.

۴-۲-۲-۴- کمک به تحقق شایسته‌سالاری -

چهارمین و مهم‌ترین هدف ایده سنجش شایستگی، تحقق شایسته‌سالاری در جامعه است. در حال حاضر، در جامعه ایران، در بسیاری از امور، مشکلات و معضلات زیادی وجود دارد و هر فرد به سهم خود می‌تواند تا نهایت شایستگی، لیاقت و توانمندی تلاش نماید و وقتی تک‌تک افراد جامعه، وظیفه شناس، قانونمند و تأثیرگذار شوند و جامعه نیز برای افراد شایسته، امتیاز و احترام قائل شود، آن‌وقت شایسته‌سالاری در جامعه حاکم می‌شود و مردم درمی‌یابند که هر خسی و خاری نمی‌تواند با روابط و ارتباطات نامشروع، صدرنشین شود و هرکه بالیاقت تر و شایسته‌تر باشد، در رأس امور قرار می‌گیرد و لذا در جریان پیشرفت جامعه از درون، بر عملکرد دولت نیز تأثیر گذاشته و افراد نالایق حذف می‌شوند و درنهایت شایسته‌سالاری بر رابطه سالاری حاکم می‌شود و جامعه

روبه اصلاح و پیشرفت سوق می‌یابد مردم و قانون از شایستگان حمایت می‌کنند و پیشرفت، موفقیت و خوشبختی در کل جامعه جریان می‌یابد. برای تحقق این آرمان بزرگ، باید ابزاری برای سنجش شایستگی افراد وجود داشته باشد تا بتوان افراد را از لحاظ لیاقت و شایستگی درجه‌بندی کرد.

یک بحث چالش‌برانگیز قدیمی در ایران، بحث در نظر داشتن تخصص یا تعهد، جهت گماشتن افراد شایسته در رأس امور جامعه است که برخی‌ها تعهد را بر تخصص و برخی دیگر تخصص را بر تعهد و بسیاری هر دو را مقدم می‌دانند؛ ابزار سنجش موفقیت با داشتن آیت‌های مختلف فردی و اجتماعی، بیشتر آیت‌های تخصص و تعهد را به صورت یکجا در نظر گرفته است و افرادی که با این ابزار سنجیده می‌شوند و نمره موفقیت بالایی کسب می‌کنند، هم از لحاظ تخصص و هم از لحاظ تعهد افراد شایسته‌ای هستند که می‌توانند گزینه‌های مناسبی جهت شایسته‌گزینی در امور مختلف جامعه باشند.

همانطوریکه قبلاً ذکر شد، افراد موفق و شایسته با عناوین کامیار، کامیاب، کامروا، فرهیخته، نمونه، الگو، مفاخر، مشاهیر نامدار، مفاخر ماندگار و اسطوره که توسط ابزار سنجش موفقیت سنجیده شدند را به‌عنوان شایسته‌های ملی جامعه تعریف کردیم و هرچه قدر امتیاز موفقیت افراد بیشتر باشد یعنی در تمام ابعاد زندگی موفق بودند و خدمات زیادی به جامعه ارائه کردند و شایستگی آن‌ها بیشتر است و در جامعه مفیدتر هستند و لذا می‌توانند در تصمیم‌گیری‌ها و الگوسازی‌ها، نقش بارزتر و پررنگ‌تری داشته باشند.

نقطه مقابل شایسته‌سالاری، بی‌کفایت‌سالاری است که در این سیستم، افراد پست و نالایق بدون طی کردن پله‌های ترقی و یا داشتن تخصص کافی، به‌واسطه داشتن رابطه و یا با تقلب، تخلف و فساد، به موفقیت‌های مقطعی و یا تک‌بعدی دست می‌یابند و سیستم نالایق‌سالار به‌طور مستقیم یا غیرمستقیم از این افراد حمایت می‌کند و باعث رشد آن‌ها می‌شود؛ نتیجه و میوه سیستم بی‌کفایت‌سالاری، بی‌عدالتی و اختلاف طبقاتی است. در جوامعی که بی‌کفایت‌سالاری حاکم است، افراد پست و نالایق به دلیل داشتن خصوصیات چون: تقلب و فساد، فرصت‌طلبی و سوءاستفاده، عدم انتقاد یا اظهارنظر مخالف به رأی افراد حاکم، ارجحیت منفعت شخصی بجای منفعت جامعه، چاپلوسی و تملق و سوءاستفاده از عدم آگاهی مردم، در رأس امور قرار می‌گیرند و جایگاه‌های برتر را تصاحب می‌کنند.

از طرف دیگر، افراد شایسته و نخبه، نقش به‌سزایی در توسعه و پیشرفت جامعه دارند که در صورت مساعد نبودن شرایط و خروج آن‌ها از جامعه، هم پیشرفت و توسعه فعلی جامعه را تحت تأثیر قرار می‌دهد و هم در درازمدت ذخیره ژنتیکی جامعه، فقیرتر می‌شود. برای تحقق شایسته‌سالاری در جامعه باید ساختارهای شایسته‌سالاری مهیا شود که خود مستلزم بسترسازی نخبه‌سالاری است و لذا زمانی بستر شایسته‌سالاری در جامعه ایجاد می‌شود که افراد شایسته در تصمیمات فکری نقش و مشارکت داشته باشند و لذا اگر ایده سنجش شایستگی بتواند کار سنجش افراد شایسته را به بهترین نحو انجام دهد، می‌تواند روش مناسبی برای تحقق شایسته‌سالاری در جامعه باشد.

نکته مهم که به‌نوعی یک تذکر به افراد موفق و شایسته است اینکه، در جوامعی که شایسته‌سالاری حاکم و جاری نمی‌باشد، افراد شایسته و نخبه نباید انتظار داشته باشند که به‌واسطه شایستگی‌ها و لیاقت‌هایشان در جایگاه‌هایی که درخور آن‌هاست قرار بگیرند، بلکه برعکس، آن‌ها ممکن است توسط افراد نالایق سرکوب شوند و در بدترین جایگاه‌ها رانده شوند و لذا افراد موفق و شایسته در چنین جوامعی، نباید اعتمادبه‌نفس خود را از دست بدهند و به موفقیت‌ها و شایستگی‌های خود شک کنند، بلکه طی مراحل سخت و با مبارزه، برای خود و افراد شایسته دیگر، جایگاه بسازند؛ و یکی از اهداف مهم ابزار سنجش موفقیت جهت تحقق شایسته‌سالاری، دادن اعتمادبه‌نفس به افراد موفق و شایسته و همچنین ایجاد جایگاه برتر می‌باشد.

۵-۲-۲-کمک به انتخاب افراد شایسته جهت نمایندگان سیاسی و مناصب حکومتی:

نمره عمر در کنار سایر شاخص‌های مدیریتی می‌تواند جهت انتخاب افراد در پست‌های سیاسی (مقامات)، مدیران عالی میانی و اجرایی و همچنین انتخاب نمایندگان مجلس و شوراهای، به کار گرفته شود. نمره عمر با دارا بودن موضوعات و آیت‌هایی مانند اخلاق، میزان رضایت مردم از فرد و میزان خدمت به جامعه و محیط‌زیست و ...، همه آن چیزی که برخی از صاحب‌نظران آن را تعهد نامیدند را در خود دارد و به واسطه داشتن دلسوزی و خدمت به جامعه، در کنار شاخص‌های مدیریتی، افراد شایسته را در منصب‌های مختلف انتخاب نمود.

۶-۲-۲-کمک به تحقق توسعه پایدار در جامعه:

یکی از اهداف ایده سنجش شایستگی، کمک به تحقق توسعه پایدار است؛ ابزار سنجش موفقیت با داشتن مؤلفه‌ها و آیت‌های اقتصادی، محیط‌زیستی و اجتماعی، همسو و گاهی هم مقصود با شاخص‌ها و اهداف توسعه پایدار هست؛ توسعه پایدار، اهداف و شاخص‌هایی دارد که برای رسیدن جامعه به پایداری، به معنای تعادل بین منابع زمین و مصرف آن تلاش می‌کند یعنی بین توسعه و محیط‌زیست تعادل برقرار باشد؛ به عبارت دیگر باهدف حفظ محیط‌زیست، نباید جلوی توسعه و پیشرفت صنعتی را گرفت و مردم در فقر و گرسنگی باشند و یا برعکس باهدف توسعه و رونق اقتصاد، نباید محیط‌زیست را نابود کرد و لذا توسعه پایدار فقط بر جنبه‌های زیست‌محیطی تمرکز ندارد بلکه بر جنبه‌های اقتصادی و اجتماعی هم توجه دارد.

ایده سنجش شایستگی با در نظر داشتن اهمیت منافع جمع، آیت‌های زیادی را به تلاش‌ها و موفقیت‌های اجتماعی افراد اختصاص داده است که در آن‌ها به واسطه احساس تعلق و وطن‌دوستی افراد، منافع ملی در کنار منفعت شخصی اهمیت می‌یابد. ابزار سنجش موفقیت برای مؤلفه‌هایی چون ارتباط با طبیعت، احساس تعلق و وطن‌دوستی، سلامتی، مشارکت مردمی، کمک به هموعان، اقتصاد و درآمد و روابط اجتماعی، امتیاز قائل شده و به افراد فعال و موفق در این موضوعات، امتیاز می‌دهد و اینجاست که با اهداف توسعه پایدار همسو می‌شود. به عبارت دیگر این ابزار برخی از اهداف کلان توسعه پایدار را در سطح خرد می‌سنجد و امتیاز گذاری می‌کند و موضوع مهم‌تر، اجرا و عملی شدن توسعه پایدار است که نیاز به یک سیستم و مکانیسم قوی دارد که ایده سنجش شایستگی، در تحقق و اجرایی شدن توسعه پایدار کمک زیادی می‌کند. در فصل متدولوژی ایده سنجش شایستگی، مقایسه آیت‌های مشترک ابزار سنجش موفقیت با شاخص‌های توسعه پایدار، به صورت مشروح آمده است.

۷-۲-۲-نمره عمر و کارت زندگی به عنوان شاخص اعتباری افراد:

بعد از سنجش و گزینش افراد توسط ابزار سنجش موفقیت و به دست آوردن نمره عمرشان، افراد موفق و شایسته در تشکل مفاخر و اسطوره‌های ایران عضو می‌شوند. در این مرحله، افراد موفق و شایسته، یک کارت هوشمند به نام کارت زندگی یا کارت عمر (Lifecart)، از تشکل دریافت می‌کنند که در آن کارت، نمره عمر و اطلاعات سنجش موفقیت، نقاط قوت و ضعف در موفقیت‌ها، عنوان و لقب موفقیت فرد وجود دارد. این کارت می‌تواند اعتبار یک یا چندساله داشته باشد و پس از پایان اعتبار، اطلاعات آن به روزرسانی گردد.

این کارت فواید و کاربردهای زیادی می‌تواند داشته باشد و افراد می‌توانند از اعتبار ارتباطی، مالی و بانکی، حقوقی و قضایی و همچنین از مزایا و امکانات عمومی و دولتی برخوردار شوند. همچنین اطلاعاتی برای اشتغال دارد و به‌عنوان مکمل کارت سلامت و پاسپورت می‌تواند کاربرد داشته باشد؛ بعداً در فصل ۶ به‌طور مفصل در مورد کارت زندگی و کاربردهای آن توضیح داده می‌شود.

در حال حاضر مبنا و شاخص اعتباری افراد در جامعه از لحاظ قانونی و رسمی، اعتبار مالی و اقتصادی می‌باشد که ایده سنجش شایستگی به دنبال این است که شاخص اعتباری رسمی، نمره عمر شود که بیانگر اعتبار افراد از تمام جهات اعم از اقتصادی، اجتماعی (خدمت به جامعه، دلسوزی)، اخلاقی، زیست‌محیطی و ... می‌باشد.

در همه جوامع عده‌ای از افراد وجود دارند که ثروت زیادی از راه‌های نامشروع، نادرست، غیرقانونی و غیراخلاقی به دست می‌آورند (راه‌هایی مانند سوداگری مرگ، قاچاق مواد مخدر، قتل و غارت، اختلاس، کلاه‌برداری و ...) و با در دست داشتن ثروت زیاد، در جامعه اعتبار و وجهه کسب می‌کنند؛ چون مبنای رسمی اعتبار جامعه، ثروت و پول است. در این راستا ایده سنجش شایستگی که اعتبار و شایستگی افراد را بر مبنای تمام ابعاد اعم از اقتصادی، اجتماعی، اخلاقی و غیره ارائه می‌دهد و با دارا بودن مکانیسم‌هایی مانند سامانه سنجش نظر مردم و محبوبیت که از خرد جمعی بهره می‌برد، می‌تواند تا حدود زیادی، وجهه و اعتبار این‌گونه افراد را در مقایسه با اعتبار مالی‌شان، بکاهد و برعکس افرادی که ممکن است پول و ثروت زیادی نداشته باشند ولی خدمات زیادی به جامعه داشتند و پایبند به اصول اخلاقی هستند و برای جامعه و محیط‌زیست دلسوز می‌باشند، از اعتبار و وجهه زیادی برخوردار شوند.

۸-۲-۲- تشویق و ایجاد انگیزه برای کارهای عام‌المنفعه:

نمره عمر باعث تشویق و ترغیب افراد جامعه به انجام کارهای عام‌المنفعه و خیر مانند کمک به خیریه‌ها، کارت اهداء عضو، پرداخت مالیات، حمایت از هنرمندان و غیره می‌شود؛ ایده سنجش شایستگی و تشکل مفاخر و اسطوره‌ها، به‌اندازه کافی برای افراد جامعه انگیزه ایجاد می‌کنند که به میل خود، کارهای خیرخواهانه و عام‌المنفعه را انجام بدهند و اطمینان داشته باشند که انجام این امور، باعث افزایش نمره عمرشان (نمره موفقیت) می‌شود که از اعتبار مادی و معنوی آن برخوردار می‌شوند و جهت دستیابی به موفقیت‌های بیشتر و بالا بردن نمره عمرشان، تمام‌وقت انرژی‌شان را برای موفقیت و زندگی سالم و سعادت‌مندانانه برنامه‌ریزی می‌کنند.

یکی از مشکلات کشورهای جهان سوم بخصوص ایران، جهت کم کردن فاصله طبقاتی و اعمال برنامه‌ریزی و مدیریت اقتصادی در جامعه، نبود آمار دقیق از میزان دارایی‌ها و سرمایه افراد است که به دلیل انکار یا کمتر نشان دادن دارایی‌ها و سرمایه از سوی ثروتمندان جامعه می‌باشد؛ به‌عبارت‌دیگر اغنیا در کشورهای جهان سوم تمایل دارند که ثروت و دارایی‌های خود را کمتر از میزان واقعی نشان دهند و دلیل این امر آن است که از پرداخت مالیات و عوارض فرار کنند و از طرف دیگر از یارانه‌ها و حمایت‌هایی که برای اقشار کم‌درآمد در نظر گرفته می‌شود، بیشتر برخوردار شوند. شاید در این کشورها، ثروتمندان نوعی نگرانی در آشکار کردن ثروت و دارایی‌های خود دارند؛ و لذا ابزار سنجش موفقیت با داشتن آیت‌های اقتصادی و امتیازاتی که برای آن‌ها در نظر گرفته شد، انگیزه‌ای قوی برای اظهار و هویدا کردن اموال و دارایی‌های خود جهت کسب نمره عمر بالاتر ایجاد می‌کند.

همچنین ایده سنجش شایستگی و ابزار آن، باعث ایجاد انگیزه قوی برای افراد جامعه، در جهت کمک به حل مشکلات و چالش‌های مهم مانند معضلات خانواده (فساد و طلاق و ...)، اعتیاد، بی‌اخلاقی‌ها، فقر، بی‌تفاوتی نخبگان نسبت به مشکلات، ایمنی در رانندگی، سلامت، مشکلات زیست‌محیطی، شکاف طبقاتی و غیره می‌شود.

تحقق ایده سنجش شایستگی، تمامی چرخ‌دنده‌های اجتماع را روغن‌کاری و روان می‌کند و شرایطی را ایجاد می‌کند که هر شخصی برای درست‌زدگی کردن و مفید بودن و فعالیت در مسائل اخلاقی، زیست‌محیطی، اجتماعی، انگیزه کافی داشته باشد. بعلاوه در سطح کلان و جامعه جهانی، در صورت نهادینه شدن ایده سنجش شایستگی و نمره عمر، موانعی چون تبعیض‌ها و برتری‌های قومی، نژادی و ملیتی برای ارزش‌گذاری انسان‌ها، از بین می‌روند و رسیدن به آرمان دهکده جهانی تسهیل می‌شود. همچنین این ایده با امتیاز دادن به آیتم‌های چون قانونمندی، احتیاط، رعایت قوانین رانندگی، ریسک و خطرپذیری باعث به وجود آوردن انگیزه‌ای قوی می‌شود تا حوادث و خسارات، شکایات و مراجعه به دادگاه‌ها، به‌طور چشمگیری کاهش یابد که در درازمدت منافع مادی و معنوی زیادی را برای دولت و جامعه به همراه دارد.

۹-۲-۲-کمک به خودشناسی:

ابزار سنجش موفقیت، موفقیت‌های افراد را در تمام ابعاد زندگی اعم از علمی، هنری، روابط اجتماعی، خوشبختی، سلامتی، اخلاق و ... می‌سنجد و به هرکدام با توجه به مدارک مستند و یا قابل‌اثبات نمره می‌دهد که در این سنجش، فرد می‌تواند به نقاط قوت و ضعف خود در هر موضوع پی ببرد که این موضوع، بخشی از خودشناسی می‌باشد و این یکی از اهداف ایده سنجش شایستگی است. در مصاحبه با بسیاری از افراد موفق، خودشناسی و شناخت نقص‌های وجودی را گام اول موفقیت‌های خود عنوان کردند. فردی که خود را نشناخته باشد، بی‌سواد واقعی است؛ حضرت مولانا در چند بیت شعر، به زیبایی حق مطلب را ادا نمود:

هر که نقص خویش را دید و شناخت	اندر استکمال خود، ده اسبه تاخت
زان نمی‌پرد به سوی ذوالجلال	کو گمانی می‌برد خود را کمال
علتی بدتر ز پندار کمال	نیست اندر جان تو ای ذو دلال

۱۰-۲-۲-کمک به یافتن معنای زندگی و راهنمای عملی موفقیت در زندگی:

معمولاً افراد از ابتدای زندگی به دنبال یافتن معنای زندگی می‌باشند. امروزه بسیاری از صاحب‌نظران و جامعه‌شناسان، معنای زندگی را به‌عنوان یک پدیده اجتماعی قلمداد می‌کنند که تحت تأثیر تحولات جامعه، تغییرپذیر است و معانی مختلفی پیدا می‌کند. در جوامع مدرن، رسانه‌ها و فضای مجازی، سهم مهمی در شکل‌دهی معنای زندگی افراد جامعه دارند و به‌نوعی نقش الگوی رفتاری را پیدا کردند که از این‌بین، سلبریتی‌ها، افراد مشهور مجازی و روان‌شناسان عامه‌پسند، نقش پررنگ‌تری دارند؛ همچنین نقل جملات پراکنده و کوتاه از فلاسفه غربی نیز، به‌صورت نامحسوس و غلط، در معنا بخشیدن به زندگی افراد، تأثیر به‌سزایی دارند؛ این در حالی است که این نقش را در جوامع سنت راهبر، روحانیون دینی بر عهده‌دارند. با پیشرفت فناوری در جوامع پیشرفته و یا شهرهای بزرگ، به فراوانی دیده می‌شود که بسیاری از انسان‌ها به‌جای اینکه به بلوغ فکری و تکامل برسند، دچار سطحی‌نگری می‌شوند؛ به‌عنوان مثال با پیشرفت اینترنت و توسعه فضا و ارتباطات مجازی، تعداد افرادی که با دانشمندان و متفکران مشهور همراه هستند، از تعداد افرادی که هنرمند نماهایی که با نمایش اندام‌های خود مخاطب جلب می‌کنند، کمتر است و این قضیه باعث شهرت این هنرمند نماها و پیدا

کردن جایگاه اجتماعی که درخور آن دانشمندان و متفکران است، می‌شود؛ همچنین این قضیه در الگوسازی نابجای جامعه نیز تأثیرات منفی زیادی خواهد گذاشت. با توجه به این توضیحات، ایده سنجش شایستگی و افراد موفق و شایسته‌ای که خروجی ابزار سنجش موفقیت می‌باشند، می‌توانند در معنا بخشیدن به زندگی افراد و الگوسازی جامعه بسیار مؤثر باشند.

برای موفقیت و خوشبختی در زندگی، نیاز به نقشه موفقیت و شناسایی مسیر موفقیت است؛ ایده سنجش شایستگی و نمره عمر، می‌تواند این نقش را ایفا نمایند و فرد موقعیت فعلی خود در مسیر موفقیت را بدانند و مسیر موفقیت همه‌جانبه و کارهایی که در زندگی‌اش باید انجام دهد، مشخص می‌شود؛ یعنی این ایده و ابزار آن، نقش راهنما و آیین زندگی را دارد که بنیاد آن بر اساس اجماع نظر افراد موفق و متخصص و صاحب‌نظران در رشته‌های مختلف و همچنین تحقیقات علمی و کتب معتبر تشکیل شده است و نشان می‌دهد هر فرد در طول زندگی‌اش، چقدر با موفقیت کامل و چندبعدی فاصله دارد.

جوانان در ابتدای زندگی خود، خام و کم‌تجربه هستند و در انواع فکرهای درست و غلط، سرگردان می‌باشند و در بسیاری از تصمیم‌گیری‌ها و انتخاب‌های خود که بستر و زیربنای زندگی آینده‌شان می‌باشد، حیران هستند و مصلحت خود را نمی‌دانند. در بسیاری از موارد ارزش و قدر داشته‌ها و توانایی‌های خود را نمی‌دانند؛ مثلاً ارزش انرژی جوانی و سلامتی خود را ممکن است ندانند، یا قدر راهنمایی‌ها، آموزش‌ها و مهارت‌هایی که پدر و مادر با تجربه و خردمندشان، در طول زندگی به او می‌آموزند را ندانند و یا ارزش اعتبار، امکانات و سرمایه‌هایی که والدین آینده نگرش برای او مهیا کردند را کم بشمارد و این در حالی است که استفاده درست و بهره‌گیری از آن‌ها، موفقیت و خوشبختی خود را دوچندان نماید و لذا با تبعیت و بکار بستن ابزار سنجش موفقیت و قرار دادن خود در فرایند سنجش و ارزیابی، در ظاهر با شوق گرفتن امتیاز بالاتر، در عمل بسترهای درستی را برای زندگی سالم بسازد و به سمت موفقیت و خوشبختی واقعی هدایت شود و لذا ایده سنجش شایستگی، نقش چراغ راه موفقیت و راهنمای عملی برای رسیدن به خوشبختی و خدمت به جامعه را دارد.

بسیاری از افراد زمانی که به سن میان‌سالی یا کهن‌سالی می‌رسند و به گذشته خود نگاه می‌کنند، حسرت می‌خورند و می‌گویند ای کاش فرد خیرخواهی را در زندگی داشتیم و به ما راه و رسم موفقیت و درست زندگی کردن را می‌آموخت که در این صورت سرنوشت بهتر و قشنگ‌تری را برای خود رقم می‌زدیم. نکته مهمی که وجود دارد این است که پارامترها و مؤلفه‌های خوشبختی و موفقیت در زندگی زیاد هستند و نمی‌توان انتظار داشت که حتی باهوش‌ترین و باتجربه‌ترین افراد از آن‌ها آگاهی کامل داشته باشند و ارزش واقعی هر مؤلفه را بدانند. همچنین در کمتر کتاب و مقاله‌ای، به‌طور عملی و اجرایی، جوانان را برای موفقیت و خوشبختی در زندگی هدایت و راهنمایی می‌کند و بیشترشان به کلی گویی و یا به اصول و روش‌های موفقیت پرداختند؛ اینکه فرد چه امتیازی از هر آیتم موفقیت و خوشبختی دارد و در کدام آیتم نقص و ضعف دارد و در کدام آیتم قوت دارد و فاصله‌اش از موفقیت همه‌جانبه و ایدئال چقدر است، اهمیت زیادی دارد که روی‌هم‌رفته ایده سنجش شایستگی و ابزار آن، با بهره‌گیری از تجربه افراد موفق جامعه و کارشناسان متخصص، می‌تواند بهترین راهنما برای موفقیت در زندگی باشد.

یکی از اهداف مهم ایده سنجش شایستگی، دانستن تغییرات نمره عمر در طول زندگی می‌باشد تا فرد بدانند به سمت پیشرفت می‌رود یا برعکس سیر زندگی‌اش منفی و پس‌رونده است. همچنین این ایده، برای بسیاری از انسان‌ها که در یک بعد (بخصوص بعد مالی) موفق شدند، مانند یک راهنما، آن‌ها را به موفقیت واقعی و همه‌جانبه راهنمایی می‌کند؛ به قول ژوزف کمپل، برخی از انسان‌ها، در طول زندگی، از یک نردبان بالا می‌روند و وقتی به آخر نردبان می‌رسند، متوجه می‌شوند، نردبان را روی دیوار اشتباهی گذاشته بودند و عمرشان را تلف کردند و نیز بسیاری از افراد، زندگی یکنواختی دارند و دچار روزمرگی در زندگی خود هستند که ایده سنجش

شایستگی با رویه‌ای که برای زندگی و تلاش برای موفقیت در تمام ابعاد زندگی نشان می‌دهد، از روزمرگی و افسردگی، پیشگیری می‌کند.

ابعاد مختلف موفقیت در زندگی همانند حلقه‌های زنجیر به هم متصل‌اند و چنانچه در هر یک از این حلقه‌های زنجیر، فساد یا ضعف وجود داشته باشد، زنجیر موفقیت فرد ممکن است از همان حلقه پاره شود و لذا ابزار سنجش موفقیت، طوری طراحی شده که ضمن اینکه تمام ابعاد موفقیت را در نظر می‌گیرد، ارتباط و تعادل بین این ابعاد و حلقه‌ها را نیز در نظر دارد تا سنجش واقعی و همه‌جانبه را از زندگی هر انسان داشته باشد. (برای مثال داشتن آیتمی مانند تعادل کار و زندگی)

بعد از ارزیابی و سنجش افراد توسط ابزار سنجش و محاسبه نمره عمر، با توجه به خلأها (موفقیت‌هایی که فرد از آن‌ها غافل بود) و علایق فرد، نسخه‌ای از کارهایی که در آن‌ها امتیاز کسب نکرد ارائه می‌شود تا فرد بتواند در جهت برطرف کردن نقایص زندگی خود، برنامه‌ریزی کند.

انگیزه، نیروی محرکه انسان برای انجام دادن کارها و رسیدن به اهدافشان است و بی‌انگیزه بودن در واقع به معنی نداشتن انرژی و محرک کافی برای انجام دادن کارهاست. بی‌انگیزه بودن در هر سنی ممکن است بروز کند و دلایل متفاوتی برای بی‌انگیزگی وجود دارد. اگر کسی در زندگی هدف داشته باشد، بسیاری از عوامل بی‌انگیزگی را ندارد و هر سد و مانعی در سر راهش باشد از پیش پای بر خواهد داشت. نوع هدفی که جوانان برای آینده‌ی خود تعیین می‌کنند باید متناسب با شرایط زندگی، امکانات، علایق و رؤیاهای آن‌ها باشد؛ در حال حاضر هدف و رویای افراد، پول و ثروت شده است و حتی آن‌هایی که در وضعیت نابسامان فعلی، به ثروت کلان دست پیدا کردند، نمی‌دانند با ثروتشان چی کار کنند و چگونه استفاده نمایند و این درحالی‌که است که به اعتقاد صاحب‌نظران، پول نمی‌تواند هدف باشد بلکه وسیله‌ای برای رسیدن به اهداف است.

برخی مردم، هدف زندگی خودشان را نمی‌دانند. به همین دلیل زندگی‌شان تصادفی پیش می‌رود و به چیزهایی می‌رسند که برایشان اتفاق می‌افتد به‌جای اینکه خودشان آن اتفاق‌ها را ایجاد کنند. پیدا کردن هدف زندگی، کاری است که فقط از دست خود فرد برمی‌آید. همچنین بسیاری از افراد دچار روزمرگی در زندگی خود شده‌اند. ابزار سنجش موفقیت با داشتن آیت‌هایی کارشناسی شده و علمی، برای افرادی که در زندگی خود، هدف ندارند و یا دچار روزمرگی شده‌اند، یک هدف کلی و ده‌ها هدف جزئی، با توجه به علایق و استعدادهایشان، ایجاد می‌کند. مزیت ابزار سنجش موفقیت در نشان دادن هدف در زندگی این است که اهدافی که پیشرو افراد قرار می‌دهد، چندبعدی، قابل‌اندازه‌گیری و علمی است و حاصل و نتیجه تجربه افراد موفق و متخصص است.

همچنین این ایده می‌تواند برای افراد موفق ناشاد، بسیار مفید باشد و ایجاد انگیزه نماید؛ افرادی که در خانواده‌هایی با استانداردهای رفتاری بالا تربیت شده‌اند و با اینکه به موفقیت‌های زیادی دست یافتند، ولی به دلیل اینکه خانواده‌شان توقع بالایی از موفقیت داشتند، فرد احساس موفقیت ندارد و در نتیجه ممکن است فرد شاد و رضایتمندی نباشد. ابزار سنجش موفقیت با سنجش میزان موفقیت این افراد، به‌صورت کمی و عملی، به آن‌ها نشان می‌دهد که از موفقیت بالایی برخوردار هستند و از موفقیت‌های خود مطمئن و خرسند باشند؛ همچنین مقوله جدیدی به نام خدمت به جامعه برای آن‌ها باز می‌کند که با توجه به موفقیت‌ها و توانایی‌های خود، نمره عمر خود را افزایش دهند و احساس شادی و رضایتمندی بیشتری نمایند.

در جامعه، افراد زیادی هستند که در کار و کسب درآمد موفق هستند ولی بسیاری از آنها شاد نیستند و یا از زندگی خود رضایت ندارند و اگر از آنها بپرسیم که باین همه موفقیت در کار و درآمد و ثروت، چرا از زندگی خود راضی نیستید و احساس خوشبختی و شادی ندارید، پاسخ دقیقی ندارند؛ و اگر گذشته و جزئیات زندگی‌شان را بررسی و تحقیق کنیم، پی می‌بریم که اکثر این افراد، موفقیتشان در تمام ابعاد زندگی نبوده و در بسیاری از ابعاد مهم زندگی نقص یا خلأ دارند. چنین افرادی، اگر در طول زندگی‌شان با ابزار سنجش موفقیت سنجیده می‌شدند، دقیقاً به خلأها و نیازهای فردی و اجتماعی زندگی خود پی می‌برند و می‌توانستند برای برطرف کردن آنها برنامه‌ریزی و تلاش کنند.

از طرف دیگر، با سنجش زندگی افراد توسط ابزار سنجش موفقیت، افراد ضمن اینکه متوجه خلأها و کاستی‌ها زندگی خود می‌شوند، داشته‌های مادی و معنوی‌شان نیز مرور می‌گردد؛ انسان در طول زندگی‌اش ممکن است، از بسیاری داشته‌های مادی و معنوی‌اش، به دلیل روزمرگی و عادت، غافل شود و قدر و ارزش آنها را فراموش کند که این سنجش باعث مرور و گوشزد ارزش آنها می‌شود تا بتواند قدر آنها را بیشتر بداند و به‌واسطه داشتن آنها، احساس شادی و جهت استفاده بهتر از آنها برنامه‌ریزی نماید.

مهم نیست افراد در چه زمینه‌هایی استعداد دارند و تا این لحظه از زندگی چه کارهایی را توانسته‌اند انجام دهند و چقدر موفق بوده‌اند؛ در صورتی که فرد، خود را با ابزار سنجش موفقیت بسنجد و بعد لیست کاستی‌ها و نکرده‌های زندگی خود را گرفته و با توجه به آنها برای زندگی خود برنامه‌ریزی نماید، در این صورت متوجه تغییرات شگرفی در زندگی و موفقیت‌ها خواهد شد. پرواضح است که هرکسی، ناخدای زندگی خود است و هیچ‌وقت برای هیچ کاری دیر نیست؛ حتی اگر تصور شود برای خود فرد دیر شده است، برای فرزندان، می‌توان بسترهای زندگی بر مبنای خوشبختی، شادی، خدمت به جامعه و رضایتمندی برنامه‌ریزی شود.

۱۲-۲-۲- ملاک الویت بندی افراد برای استفاده از امکانات پزشکی محدود:

در برخی شرایط و یا پیشامدهای خاص ممکن است برای امکانات خاصی که برای نجات و ادامه زندگی افراد وجود دارد، محدودیت باشد و امکان استفاده از امکانات خاص برای همه فراهم نباشد و تصمیم گیران مجبور باشند، برای استفاده از امکانات محدود پزشکی که برای ادامه حیات نیاز است، افراد را الویت بندی کنند. برای مثال افراد زیادی که برای اهدا عضو (قلب، کبد، کلیه و ...) در نوبت هستند و همگی برای ادامه زندگی، به آن نیاز مبرم دارند و یا در یک پیشامد اپیدمی، مانند کرونا که تعداد زیادی افراد مبتلا جهت استفاده از امکانات بسیار محدود پزشکی مانند دستگاه ونتیلاتور در نوبت بودند و به تعداد افراد بیمار دستگاه و امکانات پزشکی وجود نداشت و تصمیم گیران مجبور شدند افراد را جهت استفاده از این امکانات و نجات جانسان الویت بندی کنند. سؤالی که پیش می‌آید این است که در این شرایط، چه افرادی جهت استفاده از امکانات در الویت هستند؟ این سؤالی است که پاسخ آن را اخلاق پزشکی و خرد جمعی باید بدهد ولی آنچه مسلم است، افرادی که در جامعه مفیدتر هستند و بیشتر خدمت می‌کنند، علی‌القاعده باید امتیازی خاص در این الویت بندی داشته باشند و لذا نمره عمر که شاخص میزان خدمت، موفقیت و مفید بودن است، می‌تواند به‌عنوان یکی از گزینه‌ها در کنار گزینه‌های سن، جلو بودن از لحاظ نوبت، اورژانسی بودن، تعداد فرزندان، سرپرست بودن و ... وجود داشته باشد.

۱۳-۲-۲- کاربرد در ازدواج و انتخاب همسر مناسب:

یکی از کاربردهای ایده سنجش شایستگی، راهنمایی کردن و دادن اطلاعات موردنیاز در زمان انتخاب همسر است. برای انتخاب مناسب‌ترین فرد برای ازدواج، باید از مسائل جسمی، روحی، روانی، خانواده، گذشته و عملکرد طرفین، اطلاعات علمی و مستندی وجود داشته باشد و لذا برای افراد مجرد کارت ازدواج صادر می‌شود تا بتوانند در سامانه ازدواج علمی مناسب‌ترین فرد را پیدا کنند. در مورد جزئیات آن در فصل ششم کتاب توضیح داده می‌شود.

۱۴-۲-۲- کمک به برقراری دموکراسی:

دموکراسی یا مردم‌سالاری، یکی از اشکال حکومت است که تمامی فضایل بشر را در جامعه می‌پروراند و از فساد جلوگیری می‌کند. دموکراسی در روند تکاملی خود از یونان و رم باستان، به شکل مستقیم بود که به تدریج به دلیل رشد جمعیت، به شکل دموکراسی غیرمستقیم و داشتن نمایندگان تبدیل شد. در رم باستان، همه افراد جامعه حق رأی نداشتند و برابری سیاسی وجود نداشت و افراد با ثروت معین، حق مشارکت سیاسی را داشتند؛ از اواخر قرن نوزدهم به بعد، تمام افراد ساکن در یک کشور، شهروند محسوب شدند و همه آن‌ها از حق مشارکت سیاسی برخوردار شدند.

یکی از مؤلفه‌های مهم دموکراسی، انتخابات است. انتخابات ایمن و دارای کمترین تقلب و تخلف، باعث تحکیم دموکراسی می‌شوند و افراد جامعه با اعتماد زیاد و بدون شک و شبهه، در انتخابات مشارکت می‌کنند. جامعه شناسان معتقدند که حق اراده افراد و تصمیم‌گیری در مورد سرنوشت جامعه، از مجرای انتخابات تحقق می‌یابد. هدف اصلی انتخابات، گزینش و انتخاب افراد شایسته است و لذا در هیچ جامعه‌ای، دموکراسی بدون شایسته‌سالاری محقق نخواهد شد. بی‌تردید انتخابات، فرایندی سخت است و به شناخت کافی در مورد نامزدها نیاز می‌باشد و شناخت کافی و دقیق کاندیداها، از مشکلات و نیازهای جامعه است و حتی در جوامع پیشرفته هم به دلیل عدم شناخت کافی کاندیداها، مشکلاتی پیش می‌آید.

ایده سنجش شایستگی و سامانه رأی‌دهی که مکانیسم آن را در فصل ششم مفصلاً توضیح داده می‌شود تا حد زیادی مشکل شناخت کاندیداها را حل می‌کند و باهدف شایسته‌سالاری و تأثیر بر دونقطه، دقیق‌ترین و بهترین انتخاب را در بر خواهد داشت: تأثیر اول بر افراد کاندیدا است و عملکرد فرد نامزد را در طول زندگی‌اش بررسی و سنجش نموده و با در اختیار گذاشتن نمره عمر، به‌طور کمی، کلیه شایستگی‌ها و خدمات فرد کاندید را در اختیار مردم می‌گذارد و مردم می‌توانند با شناخت بیشتر، انتخاب بهتری داشته باشند. تأثیر دوم بر افراد رای دهنده می‌باشد و نقش افراد مفیدتر و شایسته‌تر را در دادن رأی و تصمیم‌گیری بر سرنوشت جامعه، نافذتر و قوی‌تر می‌کند که این مکانیسم، شایسته‌سالاری را در جامعه تقویت می‌کند ولی با توجه به جدید بودن این ایده، جا دارد که درباره میزان مشارکت مردم در انتخابات، در صورت اجرای این مکانیسم، تحقیقات بیشتری انجام شود که این موضوع تحقیقی در پیوست ۱ (لیست موضوعات نیاز به تحقیق) پیشنهاد گردیده است.

۱۵-۲-۲-کنترل خودکار جامعه:

با تحقق ایده سنجش شایستگی در جامعه افراد عملکرد یکدیگر را از لحاظ اخلاق و رفتار کنترل می‌کنند و این کنترل، نه با دیدگاه تنبیه و مجازات توسط پلیس و قاضی، بلکه با دیدگاه پاداش و تشویق توسط افراد شایسته صورت می‌پذیرد؛ در سامانه سنجش رضایت و محبوبیت مردم، همه افراد می‌توانند درباره اخلاق، عملکرد و رفتار دیگری نظر بدهند و هر فردی نمره عمر بالاتر داشته باشد، ضریب نظر دهی او غالب‌تر و قوی‌تر خواهد بود و لذا بدین صورت افراد جامعه یکدیگر را با عینک شایستگی به صورت خودکار کنترل می‌کنند.

۱۶-۲-۲-تقویت و احیاء فرهنگ‌های اصیل و بازسازی فرهنگ‌های غلط:

ایده سنجش شایستگی، می‌تواند در درازمدت فرهنگ‌ها و سنت‌های غلط و اشتباه را حذف یا بازسازی و سنت‌ها و فرهنگ‌های اصیل و مفید را تقویت و احیاء نماید؛ از آنجایی که در این ایده، ابزار سنجش موفقیت توسط نظر افراد موفق و متخصص و گروه کارشناسی طراحی می‌شود، لذا می‌توان با تشخیص غلط بودن فرهنگ یا عادت خاص و امتیاز ندادن و یا حتی امتیاز منفی دادن آن‌ها، به مرور زمان آن فرهنگ یا عادت را بازسازی نمود. در مقابل می‌توان با بها دادن به فرهنگ‌ها و سنت‌های درستی که در حال زوال می‌باشند و یا منسوخ شده‌اند و در نظر داشتن امتیازات بالا در ابزار سنجش موفقیت، آن‌ها را تقویت نمود. (جوانمردی، مهمان‌نوازی، میانجی‌گری، ایثار و فداکاری، وطن‌پرستی، خوش خلقی و دادن انرژی مثبت به دیگران و ازدواج پایدار از این جمله‌اند)

۱۷-۲-۲-کاربرد تحقیقاتی:

تشکل مفاخر و اسطوره‌ها، می‌تواند به عنوان یک تشکل قوی دارای افراد صاحب نظر و موفق، جهت نظر سنجی‌ها و پرسشنامه‌های تحقیقاتی در مسائل اجتماعی، اقتصادی، روان‌شناسی، سیاسی، مدیریتی و غیره، نقش ایفا نماید. همچنین داده‌ها و اطلاعاتی که افراد موفق برای عضویتشان به تشکل می‌دهند، می‌تواند منبع و موضوع بسیاری از تحقیقات روان‌شناسی، اجتماعی، سیاسی و مدیریتی باشد؛ موضوعاتی مانند موفقیت، محبوبیت، شادی، سلامتی، خوشبختی و غیره.

در صورت نهادینه شدن ایده سنجش شایستگی و نمره عمر در همه کشورها، می‌توان به عنوان یک شاخص کمکی برای مقایسه پیشرفت و رفاه جوامع و کشورها از آن استفاده نمود؛ نمره عمر، به دلیل جامعیت و مستند بودن، می‌تواند به عنوان یک شاخص مهم، به سایر شاخص‌ها کمک نماید و مؤسسات تحقیقاتی مانند لگاتوم، گالوپ، کاتو و ... جهت ارائه آمارهای خود در زمینه‌های مختلف از آن استفاده کنند.

و در نهایت، در این کتاب ما بنای تحقیقی بزرگ و طولانی مدت را شروع کردیم که قرار است خوانندگان بسیاری با تخصص‌ها و تجربیات مختلف در تکامل و دقیق‌تر شدن آیت‌ها و گزینه‌های ابزار سنجش موفقیت ما را کمک و راهنمایی کنند تا پس از چند

سال، یک ابزار تکامل یافته و بی نقص، جهت سنجش موفقیت و شایستگی در زندگی، در اختیار جامعه قرار گیرد. لذا با توجه به گستردگی و پراکندگی مطالب و موضوعات ابزار سنجش موفقیت در تخصص های مختلف، از تمام خوانندگان این کتاب، خواهشمند است که اگر دارای دانش، تخصص و تجربه مرتبط می باشند با انتخاب یک یا چند تا از موضوعات پیوست ۱، تحقیقات را انجام و نتیجه را در جهت تکمیل و دقیق تر شدن ابزار سنجش موفقیت ارائه نمایند. در پیوست ۱، لیست برخی موضوعاتی که جهت تکمیل یا دقیق تر شدن ابزار سنجش موفقیت، نیاز به تحقیق توسط دانشجویان یا محققین دارد، آمده است.

۱۸-۲-۲- نمره عمر شاخص نام نیک و جاودانگی:

سعدی شیرازی، پادشاه سخن، شعر معروفی دارد که می فرماید: "سعدیا، مرد نکونام نمیرد هرگز - مرده آن است که نامش به نکویی نبرند" این شعر به تنهایی بیانگر یک موفقیت کلی و شایستگی در زندگی است که از مجموع تمام موفقیت ها و عملکرد فرد در زندگی همراه با عشق، مردم دوستی، اخلاق و معنویت، تشکیل شده است. نمره عمر با داشتن موضوعات و آیتم های اخلاق، خدمت به جامعه، مفید بودن و رضایت مردم، افراد را در تمام ابعاد و جوانب ارزیابی و سنجش می کند و لذا افراد دارای نمره عمر بالا، انسان های شایسته ای هستند که با بکار گیری تمام استعدادشان و با درستکاری، تلاش و پشتکار، فراتر از انسانی مفید و موفق در جامعه می باشند و لذا لایق نام نیک هستند.

فصل سوم

روش طراحی
ابزار سنجش موفقیت

۱-۳- نوع مطالعه:

همانطوریکه در فصول قبلی گفته شد ایده سنجش شایستگی برای سنجش موفقیت‌ها، خدمات و شایستگی‌های افراد جامعه، ابزار سنجش موفقیت را طراحی کرده است که این ابزار میزان موفقیت‌ها و شایستگی‌های افراد را سنجش نموده و خروجی آن به صورت کمی و عددی به نام نمره عمر می‌باشد. پژوهشی که ابزار سنجش موفقیت و نمره عمر را طراحی کرد، از نوع تحقیق کاربردی است که در طول سالهای ۱۳۹۶ تا ۱۴۰۰، به روش کیفی و با رویکرد تری‌انگولیشن (Triangulation) انجام شده است. در این روش، یک موضوع از زوایای مختلف اندازه‌گیری و با راهبردهای مختلف، برای استفاده از نقطه قوت هر کدام از آن‌ها بکار می‌رود. (شریعتی، دادگری، ۱۳۸۷) [۲۶]

در این پژوهش، موضوع شایستگی از سه زاویه‌ی ۱- کتب و متون علمی ۲- افراد موفق و متخصص ۳- نظام‌های بین‌المللی حاکم بر دنیا، بررسی و مطالعه گردید و کلیه آیت‌های شایستگی شامل موفقیت‌های فردی، خدمت به مردم (مفید بودن) و خوشبخت بودن، از آن‌ها استخراج گردید و با توجه به این سه رویکرد (کتب و متون - افراد موفق و متخصص - نظام‌های حاکم)، اهداف و کاربردهای این ایده طراحی گردید.

۲-۳- مراحل اجرا:

۱-۲-۳- بررسی متون و کتب علمی:

ابتدا مهم‌ترین حیطه‌های موفقیت، مفید بودن در جامعه و خوشبختی را با مطالعه کتب و متون علمی، استخراج گردید. این بررسی با کلیدواژه‌های موفقیت، خدمت به مردم و جامعه، خوشبختی، مفید بودن و وطن‌پرستی انجام گرفته است. همچنین کتاب‌های مختلف و مرتبط، مطالعه و بررسی گردیده است و با توجه به نظر جامعه‌شناسان و فلاسفه، موضوعات و آیت‌های موفقیت، خوشبختی و شایستگی استخراج گردید. کتاب‌ها و مقالات بعد از مطالعه، خلاصه‌نویسی شدند و نتیجه و راهکارهای اجرایی آن‌ها استخراج گردید. در این تحقیق، نتایج و راهکارهای اجرایی زیادی از کتب مختلف استخراج گردید که به‌عنوان آیت‌های ابزار سنجش موفقیت طراحی شدند. برای مثال پس از مطالعه کتاب "دوازده ستون موفقیت" تألیف ران و وایدنر، سعی گردید تمامی موارد مذکور در کتاب در رابطه با ستون‌های موفقیت، به‌عنوان آیت‌های ابزار سنجش موفقیت، طراحی گردد و یا پس از مطالعه و بررسی کتاب "عشق و زندگی" تألیف دین اورتیش که درباره نیروی شفابخش مهرورزی و صمیمیت با افراد و دوستان می‌باشد، یک توصیه و راهکار اجرایی استخراج گردید و آیت کیفیت ارتباط، از این کتاب نتیجه‌گیری شد که در بسیاری از مصاحبه‌های انجام‌شده نیز، افراد موفق به آیت دوستان صمیمی و ناب، به‌عنوان یک موفقیت و دستاورد در زندگی اشاره کردند.

۲-۲-۳- مصاحبه با افراد موفق و متخصص:

مصاحبه با افراد موفق و متخصص، در زمینه‌های مختلف حرفه‌ای، اقتصادی، علمی و پژوهشی، هنری، ورزشی و اخلاق انجام شده است. در این مرحله، با ده‌ها فرد موفق و متخصص از اساتید دانشگاه، پزشکان، سیاستمداران، معلمان، کارآفرینان، مخترعین،

مهندسين، هنرمندان، مديران، ورزشكاران و بازرگانان مصاحبه صورت گرفته است و آيتم‌هاي موفقيت در زندگي و همچنين خدمت به جامعه، استخراج گرديده است. براي انجام مصاحبه از افراد متخصص و كارشناس، از اساتيد دانشگاه، محققين و پژوهشگران در حيطه‌هاي روان‌شناسي، روان‌پزشكي، پزشكي، جامعه‌شناسي، فلسفه، محيط‌زيست، حقوق، هنر، تربيت‌بدني و ... استفاده شده است. نکته قابل توجه اينكه، ممكن است افراي درزمينه‌هايي، متخصص و كارشناس نباشند اما به موفقيت چشمگيري رسيده باشند كه از اين افراد مي‌توان به‌عنوان افراد موفق نام برد. در اين تحقيق علاوه بر مصاحبه با افراد موفق و متخصص، با افراي كه موفق و مفيد بودند ولي به دليل يك اشتباه، سهل‌انگاري و يا يك واقعه و پيشامد، در ندامتگاه به سر مي‌برند، مصاحبه صورت گرفته است تا از تجربيات آنان، در طراحي ابزار سنجش موفقيت استفاده شود؛ همچنين از افراد معلول و نيز افراي كه گذشته هموار و خوبي نداشتند ولي توانستند با وجود معلوليت، نقص و يا گذشته نامساعد خود، بر مشكلات زندگي غالب شوند و در كار و زندگي خود افراد موفق باشنند، مصاحبه‌هاي عميق صورت گرفته است تا از تجربيات زيسته آن‌ها جهت شناسايي آيتم‌هاي موفقيت و شايستگي بهره گرفته شود. مصاحبه‌ها به صورت حضوري و غيرحضوري، فردي و با سؤال باز و عميق انجام شد كه براي تك‌تك مصاحبه‌شوندگان توضيحات مربوط به پژوهش و اهداف آن بيان شده است. مصاحبه تا حد اشباع انجام شد (تا حدي كه نظر جديدي بيان نگرديد). در اواسط اين تحقيق كه مشكل اپيدمي ويروس کرونا سر تا سر دنيا را فراگرفته بود، در بسياري از موارد، مصاحبه به وسيله پيام‌رسان‌هاي فضاي مجازي انجام شده است.

در اين تحقيق و در مصاحبه‌هاي انجام شده، افراد موفق و متخصص، هم به آيتم‌ها و موضوعاتي از جنس هنجارها و ارزش‌هاي اجتماعي و هم به آيتم‌ها و موضوعات جهان‌شمول اشاره كردند. مصاحبه‌هاي انجام شده داراي يك سؤال اصلي مي‌باشد كه در کنار آن چند سؤال فرعي جهت تكميل اطلاعات تحقيق به شرح ذيل انجام شده است:

سؤال اصلي مصاحبه:

" ما مي‌خواهيم در مورد شايستگي و افراد موفق، مفيد و خوشبخت تحقيق كنيم؛ منظور ما از موفقيت شامل آن دستاوردهايي است كه فرد تا اين لحظه از زندگي، كسب كرد و نظر ما به‌هيچ‌عنوان، انگيزه‌ها و احتمال موفقيت، قوانين موفقيت، روش‌هاي موفقيت و غيره نمي‌باشد؛ بلكه منظور ما، اول موفقيت فردي در زندگي، بعد خدمت به جامعه، مردم و محيط‌زيست و در نهايت خوشبختي، وجهه اجتماعي و محبوبيت است. حال اين موفقيت تحت هر شرايطي، با هر هوش و استعدادي، با هر تلاش و پشتكاري، با هر انگيزه‌اي، با هر ظاهر و فيزيكي و با هر اعتقادي به دست آمده باشد؛ به نظر شما به چه فردي موفق، مفيد، خوشبخت و شاد مي‌گويند؟ موفقيت‌هاي بارز و شاخص زندگي را چه مي‌دانيد؟ "

سوالات تكميلي مصاحبه -

۱- آيا در جامعه، شرايط زن و مرد براي پيشرفت و موفقيت فرق مي‌كند؟ به چه نسبتي؟

۲- شرايط اوليه و گذشته زندگي آدم‌ها، چقدر بر موفقيت تأثيرگذار است؟ (رفاه و آرامش، وجود پدر و مادر، وضعيت مالي و سلامتي) آيا گذشته ناهموار و بد، رسيدن به موفقيت را سخت مي‌كند و برعكس، داشتن امكانات، رفاه، آرامش، وجود پدر و مادر و سلامت جسم و روح، رسيدن به موفقيت را آسان و يا بيشتر مي‌كند؟

۳- هر فردي چه نقشي در موفقيت همسر و فرزند خود دارد و به‌عبارت ديگر چه سهمي از موفقيت همسر و چه سهمي از موفقيت فرزند خود دارد؟ لطفاً با درصد بيان كنيد؟

۴- هر کشور و شرایط اجتماعی آن، چه نقشی در موفقیت فرد دارد؟ چند درصد فرد و چند درصد شرایط جامعه است؟

۵- ارتباط موفقیت اجتماعی (آزادی، سلامت غذا و بهداشت، محیط زیست سالم، ندا شتن فساد اداری، برقراری عدالت و وجود دادگاه‌های عادل، امنیت و...) با موفقیت فردی چیست؟ چه کسانی بیشترین تعلق را به جامعه و وطن خود دارند و بر موفقیت‌های اجتماعی نقش دارند؟ فرد وطن پرست چه خصوصیتی دارد؟

۶- به نظر شما برای بزرگ کردن نام ایران در سطح بین‌الملل چه کارهایی می‌توان انجام داد؟

۷- به چه آدمی، شاد و خوشبخت می‌گویید؟ ارتباط شادی با موفقیت چیست؟

۸- چه عوامل و شاخص‌هایی را در محبوبیت و دوست‌داشتنی بودن افراد مؤثر می‌دانید؟

۹- به نظر شما، افراد چه به‌طور شخصی و چه به‌طور اجتماعی، برای آیندگان چه کارهایی می‌توانند انجام دهند؟

۱۰- وقتی به گذشته فکر می‌کنید، چه چیزها و کارهایی باعث احساس رضایت و آرامش شما می‌شود؟

۱۱- آیا افرادی که در جامعه موفق‌تر، مفیدتر و دلسوزتر هستند، باید مزایایی داشته باشند؟ چه مزایایی؟

۱۲- آیا کتاب یا فرد متخصصی را می‌شناسید که در رابطه با موضوع تحقیق بتواند کمک کند؟ لطفاً معرفی نمایید.

۳-۲-۳- بررسی نظام‌های بین‌المللی رایج و حاکم در دنیا:

نظام‌های بین‌المللی رایج و حاکم در ارتباط با ایده سنجش شایستگی و ابزار سنجش موفقیت، شامل نظام سیاسی دموکراسی، نظام مدیریت محیط‌زیست و توسعه پایدار، نظام اقتصادی سرمایه‌داری، نظام کمونیست، نظام سوسیالیسم الگوی سوئدی، نظام اقتصادی اسلامی و منشور حقوق بشر می‌باشند. ایده سنجش شایستگی، جهت اهداف و کاربردهای خود و همچنین استخراج موضوعات و آیتم‌های موفقیت و شایستگی، علاوه بر کتب، مقالات و نظر افراد متخصص و موفق، از اصول و شاخص‌های نظام دموکراسی، توسعه پایدار، منشور حقوق بشر، سرمایه‌داری و... استفاده نمود و یا از آن‌ها الهام گرفته است. نظام‌های مذکور حاصل تجربه صدها جوامع انسانی در طول تاریخ است و نتیجه زندگی اجتماعی انسان‌ها جهت بهتر زیستن می‌باشند که بشر بهای این نظام‌ها و تجربیات مصوب را گاهی با بی‌عدالتی، گاهی با جنگ و خونریزی، گاهی با خسارات جانی و مالی و گاهی با تخریب محیط‌زیست پرداخت کرده است و برای پیشگیری از وقوع مجدد آن‌ها، این نظام‌ها را با توافق خرد جمعی جهانی تدوین شده است. نظام‌های مذکور ارزش‌هایی مانند آزادی، شئون و کرامت انسانی، عقلانیت، کثرت‌گرایی، عدالت، مبارزه با فقر و نابرابری، توسعه و شکوفایی اقتصادی، حفظ محیط‌زیست و غیره را در خود دارند که این ارزش‌ها جهان شمول بوده و مورد قبول و پسند همه جوامع انسانی می‌باشند؛ اما به‌غیر از بحث تدوین و طراحی این نظام‌ها، مطلب مهم‌تر عملی شدن و به اجرا درآمدن آن‌ها می‌باشد. در حال حاضر این نظام‌ها که برای زندگی فردی و اجتماعی ایدئال طراحی شده‌اند، در بسیاری از جوامع، یا عملی نشده‌اند و یا به صورت ناقص، اجرا شده‌اند و مکانیسم و سامانه‌ای برای اجرای همه آن‌ها وجود ندارد و در سطح فردی، انگیزه‌ای برای برخی از اصول و شاخص‌های این نظام‌ها وجود ندارد و لذا در دنیای امروز نیز، به‌وفور مشکلات حکومت‌های بی‌کفایت، تخریب محیط‌زیست، عدم توسعه اقتصادی، فقر، نابرابری، بی‌عدالتی و نقض حقوق بشر مشاهده می‌شود. ایده سنجش شایستگی و ابزار سنجش موفقیت، سعی در استخراج آیتم‌هایی از اصول و شاخص‌های این نظام‌ها دارد و در بسیاری از موارد از این نظام‌ها الهام گرفته و یا خواهد گرفت و

نکته مهم‌تر اینکه، ایده سنجش شایستگی مکانیسمی قوی در اجرایی شدن برخی از این نظام‌ها دارد و به عملی شدن این نظام‌ها کمک زیادی می‌کند و بعضاً مکمل برخی از این نظام‌ها خواهد بود. در فصل پنجم کتاب (متدولوژی)، درباره ارتباط ایده سنجش شایستگی با نظام دموکراسی، نظام مدیریت محیط‌زیست و توسعه پایدار، نظام سرمایه‌داری، نظام کمونیست، نظام سوسیالیسم، نظام اسلامی و منشور حقوق بشر بحث خواهد شد.

۴-۲-۳- تجزیه و تحلیل داده‌ها:

بعد از انجام مصاحبه و بررسی کتب و متون، داده‌های حاصل، تحلیل گردیده‌اند؛ تحلیل به روش کدگذاری انجام شده است. کدگذاری در سه مرحله انجام گردید: ۱- کدگذاری باز- در این مرحله تمامی کلماتی که بیشترین بار معنایی در جملات مصاحبه‌ها داشتند، انتخاب گردیدند. در این تحقیق حدود ۵۰۰ کلمه که دارای بیشترین بار معنایی در مصاحبه‌ها بودند انتخاب شدند ۲- کدگذاری محوری (مقوله سطح اول)- در این مرحله کدهای باز بررسی شدند و کلمات تکراری حذف و بعد کلمات هم‌معنا را ادغام گردیدند. به عبارت دیگر در این مرحله، روند حذف و ادغام مفاهیم موجود در یک مقوله با یافتن پیوند میان آن‌ها انجام گردید و به سمت کشف روابط مفاهیم به یکدیگر حرکت کردند تا داده‌ها خلاصه‌تر و منسجم‌تر شوند و تمامی کدهای هم‌معنا و ادغام شده با یک محور یا برجسب، نام‌گذاری شوند. ۳- کدگذاری گزینشی (انتخابی)- در این مرحله، کدهای محوری مورد بررسی مجدد قرار گرفته و آن‌ها در یک طبقه کلی‌تر قرار داده می‌شوند؛ یعنی مفاهیم موجود به یک مقوله با در نظر گرفتن پیوند میان آن‌ها ادغام شده‌اند. برای مثال در متن مصاحبه‌های انجام شده، درباره موضوع تحصیلات، کلمات زیر به‌عنوان کدهای باز استخراج شدند: تحصیلات عالی - تحصیل در یک رشته خوب - ادامه تحصیل - درس خواندن در رشته موردعلاقه - تحصیل در یک دانشگاه خوب - تحصیل در دانشگاه دولتی - دانشگاه معتبر - رشته کاربردی - رشته‌های صنعتی - آخرین درجه علمی - رتبه خوب کنکور - باسواد - معدل خوب فارغ‌التحصیلی؛ که در طی مراحل کدگذاری محوری و گزینشی، کدهای باز مذکور به پنج کد مستقل تبدیل شدند: میزان تحصیلات - دانشگاه معتبر - رتبه برتر - معدل بالای فارغ‌التحصیلی - رشته تحصیلی.

۵-۲-۳- چارچوب‌بندی موضوعی و ایجاد گزینه‌های مختلف برای آیتم‌ها:

در این قسمت کلیه داده‌های تحلیل‌شده، با توجه به خصوصیات و شباهت‌ها، از کل به جز به موضوع یا تم (Theme)، زیر موضوع یا ساب تم (Sub Theme)، آیتم (item) و گزینه (property) چارچوب‌بندی شدند. برای مثال همانطوریکه ذکر شد در مصاحبه‌ها و بررسی متون، از تحصیلات به‌عنوان یک موفقیت در زندگی عنوان شده است که با عناوین مختلف، آن را ابراز داشتند که شامل میزان تحصیلات (هرچه مدرک تحصیلی بالاتر، موفقیت بیشتر)، اعتبار دانشگاه محل تحصیل، رتبه تحصیلی و معدل فارغ‌التحصیلی بودند که البته همگی به‌عنوان آیتم‌های تحصیلات می‌باشند. در این مرحله پس از اینکه هر یک از موضوعات به زیر موضوعات و آیتم‌های مختلف تقسیم‌بندی شده‌اند، برای هر یک از آیتم‌ها، چهار گزینه تعریف گردید که در مرحله بعدی هر یک از این گزینه‌ها، توسط گروه کارشناسی، امتیاز گذاری شدند. در جداول ذیل چارچوب‌بندی موضوعات این تحقیق آمده است:

Property گزینه				Item آیتم	Sub-Theme زیر موضوع	Theme موضوع
زن		مرد		جنسیت	دارای	عمومی
سال ۲۰ الی ۸۵				سن	ضریب	
خارج	کلان شهر	شهرستان	روستا	محل اقامت گذشته	بدون ضریب	
خارج	کلان شهر	شهرستان	روستا	محل اقامت فعلی		
۵ تا ۶ بار	۳ تا ۴ بار	۱ تا ۲ بار	۰	تعداد شکست در زندگی		

pro perty				item	Sub Theme	Theme
دارای ۴ گزینه				۲۸ عنوان شغلی	نوع شغل	کار و اشتغال
بیش از ۱۰ سال	۶ تا ۱۰ سال	۳ تا ۵ سال	۱ تا ۲ سال	عضویت در صنف	سابقه	
۹ تا ۱۱ مورد	۷ تا ۸ مورد	۴ تا ۶ مورد	۲ تا ۳ مورد	وجهه و امکانات شغل		
۴ و بیشتر	۳ گواهینامه	۲ گواهینامه	۱ گواهینامه	گواهینامه‌های دوره حرفه‌ای		
بیش از ۲۰ سال	۱۰ تا ۲۰ سال	۴ تا ۱۰ سال	۱ تا ۳ سال	سابقه کار	تجارب	
۱۰۰ درصد	۷۵ درصد	۵۰ درصد	۲۵ درصد	تناسب شغل با رشته تحصیلی	گواهینامه	
درجه ۴	درجه ۳	درجه ۲	درجه ۱	درجه‌بندی شغل		
۴ بار	۳ بار	۲ بار	۱ بار	نمونه شهر یا استان یا کشور		
بیش از ۷۰ امتیاز	۴۰ تا ۶۹ امتیاز	۲۰ تا ۳۹ امتیاز	۵ تا ۱۹ امتیاز	گواهی دوره و کارگاه		
۴ مورد	۳ مورد	۲ مورد	۱ مورد	داشتن خلاقیت و نوآوری در کار		

property				item	Sub-Theme	Theme
مقطع ۹				میزان تحصیلات	تحصیلات	تحصیلات
مقطع ۳	مقطع ۲	مقطع ۱	مقطع ۰	تعداد دانشگاه دولتی		
مقطع ۳	مقطع ۲	مقطع ۱	مقطع ۰	رتبه برتر در کنکور		
مقطع ۳	مقطع ۲	مقطع ۱	مقطع ۰	معدل بالای ۱۷		
۴۲ رشته تحصیلی				رشته تحصیلی		

property				item	Subtheme	Theme
۱ تا ۳ جلد	۴ تا ۶ جلد	۷ تا ۱۰ جلد	بیش از ۱۰ جلد	تألیف کتاب علمی پژوهشی	مطالعات تحقیقات اختراعات	تولید علم مطالعات تحقیقات اختراعات
۰,۱ تا ۱	۱ تا ۵ امتیاز	۵ تا ۱۰	بیش از ۱۰ امتیاز	پذیرش و چاپ مقاله علمی		
نوع ۴	نوع ۳	نوع ۲	نوع ۱	اختراع - المپید - جشنواره علمی		
ضعیف	متوسط	خوب	عالی	مطالعه و اطلاعات عمومی		
۵۰ تا ۱۵۰	۱۵۰ تا ۳۰۰	۳۰۰ تا ۵۰۰	بالتر از ۵۰۰	امتیاز شرکت در همایش		

property	item	Sub theme	Theme
نوازندگی - خوانندگی - نقاشی - خوشنویسی - نوبی - سندگی - رقص - شاعری	فعالیت در هنرهای ۷ گانه	فعالیت	فعالیت
مهارت در فنون پر کاربرد در زندگی - مجموعه دارها - هنرهای خانگی	فنون و ذوقهای هنری	های	های
بازدید از نمایشگاه، تئاتر، کنسرت، گالری، سینما و...	هنردوستی و حمایت از هنرمندان	هنری	هنری
بین ۵۰۰۰ تا بیش از ۲۰۰۰۰۰ در چهار گزینه	مجموع نمرات مردم به آثار هنری		

property				item	Sub theme	Theme
متوسط	معمولی	خوب	عالی	میزان تسلط به زبان	زبان	تسلط به زبان و کامپیوتر
۵ و بیشتر	۴	۳	۲	تعداد زبان یا لهجه مسلط		
ضعیف	عمومی	خوب	عالی	میزان تسلط به کامپیوتر	کامپیوتر	

prop erty				item	Sub Theme	Theme
بیش از صد	۳۰ تا ۹۹ بار	۱۵ تا ۳۰ بار	۱۰ تا ۱۵ بار	مهمان‌نوازی	ارتباط	ارتباط اجتماعی
چهره شهر	چهره استان	چهره ملی	چهره جهانی	میزان شهرت و سرشناس بودن		
سابقه مشارکت	مدیر مؤسس ملی	عضو فعال ۱	مدیر و مؤسس ۱	تشکل‌های مردم‌نهاد و مشارکت	اجتماعی	معاشرت
۵ تا ۲۰ هزار	۲۰ تا ۵۰ هزار	۹۹ تا ۵۰ هزار	بیش از صد هزار	شبکه‌های اجتماعی در فضای مجازی		
۱ تا ۲ کارت	۳ تا ۴ کارت	۵ کارت	۶ تا ۷ کارت	خدمت، ایثار، فداکاری در جامعه	شهرت	قانونمندی
۲ مورد	۳ مورد	۴ مورد	۵ مورد	سازش با مردم - میانجی‌گری		
۱-۱	۰-۱	۱-۰	۰-۰	قانونمندی-محکومیت جزایی		
بیشتر	۵-۱۰	۵-۲	۰-۰	قوانین رانندگی - جرائم و تخلفات		
بد	متوسط	خوب	عالی	نحوه رانندگی - رانندگی من چگونه است		
۰ مورد	۱ مورد	۲ مورد	۳ مورد	آداب معاشرت و فن بیان و سخنرانی		
بیش از ۶	۵-۶	۳-۴	۲ دوست	کیفیت ارتباطات - تعداد دوست ناب		
بیش از ۵۰۰۰	۲۰۰۰ تا ۵۰۰۰	۵۰۰ تا ۲۰۰۰	۲۰۰ تا ۵۰۰	کمیت ارتباط - تعداد دوست با نمره عمر بالا		

property				item	Sub Theme	Theme
متارکه	مجرد	متال - ۰	متأهل - ۱	وضعیت تأهل و خانواده	خانواده	خوشبختی
بیش از ۲۰	۱۱ تا ۲۰ سال	۴ تا ۱۰ سال	۱ تا ۳ سال	تعداد سال‌های ازدواج پایدار		
سالیانه	فصلی	ماهانه	هفتگی	گردش و پیداده‌روی	تفریح و	
۲۰ تا ۳۰	۳۰ تا ۴۰	۴۰ تا ۵۰	بیش از ۵۰	ایران‌گردی	مسافرت	
۱۴ تا ۵	۲۴ تا ۱۵	۴۰ تا ۲۵	بیش از ۴۰	جهانگردی		
۳ تا ۲	۶ تا ۵	۹ تا ۷	۱۳ تا ۱۰	تعداد گواهی‌نامه مهارت‌ها و آئین زندگی	خوشبختی	
۱ مورد	۳ تا ۲	۴ مورد	۷ تا ۶	رضایت از انتخاب‌های زندگی		
املا راضی	راضی	کاملاناراضی	کلاً ناراضی	رضایت از زندگی مشترک (تست آنریچ)	و رضایت	
سالیانه	ماهانه	هفتگی	روزانه	تفاهم و سازش با همسر - تعداد نزاع:	از زندگی	
بیش از ۲۵۰	۱۵۱ تا ۲۵۰	۱۰۱ تا ۱۵۰	۵۰ تا ۱۰۰	امتیاز برآورده شدن آرزوها (۳ آرزو)	از زندگی	
بدبخت	متوسط	خوشبخت	خ خوشبخت	احساس خوشبختی (تست لئو لنتز)		

property				item	Sub Theme	Theme
۲ تا ۴ مورد	۵ تا ۷ مورد	۸ تا ۱۰ مورد	بیش از ۱۰ مورد	رعایت مسائل اخلاقی و رفتار فرد	اخلاق و	اخلاق
خیر درجه ۴	خیر درجه ۳	خیر درجه ۲	خیر درجه ۱	کمک به هم‌نوعان	شرافت	
						شرافت
حبس به دلیل چک، فساد شغلی - جرم به دلیل سهل‌انگاری کاری	خرده‌فروش ی مواد، رسوایی اخلاقی، اعتیاد خیانت همسر	اختلاس، کلاه‌برداری، سرقت، قاچاق مواد مخدر در سطح خرد قتل غیر عمد	اختلاس، کلاه‌برداری، سرقت، قاچاق مواد مخدر در سطح کلان - قتل عمد - غارت	کارهای خلاف قانون، عرف، اخلاق و شرافت انسانی - سهل‌انگاری و بی‌مبالاتی	کارهای خلاف قانون و اخلاق	انسانی

property				item	Sub Theme	Theme
۲ مورد	۳ تا ۴ مورد	۵ تا ۶ مورد	۷ مورد	وضعیت سلامت جسمی و داخلی	سلامت جسمی	موفقیت در داشتن سلامتی
کلاس ۳ و ۴	کلاس ۲	کلاس ۱	کاملاً سالم	میزان سلامت قلب (تست نیها)		
۱۲ ک مازاد	۸ کیلو مازاد	۵ کیلو مازاد	کاملاً نرمال	تناسب قد و وزن (BMI)		
۲۶ تا ۲۴	۲۸ تا ۲۶	۳۰ تا ۲۸	۳۰ تا ۳۲	سلامت دهان و دندان (دندان سالم)		
برابر	۵ سال	۶ تا ۱۰ سال	بیش از ۱۱ سال	سن بیولوژیک (چند سال جوان تر)	جوانی	
بیش از ۵۶۰۰	۴۸۰۰ تا ۵۶۰۰	۴۰۰۰ تا ۴۸۰۰	۲۴۰۰ تا ۴۰۰۰	آزمون بالک-م سافت دویده شده در ۱۵ دقیقه	ورزش و توانایی های فیزیکی	
تا مرحله ۷	تا مرحله ۶	تا مرحله ۵	تا مرحله ۴	آزمون بروس - ۷ مرحله تست ورزش		
۵۰ تا ۳۰	۳۰ تا ۱۵	۱۵ تا ۱۰	تا ۱۰	آزمون ورزشی پایه - تعداد بارفیکس		
بیش از ۳۰	۳۰ تا ۲۰	۲۰ تا ۱۰	تا ۱۰	آزمون ورزشی پایه - تعداد دراز نشست		
۵۰ تا ۳۰	۳۰ تا ۱۵	۱۵ تا ۱۰	تا ۱۰	آزمون ورزشی پایه - شنا روی زمین		
بیش از ۱۷۰	۱۷۰ تا ۱۵۰	۱۴۰ تا ۱۵۰	۱۳۰ تا ۱۴۰	آزمون ورزشی پایه - پرش دو جفت پا		
استاد	خوب	متوسط	اولیه	میزان مهارت فنون دفاع شخصی		
۳ تا ۱	۵ تا ۴	۸ تا ۶	بالای ۸	امتیاز ورزشکاری غیر حرفه‌ای		
زیرمتوسط	متوسط	خوب	عالی	آزمون چابکی (تست میزان چابکی)		
معتاد	مخدر تفننی	فقط سیگار	کاملاً پاک	اعتیاد به سیگار یا مواد مخدر		سلامت روانی و کارکرد
۷ مورد	۸ مورد	۹ مورد	بیش از ۱۰	سلامت روانی و نداشتن بیماری روانی		
۴ مورد	۵ مورد	۶ مورد	۷ مورد	سلامت کارکردهای اجتماعی		
۸ تا ۶	۱۱ تا ۹	۱۴ تا ۱۲	۱۵ تا ۱۸	امتیاز شاخص‌های تعادل کار و زندگی	تعادل کار	
۲ تا ۱ مورد	۳ مورد	۴ مورد	۵ مورد	میزان خطرپذیری (میزان تخفیف بیمه)	خطرپذیری	

property				item	Sub Theme	Theme
بیش از ۲۰	۱۱ تا ۲۰ مورد	۵ تا ۱۰ مورد	۲ تا ۴ مورد	بومگردی و بازدید از اقامتگاه‌های بومگردی	ارتباط	ارتباط یا طبیعت
تخصصی	زیاد	متوسط	مقدماتی	میزان اطلاعات علمی درباره محیط‌زیست	با	
بیش از ۱۰ بار	۵ تا ۱۰ بار	۳ تا ۵ بار	۱ تا ۲ بار	تعداد کمپینگ در طبیعت	طبیعت	و حفظ محیط زیست
مدیر پارسل مشارکتی	۵۰ تا ۱۰۰	۳۰ تا ۵۰	۱۰ تا ۳۰	تعداد کاشت و نگهداری درخت در طبیعت	حفظ	
۶ تا ۷ مورد	۳ تا ۵ مورد	۲ مورد	۱ مورد	دوستی و کمک به طبیعت و حیات وحش	محیط	
در سطح کشور	در سطح استان	در سطح شهر	در سطح محله	مدیر و رهبر اقدامات کلان در حفظ محیط	زیست	

property				item	Sub Theme	Theme
ریسک بالا	ریسک متوسط	ریسک پایین	ریسک خ پایین	وضعیت رتبه اعتباری در سامانه سنجینه	پول	موفقیت اقتصادی
بیش از ۵ برابر	۴ تا ۵ برابر خط فقر	۲ تا ۳ برابر خط فقر	زیر خط فقر	میزان درآمد ماهیانه		
بیش از ۹۰۰ هزار	۳۰۰ تا ۹۰۰ هزار	۱۰۰ تا ۳۰۰ هزار	۵۰ تا ۱۰۰ هزار	میزان اموال منقول و غیرمنقول (دلار)	درآمد	و مالی
بیش از ۵۰۰ هزار	۲۰۰ تا ۵۰۰ هزار	۵۰ تا ۲۰۰ هزار	۲۰ تا ۵۰ هزار	میزان پس‌انداز و سپرده ثابت (دلار)	ثروت	
بیش از ۱۰ هزار	۵ تا ۱۰ هزار	۲ تا ۵ هزار	۲۰۰ تا ۵۰۰ هزار	میزان پرداختی مالیات در سال (دلار)		

property				item	Subtheme	Theme
بیش از ۳۰ امتیاز	۱۱ تا ۳۰ امتیاز	۵ تا ۱۰	۲ تا ۴ امتیاز	وطن پرستی (امتیاز هزینه کردن از وقت، پول، علم و تخصص برای جامعه)	وطن پرستی	وطن پرستی و احساس تعلق
۶۵ تا ۵۶	۴۶ تا ۵۵	۴۱ تا ۴۵	۳۰ تا ۴۰	نمره تعلق (میزان وطن پرستی)		
۱۰۰۰	-	-	۲	نمره خدمت به مردم و جامعه	خدمت به جامعه	و خدمت به جامعه

property				item	Sub Theme	Theme			
<p>موفقیت‌های شغلی ۲: مالکین فروشگاه‌ها و رستوران‌ها و شرکت‌ها و مؤسسات زنجیره‌ای - بازرگانان و واردکنندگان صادرکنندگان بزرگ - پیمانکاران بین‌المللی - مجری و مدیر پروژه‌های مهم ملی یا بین‌المللی - مدال‌آوران کشوری ورزش‌های مختلف - رکورد زنی گینس در امور مهم و ورزشی - سفر به دور دنیا با دوچرخه یا فاتیح کل قله‌های بلند دنیا و نظایر آن - برگزیدگان نهایی مسابقات استعدادیابی مانند هوش برتر یا عصر جدید یا برنده باش - اولین‌ها، بهترین‌ها و معروف‌ترین‌های هر شغل در سطح کشور یا استان - مؤسس، دبیر و عضو فعال احزاب سیاسی - افراد خبره و کارآفرین برگزیده برنامه از کجا شروع کنم در سایت میدون (ستاد رفع موانع تولید) و یا موارد مشابه</p>				<p>موفقیت‌های شغلی ۱: مالکین برنده‌های بین‌المللی مواد غذایی و دارو - کارآفرینان نمونه - هنرمندان و مجری‌ها و خواننده‌ها و هنرپیشه‌ها کارگردان‌های بین‌المللی یا چهره ملی - مدال‌آوران المپیک و جام‌های جهانی و قاره‌ای و برگزیدگان قوی‌ترین مردان و ... اعضا تیم ملی در ورزش‌های تیمی - پزشکان فوق تخصص یا متخصص عضو هیئت علمی - اعضای هیئت علمی با درجه استادی - جراح‌های معروف</p>	<p>اعضاء بنیاد ملی نخبگان و استعدادهای درخشان - برگزیده دختر یا پسر شایسته و نظایر آن - تسلط و مکالمه بیش از ۳ زبان خارجه - برگزیده چهره‌های مردمی سال و رتبه‌های زیر ۱۰ کنکور</p>	<p>برگزیده جایزه نوبل و جوایز بین‌المللی ادبی و هنری - کاشفین بیماری یا دارو و درمان جدید - ثبت اختراع بین‌المللی - دانشمندان و نظریه پردازان بین‌المللی علوم مختلف برگزیدگان چهره‌های ماندگار کشور مقامات کشوری تراز اول</p>	<p>نوع موفقیت فوق العاده</p>	<p>موفقیت‌های فوق العاده و خاص</p>	<p>موفقیت‌های فوق العاده و خاص</p>

property				item	Sub Theme	Theme
گذشته کمی بد	گذشته نسبتاً بد	گذشته بد	گذشته بسیار بد	گذشته و بستر زندگی از لحاظ: سلامت مادرزادی - وضعیت اقتصادی - وجود پدر و مادر در دوران کودکی و نوجوانی - تقدیر ناخوشایند در زندگی	خود ساختگی و گذشته زندگی	خود ساختگی و گذشته زندگی
property				item	Sub Theme	Theme
فرزند سوم ۵ درصد		فرزند دوم ۱۰ درصد	فرزند اول ۱۵ درصد	همسر ۱۵ درصد	نمره موفقیت همسر و ۳ فرزند (هر فرد از موفقیت همسر و فرزندان موفق خود به ترتیب ۱۵-۱۰-۵ درصد سهم می‌برد)	موفقیت همسر و فرزندان

property				item	Sub Theme	The me
-	-	-	-	فکر جدید و ابتکار جهت تکمیل و دقیق تر شدن ابزار سنجش موفقیت	فکر	فکر
-	-	-	-	پیشنهاد قانون یا مصوبه برای ارتقا آیت‌های اجتماعی در مقوله وطن پرستی		
-	-	-	-	امتیاز روشنفکری و اطلاعات در زمینه علوم انسانی	برتر	برتر
-	-	-	-	امتیاز صداقت در اظهارات	روشنفکری	
				امتیاز افرادی که جهت تحقق اهداف و آرمان‌های ابزار سنجش موفقیت، وقت، تخصص، پول و امکانات در اختیار شکل گذاشتند		برتر
				تفکر، اندیشه و نحوه برخورد در مقابل مشکلات و پدیده‌های نوظهور		

property				item	Sub Theme	Theme
				امتیاز محبوبیت و رضایت‌مندی از عملکرد شغلی، آداب معاشرت، اخلاق، انعطاف‌پذیری، روحیه مصلحت‌عامه و میزان شاد بودن و انرژی مثبت	میزان محبوبیت و رضایت مردم	میزان رضایت مردم و محبوبیت
				میزان رضایت پدر و مادر	رضایت والدین	
				گزارش مردم: آسیب محیط‌زیست - کار غیراخلاقی	گزارش‌های مردم	

property				item	Sub Them	Theme
						کمک به افراد نمره عمر بالا

۳-۲-۶- تعیین گروه کارشناسی (Expert panel) و امتیاز گذاری آیتم‌ها و گزینه‌ها:

بعد از اینکه کلیه داده‌های موفقیت و شایستگی که از کتب، متون، مقالات و مصاحبه با افراد موفق و متخصص، استخراج شد و در مرحله بعدی، این داده‌ها، در قالب موضوع، زیر موضوع، آیتم و گزینه (از کل به جز) چارچوب گذاری شدند، حال نوبت امتیاز گذاری آن‌ها است که در واقع آخرین مرحله طراحی ابزار سنجش موفقیت است؛ بدین معنی که مشخص گردد هر آیتم موفقیت یا خدمت، چه سهمی از کل موفقیت و شایستگی انسان در زندگی دارد. اینکه بخواهیم برای هر یک از آیتم‌های موفقیت و خدمت در زندگی، امتیاز بدهیم کار بسیار مشکل و سلیقه‌ای می‌باشد و هر کسی می‌تواند نظری در این رابطه داشته باشد. برای مثال ممکن است فرد صاحب‌نظری، تحصیلات عالی را ۵۰ درصد موفقیت در زندگی بداند ولی فرد صاحب‌نظر دیگر، آن را ۲۰ درصد از موفقیت در زندگی بداند. لذا در این تحقیق، یک گروه کارشناسی Expert panel برای امتیاز گذاری آیتم‌های موفقیت و بعد گزینه‌های آن، تعیین

گردید. گروه کارشناسی را می‌توان از بین افراد موفق و متخصصی که قبلاً از آن‌ها مصاحبه انجام شد، انتخاب نمود و سعی گردد که اعضای آن متنوع و از تمام اقشار و گروه‌های جامعه باشند.

گروه کارشناسی به سه روش می‌توانند آیتم‌ها و گزینه‌های چارچوب‌بندی شده را امتیاز گذاری کنند: ۱- حضور افراد موفق و متخصص در یک مکان و با بحث و تبادل نظر و طوفان فکری، امتیاز گذاری را انجام دهند. ۲- هر یک از افراد موفق و متخصص، امتیاز گذاری آیتم‌ها و گزینه‌ها را به صورت جداگانه انجام دهند و پس از اعلام نظر همه افراد متخصص و موفق، میانگین نمرات را برای هر آیتم محاسبه و آن را به عنوان نمره آن آیتم یا گزینه لحاظ نمایند. ۳- تلفیقی از دو روش، بدین شکل که در ابتدا افراد موفق و متخصص به صورت جداگانه، آیتم‌ها و گزینه‌ها را امتیاز گذاری نمایند و بعد همه آن افراد در یک مکان جمع شوند و میانگین نظرات، در جمع اعلام و ضمن تجدیدنظر به یک نتیجه واحد برسند.

در این تحقیق، با توجه به شرایط و امکانات موجود، از روش دوم برای امتیاز گذاری آیتم‌ها و گزینه‌ها، استفاده گردید. بدین شکل که از ۴۰ نفر افراد متخصص و موفق که قبلاً از آن‌ها مصاحبه شد، به صورت جداگانه برای امتیاز گذاری آیتم‌ها و گزینه‌ها کمک گرفته شد؛ بدین سبب هر سه اصل مهم خرد جمعی، یعنی متنوع بودن افراد نظر دهنده، استقلال در نظر دهی و وجود رگه‌هایی از حداقل اطلاعات، رعایت گردیده است. ابتدا امتیاز گذاری تم‌ها (موضوع‌ها) انجام شد و بعد امتیاز هر موضوع بین آیتم‌ها و گزینه‌های آن موضوع تقسیم گردید. امتیاز گذاری تم‌ها به طوری انجام شد که مجموع امتیاز کل تم‌ها، صد در صد شود یعنی هر موضوع موفقیت، یکس در صد از مجموع کل موفقیت‌های فرد می‌باشد. در آینده در صورت نهادینه شدن ایده سنجش شایستگی در جامعه و جهت بالا بردن دقت آن، گروه کارشناسی متشکل از صدها نفر از بین افرادی که بیشترین موفقیت و شایستگی را دارند و همچنین افرادی که در موضوعات ابزار سنجش موفقیت، بالاترین امتیاز را دارند، پیشنهاد می‌شود. در ذیل، برخی از جداول امتیاز گذاری برای درک بهتر آمده است.

میانگین	۲۰	۱۹	۱۸	۱۷	۱۶	۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	متخصص / موفقیت- درصد	
۱۰۰۰																					تحصیلات	
۲۰۰۰																						کار و اشتغال
۱۰۰۰																						مطالعات تحقیقات اختراعات
۱۰۰۰																						فعالیت‌های هنری
۱۰۰۰																						زبان و کامپیوتر
۱۰۰۰																						روابط اجتماعی و معاشرت و قانونمندی
۱۰۰۰																						خوشبختی تفریح و خانواده
۱۵۰۰																						سلامتی
۱۰۰۰																						اخلاق و شرافت
۲۰۰۰																						پول درآمد ثروت
۲۰۰۰																						فوق‌العاده و خاص
۲۰۰۰																						احساس تعلق-وطن دوستی- خدمت به مردم
۵۰۰																						ارتباط با طبیعت
۱۰۰۰																						فکر برتر
۱۰۰۰																						میزان رضایت مردم
	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰	جمع

جدول ۱-۳- جدول امتیازات انواع موفقیت

میانگین	۲۰	۱۹	۱۸	۱۷	۱۶	۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	
مدرس دانشگاه																					
پزشک																					
کارفرما																					
انبوه‌ساز																					
پیمانکار																					
نظامی																					
خلبان-نیروی هوایی																					
ناخدا																					
قاضی وکیل																					
مدیر مالک آموزشگاه																					
صنایع دستی																					
آتش‌نشان و امداد																					
خبرنگار																					
معلم دبیر																					
بازرگان																					
مقامات																					
کارمند																					
مدیر																					
کاسب																					
مهندس																					
کارگر																					
روحانی																					
فنی کار																					
راننده																					
پیراپزشکی																					
طراح																					
هنرمند و هنرپیشه																					
ورزشکار																					

جدول ۲-۳- جدول امتیازات انواع شغل‌ها

۷-۲-۳- ابزار سنجش موفقیت برای تعیین نمره عمر:

۱- عمومی:

جنس	مرد	زن	موارد خاص
ضریب	۱	۱,۰۵	۱,۰۶

۱- تعیین ضریب جنسیت:..... مرد زن موارد خاص

۲- تعیین ضریب سن.....

سن	۲۰	۲۵	۳۰	۳۵	۴۰	۴۵	۵۰	۵۵	۶۰	۶۵	۷۰	۷۵	۸۰	۸۵
ضریب	۲	۱,۹	۱,۸	۱,۷	۱,۶	۱,۵۵	۱,۵	۱,۴۵	۱,۴	۱,۳۵	۱,۳	۱,۲	۱,۱	۱

۳- محل اقامت و زندگی شما در گذشته (تا ۱۸ سالگی) کجا بوده است:

روستا شهرستان کلان شهر خارج از کشور

۴- محل اقامت و زندگی فعلی شما کجا می باشد:

روستا شهرستان کلان شهر خارج از کشور

۵- در زندگی تان در چند تا از موارد زیر شکست خوردید ولی دوباره با پشتکار و غلبه بر مشکلات، موفق شدید: ۱- کار و شغل ۲- تحصیل و هنر و ورزش ۳- مالی و ثروت ۴- رسیدن به یک آرزوی دیرینه ۵- ازدواج و یا مسائل عشقی و خوشبختی ۶- عاطفی و از دست دادن عزیزان:

هیچ مورد یک تا دو مورد سه تا چهار مورد پنج تا شش مورد

۲- تحصیلات: (۱۵۰۰ امتیاز)

* در مورد امتیاز تحصیلات، افراد فارغ التحصیل، نمره کامل و دانشجویان، نصف امتیاز هر گزینه را دریافت می کنند.

۶- میزان تحصیلات شما چقدر است:

ابتدایی سیکل زیر دیپلم دیپلم فوق دیپلم لیسانس فوق لیسانس پزشک عمومی دکتری PHD دکتر متخصص دارای دو لیسانس یا دو فوق لیسانس دو لیسانس یا فوق لیسانس با دکتری فوق دکتری دکتر فوق تخصص

۷- تعداد دانشگاه معتبر دولتی یا خارجی که در مقاطع لیسانس - فوق لیسانس - دکتری تحصیل کردید:

هیچ کدام دولتی نبودند یک مقطع دولتی دو مقطع دولتی هر سه مقطع دولتی بودند

۸- آیا رتبه زیر ۵۰۰ در کنکور سراسری در منطقه - رتبه زیر ۱۰ کنکور فوق لیسانس در رشته (یا زیر ۱۰۰ کنکور دستیار پزشکی) - رتبه زیر ۳ کنکور دکتری (زیر ۱۰ فوق تخصص) بودید:

هیچ کدام نبودم یک مقطع بودم دو مقطع بودم هر سه مقطع بودم

۹- معدل بالای ۱۷ فارغ التحصیلی دوره لیسانس - فوق لیسانس (تخصص) - دکتری (فوق تخصص) داشتید:

در هیچ مقطعی نداشتم یک مقطع داشتم دو مقطع داشتم در هر سه مقطع داشتم

۱۰- رشته تحصیلی شما چه بوده است: فنی مهندسی مهندسی پزشکی هوا و فضا مواد و پلیمر کامپیوتر مهندسی دریا ماشین ابزار نساجی صنایع غذایی نفت و پتروشیمی معماری شهرسازی دامپزشکی پزشکی دندانپزشکی داروسازی اقتصاد حسابداری مدیریت جامعه شناسی بیمه حقوق علوم سیاسی روزنامه نگاری علوم ارتباطی کشاورزی و منابع طبیعی محیط زیست زیست شناسی زمین شناسی ریاضی آمار شیمی فیزیک روانشناسی هنر پیراپزشکی افسری خلبانی باستان شناس علوم انسانی (ادبیات، تاریخ، علوم دینی، فلسفه و...) جغرافیا تربیت بدنی زبانهای خارجه

۳- کار و اشتغال: (۲۰۰۰ امتیاز)

الف- نوع شغل: (۱۵۰۰ امتیاز)

فقط در صورتی که دو شغل متفاوت دارید می توانید دو آیتم را انتخاب کنید در غیر این صورت نزدیک ترین گزینه به شغلتان را انتخاب کنید. در صورت انتخاب شغل دوم فقط ۳۰ درصد امتیاز شغل دوم را کسب خواهید کرد.

۱۱-۱- مدرس دانشگاه هستیم:

عضو هیئت علمی با درجه استادی عضو هیئت علمی با درجه دانشیار
عضو هیئت علمی با درجه استادیار عضو هیئت علمی با درجه مربی یا استاد حق التدریسی

۱۱-۲- پزشک، دندان‌پزشک، داروساز هستیم:

- پزشک، دندان‌پزشک فوق تخصص یا فلوشیپ
- پزشک دندان‌پزشک داروساز دامپزشک متخصص دارای مورد تخصصی
- پزشک دندان‌پزشک داروساز دامپزشک متخصص بدون مورد تخصصی
- پزشک دندان‌پزشک داروساز عمومی رئیس بیمارستان - رئیس مرکز یا شبکه بهداشت
- پزشک دندان‌پزشک داروساز دامپزشک عمومی دارای مطب یا داروخانه
- پزشک دندان‌پزشک داروساز عمومی شاغل در بیمارستان، درمانگاه و مرکز بهداشت و...

۱۱-۳- کارفرما هستیم (کارخانه-کارگاه-هتل-رستوران-ورزشگاه-مجتمع تفریحی-درمانگاه-مدرسه غیردولتی-بیمارستان-فروشگاه بزرگ و هایپر-خدمات اتومبیل-سالن زیبایی-خدمات) با بیش از ۱۰ نفر پرسنل

تعداد سال‌های فعالیت * تعداد پرسنل فعال * (کل سهام / سهم شما) = امتیاز کارفرمایی

- کارفرما درجه ۱- امتیاز کارفرمایی بالاتر از ۲۰۰۰
- کارفرما درجه ۲- امتیاز کارفرمایی ۱۰۰۰-۲۰۰۰
- کارفرما درجه ۳- امتیاز کارفرمایی ۵۰۰ تا ۱۰۰۰
- کارفرما درجه ۴- امتیاز کارفرمایی ۵۰ تا ۵۰۰

۱۱-۴- ساختمان‌ساز - انبوه‌ساز - برج‌ساز دارای پروانه اشتغال انبوه‌سازی هستیم:

محل ساخت * تعداد واحدهای ساخته دارای پایان کار * (سهم کل / سهم فرد) = امتیاز انبوه‌سازی

ضریب محل ساخت (کلان‌شهر ۱،۳- شهرستان ۱،۲- روستا ۱)

- انبوه‌ساز با امتیاز انبوه‌سازی بیش از ۳۰۰
- انبوه‌ساز با امتیاز انبوه‌سازی ۱۲۱ تا ۲۹۹
- انبوه‌ساز با امتیاز انبوه‌سازی ۴۱ تا ۱۲۰
- انبوه‌ساز با امتیاز انبوه‌سازی ۱۰ تا ۴۰

۱۱-۵- پیمانکار یا مشاور هستیم (راه - ساختمان - کشاورزی - آب-نفت و...) (رتبه شرکت / ۱) * (سهم کل / سهم فرد) = امتیاز پیمانکاری

- پیمانکار یا مشاور با امتیاز پیمانکاری ۱ تا ۰,۳
- پیمانکار یا مشاور با امتیاز ۰,۳ تا ۰,۱۵
- پیمانکار یا مشاور با امتیاز پیمانکاری ۰,۱۵ تا ۰,۱
- پیمانکار یا مشاور با امتیاز ۰,۱ تا ۰,۰۵

۱۱-۶- شاغل نیروهای مسلح (زمینی و ناخا) هستیم:

- فرمانده با درجه تیمساری یا سرهنگ تمام هستیم
- افسر با درجه سرهنگ ۲ یا سرگرد هستیم
- افسر سروان تمام یا ستوان ۱ یا ستوان ۲ هستیم
- ستوان ۳ یا استوار هستیم

۱۱-۷- شاغل نیروی هوایی و خلبان:

- فرمانده پایگاه - رییس و معاون فرودگاه - کاپیتان پروازهای بین‌المللی (درجه سرهنگ و تیمسار)
- خلبان پروازهای داخلی (درجه سروان تا سرگرد)
- کمک‌خلبان - مهندس پرواز - برج کنترل (درجه ستوان ۲ به بالا)
- کارکنان پرواز (مهماندار و ...)

۱۱-۸- شاغل نیروی دریایی:

- امیران - دریابد تا دریادار
- ناخدا - ناخدا یکم تا ناخدا سوم
- درجه‌داران - ناو سروان تا ناوبان
- ناو استوار تا ناوی

۱۱-۹- شاغل سیستم قضا و دادگستری (قاضی دادستان دادیار بازپرس وکیل کارشناس رسمی) هستیم:

- گروه ۹ و ۱۰ و ۱۱ و ۱۲ (عدد مبنا ۱۷۰ و ۱۸۰ و ۱۹۰ و ۲۰۰) سیستم قضایی کشور
- پایه ۹ تا ۱۱ گروه ۶ تا ۸ (عدد مبنا ۱۴۰ و ۱۵۰ و ۱۶۰) سیستم قضایی یا وکیل پایه ۱ هستیم
- پایه ۷ و ۸ گروه ۶ و ۷ سیستم قضایی یا وکیل پایه ۲ یا سردفتردار محضر یا دفتر ازدواج طلاق هستیم
- پایه ۴ و ۵ و ۶ گروه ۱ و ۲ و ۳ عدد مبنا (۸۰ و ۱۰۰ و ۱۱۰) یا کارشناس رسمی یا مشاور حقوقی و ثبت

۱۱-۱۰- مدرسه، آموزشگاه زبان - کامپیوتر - حسابداری - هنر - موسیقی - فنی حرفه ای - آشپزی - آرایشگری:

- مؤسس مدیر مالک مدرسه یا دبیرستان یا مجتمع غیرانتفاعی هستیم
- مؤسس مدیر مالک آموزشگاه زبان - کامپیوتر - حسابداری - دارالترجمه هستیم
- مؤسس مدیر مالک آموزشگاه کنکور یا آموزشگاه فنی حرفه‌ای - کار - هنر - موسیقی - آشپزی - گریم هستیم
- مربی مدرس آموزشگاه کامپیوتر - زبان - حسابداری - فنی حرفه‌ای - کار - موسیقی - هنر - آشپزی هستیم

۱۱-۱۱- صاحبان مشاغلی که کارشان با هنر دست یا مهارت است (آرایشگر - خیاط - پرده‌دوز - مبلمان ساز و دکور ساز - قالیباف - صنایع دستی کلیه آرایه‌های سنگی و چوبی و شیشه‌ای و فلزی):

- خیلی ماهر و موفق و مشهور و دارای ابزار و مکان درجه ۱
- موفق و ماهر دارای ابزار و مکان
- خیلی موفق و مشهور بدون ابزار و مکان
- موفق و شهرت متوسط و بدون ابزار و مکان

۱۱-۱۲- مأمور آتش‌نشانی یا اورژانس یا امداد و نجات یا محیط‌بان:

- مدیران آتش‌نشانی (رتبه ۱۴ تا ۱۶) یا امداد و نجات یا مدیران اورژانس هستم
- فرماندهان آتش‌نشانی (رتبه ۱۱ تا ۱۳) یا رییس پایگاه امداد و نجات و اورژانس هستم
- کاردان آتش‌نشانی (رتبه ۷ تا ۱۰) یا کارشناس اورژانس یا مربی امداد و نجات هستم
- آتش‌نشان رتبه ۴ تا ۹ یا امدادگر اورژانس و آمبولانس یا محیط‌بان هستم

۱۱-۱۳- خبرنگار، روزنامه‌نگار و ... هستم:

- روزنامه‌نگار خبره امتیاز ۱۵۱ به بالا
- روزنامه‌نگار ارشد امتیاز ۱۲۱ تا ۱۵۰ یا گوینده
- خبرنگار ارشد امتیاز ۸۱ تا ۱۲۰
- خبرنگار ۱ و ۲ یا عکاس خبری امتیاز ۳۰ تا ۸۰

۱۱-۱۴- معلم، دبیر، فرهنگی، مربی هنرستان:

- معلم راهبر یا سرآمد (رتبه ۱ و ۲)
- معلم یا دبیر خبره (رتبه ۳)
- معلم یا دبیر ارشد (رتبه ۴)
- معلم پایه (رتبه ۵)

۱۱-۱۵- بازرگان - صادرکننده - واردکننده:

- دارندگان کارت بازرگانی زرین یا سهامداران عمده شرکت دارنده کارت زرین
- دارندگان کارت بازرگانی سیمین یا سهامداران عمده شرکت دارنده کارت سیمین
- دارندگان کارت بازرگانی برنژین یا نمایندگان شعب برندهای معروف یا نمایندگان زرین
- نمایندگان کالاهای وارداتی پرمصرف یا نمایندگان بازرگانان دارای کارت سیمین و برنژین

۱۱-۱۶- مقامات - سیاستمداران-مدیران و مسئولین دولتی و عمومی:

- تراز ۱ - مقامات و قانون‌گذاران شامل: نماینده مجلس - وزیر - معاون وزیر - استاندار و ...
- تراز ۲ - مدیران عالی شامل: مدیرکل - سفیر - رئیس فدراسیون و ...
- تراز ۳ - مدیران میانی شامل: رئیس ادارهها - شهردار - فرماندار - رئیس دانشگاه - شورا
- تراز ۴ - مدیران عملیاتی یا اجرایی: رئیس بانک - معاون ادارهها - معاون شهردار و فرماندار

۱۱-۱۷ - کارمند هستیم:

- کارمند رسمی یا بازنشسته پایه ۱۴ و بالاتر
- کارمند رسمی یا بازنشسته پایه ۱۱ تا ۱۳
- کارمند رسمی یا بازنشسته پایه ۸ تا ۱۰
- کارمند رسمی زیر ۸ یا کارمند قراردادی و کارمند شرکتها

۱۱-۱۸ - مدیران غیردولتی بدون سهم (تعداد سال‌های مدیریت * تعداد پرسنل زیردست = امتیاز مدیریت):

- مدیران تولیدی یا کارخانه یا شرکتها با امتیاز مدیریت بالای ۱۰۰۰
- مدیران تولیدی یا کارخانه یا شرکتها با امتیاز مدیریت بین ۱۰۰ تا ۹۹۹
- مدیران شرکتها با امتیاز مدیریت بین ۵۰ تا ۹۹ یا مدیران بازاریابی و مالی و آی تی
- حسابدار - حسابرس - مدیر خط - مدیر خرید-مدیر فروش

۱۱-۱۹ - مهندسیین فعال و عضو نظام‌مهندسی: عمران، شهرسازی، معماری، برق و تأسیسات و یا مهندسیین نفت و گاز، پتروشیمی، مکانیک، مواد، معدن - مهندسیین کنترل کیفیت، طراح صنعتی و صنایع غذایی:

- مهندس ممتاز هستیم
- مهندس خبره هستیم
- کارشناس رتبه ۱
- کارشناس رتبه ۲

۱۱-۲۰ - کاسب - مغازه‌دار - نمایندگی‌ها - کارگزاری‌ها - بازاری‌ها - مجتمع تفریحی ورزشی:

- نمایندگی بیمه - پلیس بعلاوه ۱۰ - پیشخوان دولت - کارگزاری ثبت موبایل پست سلامت و بیمه
- عمده‌فروشان و پخش و توزیع مواد غذایی و میوه و دارو و کالا
- پروانه بهره‌برداری مجتمع تفریحی ورزشی و استخر سونا - پمپ‌بنزین - سینما - مهدکودک

کاسب دارای پروانه کسب (کاسب و مغازه‌دار - کافی‌نت - کبابی و کت رینگ و فست فود و کافه شاپ) ○

۱۱-۲۱- کارگران و کارمندان دارای طرح طبقه‌بندی مشاغل:

گروه ۱۶ تا ۲۰ (امتیاز ۴۱۱ تا ۶۷۰) ○

گروه ۱۱ تا ۱۵ (امتیاز ۲۴۱ تا ۴۱۰) ○

گروه ۶ تا ۱۰ (امتیاز ۱۳۱ تا ۲۴۰) ○

گروه ۱ تا ۵ (امتیاز ۷۰ تا ۱۳۰) ○

۱۱-۲۲- روحانیون - مراجع - مدرسین حوزه:

آیت‌الله‌العظمی یا مراجع یا اساتید حوزه ○

آیت‌الله یا اساتید سطح ۳ ○

حجت‌الاسلام‌والمسلمین ○

مروج الاحکام یا ثقه‌الاسلام (سطح ۴) ○

۱۱-۲۳- خویش‌فرما (استادکار - فنی کار - تعمیر کار - مکانیک - کشاورز - باغدار - دامدار - مرغدار و...):

استادکار و تعمیرکار فنی یا ساختمانی، برق، تأسیسات یا اتومبیل یا الکترونیک یا کامپیوتر یا لوازم برقی دارای مدرک، مجوز، محل کسب و ابزار ○

استادکار و تعمیرکار فنی یا ساختمانی - برق، تأسیسات یا اتومبیل یا الکترونیک یا کامپیوتر یا لوازم برقی و ... دارای مدرک و بدون محل کسب و ابزار ○

کشاورز-دامدار-باغدار-مرغدار-آبزی پرور که صنعتی باشند و دارای پروانه بهره‌برداری باشند ○

کشاورز-دامدار-باغدار-مرغدار-آبزی پرور که سنتی باشند و پروانه بهره‌برداری ندارند ○

۱۱-۲۴- راننده:

راننده سنگین (کامیون-اتوبوس-لنج - لندیکرافت - قطار-جراثقیل-لودر-بولدزر) که مالک وسیله هستم ○

راننده سنگین، کامیون، لنج، لودر بدون ماشین و دارای مدارک لازم (کارت هوشمند رانندگان و دفترچه و...) هستم ○

راننده نیمه سنگین و سبک (وانت-ون- تاکسی - قایق و سواری) که مالک ماشین هستم ○

راننده سبک و نیمه سنگین بدون ماشین هستم ○

۱۱-۲۵- شاغل در حوزه پیراپزشکی بهداشت و درمان:

- بینایی سنجی - شنوایی سنجی - کاردرمانی - گفتاردرمانی - فیزیوتراپی - ترک اعتیاد - مامایی - تغذیه و رژیم‌درمانی - مهدکودک - سرای سالمندان - مرکز مشاوره - مرکز خدمات پرستاری و آمبولانس (همگی دارای مطب و تجهیزات) ○
- سرپرستار-سوپروایزر- بینایی سنج - شنوایی سنج - فیزیوتراپ - آی تی سلامت و... ○
- پرستار - ماما- تکنسین اتاق عمل- کارشناس بهداشت- تکنسین رادیولوژی - علوم آزمایشگاهی - کارشناس روانشناسی - کارشناس تغذیه شاغل در بیمارستان، درمانگاه و شبکه بهداشت و یا مراکز خصوصی ○
- کادر خدماتی بهداشت و درمان شامل: بهیار - بهورز- دستیار دندان پزشک - نسخه‌پیچ - تزریق‌تچی و منشی و... ○

۱۱-۲۶- طراح یا برنامه‌نویس (صنعتی- هنری- مد و لباس - لندسکیپ - کامپیوتر-هوش مصنوعی- انرژی نو):

- بین‌المللی ○ درجه ۱ ○ درجه ۲ ○ درجه ۳ ○

۱۱-۲۷- ورزشکار حرفه‌ای:

- قهرمان یا مدال‌آور جهانی یا آسیایی-بازیکن تیم ملی-مربی یا داور تیم ملی (درجه ۱ یا بین‌المللی) ○
- قهرمان یا مدال‌آور کشوری یا بازیکن باشگاه‌های برتر و دسته ۱-مربی یا داور درجه ۲ یا ملی ○
- قهرمانان مسابقات استانی یا بازیکن لیگ دسته ۲ یا مربی و داور درجه ۳-مالک باشگاه ورزشی ○
- ورزشکاران یا قهرمانان یا اساتید یا مربیان باشگاه‌های شهرها یا برگزیدگان مسابقات مدارس ○

۱۱-۲۸- شغل هنری دارم - هنر اول تا هفتم شامل: موسیقی - حرکات نمایشی و رقص - خط و نقاشی - مجسمه‌سازی -

نویسندگی داستان و فیلم‌نامه - هنرپیشه و خواننده و صداپیشه و آرتیست و موزیسین و...

- استاد درجه ۱ در هر رشته هنر یا هنرپیشه- صداپیشه- خواننده (کاست یا کنسرت)-نوازنده-کارگردان- فیلم‌بردار- صدابردار- تهیه‌کننده- مجری و... درجه ۱ و چهره ملی یا برگزیده جوایز هنری بین‌المللی ○
- استاد درجه ۲ در هر رشته هنر یا هنرپیشه- صداپیشه- خواننده -نوازنده-کارگردان- فیلم‌بردار- صدابردار- تهیه‌کننده- مجری و... درجه ۲ و چهره استانی یا برگزیده جوایز هنری داخلی ○
- استاد درجه ۳ در هر رشته هنر یا هنرپیشه- صداپیشه- خواننده -نوازنده-کارگردان- فیلم‌بردار- صدابردار- تهیه‌کننده- مجری و... درجه ۳ و چهره و شناخته‌شده در شهرستان خود ○

شاغل معمولی رشته‌های هنری (ساز، نقاشی، خوانندگی، ایروبیک و...) ○

ب - سابقه، تجارب و گواهینامه‌های کار: (۵۰۰ امتیاز)

۱۲- چند سال عضو یا رئیس صنف، اتحادیه، یا انجمن صنفی یا کانون شغل خود بوده‌اید:

- ۱ تا ۲ سال
 ۳ تا ۵ سال
 ۶ تا ۱۰ سال
 بیش از ۱۰ سال

۱۳- وجهه و امکانات شغل - چند تا از موارد ذیل را در شغل‌تان دارا هستید: ۱- دارای پست و مقام دولتی هستم ۲- در ساختمان محل کارم رییس هستم ۳- دارای مالکیت و سهام در محل کارم می‌باشم ۴- دارای اتاق کار خصوصی یا مدیریتی هستم ۵- دارای منشی یا دفتردار اختصاصی هستم ۶- کارآفرین هستم ۷- اشتغال‌زایی دارم ۸- تولیدکننده کالا یا خدمات هستم ۹- جایگاه رهبری دارم (تأثیرگذار روی پرسنل به‌طور غیرسازمانی) ۱۰- نقش کلیدی و راه‌انداز کارها از لحاظ فنی یا مدیریتی یا مالی

- ۱ تا ۱۰ مورد
 ۷ و ۸ مورد
 ۴ تا ۶ مورد
 ۲ تا ۳ مورد

۱۴- چند تا گواهینامه دوره‌های حرفه‌ای- فنی - مهارت شغلی دارید (گواهینامه برق، تأسیسات، مکانیکی، باغبانی، حسابداری، کشاورزی، حفاظت فنی کار، تعمیر لوازم برقی و الکترونیکی، تزریقات و پانسمان، کمک‌های اولیه):

- یک گواهینامه
 دو گواهینامه
 سه گواهینامه
 چهار یا بیشتر گواهینامه

۱۵- میزان سابقه کار بیمه‌ای شما چند سال است:

- ۱ تا ۳ سال
 ۴ تا ۱۰ سال
 ۱۱ تا ۲۰ سال
 بیشتر از ۲۰ سال

۱۶- شغل شما با رشته تحصیلی‌تان چند درصد تناسب دارد:

- ۱۰۰ درصد
 ۷۵ درصد
 ۵۰ درصد
 تناسب ندارد

۱۷- در صورتی که شغل شما توسط صنف یا سازمانی درجه‌بندی شده دارای مجوز:

- درجه ۱ هستم
 درجه ۲ هستم
 درجه ۳ هستم
 پایین‌ترین درجه هستم

۱۸- چند بار در شغل خود در سطح کشور یا استان نمونه یا جزو ۳ نفر اول شدید:

- ۱ بار
 ۲ بار
 ۳ بار
 ۴ بار یا بیشتر

۱۹- چند تا گواهی‌های شرکت در دوره‌ها و کارگاه‌های آموزشی دارید:

- بیش از ۷۰ تا ۴۰ تا ۶۹ تا ۲۰ تا ۳۹ تا ۵ تا ۱۹ تا

۲۰- داشتن خلاقیت و نوآوری در کار خارج از وظیفه شغلی که باعث: ۱- زیبایی و حس خوب در مردم ۲- کاهش هزینه یا خروج ارز برای جامعه ۳- کاهش درد، رنج و زحمت مردم گردد: مورد ۱ مورد ۲ مورد ۳ مورد ۴

۴- تولید علم: مطالعات - تحقیقات - اختراعات: (۲۰۰۰ امتیاز)

۲۱- نویسنده - مؤلف - مترجم کتاب علمی، فلسفی، فنی، پژوهشی، هنری هستیم:

- مؤلف یا مترجم یا نویسنده بیش از ۱۰ جلد کتاب مؤلف یا مترجم یا نویسنده ۷ تا ۱۰ جلد کتاب
 مؤلف یا مترجم یا نویسنده ۴ تا ۶ جلد کتاب مؤلف یا مترجم یا نویسنده ۱ تا ۳ جلد کتاب

۲۲- پذیرش یا چاپ مقاله در مجله‌های علمی پژوهشی:

- امتیاز مقاله بیشتر از ۱۰ امتیاز مقاله بین ۵ تا ۱۰ امتیاز مقاله بین ۱ تا ۵ امتیاز مقاله بین ۰,۲ تا ۱

* نفر اول مقاله ضریب ۱ - نفر دوم ضریب ۰,۸ - نفر سوم ضریب ۰,۶ - نفر چهارم ۰,۵

۲۳- ثبت اختراع - برگزیده جشنواره‌ها و المپیادها و ... - شرایط کدام گزینه را دارا هستید:

- دارنده بیش از ۳ اختراع داخلی و بین‌المللی - مؤسس مرکز تحقیقاتی - مدیر پروژه علمی فناوری
- دارنده ۲-۳ ثبت اختراع داخلی یا دارنده مدال المپیاد یا برگزیده جشنواره علمی یا مجری بیش از ۳ طرح پژوهشی - عضو هیئت‌مدیره انجمن‌های علمی بین‌المللی - مؤسس آزمایشگاه پژوهشی
- دارای ثبت اختراع یا دبیر و مؤسس مجله علمی پژوهشی یا دارای ۱ تا ۲ طرح پژوهشی یا دارای دعوت‌نامه فرصت مطالعاتی - مؤسس شرکت دانش‌بنیان موفق به تولید یا خدمات مستمر
- برگزیده استانی جشنواره خوارزمی، فارابی، رازی یا دارنده سایت فعال علمی پژوهشی هنری هستیم

۲۴- مطالعه آزاد و اطلاعات عمومی - چند جلد کتاب مطالعه کردید و چقدر اطلاعات عمومی دارید

- عالی - بیشتر از ۵۰ جلد - اطلاعات عمومی خیلی زیاد
- خوب - ۳۰ تا ۵۰ جلد - اطلاعات عمومی زیاد
- متوسط - ۱۵ تا ۳۰ جلد - اطلاعات عمومی متوسط
- ضعیف - ۳ تا ۱۵ جلد - اطلاعات عمومی کم

۲۵- مجموع امتیاز گواهی‌های شرکت در سمینار یا همایش یا کنگره امتیازدار شما چقدر است:

- بالاتر از ۵۰۰ امتیاز
- ۳۰۰ تا ۵۰۰ امتیاز
- ۱۵۰ تا ۳۰۰ امتیاز
- ۵۰ تا ۱۵۰ امتیاز

۲۶- امتیاز سهم فرد در موفقیت جمعی سازمان‌ها و ارگان‌هایی که پیشرفت و خدمت یا نجات بشریت، دستاوردهای چشمگیری دارند (مانند موسسه رویان، واکسن‌سازی، هوافضا و ...):

- کارمند اجرایی
- محقق و دانشمند
- محقق و دانشمند ارشد
- مدیر و مؤسس

۵ - فعالیت‌های هنری: (۱۰۰۰ امتیاز)

۲۷- فعالیت غیر حرفه‌ای در یکی از هنرهای هفتگانه - شرایط چند تا از موارد ذیل را دارا هستید: ۱- مسلط به نواختن یک ساز سنتی یا پاپ ۲- مسلط به نواختن ساز دوم ۳- خواننده هستیم ۴- مسلط به هنر نقاشی و طراحی هستیم ۵- خوشنویس هستیم ۶- نویسنده هستیم (شعر، سفرنامه، رمان، فیلم‌نامه) ۷- برگزیده مسابقات شعر یا رمان هستیم ۸- هنر رقص، حرکات موزون و یا

حرکات آکروباتیک مهارت دارم ۹- هنر نقالی یا استندآپ یا شبیه‌خوانی یا پانتومیم و مانند آن‌ها مهارت دارم ۱۰- مسلط به کوزه‌گری، مجسمه‌سازی و یا سایر آرایه‌های چوبی و فلزی ۱۱- مسلط به شعبده‌بازی ۱۲- افرادی که به هر نوعی، هنر را در خدمت اخلاق و ارتباطات اجتماعی گرفتند (طبق نظر هگل)* افرادی که در هنر، حرفه‌ای باشند، در قسمت نوع شغل سنجش می‌شوند.

۱ تا ۳ مورد

۴ تا ۶ مورد

۷ تا ۹ مورد

۱۰ تا ۱۲ مورد

۲۸- فنون و ذوق‌های هنری - شرایط چند تا از این موارد را دارا هستید: ۱- دارای آلبوم یا کنوکسیون عتیقه-تمبر-پول - اتومبیل-موتور-ابزار- کتابخانه و... هستم ۲- در پرورش و تزئینات گل و گیاه فعال هستم ۳- هنر آشپزی پزی را در حد خوبی دارا هستم ۴- هنر قنادی و شیرینی‌پزی در حد خوبی دارا هستم ۵- هنرهای خانگی (خیاطی -گریم - مليله دوزی-منجوق دوزی و قالی‌بافی - گلیم‌بافی و گل چینی و...):

۱ مورد

۲ تا ۳ تا

۴ تا

۵ تا

۲۹- هنردوستی و حمایت از هنرمندان - سالی چند بار به تئاتر یا سینما یا کنسرت یا نمایشگاه هنری (نقاشی و خوشنویسی و...) می‌روید و یا آثار هنری نفیس می‌خرید (حمایت از هنرمندان به هر شکل)

بیش از ۱۰ بار

۶-۱۰ بار

۳-۵ بار

۱-۲ بار

۳۰- مجموع نمراتی که در سامانه سنجش رضایت مردمی به آثار هنری فرد داده شد

بیش از ۲۰۰۰۰۰

۲۰۰۰۰۰ تا ۵۰۰۰۰

۱۰۰۰۰ تا ۵۰۰۰۰

۵۰۰۰ تا ۱۰۰۰۰

۶- میزان تسلط به زبان و کامپیوتر: (۱۰۰۰ امتیاز)

الف - زبان (۶۰۰ امتیاز)

۳۱- میزان تسلط شما به زبان خارجه چقدر است:

عالی = دارای مدرک بین‌المللی با نمره عالی (تافل بالای ۸۵ -تولیمو بالای ۶۰۰ - آیلتس بالای ۷ - پتی بالای ۷۰ -ام اس آر تی بالای ۶۰)

خوب = دارای مدرک بین‌المللی با نمره خوب (تافل ۷۵ تا ۸۵ -تولیمو ۵۲۰ تا ۶۰۰ -آیلتس ۶ تا ۷ -پتی ۵۵ تا ۷۰ -ام اس آر تی ۵۵ تا ۶۰)

معمولی = دارای مدارک ترمیک کانون زبان شامل تکمیلی و پیشرفته - دارای مدرک بین‌المللی با نمره متوسط (تافل ۶۵ تا ۷۵ - تولیمو ۴۸۰ تا ۵۲۰ - آیلتس ۵ تا ۶ - پتی ۵۰ تا ۵۵ - ام اس ۴۵ تا ۵۵) ○

متوسط = دارای مدرک و گواهینامه ترمیک کانون زبان شامل مبتدی و میانی و یا مدارک زبان داخلی ○

۳۲- با چند زبان یا لهجه می‌توانید صحبت کنید: (امتیاز هر زبان خارجه دو برابر زبان داخلی است)

۲ زبان یا لهجه ○ ۳ زبان یا لهجه ○ ۴ زبان یا لهجه ○ ۵ زبان یا لهجه یا بیشتر ○

ب- کامپیوتر: (۴۰۰ امتیاز)

۳۳- میزان تسلط شما به کامپیوتر چقدر است:

عالی = دارای مدرک آی سی دی ال پیشرفته و تسلط به حداقل ۵ نرم‌افزار حرفه‌ای (مثل اتوکد - جی آی اس - تری دی مکس - فتوشاپ - نرم‌افزارهای شبیه‌سازی و برنامه‌نویسی و طراحی و تحلیل و...) ○

خوب = دارای مدرک آی سی دی ال پیشرفته و تسلط به ۳ نرم‌افزار حرفه‌ای (مثل اتوکد - جی آی اس - تری دی مکس - فتوشاپ - نرم‌افزارهای شبیه‌سازی و برنامه‌نویسی و طراحی و تحلیل و...) ○

معمولی = دارای مدرک آی سی دی ال مقدماتی و تسلط به حداقل ۱ نرم‌افزار حرفه‌ای (مثل اتوکد - جی آی اس - تری دی مکس - فتوشاپ - نرم‌افزارهای شبیه‌سازی و برنامه‌نویسی و طراحی و تحلیل و...) ○

ضعیف = کاربر معمولی کامپیوتر در حد رفع نیازهای اولیه ○

۷- ارتباطات اجتماعی: روابط - معاشرت - قانونمندی - شهرت: (۱۰۰۰ امتیاز)

۳۴- مهمان‌نوازی - در سایت کوچ سرفینگ یا سایت‌های داخلی مشابه، چند بار میزبان بودید

۱۰ تا ۱۵ بار ○ ۱۵ تا ۳۰ بار ○ ۳۰ تا ۱۰۰ بار ○ بیش از ۱۰۰ بار ○ (هرمیزبانی امتیاز)

۳۵- میزان شهرت و سرشناس بودنتان چقدر است (در علم - سیاست - کار - اخلاق - ورزش - هنر - ثروت - روابط):

چهره بین‌المللی - در سطح جهان شما را می‌شناسند ○ چهره ملی - در کل کشور شما را می‌شناسند ○

چهره و سرشناس استانی یا کلان‌شهر ○ چهره و سرشناس شهر یا بخش هستید ○

۳۶- سمن‌ها یا تشکل‌های مردم‌نهاد NGO:

- مدیر یا مؤسس تشکل‌های مردم‌نهاد با دامنه فعالیت بین‌المللی هستیم
- عضو فعال و اثرگذار تشکل‌های مردم‌نهاد بین‌المللی یا مدیر و مؤسس سمن‌های ملی کشور هستیم
- مدیر یا مؤسس تشکل‌های مردم‌نهاد با دامنه استانی یا عضو مؤثر تشکل مردم‌نهاد ملی کشور هستیم
- مدیر یا مؤسس تشکل مردم‌نهاد شهر یا عضو مؤثر تشکل مردم‌نهاد با دامنه فعالیت استانی هستیم

۳۷- میزان فعالیت و موفقیت در شبکه‌های اجتماعی و فضای مجازی:

- خیلی قوی - مدیر کانال تلگرام یا واتساپ با بیش از ۱۰۰۰۰۰ عضو یا تعداد بیش از ۱ میلیون فالوور در اینستاگرام
- قوی - مدیر کانال تلگرام یا واتساپ ۵۰۰۰۰ تا ۹۹۰۰۰ عضو یا تعداد ۱۰۰۰۰۰ تا ۱ میلیون فالوور در اینستاگرام
- متوسط - مدیر کانال تلگرام یا واتساپ ۲۰۰۰۰ تا ۵۰۰۰۰ عضو یا تعداد ۱۰۰۰۰ تا ۹۹۰۰۰ فالوور در اینستاگرام
- ضعیف - مدیر کانال تلگرام یا واتساپ ۵۰۰۰ تا ۲۰۰۰۰ عضو یا تعداد ۵۰۰۰ تا ۹۹۰۰ فالوور در اینستاگرام

۳۸- خدمت، ایثار و فداکاری - چند تا از موارد ذیل را دارا می‌باشید: ۱- کارت پایان خدمت (معافیت قبول نمی‌باشد) ۲-

کارت اهدا عضو ۳- امدادگر داوطلبانه هلال احمر یا امداد و نجات ۴- کارت اهدا خون (بیش از ۵ بار اهدا) ۵- جانباز یا ایثارگر یا آزاده هستیم. ۶- سابقه ایثار و فداکاری مستند (مانند گذشتن از حق دیه یا قصاص) ۷- سابقه نگهداری از فرد معلول یا جانباز به مدت طولانی ۸- کمک و کار داوطلبانه در بهزیستی، خانه سالمندان یا شیرخوارگاه ۹- کمک و کار داوطلبانه در زمان وقوع بحران‌ها، حوادث غیرمترقبه یا اپیدمی‌ها (هر مورد امتیاز)

۹ تا ۷ مورد ۶ مورد ۳ تا ۵ مورد ۱ تا ۲ مورد

۳۹- سازش با مردم و میانجی‌گری - چند مورد را دارید: ۱- در طول زندگی‌ام هیچ شکایتی بر علیه من در دادگاه نشده است

۲- در طول زندگی‌ام هیچ شکایتی علیه کسی نداشتم (سامانه ثنا) ۳- سابقه میانجی‌گری جهت ایجاد صلح و سازش را داشته‌ام.

- ۳ مورد ۲ مورد ۱ مورد ۰ مورد

۴۰- قانونمندی: محکومیت قضایی و سوءپیشینه در مورد جرم‌های جزایی و حقوقی به ترتیب:

- صفر مورد - صفر مورد صفر مورد - ۱ مورد ۱ مورد - صفر مورد هرکدام بیش از ۱ مورد

۴۱- رعایت قوانین رانندگی: تعداد جریمه رانندگی در سال - نمره منفی گواهینامه به ترتیب:

- صفر - صفر ○ ۲ تا ۵ مورد - ۲ ○ ۵ تا ۱۰ مورد - ۵ ○ بیش از ۱۰ - بیش از ۵ نمره منفی

۴۲- نحوه رانندگی بر اساس نظر مردم (تعداد و نوع نظرات) - در سامانه سنجش نظر مردمی، در بخش رانندگی من چگونه

- است: ○ عالی ○ خوب ○ متوسط ○ بد

۴۳- آداب معاشرت و فن بیان - چند تا از این موارد شامل حال شما می شود: ۱- در محاورات ارتباط چشمی خوبی دارم و

زبان بدن متناسبی دارم و بیان خوبی دارم ۲- قدرت و توانایی سخنرانی در مجامع عمومی را پشت تربیون دارم (سابقه بیش از ۳ سخنرانی رسمی را دارم) ۳- خوش رو، خوش بیان، متواضع، با اعتماد به نفس صحبت می کنم

- ۳ مورد ○ ۲ مورد ○ ۱ مورد ○ هیچ مورد

۴۴- کمیت سرمایه اجتماعی ارتباطات: چند نفر دوست با نمره عمر بالا دارید (ملاک اعلام و تأیید شایسته های ملی در

سامانه سنجش رضایت مردم می باشد و هر چه نمره عمر فرد بیشتر باشد امتیاز بالاتری می دهد)

- ۵ تا ۱۰ نفر ○ ۱۱ تا ۲۰ نفر ○ ۲۱ تا ۴۰ نفر ○ بیش از ۴۱ نفر

۴۵- کیفیت سرمایه اجتماعی ارتباطات - چند دوست ناب دارید که دارای یکی از خصوصیات زیر باشد: ۱- با او صمیمی

باشید، قابل اعتماد و دلسوز و خیرخواه باشد و در صورت لزوم به شما کمک کند:

- ۲ نفر ○ ۳ تا ۴ نفر ○ ۵ تا ۶ نفر ○ بیش از ۶ نفر

۴۶- کیفیت سرمایه اجتماعی ارتباطات - در سامانه، چند نفر شما را به عنوان دوست ناب یا فرد تأثیرگذار معرفی کردند

- ۲ نفر ○ ۳ تا ۴ نفر ○ ۵ تا ۶ نفر ○ بیش از ۶ نفر *هر نفر امتیاز

۸- خوشبختی: (۱۰۰۰ امتیاز)

الف - خانواده: (۳۰۰ امتیاز)

۴۷- وضعیت تأهل و خانواده:

- متأهل دارای فرزند متأهل بدون فرزند مجرد متارکه

۴۸- تعداد سال‌های ازدواج پایدار (ازدواجی که با انتخاب آغاز شد و تا این لحظه با عشق و علاقه پایدار است):

- ۱ تا ۳ سال ۴ تا ۱۰ سال ۱۰ تا ۲۰ سال بیش از ۲۰ سال

ب- تفریح و مسافرت: (۳۰۰ امتیاز)

۴۹- برنامه گردش و پیاده‌روی یا دوچرخه‌سواری در طبیعت (بوم گردی) به صورت..... داریم

- هفتگی ماهیانه فصلی سالیانه

۵۰- ایران گردی (ملاک مسافرت به هر شهر استقرار و بازدید از مکان‌های دیدنی تاریخی و طبیعی است):

- سفر به بیش از ۵۰ شهر ایران یا پیاده‌روی بیش از ۵۰۰ کیلومتر یا دوچرخه‌سواری بیش از ۱۰۰۰ ک م
- سفر به ۴۰ تا ۵۰ شهر ایران یا پیاده‌روی ۳۰۰ تا ۵۰۰ کیلومتر یا دوچرخه‌سواری ۷۰۰ تا ۱۰۰۰ کیلومتر
- سفر به ۳۰ تا ۴۰ شهر ایران یا پیاده‌روی ۱۰۰ تا ۲۵۰ کیلومتر یا دوچرخه‌سواری ۴۰۰ تا ۷۰۰ کیلومتر
- سفر به ۲۰ تا ۳۰ شهر ایران یا پیاده‌روی ۸۰ تا ۱۰۰ کیلومتر یا دوچرخه‌سواری ۲۰۰ تا ۴۰۰ کیلومتر

۵۱- جهانگردی (ملاک مسافرت به هر کشور استقرار و بازدید از مکان‌های دیدنی و تاریخی و طبیعی است):

- سفر بیش از ۴۰ کشور یا سفر با دوچرخه ۲۰ کشور (ایرانیان مقیم خارج-مسافرت به وطن به‌طور هفتگی)
- سفر به ۲۵ تا ۴۰ کشور یا سفر با دوچرخه ۱۰ کشور (ایرانیان مقیم خارج-مسافرت به وطن به‌طور ماهیانه)
- سفر به ۱۵ تا ۲۴ کشور یا سفر با ماشین یا موتور ۱۰ کشور (ایرانیان مقیم خارج-مسافرت به وطن به‌طور فصلی)
- سفر به ۵ تا ۱۴ کشور یا سفر با ماشین یا موتور ۳ کشور (ایرانیان مقیم خارج-مسافرت به وطن به‌طور سالیانه)

ج- رضایت از زندگی: (۴۰۰ امتیاز)

۵۲- مهارت‌ها و آیین ملزومات زندگی - چند گواهینامه مهارت زندگی را دارید: ۱- مهارت‌های زندگی ۲- تغذیه سالم و آداب غذا خوردن ۳- زندگی مشترک و زناشویی ۴- تربیت کودک ۵- شاد زیستن و لذت از زندگی ۶- مهارت‌های ارتباطی ۷- هوش هیجانی ۸- فرهنگ آپارتمان‌نشینی ۹- ازدواج و انتخاب همسر (کارگاه تئوری انتخاب یا زوج‌درمانی و یا ...) ۱۰- اخلاق شرافت انسانی و وطن‌دوستی ۱۱- مهارت کار تیمی ۱۲- پرورش تسلط کلامی و سخنرانی ۱۳- دوره استعدادیابی ۱۴- شخصیت‌شناسی ۱۵- مهارت عشق و مهرورزی ۱۶- سواد مالی و شیوه پس‌انداز ۱۷- درک شکست و معلولیت در زندگی ۱۸- دوره حقوق خصوصی ۱۹- حقوق جزا

○ ۲ تا ۳ (هر گواهینامه امتیاز) ○ ۵ و ۶ ○ ۹ تا ۱۱ ○ ۱۲ تا ۲۰

۵۳- رضایت از انتخاب‌های زندگی - اگر می‌توانستید به زمان گذشته برگردید چند مورد از موارد ذیل را بازهم همان تصمیمی را که قبلاً گرفتید رامی‌گیرید به عبارت دیگر از چند انتخاب خود در زندگی راضی هستید: ۱- انتخاب رشته تحصیلی ۲- انتخاب شغل ۳- انتخاب همسر ۴- انتخاب محل زندگی ۵- انتخاب دو دوست صمیمی ۶- انتخاب در خرید ملک یا کالای خاص ۷- اعتماد

○ ۷ و ۶ مورد ○ ۴ و ۵ مورد ○ ۲ و ۳ مورد ○ ۱ مورد

۵۴- میزان رضایت از زندگی مشترک - در پرسشنامه ۴۷ گزینه‌ای آنریچ که توسط فونیر و درانکمن جهت سنجش میزان رضایت از زندگی مشترک طراحی گردید چه امتیازی کسب کردید (پیوست ۲)

○ ۴۷ تا ۹۴ (خیلی ناراضی) ○ ۹۵ تا ۱۴۱ (ناراضی) ○ ۱۴۲ تا ۱۸۸ (راضی) ○ ۱۸۹ تا ۲۳۵ (کاملاً راضی)

۵۵- میزان تفاهم و سازش با همسر - با همسران چقدر نزاع، مشاجره و درگیری همراه با قهر و ناراحتی دارید:

○ روزانه ○ هفتگی ○ ماهیانه ○ کمتر از ۶ بار در سال

۵۶- برآورده شدن آرزوها - سه آرزو که باعث احساس رضایت و خوشبختی شما در زندگی می‌باشد را در نظر بگیرید و با فرض اینکه کامیابی کامل هر کدام از آن‌ها ۱۰۰ امتیاز داشته باشد و مجموع احساس رضایت کامل از این سه موضوع ۳۰۰ امتیاز داشته باشد در حال حاضر مجموع امتیازی که به خود می‌دهید چند است

○ ۵۰ تا ۱۰۰ ○ ۱۰۱ تا ۱۵۰ ○ ۱۵۱ تا ۲۵۰ ○ بیشتر از ۲۵۰

۵۷- احساس خوشبختی - نمره شما در تست سنجش احساس خوشبختی دکتر تئو لنتز چند است (پیوست ۳)

- ۱۱ تا ۱۲ (خیلی خوشبخت) ۹ تا ۱۰ (خوشبخت) ۵ تا ۸ (متوسط) زیر ۴ (احساس بدبختی)

۹- موفقیت در داشتن سلامتی: (۱۵۰۰ امتیاز)

* هر سنی دارای ضربی است که نمره نهایی از ضرب مجموع امتیازات در این ضرایب، به دست می‌آید

سن	۲۰	۲۵	۳۰	۳۵	۴۰	۴۵	۵۰	۵۵	۶۰	۶۵	۷۰	۷۵	۸۰	۸۵
ضریب	۱	۱,۰۵	۱,۱	۱,۱۵	۱,۲	۱,۲۵	۱,۳	۱,۳۵	۱,۴	۱,۵	۱,۶	۱,۷	۱,۹	۲

الف - سلامت جسمی: (۴۰۰ امتیاز)

۵۸- وضعیت سلامت عمومی: بر اساس معاینات پزشکی و آزمایش‌های و طبق نظر گروه پزشکی از نظر داخلی:

- کاملاً سالم سالم تقریباً سالم ناسالم

۵۹- میزان سلامت قلب از لحاظ عملکرد و نارسایی‌های قلبی با نظر پزشک متخصص (کلاس عملکردی نیها)

- کاملاً سالم
- کلاس ۱ (فاقد هرگونه نشانه و درد - محدودیتی در فعالیت‌های فیزیکی ندارد)
- کلاس ۲ (نشانه‌های خفیف مانند درد سینه و مشکل تنفس در فعالیت‌های بدن)
- کلاس ۳ و ۴ (مشکل تنفس و درد سینه در هنگام فعالیت خفیف بدنی یا حتی در موقع استراحت)

۶۰- در تناسب قد و وزن: ۲ (قد به متر) / وزن به کیلو = BM

- ۱- طبیعی (بین ۱۸,۵ تا ۲۴,۹)
- ۲- کمبود وزن (کمتر از ۱۸,۵)
- ۳- اضافه‌وزن (بین ۲۵ تا ۲۹,۹)
- ۴- چاق (برابر و بیشتر از ۳۰)

۶۱- سلامت دهان و دندان-چند تا دندان کاملاً سالم دارید (دندان پرکرده یا کاشته را نصف حساب می‌شود)

- ۳۰ تا ۳۲ تا ۲۸ تا ۳۰ تا ۲۶ تا ۲۸ تا ۲۴ تا ۲۶ تا (لثه سالم ۲۰٪)

ب-میزان جوان ماندن و شادابی:

۶۲- سن بیولوژیک شما چند سال است:

- بیش از ۱۱ سال جوان‌تر از سن شناسنامه‌ای ۶ تا ۱۰ سال جوان‌تر از سن شناسنامه‌ای
 ۵ سال جوان‌تر از سن شناسنامه‌ای سن بیولوژیک یا سن شناسنامه‌ای برابر

ج-ورزش و توانایی‌های فیزیکی: (۵۰۰ امتیاز)

۶۳- آزمون بالک - مسافت دویده شده در ۱۵ دقیقه روی تردمیل چند متر می‌باشد:

- ۲۴۰۰ تا ۴۰۰۰ متر ۴۰۰۰ تا ۴۸۰۰ متر ۴۸۰۰ تا ۵۶۰۰ متر بیش از ۵۶۰۰ متر

۶۴- آزمون بروس (تست ورزش): قادر به انجام مرحله چندم تست ورزش هستید:

- مرحله چهارم مرحله پنجم مرحله ششم مرحله هفتم

۶۵- آزمون ورزشی پایه - در حرکت کششی بارفیکس موفق به انجام چند حرکت صحیح می‌شوید:

- ۱۰ تا ۱۰ تا ۲۰ تا ۲۰ تا ۳۰ تا ۳۰ تا ۵۰ تا

۶۶- آزمون ورزشی پایه - در حرکت دراز و نشست موفق به انجام چند حرکت در ۲۰ ثانیه می‌شوید:

- ۱۰ تا ۱۰ تا ۲۰ تا ۲۰ تا ۳۰ تا بیش از ۳۰ تا

۶۷- آزمون ورزشی پایه - در حرکت شنا روی زمین، موفق به انجام چند حرکت صحیح می‌شوید

- ۱۰ تا ۱۰ تا ۱۵ تا ۱۵ تا ۳۰ تا ۳۰ تا ۵۰ تا

۶۸- آزمون ورزشی پایه - در حرکت ورزشی پرش جفت پا موفق به چند سانتیمتر پرش می‌شوید:

- ۱۳۰ تا ۱۴۰ سانتیمتر
 ۱۴۰ تا ۱۵۰
 ۱۵۰ تا ۱۷۰
 ۱۷۰ تا ۱۸۰ سانتیمتر
 بیش از ۱۷۰ سانتیمتر

۶۹- چقدر از مهارت‌های فنون دفاع شخصی، جهت دفاع از خود در شرایط خاص، بهره‌مند هستید:

- در حد بسیار ابتدایی
 در حد متوسط
 در حد خوب تا عالی
 در حد حرفه‌ای و استاد

۷۰- امتیاز ورزشکاری - برای ورزشکار غیرحرفه‌ای ولی فعال، ماهر و دارای مدارک مستند (عضو باشگاه)

(مدارک مستند + میزان مهارت + میزان فعالیت فعلی + سالهای فعالیت) * تعداد رشته = امتیاز ورزشکاری

- بالای ۸
 بین ۶ تا ۸
 بین ۴ تا ۵
 بین ۱ تا ۳

۷۱- آزمون چابکی - میزان چابکی در طناب زنی یا یکی از آزمون‌های چابکی (بورنی-شش ضلعی-تی-۵۰۵)

- عالی
 خوب
 متوسط
 زیر متوسط

د- نقش خطرپذیری و ریسک در حوادث و سلامتی: (۲۰۰ امتیاز)

۷۲- میزان خطرپذیری و احتمال وقوع حوادث: چند تا از موارد زیر را دارید: ۱- بیمه عمر ۲- بیمه ثالث اتومبیل با ده سال

تخفیف ۳- بیمه بدنه اتومبیل با ده سال تخفیف ۴- بیمه آتش‌سوزی و سیل و زلزله با ده سال تخفیف ۵- انواع بیمه مسئولیت کاری

یا بیمه کشاورزی و دام یا حمل‌ونقل و ... با بیش از پنج سال تخفیف

- مورد ۵
 مورد ۴
 مورد ۳
 ۱ و ۲ مورد

س - سلامت روانی و کارکردهای اجتماعی: (۳۰۰ امتیاز)

۷۳- وضعیت سلامتی روانی - اعتیاد به مواد مخدر:

- هیچ‌گونه مصرف مواد مخدر و سیگار نداشتم و ندارم
 فقط سیگار و دخانیات مصرف می‌کنم
 به‌صورت تفننی مواد مصرف می‌کنم یا ترک کردم
 اعتیاد به مخدر یا روان‌گردان یا الکل دارم

۷۴- سلامت روانی - از لحاظ روحی و روانی شرایط چند تا از موارد ذیل را دارید: ۱- داشتن خواب کافی و نداشتن بی‌خوابی در اثر نگرانی و یا بیداری وسط خواب ۲- نداشتن استرس دائمی و اضطراب ۳- نداشتن سردردهای روزانه یا حملات میگرنی ۴- نداشتن صرع یا حملات عصبی ۵- نداشتن اختلالات عاطفی - اضطرابی - و سایکوز ۶- نداشتن بیماری‌های عاطفی - اضطرابی و سایکوز ۷- داشتن زندگی امیدوارکننده و لذت از فعالیت‌های روزانه ۸- نداشتن فکر خودکشی و یا آرزوی مرگ ۹- نداشتن احساس ضعف و یا احساس درد کاذب بدون دلیل ۱۰- هراسان - عصبی - پرخاشگر - بدخلق نبودن ۱۱- ورزشکار فکری و یوگا هستم

بیش از ۱۰ مورد ۹ مورد ۸ مورد ۷ مورد

۷۵- سلامت کارکردهای اجتماعی - از لحاظ کارکردهای اجتماعی، شرایط چند تا از موارد ذیل را دارا هستید: ۱- سازگاری با شرایط سخت یا راحت محیط زندگی و کار ۲- مسئولیت‌پذیری اجتماعی - وظیفه‌شناسی - و تعهد به خانواده و کار ۳- داشتن رفتار و عکس‌العمل مناسب در برابر حوادث و مشکلات زندگی ۴- داشتن روحیه انتقادپذیری و نصیحت‌پذیری ۵- خوش‌بینی و نگرش مثبت نسبت به زندگی و افراد جامعه ۶- قابل‌اعتماد بودن مردم - قبول داشتن قوانین و حکومت و دولت و قانونمند بودن ۷- قبول اینکه دنیای امروز بهتر از دنیای دیگر و یا دنیای گذشته است

۷ مورد ۶ مورد ۵ مورد ۴ مورد

ش - تأثیر تعادل کار و زندگی بر سلامتی: (۱۰۰ امتیاز)

۷۶- تعادل کار و زندگی - ارزیابی تعادل کار و زندگی با توجه به جدول زیر: بسیاری از مدیران به ساعت کار انعطاف‌پذیر (فری لسنری) جهت افزایش کیفیت زندگی و بهره‌وری بالا اعتقاد راسخ دارند

۱ امتیازها	۲ امتیازها	۳ امتیازها	
بیشتر از ۴۸ ساعت در هفته	۴۸ ساعت در هفته	کمتر از ۴۸ ساعت در هفته	ساعت کار:
سه شغل دارم	دو شغل دارم	یک شغل دارم	تعداد شغل:
اصلاً استفاده نمی‌کنم	نصف را استفاده می‌کنم	کامل استفاده می‌کنم	استفاده از مرخصی‌ها:
زن و مرد هر دو شاغل	زن دارای شغل پاره‌وقت	فقط مرد شاغل است	زوج شاغل:
دور	متوسط	نزدیک	فاصله محل کار و زندگی:
بد	متوسط	خوب	شرایط و امنیت محیط کار:

۱۵ تا ۱۸ امتیاز ۱۲ تا ۱۴ امتیاز ۹ تا ۱۱ امتیاز ۶ تا ۸ امتیاز

ضریب سن * نمره اکتسابی شش زیر موضوع سلامتی = نمره کل موفقیت در سلامتی

۱۰- اخلاق و شرافت انسانی: (۱۰۰۰ امتیاز)

الف - اخلاق و شرافت انسانی:

۷۷- رعایت مسائل اخلاقی و رفتار فردی - بر اساس نظرات مردم در سامانه سنجش، چند تا از آیتم‌های سامانه را دارا هستید:

- بیش از ۱۰ مورد ۸ تا ۱۰ مورد ۵ تا ۷ مورد ۲ تا ۴ مورد

۷۸- کمک به هم‌نوع:

- خیرین درجه ۱ = خیر مدرسه‌ساز - مؤسس و اهداکنندگان مراکز یتیم‌خانه و... - مؤسس و مدیر موسسه خیریه - اهداء کننده عضو بدن - خیرین سازمان‌های پیتز سینگر یا موارد مشابه - اهداکنندگان زندگی دوباره به محرومین
- خیرین درجه ۲ = فیش کمک نقدی یا غیر نقدی به ارزش ۱۰۰۰۰ دلار به بالا از یک موسسه خیریه دلخواه
- خیرین درجه ۳ = فیش کمک نقدی یا غیر به ارزش ۵۰۰۰ تا ۱۰۰۰۰ دلار - مسئول و عامل راه‌اندازی کاروان یا ضیافت خیریه یا گروه‌های مردمی در مواقع اضطرار و حوادث غیرمترقبه یا مناسبت‌ها
- خیرین درجه ۴ = قرارداد کمک ماهیانه ۱۰۰ تا ۱۰۰۰ دلار از یک موسسه خیریه معتبر (هر ۱۰ دلار امتیاز) - کمک بدنی مستمر به آسایشگاه‌ها و بهزیستی و یا به حوادث سیل و زلزله و ...

ب- کارهای خلاف قانون، عرف و اخلاق: (منفی ۵۰۰۰ امتیاز)

- ۷۹- کارهای خلاف قانون - عرف - اخلاق و شرافت انسانی و یا سهل‌انگاری و بی‌مبالاتی:
- ۱- حبس بیش از ۱۰ سال - قتل عمد - اختلاس بزرگ - کلاهبرداری شبکه‌ای و وسیع - سر باند سرقت‌های شبکه‌ای و بزرگ - زورگیری - گروگان‌گیری - قاچاق مواد مخدر - قاچاق اعضا و انسان - تجاوز
- ۲- حبس ۳ تا ۱۰ سال - قتل غیر عمد - اختلاس کوچک - کلاهبرداری کوچک - مشارکت در قاچاق
- ۳- حبس کمتر از ۳ سال - خرده‌فروشی مواد مخدر - قاچاق - فساد و رسوایی اخلاقی - اعتیاد به مواد مخدر و روان‌گردان و الکل - خیانت به همسر و ازدواج مجدد
- ۴- مسئول مرگ و میر یا نقص عضو ناشی از حوادث کار یا تصادفات - حبس به دلیل دیه یا چک برگشتی یا مهریه - ازدست دادن یک موجود یا موقعیت معنوی عاطفی به دلیل سهل‌انگاری و بی‌مبالاتی - رشوه و فساد شغلی - تخلفات مرتبط با بی‌وجدانی

و کارهای غیر شرافتمندانه در کار-عوام فریبی و ریاکاری اجتماعی و زهد ریایی -آ سیب و سیب به محیط زیست و رها سازی مواد آلاینده بدون تصفیه به محیط

۵- گزارش‌های مردم در سامانه "سنجش رضایت مردم و محبوبیت" در مورد: تخریب محیط‌زیست و ایجاد آلودگی - انجام کارهای غیراخلاقی (رشوه، کلاهبرداری، فساد و ...)

۱۱- ارتباط با طبیعت و حفظ محیط‌زیست: (۱۰۰۰ امتیاز)

الف - ارتباط با طبیعت -

۸۰- بومگردی: چند تا از بوم‌های معروف مانند قله دماوند و قله‌های معروف دیگر، جنگل حرا، تالاب انزلی، میانکاله، باران کوه، تنگه واشی، شادگان، دریوک و یا اقامتگاه‌های معروف مانند تالارخانه، رنگین‌خانه، کریاس، خان نشین، سه نیک، خالو، کتام، پردارو، ساسنگ، حاج داود و... اقامت و بازدید داشتید: ۲ الی ۴ تا ۵ الی ۱۰ تا ۱۱ الی ۲۰ تا بیش از ۲۰ تا

۸۱- میزان اطلاعات علمی شما درباره محیط‌زیست چقدر است:

مقدماتی و خیلی کم متوسط زیاد خیلی زیاد و تخصصی

۸۲- چند بار کمپینگ در طبیعت داشتید (اقامت ۱ یا چندروزه با چادر در طبیعت بدون آسیب و تخریب):

۱ تا ۲ بار ۳ تا ۵ بار ۵ تا ۱۰ بار بیش از ۱۰ بار

ب- حفظ محیط‌زیست -

۸۳- حضور، ساخت و زمین، کمک مالی و مدیریت پارسل مشارکتی: ۱- درختکاری ۲- حیوانات شهری ۳- حیات‌وحش (امتیاز هر کدام از موارد سه‌گانه مذکور، جداگانه محاسبه می‌شود)

امتیاز کل = (امتیاز حضور + امتیاز لوازم و زمین + امتیاز کمک مالی + امتیاز مدیریت) * تعداد موارد سه‌گانه

۱۰۰ ۲۰۰ ۳۰۰ ۴۰۰ و بیشتر

* پارسل مشارکتی، حیظه‌ای است که مدیر پارسل کلیه مرا سمات قانونی و اداری آن را جهت شروع درختکاری مشارکتی یا حمایت از حیوانات شهری یا حیات‌وحش (جایگاه، آب‌شخور، غذا، آب، دارو و درمان، نظافت، اطفاء حریق و ...) انجام می‌دهد و مسئول مشارکت پارسل می‌باشد و کلیه مطالعات، نقشه، اجرا، مدیریت و نگهداری حیظه را با هماهنگی ارگان‌های ذی‌ربط به عهده دارد.

۸۴- **دوستی با طبیعت و حیات وحش:** شرایط چند تا از موارد ذیل را دارید: ۱- تجربه شکار عکس و فیلم از حیات وحش را دارید ۲- سابقه دوستی و کمک به حیات وحش را دارید (غذا، آب و...) ۳- عضو فعال یکی از NGO های زیست محیطی هستید ۴- اخلاق زیست محیطی و سبک زندگی دوستدار زمین دارید (مصرف گرایی کمتر - استفاده از وسایل نقلیه عمومی و دوچرخه - قیض آب و برق و گاز کمتر - کمک به تفکیک زباله در منزل - مصرف کمتر پلاستیک و...) ۵- زندگی در روستا و یا دارای باغ و باغچه گل و گیاه ۶- عضو فدراسیون کوهنوردی ۷- عضو انجمن های حمایت از حیوانات یا سابقه کمک و همیاری با محیط زیست

- مورد ۱
 مورد ۲
 ۳ تا ۵ مورد
 ۶ تا ۷ مورد

۸۵- مدیر یا رهبر اقدامات و فعالیت های کلان در جهت حفظ، آموزش و مشارکت محیط زیست:

- در سطح محله
 در سطح شهر
 در سطح استان
 در سطح کشور

۱۲- **موفقیت اقتصادی و مالی - پول، درآمد، ثروت:** (۲۰۰۰ امتیاز)

۸۶- رتبه اعتباری - امتیاز اعتباری و میزان ریسک در سامانه سنجینه چند است:

- ریسک خیلی پایین
 ریسک پایین
 ریسک متوسط
 ریسک بالا

۸۷- **درآمد ماهیانه شما** چقدر است:

- زیر خط فقر تا خط فقر
 ۲ تا ۳ برابر خط فقر
 ۴ تا ۵ برابر خط فقر
 بیشتر از ۵ برابر خط فقر

۸۸- **ارزش اموال منقول و غیرمنقول** و یا سهام بورس شما (چه سنددار و چه قولنامه ای) به دلار:

- ۵۰۰۰۰ تا ۱۰۰۰۰۰ دلار
 ۱۰۰۰۰۰ تا ۳۰۰۰۰۰ دلار
 ۳۰۰۰۰۰ تا ۹۰۰۰۰۰ دلار
 بیشتر از ۹۰۰۰۰۰ دلار

۸۹- میزان پس انداز و سپرده ثابت شما در بانکها به دلار چقدر می باشد (نامه تمکن مالی از بانک):

○ ۲۰۰۰۰ تا ۵۰۰۰۰ دلار ○ ۵۰۰۰۰ تا ۲۰۰۰۰۰ دلار

○ ۲۰۰۰۰۰ تا ۵۰۰۰۰۰۰ دلار ○ بیشتر از ۵۰۰۰۰۰۰ دلار

۹۰- سالیانه چقدر مالیات (مالیات + ارزش افزوده) پرداخت می کنید (توجه به نسبت سهام برای شرکتها)

تا: ۲۰۰۰ دلار ○ ۲۰۰۰ تا ۵۰۰۰ دلار ○ ۵۰۰۰ تا ۱۰۰۰۰ دلار ○ بیشتر از ۱۰۰۰۰ دلار ○

۱۳ - موفقیت های فوق العاده و خاص: (۲۰۰۰ امتیاز)

۹۱- برخی از افراد موفقیت های خاص یا غیرمعمول و بیش از انتظار و بعضاً باورنکردنی را در زندگی خود کسب می کنند و در شغل، کاری، هنر، ورزش و یا فعالیت های اجتماعی، موفقیت بیش از اندازه و فوق العاده ای کسب می کنند که معمولاً در کشور یا استان خود انگشت شمار هستند:

۱- برگزیده جایزه نوبل - جوایز بین المللی ادبی و هنری و معادل آن - کاشفان بیماری یا دارو و درمان جدید - ثبت اختراع بین المللی - دانشمندان و نظریه پردازان بین المللی علوم مختلف - برگزیدگان چهره های ماندگار کشور - رئیس جمهور و وزرا - مقامات کشوری، لشکری تراز اول ○

۲- موفقیت های شغلی ۱: مالکین برندهای بین المللی مواد غذایی و دارو - کارآفرینان نمونه هر شهر و استان - هنرمندان و مجری ها و خواننده ها و هنرپیشه ها و کارگردان های بین المللی یا چهره ملی - مدال آوران المپیک و جام های جهانی و قاره ای و برگزیدگان قوی ترین مردان و ... در ورزش های انفرادی و اعضای تیم ملی در ورزش های تیمی - پزشکان فوق تخصص یا متخصص عضو هیئت علمی - اعضای هیئت علمی با درجه استادی و یا چهره علمی بین المللی - جراح های معروف در هر شهر و استان ○

۳- موفقیت های شغلی ۲: مالکین فروشگاه ها و رستوران ها و شرکت ها و مؤسسات زنجیره ای - بازرگانان و واردکنندگان و صادرکنندگان بزرگ - پیمانکاران بین المللی - مجری و مدیر پروژه های مهم ملی یا بین المللی - مدال آوران کشوری ورزش های مختلف - رکورد زنی گینس در امور مهم و ورزشی - سفر به دور دنیا با دوچرخه یا فاتح کل قله های بلند دنیا و یا نظایر آن - برگزیدگان نهایی مسابقات استعدادیابی مانند ایکس فاکتور یا هوش برتر یا عصر جدید یا برنده باش و ... - اولین ها، بهترین ها و معروف ترین های هر شغل در سطح کشور یا استان - مؤسس، دبیر و عضو فعال احزاب سیاسی - افراد خبره و کارآفرین برگزیده سایت میدون (ستاد رفع موانع تولید) و یا موارد مشابه ○

۴- اعضاء بنیاد ملی نخبگان و استعداد های درخشان - برگزیده دختر یا پسر شایسته و نظایر آن - برگزیده چهره های مردمی سال و رتبه های زیر ۱۰ کنکور ○

۱۴- نمره وطن پرستی، احساس تعلق و خدمت به جامعه: (۱۰۰۰ امتیاز)

الف- خدمت به مردم و جامعه (۵۰۰ امتیاز)

۹۲- محاسبه نمره خدمت به جامعه و مردم:

جمع امتیاز نوع خدمت * مدت ماندگاری خدمت * تعداد افراد تحت تأثیر * سهم فرد در خدمت = نمره خدمت

سهم فرد در خدمت: ۱ تا ۱۰ درصد (۱ امتیاز) - ۱۰ تا ۲۵ (۲) - ۲۵ تا ۵۰ (۳) - ۵۰ تا ۸۰ (۳) - بیش از ۸۰ (۳)

تعداد افراد تحت تأثیر: تا ۱۰۰۰ نفر (۱ امتیاز) - ۱۰۰۰ تا ۱۰۰۰۰ (۲) - ۱۰۰۰۰ تا ۱۰۰۰۰۰ (۳) - ۱۰۰۰۰۰ تا ۵۰ م (۴) - بیش از ۵۰ میلیون (۵)

مدت زمان ماندگاری: تا ۱ سال (۱ امتیاز) - ۱ تا ۱۰ سال (۲) - ۱۰ تا ۱۵ سال (۳) - ابدی (۴ امتیاز)

نوع خدمت: ۱- خدماتی که باعث رفاه، آسایش، رونق اقتصادی و کارآفرینی می‌شوند (۲ امتیاز) - ۲- خدماتی که باعث کاهش درد و رنج و مرگومیر افراد می‌شوند (۳ امتیاز) - ۳- خدماتی که باعث اصلاح و بهینه‌سازی اوضاع جامعه در زمینه های عدالت، قانونمندی، فساد، محیط زیست، فقر، فرهنگ، سلامت، هنر، ورزش می‌شود (۳ امتیاز) - ۴- خدماتی که باعث ارتقا و آموزش علم و دانش می‌شود (۲ امتیاز)

۲ تا ۵ امتیاز ○ ۶ تا ۲۰ امتیاز ○ ۲۰ تا ۵۰ امتیاز ○ بیش از ۵۰ امتیاز ○

ب- نمره وطن پرستی و احساس تعلق - (۵۰۰ امتیاز)

۹۳- نمره وطن پرستی: هزینه کردن از وقت و علم و پول و فکر خود برای موضوعات سلامت (مدافعان سلامت) - محیط زیست - اخلاق- فرهنگ - عدالت - آزادی - فساد - تبعیض - امنیت - حفظ میراث فرهنگی - انقلاب فکری و روشنگری جامعه - فرار مغزها- سنت و فرهنگ اصیل ایرانی - ایجاد جایگاه برای افراد شایسته- خوش نامی ملی ایران

ضریب تأثیر * تعداد امتیازهای فعالیت * تعداد موضوع موفقیت اجتماعی = امتیاز وطن پرستی

تأثیر رهبری + تأثیر علمی و فکری + تأثیر مالی + تأثیر تأسیس یا شروع = ضریب تأثیر

امتیاز موفقیت اجتماعی بین ۲ تا ۴ ○
 امتیاز موفقیت اجتماعی بین ۴ تا ۱۰ ○
 امتیاز موفقیت اجتماعی بین ۱۰ تا ۳۰ ○
 امتیاز موفقیت اجتماعی بیشتر از ۳۰ ○

۹۴- امتیاز احساس تعلق: * ضریب تعلق برای: مهاجرین خارج از کشور ۰,۲، برای ساکنین مناطق محروم ۱,۲، مناطق غیر محروم ایران ۱، برای جانبازان و ایثارگران (جنگ، آتش‌نشان، پزشک و ...) ۱,۵، برای مصادیق وطن‌فروشی صفر

۱۰۰ / ضریب تعلق * (موفقیت‌های خاص + موفقیت مالی + نمره زبان + تحقیقات و پژوهش + نمره کار و اشتغال) = نمره تعلق

نمره تعلق ۳۰ تا ۴۰ تعلق ۴۰ تا ۵۰ تعلق ۵۰ تا ۶۰ تعلق ۶۰ به بالا

۱۶- نمره خودساختگی و گذشته زندگی: (حداکثر ۲۰ درصد نمره اکتسابی)

۹۵- امتیاز موفقیت از سان‌هایی که برگزیده شده غیرعادی یا تقدیر ناخوشایند غلبه کردند: روشن‌دل، کر و لال، معلول، وضعیت بد مالی و رفاه خانواده، نبود سایه پدر و مادر و ... بر اساس جدول ضرایب گذشته (جدول ۳-۴)

گذشته خیلی بد گذشته بسیار بد گذشته نسبتاً بد گذشته بد

۱۷- امتیاز موفقیت همسر و فرزندان:

۹۶- اگر همسر یا فرزند موفق دارید در صورتی که امتیاز موفقیتشان بالاتر از باشد امتیازشان را در زیر وارد کنید تا از درصد نمره موفقیتشان برخوردار شوید.

امتیاز همسر: ۱۰٪ سهم امتیاز شما

امتیاز فرزند ۱: ۱۵٪ سهم امتیاز شما

امتیاز فرزند ۲: ۱۰٪ سهم امتیاز شما

امتیاز فرزند ۳: ۵٪ سهم امتیاز شما

۱۸- امتیاز فکر برتر: (۵۰۰ امتیاز)

۹۷- آیا به‌غیر از ۱۲۰ آیتم و ۵۰۰ گزینه‌ای که در این ابزار، جهت سنجش میزان موفقیت ذکر گردید، آیتم یا گزینه دیگری، جهت تکمیل این ابزار، برای پیشنهاد دارید؟ آیا مایلید با انجام یک یا چند موضوع تحقیق که جهت تکمیل و دقیق‌تر شدن این ابزار در کتاب آمده است، از امتیاز این آیتم برخوردار شوید؟ (افرادی که دارای خلاقیت و ابتکار خاصی برای سنجش موفقیت دارند، می‌توانند آن را به‌عنوان آیتمی به نام خود، ثبت کنند)

۹۸- آیا در مقوله وطن‌دوستی و سربلندی ایران عزیز، پیشنهاد قانون یا مصوبه‌ای به مجلس و دولت در جهت بهبود و ارتقاء سلامت - محیط‌زیست - اخلاق - فرهنگ - عدالت - آزادی - فساد - آبروی بین‌المللی - فرار مغزها با مشخصات زیر دارید؛ ۱- منطقی، قابل اجرا و کاربردی باشد ۲- منفعت آن از هزینه‌اش بیشتر باشد ۳- مشکلی را در موضوعات مذکور حل کند ۴- قبلاً به‌عنوان قانون تصویب نشده باشد.

۹۹- روشنفکری: ۱- میزان مطالعه و اطلاعات در زمینه علوم انسانی (فلسفه، معنویت، تاریخ و جامعه‌شناسی) ۲- چند تا کتاب یا مقاله یا نظریه در زمینه جامعه و اخلاق و معنویت مطالعه کردید ۳- آیا در زمینه آگاهی‌رسانی مردم و روشنفکری جامعه فعالیت داشتید ۴- تفکر شاد بودن در هر شرایط، سرازیر کردن شادی به زندگی دیگران و کمک به دیگران جهت خوشحال بودن ۵- میزان مطالعه و اطلاعات زیست‌محیطی

۱۰۰- امتیاز صداقت - افرادی که بیش از ۹۰ درصد اظهاراتشان در این ابزار سنجش درست بوده باشد.

۱۰۱- امتیاز کمک به تحقق شایسته‌سالاری - افرادی جهت تحقق اهداف و آرمان‌های ایده سنجش شایستگی، وقت، تخصص، پول، سرمایه و امکانات خود را در اختیار تشکل گذاشتند.

۱۹- نمره میزان رضایت مردم و محبوبیت در سامانه رضایت سنجی: (۱۰۰۰ امتیاز)

الف - نمره محبوبیت و رضایت مردم از فرد (کاری و شغلی).....

ب - نمره محبوبیت و رضایت مردم از فرد (همسایه‌ها و هم‌محله‌ای).....

ج - نمره رضایت پدر و مادر فرد.....

د- نمره رضایت همسر (همسر قبلی و فعلی).....

ر- نمره رضایت در شرایط خاص و اضطراری (سوانح، تصادفات، نزاع و...).....

س- گزارش‌های مردمی در مورد آسیب به محیط‌زیست - کار غیراخلاقی

۲۰- نمره کمک یا برآورده کردن آرزوی افراد دارای نمره عمر بالا (۱۰۰۰ امتیاز)

جمع امتیازات = امتیاز موفقیت خالص

موفقیت خالص ضرب سن + ضرب گذشته زندگی + ضرب جنسیت () ←

جمع امتیازات + امتیاز همسر + امتیاز فرزندان (..... + +)

نمره عمر موفقیت (فردی).....

نمره عمر شایستگی (نمره خدمت به جامعه).....

عنوان و لقب موفقیت.....

موفقیت بارز.....

نقاط ضعف و نواقص.....

۸-۲-۳- خصوصیات ایده سنجش شایستگی و ابزار سنجش موفقیت:

به‌طور کلی، ایده سنجش شایستگی و ابزار سنجش موفقیت دارای خصوصیات ذیل می‌باشند:

۱- ایده سنجش شایستگی، کاملاً نتیجه‌گرا است؛ بدین معنا که ملاک موفقیت در هر موضوع، دستاوردهایی است که فرد در طول زندگی کسب کرد و مدرک یا مستندات قابل‌اثبات آن را در دست دارد؛ در طراحی ابزار سنجش موفقیت تا حد ممکن، راه‌های کسب موفقیت و یا انگیزه‌ها و احتمال موفقیت و غیره استفاده نشده است.

۲- ابزار سنجش موفقیت ابزاری کاملاً علمی است و از علوم مختلف بهره برده است (چند رشته‌ای است) و طراحی آن بر اساس نتایج و تحقیقات علمی و همچنین تجربیات و نظر کارشناسان و متخصصان علوم روانشناسی، جامعه‌شناسی، پزشکی، روان‌پزشکی، محیط‌زیست، فلسفه، اخلاق و غیره صورت گرفته است. این ابزار نتایج ارزشمند بسیاری از کتب نفیس، به‌عنوان یک موضوع یا آیتام امتیازدار را دارا می‌باشد؛ کتاب‌هایی مانند عشق و زندگی تألیف دین اورتیش (ترجمه ابوالقاسم پوزش)، دیگر دو سستی مؤثر تألیف پیتیر سینگر (ترجمه آرمین نیاکان)، خرد جمعی تألیف جیمز سوروویکی (ترجمه دکتر اکبر احمدی)، دوازده ستون موفقیت تألیف ران وایدنر (ترجمه دکتر حسن ملکی)، فن بیان و سخنوری تألیف هادی و فرزانه رضایی، آئین زندگی تألیف دیل کارنگی (ترجمه مهناز بهرنگی)، تئوری انتخاب تألیف ویلیام گلسر (ترجمه دکتر علی صاحبی)، تئوری‌های سازمان و مدیریت تألیف هیکس و کولت (ترجمه دکتر گوئل کهن)، اضطراب جایگاه اجتماعی تألیف آلن دوباتن (ترجمه مریم تقدیسی)، نظریه‌های جامعه‌شناسی تألیف دکتر بهروز مرادی، زیستن در محیط‌زیست تألیف جی تی میلر (ترجمه دکتر مجید مخدوم)، نظام‌های اقتصادی تألیف دکتر اسفندیار نوایی و مدیریت و برنامه‌ریزی محیط‌زیست تألیف دکتر ناصر محرم نژاد که این کتاب‌ها حاصل تحقیقات، تجربیات و ترجمه انسان‌های بزرگ در زمینه‌های مختلف علمی هستند که در طراحی اهداف و کاربردهای ایده سنجش شایستگی و آیتام‌های ابزار سنجش موفقیت، از آنها الهام گرفته شد. همچنین در طراحی ابزار سنجش موفقیت و توضیحات آیتام‌های آن، از نقطه نظرات اساتید بزرگی مانند دکتر فرهنگ هولاکویی، استاد مصطفی ملکیان، دکتر بهروز مرادی، دکتر مجتبی شکوری، دکتر فردین علی خواه و... در فایل‌های آموزشی و سخنرانی‌هایشان در فضای مجازی بهره گرفته شد.

۳- ابزار سنجش موفقیت چندبعدی است و همانطوریکه قبلاً در فصل اول توضیح داده شد، موفقیت در زندگی دارای ابعاد فردی، خانوادگی و اجتماعی است.

۴- ابزار سنجش موفقیت و سیله‌ای برای سنجش موفقیت، خوشبختی، مفید بودن، خدمت به جامعه، محبوبیت و همراه بودن با ارزش‌های جامعه می‌باشد و به‌طور کلی در ایده سنجش شایستگی تمام شایستگی‌های فرد به‌طور یکجا در زندگی بررسی و سنجش می‌شود.

۵- نگاه ایده سنجش شایستگی، از جزء به کل است؛ بدین معنا که موفقیت و مفید بودن فرد در جامعه، با نگاه فرد به جامعه سنجیده می‌شود؛ یعنی افراد موفق، جامعه موفق و پویا را می‌سازند؛ به‌عبارت‌دیگر برای داشتن جامعه‌ای سالم و ایدئال، افراد جامعه باید در تمام ابعاد تأثیرگذار باشند.

۶- این ابزار در حال حاضر دارای ۲۰ موضوع کلی (تم)، ۳۱ زیر موضوع (ساب تم)، ۱۰۰ آیتم و ۵۰۰ گزینه می‌باشد که برای سنجش موفقیت و شایستگی افراد در زندگی طراحی گردید که احتمالاً در آینده با تحقیقاتی که برای دقیق‌تر شدن و تکامل آن انجام می‌شود، تعداد موضوعات و آیتم‌های آن افزایش می‌یابد.

۷- ابزار سنجش موفقیت پویا است و قابلیت تکامل و به‌روزرسانی دارد. بدین معنا که هر یک از افراد جامعه که دارای تجربه یا تخصص خاصی در زمینه موفقیت، خدمت و شایستگی در زندگی باشند، می‌توانند جهت دقیق‌تر شدن ابزار و تکامل آن اظهار نظر کنند و در صورت پذیرش آن تجربه یا تخصص توسط تیم کارشناسی، به‌عنوان آیتم جدید طراحی می‌شود.

۸- طراحی ابزار سنجش موفقیت، مطابق با ارزش‌های فرهنگی جامعه صورت گرفته است و با توجه به اینکه ارزش‌ها و ضد ارزش‌ها در جوامع و فرهنگ‌های مختلف، متفاوت است، لذا برای هر کشور و فرهنگی با توجه به هنجارهای آن، آیتم‌های متناسب در ابزار سنجش موفقیت طراحی می‌گردد.

۹- در طراحی ابزار سنجش موفقیت، به‌غیر از انطباق با ارزش‌ها و هنجارهای جامعه، از ارزش‌ها و هنجارهای جهان‌شمول مانند توسعه پایدار، دموکراسی و حقوق بشر، نظام‌های اقتصادی و نظام اسلامی نیز استفاده شده است و لذا این ابزار باعث ترویج فرهنگ دموکراتیک و زیست‌محیطی و غیره می‌شود.

۱۰- ایده سنجش شایستگی، افراد موفق و شایسته را فقط شناسایی و سنجش نمی‌کند، بلکه برای افراد جایگاه اجتماعی می‌سازد که از آن‌ها برای نظر دهی عملکرد کاری و اخلاقی افراد دیگر جامعه و همچنین انتخاب نمایندگان سیاسی به کار گرفته شود و با داشتن مکانیسم ضریب نظر دهی بالاتر برای افراد شایسته‌تر، شایسته‌سالاری را در جامعه محقق می‌کند و دارای سامانه‌های عملی نمره عمر، سامانه ازدواج علمی، سامانه رأی‌دهی منطقی و سامانه سنجش رضایت مردمی می‌باشد که در تمام جوامع می‌تواند کاربرد داشته باشد.

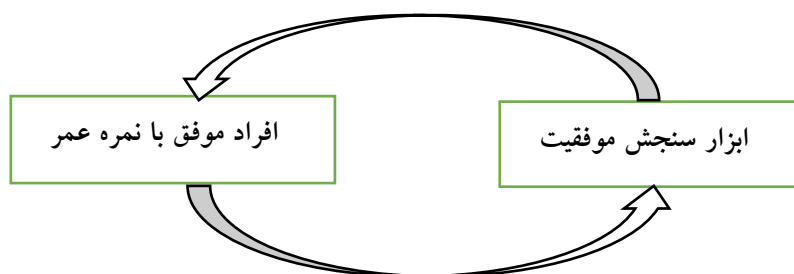
۱۱- ابزار سنجش موفقیت، میزان موفقیت و شایستگی‌ها را در طول زندگی می‌سنجد یعنی کرونومتری بنام عمر دارد که انسان‌ها، فقط در زمان مشخص عمر خود، می‌تواند موفقیت کسب کنند؛ به‌عبارت‌دیگر افرادی که موفقیت‌هایشان را در زمان کوتاه‌تر و در اوایل جوانی کسب کنند، امتیاز بیشتری در نمره عمر خود کسب می‌کنند.

۱۲- ابزار سنجش موفقیت، فقط موفقیت‌های فردی را نمی‌سنجد بلکه میزان مفید بودن فرد در جامعه، میزان خوشبختی، موفقیت‌های اجتماعی، میزان موفقیت‌های خانواده و در کل میزان شایستگی‌های فرد را می‌سنجد تا فرد بتواند در اجتماع و انتخاب‌های جامعه، با توجه به میزان شایستگی‌های خود نقش ایفا کند؛ یعنی هر چه شایستگی‌های فرد بیشتر باشد، نقش نافذتر و تعیین‌کننده‌تری در جامعه، انتخاب‌های نماینده‌های مردم و در کل جایگاه اجتماعی والا تر دارد.

۱۳- ایده سنجش شایستگی به‌صورت دوره‌ای سنجش افراد را از اول جوانی انجام می‌دهد. بدین معنا که افراد در دوره مشخص، هر سال یا دو سال یک‌بار، نمره عمر خود را به‌روزرسانی می‌کنند و در صورت داشتن خدمات یا موفقیت‌های جدید یا بیشتر، نمره عمر خود را افزایش می‌دهند؛ این خصوصیت باعث می‌شود که ابزار سنجش موفقیت با دارا بودن قابلیت‌هایی مانند سامانه سنجش رضایت مردم، بتواند میزان مفید بودن دو فرد با شرایط موفقیت یکسان را تفکیک نماید؛ به‌عبارت‌دیگر، با این قابلیت، دو فرد همکار با شرایط یکسان که یکی در کار خود دارای احساس مسئولیت و دلسوزی بیشتر باشد، به‌راحتی تفکیک می‌شوند و امتیاز درخور به هر یک داده می‌شود.

۱۴- نمره عمر دائمی و همیشگی است و حتی پس از مرگ افراد، باقی می‌ماند؛ چراکه نمره عمر مایه افتخار و بیانگر میزان خدمت، مفید بودن، موفقیت و پیشرفت در علم، هنر و زندگی است و این برای بیشتر افراد جامعه که در مقطعی از زندگی شان در اوج هستند و در همان دوره خدمات زیادی برای جامعه ارائه می‌کنند، بسیار خوشایند می‌باشد.

۱۵- مکانیسم سنجش توسط ابزار سنجش موفقیت به صورت یک سیکل است؛ بدین معنا که خروجی ابزار سنجش موفقیت، افراد موفق و شایسته هستند که هرچه نمره عمرشان بالاتر باشد، شایستگی شان بیشتر است؛ از طرف دیگر افراد با نمره عمر بالا، از الگو به بعد (الگو - نمونه - مفاخر - مشاهیر نامدار - مفاخر ماندگار - اسطوره) در صورت تمایل می‌توانند جزو گروه کارشناسی باشند که در زمان طراحی، تکمیل و ویرایش ابزار سنجش موفقیت، در آیتم بندی، امتیاز گذاری و تعیین موضوعات و آیتم‌های نمره عمر اجتماعی نقش داشته باشند.

دیاگرام ۱-۳- ارتباط ابزار سنجش موفقیت با افراد موفق

۱۶- بارزترین خصوصیت ایده سنجش شایستگی، ابداع و نوآوری در سنجش موضوعات و آیتم‌های موفقیت و شایستگی می‌باشد و خلاقیت و ابتکار، از شروع طرح این ایده تا طراحی و مهندسی ابزار سنجش موفقیت وجود دارد و مطمئناً در آینده جهت تکمیل و دقیق‌تر شدن این ابزار، به خلاقیت‌ها و نوآوری‌های بیشتری نیاز است که توسط محققین و صاحب‌نظران علوم مختلف انجام خواهد شد.

۱۷- خروجی ابزار سنجش موفقیت، نمره عمر است. این ابزار دو نوع نمره عمر معرفی می‌کند. ۱- نمره عمر موفقیت یا فردی ۲- نمره عمر شایستگی یا نمره خدمت به جامعه. نمره عمر موفقیت، مجموع تمام موضوعات و آیتم‌های ابزار سنجش موفقیت است و در ارتباطات اجتماعی و ازدواج کاربرد دارد. نمره عمر شایستگی که مبین میزان موفقیت‌های فرد در خدمت‌رسانی به جامعه و محیط‌زیست است، حاصل مجموع نمرات موضوعات و آیتم‌های ذیل می‌باشد: ۱- موضوع تحصیلات ۲- موضوع کار و اشتغال ۳- موضوع مطالعات-تحقیقات-اختراعات ۴- موضوع موفقیت‌های فوق‌العاده و خاص ۵- موضوع اخلاق و شرافت انسانی ۶- موضوع محبوبیت و رضایت مردم ۷- موضوع فکر برتر ۸- موضوع وطن‌پرستی، احساس تعلق و خدمت ۹- موضوع موفقیت همسر و فرزندان ۱۰- موضوع کمک به افراد دارای نمره عمر بالا ۱۱- آیتم‌های ۳۳، ۳۴، ۳۶، ۳۷، ۳۸، ۳۹، ۶۸، ۷۹، ۸۰، ۸۱، ۸۲، ۸۶ و ۸۷. نمره عمر شایستگی در رأی‌دهی سیاسی، ارتباطات اقتصادی و مسائل حقوقی و قضایی کاربرد دارد و افراد هر چه نمره عمر شایستگی بالاتری داشته باشند، معتبرتر و رأی و نظر غالب‌تر و بانفوذتری خواهند داشت.

۱۸- ایده سنجش شایستگی برای همه افراد جامعه، با توجه به استعدادها و علایقشان، فرصت مساوی ایجاد می‌کند تا افراد بتوانند در هر زمینه‌ای، موفقیت یا خدمتی دارند، امتیاز کسب کنند و لذا در این ایده همه افراد جامعه یا مفید هستند و یا می‌توانند مفید باشند، چون ملاک شایستگی، فقط ثروت، شغل و مقام نمی‌باشد و هرکسی می‌تواند به جامعه، مردم و محیط‌زیست و یا حتی داشتن حسن خلق و روی گشاده، مفید باشد و نمره عمر کسب کند؛ شاید همه ما به یاد داشته باشیم که مرگ پاکبان مهربان محله و یا کول بر همیشه خندان بازار، کل شهر را ناراحت و عزادار کرده بود که این موارد همان مصداق حسن خلق و انرژی مثبت این افراد در ارتباطات اجتماعی است. برعکس افرادی که با وارد کردن ضرر و زیان به مردم و محیط‌زیست، موفقیت‌هایی در ثروت و مقام کسب کرده باشند، نمره عمر بالایی نباید داشته باشند.

۱۹- در روند تحقیق و مصاحبه، برخی از افراد موفق اذعان داشتند که نوع شغل یا نقش افراد در جامعه زیاد مهم نمی‌باشد، بلکه مهم این است که افراد هر شغل یا نقشی که دارند، کارشان را به بهترین شکل انجام دهند و لذا ابزار سنجش موفقیت، از این نکته مهم تبعیت می‌کند و با طراحی گزینه‌هایی که برای هر شغل انجام داده شد، کار سنجش هر شغل را انجام می‌دهد و افرادی که در شغلشان، عملکرد و نتیجه بهتری دارند، امتیاز بیشتری کسب می‌کنند؛ همچنین در سامانه سنجش رضایت مردم نیز گزینه‌هایی جهت سنجش عملکرد کار و نقش افراد آمده است که بر اساس نظر افرادی که با آنها ارتباط کاری دارند، سنجیده شوند.

فصل چهارم

عناصر و آیتم‌های شایستگی
(موفقیت، خدمت به جامعه، خوشبختی)

عناصر ابزار سنجش موفقیت:

همانطوریکه قبلاً ذکر شد، برای شناسایی عوامل موفقیت و شایستگی در زندگی، ابزار سنجش موفقیت طراحی گردید تا به وسیله آن، افراد موفق، مفید و خوشبخت در زندگی، شناسایی و سنجش شوند. این ابزار در چند مرحله طراحی شده است: در **مرحله اول** مطالعه متون علمی، مقالات پژوهشی و کتاب‌های مختلف در زمینه موفقیت بوده که آیتم‌ها و گزینه‌های مختلف موفقیت استخراج گردیده است. در **مرحله دوم**، مصاحبه با افراد موفق و متخصص در مشاغل و زمینه‌های مختلف صورت گرفته است و موضوعات، آیتم‌ها و گزینه‌های موفقیت، خوشبختی و خدمت به جامعه، استخراج و به موارد قبلی اضافه شده است. در **مرحله سوم**، با تجزیه و تحلیل داده‌ها، آیتم‌های موفقیت که قبلاً استخراج گردیده، چارچوب‌بندی و بعد توسط گروه کارشناسی، امتیاز گذاری شده است و برای مجموع موفقیت‌ها و دستاوردهای زندگی هر شخص، نمره‌ای محاسبه شده است که این نمره، نمره عمر نامیده می‌شود.

در این بخش عناصر اصلی ابزار سنجش موفقیت که در واقع همان موضوعات، آیتم‌ها و گزینه‌های استخراجی و چارچوب‌بندی شده در طی مراحل طراحی ابزار سنجش موفقیت می‌باشند، لیست می‌شوند. نحوه و چگونگی استخراج و چارچوب‌بندی داده‌ها که همان روش طراحی ابزار سنجش موفقیت می‌باشد، در فصل ۳ کتاب آمده است. ابزار طراحی شده فعلی، ۲۰ موضوع، ۱۰۰ آیتم و ۵۰۰ گزینه، به شرح ذیل دارد که برخی از آن‌ها نیاز به توضیح خاصی ندارند و برای مواردی که نیاز به توضیح چگونگی و دلایل امتیازات آن‌ها می‌باشد، توضیح داده می‌شوند. مطمئناً در آینده که جهت دقیق شدن و تکامل ابزار، از تجربه و علم تعداد بیشتری افراد موفق و متخصص استفاده می‌شود، تعداد موضوعات و آیتم‌های ابزار سنجش موفقیت، افزایش خواهد یافت.

الف - موضوع (Theme) عمومی:

۱- آیتم جنسیت:

این آیتم در حالت طبیعی دارای دو گزینه مرد و زن می‌باشد. در کشورهای توسعه یافته، شرایط اجتماعی و فرهنگی، برای پیشرفت و موفقیت زن و مرد تقریباً یکسان است و لذا مرد و زن برای موفقیت، شرایط یکسانی دارند؛ ولی در بسیاری از کشورهای در حال توسعه، به دلیل محدودیت‌های فرهنگی، شرایط پیشرفت و موفقیت برای زن و مرد یکسان نمی‌باشد؛ ضمن اینکه، جنس زن به دلیل ماهیت مقدس مادر بودن که بخش زیادی از انرژی و وقت خود را صرف فرزند و مسائل تربیتی و عاطفی خانواده می‌کند، شرایط یکسانی با جنس مرد ندارد و لذا طبق نظر گروه کارشناسی، برای همسان‌سازی امتیازات، برای مردها ضریب ۱ و برای زنان ضریب ۱,۰۵ در نظر گرفته شد؛ این بدان معناست که برای بانوان، امتیاز بیشتری در نظر گرفته شد. در پایان محاسبات نمره عمر که امتیازات همه آیتم‌ها و گزینه‌ها جمع می‌شوند، عدد به دست آمده در مجموع ضرایب، ضرب می‌شود که یکی از این ضرایب، ضریب جنسیت می‌باشد.

۲- آیتم سن:

شاید جالب باشد که در طراحی ابزار سنجش موفقیت، سن و گذشت عمر به عنوان مهم ترین آیتم، عقربه و کرنومتر این ابزار می باشد. در این تحقیق و مصاحبه‌هایی که انجام شد، بیشتر افراد موفق و متخصص، استفاده بهینه از وقت و تلف نشدن عمر را به عنوان بزرگ‌ترین و کلی‌ترین موفقیت عنوان کردند. عمر انسان محدود است و انرژی و توان باگذشت عمر، کمتر می‌شود. عمر، سرمایه‌ای است که با بهره‌گیری صحیح و همه‌جانبه از آن، سعادت و خوشبختی را به ارمغان می‌آورد. انرژی، نشاط، سلامتی و بالاخره فرصت‌های مختلفی که اکنون برای هر کسی فراهم است، همیشه همین‌طور نمی‌ماند و روزبه‌روز از مقدار آن کاسته می‌شود. در جهان هستی، هیچ گنجی، باارزش‌تر از زمان نیست و نمی‌توان آن را به هیچ قیمتی خرید. تنها کاری که می‌توان برای بهره‌برداری از این منبع باارزش انجام داد، مدیریت آن است. اتلاف وقت را می‌شود به صورت متفاوت تعریف کرد و بهترین تعریف اتلاف وقت این است که از زمانی که در اختیار دارید، استفاده مفید نکنید و یا از آن لذت نبرید.

از طرفی، ابزار سنجش موفقیت می‌خواهد میزان موفقیت افراد را در طول زندگی بسنجد؛ اگر زندگی را همانند آزمونی برای سنجش موفقیت و مفید بودن فرض کنیم، دارای وقت محدود است و هر چه از زمان این آزمون بگذرد و امتیازی کسب نکرده، جبران آن مشکل خواهد شد؛ چون برای هر سؤال آزمون، وقت مشخصی تعیین شده است؛ بنابراین فردی که در دوره جوانی، به سر می‌برد، وقت بیشتری برای کسب موفقیت‌ها دارد و برعکس فردی که در کهن‌سالی زندگی خود قرار دارد، وقت و انرژی کمتری برای کسب موفقیت‌ها دارد. این بدان معناست که وقتی یک فرد جوان در همان دهه دوم یا سوم زندگی خود موفقیت‌های زیادی را کسب نمود و فرضاً مجموع امتیاز موفقیت‌هایش، ۵۰۰۰ است، در مقایسه با یک فرد کهن‌سالی که او نیز مجموع امتیاز موفقیت‌هایش، ۵۰۰۰ است، از لحاظ نمره عمر، یکسان نیستند؛ چراکه فرد جوان تا کهن‌سالی زمان زیادی را برای کسب موفقیت‌های بیشتر و بالا بردن نمره عمر خود دارد ولی فرد کهن سال، به اندازه او فرصت ندارد؛ بنابراین در قیاس درست و منطقی، یک فرد جوان که هنوز وقت بیشتری برای موفقیت دارد، با یک فرد سالمند که از بیشتر وقت و عمر خود استفاده نمود، باید ضرایبی را به عنوان ضریب سن تأثیر داده شود و لذا ابزار سنجش موفقیت، طوری طراحی شده که میزان موفقیت را با توجه به سن و سال نشان می‌دهد که در ذیل نحوه عملکرد این ضرایب آمده است:

سن	۲۰	۲۵	۳۰	۳۵	۴۰	۴۵	۵۰	۵۵	۶۰	۶۵	۷۰	۷۵	۸۰	۸۵
ضریب	۲	۱,۹	۱,۸	۱,۷	۱,۶	۱,۵۵	۱,۵	۱,۴۵	۱,۴	۱,۳۵	۱,۳	۱,۲	۱,۱	۱

جدول ۱-۴- جدول ضرایب موفقیت هر سن

همانطوریکه ملاحظه می‌کنید، گروه کارشناسی برای هر محدوده سنی، ضرایبی را پیشنهاد نمودند. عملکرد آن بدین شکل است که ابزار سنجش موفقیت، ابتدا مجموع امتیازات موفقیت فرد، از تمام آیت‌ها و گزینه‌ها را، محاسبه می‌کند که آن را امتیاز موفقیت خالص می‌نامند؛ در مرحله بعد، مجموع سه ضریب: جنسیت، ضریب سن و ضریب گذشته زندگی را در امتیاز موفقیت خالص ضرب می‌شود تا امتیاز موفقیت کل به دست آید.

* برای مثال امتیاز موفقیت واقعی دو نفر به مشخصات ذیل را می‌خواهیم محاسبه کنیم:

۱- خانم ۳۰ ساله با امتیاز موفقیت خالص ۳۵۰۰	۲- آقای ۷۰ ساله با امتیاز موفقیت خالص ۴۹۰۰
امتیاز موفقیت خالص * (ضریب جنسیت + ضریب سن) $1,8 + 1,05 = 2,85$ $2,85 * 3500 = 9975$	امتیاز موفقیت خالص * (ضریب جنسیت + ضریب سن) $1,3 + 1 = 2,3$ $2,3 * 4900 = 11270$

جدول ۲-۴- نمونه ضرایب موفقیت سن و جنسیت

نکته‌ای که لازم است ذکر گردد این است که این ضرایب را گروه کارشناسی (Expert panel) پیشنهاد نمودند و ممکن است جهت به دست آوردن ضرایب دقیق‌تر سن و جنسیت، نیاز به تحقیقات بیشتری باشد که در بخش پیوست ۱ این کتاب، به‌عنوان موضوع تحقیقات جدید، پیشنهاد شده است و با نظر دقیق‌تر تعداد بیشتری در گروه کارشناسی، این ضرایب تغییر یابند. همچنین این ضرایب برای افراد معلول متفاوت می‌باشد.

۳- محل اقامت گذشته فرد -

این آیتم محل زندگی دوران کودکی و نوجوانی تا ۲۰ سالگی فرد می‌باشد و دارای ۴ گزینه: روستا - شهرستان - کلان‌شهر - خارج از کشور است. گزینه‌های این آیتم هیچ امتیازی ندارند و صرفاً برای اهداف تحقیقاتی آتی آورده شده است.

۴- محل اقامت فعلی -

این آیتم نیز مانند آیتم محل اقامت گذشته فرد است و مانند آیتم قبلی دارای ۴ گزینه: روستا - شهرستان - کلان‌شهر - خارج از کشور است و هیچ امتیازی ندارد و برای اهداف تحقیقاتی آمده است.

۵- تعداد شکست در زندگی -

ممکن است هر فردی در زندگی‌اش در موضوعات شغلی، تحصیلی، هنر، ورزش، مالی و غیره، شکست بخورد و حتی ممکن است فرد در موضوعاتی مانند ازدواج، خوشبختی، عشق و رسیدن به یک آرزوی دیرینه، شکست داشته باشد؛ همچنین ممکن است دچار حوادث ناخوشایند و ناخواسته و یا شکست عاطفی شود. البته به اعتقاد تمام صاحب‌نظران و افراد موفق، شکست در زندگی لازم است و پله رسیدن به موفقیت است و بسیاری از افراد موفق، ابراز کردند که خیلی از شکست‌ها باعث شدند تا آن‌ها مسیر زندگی‌شان را از هدفی که استعداد یا علاقه نداشتند به سمت هدفی که استعداد و علاقه داشتند، تغییر یابد. شکست‌ها تجربه‌ای ارزنده جهت پیشرفت

و سرعت بخشیدن در مسیر رسیدن به هدف، به فرد اعطا می‌کنند. شاید بتوان زندگی را به بازی مارپله تشبیه کرد که گاهی با نیش زدن ماری و افتادن در خانه‌های پایینی، باعث می‌شود فرد در مسیری برای صعود بهتر با نردبان‌های پیش رو به خانه‌های بالاتر قرار گیرد. این آیتم، با توجه به تعداد موضوع شکست‌ها دارای ۴ گزینه است که هیچ امتیازی ندارند و برای اهداف تحقیقاتی آمده است.

ب- موضوع (Theme) موفقیت تحصیلی:

۱- آیتم تحصیلات -

این آیتم دارای ۱۴ گزینه شامل: ابتدایی - سیکل - زیر دیپلم - دیپلم - فوق دیپلم - لیسانس - فوق لیسانس - دکتری - پزشکی عمومی - پزشکی تخصص - دو لیسانس یا دو فوق لیسانس - دو لیسانس یا فوق لیسانس با دکتری - فوق دکتری و فوق تخصص هست. گروه تخصصی، برای گزینه‌هایی با تحصیلات بالاتر، امتیاز بیشتری قائل شده است.

۲- آیتم رتبه برتر در کنکور سراسری -

گزینه‌های این آیتم شامل: رتبه برتر در کنکور سراسری (رتبه زیر ۵۰۰) - رتبه برتر در مقطع فوق لیسانس (رتبه زیر ۱۰ در هر رشته) - رتبه برتر در مقطع دکتری (رتبه زیر ۳ در هر رشته) می‌باشد.

۳- آیتم تعداد دانشگاه معتبر -

این آیتم، مشابه و مکمل آیتم قبلی است، در طراحی ابزار سنجش موفقیت، شرط اعتبار دانشگاه‌ها را با توجه به کنکور سراسری که جهت ورود به آن‌ها، نیاز به نمرات بالاتری باشد، منوط گردید. این آیتم، دارای ۳ گزینه است که دانشگاه محل تحصیل فرد، در هر یک از مقاطع لیسانس، فوق لیسانس یا دکتری، معتبر بوده است؛ از آنجائی که پذیرفته شدن و تحصیل در دانشگاه معتبر به نمره بالایی نیاز دارد و فارغ‌التحصیل شدن در آن‌ها موفقیت محسوب می‌شود، لذا فردی که هر سه مقطع لیسانس، فوق لیسانس و دکتری خود را در دانشگاه معتبر گذرانده باشد، بیشترین امتیاز را، از این آیتم دریافت خواهد کرد.

۴- معدل بالای ۱۷ در مقاطع -

آیتم معدل بالای ۱۷، دارای ۳ گزینه: در مقطع لیسانس (عمومی)، در مقطع فوق لیسانس (تخصص) و در مقطع دکتری (فوق تخصص) می‌باشد. بدیهی است، فردی که در هر سه مقطع لیسانس، فوق لیسانس و دکتری، معدل فارغ‌التحصیلی بالای ۱۷ داشته باشد، بیشترین امتیاز را از این آیتم کسب خواهد کرد.

۵- آیتم رشته تحصیلی -

گزینه‌های این آیتم، شامل ده‌ها رشته تحصیلی (بدون در نظر گرفتن گرایش) می‌باشند. در حالت طبیعی، همه رشته‌های تحصیلی، از لحاظ ارزش، فایده و خدمت، جایگاه خاص خود را دارند و هیچ رشته‌ای نمی‌تواند بر رشته دیگر، برتری داشته باشد و هر کس با توجه به علائق خود، رشته‌ای را برای تحصیل یا شغل آینده‌اش انتخاب می‌کند؛ ولی از نظر افکار عمومی و انگاره‌های جامعه، ارزش برخی از رشته‌ها به دلیل: کاربرد، نیاز، همسوئی با فناوری روز و از همه مهم‌تر به دلیل میزان درآمد، با رشته‌های دیگر، فرق می‌کند و لذا در این تحقیق، بر اساس مصاحبه‌های انجام شده و طبق نظر گروه کارشناسی، رشته‌های مختلف امتیاز گذاری شدند و برای هر رشته تحصیلی، امتیاز متناسب لحاظ شده است.

ج- موضوع موفقیت در کار و اشتغال:

۱- آیتم نوع شغل -

ابزار سنجش موفقیت، در موضوع کار و اشتغال، دو زیر موضوع (Sub Theme) دارد: ۱- زیر موضوع نوع شغل ۲- زیر موضوع سابقه، تجارب و گواهینامه‌ها. در زیر موضوع نوع شغل، ۲۸ آیتم شغلی آورده شد که کلیت شغل‌ها را در خود جا داده است و هر آیتم شغلی دارای ۴ گزینه می‌باشد. برای مثال آیتم شغلی مدرس دانشگاه، دارای ۴ گزینه استاد، دانشیار، استادیار و مربی است؛ آیتم‌های زیر موضوع نوع شغل شامل: مدرس دانشگاه، پزشک، کارفرما، ساختمان‌ساز، پیمانکار، نظامی، قاضی و وکیل، آموزشگاه، مأمور، خبرنگار، معلم، بازرگان، سیاستمدار، کارمند، مدیر، پیراپزشک، مهندس، کاسب، کارگر، روحانی، خویش‌فرما، راننده، پیراپزشک، طراح، ورزشکار و هنرمند می‌باشند. اصولاً تمامی شغل‌ها دارای اهمیت خاص خود هستند و با این منطبق که هر شغل و کاری که برای جامعه مفید باشد و خدمت به مردم را به همراه داشته باشد، ارزش خاص خود را دارد و فرقی باهم ندارند؛ لیکن از نظر انگاره‌های جامعه، برخی از شغل‌ها به دلایلی چون: تخصص، مهارت، معلومات، وجهه اجتماعی، مراحل و سختی‌های احراز شغل، شرایط و سختی‌های شغل و در نهایت میزان درآمد شغل، از اهمیت بیشتری برخوردار می‌باشند و لذا گروه کارشناسی با توجه به این عوامل، آیتم‌های شغلی را امتیاز گذاری کردند و با توجه به امتیاز هر آیتم، گزینه‌های هر آیتم را نیز امتیاز گذاری کردند؛ مثلاً، برای آیتم شغلی مدرس دانشگاه، ۱۵۰۰ امتیاز و برای آیتم شغلی کارمند ۱۰۰۰ امتیاز تعیین گردید؛ حال برای گزینه‌های آیتم شغلی مدرس دانشگاه، گزینه استاد ۱۵۰۰ امتیاز، گزینه دانشیار ۱۳۵۰ امتیاز، گزینه استادیار ۱۲۰۰ امتیاز و گزینه مربی ۱۱۰۰ امتیاز، تعیین گردیده است. در طراحی ابزار سنجش موفقیت، طبق نظر گروه کارشناسی، هر فرد حداکثر می‌تواند، از امتیاز دو آیتم شغلی برخوردار شود و در صورتی که شرایط دو آیتم شغلی را داشته باشد، فقط ۳۰ درصد امتیاز شغل دوم را می‌تواند کسب کند.

۲- آیتم عضویت در اتحادیه یا انجمن صنفی -

اکثر شغل‌ها، یک اتحادیه، انجمن صنفی، کانون یا نظام دارند که هر صنف، از بین افراد شاغل در آن صنف و اعضاء خود، افرادی را به‌عنوان نماینده انتخاب می‌کند و این نمایندگان، وظایفی چون هماهنگی‌ها با سازمان‌های مرتبط و مردم، نظارت بر کیفیت خدمات، نرخ‌گذاری‌ها و پیگیری شکایات مردم را بر عهده‌دارند. تمامی افرادی که می‌خواهند در هر شغل فعالیت کنند باید از صنف مربوطه

مجوز یا پروانه کسب دریافت کنند. طبق بررسی‌های به‌عمل‌آمده، افرادی که به‌عنوان نماینده هم‌صنفی‌های خود تحت عنوان اعضاء اتحادیه صنفی یا انجمن صنفی یا اعضای نظام یا کانون، انتخاب می‌شوند، معمولاً بهترین‌ها از لحاظ روابط و یا بانفوذترین‌ها در آن شغل هستند و لذا در ابزار سنجش موفقیت، به ازای تعداد سال‌هایی که هر فرد به‌عنوان رئیس یا عضو اتحادیه یا انجمن صنفی، فعالیت داشته باشد، امتیاز لحاظ گردید.

۳- آیتم وجهه و امکانات شغل -

گزینه‌های این آیتم شامل: داشتن پست و مقام، ریاست، مالکیت و سهام، اتاق کار شخصی، منشی یا دفتردار، جایگاه رهبری، شغل لذت‌بخش، کارآفرینی و اشتغال‌زا بودن است. مطمئناً هر چه، فرد از امکانات و وجهه شغلی بیشتری برخوردار باشد، امتیاز موفقیت بیشتری، کسب خواهد کرد.

۴- گواهینامه‌های دوره فنی و حرفه‌ای -

این آیتم دارای گزینه‌های: مهارت‌های شغلی، گواهینامه‌های فنی و حرفه‌ای مانند حفاظت فنی کار، انواع گواهینامه فنی، برق، تأسیسات، باغبانی، حسابداری، کشاورزی، مکانیکی، تعمیر لوازم برقی، کامپیوتری و الکترونیکی، تزریقات و پانسمان، کمک‌های اولیه، گواهینامه رانندگی و ماشین‌آلات مثل جرثقیل، لیفتراک، قایق و لنج است.

۵- آیتم میزان سابقه کار -

سابقه کار بیمه‌ای، یکی از مهم‌ترین آیتم‌های ابزار سنجش موفقیت است و ملاک امتیاز گذاری در گزینه‌های مختلف این آیتم، هر سال سابقه کار می‌باشند؛ یعنی هر چه فرد، سال‌های سابقه کار بیمه‌ای بیشتری داشته باشد، امتیاز بیشتری کسب خواهد نمود.

۶- تناسب شغل با رشته تحصیلی -

تناسب شغل با رشته تحصیلی بدان معناست که فرد در همان رشته یا گرایش‌های آن که تحصیلات دانشگاهی داشته است، شاغل باشد. در جامعه فعلی ایران در برخی از مشاغل و حتی سازمان‌ها، به دلیل مدیریت غلط و یا عدم تخصص‌گرایی، بسیاری از افراد در رشته‌ای که تحصیل کردند، شاغل نمی‌شوند که این موضوع جای بحث دارد و خسارات زیادی را به جامعه وارد می‌کند. گزینه‌های این آیتم بر اساس میزان تناسب شغل با رشته تحصیلی، در ۴ گزینه: ۱۰۰ درصد تناسب، ۷۵ درصد تناسب، ۵۰ درصد تناسب و ۲۵ درصد، تعریف شده‌اند. بدیهی است هر چه تناسب شغل با رشته تحصیلی بیشتر باشد، امتیاز بیشتری کسب می‌شود.

۷- آیتم درجه‌بندی شغل -

بسیاری از مشاغل خدماتی مانند آرایشگاه‌ها، مهدکودک‌ها، آموزشگاه‌ها و غیره، با توجه به کیفیت خدماتی که ارائه می‌کنند، توسط اتحادیه مربوطه درجه‌بندی شده‌اند که در پروانه اشتغالشان درجات ۱ تا ۴ و یا معمولی تا ممتاز درج گردیده است. ابزار سنجش موفقیت در ارزیابی موفقیت‌های شغلی این آیتم را در نظر گرفته و با توجه به درجه خدماتی که ارائه می‌شود ۴ گزینه را در نظر گرفت و برای هر گزینه امتیاز مربوط به خود را تعریف نموده است.

۸- نمونه شدن در شغل در سطح کشور یا استان -

در بسیاری از مشاغل، به‌طور فصلی یا سالیانه، افراد و شرکت‌های نمونه، در سطح شهرستان، استان یا کشور، توسط سازمان‌های بازرسی یا کنترل کیفیت، معرفی می‌گردند که شاخص‌های مختلفی جهت انتخاب بهترین‌ها در آن شغل دارند. ابزار سنجش موفقیت با توجه به اینکه فرد چند بار و در چه سطحی در شغلش نمونه شده است، ۴ گزینه را امتیاز گذاری کرده است.

۹- آیتم گواهی کارگاه‌های آموزشی -

کارگاه‌های آموزشی به معنی دوره آموزشی کوتاه‌مدت و فشرده با حضور گروه‌های کوچک می‌باشد؛ در طراحی ابزار سنجش موفقیت، کارگاه‌های آموزشی به دلیل اهمیت آن‌ها در افزایش مهارت و دانش، با توجه به تعداد آن‌ها، در چهار گزینه امتیاز گذاری شدند. کارگاه‌های آموزشی شامل: HSE، رباتیک، تربیت‌بدنی، بورس، نرم‌افزارهای کامپیوتری، ایزو و استاندارد، هنر (نقاشی و خوشنویسی و عکاسی و ...)، دکوراسیون داخلی، کسب‌وکارهای مجازی، فنگ شویی، فن بیان و غیره می‌باشند. این آیتم دارای ۴ گزینه است که هر چه، تعداد گواهی‌های آموزشی بیشتر باشند، امتیاز بیشتری کسب خواهند کرد.

۱۰- داشتن خلاقیت و نوآوری در کار، خارج از وظیفه شغلی

برخی از افراد کار خود را با عشق و علاقه خاصی انجام می‌دهند و صرفاً برای رفع مسئولیت و یا رضایت نسبی رئیس یا ارباب‌رجوع و مشتری‌شان کار نمی‌کنند بلکه برای رضایت درونی‌شان کار انجام می‌دهند و این افراد در بیشتر موارد، یک یا چند نوآوری و خلاقیت در کار خود خواهند داشت که خلاقیت آن‌ها باعث: ۱- زیبایی محیط و ایجاد حس خوب در مردم ۲- کاهش هزینه یا خروج ارز برای جامعه ۳- کاهش درد، رنج و زحمت مردم می‌گردد. بدیهی است این قبیل کارها دارای ارزش زیادی است و خدمت به جامعه محسوب می‌گردد و ابزار سنجش موفقیت، با توجه به تعداد نوآوری و نوع نوآوری، برای آن‌ها امتیاز قائل می‌شود.

د- موضوع موفقیت در تولید علم (مطالعات، تحقیقات و اختراعات):

۱- آیتم تألیف یا ترجمه کتاب علمی، پژوهشی -

این آیتم شامل تألیف یا ترجمه کتب علمی و پژوهشی در حوزه‌های فنی مهندسی، کشاورزی، علوم پایه، پزشکی، هنر، معماری، علوم انسانی و غیره می‌باشد؛ کتاب‌های داستان، رمان، سفرنامه و زندگی‌نامه در این آیتم جا داده نشد و در آیت‌های موضوع هنر جا داده شد. گزینه‌های این آیتم بر اساس تعداد کتاب‌هایی که تألیف یا ترجمه شده‌اند، امتیاز گذاری شدند؛ هرچه تعداد کتب تألیفی یا ترجمه بیشتر باشد، امتیاز بیشتری کسب خواهد شد.

۲- پذیرش و چاپ مقالات علمی پژوهشی -

پژوهشگران و محققین در رشته‌های مختلف علوم، نتیجه و ماحصل تحقیقات خود را در مجلات علمی-پژوهشی، همایش‌ها و سمینارهای بین‌المللی، ملی و استانی ارائه می‌کنند. مقاله ارائه شده، بعد از گزینش و داوری، در صورت داشتن صلاحیت‌های لازم، مورد پذیرش قرار می‌گیرند؛ از طرف دیگر، مجلات علمی-پژوهشی، هر ساله بر اساس معیارها و استانداردهای خاص مانند تعداد مراجعات و رفرنس گیری، کیفیت علمی مقالات و غیره رتبه‌بندی می‌شوند؛ بالاترین اعتبار علمی را مجلاتی که ISI باشند، دارا هستند. این مجلات دارای یک ضریب تأثیر (Impact factor) یا به اختصار IF هستند که هرچه ضریب تأثیر مجله بالاتر باشد، اعتبار علمی آن مجله بیشتر است؛ بدیهی است، مجلاتی که ضریب تأثیر بالاتر دارند و از اعتبار علمی بیشتری برخوردارند، در پذیرش مقالات، سخت‌گیری بیشتری دارند و گروه داوری‌شان، معیارهای زیادی را برای پذیرش یک مقاله در نظر می‌گیرند و فقط مقالاتی را که از محتوی علمی بالایی برخوردار باشند و با روش‌های درست علمی کار شده باشند، پذیرش می‌کنند. همچنین اعتبار همایش‌ها و سمینارها نیز با توجه به میزبانان و موضوع همایش و سطح همایش (بین‌المللی - ملی - استانی) متفاوت است. در ابزار سنجش موفقیت، این آیتم با توجه به تعداد مقالات پژوهشگر و در نظر داشتن اینکه مقالات در چه مجله یا همایش یا سمیناری پذیرش شده و اعتبار علمی آن مجله یا همایش چقدر باشد، امتیاز گذاری شده است؛ و لذا هرچه مقالات علمی پژوهشی محقق، بیشتر باشد و در مجلات و همایش‌هایی که اعتبار علمی بالاتری دارند، پذیرش یا چاپ شده باشد، از امتیاز بیشتری برخوردار می‌شوند. همچنین برای محققینی که به‌عنوان هیئت‌داوران یا سردبیر یا سخنران کلیدی یا برگزارکنندگان و صاحب‌امتیاز مجله یا همایش باشند نیز به‌طور جداگانه امتیازاتی در نظر گرفته شده است. در ابزار سنجش موفقیت، گزینه‌های این آیتم با توجه به عوامل مؤثری که در میزان امتیاز این آیتم تأثیرگذارند و امتیاز مقاله نامیده می‌شوند، به ۴ گزینه تقسیم‌بندی شده‌اند و گزینه‌هایی که از امتیاز مقاله بالاتری برخوردار باشند، امتیاز بیشتری دارند.

۳- آیتم ثبت اختراع - برگزیده شدن در المپیادها و جشنواره‌ها -

گزینه‌های این آیتم شامل: تعداد ثبت اختراع بین‌المللی - تعداد ثبت اختراع ملی - تعداد مدال‌های المپیادهای علمی، بین‌المللی - برگزیده شدن در جشنواره‌های خوارزمی، فارابی و رازی در سطح کشوری یا استانی - تأسیس یا مدیریت مرکز تحقیقاتی - پروژه علمی فناوری - آزمایشگاه پژوهشی - شرکت دانش‌بنیان دارای تولید مستمر - اعضاء هیئت‌مدیره انجمن‌های علمی بین‌المللی - دارندگان سایت‌های فعال علمی، پژوهشی و هنری - مجریان طرح‌های پژوهشی می‌باشند که افراد با توجه به داشتن شرایط یک یا

چند مورد از گزینه‌های مذکور، از امتیازهایی که برای هر گزینه تعریف شد، برخوردار می‌شوند و امتیاز مناسب را از این آیتم ابزار سنجش موفقیت کسب می‌کنند.

۴- آیتم مطالعه آزاد و داشتن اطلاعات عمومی بالا-

شکی نیست که در دنیای امروز داشتن اطلاعات عمومی بالا و مطالعه روزانه، یک موفقیت کلی محسوب می‌شود و اگر تأثیر مستقیم بر سایر موفقیت‌های زندگی نداشته باشد، به‌طور غیرمستقیم باعث موفقیت‌های زیادی در زندگی فردی و اجتماعی می‌شود. جهت سنجش معلومات عمومی، تست‌ها و آزمون‌های مختلفی وجود دارد که ذکر و توضیح آن‌ها در این مقال نمی‌گنجد؛ ابزار سنجش موفقیت، با توجه به تعداد کتاب‌های مطالعه شده و میزان اطلاعات عمومی، چهار گزینه عالی، خوب، متوسط و ضعیف، معرفی کرده است که هرچه تعداد کتب مطالعه شده و اطلاعات عمومی فرد بیشتر باشد، از امتیاز بیشتری برخوردار می‌شود.

۵- گواهی شرکت در سمینار یا همایش‌های امتیازدار:

برخی از همایش‌ها و سمینارهای علمی و هنری، دارای شرایط خاصی هستند و خاصیت بازآموزی یا به‌روزرسانی در علوم مربوط به خود را دارند که در آن، متخصصین درباره موضوع همایش به بحث و تبادل نظر می‌پردازند. مجریان همایش‌ها و سمینارها که اکثراً دانشگاه‌ها و مؤسسات علمی تحقیقاتی هستند، برای شرکت‌کنندگان خود گواهی‌های امتیازدار صادر می‌کنند؛ معمولاً امتیاز هر همایش یا سمینار امتیازدار، با توجه به محتوی و ساعت آن، بین ۱ تا ۳۰ امتیاز دارند. گزینه‌های این آیتم را با توجه به مجموع امتیازات گواهی‌های شرکت در سمینار، امتیاز گذاری شده‌اند و هرچه مجموع امتیازات گواهی‌ها بیشتر باشد، امتیاز موفقیت نیز در آن گزینه بیشتر است.

ر- موضوع موفقیت‌های هنری:

۱- آیتم فعالیت در هنر:

هنر مجموعه‌ای از آثار و فرایندهای ساخت انسان است که در جهت اثرگذاری بر عواطف، احساسات و هوش انسانی و یا به‌منظور انتقال یک معنا یا مفهوم خلق می‌شوند؛ هنر توان و مهارت خلق زیبایی است. هنر امری معنوی است و نمی‌توان برای آن مانند اشیاء و عناصر طبیعی، فرمول یا ضابطه خاصی تعیین نمود. (رضایی، ۱۳۹۶) [۴]

تمامی آثار هنری دارای وجوه مشترکی با یکدیگر هستند: ۱- تخیل به‌عنوان مهم‌ترین عامل در شکل‌گیری آثار هنری به شمار می‌رود؛ هرچه هنرمند حس تخیل بیشتری داشته باشد، آثار او در بین سایر هنرمندان شاخص‌تر می‌شود. ۲- احساسات و عواطف هنرمند: هنرمند از عقل و شعور و درک خود در خلق آثار استفاده می‌کند و احساسات هنرمند بر جنبه‌های فکری او برتری دارد ۳-

منشوری بودن و چندمعنایی بودن آثار هنری: وقتی هنرمند، اثری را خلق می‌کند، هرکسی که در مقابل آن قرار می‌گیرد با توجه به تفکرات و احساسات خود می‌تواند برداشت متفاوتی از آثار هنری داشته باشد و یک اثر هنری نمی‌تواند معنایی تک‌بعدی داشته باشد (سجودی، ۱۳۸۸) [۶]

رشته‌هایی که هنر اول تا هفتم را تشکیل می‌دهند و از آن‌ها با عنوان هنرهای هفتگانه بشری یاد می‌شود عبارت‌اند از:

هنر اول: موسیقی

هنر دوم: حرکات نمایشی و رقص

هنر سوم: هنرهای ترسیمی، (نقاشی، خطاطی و ...)

هنر چهارم: هنرهای تجسمی، (معماری، مجسمه‌سازی، شیشه‌گری و ...)

هنر پنجم: ادبیات (نویسندگی، شامل شعر، داستان، فیلم‌نامه و ...)

هنر ششم: هنرهای نمایشی، تئاتر و ...

هنر هفتم: سینما

آیتم فعالیت در هنر دارای گزینه‌های مختلفی است که هنرهای اول تا پنجم را پوشش می‌دهند و هنر ششم یعنی تئاتر و هنر هفتم یعنی سینما، در این آیتم ذکر نگردید؛ چون تئاتر و سینما به‌عنوان هنر، به شکل حرفه‌ای معنا پیدا می‌کند و لذا با نظر گروه کارشناسی در آیتم شغل آمده است.

۲- آیتم فنون و ذوق‌های هنری -

این آیتم با چندین گزینه شامل فن یا شبه‌هنرهایی هستند که فراگیری یا دانستن آن‌ها در زندگی کاربرد زیادی دارند و یا بخشی از نیازهای روحی انسان را برطرف می‌کنند و اهمیت و کاربرد آن‌ها در زندگی، در موازات هنر است چراکه هنر یعنی خلق چیزی ارزشمند از هیچ با موادی از جنس اراده، فکر، عشق، انگیزه و احساس؛ گزینه‌هایی چون: آشپزی، شیرینی‌پزی، باغبانی و پرورش گل، خیاطی، قالببافی و گلیم‌بافی، منجوق‌دوزی و گل‌چینی و غیره به‌عنوان فنون هنری و گزینه داشتن انواع آلبوم یا کنوکسیون عتیقه، ماشین، تمبر، پول، کتاب و غیره را می‌توان به‌عنوان ذوق‌های هنری نام ببریم که هریک از موارد مذکور امتیاز مختص به خود را دارا هستند.

۳- آیتم هنردوستی و حمایت از هنرمندان -

طرف دیگر هنر و هنرمند، مخاطبان هنرمندان و به‌عبارت‌دیگر هنردوستان هستند که با بهره بردن از هنر و حمایت و تشویق هنرمندان، باعث گسترش و پرفروغ شدن هنر و هنرمند می‌شوند و برای هنرمندان، انگیزه و انرژی ایجاد می‌کنند. این آیتم دارای

گزینه تعداد بازدید از سینما و تئاتر و نمایشگاه‌های هنری (خط و نقاشی و غیره) می‌باشد که هرچه بازدید از مراکز هنری و سینما و غیره در سال بیشتر باشد، امتیاز بیشتری کسب می‌گردد. هنردوستی و حمایت از هنرمندان، ممکن است به اشکال دیگری نیز در ذهن خوانندگان وجود داشته باشد که در این صورت، می‌توانند در آیتم "فکر برتر جهت تکمیل ابزار سنجش موفقیت" پیشنهاد نمایند.

همچنین برای سنجش این آیتم، طرح ابداعی **بن‌های هنری متمرکز** پیشنهاد می‌شود. در این طرح همه افراد بن‌های هنری را از سازمان‌ها و تشکل‌های متبوع خریداری می‌کنند. این بن‌ها جهت خرید و استفاده از کلیه خدمات و کالاهای هنری معتبر هستند و افراد با در دست داشتن این بن‌ها می‌توانند کلیه کالاهای هنری مانند تابلو، آلبوم‌های سنگی، چوبی و فلزی را بخرند و همچنین از کلیه خدمات هنری مانند تئاتر، سینما، کنسرت موسیقی و غیره استفاده کنند. مزیت این طرح ابداعی این است که هم هنرمندان و هم میزان استقبال مخاطبین را می‌سنجد؛ یعنی می‌تواند شاخص سنجش هنردوستی و حمایت از هنرمندان و همچنین میزان استقبال از هنرمندان باشد. البته این طرح نیز جهت اجرایی شدن نیاز به تحقیق و بررسی بیشتر دارد.

۴- آیتم مجموع نظرات مردم به آثار هنری فرد-

این آیتم مربوط به نظر مردم درباره آثار هنری هر هنرمند می‌باشد. معمولاً افراد آثار هنری خود را در معرض دید عموم قرار می‌دهند تا مردم از آن اثر بهره‌مند شوند که ممکن است آن‌ها را در نمایشگاه‌ها، کنسرت‌ها، گالری‌ها، سینماها، فرهنگ‌سراها و یا فضای مجازی به نمایش بگذارند. مردم با دیدن اثر هنری فرد، می‌توانند به سامانه اینترنتی سنجش رضایت مردمی، مراجعه کرده و به آن اثر، بین ۱ تا ۱۰ نمره بدهند. بدیهی است که هرچه تعداد افرادی که به آثار فرد، نمره دهی می‌کنند بیشتر باشد فرد امتیاز بیشتری را در این آیتم کسب می‌کند. همچنین هر چه فرد آثار بیشتری داشته باشد، امتیاز بیشتری کسب خواهد کرد. در این آیتم فرض بر این است که هر چه اثری فاخرتر، ارزنده و هنری‌تر باشد، تعداد بیشتری افراد به سامانه مراجعه و به آن اثر امتیاز می‌دهند. در این آیتم، همانند سایر بخش‌های سامانه سنجش رضایت مردمی، نمره‌ای که هر فرد به آثار هنری فرد دیگر می‌دهد با توجه به ضریب نمره عمرش، لحاظ می‌شود.

ز- موضوع موفقیت در تسلط به زبان خارجی و کامپیوتر:

۱- آیتم میزان تسلط به زبان انگلیسی:

دنیای امروز، عصر ارتباطات است. انسان در عصر ارتباطات نیاز مبرم به یادگیری زبان انگلیسی دارد. در حال حاضر بسیاری از سخنرانی‌های علمی معتبر در جهان به زبان انگلیسی هستند؛ همچنین اکثر کنفرانس‌های علمی و سمینارهای معتبر در جهان به زبان انگلیسی می‌باشند. اساتید مختلفی را دیده‌ایم که به دلیل عدم توانایی در فهمیدن زبان انگلیسی قادر نبودند در کنفرانس‌های علمی شرکت نمایند و از نظر علمی برای این اساتید بسیار گران تمام شد. اکثر کتاب‌های علمی جهان به زبان انگلیسی باشند. دانشجویان بسیاری را دیده‌ایم که همیشه این حسرت را دارند که چرا نمی‌توانند کتب موردعلاقه خود را که به زبان انگلیسی است

را بخوانند. اکثر نرم‌افزارها و سیستم‌عامل‌ها در جهان به زبان انگلیسی می‌باشند. یکی از فواید مهم آموختن زبان خارجه این است که ذهن را هوشیارتر می‌کند؛ یادگیری هر زبانی ذهن انسان را فعال و آماده مقابله با چالش‌ها در زندگی می‌کند. فراگیری زبان انگلیسی باعث ایجاد فرصت‌های شغلی بهتر و بیشتر می‌شود. زبان انگلیسی ممکن است زبان یکتای جهان نباشد، اما زبان پیش‌فرض تعداد بی‌شماری از کشورها بوده و از آن برای برقراری ارتباط بین‌المللی استفاده می‌شود. به‌طور کلی، زبان انگلیسی، زبان اینترنت، زبان سرمایه‌گذاری، زبان کنترل ترافیک هوایی، زبان آهنگ‌های معروف و زبان سیاست و غیره است.

این آیتم با توجه به مدارک بین‌المللی و معتبر زبان انگلیسی مانند تافل، تالیمو، آیلتس، پتی و ام اس آر تی و نمراتی که از آزمون‌هایشان حاصل می‌شود، دارای ۴ گزینه عالی، خوب، معمولی و متوسط هستند که هر کدام امتیاز مختص به خود را دارند و هر چه نمره اخذ شده در آزمون‌های بین‌المللی بالاتر باشند، امتیاز موفقیت بالاتری کسب خواهد شد. ناگفته نماند که برخی از مؤسسات آموزش زبان در داخل کشور وجود دارند که ضمن آموزش، با برگزاری آزمون‌هایی، مدارک معتبری را صادر می‌کنند ولی اعتبار آن‌ها در سطح بین‌المللی نیست ولی ابزار سنجش موفقیت، برای کسانی که گواهینامه آن‌ها را در دست دارند، امتیاز موفقیت در نظر گرفته است.

۲- تعداد زبان یا لهجه‌ای که می‌توانید مکالمه کنید:

با توجه اهمیت فراگیری زبانه‌ای مختلف از لحاظ ارتباط با دنیا و در نظر داشتن این اصل مهم که بلد بودن هر زبان، راه ارتباط با مردم و فرهنگ و علوم آن می‌باشد و سایر مزیت‌هایی آن، ابزار سنجش موفقیت، این آیتم را با توجه به تعداد زبان و لهجه‌ای که فرد بر آن‌ها تسلط دارد و می‌تواند مکالمه کند، امتیاز گذاری کرده و ۴ گزینه تعریف نموده است که هر گزینه امتیاز مختص به خود را دارد.

۳- آیتم میزان تسلط به کامپیوتر:

با توجه به پیشرفت علم و تکنولوژی و تأثیرات زیاد آن بر همه ابعاد زندگی انسان، مهارت کار با کامپیوتر یکی از ضروریات روزمره زندگی به شمار می‌رود. در تعیین ملاک‌های یک انسان باسواد در عصر حاضر، تنها توانایی خواندن و نوشتن، ملاک نمی‌باشد، بلکه، میزان توانایی افراد در کار با کامپیوتر نیز ملاک ارزیابی می‌باشد. آموزش‌های مجازی، کتاب‌های الکترونیکی، خریدهای آنلاین، گوشی‌های هوشمند، لوازم خانگی دیجیتال، ساختمان‌های هوشمند و ... تنها قسمت کوچکی از دنیای پیشرفته‌ی کنونی هستند که ضرورت و نیاز به استفاده و کار با کامپیوتر را برای ما ملموس‌تر می‌سازند.

در سال ۱۹۹۵ میلادی، انجمن جوامع حرفه‌ای انفورماتیک اروپا با تشکیل گروهی ویژه، روشی برای ارتقای سطح مهارت‌های فن‌آوری اطلاعات در سراسر اروپا ابداع نمود. با برگزاری آزمون‌های آموزشی در کشور فنلاند، گواهینامه اروپایی کاربری کامپیوتر ECDL به رسمیت شناخته شد. این گواهینامه به تدریج در سراسر اروپا و در سطح بین‌الملل نیز مطرح گردید و به‌عنوان ICDL یعنی "گواهینامه بین‌المللی کاربری کامپیوتر" شهرتی جهانی یافت. گواهینامه ICDL گواهینامه‌ای بین‌المللی است که توانایی

دارندگان این گواهینامه را در مهارت‌های کامپیوتری، تأیید می‌کند. آموزش ICDL شامل ۷ مهارت تئوری و عملی است که برای اخذ مدرک نهایی نیاز به موفقیت در تمام دوره‌ها می‌باشد:

۱- مفاهیم ابتدایی در فناوری اطلاعات ۲- آشنایی با سیستم‌عامل و مدیریت فایل‌ها ۳- آشنایی با واژه‌پرداز ۴- آشنایی با مفهوم صفحه گسترده‌ها ۵- آشنایی با مفهوم پایگاه داده ۶- ارائه مطالب Power Point ۷- اطلاعات و ارتباطات

ابزار سنجش موفقیت، آیتم میزان تسلط به کامپیوتر را با توجه به داشتن گواهینامه‌ی ICDL مقدماتی یا پیشرفته و همچنین با توجه به تعداد نرم‌افزارهای پرکاربرد مانند اتوکد، تری دی ماکس، جی آی اس، کرن، فتوشاپ، نرم‌افزارهای برنامه‌نویسی، طراحی، شبیه‌سازی، آمار و تحلیل داده‌ها، حسابداری و سایر نرم‌افزارهای مهندسی و پزشکی که فرد به آن‌ها تسلط کامل دارد و یا گواهینامه آن‌ها را در دست دارد، به چهار گزینه عالی، خوب، عمومی و ضعیف تعریف نموده است که هر گزینه امتیاز خاص خود را دارد.

س- موضوع ارتباطات اجتماعی، معاشرت و قانونمندی:

۱- آیتم مهمان‌نوازی -

مهمان‌نوازی از نظر لغوی به معنای ابراز لطف عملی و پذیرایی از مهمان است (فرهنگ معین) [۸]. ایرانیان، مهمان‌نوازی را جزو ارزش‌های فرهنگی خود می‌دانند و به آن افتخار می‌کنند؛ مردم خیلی از کشورهای دنیا، سرد مجازند و رفتار خشک و بی‌روح دارند ولی در فرهنگ ایرانیان، خونگرمی و مهمان‌نوازی مردم زبانزد همگان است. جنبه دیگر این فرهنگ و سنت، دیدگاه کلان موضوع مهمان‌نوازی، یعنی صنعت گردشگری و منافع اقتصادی، سیاسی و اجتماعی آن است. بعلاوه کشور ایران به‌غیراز مردم مهمان‌نوازش، جاذبه‌های تاریخی و طبیعی زیادی دارد و از این لحاظ جزو ده کشور اول دنیا می‌باشد؛ در بسیاری از کشورها توریسم و گردشگری به‌عنوان یکی از مهم‌ترین و پردرآمدترین صنایع می‌باشد ولی در ایران با اینکه مردمش از فرهنگ و سنت غنی مهمان‌نوازی و همچنین از جاذبه‌های تاریخی و طبیعی زیادی برخوردار است، ولی صنعت گردشگری و توریسم آن چندان توسعه ندارد.

در طی مراحل تحقیق، برخی از مصاحبه‌شوندگان، مهمان‌نوازی را از دیدگاه روابط اجتماعی و معاشرت (که طبق هرم مازلو یکی از سطوح مهم نیازهای انسان است)، به‌عنوان یکی از راه‌های برطرف کردن نیاز به ارتباطات اجتماعی و آیتم موفقیت ذکر کردند؛ ولی واقعیت این است که مهمان‌نوازی، به‌غیراز دیدگاه فردی (نیاز به ارتباطات اجتماعی)، از دیدگاه کلان (صنعت گردشگری)، نیز به‌عنوان یکی از آیتم‌های موفقیت می‌باشد که به‌نوعی لازم و ملزوم یکدیگر می‌باشند.

موضوع مهمان‌نوازی به‌عنوان یکی از عوامل موفقیت در موضوع ارتباطات اجتماعی، آیتم‌های مختلفی ممکن است داشته باشد ولی ابزار سنجش موفقیت، جهت سنجش میزان مهمان‌نوازی که موضوعی کاملاً کیفی است و سنجش آن کاری بسیار مشکلی است، از ابتکار، یک فرد آمریکایی به نام دنیل هافر استفاده نمود. وی یک شبکه اجتماعی به نام **کوچ سرفینگ (Couch Surfing)** یا کاناپه گردی را در زمینه مهمان‌نوازی تأسیس نمود. کوچ سرفینگ، یک سایت گردشگری است که به‌صورت یک شبکه اجتماعی و یکی از معروف‌ترین پرتال‌های گردشگری در اینترنت است که در زمینه مهمان‌نوازی و اقامت رایگان فعالیت می‌کند و چند سالی است که بین ایرانیان به محبوبیت قابل توجهی دست‌یافته است و در زمینه ایجاد و تقویت دوستی و تبادل فرهنگ و کم کردن هزینه‌ها و آسان شدن مسافرت فعالیت می‌کند و به نظر می‌رسد که با توجه به مهمان‌نوازی بودن ایرانیان، با انجام تحقیقاتی جهت

ایجاد اصلاحات و بومی کردن این شبکه اجتماعی متناسب با فرهنگ، مذهب و قوانین ایران، بستر خوبی جهت رشد و معرفی فرهنگ مهمان‌نوازی ایرانیان و همچنین توسعه صنعت گردشگری ایران باشد؛ کوچ سرفینگ بر اساس اقامت رایگان یک مسافر در منزل یک شخص بومی به‌عنوان مهمان می‌باشد.

با توجه به اینکه مهمان‌نوازی در فرهنگ ایرانیان جزء ارزش‌های بارز اخلاقی می‌باشد و ایرانیان به این فرهنگ خود می‌بالند و جایگاه متفاوت و ویژه‌ای نسبت به فرهنگ جوامع دیگر دارد و همچنین یکی از راه‌های تقویت ارتباطات اجتماعی می‌باشد، لذا ایده سنجش شایستگی، به این ارزش فرهنگی توجه خاص داشته و آن را جزو شایستگی‌های فرهنگی دانسته و به آن امتیاز داده است و درصدد سنجش آن به‌صورت مستند برآمده است که در طی روند تحقیقات، به ابتکار کوچ سرفینگ برخورد کرد که قابلیت سنجش این را دارا بوده است و لذا فعلاً به‌صورت موقت آن را ملاک مهمان‌نوازی قرار داده است؛ بدیهی است که در آینده جهت سنجش این موضوع مهم، باید سامانه‌ای مشابه کوچ سرفینگ متناسب با فرهنگ ایرانی طراحی گردد که این موضوع در لیست موضوعات تحقیقاتی پیوست ۱ نیز آمده است. مع‌هذا آیتم مهمان‌نوازی را بر اساس تعداد میزبانی افراد در کوچ سرفینگ، به ۴ گزینه تعریف نمود و هرچه تعداد میزبانی افراد در کوچ سرفینگ بیشتر باشد امتیاز بیشتری کسب خواهد کرد. همچنین یکی از گزینه‌های موضوع میزان محبوبیت و رضایت مردم، مهمان‌نوازی است که در سامانه سنجش رضایت مردمی طراحی گردید و در آن به آیتم مهمان‌نوازی توسط اطرافیان امتیازدهی می‌شود. جزییات و نحوه عملکرد این سامانه در قسمت مربوطه به‌طور مفصل شرح داده خواهد شد.

۲- آیتم میزان شهرت و سرشناس بودن -

بیشتر انسان‌ها شهرت را دوست دارند؛ به‌طور کلی شهرت یعنی معروف بودن و هرچه قدر تعداد افرادی که فرد مشهور را می‌شناسند بیشتر باشد، شهرتش نیز بیشتر است. افراد معمولاً در زمینه مذهب، هنر، سیاست، ورزش، پول و قدرت به شهرت می‌رسند که می‌تواند مثبت یا منفی باشد.

امروزه توسعه وب فرصتی را فراهم کرده تا بتوان چشم‌اندازی کلی از آنچه که مردم جهان می‌دانند یا می‌خواهند بدانند، به دست آورد. اینترنت مجموعه‌ای انباشتی از محتوای جمع شده در طی سالیان مختلف است که برآیند دغدغه میلیون‌ها انسان در مورد میلیون‌ها موضوع را نشان می‌دهد. رجوع به اینترنت برای درک میزان اهمیت شهرت افراد، یکی از کارآمدترین روش‌ها برای مقایسه شهرت افراد است. ماجرای رابطه بیل کلینتون رییس‌جمهور آمریکا با منشی‌اش مونیکا لوینسکی، مقدمه‌ای بود برای اینکه با استفاده از ظرفیت‌های اینترنت، تلاش‌هایی برای کمی کردن شهرت صورت بگیرد. مونیکا مورد مناسبی برای این مسئله بود، چراکه به یک‌باره از آدمی معمولی، به شهرت جهانی بدل شده بود. در سال ۱۹۹۹ اریک شولمن، روشی را برای محاسبه شهرت بر مبنای جستجوی موتور آلتاویستا ارائه نمود؛ وی ۸ اسم را در مارس ۱۹۹۹ در آلتاویستا جستجو و نتایج را بررسی نمود. آن‌ها به‌صورت قراردادی، واحد اندازه‌گیری شهرت را، مونیکا لوینسکی با علامت اختصاری LW تعریف نمودند که هر واحد LW معادل شناخته شدن توسط ۶۶۰ میلیون نفر بود؛ بدین ترتیب شهرت شخصیتی مانند عیسی مسیح برابر ۷٫۶ لوینسکی محاسبه شد. بعداً شولمن و همکارانش تغییراتی در واحد LW ایجاد کردند و به‌جای مدل خطی از مدل لگاریتمی یعنی به توان ۱۰ استفاده کردند و آن را LW_{db} نامیدند. در سال ۲۰۰۶ شولمن در ادامه تحقیقات خود، دست به طبقه‌بندی افراد بر اساس شهرتشان زد و افراد هم شهرت را، در گروه‌های A, B, C, D, E, F دسته‌بندی کرد و این نکته را متذکر شد که رفتن از یک طبقه به طبقه بعدی تصاعدی است و لذا به‌موجب آن مشهورترین فرد گروه B حداقل ۱۰ برابر نا معروف‌تر از نا مشهورترین فرد گروه A است. به عقیده شولمن روش‌های سنتی مانند

شمارش میزان حضور در رسانه‌های مختلف و یا شمارش تعداد تکرار نام یا تصویر فرد در مجلات معروف مانند تایم و غیره، قابلیت نشان دادن میزان شهرت را در طول زمان ندارند. (حسینی مقدم و دیگران، ۱۳۹۶) [۷]

در سال ۲۰۰۹ شولمن پس از ۱۰ سال از اولین پژوهشش، برای چهارمین بار کارش را تکرار کرد تا لیست جهانی مشهورترین افراد را دوباره به دست آورد که با تغییر میزان شهرت افراد به‌مرورزمان و کاهش شهرت افراد قبلی، از جمله مونیکا لونسکی روبرو شد و به این نتیجه، واحد شهرت $db\ LW$ ، واحد مناسبی نمی‌باشد و برای همین پیشنهاد کرد که از جورج هریسون، گیتاریست معروف که در طی تمام تحقیقات قبلی، میزان شهرتش ثابت بود، به‌عنوان استاندارد جهانی شهرت استفاده شود و بدین ترتیب استاندارد شهرت از $db\ LW$ به $db\ Ha$ تغییر کرد. در سال ۲۰۱۶ شولمن، تحقیق دیگری انجام داد که در آن تفکیک جغرافیایی نیز قائل شد و به این نتیجه رسید که کسب شهرت در آمریکا، انگلیس و استرالیا راحت‌تر از کشورهای دیگر است؛ چراکه میانگین شهرت جهانی مشاهیر استرالیایی و انگلیسی تقریباً یک درصد میانگین شهرت آمریکایی حاضر در لیست بود. همچنین جورج هریسون که استاندارد شهرت در آمریکا بود، در استرالیا ۱۰ درصد و در انگلستان ۱۳ درصد کمتر از آمریکا شناخته شده بود. (حسینی مقدم و دیگران، ۱۳۹۶) [۷]

ابزار سنجش موفقیت، آیتم میزان شهرت و سرشناسی را با ۴ گزینه شامل: شهرت در سطح بین‌المللی، شهرت در سطح ملی، شهرت در سطح استانی یا کلان‌شهر و شهرت در سطح شهر یا بخش، تعریف نموده است که هر گزینه امتیاز مختص به خود را دارد و هرچه میزان سرشناسی و شهرت افراد بیشتر باشد، امتیاز بیشتری کسب می‌کنند؛ شهرت هر فرد می‌تواند در زمینه‌های علم، هنر، ثروت، تخصص، سیاست، مقام، مذهب، کار، اخلاق، ورزش و روابط اجتماعی باشد. جهت کسب امتیازات هر گزینه، شهرت هر فرد در هر زمینه‌ای و در هر سطحی، از طریق سامانه سنجش رضایت مردم و محبوبیت، اینترنت و موتورهای جستجوگر، فضای مجازی و پرس و جوی میدانه‌ای و نمونه‌گیری رندمی، باید اثبات گردد.

۳- آیتم تشکل‌های مردم‌نهاد (NGO) و مشارکت مردمی -

بر اساس ماده یک آیین‌نامه ثبت تشکیلات و مؤسسات غیرتجاری مصوب ۱۳۳۷، سمن یا تشکل‌های مردم‌نهاد (NGO)، سازمان‌ها و موسسه‌هایی هستند با شخصیت حقوقی مستقل، غیردولتی، غیرانتفاعی و غیرسیاسی که برای فعالیت داوطلبانه با گرایش فرهنگی، سیاسی، مذهبی، بشردوستانه و بر اساس قانون و اساسنامه مدون فعالیت می‌کنند. تشکل‌های مردم‌نهاد در چند عامل زیر مشترک هستند: ۱- داشتن مالکیت خصوصی ۲- داشتن هدف غیرتجاری و غیر سوداری ۳- داشتن تداوم و استمرار حیات. بودجه سازمان‌های مردم‌نهاد از راه کمک‌های مردمی، وقف و دولت تأمین می‌شود (گل محمدی، یوسفی، ۱۳۸۴) [۹]

به‌طور کلی تشکل‌های مردم‌نهاد در کمک به موارد ذیل مشارکت می‌کنند: ۱- سلامت جامعه ۲- معضلات و آسیب‌های اجتماعی مانند اعتیاد ۳- حوادث غیرمترقبه (سیل و زلزله و...) ۴- توسعه پایدار و حفظ محیط‌زیست ۵- مدیریت شهرها و روستاها (ترافیک، بازیافت، فضای سبز) ۶- خیریه ۷- گردشگری و توریسم ۸- ورزش و سلامت جسمانی ۹- امنیت و مسائل حقوقی و قضایی ۱۰- مشارکت سیاسی (بسیج و احزاب و...)

طبقه‌بندی سازمان‌های مردم‌نهاد: (اساسنامه سازمان‌های مردم‌نهاد) [۳۲]

با توجه به اساسنامه‌هایی که سازمان‌های مردم‌نهاد برای فعالیت خود تدوین می‌نمایند، این سازمان‌ها برحسب ساختار یا نوع عضویت، به دودسته کلی تقسیم می‌شوند: الف - سازمان‌های مردم‌نهاد عضو پذیر ب - سازمان‌های مردم‌نهاد هیئت‌امنایی

الف: سازمان‌های مردم‌نهاد عضو پذیر: ساختار این دسته از سازمان‌ها بر مبنای عضوپذیری استوار است و بعد از تأسیس سازمان، هر فرد علاقه‌مند و داوطلبی که دارای شرایط عضویت مقرر در اساسنامه باشد، می‌تواند با ارائه درخواست، به عضویت پذیرفته شود. در سازمان‌های عضو پذیر تعداد اعضا در اساسنامه محدود نبوده و هیئت‌مدیره می‌تواند از علاقه‌مندان و داوطلبان جهت عضویت در سازمان، دعوت به عمل آورد. تعداد دقیق اعضای این سازمان‌ها، در اساسنامه ذکر نمی‌شود و معمولاً قبل از برگزاری مجامع عمومی، هیئت‌مدیره تشکل، تعداد دقیق اعضا را اعلام می‌کند و برحسب آن جلسات مجامع عمومی با حضور نصف بعلاوه یک اعضا رسمیت می‌یابد. کلیه امور سازمان‌های عضو پذیر از قبیل انتخاب مدیران و بازرسان، تعیین خط‌مشی، تصویب ترانزنامه و صورت‌های مالی، تغییر اساسنامه و ... توسط اعضا در جلسات مجامع عمومی اتخاذ تصمیم می‌شود.

ب: سازمان‌های مردم‌نهاد هیئت‌امنایی: ساختار این دسته از سازمان‌ها هیئت‌امنایی است، به این ترتیب که در بدو تأسیس سازمان، گروهی از افراد به‌عنوان هیئت‌امنای مشخص گردیده و کلیه امور از قبیل انتخاب مدیران و بازرسان، تعیین خط‌مشی، تصویب صورت‌های مالی و ... توسط اعضای هیئت‌امنای در جلسات مجامع عمومی انجام می‌شود. تعداد دقیق اعضای هیئت‌امنای در اساسنامه قید می‌شود و جلسات هیئت‌امنای با حضور نصف بعلاوه یک اعضای هیئت‌امنای رسمیت پیدا می‌کند. تعداد اعضای هیئت‌امنای با نظر خود آن‌ها، قابل افزایش و کاهش است و در هر صورت تعداد دقیق آن در اساسنامه مشخص می‌شود. کلیه امور سازمان‌های هیئت‌امنایی از قبیل انتخاب مدیران و بازرسان، تعیین خط‌مشی، تصویب ترانزنامه و صورت‌های مالی، تغییر اساسنامه و ... توسط اعضای هیئت‌امنای در جلسات مجامع عمومی اتخاذ تصمیم می‌شود. هیئت‌مدیره و بازرسان سازمان‌های امنایی، غالباً از بین اعضای هیئت‌امنای انتخاب می‌شوند. تفاوت عمده این دودسته از سازمان‌های مردم‌نهاد در این است که در سازمان‌های عضو پذیر، محدودیتی برای تعداد اعضا وجود ندارد و با توجه به اینکه اعضای سازمان از حق رأی و حق انتخاب شدن برخوردار هستند، لذا امکان جلب مشارکت اقشار مختلف مردم، ورود اعضای جدید، چرخش مدیریت و تغییر مدیران در مجامع عمومی وجود داشته و اعضای سازمان از حق انتخاب بیشتری در زمینه مدیریت سازمان و نحوه اجرای اهداف برخوردار هستند. ولی در سازمان‌های هیئت‌امنایی، از آنجائیکه تعداد اعضای هیئت‌امنای محدود و مشخص می‌باشد، لذا کلیه تصمیمات نیز غالباً در یک چهارچوب مشخص توسط افراد خاص اتخاذ می‌شود و امکان تغییر و تحول بسیار محدود است. (اساسنامه سازمان‌های مردم‌نهاد) [۳۲]

از جمله معروف‌ترین تشکل‌های مردم‌نهاد بین‌المللی: پزشکان بدون مرز، اتحادیه بین‌المللی دانشجویان، اتاق بازرگانی بین‌المللی، انجمن جهانی قلم، انجمن بین‌المللی جامعه شناسان، شهرداران صلح بدون مرز، صلح سبز، کمیسیون بین‌المللی قضات، گزارشگران بدون مرز می‌باشند. از جمله معروف‌ترین تشکل‌های مردم‌نهاد ایران: خیریه ترنم، خیریه کهریزک البرز، خیریه شمس، خیریه مادر مهربان، موسسه آکسیر زندگی، محک، آبشار عاطفه‌ها، خانه کودکان و نوجوانان، انجمن هنری جوانان، زندگی آسمان جوانان می‌باشند.

با توجه توضیحات فوق‌الذکر در مورد اهمیت سازمان‌های مردم‌نهاد در پیشرفت و موفقیت اجتماعی (که افراد جزئی از این اجتماع هستند)، ابزار سنجش موفقیت با توجه به میزان فعالیت افراد در سمن‌ها (مؤسس بودن یا عضو بودن در سمن‌ها) و همچنین دامنه فعالیت سمن (بین‌المللی یا ملی یا استانی و شهر)، این آیتم را امتیاز گذاری کرده و آن را به ۴ گزینه امتیاز گذاری کرده است؛

بدیهی است که هرچه میزان فعالیت افراد در سمن‌ها بیشتر و مؤثرتر باشد و دامنه فعالیت سمن بزرگ‌تر باشد، امتیاز موفقیت بیشتری از این آیت‌م، کسب خواهد شد.

۴- آیت‌م شبکه‌های اجتماعی در فضای مجازی -

شبکه‌های اجتماعی در فضای مجازی از فناوری‌ای جدید چند دهه اخیر هستند که دارای پیامدهای مثبت و منفی می‌باشند که با برنامه‌ریزی و آموزش همگانی می‌توان از آثار مثبت آن بهره‌مند شد و آثار منفی را به حداقل رساند. ایده سنجش شایستگی با نگاه واقع‌بینانه و چندبعدی به فضای مجازی و شبکه‌های اجتماعی و نقش مثبت آن‌ها در ارتباطات دنیای امروز و اقرار به این واقعیت که فضای مجازی و شبکه‌های اجتماعی، مانند انفجار اطلاعات هستند و همچنین با فرض کنترل و پیشگیری از پیامدها و آثار مخرب این شبکه‌ها، برای افراد فعال و موفق در این موضوع که فعالیت‌های همسو با اخلاق، هنجارها و ارزش‌های جامعه دارند، امتیاز قائل شده و با توجه به وسعت و جمعیت شبکه‌های مجازی که افراد مدیریت می‌کنند، امتیاز گذاری نموده و لذا هرچه وسعت و جمعیت شبکه‌های مجازی‌ای که افراد ایجاد و مدیریت می‌کنند بزرگ‌تر باشد، امتیاز موفقیت بیشتری را در نظر گرفته شده است. آیت‌م شبکه‌های اجتماعی در فضای مجازی دارای ۴ گزینه می‌باشند که هرچه جمعیت شبکه اجتماعی بیشتر باشد، از امتیاز موفقیت بیشتری برخوردار می‌شود.

۵- آیت‌م خدمت، ایثار و فداکاری در جامعه -

در فرهنگ ایرانیان، ایثار و فداکاری، همانند مهمان‌نوازی، مفاهیمی باارزش هستند که باعث قوی‌تر شدن روابط اجتماعی و افزایش کیفیت ارتباطات اجتماعی می‌شود. ایرانیان برای افراد فداکار و ایثارگر احترام زیادی قائل هستند. بسیاری از روان‌شناسان، ایثار در حد افراط را مطلوب نمی‌دانند و به خطر انداختن جان خود را منطقی نمی‌دانند و در مقابل آن، موضوع میل به زندگی یا انگیزه حیات را مطرح می‌کنند که میزان آن در افراد مختلف، متفاوت است و درصد معینی از آن، مطلوب است و لذا با در نظر داشتن اهمیت ایثار و فداکاری در تقویت ارتباطات اجتماعی و همچنین ضرورت آن در فرهنگ ایرانی و از طرف دیگر در نظر داشتن اهمیت انگیزه حیات در بقا و سلامت افراد، ایده سنجش شایستگی با نظر گروه کارشناسی، موارد خدمت، ایثار و فداکاری در فرهنگ ایرانی را با ۹ گزینه به شرح ذیل تعریف کرده است: ۱- داشتن کارت پایان خدمت سربازی ۲- داشتن کارت اهداء عضو ۳- داشتن کارت امدادگری داوطلبانه ۴- جانبازان، ایثارگران و آزادگان (آتش‌نشان، امدادگر، پلیس، محیط‌بان، سرباز و ...) ۵- داشتن کارت اهدا خون (بیش از ۵ بار اهدا) ۶- سابقه ایثار و فداکاری مستند مانند گذشتن از حق دیه یا قصاص، بازگرداندن پول و اشیاء باارزش و ... ۷- سابقه نگهداری از فرد معلول یا جانباز به مدت طولانی ۸- کمک و کار داوطلبانه در بهزیستی، خانه سالمندان یا شیرخوارگاه ۹- کمک و کار داوطلبانه در زمان وقوع بحران‌ها، حوادث غیرمترقبه یا اپیدمی‌ها. در این آیت‌م هرچه تعداد گزینه‌های خدمت و ایثار بیشتر باشد، فرد امتیاز بیشتری کسب خواهد نمود.

۶- آیتم سازش با مردم، میانجی‌گری -

در بحث ارتباطات اجتماعی، نقش و اهمیت سازش و میانجی‌گری بسیار زیاد و حل‌وفصل کدخدانمشانه و خصوصی اختلافات، بدون مراجعه به دستگاه قضایی بیش از دادگستری دولتی بوده است؛ جوامع اولیه اختلافات خود را با استفاده از روش‌های خصوصی مانند میانجی‌گری، داوری و غیره حل می‌نمودند. در جامعه روستایی این وظیفه بر عهده ریش‌سفیدان بود. شیوه‌های حل اختلاف متنوع بوده و از جمله شامل این موارد می‌شود: ۱- میانجی‌گری ۲- سازش ۳- مذاکره ۴- داوری ۵- ارزیابی بی‌طرفانه ۶- رسیدگی اختصاری ۷- ترکیبی از روش‌های حل اختلاف. در مناطق روستایی از میان شیوه‌های فوق‌الذکر حل اختلاف، میانجی‌گری و سازش بیشتر کاربرد دارند که در ذیل به شرح آن‌ها می‌پردازیم:

میانجی‌گری - آیین غیر الزام‌آور حل‌وفصل اختلافات که طی آن یک شخص ثالث بی‌طرف به طرفین دعوی کمک می‌کند تا به یک‌راه حل توافق شده و دوجانبه دست یابند. باید توجه داشت که میانجی صرفاً مذاکره میان طرفین را تسهیل می‌کند تا در خصوص یک‌راه حل قابل‌پذیرش به تفاهم برسند. همچنین وی از طریق تشکیل جلسات گفتگو با طرفین بحث و در خصوص موضوع مورد اختلاف راه‌حل‌های احتمالی و متصور برای حل مسئله را پیشنهاد می‌دهد. در روش میانجی‌گری، طرفین اختلاف در مناطق روستایی، ریش‌سفید را به‌عنوان شخصی که مورد اعتماد است برای کمک و تسهیل حل اختلاف خود بکار می‌گیرد. هدف ریش‌سفیدان این است که طرفین با مشاوره و کمک آن‌ها اختلاف خود را به‌صورت مسالمت‌آمیز حل نمایند. بعد از آشنایی ریش‌سفید با موضوع اختلاف، ابتدا با هر یک از طرفین اختلاف به‌طور جداگانه ملاقات می‌کند و با کاستن از انتظارات و توقعات، خواسته‌های طرفین اختلاف را به هم نزدیک می‌کند و زمانی که مواضع و خواسته‌های طرفین به هم نزدیک شد طرفین را به ملاقات و مذاکره باهم دعوت می‌نماید تا آن‌ها با گفتگو اختلاف خود را حل کنند و به سازش برسند. اگر ریش‌سفید، شخصی باتجربه در امور روستایی و حل این مسائل باشد احتمال موفقیتش زیاد می‌باشد. وی همچنین سعی می‌کند اختلاف به نحوی حل شود که منجر به قطع روابط طرفین نشود. در نتیجه با به‌کارگیری این روش از میان رفتن حسن نیت موجود در رابطه طرفین جلوگیری می‌شود. (حیدری مکر، امیری، سارانی، ۱۳۹۱) [۲۵]

سازش - سازش به‌عنوان آئینی تعریف شده که طی آن یک شخص ثالث بی‌طرف با طرفین دعوی مذاکره کرده و در صدد کشف یک‌راه حل برای حل اختلاف است. برای تشخیص دو مفهوم سازش و میانجی‌گری برخی گفته‌اند که در آئین سازش، شخص سازش دهنده معمولاً نظر غیر الزام‌آوری را در خصوص راه‌حلی که برای حل‌وفصل اختلاف مناسب تشخیص بدهد، پیشنهاد می‌کند، درحالی‌که میانجی چنین نمی‌کند و صرفاً مذاکره میان طرفین را تسهیل می‌کند. البته دو مفهوم میانجی‌گری و سازش غالباً به‌جای یکدیگر استفاده می‌شوند. سازشگر معمولاً می‌کوشد تا رضایت دو طرف را تأمین کند. لذا حفظ مناسبات و روابط آینده طرفین با استفاده از این شیوه به‌خوبی فراهم می‌آید. استفاده از این روش‌ها در مناطق روستایی سابقه طولانی دارد و به جوامع اولیه برمی‌گردد که مردم ریش‌سفیدان را به‌عنوان فرد مورد اعتماد خود در این زمینه انتخاب می‌کردند و همکاری با او را وظیفه خود می‌دانستند و یک نوع مرجعیت در نقش ریش‌سفیدی در مناطق روستایی به وجود می‌آمد و گروه‌های مختلف جامعه روستایی به آن‌ها مراجعه می‌نمودند که این باعث یک نوع همبستگی بین آن‌ها می‌شد. ریش‌سفیدان با استفاده از شیوه‌های مناسب جهت حفظ جامعه از تفرق به همبستگی و انسجام آن تلاش می‌نمایند. شیوه‌های به‌کار گرفته‌شده توسط آنان در حل اختلاف، روستائیان را از کدورت دور می‌کند و باعث افزایش اعتماد آن‌ها به یکدیگر شده و همکاری و انسجام را در جامعه به وجود می‌آورد. (حیدری مکر، امیری، سارانی، ۱۳۹۱) [۲۵]

ماده اول قانون شورای حل اختلاف، به صراحت بیان می‌شود که شوراهای حل اختلاف زیر نظر قوه قضاییه به منظور حل اختلاف و ایجاد صلح و سازش بین اشخاص حقیقی و حقوقی و غیردولتی تأسیس شده‌اند. شوراهای حل اختلاف روابط میان افراد را روابطی دوستانه می‌دانند و افراد همیشه قبل یا بعد از دادرسی می‌توانند امور مطرح شده در دادگاه را به صلح و سازش برسانند. اهتمام به روش صلح و سازش باعث می‌شود تا افراد از حالت التهاب خارج شوند و با نگاهی دوستانه مشکل خود را سامان دهند. متأسفانه در حال حاضر فرهنگ صلح و سازش در بین مردم ایران ضعیف شده و به دلیل کاهش ارتباطات خانوادگی، حرف ریش سفیدها ارزش سابق را ندارد. در حالی که در ایام قدیم دعاوی مختلف با سخن یک ریش سفید به اتمام می‌رسید.

میانجی‌گری و سازش شاید از آداب و فرهنگ‌های در حال زوال باشد ولی با توجه به اهمیت آن در تقویت ارتباطات اجتماعی و نیاز آن در ایجاد محیط اجتماعی مطلوب و همچنین با توجه به نوع ارتباطات اجتماعی که در بسیاری از نقاط روستایی ایران وجود دارد، ایده سنجش شایستگی، آن‌ها را نادیده نگرفت و موارد ذیل را به‌عنوان آیتم‌های موفقیت و شایستگی معرفی نموده و برای آن‌ها امتیاز قائل شده است؛ این آیتم دارای ۳ گزینه در زمینه نداشتن شکایت فرد علیه کسی، نداشتن شکایت کسی علیه فرد، سابقه میانجی‌گری برای ایجاد صلح و سازش بین افراد، می‌باشد که هرچه فرد از شرایط گزینه‌های بیشتری برخوردار باشد، امتیاز موفقیت بیشتری را کسب می‌کند. گزینه‌های اول و دوم به راحتی در سامانه‌های قضایی (ثنا) قابل بررسی می‌باشند.

۷- آیتم قانونمندی - رعایت قوانین رانندگی:

قانون مجموعه بایدها و نبایدها و مقوله‌ای بسیار مهم و ضروری در زندگی اجتماعی است و همه جوامع، از سنتی تا پیشرفته به قوانین نیاز دارند. بدون وجود قوانین، زندگی اجتماعی امکان‌پذیر نمی‌باشد؛ زیرا انسان‌ها به زندگی اجتماعی نیاز دارند و در زندگی اجتماعی نیز، اصطکاک و برخورد بر سر منافع و منابع، خواه‌ناخواه به وجود می‌آید که قوانین باید حدود افراد را مشخص کنند. در بسیاری از کشورهای پیشرفته، شاخص‌های مختلفی در رابطه با قانونمندی، جهت سنجش میزان توسعه آن‌ها تعریف شده است؛ شاخص‌هایی مانند شاخص رعایت قوانین توسط شهروندان، شاخص حاکمیت قانون، شاخص کنترل فساد و شاخص کیفیت قوانین و مقررات، نشان از اهمیت موضوع قانون و رعایت آن در پیشرفت کشورهای پیشرفته دارد.

موضوع بعدی در بحث قانونمندی، قوانین رانندگی می‌باشد که عدم رعایت آن منجر به برهم خوردن نظم شهری، هرج و مرج، مشکلات تردد و بروز سوانح و تصادفات می‌شود. در رابطه با رعایت قوانین رانندگی، مباحث عدم آگاهی از قوانین، بی‌توجهی به قوانین، عدم رعایت اخلاق ترافیکی و تخلفات سهوی، حائز اهمیت هستند.

با توجه به اهمیت قانونمندی و در کنار آن به صورت ویژه، رعایت قوانین رانندگی به ایجاد نظم در جامعه و همچنین حفظ سلامت جانی و پیشگیری از خسارات مالی و از طرف دیگر با توجه به آمار بالای تصادفات و مرگومیر ناشی از سوانح رانندگی در ایران، ابزار سنجش موفقیت، آیتم قانونمندی و رعایت قوانین رانندگی را به‌عنوان موفقیت و شایستگی در زندگی، امتیاز گذاری نموده و با توجه به تعداد محکومیت قضایی و نداشتن یا داشتن سو پیشینه و همچنین تعداد تخلفات رانندگی و جریمه و نیز امتیاز منفی گواهینامه، گزینه‌های مختلفی برای این آیتم تعریف نموده است؛ بدیهی است که هرچه تعداد محکومیت قضایی و تخلفات رانندگی (تعداد جرائم رانندگی و نمره منفی فرد)، کمتر باشد، فرد از امتیاز موفقیت بالاتری برخوردار می‌شود.

۸- آیتم آداب معاشرت - فن بیان:

انسان‌ها موجوداتی اجتماعی هستند و یکی از نیازهای اصلی آن‌ها، ارتباط با یکدیگر است و ارتباط موفق، نیازمند قدرت بیان و سخنوری خوب است؛ یعنی بیان مؤثر و مسلط ابزاری برای پیشبرد اهداف در زندگی می‌باشد. فن بیان به معنی راحت، خوب و در کمال آرامش صحبت کردن است. هنگامی که با خوب صحبت کردن توانستید در فردی انگیزه مثبت ایجاد کنید به طوری که طرف مقابل به موفقیت مثبت روی آورد یعنی در این کار مهارت دارید؛ کسی فن بیان دارد که خوب سخن می‌گوید و قدرت تأثیرگذاری بالایی دارد. فن بیان جزوه مهارت‌های ارتباطی و هوش کلامی انسان است که تعاریف خیلی زیادی دارد. سخنوری یک ویژگی ذاتی نیست و مانند هر توانایی دیگر یک مهارت آموختنی است؛ بنابراین هرکسی می‌تواند آن را یاد بگیرد. اگر شما به دلیل نداشتن مهارت سخنوری قادر به خوب صحبت کردن در جمع نیستید، باید زمانی را برای تمرین جهت کسب این مهارت اختصاص دهید. نخستین تفاوت سخنرانی عمومی با مکالمه، استخوان‌بندی و چهارچوب آن است. استخوان‌بندی معمولاً مدت‌زمان محدودتری در اختیار گوینده قرار می‌دهد؛ و در مقایسه با مکالمه عادی آمادگی بیشتر مبتنی بر جزئیات نیاز دارد. دوم، سخنرانی عمومی زبان رسمی‌تری را می‌طلبد. سوم، سخنرانی عمومی روش ایجاد متفاوتی را می‌طلبد. سخنرانان قوی صدای خود را با تعداد زیاد مخاطبان هماهنگ و در زمینه پرهیز از حالات فیزیکی نامناسب و عادات کلامی کار می‌کنند. یکی از نگرانی‌های افراد در سخنرانی ترس از صحنه است. در حقیقت موفق‌ترین سخنران‌ها، قبل از شروع صحبتشان عصبی تر هستند (رضایی و دیگران، ۱۳۹۷) [۱۲]

یادگیری فنون سخنرانی برای انسان‌ها لازم است و تقریباً هرکسی در زندگی‌اش در شرایطی قرار می‌گیرد که باید برای جمعی صحبت کند و بخواهد از عقایدش دفاع کند؛ همچنین نفوذ کلام و توانایی متقاعد کردن دیگران با هر موقعیت اجتماعی، می‌تواند در کار و زندگی تغییرات بزرگی ایجاد کند. لذا با توجه به اهمیت زیاد آداب معاشرت و فن بیان و در نظر داشتن این نکته که فن بیان، جزو مهارت‌های ارتباطی می‌باشد و اکتسابی و قابلیت آموزش و فراگیری دارد، ابزار سنجش موفقیت این آیتم را به‌عنوان موفقیت تعریف نموده و برای آن امتیاز قائل شده است؛ این آیتم دارای ۳ گزینه در رابطه با آداب و فنون معاشرت و سخنوری دارد که افراد، با توجه به قابلیت‌های خود در معاشرت و بیان و کیفیت و نحوه صحبت کردن، از امتیاز آن‌ها برخوردار می‌شوند.

۹- آیتم کمیت سرمایه اجتماعی ارتباط -

بر اساس یافته‌های علوم اجتماعی، تعامل و ارتباطات اجتماعی یکی از نیازهای مهم و پایه‌ای افراد برای زندگی است. روابط اجتماعی از جمله معیارهای مهم برای تشکیل شخصیت فرد می‌باشد. انسان‌ها ذاتاً موجوداتی اجتماعی هستند و در اجتماع می‌توانند استعدادهای خود را شکوفا کنند. آدمی با استفاده از همکاری و ارتباطات اجتماعی توانسته است بر بسیاری از مشکلات غلبه کند. ارتباطات اجتماعی باعث می‌شود که افراد با فشارهای زندگی بهتر کنار بیایند و شرایط زندگی را بهتر تحمل کنند. ارتباط یکی از قدیمی‌ترین و ارزشمندترین دستاوردهای انسان در طول تاریخ بوده است. برای انسان اولیه، نقش ارتباطات و زندگی با دیگران، حفظ حیات در مقابل گرسنگی و حیوانات وحشی و در کل کمک به یکدیگر بوده است. با رشد و پیشرفت انسان‌ها و شکل‌گیری روستاها و شهرها و زندگی جمعی، ارتباط با دیگران زمینه ساز زندگی و فعالیت‌های اجتماعی شد. در شرایط کنونی اهمیت ارتباط میان انسان‌ها به حدی رسیده که روزه‌روز تلاش و سرمایه‌گذاری افراد و شرکت‌ها برای ایجاد انواع وسایل، ابزارها و روش‌های آسان‌تر و کارآمدتر ارتباط جمعی و بین فردی بیشتر و بیشتر می‌شود.

انواع ارتباط میان انسان‌ها: ما در طول روز، به دلایل مختلف با دیگران ارتباط برقرار می‌کنیم. علاوه بر این، ارتباطاتی که برقرار می‌کنیم، از نظر جنس و نوع و همچنین از نظر شکل و روش متفاوت‌اند. برخی از دلایل، انواع و شکل‌های مختلف ارتباط را به صورت زیر می‌توان بیان کرد: ۱- وقت‌گذرانی و تفریح ۲- مسائل کاری و شغلی ۳- ارتباط میان والدین و فرزندان ۴- روابط زناشویی ۵- بیان عقاید و دیدگاه‌ها ۶- ارتباط کلامی ۷- ارتباط غیر کلامی

انواع روابط اجتماعی:

۱. ارتباط مستقیم: ارتباط بین افراد با یکدیگر بدون واسطه
 ۲. ارتباط جهانی: با در نظر گرفتن ارتباط از نظر بعد مسافت، ارتباط را به دو نوع ملی و جهانی تقسیم‌بندی می‌کنند.
 ۳. ارتباط احساس‌برانگیز: این فرآیند ارتباطی صرفاً با حالات احساس گونه انجام می‌گیرد و همبستگی اجتماعی و آمادگی روانی مشترک را در افراد به وجود می‌آورد.
 ۴. ارتباط معطوف به هدف: این نوع ارتباط دارای هدفی خاص است که از پیش تعیین شده است مانند ارتباطی که بین دو فرد در مصاحبه برقرار می‌شود.
 ۵. ارتباط بازتابی: این نوع ارتباط معطوف به هدف خاصی نیست و فرد بدون هیچ آگاهی در جریان ارتباط قرار می‌گیرد.
- در معنای خاص ارتباط اجتماعی به ارتباطی اطلاق می‌شود که منجر به انتقال معنا یا پیام در بین جمعی از افراد می‌شود؛ بنابراین لازمه ارتباط اجتماعی، چند عنصر به شرح زیر است: ۱- وجود بیش از یک نفر در فرآیند ارتباط ۲- وجود ابزاری برای انتقال پیام مانند زبان که مهم‌ترین ابزار ارتباط اجتماعی است. ۳- کانال ارتباطی و برقراری ارتباط
- سازوکار پیوندهای اجتماعی، در شبکه غیررسمی فرد، به‌عنوان سرمایه اجتماعی شبکه نام‌برده می‌شود؛ روابط و پیوندهای اجتماعی بنا بر رویکرد تحلیل شبکه به‌عنوان سرمایه اجتماعی و دارایی فرد محسوب می‌شوند و فرد از طریق این شبکه می‌تواند به منابع و حمایت‌های موجود در پیوندها دست یابد. نتایج حاکی از آن است که افراد با افزایش سرمایه اجتماعی شبکه، اعتماد متقابل بین شخصی را نیز افزایش می‌دهند؛ به بیان دیگر روابط و تعاملات و منابع حمایتی موجود در شبکه می‌تواند زمینه‌ساز ایجاد و تقویت اعتماد بین افراد باشد. از بین ویژگی‌های شبکه، صمیمیت و حمایت متقابل، دو عامل اصلی تبیین‌کننده هستند؛ البته ویژگی فردی مانند تأهل و وضع فعالیت نیز به‌طور غیرمستقیم بر اعتماد تأثیرگذار است. اعتماد یکی از جنبه‌های مهم روابط انسانی و زمینه‌ساز مشارکت و همکاری میان جامعه است. یکی از اصول اولیه زندگی اجتماعی، داشتن اعتماد به یکدیگر است و اگر افراد در جامعه، نسبت به یکدیگر، اعتماد و اطمینان نداشته باشند، تداوم زندگی در چنین جامعه‌ای دشوار خواهد بود. چرخ‌های زندگی بر محور اعتماد به یکدیگر در حال حرکت است و اهمیت اعتماد در روابط و پیوندهای اجتماعی، به‌عنوان عنصر اساسی زندگی اجتماعی تلقی می‌شود که زمینه همکاری و تعامل را در ابعاد مختلف جامعه گسترش می‌دهد؛ در این صورت افراد بدون نیاز به کنترل رسمی و بر پایه اعتماد متقابل به یکدیگر بر روابط خود نظارت می‌کنند و امور خود را اداره می‌نمایند و تنها در چنین صورتی، افراد احساس امنیت در جامعه کرده و نظم و ثبات در جامعه حاکم می‌گردد. کاهش اعتماد اجتماعی در جامعه موجب ایجاد ترس از برقراری رابطه و احساس ناامنی به وجود می‌آید که مانع از تداوم و تقویت رابطه و کاهش همکاری و گسترش تعاملات در ابعاد مختلف جامعه می‌گردد که در این صورت فردگرایی و به دنبال آن منفعت‌طلبی در جامعه رواج می‌یابد. روابط اجتماعی، هسته اصلی جامعه محسوب می‌گردد و همه افراد در جامعه به‌نوعی در تلاش برای برقراری ارتباط با دیگران هستند تا مبادلات

خود را در زمینه‌های مختلف سرعت دهند؛ همچنین روابط اجتماعی در ایجاد و تقویت اعتماد، نقش اساسی دارد. اعتماد در روابط و تعاملات معنا پیدا کرده، توسعه می‌یابد و تقویت می‌شود. باین حال نوعی ارتباط متقابل بین روابط اجتماعی و اعتماد وجود دارد و بین صاحب‌نظران بر سر اینکه کدام علت دیگری است اختلاف وجود دارد. (باستانی و دیگران، ۱۳۸۶) [۱۳]

ایده سنجش شایستگی، سرمایه اجتماعی ارتباط را در دو مقوله کمیت و کیفیت ارتباط، مورد سنجش قرار داده است؛ مقوله اول، کمیت ارتباط است که با توجه به تعداد افراد با نمره عمر بالایی که فرد می‌شناسد و با آنها در ارتباط است، امتیاز گذاری شده است؛ ران و وایدنر در کتاب دوازده ستون موفقیت، ارتباط با انسان‌های بزرگ و موفق را یکی از ۱۲ ستون موفقیت برشمردند و لذا ابزار سنجش موفقیت با الهام از این کتاب، کمیت سرمایه اجتماعی ارتباط را به تعداد افراد با نمره عمر بالا که فرد با آنها در ارتباط است، منوط کرده است و هر چه تعداد افراد در ارتباط و نمره عمر شان بیشتر باشد، فرد امتیاز بالاتری از این آیتم کسب خواهد نمود. ملاک کسب امتیاز در این آیتم سامانه سنجش نظر مردم می‌باشد که در آن ادعای فرد مبنی بر ارتباط با انسان‌های بزرگ و موفق، اثبات گردد. مقوله دوم کیفیت ارتباط است که با توجه به فراوانی، شیوه تماس و میزان صمیمیت، عشق و مهرورزی، تحت عنوان دوست ناب امتیاز گذاری شده است که جزئیات آن در آیتم بعدی توضیح داده می‌شود.

۱۰- آیتم کیفیت سرمایه اجتماعی ارتباط (صمیمیت، عشق و مهرورزی) -

همانطوریکه قبلاً ذکر شد، ارتباط به‌عنوان یک سرمایه اجتماعی است که هر فردی با توجه به کمیت و کیفیت ارتباطات خود از منابع و حمایت‌های شبکه ارتباطات برخوردار می‌شود که در مورد کمیت ارتباطات در آیتم قبل توضیح داده شد. کیفیت ارتباط هر فرد را می‌توان موفقیت در توانایی ابراز عشق و مهرورزی به مردم تعبیر نمود که موفقیت احساسی نیز گفته می‌شود که دکتر دین اورنیش مفصلاً در مورد آن بحث کرده است.

دکتر اورنیش، دکترای خود را از دانشگاه پزشکی بای لُر در هوستون دریافت کرد و دوره‌ی فلوشیپ بالینی را در دانشکده‌ی پزشکی هاروارد گذراند. تحقیقات او در مجله‌ی جامعه‌ی پزشکی آمریکا، لانست و مجله‌ی قلب‌شناسی و جاهای دیگر به چاپ رسیده است. دکتر اورنیش اولین فردی است که بازسازی سلامت قلب را از طریق تغییر شیوه‌ی زندگی به اثبات رسانید و با درکی عمیق، قلب را مورد بررسی قرار داده و عشق و مهرورزی را نیرومندترین قدرت برای شفابخشی می‌داند. کتاب "عشق و زندگی" از دکتر اورنیش، با هدف درمان بیماری‌های روحی و جسمی با عشق و مهرورزی تدوین شده است که نتیجه تحقیقات و پژوهش‌های نویسنده است که عشق و محبت از جمله قوی‌ترین عوامل در سلامت و بیماری است. کتاب عشق و زندگی در ۶ فصل با موضوعات زیر نوشته شده است: عشق و زندگی - مبنای علمی نیروی شفابخش مهرورزی - همه‌چیز بستگی به خود انسان دارد - راه‌های رسیدن به عشق و مهرورزی - انتخاب زندگی - گفت‌وگوهای درباره علم و مسائل سری. (اورنیش، ۱۹۹۵) [۱۴]

درک انسان از کیفیت روابط اجتماعی یعنی چگونگی احساس انسان درباره آن‌هاست که اهمیت زیادی دارد؛ طبق یک مطالعه بر روی زنان سوئدی نشان داده است که روابط احساسی با گرفتگی عروق قلبی ارتباط دارد و کسانی که همسرشان به آن‌ها ابراز علاقه می‌کنند کمتر دچار درد قفسه سینه می‌شوند. به گفته محققان عشق و حمایت همسر، عامل مهمی در برقراری توازن است و آشکارا بیماری‌های قلبی و عوامل آن را کاهش می‌دهد. همچنین تعداد روابط و کیفیت آن‌ها بسیار مهم است. برای بیمار شدن وجود میکروب و ویروس و دیگر عوامل بیماری‌زا لازم ولی کافی نیست در مقابل عشق و روابط اجتماعی ایمنی بدن را افزایش داده و

مقاومت انسان را در برابر بیماری‌ها زیاد می‌کند. درک عشق به‌تنهایی یک سپر عمده معنوی و زیستی - روانی - اجتماعی است و تأثیر منفی عوامل تنش‌زا میکروبی‌های بیماری‌زا را کاهش و عمل مصون‌سازی و بهبود را افزایش می‌دهد. استفاده از کلمات منفی باعث بیماری نمی‌شوند بلکه این کلمات منعکس‌کننده درک انسان از عشق و روابط است و این درک به‌نوبه‌ی خود تأثیر عمیقی بر سلامت و بقای انسان دارد. این کتاب بر اساس اندیشه‌های ساده ولی پرمعنا بنا شده است: بقای ما به‌عنوان فرد، جامعه، کشور، فرهنگ و حتی نوع به نیروی شفابخش عشق، مهرورزی و ارتباط بستگی دارد. چه ارتباط جسمی و چه ارتباط روحی و احساسی. در این کتاب به شواهد علمی روزافزونی پرداخته که نتیجه تحقیقات دکتر اورنیش و مطالعه پژوهش‌های کسانی است که باعث شده‌اند این باور به وجود آید که عشق و محبت از جمله قوی‌ترین عوامل در سلامت و بیماری است. گرچه این نظرات عمدتاً در حرفه پزشکی نادیده گرفته می‌شود. عشق و مهرورزی ریشه تمام آن عواملی است که سبب بیماری و تندرستی، غم و شادی و رنج و التیام می‌گردد. اگر داروی جدیدی چنین تأثیری را داشته باشد قطعاً هر پزشکی در کشور آن را به بیمارانش توصیه می‌کند و عدم تجویز آن، بد درمانی محسوب می‌شود. حتی برای شکاک‌ترین پزشکان روشن شده است که چرا غذا، ورزش، یا ترک سیگار مهم هستند؛ اما عشق و مهرورزی، گشاده دلی و آنچه تحول احساسی و معنوی نامیده می‌شود هنوز مورد تردید هستند. (اورنیش، ۱۹۹۵) [۱۴]

با توجه به اهمیت کیفیت ارتباطات در موفقیت انسان و نقش عشق و مهرورزی در سلامت و خوشبختی افراد، ایده سنجش شایستگی، این آیتم را تحت عنوان **دوست ناب** توصیف نموده است؛ دوست ناب بنا به تعریف قراردادی گروه کارشناسی، فردی است که شخص با آن‌ها صمیمیت و ارتباط عاطفی دارد و عنصر اعتماد بین آن‌ها وجود دارد؛ دوست ناب می‌تواند از خانواده، فامیل یا دوستان فرد باشد. قابل ذکر است که بنا به تعریف گروه کارشناسی، دوست ناب دارای خصوصیات خاصی است و هرکسی را نمی‌توان به‌عنوان دوست ناب تلقی نمود. سه مشخصه عمده دوست ناب به شرح ذیل است: ۱- با او آن قدر صمیمی باشید که بتوانید راحت درد دل کنید و قابل اعتماد و رازدار فرد باشد ۲- دلسوز و خیرخواه باشد و در صورت لزوم به شما کمک کند ۳- علائق مشترک داشته باشند. ابزار سنجش موفقیت، آیتم کیفیت ارتباط را بر اساس تعداد دوست ناب افراد ارزیابی کرده و هر فردی که تعداد دوست ناب بیشتری داشته باشد، امتیاز بیشتری کسب خواهد کرد. نحوه ارزیابی دوست ناب در سامانه سنجش رضایت مردم انجام می‌شود.

در جامعه فعلی ایران، به دلیل مشکلات عدیده اقتصادی و اجتماعی، افراد زیادی از آیتم کیفیت ارتباط غافل بوده و دوستان ناب در زندگی ندارند و به‌خصوص در دوران میان‌سالی و کهن‌سالی که نیاز افراد به دوست ناب بیشتر است، افراد درگیر برآورده کردن نیازهای زیستی خود هستند و بیشتر برای اهداف اقتصادی، دوستان زیادی، با صمیمیت و اعتماد کم دارند و این موضوع در مقایسه با اجدادمان که افراد چندین دوست ناب داشتند، قابل توجه است و لذا با توجه به اهمیت این موضوع، افراد همانطوریکه برای موفقیت در کار و شغل خود برنامه‌ریزی می‌کنند، برای داشتن دوست ناب نیز، باید وقت و انرژی بگذارند و یا اینکه اگر در گذشته دوستانی از نوع ناب داشتند که به دلایل سطحی و کم‌اهمیت، آن‌ها را از دست دادند، در جهت برقراری ارتباط مجدد، اقدام نمایند. البته برای سنجش کمیت و کیفیت ارتباط و شمارش تعداد افرادی که هرکس با آن‌ها ارتباط یا مهرورزی دارد، ممکن است راه‌های بهتری وجود داشته باشد که در این مورد باید تحقیقات بیشتری صورت گیرد.

ش - موضوع خوشبختی:

بررسی و سنجش موضوع خوشبختی، به دلیل داشتن ماهیت کیفی، درونی، ذهنی و نسبی، کار بسیار مشکل و در برخی از موارد غیرممکن است. صاحب‌نظران معتقدند که انسان خوشبخت خصوصیتی دارد که این خصوصیات باعث لذت و ارزش به زندگی می‌شود و انسان با داشتن این خصوصیات، به زندگی خود اشتیاق وارد می‌نماید؛ برخی از این خصوصیات ذاتی و ژنتیکی و برخی دیگر، اکتسابی هستند؛ به‌طور کلی احساس خوشبختی تابع شرایط، عوامل و متغیرهای مختلف در طول زندگی می‌باشد. احساس شادکامی و خوشبختی تحت تأثیر سه عامل وراثت، امکانات و انتخاب‌ها است. عوامل ارثی بر میزان شادکامی مردم تأثیر زیادی دارد؛ به‌عنوان مثال افرادی وجود دارند که از نظر اقتصادی وضعیت مناسبی ندارند اما از درون بسیار شادکام هستند و این به دلیل عوامل ژنتیکی وراثتی در فرد است. امکانات رفاهی و ثروت در شادی افراد تأثیر کمتری دارد و اگر مشاهده گردید که افراد ثروتمند، شاد هستند، بیشتر به دلیل متغیرهای دیگر می‌باشد. درصد بالایی از شادکامی، تابع انتخاب‌ها است که می‌تواند انتخاب نوع فعالیت‌های روزانه و هفتگی یا انتخاب تصمیمات مهم زندگی مانند شغل و ازدواج و یا انتخاب نوع نگرش‌ها باشد که توسط خود فرد انجام می‌شود و این به اختیاری است که چه مواردی را انتخاب نماید تا هم کیفیت زندگی شخصی و هم کیفیت زندگی خانوادگی‌اش را تضمین نماید. در روند تحقیقات و مصاحبه با برخی از افراد موفق، اذعان داشتند که: "در زندگی خیلی کار و تلاش کردم و در نهایت موفق هم شدم ولی زندگی خوبی نداشتم و لذت نبردم" و از این بابت اظهار تأسف کردند. مطمئناً اگر زندگی این افراد، از گذشته تا حال بررسی گردد، ناکامی و اظهار تأسف این قبیل افراد که احساس خوشبختی ندارند، می‌تواند یک یا چند تا از دلایل شامل: نداشتن ارتباط کافی با افراد یا پایین بودن کیفیت ارتباطات، انتخاب‌های زندگی، کمبود تفریح و ارتباط با طبیعت، عدم تعادل کار و زندگی و ... باشد. اگرچه ایده سنجش شایستگی به دنبال بررسی خصوصیات افراد خوشبخت نمی‌باشد و هدف آن، سنجش خوشبختی افراد به‌عنوان یکی از ابعاد موفقیت و شایستگی است، ولی در این تحقیق سعی گردید ابزار سنجش موفقیت، طوری طراحی شود که بیشتر خصوصیات خوشبختی بخصوص نتایجشان در آن گنجانده شود. در این راستا خصوصیتی مانند داشتن هدف و برنامه در زندگی، مهارت‌های زندگی، مهارت عشق و مهرورزی، ازدواج و انتخاب همسر و ... که ماهیت مهارتی یا اکتسابی دارند و دانستن یا مهارت در آن خصوصیت باعث ایجاد خوشبختی می‌شود، تحت آیتم‌های مهارت و آئین زندگی آورده شود و به افرادی که این دوره‌ها را گذرانده باشند و مدرک آن را کسب کنند، امتیاز داده شود. دسته دوم خصوصیتی مانند تفریح و یا داشتن دوست صمیمی است که آیتم‌هایی تحت نام تفریح و مسافرت و داشتن دوست ناب (در موضوع ارتباط توضیح داده شده است) در ابزار سنجش موفقیت، طراحی گردید و افراد با ارائه مدارک و یا هر طریقی، بتوانند این قضیه را اثبات نمایند، امتیاز آن را کسب می‌کنند؛ و در نهایت خصوصیتی مانند سخاوت و بخشش، داشتن نظم و ترتیب، گشاده‌رویی و دادن انرژی مثبت به دیگران، خوش‌برخورد بودن و ... که این خصوصیات، در ارتباط با دیگران معنا پیدا کرده و باعث خوشبختی انسان می‌شوند که در ابزار سنجش موفقیت موضوعی به نام سنجش میزان رضایت مردم و محبوبیت وجود دارد که این موضوع سامانه‌ای با همین نام دارا می‌باشد و امتیاز این خصوصیات با توجه به نظر افرادی که در ارتباط قرار می‌گیرند و نظر خود را در این سامانه اعلام می‌کنند، داده می‌شود.

خانواده مهم‌ترین و کوچک‌ترین نهاد اجتماعی جامعه می‌باشد که از زن، مرد و فرزندان تشکیل می‌شود. خانواده توسط ازدواج شکل می‌گیرد. ازدواج فرایندی است که با توجه به شرایط و مراسم قانونی، شرعی و عرفی برگزار می‌شود. ازدواج به‌منظور برآورده کردن نیازهای فردی و اجتماعی زن و مرد شکل می‌گیرد. برخی از زوجها در مرحله‌ای از زندگی، تصمیم می‌گیرند که صاحب فرزند شوند و برخی دیگر تصمیم می‌گیرند به‌هیچ‌وجه بچه‌دار نشوند و بحث مهم در مورد تأهل و خانواده، پایداری و موفقیت در ازدواج است. بسیاری از جوانان، نخست با برخوردهای سطحی و بدون اندیشیدن به ملاک‌های زندگی برای ازدواج برنامه‌ریزی می‌کنند؛ اما بعد از شروع آشنایی‌ها، تازه به یاد می‌آورند که هماهنگی مالی و اقتصادی و تناسب فرهنگی و خانوادگی و همچنین تناسب اخلاقی و روان‌شناسی ندارند.

یکی از کاربردهای مهم ایده سنجش شایستگی کمک به جوانان جهت نیل به ازدواج موفق است که این امر مهم در سامانه ازدواج علمی محقق می‌شود که درباره جزئیات آن در فصول بعدی توضیح داده خواهد شد. از طرف دیگر با توجه به اهمیت تأهل و داشتن همسر، فرزند و خانواده، ایده سنجش شایستگی، بر اساس اطلاعاتی که در مصاحبه‌ها به دست آمد و همچنین بر اساس عرف و خرد جمعی جامعه ایران، دو آیتم تأهل و سال‌های ازدواج پایدار را امتیاز گذاری نموده و برای هر کدام ۴ گزینه تعریف نموده است؛ گزینه‌های آیتم وضعیت تأهل شامل: مجرد - متأهل بدون فرزند - متأهل دارای فرزند - متارکه یا بیوه می‌باشد و گزینه‌های آیتم ازدواج پایدار بر اساس سالیان زندگی مشترک می‌باشد که هرچه سالیان زندگی مشترک بیشتر باشد، امتیاز بیشتری کسب خواهد شد.

۲- آیتم تفریح و مسافرت -

متخصصان معتقدند که هر چه تفریحات و سرگرمی‌های مثبت در زندگی بیشتر باشد، میزان رضایت از زندگی بیشتر می‌شود و انسان روحیه بانشاطتری دارد. تفریح باعث کاهش میزان خشونت‌های اجتماعی و ارتقای سطح سلامت جسمی و روانی می‌شود و لذا داشتن تفریحات سالم به‌عنوان یک نیاز برای خانواده و جامعه لازم است و به همین دلیل تفریحات نقش مؤثری در شادابی جامعه دارند. متأسفانه خیلی از افراد نسبت به نحوه در ست گذراندن اوقات فراغت آگاهی ندارند. امروزه در اغلب خانواده‌ها به علت اشتغال پدر و مادر، فرزندان برنامه معینی برای گذراندن اوقات فراغت ندارند و بازی‌های رایانه‌ای باوجود زیان‌های متعدد، اصلی‌ترین برنامه تفریحی نوجوانان و جوانان شده است.

با این توضیح کوتاه درباره اهمیت و نقش تفریح و مسافرت بر سلامت روحی و بهبود زندگی، ابزار سنجش موفقیت، سه آیتم گردش در طبیعت، ایران‌گردی و جهانگردی را به‌عنوان شاخص تفریح و مسافرت سالم و پویا، معرفی کرده و برای هر کدام ۴ گزینه تعریف نموده که هر گزینه امتیاز مختص به خود را دارا می‌باشد. بدیهی است که هر چه گردش و مسافرت فرد بیشتر باشد، به معنای آن است که میزان موفقیتش در داشتن تفریحات سالم بیشتر بوده و امتیاز بیشتری کسب خواهد نمود. ذکر این نکته لازم است که این سه آیتم به‌عنوان شاخص تفریح و مسافرت، در ابزار سنجش موفقیت آمده است و مطمئناً کامل نمی‌باشند و لذا در آینده اگر آیتم‌های قابل سنجش دیگری، معرفی یا شناسایی گردد، با توافق گروه کارشناسی، به موضوع خوشبختی اضافه خواهد شد.

۳- آیتم مهارت‌ها و آیین زندگی -

در این مقال منظور از مهارت‌های زندگی، مجموع مهارت‌ها و آموزش‌هایی هستند که برای خوشبختی و سعادت انسان لازم هستند و شامل مهارت‌های اجتماعی، حقوقی، مهرورزی، شاد زیستن و آموزش‌های زندگی مشترک و خانواده می‌باشند. مهارت‌های اجتماعی شامل قابلیت بیان افکار در تبادلات اجتماعی، مهارت درک شرایط مختلف اجتماعی، مهارت‌های حل مسئله و مهارت‌های ایفای نقش‌های اجتماعی می‌باشد.

در سال ۱۹۹۳ آموزش مهارت‌های زندگی از سوی سازمان ملل متحد به‌طور جدی توصیه شد. مهارت‌های زندگی توانایی‌هایی هستند که به ما کمک می‌کنند تا در موقعیت‌های مختلف، عاقلانه و صحیح رفتار کنیم، به‌طوری‌که آرامش داشته باشیم، لذت ببریم و درعین‌حال با دیگران ارتباط سازگاران و مفیدی را برقرار کنیم و بدون توسل به خشونت یا خودخوری بتوانیم مسائل پیش‌آمده را حل کنیم و ضمن کسب موفقیت در زندگی، احساس شادمانی داشته باشیم. در حقیقت، آموزش مهارت‌های زندگی با ارائه راه‌حل‌های نوین و مؤثر، فرد را برای مقابله با مشکلات فرامی‌خواند و درنهایت می‌آموزد که هر فرد، چگونه آموزگار و راهنمای زندگی خود باشد.

برای خوشبخت بودن و رضایت از زندگی آیتم‌های تأثیرگذار زیادی وجود دارند. شاید بسیاری از این آیتم‌ها، خیلی ساده و ابتدایی باشند ولی نادیده گرفتن آن‌ها، مانع خوشبختی و سعادت انسان می‌شوند؛ بی‌شک برای رسیدن به خوشبختی، دانستن عوامل مؤثر و آیین زندگی و داشتن مهارت‌های زندگی، لازم و ضروری می‌باشد. در توصیف اهمیت مهارت‌های زندگی، باوجوداینکه ممکن است ظاهراً ساده و ابتدایی و یا خیلی ملموس باشند ولی داشتن مهارت و دانستن جزئیات آن‌ها خیلی ظریف و حساس می‌باشد و غفلت و اشتباه از حتی یک نکته کوچک آن‌ها، ممکن است کل خوشبختی و سعادت انسان را تحت شعاع قرار داده و انسان را به سوی بدبختی و بن‌بست سوق دهد؛ مهارتی مانند انتخاب همسر و در راستای آن مهارت زندگی مشترک و زناشویی، شاید در ظاهر خیلی پیش‌پاافتاده و ابتدایی باشد و یا به نظر برسد که همه افراد این مهارت و جزئیات آن را می‌دانند ولی باید اعتراف کرد که انتخاب همسر و داشتن زندگی مشترک، آن‌قدر جزئیات دارد که درصد زیادی از افراد، در این مورد موفق نیستند و یا تجربه و خاطره خوبی در گذشته ندارند.

ابزار سنجش موفقیت با توجه به اهمیت مهارت‌های زندگی و دانستن آیین و روش‌های آن در خوشبختی و سعادت انسان، گزینه‌هایی را بر اساس تعداد گواهینامه‌هایی که افراد کسب می‌کنند، ارائه نموده است. این ابزار در مجموع تعداد ۱۹ گواهینامه را در موضوعات مهارت‌ها و آیین زندگی و اصول روابط با هم‌نوعان تعریف نموده است. این ۱۹ موضوع عبارت‌اند از: ۱- مهارت‌های زندگی ۲- تغذیه سالم و آداب غذا خوردن ۳- زندگی مشترک و زناشویی ۴- تربیت کودک ۵- شاد زیستن و لذت از زندگی ۶- مهارت‌های ارتباطی ۷- هوش هیجانی ۸- فرهنگ آپارتمان‌نشینی ۹- ازدواج و انتخاب همسر ۱۰- اخلاق شرافت انسانی و وطن‌دوستی ۱۱- مهارت کار تیمی ۱۲- پرورش تسلط کلامی و سخنرانی ۱۳- دوره استعدادیابی ۱۴- شخصیت‌شناسی ۱۵- مهارت عشق و مهرورزی ۱۶- سواد مالی و شیوه پس‌انداز ۱۷- درک شکست و معلولیت در زندگی ۱۸- دوره حقوق جزا ۱۹- حقوق خصوصی

بسیاری از مؤسسات و مراکز آموزشی و مشاوره‌ای در ایران، برای مهارت‌های مذکور، دوره‌هایی را برگزار می‌کنند و برای آن‌ها گواهینامه صادر می‌کنند. بدیهی است که هرچه تعداد گواهینامه‌های افراد بیشتر باشد، امتیاز بیشتری کسب خواهند نمود.

۴- آیتم رضایت از انتخاب‌های زندگی -

رضایت از زندگی، حاصل انتخاب‌های درست و حساب‌شده در زندگی است. انسان با انتخاب‌های خود در مراحل مختلف، سرنوشت خود را رقم می‌زند و آینده خود را می‌سازد. بی‌شک میزان رضایت از زندگی به انتخاب‌های در ست در طول زندگی بستگی دارد و نتایج حاصل از این انتخاب‌ها است که باعث آرامش و لذت می‌شود. خوشبخت بودن آسان است و انسان می‌تواند به راحتی سعادت‌مند باشد، به شرط آنکه در زندگی خود دارای هدف باشد و انتخاب‌های صحیح را در زمان مناسب داشته باشد و برای استمرار خوشبختی خود، تلاش نماید. یک انتخاب غلط، سال‌ها زندگی را تحت تأثیر خود قرار خواهد داد و لذا اهمیت تصمیم‌هایی که در زندگی می‌گیریم زیاد است و نباید هیچ‌کدام را نادیده گرفت.

زندگی از رویدادهای مختلف و اتفاقات بزرگ و کوچک تشکیل شده است که هر کدام بر روند و کیفیت آن تأثیر دارند. بسیاری از این رویدادها نتیجه انتخاب‌ها و تصمیم‌های ما هستند. تفاوت‌های بین کیفیت، نحوه زندگی و مسیری که افراد طی می‌کنند، همگی ناشی از انتخاب‌ها و تصمیم‌های آن‌ها در برهه‌های مختلف زندگی است. تفاوت اصلی بین افراد موفق و افراد عادی این است که افراد موفق بسیاری از انتخاب‌هایشان را از روی آگاهی انجام می‌دهند و کاملاً متوجه این موضوع هستند. ولی افراد معمولی خیلی از کارهای روزانه‌شان را از روی عادت و به صورت غیرارادی و یا تقلیدی انجام می‌دهند و حتی در بسیاری از اوقات متوجه نیستند که در حال انتخاب یک گزینه از میان چندین گزینه موجود هستند. افراد موفق وقتی تمام انتخاب‌هایشان را آگاهانه انجام می‌دهند، مسئولیت انتخاب‌های خودشان را هم می‌پذیرند و این رفتار نشانگر رشد و بلوغ آن‌هاست. تنها در صورت افزایش تعداد انتخاب‌های آگاهانه در زندگی روزمره است که می‌توانیم هرروز نسبت به‌روز قبل عملکرد بهتری داشته باشیم و به سمت اهداف و موفقیت‌های بیشتر حرکت کنیم.

در مصاحبه انجام شده در این تحقیق، از افراد موفق و متخصص، سؤال گردید که وقتی به گذشته خود فکر می‌کنید، چه چیزی باعث آرامش و احساس رضایت شما می‌شود؟ بسیاری از آن‌ها پاسخ‌های پراکنده زیادی دادند و پاسخ برخی از آن‌ها نیز جالب بود ولی در صد بسیار زیادی از آن‌ها این سه پاسخ را دادند و ابراز کردند که ما به دلایل زیر از زندگی‌مان احساس رضایت داریم: ۱- تلاش‌ها و موفقیت‌ها ۲- اعمال و کارهای خیرخواهانه ۳- انتخاب‌های صحیح در زندگی.

با توجه به اهمیت انتخاب صحیح در زندگی، ابزار سنجش موفقیت، چند انتخاب اساسی و بزرگ را که برای همه انسان‌ها اجتناب‌ناپذیر است را به‌عنوان آیتم رضایت از انتخاب‌های زندگی آورده است و ملاک ارزیابی را به ادعای افراد و تائید آن توسط متخصصان، واگذار نموده است. پرواضح است که هر فرد در طول زندگی خود، هر چه تعداد انتخاب‌های در ست و رضایت‌بخش بیشتری داشته باشد، امتیاز بیشتری کسب خواهد نمود و لذا گزینه‌های این آیتم، تعداد انتخاب‌های صحیح و رضایت‌بخش در: انتخاب رشته تحصیلی، انتخاب شغل، انتخاب همسر، انتخاب محل زندگی، انتخاب دوست و غیره می‌باشد.

۵- آیتم میزان رضایت از زندگی مشترک - تفاهم و سازش با همسر -

بسیاری از افراد با وجود متأهل بودن، رضایت چندانی از زندگی ندارند؛ یکی از مهم‌ترین عوامل خوشبختی، چگونگی هماهنگ شدن زوجین با تغییرات مختلف است و این مهم در گروه تغییر افکار و در پی آن تغییر روش‌های رفتاری زن و شوهر در مواجهه با مسائل گوناگون است. نتایج تحقیقات نشان داده که افراد غیرقابل انعطاف نسبت به هر نوع تغییر از جمله ازدواج، واکنش‌های شدید

نشان می‌دهند و پس از مدتی دوباره به دنبال آرزوهای فردی خود هستند؛ در واقع کمتر به این موضوع فکر می‌کنند که با ازدواج باید «من» تبدیل به «ما» شود و تلاش طرفین برای رسیدن به اهداف و مصلحت خانواده و زندگی مشترک معطوف شود. پژوهشگران معتقدند که در بسیاری از ازدواج‌ها میزان خوشبختی افراد قبل و بعد از ازدواج تفاوت چندانی نداشته و حدود ده درصد فرق می‌کند.

بنابراین میزان رضایت از زندگی مشترک مستقیماً بر احساس خوشبختی، تأثیرگذار است و فردی که از زندگی مشترک خود راضی نیست، خوشبختی کاملی ندارد و همانطوریکه ذکر شد، میزان رضایت از زندگی مشترک، به نوع نگرش فرد به زندگی مشترک و میزان هماهنگی و انعطاف‌پذیری، تفاهم و سازش زوجین، بستگی دارد. به‌غیراز نوع نگاه و نگرش، عواملی مانند خانواده و بستگان، بچه‌دار شدن، مسائل اعتقادی، فعالیت‌های اوقات فراغت، مسائل مالی و اخلاقی نیز بر میزان رضایت از زندگی مشترک تأثیرگذار می‌باشند.

با توجه به اهمیت رضایت از زندگی مشترک بر میزان خوشبختی، ایده سنجش شایستگی آن را نادیده نگرفت و به‌عنوان دو آیتم مهم در ابزار سنجش موفقیت آورده است؛ و بدین منظور از پرسشنامه ۴۷ گزینه‌ای آنریچ که به ابتکار اولسون فورنیرو درانکمن در سال ۱۹۸۹ ابداع گردید، برای سنجش میزان رضایت از زندگی مشترک استفاده کرده است. این پرسشنامه شامل ۴۷ سؤال مختلف درباره زندگی مشترک است که برای هر سؤال ۵ گزینه آورده است که هر گزینه امتیاز مخصوص به خود را دارد و در نهایت مجموع ۴۷ امتیاز به‌عنوان نمره رضایت از زندگی مشترک محسوب می‌شود؛ در مرحله بعد، ابزار سنجش موفقیت، ۴ گزینه به شرح ذیل برای نمره رضایت از زندگی مشترک آورده است: ۱- به‌طور کلی ناراضی ۲- کاملاً ناراضی ۳- تقریباً راضی ۴- کاملاً راضی؛ بدیهی است که هر چه نمره رضایت از زندگی مشترک بیشتر باشد، نمره عمر فرد نیز بیشتر خواهد بود. همچنین آیتمی دیگری نیز در رابطه با میزان تفاهم و سازش زوجین آورده است که نحوه سنجش آن را منوط به میزان نزاع و مشاجره زوجین کرده است. نگارنده تحقیقات کاملی درباره ارتباط میان میزان نزاع و مشاجره با میزان تفاهم و سازش و تأثیر آن‌ها بر خوشبختی انسان پیدا نکرده است ولی به نظر می‌رسد که این دو باید رابطه مستقیم داشته باشند و علی‌القاعده، زوجینی که تفاهم و سازش بیشتری دارند، نزاع و مشاجره کمتری خواهند داشت و یا به‌بیان‌دیگر، تفاهم و سازش نتیجه رضایت از زندگی و نزاع و درگیری نتیجه عدم رضایت از زندگی است. در هر صورت جا دارد جهت دقیق‌تر شدن این موضوع، تحقیقات بیشتری توسط محققین و روان‌شناسان علاقه‌مند صورت پذیرد.

۶- آیتم برآورده شدن آرزوها -

یکی از مؤلفه‌های اصلی خوشبختی، رسیدن به آرزوهاست. شاید برای هر انسان، خوشبختی یعنی اینکه احساس کند به تمام یا بیشتر آرزوهایش رسیده است و یا اینکه توانایی رسیدن به آن‌ها را دارد. در مصاحبه با یکی از اساتید، در پاسخ به این سؤال که به چه فردی موفق و خوشبخت می‌گوییم، جمله جالب و قابل‌تأملی را گفتند: "فردی که به خواسته‌های برنامه‌ریزی شده خود رسیده باشد."

ایده سنجش شایستگی، نتیجه و ماحصل امور را ملاک سنجش قرار می‌دهد و به روش‌ها و راه‌های رسیدن به موفقیت کاری ندارد و مورد سنجش قرار نمی‌دهد. از طرف دیگر، مسلم است که سنجش آرزوهای برآورده شده هر فرد، همانند سایر آیتم‌های موضوع

خوشبختی، کاری مشکلی است و سنجش صحت ادعای افراد برای کارشناسان کاری سخت‌تر است؛ با این اوصاف با توجه به اهمیت موضوع، جهت سنجش این آیتم، ملاک ارزیابی را برآورده شدن سه تا پنج آرزوی مهم در زندگی هر شخصی قرار داده و با توجه به ادعای هر فرد و تأیید آن توسط مشاوران متخصص، امتیاز مربوطه را در این آیتم اعطا می‌شود. البته بدین منظور، در سامانه سنجش رضایت مردم، آیکونی به نام ثبت آرزوها وجود دارد که افراد در هر مقطع زمانی که موردسنجش قرار می‌گیرند، آرزوهای خود را ثبت می‌نمایند تا در سال‌های آینده که برای به‌روزرسانی نمره عمر مراجعه می‌کنند، مشخص شود که چقدر از آرزوهایی که قبلاً در سامانه ثبت کردند، برآورد شده است و این به معنای آن است که افراد با ثبت آرزوهایشان، برای رسیدن به آن برنامه‌ریزی و تلاش نمایند و زمانی که بعد از چندین سال، آرزوهایشان برآورده شد، ابزار سنجش موفقیت امتیاز مربوطه را به فرد اعطا می‌کند.

۷- داشتن احساس خوشبختی -

گاهی اوقات احساس می‌کنیم به آنچه دوست داشتیم نرسیدیم یا حس خوبی نسبت به خود یا زندگی مان نداریم؛ اما داشتن حس خوشبختی در گرو رسیدن به تک‌تک آرزوها و خواسته‌هایمان نیست. ناامیدی می‌تواند به راحتی حال هر کسی را بد کند. با این حال همیشه باید به یاد داشته باشیم که ماتحت کنترل تصمیمات خود هستیم. گاهی اوقات تغییر دادن دیدگاه، دقیقاً چیزی است که نیاز داریم تا نسبت به خود و زندگی مان احساس بهتری داشته باشیم. نحوه نگرش انسان به زندگی و مثبت نگر بودن یا منفی نگر بودن تأثیر زیادی بر احساس خوشبختی دارد و این همان چیزی است که بسیاری از افراد به دیدن نیمه‌پر لیوان زندگی، تعبیر می‌کنند. گاهی این‌طور به نظر می‌رسد که خوشبخت بودن با داشتن احساس خوشبختی متفاوت است. برای داشتن احساس خوشبختی باید نگاه و نگرش خاصی داشت و ممکن است خیلی از عوامل محیطی با توجه به خواسته‌های انسان وجود نداشته باشد اما فرد احساس خوشبختی داشته باشد. ولی برای خوشبخت بودن، فرد با داشتن احساس خوشبختی ناشی از نگاهش به داشته‌هایش، احساس رضایت نسبی از زندگی‌اش را هم دارد و عوامل محیطی بر وفق مرادش است و آرزوهایش را دست‌یافتنی می‌بیند.

در کتاب "آیین زندگی" اثر دیل کارنگی روایتی وجود دارد که به زیبایی تأثیر نحوه نگاه انسان را بر خوشبختی، بیان می‌کند. عنوان روایت این است: "من این‌طوری عوض شدم": به مدت چندین سال، هم سرم به یک اردوگاه در صحرای ماجوی کالیفرنیا فرستاده شده بود و به آنجا نقل مکان کردم و این در حالی بود که از آن مکان نفرت داشتم. همسرم برای مأموریت و مانورهایش، اغلب در صحرا بود و من در یک کلبه کوچک، تنها می‌ماندم. گرما طاقت‌فرسا بود و هیچ هم‌صحبتی نداشتم. سرخ‌پوست‌ها و مکزیک‌های آن منطقه هم انگلیسی نمی‌دانستند. غذا و هوا و آب همه‌جا، پر از شن بود؛ آن قدر عذاب می‌کشیدم که تصمیم گرفتم به خانه برگردم و حتی قید زندگی مشترکمان را بزنم. نامه‌ای به پدرم نوشتم و گفتم حتی یک دقیقه دیگر هم نمی‌توانم دوام بیاورم و می‌خواهم اینجا را ترک کرده و به خانه برگردم؛ پدر نامه‌ام را با دو سطر جواب داده بود، دو سطر که تا ابد در ذهنم باقی خواهد ماند و زندگی‌ام را کاملاً عوض کرد: دو زندانی از پشت میله‌ها بیرون را می‌نگریستند ... یکی گل‌ولای را می‌دید و دیگری ستارگان را. بارها این دو خط را خواندم و احساس شرم کردم. تصمیم گرفتم به دنبال ستارگان باشم و ببینم جنبه مثبت در وضعیت فعلی من چیست؟ با این نگاه با بومی‌ها دوست شدم و عکس‌العمل آن‌ها باعث شگفتی من شد. وقتی به بافندگی و سفالگری آن‌ها ابراز علاقه کردم، آن‌ها اشیایی را که به توریست‌ها نمی‌فروختند را به من هدیه کردند. به اشکال جالب کاکتوس‌ها و یوکاها توجه می‌کردم. چیزهایی در مورد سگ‌های آن صحرا آموختم و غروب را مدام تماشا می‌کردم. دنبال گوش‌ماهی‌هایی می‌رفتم که از میلیون‌ها

سال پیش، وقتی این صحرا بستر اقیانوس بود، در آنجا مانده بودند. چه چیزی تغییر کرده بود؟ صحرا و بومی‌ها همان بودند. این نگرش من بود که تغییر کرده و یک تجربه رقت‌بار را به ماجرای هیجان‌انگیز و دلربا تبدیل کرده بود. من آن قدر از زندگی در آنجا مشعوف بودم که رمانی با عنوان **خاک‌ریزهای درخشان** در مورد زندگی در صحرای ماجوی نوشتم. بله من از زندانی که خودم ساخته بودم به بیرون نگرسته و ستاره‌ها را یافته بودم. (کارنگی، ۲۰۰۷) [۱۵]

از طرف دیگر، ممکن است این سؤال پیش آید که ایده سنجش شایستگی، با ارزیابی موفقیت‌ها و کیفیت زندگی افراد، باعث مقایسه افراد با یکدیگر و یا مقایسه فرد با گذشته‌اش شود که این قضیه، در احساس خوشبختی افراد نقش منفی داشته باشد. در پاسخ به این سؤال باید گفت که اولاً ایده سنجش شایستگی بسیاری از موفقیت‌ها مانند مدارک علمی، هنری، ورزشی، اقتصادی، شغلی و غیره را که مورد ارزیابی قرار می‌دهد، همگی دارای درجه‌بندی خاص خود هستند و مدام مورد مقایسه قرار می‌گیرند و به افراد موفق در هر موضوع خاص، جوایز و مدارک معتبر اعطا می‌شود. ثانیاً ابزار سنجش موفقیت بسیاری از آیتم‌هایی چون سلامتی، ارتباط با محیط‌زیست، روابط اجتماعی، اخلاق و شرافت انسانی و غیره را که هنوز درجه‌بندی و موردقیاس قرار نگرفتند را امتیازدهی می‌کند و اگر این موارد در فرایند مقایسه افراد با یکدیگر و یا مقایسه فرد با گذشته‌اش، به‌عنوان شاخص قیاس باشند، موجب تعالی و کمال و خوشبختی انسان می‌شوند.

محققین و روان‌شناسان زیادی در زمینه سنجش میزان احساس خوشبختی تحقیق کردند و جهت سنجش میزان خوشبختی تست‌های مختلفی را طراحی کردند. ابزار سنجش موفقیت، با نظر گروه کارشناسی، جهت سنجش میزان خوشبختی افراد، از تست ۱۲ گزینه‌ای **دکتر تیولنتز** استفاده کرده است و با توجه نتیجه نهایی این تست، با ۴ گزینه خیلی خوشبخت، خوشبخت، متوسط و کم خوشبخت افراد را مورد سنجش قرار می‌دهد. این آزمون نیز بر اساس خود اظهاری افراد و تأیید آن توسط مشاوران و متخصصان می‌باشد و هر گزینه امتیاز مخصوص به خود را دارد. احتمالاً این تست برای سنجش احساس خوشبختی بهترین و کامل‌ترین خواهد بود و برای طراحی یک تست ایدئال، تحقیقات زیادی باید صورت گیرد. (پیوست ۳)

۸- شادی و ارتباط آن با موفقیت:

برخی از صاحب‌نظران معتقدند انسان اول باید در کار و زندگی، موفق شود تا بتواند شاد باشد و برخی دیگر معتقدند شادی شرط لازم برای موفقیت است، ولی واقعیت آن است که شادی و موفقیت در کنار یکدیگرند و شادی واقعی و مؤثر حالتی است که شخص با خواست خودش و برنامه‌ریزی به آن می‌رسد؛ انسان پرانرژی و شاد به‌واسطه امید به آینده و به اتکای به نقاط قوت و داشته‌های مادی و معنوی خود، موفقیت‌های زیادی را در ابعاد مختلف زندگی کسب می‌کند و لذا به شادی واقعی و عمیق دست می‌یابد.

در حال حاضر در جامعه ایران اخبار و حوادث غمبار و نگران‌کننده به شدت زیاد شده است. از طرفی دیگر، نمی‌توان توقع داشت که مشکل یا غمی در جامعه و زندگی وجود نداشته باشد. یکی از راه‌های تحمل مشکلات و غم‌ها، شاد بودن در شرایط مختلف و مهم‌تر از آن برای دیگران هم موقعیتی ایجاد کنند تا آن‌ها هم شاد شوند و احساس رضایت کنند.

به‌طور کلی بر اساس آمار و بررسی‌های مؤسساتی چون لگاتوم و اکونومیست، میزان شادی افراد تابع عواملی چون میزان رضایت از زندگی، وضعیت شغلی و درآمد، امید به زندگی، رفاه، سلامتی، سن، تفریح و ورزش و میزان کار است. همانطوریکه ملاحظه می‌شود، اکثر عوامل تأثیرگذار بر شادی که مؤسسات تحقیقاتی نام بردند، ابزار سنجش موفقیت نیز به‌عنوان آیتم‌های موفقیت و

شایستگی دارا می‌باشد و لذا شاید بتوان ادعا کرد که هرچه نمره عمر افراد بالاتر باشد، میزان شادی آن‌ها نیز بیشتر است. البته برای اثبات این قضیه نیاز به تحقیقات بیشتری می‌باشد که در صورت اثبات، می‌توان نمره عمر را به‌عنوان یکی از شاخص‌های شادی افراد معرفی کرد.

ص- موضوع موفقیت در داشتن سلامتی:

داشتن سلامتی و نشاط، به‌عنوان بزرگ‌ترین و کلی‌ترین موفقیت در زندگی، بر کسی پوشیده نیست. مردم سلامتی را به‌عنوان بزرگ‌ترین نعمت و لطف خداوند می‌شناسند. در این تحقیق اکثر مصاحبه‌شوندگان، سلامتی را به‌عنوان پی و اسکلت موفقیت یادکردند و ابراز داشتند که انسان، اول باید سلامتی داشته، بعد به دنبال موفقیت باشد و انسان‌های واقعاً موفق، سلامتی خود را فدای موفقیت‌های دیگر مانند ثروت، شهرت، علم، ورزش و غیره نمی‌کنند. یک ضرب‌المثل قدیمی است که می‌گوید عقل سالم در بدن سالم است. با جسم سالم و روحیه قوی، می‌توان برخی از موانع موفقیت (مانند تنبلی و سستی) را از بین برد و با تقویت اراده و پشتکار، بر مشکلات، غلبه نمود. یکی از عوامل مؤثر بر کیفیت زندگی، سلامتی می‌باشد. نظریه‌ای در حیطه سلامت بنام طیف سلامتی وجود دارد که معتقد است سلامتی تنها به معنای پیشگیری و درمان نیست بلکه پدیده‌ای پویا است و یک‌روند پیوسته دارد و دامنه آن بین سلامت بهینه تا ازکارافتادگی کلی و نهایتاً مرگ است.

با افزایش سن و پیر شدن، توانایی‌های فیزیکی کاهش می‌یابد و مشکلات متابولیسمی و داخلی خود را نشان می‌دهند و سلول‌های بدن به سمت بی‌نظمی و انزوا پیش می‌روند. لذا میزان سلامتی و توانایی‌ها در سنین مختلف متفاوت است؛ بنابراین ایده سنجش شایستگی با نظر گروه کارشناسی، جهت ارزیابی درست سلامت افراد، برای هر سنی ضریبی طراحی کرد که نمره نهایی سلامت، از ضرب مجموع امتیازات در این ضرایب، به دست می‌آید.

سن	۲۰	۲۵	۳۰	۳۵	۴۰	۴۵	۵۰	۵۵	۶۰	۶۵	۷۰	۷۵	۸۰	۸۵
ضریب	۱	۱,۰۵	۱,۱	۱,۱۵	۱,۲	۱,۲۵	۱,۳	۱,۳۵	۱,۴	۱,۵	۱,۶	۱,۷	۱,۹	۲

جدول ۳-۴- ضریب سلامتی سن‌های مختلف

توضیح آنکه این ضرایب، با نظر گروه کارشناسی، به‌صورت کلی طراحی شدند و قطعاً میزان سلامت و توانایی‌های جسمی افراد در سنین مختلف، با توجه ژنتیک، نحوه زندگی، نحوه تغذیه و میزان فعالیت‌های ورزشی متفاوت هستند و لذا برای به دست آوردن ضرایب دقیق باید تحقیقات بیشتری انجام شود که در موضوعات تحقیقاتی پیوست، به‌عنوان یک موضوع تحقیق برای دقیق شدن ابزار سنجش موفقیت، پیشنهاد شده است.

و نکته آخر اینکه موضوع سلامت تحت تأثیر طیف و سیعی از مؤلفه‌های فیزیک بدن، وراثت، نحوه تغذیه، شیوه زندگی، مسائل محیطی و غیره می‌باشد که سعی گردید در طراحی ابزار سنجش موفقیت، بیشتر مؤلفه‌ها و آیتم‌هایی که تأثیرپذیری آن‌ها در

اختیار و توان انسان می‌باشد، آورده است؛ یعنی مؤلفه‌هایی مانند ژنتیک یا عوامل محیطی که انسان در آن‌ها نمی‌تواند نقش داشته باشد، بکار گیری نشده است.

۱- آیتم سلامت جسمی -

امروزه، خیلی از افراد جامعه، به علت افراط و تفریط در خوردن، خوابیدن، کار، امور جنسی و... به مرگ زودرس و در حقیقت با خودکشی تدریجی از بین می‌روند. اغلب مردم به سلامت جسمی، اهمیت درخور نمی‌دهند و ضمن این‌که زمینه کسب موفقیت در زمان حال را کم‌رنگ می‌کنند، در سنین بالاتر نیز به مشکلات فراوانی مواجه می‌شوند. ابزار سنجش موفقیت در بحث سلامت جسمی، آیت‌های سلامت عمومی، سلامت قلب، تناسب قد و وزن، سلامت دهان و دندان و سن بیولوژیک را جهت سنجش و ارزیابی سلامت آورده است که هر کدام از این آیت‌ها، گزینه‌های امتیازدار مربوط به خود را دارا هستند. ضمناً سنجش آیت‌های مختلف سلامت جسمی، حتماً باید توسط تیم پزشکان متخصص صورت پذیرد و تشخیص میزان سلامت جسمی، توسط افراد غیرپزشک اعتباری ندارد.

۲- آیتم سن بیولوژیک -

سن بیولوژیک سنی می‌باشد که بدن انسان در آن قرار گرفته است، هر چند شاید جوان‌تر و یا پیرتر باشد ولی عوامل مختلفی باعث شده که سن بیولوژیک، متفاوت از سن واقعی باشد. به عنوان مثال اگر شما هم‌اکنون ۲۰ سال سن داشته باشید و سن بیولوژیک شما ۳۰ سال باشد، این نشان پیری زودرس است و بایستی برای بهتر زندگی کردن و نشاط و زیبایی بیشتر برنامه‌ریزی نمایید. به کرات می‌بینیم که برخی افراد ۷۵ ساله، سرحال و چالاک هستند، اما برخی دیگر از هم‌سن‌وسالان آن‌ها به‌سختی فعالیت‌های روزانه خود را انجام می‌دهند.

روش‌های زیادی برای تعیین سن بیولوژیک و مقایسه آن با سن شناسنامه‌ای وجود دارد که برخی از آن‌ها معتبر و علمی هستند و برخی دیگر معتبر نیستند. ابزار سنجش موفقیت، بسیاری از شاخص‌هایی را که تست‌ها و پرسشنامه‌های تعیین سن بیولوژیک دارند را در آیت‌های سلامت جسمی، ورزش و توانایی‌های فیزیکی و سلامت روانی، آورده است. برای تعیین دقیق سن بیولوژیک، نیاز به تحقیقات تخصصی می‌باشد که در بخش کاربردهای تحقیقاتی فصل اول این کتاب به‌عنوان یکی از گزینه‌های تحقیق برای دقیق‌تر شدن ابزار سنجش موفقیت آمده است و امیدواریم در آینده بتوانیم به روش‌های دقیق‌تر و آزمایش‌های خون و DNA بتوان سن بیولوژیک هر فرد را محاسبه نمود.

۳- آیتم ورزش و توانایی‌های فیزیکی -

امروزه با توجه به نقش رفتارهای ناهنجار بهداشتی، سبک زندگی و شیوه‌های تغذیه در افزایش میزان بیماری‌ها، لزوم تغییر نگرش در مراقبت و بهداشت باهدف حفظ و ارتقای سلامتی ضروری است و نقش بی‌حرکی به‌عنوان یکی از عوامل اصلی در شیوع

بیماری‌ها، حائز اهمیت است. فعالیت فیزیکی مناسب می‌تواند تأثیر مهمی در پیشگیری از بروز بیماری‌ها، عوارض آن‌ها و در نهایت مرگ‌ومیر ناشی از آن‌ها داشته باشد. بررسی متون و مقالات علمی نشان می‌دهد که ورزش دارای تأثیرات مفیدی در زمینه پیشگیری از بیماری‌های مزمن و غیر واگیر است. همچنین انجام حرکات ورزشی، برای تقویت سیستم ایمنی هم حائز اهمیت است.

اندازه‌گیری و سنجش قوای جسمانی از قدیم‌الایام در جوامع بشری وجود داشته است و برگزاری انواع مسابقات ورزشی در دوران کهن که به مشخص شدن قهرمان می‌انجامید، به‌نوعی سنجش و اندازه‌گیری قوای جسمانی بوده است. امروزه برای سنجش توانایی‌های فیزیکی، آزمون‌های استاندارد بسیاری وجود دارند. ابزار سنجش موفقیت با نظر گروه کارشناسی، برای سنجش میزان توانایی‌های افراد و ارزیابی سلامتی آن‌ها از آزمون‌های بالک، بروس، آزمون‌های ورزشی پایه، آزمون‌های چابکی و مهارت‌های فنون دفاع شخصی استفاده کرده است تا بتواند میزان توانایی فیزیکی افراد را بسنجد و امتیاز این بخش را برای افراد در سنین مختلف محاسبه نماید.

۴- آیتم خطرپذیری و ریسک افراد و نقش حوادث و سوانح بر سلامتی -

سوانح و حوادث یکی از سه عامل اول بروز مرگ‌ومیر در ایران و جهان است؛ بالأخص سوانح ترافیکی به‌عنوان یکی از عوامل مهم و تهدیدکننده سلامتی انسان‌ها درآمده است و رابطه مستقیم با میزان خطرپذیری افراد دارد؛ یعنی افرادی که بااحتیاط تر و قانونمندتر هستند، کمتر سلامتی‌شان را درخطر می‌اندازند و کمتر دچار سانحه یا حادثه می‌شوند. حوادث رانندگی در ایران پس از بیماری‌های قلبی-عروقی، دومین عامل مهم مرگ‌ومیر و ناتوانی به‌حساب می‌آیند. طبق آمار سال ۱۳۹۵ مرکز آمار ایران، در کشورمان سهم حوادث در مرگ‌ومیر ۲۷٪ بود که به تفکیک نوع حادثه: سهم حوادث ترافیکی ۱۷٪، سقوط ۴٪، سوختگی ۲٪، غرق‌شدگی ۱٪، گزش جانوران زهری ۱٪، انواع خشونت ۲٪ بوده است. همچنین روند روبه رشد مرگ‌های ناشی از حوادث طی سال‌های اخیر زنگ خطر جدی برای بخش سلامت را به صدا درآورده است؛ همچنین حوادث ناشی از کار پس از حوادث رانندگی سومین علت مرگ در کشورمان است. سالانه بیش از دو میلیون نفر بر اثر بیماری‌ها و حوادث ناشی از کار جان خود را از دست می‌دهند. این حوادث خودبه‌خود اتفاق نمی‌افتد بلکه قابل شناخت، علت‌یابی و پیشگیری هستند.

با توجه به اهمیت تأثیر حوادث و سوانح بر سلامتی انسان، ایده سنجش شایستگی، با نگاه نتیجه‌گرایی، شاخصی کاربردی و قابل‌اندازه‌گیری برای سنجش این آیتم مهم انتخاب کرد و ملاک سنجش خود را با توجه به میزان خطرپذیری یا ریسک افراد قرار داده است. همانطوریکه می‌دانیم، برای پوشش و جبران خسارات حوادث و سوانح، از انواع بیمه استفاده می‌شود و از طرفی در هر قرارداد بیمه، هر چه بیمه‌گذار، خسارات کمتری پرداخت نماید، بدان معناست که فرد بااحتیاط تر است و میزان خطرپذیری کمتری دارد؛ و لذا ابزار سنجش موفقیت به افرادی که بااحتیاط تر هستند و میزان خطرپذیری کمتری دارند و یا موجبات کاهش حوادث و سوانح را فراهم می‌کنند، امتیاز بیشتری اعطا می‌کند و همانطوریکه بیمه‌ها برای افرادی که بااحتیاط تر هستند و خسارات کمتری وارد می‌کنند، تخفیف قائل است، ابزار سنجش موفقیت، این آیتم را با توجه به تعداد سال‌های تخفیف بیمه، امتیاز گذاری می‌کند و افرادی که در انواع بیمه‌های اتومبیل (دربدارنده سوانح رانندگی)، بیمه مسئولیت (دربدارنده حوادث کار)، آتش‌سوزی و غیره (دربدارنده حوادث متفرقه) دارای تخفیف‌های بیشتری باشند، امتیاز بیشتری کسب خواهند نمود و بدین شکل گروه کارشناسی، از مستندترین روش برای امتیاز گذاری موفقیت در این آیتم استفاده کرده است.

۵- آیتم سلامت روانی و کارکردهای اجتماعی -

سلامت روان به معنی سلامت هیجانی و روان شناختی است، به شکلی که فرد بتواند از فکر و توانایی‌های خود استفاده کند و در جامعه عملکرد داشته باشد و نیازهای معمول زندگی روزمره را برآورده سازد. پیشگیری از پیدایش بیماری‌های روانی و سالم کردن محیط روانی از نیازهای اولیه تأمین بهداشت روانی محسوب می‌شود. فردی که می‌تواند به فشارهای معمول زندگی روزمره غلبه کند و یک زندگی مستقل داشته باشد را می‌توان به‌عنوان یک فرد دارای سلامت روان معرفی کرد.

ابزار سنجش موفقیت، جهت سنجش سلامت روانی و کارکردهای اجتماعی، سه آیتم را تعریف نموده است: ۱- عدم اعتیاد ۲- سلامت روانی ۳- سلامت کارکردهای اجتماعی. گزینه‌های آیتم اعتیاد به مواد مخدر شامل: اعتیاد به مواد مخدر و روان‌گردان، مصرف تفننی مواد مخدر، مصرف سیگار و عدم مصرف می‌باشند که با توجه به میزان سالم بودن و عدم مصرف مواد مخدر امتیاز گذاری شده‌اند. گزینه‌های آیتم سلامت روانی شامل: خواب کافی، استرس، سردرد، صرع، اختلالات عاطفی و سایکوز، بیماری‌های عاطفی و ... می‌باشند که به توجه به میزان سلامت روانی به تشخیص پزشکان متخصص امتیاز گذاری شده‌اند. گزینه‌های آیتم سلامت کارکردهای اجتماعی شامل: سازگاری با شرایط سخت یا راحت محیط زندگی و کار- مسئولیت‌پذیری اجتماعی- وظیفه شناسی - تعهد به خانواده و کار - داشتن رفتار و عکس‌العمل مناسب در برابر حوادث و مشکلات زندگی- داشتن روحیه انتقادپذیری و نصیحت‌پذیری - خوش‌بینی و نگرش مثبت نسبت به زندگی و افراد جامعه- قابل اعتماد بودن مردم- قبول داشتن قوانین، حکومت، دولت و قانونمند بودن- پذیرش بهتر بودن دنیای امروز از دنیای دیگر و یا دنیای گذشته، می‌باشند که توسط متخصصین امتیاز گذاری شده‌اند.

۶- تعادل کار و زندگی و تأثیر آن بر سلامتی -

مفهوم تعادل کار و زندگی برای افراد، متفاوت است. برای برخی از افراد، اتمام هر چه زودتر امور محوله و استراحت در منزل، تعادل به حساب می‌آید. برای بعضی‌ها به این معنی است که ساعات کار منعطفی داشته باشند، طوری که بتوانند در کنار کار، به تحصیل و یا سایر امور شخصی بپردازند. بعضی‌ها هم برعکس، از اینکه وقت آزاد و استراحت خود را صرف کار کنند تا بتوانند در شغلشان به پیشرفت حداکثری برسند، شاد و راضی هستند. به‌طور خلاصه، وقتی می‌توانیم بگوییم به تعادل در کار و زندگی دست پیدا کرده‌ایم که زمان کافی هم برای کار و هم برای علائق شخصی داشته باشیم. به دلیل پیچیدگی‌ها و چندوجهی بودن موضوع تعادل کار و زندگی، اغلب مردم در درک و تفسیر آن مشکل دارند و کار و زندگی را به دو امر کاملاً جدا از هم تقسیم می‌کنند و یا در مقابل هم قرار می‌دهند.

سنجش تعادل کار و زندگی بسیار مشکل و پیچیده است و نیاز به تحقیقات زیادی دارد که در پیوست شماره ۱، لیست موضوعات نیاز به تحقیق آمده است. ایده سنجش شایستگی نیز با توجه به اهمیت موضوع تعادل کار و زندگی و تأثیراتش از یک طرف بر سلامتی افراد و از طرف دیگر بر موفقیت کاری افراد که هر دو از مؤلفه‌های اصلی ابزار سنجش موفقیت هستند، آیتم تعادل کار و زندگی را جهت سنجش خود آورده و توسط گروه کارشناسی، با گزینه‌های ساعت کاری، تعداد شغل، استفاده از مرخصی‌ها، شاغل بودن زوجین و فاصله محل کار و زندگی، امتیاز گذاری نموده است. بدیهی است افرادی که بیشترین تعادل را در کار و زندگی داشته باشند، امتیاز بیشتری کسب خواهند کرد.

ط - موضوع اخلاق و شرافت انسانی:

۱- اخلاق:

اخلاق شاخه‌ای از علوم انسانی است که موضوع آن شناخت واقعیات ارزش‌ها و بیانگر راه‌های رسیدن به فضائل و ترک رذایل اخلاقی است. اخلاق، جمع خُلُق است به معنای طبیعت، سرشت، خوی و امثال آن؛ که به معنای صورت درونی و باطنی و ناپیدای آدمی می‌باشد که با بصیرت درک می‌شود؛ حکمای گذشته، روح و نفس غیرمادی انسان را خاستگاه هرگونه رفتار ظاهری و عمل آدمی می‌دانستند. گاه منظور از اخلاق در اصطلاح اندیشمندان، هرگونه صفت نفسانی است که موجب پیدایش کارهای خوب یا بد می‌شود. (دبیری، ۱۳۹۳) [۳۴]

اخلاق دارای سه شاخه کاملاً مجزا می‌باشد: ۱- فلسفه اخلاق - شاخه‌ای از فلسفه است و وظیفه آن پاسخ به پرسش‌هایی از این قبیل می‌باشد: خوب و بد یعنی چه؟ ماهیت و حقیقت مفاهیم اخلاقی چیست؟ قضایای اخلاق اخباری‌اند یا انشایی؟ مسائل اخلاقی، جهانی و جاودانه‌اند (مطلق) یا سرزمینی و موقت (نسبی)؟ معیار کلی خوبی و بدی یک صفت یا رفتار اخلاقی چیست؟ شرایط و حوزه‌های مسئولیت اخلاقی چیست؟ ۲- اخلاق نظری - وظیفه آن مطالعه صفات و اعمال اخلاقی و پاسخ به انتظاراتی از قبیل شناسایی، دسته‌بندی و تعریف صفات و اعمال اخلاقی در حوزه عمومی، شناخت ریشه‌ها و پیامدهای آن‌ها، قضاوت در مورد خوبی یا بدی صفات کلان (صفاتی که محدود به حوزه خاصی از زندگی نیستند) می‌باشد؛ این قسمت از اخلاق یک فن یا روش یا قانون یا بایدونباید است، نه یک علم؛ یعنی مربوط به آنچه باید می‌باشد، نه آنچه هست. ۳- اخلاق عملی یا تربیت اخلاقی - فنی است برای رسیدن از وضعیت مطلوب ناموجود به وضعیت موجود مطلوب در اخلاق. از این نظر، اخلاق اساس معنویت است و انسانی که اخلاقی‌تر است، معنوی‌تر نیز هست. همچنین این قسم از اخلاق یک فن است. (دیلمی، آذربایجانی، ۱۳۹۸) [۱۶]

اخلاق هنجاری یا دستوری به‌طور کلی در پی تبیین نظامی از قواعد و اصول حاکم بر افعال اخلاقی است. نوعی تأمل فلسفی درباره اصول اخلاقی و ارائه دلیل برای اعتقادات و ارزش‌ها. هدف اخلاق هنجاری، دفاع از داوری‌های عام ارزشی و عرضه نظریه‌ای جامع برای تبیین آن‌ها و وظیفه آن دست‌یابی به معیارهای اخلاقی است که درست و غلط را معین کند. با توجه امور جاری زندگی می‌توان دریافت مردم در طول زندگی خود به داوری اخلاقی می‌پردازند و به‌خوبی و بدی، درستی و نادرستی، بایستگی و نبایستگی اخلاقی امور حکم می‌کنند. چگونه است که رفتاری را خوب و رفتاری را بد می‌دانیم و ملاک و معیار ما در این باره چیست؟ اخلاق هنجاری به دنبال شناسایی و تبیین اساسی‌ترین مبانی و معیارهای درستی و نادرستی و خوبی و بدی و بایستگی و نبایستگی در احکام اخلاقی است. وظیفه دیگر اخلاق هنجاری علاوه بر تعیین معیارهای فراگیر اخلاقی و تعیین اصول اخلاق، تعیین مصادیق خوبی و بدی و درستی و نادرستی است.

نظریات اخلاق هنجاری انواع مختلف دارند: برخی‌ها، ملاک خوبی و بدی و درستی و نادرستی و بایدونباید اخلاقی را به هدف و غایت، مبتنی می‌کنند. این غایت ممکن است لذت، سود، قدرت، سعادت یا امر دیگری باشد که متناسب با آن نظریه‌های هنجاری لذت‌گرایی، سودگرایی، قدرت‌گرایی و سعادت‌گرایی پدید آمده‌اند. برخی نظریه‌های هنجاری نیز وظیفه‌گرا هستند که در این نظریه‌ها با صرف‌نظر از نتیجه عمل بر ویژگی‌های ذاتی عمل یا صفت اختیاری انسان تأکید می‌کنند و مثلاً می‌گویند احسان کردن ذاتاً خوب است یا خداوند به آن فرمان داده است و ما نسبت به انجام آن وظیفه‌داریم. بحث از ملاک‌های ارزش‌گذاری اخلاقی، ما را به تعیین اصول اخلاق که از وظایف اخلاق هنجاری است می‌رساند؛ بنابراین اخلاق هنجاری را به سه دسته نتیجه‌گرا، وظیفه‌گرا و فضیلت‌گرا تقسیم می‌کنند. ۱- بنا بر نظریات وظیفه‌گرا یک عمل، ممکن است با صرف‌نظر از میزان خیر و خوبی که در نتیجه آن

به بار می‌آید به دلیل برخی ویژگی‌های درونی و ذاتی‌اش خوب و بایسته باشد؛ مانند عمل احسان که با صرف‌نظر از نتایج فردی و اجتماعی‌اش به دلیل عادلانه بودن یا متعلق فرمان خدا بودن خوب یا بایسته شمرده شود. ۲- نظریات نتیجه‌گرا ملاک خوبی و درستی عمل را به هدف و غایت منوط می‌کنند حال آنکه این نتیجه ممکن است لذت، سود، قدرت یا معرفت باشد. ۳- فضیلت‌گرایی به جای تمرکز بر ذات عمل یا نتایج حاصل از آن در تشخیص خوبی یا بایستگی اخلاقی بر ویژگی‌ها و خصایل شخصیتی، اهمیت قائل است (دبیری، ۱۳۹۳) [۳۴]

ایده‌ای جدید در اخلاق عملی، به نام "دیگر دوستی مؤثر" وجود دارد که در واقع سبکی از زندگی است و در سراسر دنیا در حال رایج شدن است. این ایده را پیتر سینگر، فیلسوف اخلاق و انسان‌دوست استرالیایی تبار ابداع نموده است. سینگر در کتاب خود، روش‌هایی را برای رساندن بیشترین خیر ممکن و تغییر درونی معرفی می‌کند و افراد را به عرصه‌ی "دیگر دوستی مؤثر" دعوت می‌کند. رفتارها و ارزش‌های مطلوب فعالان جنبش دیگر دوستی مؤثر، در هماهنگی با یکدیگرند. این جنبش، بر قدرت تغییر افراد در دنیا و خیری که هر شخص می‌تواند برساند، تمرکز دارد. آثار پیتر سینگر بسیار تأثیرگذار بودند و به سرعت در دنیا در حال فراگیری است. یکی از دلایل تأثیرگذاری آثار او، آزمایش‌های ذهنی او در قانع کردن مخاطبان و تقویت شهود اخلاقی‌شان است. آثار و ایده‌های سینگر دارای نتایج عملی قابل توجهی در اصلاح رفتار و زندگی بهتر می‌باشند که در ذیل به چند نمونه آزمایش‌های ذهنی سینگر می‌پردازیم: (سینگر، ۲۰۱۸) [۱۷]

۱- در پارک، کودکی را در حال غرق شدن در دریاچه کم‌عمق می‌بینید و شما می‌توانید با یک تصمیم سریع و بدون ریسک، جان کودک را نجات دهید؛ تنها دغدغه‌تان این است که کفش و لباس گران‌قیمتتان خراب شود؛ آیا وظیفه‌دارید آن کودک را نجات دهید؟ اگر جواب مثبت است، سینگر دوباره می‌پرسد، چه تفاوتی میان این وظیفه اخلاقی با وظیفه اخلاقی ما برای نجات جان کودکانی که جلوی چشم ما نیستند ولی با کم کردن هزینه‌هایمان و بخشش پول به خیریه‌ها می‌توانیم نجاتشان بدهیم، وجود دارد.

۲- شاهد قطاری هستید که به سرعت در حال حرکت است و به‌زودی به چند کودک که روی ریل در حال بازی هستند برخورد خواهد کرد؛ تصادفاً شما در کنار سوزن ریل هستید و می‌توانید سوزن ریل را حرکت دهید و قطار را بدون هیچ خطری به ریل کناری هدایت کنید تا آن کودکان کشته نشوند، اما ماشین لوکستان روی آن ریل کناری است و قطار بجای کودکان، با ماشینتان برخورد می‌کند؛ آیا همچنان وظیفه‌دارید، جان کودکان را نجات دهید؟ مطمئناً پاسخ مثبت است. در این صورت سینگر دوباره می‌پرسد میان این وظیفه اخلاقی با وظیفه ما برای کاهش هزینه‌های لوکس زندگی، جهت نجات جان انسان‌های دیگر چیست؟

۳- خانه‌ای در آتش در حال سوختن است و شما با باز کردن دری، جان ۱۰۰ نفر را نجات می‌دهید؛ چقدر این لحظه زیبا و آرامش‌بخش است؟ محاسبات نشان می‌دهند که هر فرد با درآمد متوسط، اگر ۱۰ درصد درآمدش را به خیریه‌ها ببخشد، می‌تواند جان ۱۰۰ کودک آفریقایی را از مالاریا نجات دهد.

ایده‌ی دیگر دوستی مؤثر دارای چند مؤلفه مهم است: ۱- سنجش گری عقلانی در خیررسانی ۲- بیشترین کار نیکی که می‌توانیم انجام بدهیم ۳- گستره اثر دیگر دوستی مؤثر، جهانی است ۴- دیگر دوستی مؤثر راهی برای معنا بخشیدن به زندگی و اعمال خودمان می‌باشد. ۵- جلوگیری از عکس‌العمل‌های خیرخواهانه احساسی. جنبش "دیگر دوستی مؤثر" در درجه اول، این پرسش را مطرح می‌کند که چگونه می‌توانیم از منابع درآمدی خود بیشترین خیررسانی ممکن را داشته باشیم. از مؤلفه‌های مهم این جنبش، سنجش گری عقلانی در کمک به دیگران است و خیررسانی، تحت تأثیر اخلاق عقلانی است نه عوامل احساسی و عاطفی؛ یعنی در تعارض بین عقل و احساس، جانب عقل را می‌گیرد. برای مثال در سن فرانسیسکو پسر بچه‌ای بنام مایلز اسکات دوره شیمی‌درمانی

خود را زیر نظر پزشکان می‌گذرانند و وقتی از او سؤال شد که بزرگ‌ترین آرزویت چیست، پاسخ داد بتمن شود؛ یک بنیاد خیریه، برآورده کردن آرزویش را به عهده گرفت و به مدت یک روز با صرف هزینه ۷۵۰۰ دلار، این آرزو را عملی کرد. اگرچه این داستان احساس خوبی به آدم می‌دهد، روی دیگری هم دارد. دیگر دوستان مؤثر می‌دانند که با ۷۵۰۰ دلار می‌توانند جلوی مرگ سه کودک را به دلیل ابتلا به مالاریا بگیرند و نجات جان سه کودک از برآورده کردن آرزوی یک کودک قطعاً ترجیح داده می‌شود. حال با علم به این قضیه، این سؤال پیش می‌آید که چرا برخی‌ها کمک نوع اول را انتخاب می‌کنند؛ قسمتی از این چرایی در این نهفته است که کمک دهنده‌ها ترجیح می‌دهند کودکی را یاری دهند که در نتیجه کمکشان چهره هیجان‌زده‌اش را در تلویزیون ببینند تا بچه ناشناس در منطقه‌ای مستعد ابتلا به مالاریا. ولی دیگر دوستان مؤثر معتقدند که نجات یک آدم از برآوردن آرزوی یک آدم بهتر است و نجات سه نفر از نجات یک نفر بهتر است؛ بنابراین به‌طور احساسی بر تمایلات قلبی خودمحوارانه‌شان توجه ندارند و بر اساس آن تصمیم به انتخاب محلی برای کمک نمی‌گیرند و روی کمکی سرمایه‌گذاری می‌کنند که بیشترین نیکی ممکن را حاصل می‌کند. (سینگر، ۲۰۱۸) [۱۷]

سینگر سازمانی به نام "راه‌اندازی کرد و ۲۰۰۰۰ نفر از طریق آن متعهد شدند بخشی از درآمد ماهیانه شان را به خیریه‌های مؤثر ببخشند؛ سایت این سازمان یک محاسبه‌گر دارد که به حامیان کمک می‌کند تصمیم بگیرند چقدر از حقوق ماهانه شان را به‌طور منظم و خودکار ببخشند. انسان دیگر دوست مؤثر، فردی است که با انتخاب مشاغل حساس و پردرآمد و کلیدی، سعی در بیشترین خوبی را دارد. آن‌ها ساده زندگی می‌کنند و بخش بزرگی از درآمدشان را به مؤثرترین خیریه‌ها اهدا می‌کنند؛ حتی بخشی از بدنشان (خون، استخوان، کلیه) را در صورت نیاز اهدا می‌کنند. این انسان‌ها خود را از خودگذشته و ایثارگر نمی‌دانند چون باکارهایشان باعث رضایت و شادکامی خود می‌شوند یعنی مؤثرترین راه شادکام شدن، شادکام کردن دیگران است. (سینگر، ۲۰۱۸) [۱۷] به تعبیر سعدی شیرین‌سخن: لئیمان از طعام لذت برند و کریمان از اطعام.

ایده سنجش شایستگی، به دلیل سرشت اجرایی بودن و نتیجه‌گرایی خود، در مباحث اخلاقی بیشتر با اخلاق عملی مرتبط است و با توجه به مطالب فوق‌الذکر، این ایده در ابزار سنجش موفقیت، با داشتن دو آیتم رعایت مسائل اخلاقی و کمک به هم‌نوع برای اخلاق و رساندن بیشترین خیر به دیگران، امتیاز قائل شده است بطوریکه هر چه افراد، خیررسان تر باشند، امتیاز بیشتری کسب خواهند نمود؛ همچنین با نظر گروه کارشناسی، افراد دیگر دوست را با چهار عنوان تقسیم‌بندی شدند و برای هر یک امتیاز مختص به خود را در نظر گرفته‌شده است. با این توصیف شاید بتوان ادعا کرد که ایده سنجش شایستگی، یک انگیزه به انگیزه‌های خیرخواهانه انسان‌های دیگر دوست مؤثر در ایده دیگر دوستی مؤثر پیتر سینگر، اضافه کرده است.

۲- شرافت انسانی:

در حال حاضر، یکی از معضلات بزرگ جامعه ایران، کم‌رنگ بودن شرافت انسانی و خیانت مستقیم یا غیرمستقیم به مردم و جامعه، توسط افرادی در مشاغل مختلف می‌باشد؛ چنانچه برخی از آن‌ها برای کسب درآمد بیشتر، از هر راهی اقدام می‌کنند و جان، مال، سلامت، آرامش مردم را در خطر می‌اندازند؛ برای مثال کارخانه تولیدی مواد غذایی، مواد ناخالص و ضایعات و مواد شیمیایی خطرناک را در مواد خوراکی تولیدی شان مخلوط می‌کنند و کارشناسان کنترل کیفیت و ناظرین سازمان‌های بازرسی و کنترل‌کننده هم به دلیل ترس یا انتفاع شخصی، تخلفات آن‌ها را نادیده می‌گیرند؛ برخی از مدیران و مسئولین، خالصانه و دلسوزانه جهت صلاح مردم و منافع ملی کار نمی‌کنند و دنبال منافع شخصی خودشان هستند؛ برخی از فعالان و شاغلین بخش‌های عمرانی و مسکن، برای سود بیشتر، اصول کیفی و ایمنی را طبق استانداردها رعایت نمی‌کنند و از طرف دیگر، ناظرین و سازمان‌های کنترل

کیفیت و ایمنی نیز جهت انتفاع شخصی، موارد تخلف و رعایت نکردن استانداردها را نادیده می‌گیرند؛ مثال دیگر پلیسی است که در برخورد با فرد متخلف و یا راننده پرخطر، با دریافت مبلغی، او را به آغوش جامعه تحویل می‌دهد تا او با خیال آسوده به تخلفات و تهدید جان و مال مردم ادامه بدهد؛ اندک کاسبانی که در شرایط بحرانی اقتصادی یا بهداشتی جامعه، کالایی را که مردم نیاز حیاتی دارند، احتکار می‌کند و به دست مردم نمی‌رساند تا بعداً آن را با چند برابر قیمت بفروشند و از این دست می‌توان برای تمامی مشاغل، مثال‌های عدم شرافت انسانی را آورد. در جامعه ایران شکاف‌های اجتماعی فراوانی وجود دارد که شکاف قومیتی، شکاف طبقاتی، شکاف جنسیتی، شکاف نسلی از آن جمله‌اند ولی به نظر می‌آید که مهم‌ترین شکاف جامعه ایرانی در این روزهای سخت، شکاف بین افراد شرافتمند و بی‌شرف باشد. این افراد شاید در یک مقطع زمانی، موفقیت فردی، آن‌هم در یک بعد، به دست آورند ولی موجبات کاهش موفقیت‌های اجتماعی می‌شوند و مطمئناً، در درازمدت، از آسیب‌هایی که افرادی مانند خودشان به جامعه وارد می‌کنند، مصون نخواهند ماند.

در توضیح ریشه‌یابی این معضلات، اگرچه ممکن است تا حدی به خاطر مشکلات اقتصادی و نیازهای مادی باشد ولی عمدتاً به دلیل نبود شرافت انسانی و بی‌وجدانی نسبت به جان و مال و آرامش مردم است؛ و اگر به دنبال درمان و چاره این معضلات باشیم، در درجه اول بحث تربیت و آموزش و پرورش از دوران کودکی تا جوانی، چه در خانواده و چه در مدرسه و دانشگاه مطرح است که به‌عنوان یک‌راه حل اساسی، باید در درازمدت، برنامه‌ریزی و چاره‌اندیشی شوند و تغییرات اساسی در دستگاه‌های آموزشی ایجاد گردد تا در ذهنیت نسل آینده، وطن‌پرستی و خدمت‌خالصانه به مردم، نهادینه شود. از طرف دیگر اگر دنبال راه‌حل‌های مقطعی و کوتاه‌مدت باشیم و بخواهیم تا حدی از شدت این معضلات برای وضعیت حال حاضر جامعه بکاهیم، چه راه‌حلی وجود دارد؟ آیا می‌توانیم جلوی مدیران و مسئولین بی‌مسئولیت را بگیریم؟ آیا می‌توانیم ناظرین و کنترل‌کنندگان را در جهت نظارت درست و بدون انتفاع شخصی سوق دهیم؟ آیا می‌توانیم جلوی بی‌وجدانی‌های تولیدکنندگان مواد غذایی را بگیریم؟ آیا می‌توانیم جلوی افرادی را که برای انتفاع شخصی، محیط‌زیست را تخریب یا آلوده می‌کنند را گرفت؟ و از بعد دیگر، آیا موفقیت در کار و کسب ثروت بیشتر، به قیمت جان و مال و سلامت و آسایش مردم، کاری شرافتمندانه و خداپسند است؟ آیا موفقیت در کار و ثروت، به قیمت خرج کردن شرافت انسانی و زیر پا گذاشتن وجدان، می‌تواند زیربنای موفقیت در زندگی باشد؟ اگر قرار باشد که همه افراد جامعه، هرکسی در شغل و نقش خود، رویه بی‌وجدانی و بی‌شرفی را در پیش بگیرد و با جان و مال و آرامش و سلامت مردم بازی کند، چه اتفاقی در جامعه می‌افتد؟ آیا می‌توان در چنین جامعه‌ای زندگی کرد و به کسی اعتماد نمود؟ در چنین شرایطی تکلیف اقشار ضعیف جامعه چه می‌باشد؟ پاسخ تمام این سؤالات مشخص است و عواقب آن‌ها چیزی جز هرج‌ومرج و بی‌اعتمادی و از بین رفتن اقشار ضعیف و فرار افراد موفق و نخبه به خارج از کشور و تخریب محیط‌زیست نمی‌باشد؛ و کسی که شرف نداشته باشد و به جان و مال و سلامت و آرامش مردم خیانت می‌کند، ابدأ نمی‌تواند انسان خوشبخت و موفق باشد.

در توصیف شرافت انسانی، با توجه به شرایط حال حاضر جامعه، توضیحی کاربردی‌تر، نتوانستیم به قلم بیاوریم، لیکن مطمئناً توصیفات علمی‌تر با مثال‌هایی عینی‌تر وجود دارد. در چنین شرایطی، جهت طراحی ابزار سنجش موفقیت، سعی گردید، علاوه بر اینکه میزان موفقیت افراد را در دستاوردهایشان در مشاغل و ابعاد مختلف، سنجش گردد، با بهره‌گیری از خرد جمعی، آیتم‌ها و گزینه‌هایی را در رابطه با شرافت انسانی و "موفقیت در کار و درآمد به چه قیمتی" را در نظر داشته باشیم و لذا جهت تحقق این مهم در ابزار سنجش موفقیت، موارد ذیل پیش‌بینی و طراحی شده‌اند:

۱- در سامانه رضایت سنجی و محبوبیت، تعدادی از ارکان مهم این سامانه جهت سنجش میزان محبوبیت، صداقت و راست‌گویی - پایبندی به اصول اخلاقی (وجدان کاری و شرافت انسانی و پایبندی به حقوق دیگران) می‌باشند تا مردم و افرادی که به‌نوعی با فرد موردسنجش، در تماس هستند، بتوانند نظرشان را در مورد وجدان کاری و پایبندی وی ارائه کنند.

۲- در زیر موضوع کارهای خلاف قانون، عرف و اخلاق، آیتمی با همین نام، با داشتن امتیازات منفی، جهت سنجش این امر مهم در نظر گرفته شد که البته زمانی می‌تواند مؤثر باشد که سیستم‌های نظارتی و بازرسی در بخش‌های مختلف قوی باشد و بتوانند افراد خاطی را به جامعه و سیستم قضایی معرفی کنند.

۳- در بخش ارتباط با طبیعت و محیط‌زیست، آیت‌هایی را در جهت دوستی و کمک به طبیعت و محیط‌زیست آمده است که خود انگیزه‌های قوی جهت پیشگیری از تخریب محیط‌زیست هستند.

ایده سنجش شایستگی جهت امتیاز گذاری آیت‌های اخلاق و شرافت انسانی به‌صورت دوجبهی عمل نموده است؛ یعنی یک وجه، امتیازات مثبت برای افرادی که مسائل اخلاق و شرافت انسانی را رعایت می‌کنند که شامل کمک به هم‌نوع، امانت‌داری، رعایت قوانین، صداقت و راست‌گویی، کنترل خشم و غیره می‌باشد. در وجه دیگر، امتیازات منفی است که برای افرادی که به‌واسطه عدم رعایت مسائل اخلاقی و شرافت انسانی، دچار انحطاط یا تخلفات قانونی می‌شوند و به‌واسطه رأی دادگاه دارای سوابق جزایی و کیفری می‌باشند. اعمالی که طبق نظر گروه تخصصی امتیازات منفی دارند شامل: قتل عمد - اختلاس بزرگ - کلاهبرداری شبکه‌ای و وسیع - سر باند سرقت‌های شبکه‌ای و بزرگ - زورگیری - گروگان‌گیری - قاچاق مواد مخدر - قاچاق اعضا و انسان - تجاوز - قتل غیر عمد یا مشارکت در قتل - اختلاس کوچک - کلاهبرداری کوچک - مشارکت در قاچاق و غیره - خرده‌فروشی مواد مخدر - قاچاق - فساد و رسوایی اخلاقی - اعتیاد به مواد مخدر و روان‌گردان و الکل - خیانت به همسر و ازدواج مجدد - مسئول مرگومیر یا نقص عضو ناشی از حوادث کار یا تصادفات - حبس به دلیل دیه یا چک برگشتی - از دست دادن یک موجود یا موقعیت معنوی عاطفی به دلیل سهل‌انگاری و بی‌مبالاتی - رشوه و فساد شغلی - تخلفات مرتبط با بی‌وجدانی و کارهای غیر شرافتمندانه در کار - عوام‌فریبی و ریاکاری اجتماعی و زهد ریایی - آسیب به محیط‌زیست در سطح وسیع و یا رها کردن مواد آلاینده تصفیه نشده به محیط‌زیست می‌باشد.

بحث بعدی درباره معنویت و ارتباط آن با ایده سنجش شایستگی و اخلاق می‌باشد. اصولاً معنویت برای انسان معنوی معنا پیدا می‌کند. استاد مصطفی ملکیان فیلسوف و روشنفکر ایرانی معتقد است، انسان معنوی انسانی است که زندگی‌اش نیک باشد و هرکسی بخواهد این چنین باشد، باید سه شرط داشته باشد: ۱- مطلوب‌های اخلاق در او به وجود آید. ۲- مطلوب‌های روان‌شناختی در او به وجود آید ۳- زندگی‌اش دارای ارزش و معنا باشد. معنای زندگی، یکی از دغدغه‌های انسان امروزی، خصوصاً در غرب می‌باشد. معنای زندگی روی سه مفهوم تمرکز دارد: ۱- هدف زندگی ۲- ارزش زندگی ۳- کارکرد زندگی و با توجه به این سه معنا، نظریه‌های مختلفی ارائه گردید. بزرگ‌ترین هدف ما انسان‌ها در دنیا این است که به رضایت باطنی برسیم که این رضایت سه مؤلفه دارد: ۱- آرامش ۲- شادی ۳- امید. (نعمتی، ۱۳۹۴) [۱۹]

همانطوریکه قبلاً ذکر شد، ایده سنجش شایستگی به دنبال سنجش موفقیت‌ها و دستاوردهای فرد در طول زندگی، می‌باشد و به‌هیچ‌وجه، منظور از موفقیت، راه‌های کسب موفقیت یا انگیزه‌های موفقیت نمی‌باشد، بلکه هدف این ایده، سنجش میزان موفقیت، مفید بودن و شایستگی‌های افراد جهت برقراری شایسته‌سالاری در جامعه است و مطمئناً برای رسیدن به این اهداف، معنویت نقش زیادی خواهد داشت و نتایج و دستاوردهای اخلاقی زیادی برای فرد در زندگی دارد. به‌عبارت‌دیگر، ابزار سنجش موفقیت، توان

سنجش میزان معنویت افراد را ندارد ولی برخی از نتایج و دستاوردهای معنویت را که در اخلاق فرد ظهور یافت را سنجش و ارزیابی می‌کند و لذا آیتم معنویت را امتیاز گذاری نمی‌کند.

برخی از صاحب‌نظران معتقدند که هدف و معنای زندگی، رضایت خداوند و رسیدن به آرامش است و در هر کار یا موفقیتی، نیت انسان مهم است که فقط خداوند، بر نیت انسان‌ها آگاه است؛ که البته این موضوع منافاتی با ایده سنجش شایستگی ندارد چون ابزار سنجش موفقیت با داشتن آیت‌هایی مانند اخلاق و شرافت انسانی و آیت‌های دیگر، رضایت خداوند و آرامش درونی انسان را در نظر دارد و به‌نوعی بسیاری از آیت‌های موفقیت، وسیله آرامش انسان می‌باشند؛ همچنین بنا بر نظر این صاحب‌نظران که: فقط خداوند است که بر نیت انسان‌ها آگاه می‌باشد، ایده سنجش شایستگی قصد سنجش نیت‌ها را ندارد و گرنه چه‌بسا انسان‌هایی هستند که قصد و نیت انجام کارهای بزرگ و مفید را دارند ولی ممکن است در عمل نتیجه مطلوب را نداشته باشند.

ع- موضوع موفقیت در حفظ محیط‌زیست و ارتباط با طبیعت:

محیط‌زیست مجموعه عوامل فیزیکی، شیمیایی، اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی، بیولوژیکی و زیباشناختی است که بر افراد و جوامع تأثیر می‌گذارد و از آن‌ها تأثیر می‌گیرد؛ پیشرفت علم و فناوری همراه با تکامل انسان، باعث پیشرفت‌های زیادی در زندگی و حیات انسان شده است؛ اما این پیشرفت‌ها باعث آلودگی‌های زیادی نیز شده است که بر محیط‌زیست، تغییرات غیرقابل جبرانی وارد کرده است. در مقوله موفقیت افراد در ارتباط با طبیعت و حفظ محیط‌زیست، بررسی روند تکاملی زندگی انسان در محیط‌زیست، شاید بتواند این موضوع را روشن‌تر و قابل‌درک نماید.

در بررسی روند تکامل تدریجی انسان، از انسان اولیه تا انسان متمدن امروزی (از یک‌میلیون سال قبل تا آلان)، پنج مرحله را می‌توان تقسیم‌بندی کرد: (میلر، ۱۹۹۲) [۲۲]

۱- جامعه شکارچیان بدوی (انسان در طبیعت) - انسان اولیه، نه چنگال، نه دندان و نه سرعت زیاد داشت ولی به خاطر بهره‌گیری از عوامل زیر توانست زنده بماند و بقایش را حفظ کند: استفاده از ابزار برای تهیه غذا و لباس، همکاری و تشکیل زندگی اجتماعی و درنهایت استفاده از زبان برای بهره بردن از همکاری و تجربیات یکدیگر؛ شکارچیان اولیه در دسته‌های کوچک تا ۵۰ نفر، زندگی می‌کردند و بیشتر اطلاعاتشان برای یافتن آب و گیاه و حیوان بود. مالکیت وجود نداشت، به‌جز مالکیت لوازم شکار؛ خانه ثابتی نداشتند و جهت یافتن غذا، در حرکت بودند؛ آن‌ها کاملاً متکی به محیط بودند و جمعیت‌شان به فراوانی آذوقه بستگی داشت؛ آن‌ها خود را با محیط تطابق می‌دادند و بیشتر از سلاح‌های پرتابی استفاده می‌کردند.

۲- جامعه شکارچیان پیشرفته (انسان در طبیعت) - تدریجاً انسان آموخت که وسایل پیشرفته‌تری ساخته و همکاری مؤثرتری با همدیگر داشته باشند و از آتش استفاده کند؛ و با ساخت تبرهای سنگی برای قطع درختان و سلاح‌های پرتابی که با همکاری یکدیگر، گله‌های بزرگی از جانوران را شکار می‌کردند. سرخپوستان پی بردند که بعد از آتش‌سوزی در یک جنگل گیاهانی می‌رویند که آهوها را جلب می‌نماید و لذا شکارچیان پیشرفته اولین انسان‌هایی بودند که با آتش‌سوزی‌های عمدی باعث تغییر در محیط‌زیست شدند ولیکن به دلیل کم بودن جمعیت‌شان، تأثیر کارهایشان در مقیاس جهانی ناچیز بود؛ ۹۹ درصد طول عمر حیات انسان، مربوط به شکارچی بدوی و پیشرفته بوده است.

۳- جامع انسان کشاورز (انسان برعلیه طبیعت) - در حدود ۱۲۰۰۰ سال قبل، انسان کشاورزی را آغاز نمود. او با اهلی کردن حیوانات و کشت گیاهان وحشی انتخاب شده، تبدیل به تولیدکننده غذا شد. انسان‌ها بعد از اهلی کردن حیوانات، به چوپان تبدیل شدند. چوپان‌ها جنگل‌ها را تراشیده و سوزانده تا بجای آن‌ها علفزار جهت خوراک گله‌ها ایجاد کنند. کشاورزی واقعی زمانی شروع شد که زمین توسط گاوآهن شخم زده شد و بعد با توسعه روش‌های کشاورزی از قبیل آبیاری، تراس‌بندی و ... تبدیل به تولیدکنندگان پیشرفته مواد غذایی شدند که گاهی مواد غذایی مازاد نیز داشتند؛ به‌مرور زمان، زندگی روستایی تبدیل به شهرنشینی شد و شکل‌گیری مالکیت و توارث، باعث افزایش سرقت و جنگ و روش‌های سیاسی قوی برای حفظ منابع غذایی شد؛ به همان نسبتی که کشاورزی رونق پیدا کرد، حق آب و زمین ارزش پیدا نمود و انسان‌ها شروع به جنگ و ستیز برای آب و زمین نمودند و مشکلات زیست‌محیطی مانند تخریب جنگل، خاک و انقراض گونه‌ها شروع شدند.

۴- جامعه انسان صنعتی (انسان برعلیه طبیعت) - انسان‌های اولیه، از عضلات و انسان کشاورز، نیروی حیوانی را نیز به آن اضافه کرد. در طول قرن ۱۸ میلادی، انسان با یک حرکت جهشی، موفق به اختراع ماشین بخار و استفاده از انرژی شیمیایی نهفته در سوخت‌ها شد. زندگی انسان صنعتی، باعث پیدایش مشکلاتی چون مهاجرت به شهرها، آلودگی‌ها و غیره شده است.

۵- جامعه انسان خاکی (انسان همراه با طبیعت) - در این مرحله از تکامل بشر، انسان‌های بی‌شماری، وارد مرحله جدیدی شدند و دریافتند که جزئی از طبیعت و نه جدای از طبیعت و یا برعلیه طبیعت هستند و برای حفظ وجود خود نیاز به حفظ طبیعت دارند؛ این به معنای، تغییر انسان از جامعه کشاورز و صنعتی که بر اساس غلبه بر طبیعت استوار بود به انسان خاکی که اساس آن همراه بودن با طبیعت است. در این مرحله از تکامل، تعداد زیادی از ساکنین زمین همدیگر را به چشم اعضای یک قبیله جهانی نگاه می‌کنند که همکاری‌شان با یکدیگر ضروری است یعنی ورود به دوره جدیدی از ارتباط خود با محیط‌زیست؛ چنین تکامل اجتماعی باید به سرعت انجام پذیرد زیرا زمان برای تکامل بیولوژیکی کوتاه است. (میلر، ۱۹۹۲) [۲۲]

با توجه به روند تکاملی حیات انسان و همچنین نیاز روانی انسان به طبیعت و نیز ضرورت حفظ محیط‌زیست برای زمان حال و آینده، ایده سنجش شایستگی با نگاه فردگرایانه (جدای از وظایف دولت و حکومت)، آیتم‌هایی را برای ارتباط انسان با طبیعت و تحقق و تکامل بیشتر جامعه انسان خاکی، طراحی نموده و آن‌ها را امتیاز گذاری کرده است. این آیتم‌ها بر اساس نظر گروه کارشناسی، در دودسته ارتباط با طبیعت (به‌عنوان نیاز انسان) و حفظ محیط‌زیست (به‌عنوان خدمت) طراحی گردیده‌اند و در مجموع ۶ آیتم دارد که هر آیتم گزینه‌های مرتبط و امتیاز خاص خود را دارا می‌باشد؛ آیتم‌های زیر موضوع‌های ارتباط با طبیعت و حفظ محیط‌زیست به شرح ذیل است:

الف - ارتباط با طبیعت:

۱- آیتم بومگردی: بازدید یا اقامت از بوم‌های معروف مانند قله دماوند، جنگل حرا، تالاب انزلی، میانکاله، باران کوه، تنگه واشی، شادگان، دریوک، آبشارها و چشمه‌های معروف و یا اقامتگاه‌های معروف مانند قلعه رود خان، تالارخانه، رنگین خانه، کریاس، خان نشین، سه نیک، اوروزا، خالو، کتام، پردارو، ساسنگ، حاج داود، سرای صالح و...

۲- آیتم میزان اطلاعات علمی درباره محیط‌زیست

۳- آیتم دفعات کمپینگ و اقامت در طبیعت (زندگی یک یا چندروزه به سبک انسان‌های اولیه در طبیعت)

ب- حفظ محیط زیست:

۱- آیتم قبول مسئولیت کاشت و نگهداری درخت در طبیعت - ایده سنجش شایستگی در طراحی این آیتم، دست به ابتکار زد و پارسل های مشارکتی را جهت کاشت و نگهداری درختان در طبیعت، توسط افراد به طور داوطلبانه، تعریف نموده است؛ پارسل مشارکتی، حیطه ای است با مساحت مشخص که یک نفر به عنوان مدیر پارسل کلیه مراسم های قانونی و اداری آن را جهت شروع درختکاری مشارکتی انجام می دهد و مسئولیت کلیه مطالعات، کارهای اداری، نقشه ها و اجرا و همچنین مدیریت نگهداری حیطه را به عهده می گیرد و افراد داوطلب دیگر، با هماهنگی مدیر پارسل مشارکتی، کاشت و نگهداری تعدادی مشخص از درختان تحت مسئولیت خود را انجام می دهند. بدیهی است که بیشترین امتیاز این آیتم را، با توجه به مسئولیت و مشکلات آن، مدیر پارسل کسب خواهد نمود و در مراتب بعدی، افراد با توجه به مسئولیت کاشت و نگهداری تعداد درختی که قبول می کنند امتیاز می گیرند و فرد هرچه تعداد بیشتری درخت را کاشت و نگهداری کند، امتیاز بیشتری کسب خواهد نمود. در مواردی با توجه به شرایط فرهنگی و امکانات، می توان درختان کاشته شده را با نام افراد مشارکت کننده، پلاک کوبی کرد.

۲- دوستی با طبیعت و حیات وحش - گزینه های این آیتم به شرح ذیل می باشد: سابقه دوستی و کمک به حیات وحش (آب، غذا، پناهگاه و ...)، عضو فعال یکی از NGO های زیست محیطی، تجربه شکار لحظه ها (عکس و فیلم از حیات وحش)، اخلاق زیست محیطی و سبک زندگی دو ستدار زمین (مصرف گرایی کمتر - استفاده از وسایل نقلیه عمومی و دوچرخه - قیض آب و برق و گاز کمتر - کمک به جمع آوری و تفکیک زباله - مصرف کمتر پلاستیک و ...)، زندگی در روستا و یا دارای باغ و باغچه، عضو فدراسیون کوهنوردی، عضو انجمن های حمایت از حیوانات.

۳- مدیریت، رهبری یا مبتکر اقدامات و فعالیت هایی در جهت حفظ، آموزش و مشارکت محیط زیست، در سطح محله، شهر، استان یا کشور.

غ - موضوع موفقیت اقتصادی و مالی (پول، درآمد و ثروت):

پول و درآمد یکی از مهم ترین و تأثیرگذارترین شاخص ها در زندگی افراد است. اگرچه بسیاری از افراد معتقدند که پول مهم ترین چیز در زندگی انسان نیست، اما بدون شک روی موارد بسیار مهمی مانند غذا، لباس، تحصیل، تحقیق، سلامت و تفریح، تأثیر مستقیم دارد. معمولاً اشخاص پردرآمد، به طور متوسط، نسبت به کم درآمد ها شادتر هستند چون آن ها کمتر نگران موضوعاتی مثل محل زندگی، غذا، و وسایل رفاهی و پرداخت هزینه های زندگی شان هستند؛ همچنین آن ها می توانند زمان بیشتری را برای خانواده صرف کنند و فرصت هایی برای روابط دوستانه جدید ایجاد کنند.

از طرف دیگر پول تنها راه شادی نیست و بسیاری از شادی های ارزشمند و ماندگار دنیا، رایگان هستند؛ همچنین افزایش درآمد، اغلب با صرف وقت و کار و مسئولیت بیشتر همراه است که ممکن است فرصت انسان برای تجربه های مثبت و فعالیت های تفریحی را محدود کند؛ بنابراین میزان درآمد و ثروت باید در حد مطلوبی باشد تا بتوان آن را موفقیت اقتصادی و مالی برشمرد؛ یعنی نه کم و نه زیاد و لذا جا دارد در بحث تعادل کار و زندگی، واژه ای به نام ثروت ایدئال را تعریف کرد و آن میزان ثروتی است که فرد برای داشتن رفاه، آرامش و امنیت آینده باید داشته باشد و در عین حال وقت و انرژی فرد را برای موفقیت های دیگر نگیرد. محققان با

بررسی زندگی افرادی که به‌طور ناگهانی پول زیادی به دست آورند، مانند برندگان قرعه‌کشی یا بلیط بخت‌آزمایی، به این نتیجه رسیدند که به دست آوردن پول بیشتر، به معنای خوشبختی بیشتر نیست. داشتن ثروت بیش‌ازاندازه، شاید از برخی لحاظ موفقیت محسوب شود و برای فرد امکانات و رفاه زیادی به همراه داشته باشد ولی مطمئناً مانع موفقیت در برخی از ابعاد دیگر می‌شود.

در استخراج آیتم‌های موفقیت و طراحی ابزار سنجش موفقیت، هیچ‌کدام از افراد مصاحبه‌شونده، موفقیت اقتصادی و مالی را به‌عنوان بخشی مهمی از موفقیت در زندگی، نادیده نگرفتند و بیشترشان، امتیاز زیادی برای این موضوع قائل شدند. ولی بیشتر افراد موفق و متخصص معتقد بودند که ثروت و پول بیش‌ازاندازه، آرامش را از انسان سلب می‌کند. از طرف دیگر موفقیت‌های اقتصادی و مالی، چون باعث توسعه و آبادانی کشور و همچنین باعث اشتغال و کارآفرینی در جامعه می‌شوند، نوعی خدمت به حساب می‌آید. همچنین بسیاری از صاحب‌نظران در بحث اخلاق، معتقدند که برای کمک بیشتر به نیازمندان، به پول و درآمد بیشتری نیاز می‌باشد؛ لذا در ابزار سنجش موفقیت، آیتم‌های موفقیت اقتصادی و مالی، طوری طراحی شده‌اند که امتیاز کل این بخش، با تناسب، بین پنج آیتم تقسیم‌شده که عبارت‌اند از: ۱- رتبه اعتباری در سامانه سنجینه ۲- درآمد ماهیانه ۳- ارزش اموال منقول و غیرمنقول ۴- میزان پس‌انداز و سپرده ۵- میزان مالیات پرداختی در سال. نکته حائز اهمیت در طراحی آیتم‌های موفقیت اقتصادی و مالی ابزار سنجش موفقیت، آیتم میزان مالیات پرداختی در سال است که طراحی این آیتم، دو حسن بزرگ دارد: اول اینکه باعث انگیزه افراد جهت پرداخت مالیات با میل و رغبت بیشتر می‌شود و بینش افراد را در پرداخت مالیات، نه به‌عنوان یک وظیفه، بلکه به‌عنوان یک موفقیت، تغییر می‌دهد. حسن دوم این است که برای اینکه افراد بتوانند از امتیاز آیتم میزان درآمد ماهیانه برخوردار شوند، باید میزان درآمد ماهیانه مورد ادعا افراد، با میزان مالیات پرداختی تناسب داشته باشد؛ یعنی مالیات درآمد خود را پرداخت کرده باشند. پرواضح است که پرداخت به‌موقع و خودجوش مالیات، باعث توسعه و آبادانی کشور و شکوفایی موفقیت‌های اجتماعی می‌شود.

ف - موضوع موفقیت‌های فوق‌العاده و خاص:

برخی از افراد موفقیت‌های خاص یا غیرمعمول و بیش از انتظار و بعضاً باورنکردنی را در زندگی خود کسب می‌کنند و در شغل، کار، هنر، ورزش و یا فعالیت‌های اجتماعی، موفقیت بیش‌ازاندازه و فوق‌العاده‌ای به دست می‌آورند که معمولاً در سطح استان یا کشور و یا حتی دنیا، مطرح می‌شوند. ایده سنجش شایستگی با توجه به اهمیت چندجانبه موفقیت‌های فوق‌العاده و خاص و تأثیر آن‌ها بر سایر موفقیت‌ها در زندگی بخصوص موفقیت‌های اجتماعی مانند وطن‌دوستی، خدمت و مفید بودن، امتیاز جداگانه‌ای برای آن قائل شده است. در زیر چهار گزینه موفقیت‌های فوق‌العاده و خاص آورده شد که هر گزینه امتیاز مخصوص به خود را دارد:

۱- برگزیده جایزه نوبل - جوایز بین‌المللی ادبی و هنری و معادل آن - کاشفان بیماری یا دارو و درمان جدید - ثبت اختراع بین‌المللی - دانشمندان و نظریه‌پردازان بین‌المللی علوم مختلف - برگزیدگان چهره‌های ماندگار کشور - رئیس‌جمهور و وزرا - مقامات کشوری، لشکری تراز اول

۲- موفقیت‌های شغلی ۱: مالکین برنده‌های بین‌المللی مواد غذایی و دارو - کارآفرینان نمونه هر شهر و استان - هنرمندان و مجری ها و خواننده‌ها و هنرپیشه‌ها و کارگردان‌های بین‌المللی یا چهره ملی - مدال‌آوران المپیک و جامه‌های جهانی و قاره‌ای و برگزیدگان

قوی‌ترین مردان و ... در ورزش‌های انفرادی و اعضای تیم ملی در ورزش‌های تیمی - پزشکان فوق تخصص یا متخصص عضو هیئت‌علمی - اعضای هیئت‌علمی با درجه استادی و یا چهره علمی بین‌المللی - جراح‌های معروف در هر شهر و استان

۳- موفقیت‌های شغلی ۲: مالکین فروشگاه‌ها و رستوران‌ها و شرکت‌ها و مؤسسات زنجیره‌ای - بازرگانان و واردکنندگان و صادرکنندگان بزرگ - پیمانکاران بین‌المللی - مجری و مدیر پروژه‌های مهم ملی یا بین‌المللی - مدال‌آوران کشوری ورزش‌های مختلف - رکورد زنی گینس در امور مهم و ورزشی - سفر به دور دنیا با دوچرخه یا فاتح کل قله‌های بلند دنیا و یا نظایر آن - برگزیدگان نهایی مسابقات استعدادیابی مانند ایکس فاکتور یا هوش برتر یا عصر جدید یا برنده باش و... - اولین‌ها، بهترین‌ها و معروف‌ترین‌های هر شغل در سطح کشور یا استان - مؤسس، دبیر و عضو فعال احزاب سیاسی - افراد خبره و کارآفرین برگزیده سایت میدون (ستاد رفع موانع تولید) و یا موارد مشابه.

۴- اعضاء بنیاد ملی نخبگان و استعدادهای درخشان - برگزیده دختر یا پسر شایسته و نظایر آن - برگزیده چهره‌های مردمی سال و رتبه‌های زیر ۱۰ کنکور

ق- موضوع وطن پرستی - احساس تعلق - خدمت به جامعه:

وطن پرستی یعنی عشق و دل‌بستگی به میهن و مردم آن و وطن پرست کسی است که به کشور خود عشق می‌ورزد و به سرنوشت کشورش حساس است و همه تلاشش را بکار می‌گیرد تا کشورش به بالندگی و افتخار برسد. صاحب‌نظران معتقدند، وطن مکانی است که فرد در آن زندگی می‌کند و یا با آن مکان، ارتباط طبیعی دارد مثلاً در آن مکان متولد شده باشد و آداب، سنن، حقوق، اخلاق و مذهب مردم آن مکان را پذیرفته باشد. وطن پرستان واقعی، وطن را همانند دوست خود تصور می‌کنند و در شرایطی که این دوست در سلامت و بالندگی می‌باشد، به او افتخار می‌کنند و عشق می‌ورزند و در شرایطی که این دوست دچار بیماری گردد و در برخی از ارکان و اجزای آن مانند محیط‌زیست یا اجتماع یا اقتصاد آن مشکل یا فقدان ایجاد گردد، درصدد کمک و رفع مشکل برمی‌آیند.

در مقابل وطن پرستان، وطن فروشان وجود دارند. وطن فروشان، آبرو، اعتبار، اعتماد، اعتقاد، سلامت، محیط‌زیست، فرهنگ، آینده مردم وطن خود را از قیمت ناچیز تا قیمت گزاف می‌فروشند و بیشترین صدمه را وطن‌فروشان که آبرو، اعتماد و اعتقاد وطن و مردم آن را می‌فروشند، وارد می‌کنند؛ مسئول اختلاس گری که با پول زیاد از مملکت فرار می‌کند، اعتبار، سلامت و آینده وطن را فروخته است؛ تولیدکننده‌ای که مواد زائد خروجی کارخانه‌اش را بدون تصفیه کردن، به آب یا هوا رها می‌کند، محیط‌زیست وطن را فروخته است؛ نماینده‌ای که با هزار کار درست و نادرست رأی مردم را می‌گیرد و پس از ورود به مجلس یا شورا مردم را فراموش و به فکر منافع شخصی است، اعتماد و آینده وطن را فروخته است، افرادی که پول مملکت را در شرایط بحرانی، نه از روی اجبار و یا فرار، تبدیل به دلار و یورو می‌کنند و آن را در کشور خارجه سرمایه‌گذاری می‌کنند، اعتبار و ثروت وطن را فروخته‌اند. مطمئناً همه شما در هر شغل و مقام و جایگاهی می‌توانید ده‌ها و صدها مصادیق وطن‌فروشی را ذکر کنید و نگارنده، از ذکر مثال‌های بیشتر در این رابطه، امتناع می‌کند.

در اولین روز سال تحصیلی دخترم، معلم جدید از دانش آموزان پایه ششم، سؤال کرد که: در آینده، می‌خواهید چه کاره شوید؟ جواب‌های دانش آموزان در حیطه‌های مختلف بود ولی جواب برخی از دانش آموزان، نظر دخترم را جلب کرد و از من سؤال کرد که چرا برخی از دانش آموزان، در پاسخ این سؤال معلم، گفتند که می‌خواهیم به خارج از کشور برویم؛ آیا رفتن به خارج از کشور شغل است؟ یعنی کشور ما آن قدر خراب است که برخی از بچه‌ها، به‌عنوان شغل و هدف آینده‌شان مهاجرت به خارج را انتخاب کنند؟ و اگر هم کشور و وضعیت خوبی نداشته باشد، چرا آن را در دست نکنیم؟ این مسئله، ضمن این‌که از لحاظ اجتماعی و روان‌شناسی قابل‌بررسی و تأمل است، ریشه در تربیت والدین و تفکرات آن‌ها دارد و نشان از آن دارد که بسیاری از خانواده‌ها، به وطن خود احساس تعلق ندارند و یا نتوانسته‌اند واژه وطن‌پرستی را برای فرزند خود تعریف کنند.

سنجش و اثبات میزان وطن‌پرستی افراد کار مشکلی است. در واقع وطن‌پرستی، یک انگیزه قوی برای موفقیت‌های اجتماعی می‌باشد و مجموع موفقیت در چندین موضوع و آیت، می‌تواند به وطن‌پرستی و احساس تعلق افراد ربط داشته باشد و حاصل و دستاورد افراد وطن‌پرست، موفقیت و شکوفایی اجتماعی است ایده سنجش شایستگی طبق قاعده کلی خود انگیزه‌ها و راه‌های کسب موفقیت را نمی‌سنجد ولی موارد و آیت‌هایی از وطن‌پرستی که فرد برای موفقیت‌های اجتماعی خرج می‌کند را شناسایی نموده است و لذا آیت‌هایی که نتیجه و دستاورد وطن‌پرستی است را امتیاز گذاری نموده است:

۱- هزینه کردن از وقت و علم، پول و فکر خود برای موضوعات سلامت - محیط‌زیست - اخلاق - فرهنگ - عدالت - آزادی - فساد - تبعیض - امنیت - حفظ میراث فرهنگی - فرار مغزها - سنت و فرهنگ اصیل ایرانی - ایجاد جایگاه برای افراد شایسته - اعمالی که باعث حفظ آبرو و خوش‌نامی ملی ایران می‌شود.

ضریب تأثیر * تعداد امتیازهای فعالیت * تعداد موضوع موفقیت اجتماعی = امتیاز موفقیت وطن‌پرستی

تأثیر رهبری + تأثیر علمی و فکری + تأثیر مالی + تأثیر تأسیس یا شروع = ضریب تأثیر

۲- میزان وطن‌پرستی یا وطن‌فروشی: * ضریب تعلق برای: مهاجرین خارج از کشور ۰,۲، برای ساکنین مناطق محروم ۱,۲، مناطق غیر محروم ایران ۱، برای جانبازان و ایثارگران (جنگ، آتش‌نشان، پزشک و ...) ۱,۵، و برای مصادیق وطن‌فروشی صفر ۱۰۰ / ضریب تعلق * (موفقیت‌های خاص + موفقیت مالی + نمره زبان + تحقیقات و پژوهش + نمره کار و اشتغال) = نمره تعلق

لازم است درباره گزینه سوم و ضریب تعلق، توضیح مختصری داده شود؛ توجیه و فلسفه ضریب تعلق این است که افرادی که در پنج موضوع موفقیت در کار و اشتغال، تحقیقات و پژوهش، زبان خارجه، موفقیت مالی و موفقیت‌های خاص و فوق‌العاده، دارای موفقیت زیادی باشند، هم برای مهاجرت و زندگی در کشورهای خارجه مشکلی ندارند و می‌توانند از پیشرفته‌ترین کشورها با بهترین شرایط پذیرش بگیرند و هم می‌توانند برای وطن خود مفید باشند؛ لذا افرادی که این شرایط را داشته باشند ولی مهاجرت نکنند و در کشور خود زندگی کنند، چیزی جز وطن‌پرستی و احساس تعلق شدید به وطنشان نیست؛ حالت خاص‌تر این است که فرد در منطقه محروم وطن خود زندگی کند و لذا انگیزه آن نمی‌تواند علاوه بر وطن‌پرستی، خدمت به مردم محروم وطنش نباشد. نکته مهم این‌که، جهت سنجش مصادیق وطن‌فروشی از سامانه سنجش رضایت مردم کمک گرفته می‌شود که در صفحات بعدی کتاب تشریح می‌شود. همچنین برخی از مؤلفه‌های وطن‌پرستی مانند حفظ محیط‌زیست یا مبارزه با فقر، با موضوعاتی چون ارتباط با طبیعت و اخلاق نیز مرتبط می‌باشد و تکراری به نظر می‌رسند ولی تفاوتی که وجود دارد این است که در مؤلفه‌های وطن‌پرستی، فرد با گذاشتن وقت، سرمایه و زندگی خود، با افراد یا جریان‌های مخرب محیط‌زیست یا اخلاقیات مبارزه می‌کند.

با تمام این او صاف، به نظر می‌رسد که برای سنجش میزان وطن‌پرستی افراد و سنجش کارهایی که وطن‌پرست‌های واقعی در عمل انجام می‌دهند، به تحقیقات و نوآوری‌های بیشتری نیاز است که در پیوست، موضوعاتی که نیاز به تحقیقات بیشتری دارند، آمده است و امیدواریم متخصصان این حوزه، در این زمینه جهت دقیق‌تر شدن ابزار سنجش موفقیت ما را یاری نمایند.

۳- بحث بعدی در این مقال موضوع خدمت به مردم و جامعه است که در کنار وطن‌پرستی، یکی از مهم‌ترین موضوع ابزار سنجش موفقیت است که در اکثر موضوعات ابزار سنجش موفقیت ریشه دارد و در بسیاری از موارد نمی‌توان آن را از موضوعات دیگر جدا کرد. برای مثال تفکیک این موضوع از موضوع رضایت مردم بسیار مشکل است. در اکثر مشاغل و کارها دو جنبه منافع فردی و منافع جمعی وجود دارد که افراد با میل خود، انتخاب می‌کنند و لذا ابزار سنجش موفقیت برای افرادی که انتخاب‌هایشان در زندگی طوری است که منافع جمع را بر منافع شخصی ترجیح دادند و یا اینکه حداقل منافع جمع را نیز در کنار منافع فردی، در نظر داشتند، امتیاز قائل شده است و لذا فرمولی را برای محاسبه میزان خدمت به مردم طراحی نموده است:

جمع امتیاز نوع خدمت * مدت ماندگاری خدمت * تعداد افراد تحت تأثیر * سهم فرد در خدمت = نمره خدمت

سهم فرد در خدمت: ۱ تا ۱۰ درصد (۱ امتیاز) - ۱۰ تا ۲۵ (۲ امتیاز) - ۲۵ تا ۵۰ (۳ امتیاز) - ۵۰ تا ۸۰ (۴ امتیاز) - بیش از ۸۰ (۵ امتیاز)

تعداد افراد تحت تأثیر: تا ۱۰۰۰ نفر (۱ امتیاز) - ۱۰۰۰ تا ۱۰۰۰۰ (۲ امتیاز) - ۱۰۰۰۰ تا ۱۰۰۰۰۰ (۳ امتیاز) - ۱ میلیون (۴ امتیاز) - ۱ م تا ۵۰ م (۵ امتیاز) - بیش از ۵۰ میلیون (۵ امتیاز)

مدت زمان ماندگاری: تا ۱ سال (۱ امتیاز) - ۱ تا ۱۰ سال (۲ امتیاز) - ۱۰ تا ۱۵ سال (۳ امتیاز) - ابدی (۴ امتیاز)

نوع خدمت: ۱- خدماتی که باعث رفاه، آسایش، رونق اقتصادی و کارآفرینی می‌شوند (۲ امتیاز) - ۲- خدماتی که باعث کاهش درد و رنج و مرگومیر افراد می‌شوند (۳ امتیاز) - ۳- خدماتی که باعث اصلاح و بهینه‌سازی اوضاع جامعه در زمینه‌های عدالت، قانونمندی، فساد، محیط‌زیست، فقر، فرهنگ، سلامت، هنر، ورزش می‌شود (۳ امتیاز) - ۴- خدماتی که باعث ارتقا و آموزش علم و دانش می‌شود (۲ امتیاز)

ل- موضوع خودساختگی و گذشته زندگی:

خودساختگی یعنی اینکه با تلاش فراوان بتوانیم به موفقیت‌های بزرگی در زندگی برسیم. آدم‌های خودساخته با آدم‌های عادی تفاوت دارند و اصول کاری خاصی برای خود در نظر می‌گیرند. این اصول شامل: داشتن هدف، تلاش بی‌وقفه، شکستن مرزها، محدودیت‌ها و ناهمواری‌ها، برنامه‌ریزی و غیره هستند که در مورد آن‌ها زیاد شنیده‌ایم. فرد خود ساخته، فردی است که در صدد واقعیت دادن به توانایی‌های خود است. یعنی کسی که قابلیت‌های خود را شناخته و برای رسیدن و کامل کردن آن‌ها تمام تلاش خود را انجام می‌دهد. افراد خود ساخته، از گذشته ناخوشایند و ناهموار خود عبور می‌کنند و با اتکا به نقاط قوت و توانایی‌های خود به موفقیت و خوشبختی می‌رسند. برعکس، برخی افراد دیگر در گذشته زندگی خود مانده‌اند. آن‌ها دائماً به گذشته پر از درد و رنج خود فکر می‌کنند و دائماً تلخی آن روزها را به خاطر می‌آورند؛ اما توقف در گذشته نه تنها باعث رنج و عذاب می‌شود، بلکه باعث بروز بیماری‌های روانی چون افسردگی و سرانجام مرگ می‌شود.

بسیاری از افراد، ناخواسته، گذشته تلخ و ناخوشایندی در زندگی خود داشته‌اند و از زمانی که متولد شده‌اند و یا از دوران کودکی، زندگی دردناک و یا پرتنش را شروع کرده‌اند؛ ایده سنجش شایستگی، افرادی که دارای نقص مادر زادی مانند نابینایی، ناشنوایی، معلولیت جسمی و حرکتی و یا بیماری‌های خاص و مادر زادی بوده‌اند را به‌عنوان گذشته ناخوشایند معرفی کرده است؛ همچنین افرادی که وضعیت مالی و رفاه خانواده‌شان در گذشته (تا ۲۰ سالگی) اصلاً خوب نبود (زیرخط فقر) و یا سایه پدر و مادر را بر سر نداشتند را به‌عنوان گذشته غیرطبیعی معرفی کرده است و مطمئناً افرادی که دارای چنین گذشته‌ای بوده‌اند، راه سخت‌تری برای رسیدن به موفقیت داشته‌اند و شرایط چنین افرادی خیلی با افرادی که گذشته نرمال داشته‌اند، متفاوت است و رسیدن آن‌ها به موفقیت نیاز به تلاش و پشتکار و درایت بیشتری داشته است و لذا ابزار سنجش موفقیت برای چنین افرادی امتیاز ویژه قائل شده و یک موضوع مستقل با نام خود ساختگی و گذشته زندگی را برای این افراد اختصاص داده است که گزینه‌های این آزمون هر یک از موارد ناخوشایند یا ناگوار گذشته زندگی می‌باشد و لذا ضربی افزایشی برای نمره موفقیت افرادی که دارای گذشته ناخوشایند و غیرطبیعی بوده‌اند، در نظر گرفته شده است و با توجه به این ضریب، چند درصد به نمره موفقیت فرد افزوده می‌شود. بدیهی است هر چه قدر گذشته افراد ناگوارتر باشد این ضریب بالاتر بوده و درصد بیشتری را بر نمره موفقیت فرد می‌افزاید. در صورتی که فردی دارای چند مورد از موارد گذشته تلخ و ناخوشایند باشد، مجموع موارد به‌عنوان ضریب گذشته محاسبه می‌گردد؛ در جدول ذیل ضرایب هر یک از موارد گذشته تلخ و ناخوشایند که توسط گروه کارشناسی تعیین گردیده‌اند آمده است:

ردیف	شرح گذشته ناهموار و ناخوشایند	ردیف	شرح گذشته ناهموار و ناخوشایند	ضریب
۱	نابینایی	۱۱	انواع سندرم داون و ترنر (منگول)	۰,۲
۲	کر و لالی	۱۲	کری تنیسم (کوتولگی)	۰,۱
۳	نداشتن دو دست و پا	۱۳	داشتن بیماری‌های خاص یا خطرناک	۰,۱
۴	نداشتن دودست	۱۴	داشتن اختلالات گفتاری و لکنت و...	۰,۰۵
۵	نداشتن یک دست و یک پا	۱۵	نداشتن پدر و مادر	۰,۰۷
۶	نداشتن یک دست	۱۶	نداشتن پدر یا مادر	۰,۰۵
۷	انواع CP (فلج مغزی)	۱۷	متارکه پدر و مادر	۰,۰۳
۸	ضایعه نخاعی - فلج گردن به پایین	۱۸	وضعیت مالی و رفاهی زیرخط فقر	۰,۰۴
۹	ضایعه نخاعی - فلج کمر به پایین	۱۹	بدنامی خانوادگی	۰,۰۳
۱۰	اوتیسم	۲۰	تقدیر ناگوار و یا فوت عزیز	۰,۰۳

جدول ۴-۴- جدول ضرایب گذشته تلخ و ناخوشایند زندگی افراد

م- موضوع امتیاز موفقیت همسر و فرزندان:

فرزندان میوه زندگی مشترک انسان‌ها هستند که تربیت فرزندان موفق از مهم‌ترین دغدغه‌های والدین است. همه افراد دو ست دارند فرزندان موفق، خوشبخت و شایسته‌ای داشته باشند؛ به‌عبارت‌دیگر داشتن فرزندان موفق، مفید و خوشبخت، خود موفقیتی

بزرگ در زندگی است. تربیت فرزندان موفق همانند سرمایه‌گذاری برای آینده است و دیدن رشد و پیشرفت فرزندان و رسیدن آن‌ها به موفقیت، هدف نهایی بیشتر افراد موفق است؛ اما فراهم کردن راهکارها و بستری که موفقیت فرزندان را تضمین می‌کند، قطعاً آسان نیست و لازمه آن صبر، پشتکار، فداکاری و برنامه‌ریزی است. بسیاری از افراد وقت و زندگی خود را وقف فرزندان خود می‌کنند و جهت تربیت و موفقیت فرزندان خود از وقت و رفاه و تفریح خود مایه می‌گذارند و پروا ضح است که احتمال موفقیت فرزند آن‌ها چندین برابر بیشتر می‌باشد و فرزندان موفق، مفید و خوشبخت تحویل جامعه می‌دهند. همچنین داشتن هم‌سری موفق و خوشبخت که شریک زندگی فرد می‌باشد نیز موفقیتی بزرگ برای افراد می‌باشد. بی‌شک هرکسی در موفقیت همسر یا فرزند خود سهم بزرگی دارد.

ایده سنجش شایستگی، با توجه به اهمیت موفقیت همسر و فرزندان در زندگی و تأکید گروه کارشناسی، طوری طراحی گردید که هر فرد، در صورتی که همسر یا فرزندان موفق و خوشبختی داشته باشد و عنوان موفقیتشان (نمره عمرشان) از نمونه بالاتر باشد، از موفقیت همسر و فرزندش سهم می‌برد و درصدی از نمره موفقیت همسر و فرزندان به فرد اختصاص داده می‌شود. گروه کارشناسی با توجه به جدول زیر، سهم و درصد موفقیت افراد از نمره موفقیت همسر و فرزندان را تعیین کرده است:

موضوع	درصد سهم فرد
امتیاز موفقیت همسر موفق	۱۰ درصد
امتیاز موفقیت فرزند اول موفق	۱۵ درصد
امتیاز موفقیت فرزند دوم موفق	۱۰ درصد
امتیاز موفقیت فرزند سوم موفق	۵ درصد

جدول ۴-۵- جدول سهم فرد از موفقیت همسر و فرزندان موفق

تأکید می‌شود که در صورتی فرد با توجه به جدول فوق، از نمره موفقیت همسر یا فرزندان خود سهم می‌برد که همسر یا فرزندان، افراد موفق باشند و عنوان موفقیتشان (نمره عمر) از نمونه بالاتر باشد.

ن- موضوع فکر برتر:

داشتن فکر برتر، فقط یک امر ذاتی نیست و مثل هر ویژگی اکتسابی دیگر، این ویژگی را نیز می‌توان به دست آورد و با مطالعه، تفکر در زندگی، می‌توان صاحب فکر برتر بود. فکر برتر یا افکار بزرگ، نتیجه تجربیات و آموخته‌های زیسته انسان‌های بزرگ است که هم موفقیتی بزرگ محسوب می‌شود و هم عامل و سبب موفقیت‌های بسیاری می‌باشد. اصولاً داشتن فکر برتر و بینش در زندگی افراد به سه شکل وجود دارد: دسته اول، مربوط به دانسته‌ها و معلومات اجتماعی و فلسفی است که افراد می‌توانند با مطالعه کتب و یا گذراندن کلاس‌های خاص، آن‌ها را کسب کنند و سنجش آن‌ها کار مشکلی نمی‌باشد و ابزار سنجش موفقیت با داشتن این آیتم‌ها و گرفتن آزمون‌هایی، افرادی که از این دسته تجربیات، دانسته‌ها و معلومات بهره‌مند هستند را سنجش و امتیاز متناسب را اعطا نماید؛ از این دسته می‌توان اصول و مبانی فلسفه و جامعه‌شناسی، زیبایی‌شناسی و هنر و ... را نام برد. دسته دوم، مربوط است

به خصوصیات فردی و اخلاقی که در ارتباط با دیگران است و آثار خوب و یا بد آن خصوصیت یا رفتار، بر افراد دیگر تأثیرگذار است. این خصوصیات و رفتارها در سامانه سنجش رضایت مردم آمده و دیگران می‌توانند با توجه به ضریبشان در مورد این خصوصیات اعلام و نمره دهی کنند. (شرح کامل این سامانه در صفحات آتی آمده است) از این دسته می‌توان مسئولیت‌پذیری، وقت‌شناسی، عدالت و انصاف، محبت و عشق به دیگران، آداب معاشرت و ... نام برد. دسته سوم موضوع فکر برتر، مواردی هستند که در فکر و اندیشه انسان است و ماهیت عملی ندارند و علیرغم اهمیت زیادی که دارند قابلیت سنجش ندارند و یا اینکه در حال حاضر، محقق و نگارنده این مجموعه، قادر به سنجش آن‌ها نمی‌باشد. از این دسته می‌توان به موضوعاتی مانند جهان‌بینی و نگاه فرد به دیگران، دنیا و مرگ، آرمان‌خواهی و نظام ارزشی فرد، چگونگی برخورد فرد با کشف و شناخت واقعیت و حقیقت، میزان اهمیت به علم و موضوعات علمی، داشتن هدف و وسیله رسیدن به هدف و تفکیک آن‌ها را نام برد.

با توجه به توضیحات فوق ابزار سنجش موفقیت با نظر گروه کارشناسی، آیتم‌های زیر را در رابطه فکر برتر پیشنهاد نموده است:

۱- تفکر و اندیشه فرد (نظرات، علایق و رفتارهای فرد در زندگی) و نحوه برخورد فرد (انعطاف یا مقاومت) در مقابل مشکلات و حوادث جدید، شکست‌ها و اشتباهات، پدیده‌های نوظهور و یا فکر و ایده جدید چگونه می‌باشد که خود دارای سه مرحله پذیرش، تغییر فکری و تغییر عملی می‌باشد.

۲- روشنفکری - میزان مطالعه و اطلاعات در زمینه علوم انسانی (فلسفه، معنویت، تاریخ و جامعه‌شناسی) و تعداد کتاب یا مقاله یا نظریه ارائه‌شده در زمینه جامعه، اخلاق و معنویت و یا فعالیت در زمینه آگاهی‌رسانی مردم و روشنگری جامعه

۳ - پیشنهاد آیتم یا گزینه جدید، جهت سنجش میزان موفقیت و تکمیل یا دقیق‌تر شدن ابزار سنجش موفقیت که چندین موضوعی که به ذهن نگارنده رسیده، در قسمت ضمیمه آمده است و افراد می‌توانند جهت تکمیل و دقیق شدن ابزار سنجش موفقیت در این موضوعات تحقیق نمایند و از امتیاز این بخش برخوردار شوند. همچنین افراد می‌توانند خود پیشنهاددهنده موضوع و عنوان تحقیقی جهت تکمیل یا دقیق شدن ابزار سنجش موفقیت باشند و بازم از امتیاز آن برخوردار شوند. بی‌شک اعتبار و پشتوانه ابزار سنجش موفقیت، دقت و کم‌نقص بودن آن است و لذا افرادی که در این امر مهم، مساعدت نمایند درخور امتیاز می‌باشند.

۴ - پیشنهاد قانون یا طرحی در مقوله وطن‌پرستی و سربلندی ایران عزیز، در جهت بهبود و ارتقاء سلامت، محیط‌زیست، اخلاق، فرهنگ، عدالت، آزادی، مبارزه با فساد، آبروی بین‌المللی و فرار مغزها که دارای مشخصات زیر باشند: ۱- منطقی، قابل‌اجرا و کاربردی باشند ۲- منفعت آن از هزینه‌اش بیشتر باشد ۳- مشکلی را در موضوعات مذکور حل کند ۴- قبلاً به‌عنوان قانون تصویب نشده باشد. مثلاً موضوع ذیل را نگارنده پیشنهاد می‌دهد: موضوع محیط‌زیست - پیشنهاد طرح مشارکت به شهرداری‌ها و سازمان منابع طبیعی در خصوص آیتم کاشت و نگهداری درخت در طبیعت جهت همکاری با افراد در راستای پارسل‌های مشارکتی

۵- امتیاز صداقت و خود اظهاری - افرادی که بیش از ۹۰ درصد اظهاراتشان در ابزار سنجش درست بوده باشد، از امتیاز این آیتم برخوردار می‌شوند.

و- موضوع رضایت مردم و محبوبیت:

داشتن محبوبیت در جامعه بسیار مهم است و افرادی که محبوبیت زیادی دارند، معمولاً افراد بسیار موفق هستند. همچنین محبوبیت و رضایت مردم، خود موفقیت بزرگی است و موفقیت‌های زیادی را در زمینه‌های اقتصادی، درآمد و ارتباطات اجتماعی و غیره به همراه دارد. عوامل زیادی مانند چهره، اخلاق و رفتار، نوع پوشش، قابل اعتماد بودن، میزان موفقیت در کار، ورزش یا هنر، روابط اجتماعی و غیره، در محبوبیت و دوست‌داشتنی بودن افراد تأثیر دارد؛ نکته مهمی که باید متذکر شویم این است که محبوبیت با شهرت فرق دارد و چه بسا افرادی که مشهور هستند ولی محبوبیت ندارند ولی بهترین حالت این است که فرد، هم مشهور باشد و هم محبوبیت داشته باشد و نکته دیگر اینکه هم میزان شهرت و هم میزان محبوبیت، با گذشت زمان دستخوش تغییر می‌شوند و معمولاً با گذشت زمان کم می‌شوند.

ایده سنجش شایستگی برای سنجش میزان محبوبیت و رضایت مردم از فرد، دست به خلاقیت زده و سامانه‌ای را جهت سنجش میزان رضایت مردم و محبوبیت طراحی کرده است. این سامانه، سنجش افراد را با توجه به محبوبیت و رضایت مردم از فرد، بر اساس اطلاعاتی که دوستان، آشنایان، ارباب رجوع‌ها، مشتری‌ها و پرسنل و در کل، همه افرادی که با فرد به هر دلیلی در ارتباط هستند، به سامانه می‌دهند، محاسبه می‌شود؛ تعداد افرادی که جهت نظر دهی در این سامانه پیشنهاد می‌شود، بستگی به نوع شغل، محل زندگی، سن و ... متغیر است. این سامانه بر اساس نظراتی که مردم در آیتم‌های ذیل، به فرد می‌دهند، امتیاز محبوبیت فرد را محاسبه می‌کند. ولی نکته حائز اهمیت این است که برخی از کارها مانند، مشاغل امنیتی، به دلیل ماهیت اصلاحی و یا بازدارندگی خود جهت ایجاد نظم در جامعه ممکن است ذات خشونت باری در خود داشته باشند که از این بابت، دارای بار منفی در نظر دهی افراد دیگر داشته باشند که برای این‌گونه مشاغل باید استثناهایی قائل گردید. در نظر سنجی میزان رضایت و محبوبیت، افراد به آیتم‌های زیر امتیاز می‌دهند و امتیازدهی با پنج نمره: ۲، ۱، ۰، ۱-، ۲- برای هر یک از موارد ذیل انجام می‌شود:

۱- عملکرد شغلی: مهارت، دقت، حوصله، مسئولیت‌پذیری و دلسوزی در کار، نظم و انضباط (ضریب ۳)

۲- وقت‌شناسی: حضور سر ساعت، تخمین درست از مدت انجام کار، تحویل به موقع کار (ضریب ۲)

۳- آداب معاشرت - ظاهر آراسته و شیک - خوش‌خلقی و خوش‌برخورد بودن - صمیمیت - شاد بودن - شاد کردن - دادن انرژی مثبت به اطرافیان - و ... (ضریب ۲)

۴- اصول اخلاقی و شرافت انسانی: صداقت و راست‌گویی - وجدان کاری - پایبندی به حقوق دیگران - انصاف - آزادگی - نداشتن دزدی و تقلب (ضریب ۳)

۵- تصمیم‌گیری جمعی و گروهی - مشورت - انتقادپذیری - منعطف بودن (ضریب ۱)

۶- روحیه مصلحت‌عامه و بینش ارجحیت منافع ملی و جمع بر منافع فرد (ضریب ۱)

۷- سخاوت و بخشش - کمک به مردم بدون چشم‌داشت (ضریب ۲)

۸- میزان مهمان‌نوازی (ضریب ۱)

۹- مصادیق وطن‌پرستی - مربوط به آیتم میزان وطن‌پرستی یا وطن‌فروشی

۱۰- کمیت سرمایه اجتماعی ارتباط (تعداد افراد با نمره عمر بالا که در رابطه با ارتباط با فرد هستند)

۱۱- کیفیت سرمایه اجتماعی ارتباط - آیتم دوست ناب

۱۲- میزان شهرت و محبوبیت (تعداد افرادی که نمره مثبت دادند)

۱۳- نمره دهی به آثار هنری فرد - بین ۱ تا ۱۰ (اثر ادبی، نقاشی، موسیقی، تئاتر و سینما، کنوکسیون، باغچه، آشپزی، هنرهای خانگی، صنایع دستی و ...)

۱۴- میزان رضایت پدر و مادر فرد

۱۵- حدس سن بیولوژیک یعنی فرد چند سال به نظر می‌رسد؟ (موضوع سلامت)

۱۶- گزارش مردم: در مورد کار غیراخلاقی فرد - آسیب به محیط‌زیست و ایجاد آلودگی، نحوه رانندگی

۱۷- آیکون ثبت آرزوها

اگر افرادی که به محبوبیت فرد، نظر دهی می‌کنند از افراد عضو تشکل مفاخر و اسطوره‌ها باشند، امتیاز نظراتشان با توجه به ضریب نظر دهی محاسبه می‌شود؛ ضریب نظر دهی برای عناوین موفقیت‌ها به شرح جدول ذیل است. این ضرایب توسط گروه کارشناسی تعیین شده است. ضریب نظر دهی، برای افراد غیر عضو ۰,۱ محاسبه می‌شود. همانطوریکه قبلاً گفته شد، افراد موفق با عناوین: کامیار، کامیاب، کامروا، فرهیخته، نمونه، الگو، مفاخر، مشاهیر نامدار، مفاخر ماندگار و اسطوره را شایسته ملی تعریف گردید که به دلیل عملکرد و شایستگی‌هایشان در زندگی، می‌توانند همانند ریش‌سفیدان جهت اظهارنظر در مورد افراد و یا مشکلات جامعه باشند؛ بدین ترتیب با طراحی این سیستم، نظر افراد موفق‌تر و شایسته‌تر در مورد مسائل اخلاقی، شرافت انسانی و همچنین نمایندگان مردم غالب‌تر و برجسته‌تر می‌شود. شاید بتوان ادعا کرد که این سیستم، همان حالت پیشرفته و سیستماتیک ریش‌سفید سالاری می‌باشد. در گذشته، ریش‌سفیدان در اقوام ایرانی، درباره همه امور قبیله و حل اختلافات اظهارنظر می‌کردند و همه افراد قبیله هم از آن‌ها تبعیت می‌کردند. در مقایسه سامانه سنجش رضایت مردم با ریش‌سفید سالاری، افراد موفق و شایسته با نمره عمر بالا همان ریش‌سفیدان جامعه فعلی هستند و هر فردی که نمره عمر بالاتری داشته باشد، ریش‌سفیدتر است و حرف و نظرش نافذتر و غالب‌تر می‌باشد با این تفاوت که در این سیستم، ریش‌سفیدان زیادی با جایگاه‌های متفاوت درباره افراد و نمایندگان مردم اظهارنظر می‌کنند. از این رویه می‌توان برای اظهارنظر و حل مشکلات جامعه نیز استفاده نمود و نکته آخر اینکه این قضیه درباره رضایت پدر و مادر فرد استثنا می‌باشد و نمره نظر دهی توسط پدر و مادر هر فرد به‌طور مستقل و بدون ضریب محاسبه می‌شود.

ضریب نظر دهی	۰,۱	۰,۲	۰,۴	۰,۶	۰,۸	۱	۱۰	۲۰	۵۰	۷۰	۱۰۰
عنوان موفقیت	افراد عادی	کامیار	کامیاب	کامروا	فرهیخته	نمونه	الگو	مفاخر	مشاهیر نامدار	مفاخر ماندگار	اسطوره

جدول ۴-۶- جدول ضریب نظر دهی برای هر عنوان موفقیت

ممکن است این سؤال در ذهن خوانندگان مطرح شود که چرا باید افراد موفق تر و شایسته تر، ضریب نظر دهی بالاتر داشته باشند و بینش، فکر و تشخیص افراد جهت اظهار نظر در مورد اخلاق و عملکرد دیگران چه فرقی باهم دارند؟ در پاسخ به این سؤال باید اذعان داشت که اولاً افراد موفق و شایسته در این ابزار، در همه زمینه‌های زندگی اعم از علمی، مطالعات، تحقیقات، اخلاق، مفید بودن برای جامعه سنجیده شدند و دارای موفقیت هستند و مطمئناً در خیلی از ابعاد زندگی، در عمل متعالی تر هستند و لذا لیاقت نظر دهی با ضریب بالاتر و قدرت نظر دهی غالب تر و نافذتر را دارا هستند. ثانیاً بر اساس نظر افراد موفق و متخصص (چه از طریق مصاحبه و چه از طریق مطالعه کتب و متون)، ابزاری ساخته شد و با این ابزار، افرادی را که بیشترین انطباق را با نظر افراد موفق و متخصص داشتند را شناسایی گردید؛ حال این افراد می‌خواهند برای کل جامعه و نمایندگان مردم، در مورد اخلاق و عملکردشان نظر بدهند و لذا این یک سیستم پیچیده برای تحقق شایسته سالاری با توجه به فکر و نظر افراد شایسته و موفق، در تمام ابعاد زندگی می‌باشد، بدین ترتیب خواست و اراده افراد موفق، مفید، دلسوز و شایسته در جامعه جریان می‌یابد.

توضیح اینکه جهت اجرایی کردن این سامانه، تشکل مفاخر و اسطوره‌ها، باید یک سامانه پیامکی داشته باشد و هر یک از افراد دارای یک شماره نظام موفقیت باشند که این شماره روی اتیکت لباس کار و یا روی میز کار هر یک از افراد، در معرض دید عموم باشد تا هر فردی که به هر شکل با او ارتباط دارد (به‌عنوان ارباب رجوع، مشتری، کارمند، دوست و ...)، در صورت تمایل، شماره نظام موفقیت فرد را به سامانه پیامکی ارسال نماید و نظر خود را درباره موارد فوق اعلام نماید؛ حال اگر خود فرد نظر دهنده نیز دارای شماره نظام موفقیت باشد، به صورت خودکار ضریب نظر دهی او، اعمال می‌شود. همچنین در این سامانه، با توجه به تعداد افرادی که در مورد فرد نظر می‌دهند، می‌توان میزان شهرت فرد را محاسبه نمود.

* برای مثال فردی با عنوان موفقیت مفاخر جهت عملکرد یک کارمند به شرح ذیل نظر دهی کرده است: عملکرد شغلی ۱، وقت شناسی ۰، آداب معاشرت و ظاهر ۰، اصول اخلاقی ۲، تصمیم‌گیری و مشورت و انتقادپذیری ۱-، روحیه مصلحت‌عامه ۰ و میزان شادی و انرژی مثبت ۱، می‌خواهیم نمره محبوبیت کل را که فرد مفاخر به کارمند مذکور داده است را محاسبه کنیم:

$$۱۸۰ = \{ ۱ (۲) + ۱ (-۱)(۱) + ۰ (۱) + ۲ (۳) + ۰ (۱) + ۰ (۲) \}$$

نمره ۱۸۰ نمره‌ای است که یک نفر با عنوان موفقیت مفاخر (ضریب ۲۰) داده است و برای هر فرد با توجه به نوع شغل و نقش اجتماعی‌اش، ممکن است ده‌ها و صدها نفر با نمره عمرهای مختلف نظر دهی کنند که نمره کل محبوبیت و رضایت فرد از مجموع آن‌ها به دست می‌آید. در فصول بعدی درباره نظر دهی افراد موفق و شایسته در مورد انتخاب نمایندگان مردم و شوراها شرح داده خواهد شد و به همین شکل، ضرایب نظر دهی افراد موفق و شایسته چه برای نظر دهی عملکرد و اخلاق دیگران و چه برای انتخاب نمایندگان مردم و شوراها یکسان است.

ی- موضوع کمک یا برآورده کردن آرزوی افراد دارای نمره عمر بالا-

جایگاهی که از چند صدسال قبل تا زمان حال، بر اکثر جوامع بشری حاکم است، جایگاه بر مبنای ثروت است. البته مواردی مانند اخلاق و تحصیلات نیز، بعد از ثروت، به صورت غیر رسمی بر جایگاه اجتماعی مؤثر بودند. برای ارائه و پیشنهاد جایگاهی، جانشین جایگاه بر مبنای ثروت، نمی‌توان کلاً آن را نادیده گرفت چون اولاً این جایگاه، بازتاب چهار فضیلت خلایقیت، شهامت، هوش و تحمل

است که برای همه، قابل احترام و ستودنی هستند. ثانیاً ثروت تأمین کننده نیازهای زیستی، تأمین و رفاه است که هیچ کس نمی تواند از آن بگذرد و ثالثاً حذف آنی آن، ممکن تعادل جوامع بشری را برهم بزند و لذا در این موضوع از ابزار سنجش موفقیت، هدف این است که جایگاهی بر مبنای ثروت و موارد دیگر شامل اخلاق، تحصیلات، ارتباطات اجتماعی، خدمت به جامعه و محیط زیست ابداع گردد و به همین دلیل قابلیت تبدیل شدن ثروت به نمره عمر را نیز داشته باشد و افرادی که ثروتمند هستند و قصد آن دارند که بخشی از جایگاه خود را با ثروت معاوضه کنند، می توانند با مراجعه به افرادی که دارای نمره عمر بالا هستند و برآورده کردن آرزو یا نیاز آن ها، امتیاز مربوط به این بخش را کسب کنند.

در واقع این موضوع جهت تشویق و کمک به افراد دارای نمره عمر بالا طراحی شده است؛ از طرف دیگر این موضوع می تواند انگیزه های متفاوت برای افراد دارای نمره عمر بالا باشد. در فصل پنجم (متدولوژی) در مورد فلسفه و دلایل این موضوع بحث خواهد شد. در این قسمت، افراد عضو تشکل مفاخر و اسطوره ها، با توجه به نمره عمر خود می توانند یک یا چند مشکل یا آرزوی خود را در سامانه، به صورت شناس یا ناشناس مطرح کنند و افراد دیگر که ما در اینجا، افراد ثروتمند می نامیم، در صورت تمایل و به قصد اخذ امتیاز این موضوع، می توانند با فرد مورد نظر که ما در اینجا مفاخر می نامیم، ارتباط برقرار کنند و درصدد حل مشکل یا برآورده کردن آرزوی وی اقدام نمایند و پس اتمام کار امتیاز مربوطه را کسب کنند. حال در این رابطه سه نکته حائز اهمیت است؛ اول اینکه میزان امتیازی که فرد ثروتمند کسب می کند با توجه به در صدی که فرد مفاخر می دهد، محاسبه می شود. همچنین به نمره عمر فرد مفاخر نیز ربط دارد؛ یعنی هر چه نمره عمر فرد مفاخر بالاتر باشد، فرد ثروتمند از امتیاز بالاتری برخوردار می شود دوم اینکه فرد مفاخر می تواند آرزو یا مشکل فردی خود را مطرح کند و یا آرزو و مشکل اجتماعی یا زیست محیطی را مطرح کند که اگر مشکل اجتماعی یا زیست محیطی را طرح نماید، خودش نیز به اندازه نصف فرد ثروتمند امتیاز کسب می کند. سوم اینکه افراد عضو تشکل با توجه به نمره عمر خود می توانند آرزو یا مشکل خود را در تشکل مطرح کنند. بدیهی است که هر چه نمره عمر افراد بالاتر باشد، می توانند تعداد بیشتری آرزو یا مشکل را در تشکل مطرح کنند. جدول ذیل تعداد دفعات طرح مشکل یا آرزو افراد با توجه به نمره عمر می باشد:

عنوان نمره عمر	اسطوره	مفاخر ماندگار	مشا هیر نامدار	مفاخر	الگو	نمونه
تعداد طرح آرزو یا مشکل	۳	۲	۲	۱	۱	۱
میزان امتیازی که فرد ثروتمند کسب می کند	۲۰۰۰	۱۹۰۰	۱۸۰۰	۱۷۰۰	۱۶۰۰	۱۵۰۰

جدول ۷-۴- جدول تعداد دفعات طرح مشکل یا آرزوی افراد با توجه به عنوان موفقیت

فصل پنجم

روش‌شناسی (متدولوژی)

ایده سنجش شایستگی

روش‌شناسی (متدولوژی) ایده سنجش شایستگی:

در مطالعات علوم اجتماعی، روش تحقیق با روش‌شناسی (متدولوژی) متفاوت است؛ روش تحقیق به شیوه‌های مختلف تحقیق شامل اندازه‌گیری‌ها، نمونه‌گیری‌ها، مصاحبه، رابطه همبستگی، تجزیه و تحلیل و غیره اطلاق می‌شود؛ حال آنکه متدولوژی با دیدگاه‌ها، نظریه‌ها و مکاتب سروکار دارد؛ زمانی که از رویکردها، رفتارها و رهیافت‌ها سخن می‌گوییم منظور متدولوژی است. به عبارت دیگر، روش تحقیق، ابزار، فنون و مهارت است، حال آنکه متدولوژی یا روش‌شناسی، دیدگاه‌ها و نظرات جامعه‌شناسان و نظریه‌پردازان است؛ هر علمی، اصطلاحات خاص خود را دارد و در نتیجه زمینه‌های متفاوتی را مورد توجه قرار می‌دهد که با مجموعه‌ای از قواعد سروکار پیدا می‌کند که بحث متدولوژی به میان می‌آید.

در فصل سوم درباره روش تحقیق این مطالعه و چگونگی طراحی ابزار سنجش موفقیت مفصلاً شرح داده شد. در این فصل قصد داریم درباره متدولوژی مطالعه و تحقیق انجام‌شده بحث کنیم و ارتباط نظریه‌ها و مکاتب مختلف جامعه‌شناسی، فلسفی، اقتصادی و سیاسی را با ایده سنجش شایستگی در جامعه، بررسی نماییم. ایده سنجش شایستگی از نظریه‌ها، نظام‌ها و مکاتب زیادی تأثیر پذیر است و می‌تواند بر بسیاری از آن‌ها تأثیرگذار باشد و بعضاً نقش تکمیل‌کننده و یا اصلاح‌کننده آن‌ها را داشته باشد؛ ولی در هر حال تا عملی شدن این ایده در جوامع، راه بسیاری در پیش است و باید مورد بحث و تحقیقات زیادی قرار گیرد تا کامل و قابل اجرا گردد. در این فصل ارتباط ایده سنجش شایستگی با برخی نظریه‌ها و مکاتب مهم جامعه‌شناسی، فلسفی و اقتصادی بررسی و همسویی و یا مخالفت این ایده با مکاتب و نظریه‌ها را مورد تجزیه و تحلیل قرار می‌دهیم. همچنین ایده سنجش شایستگی از برخی نظریه‌ها، الهام گرفته و مسائل مهمی و اصولی که آن نظریه یا مکتب، بر آن تأکید داشته‌اند را به عنوان یک موضوع کلی و یا یک آیت مورد استفاده قرار داده است.

با توجه مطالب فوق‌الذکر، جهت تدوین و نگارش متدولوژی ایده سنجش شایستگی، نگارنده در راستای مطالب کتاب "**نظریه‌های جامعه‌شناسی**" تألیف دکتر بهروز مرادی، نظریه‌ها و مکاتب مهم جامعه‌شناسی را استخراج و همسویی یا مخالفت آن‌ها با این ایده را مورد نقد و بررسی قرار داده است. نکته مهمی که در اینجا لازم است به آن اشاره شود این است که مطالب و نظرات ارائه‌شده از جامعه‌شناسان، برداشت شخصی و فهم نگارنده از مطالب کتاب مذکور می‌باشد.

در بحث متدولوژی این تحقیق که منتج به طراحی ابزار سنجش موفقیت شده است، دو **زاویه دید** وجود دارد: اول از زاویه دید **عینی** و واقع‌گرایی که روند طراحی ابزار سنجش موفقیت انجام‌شده است؛ موضوعات و آیتم‌های ابزار سنجش موفقیت کاملاً عینی و واقعی بوده و همان پدیده‌ها و هنجارهایی هستند که در جامعه وجود دارند و به وسیله افراد موفق، متخصص و کتب علمی بیان گردیدند که بعداً تجزیه و تحلیل و چارچوب‌بندی شده و ابزار سنجش موفقیت طراحی شده است. دوم از زاویه دید **ذهنی** که روند و فرایند سنجش شایستگی، تعیین نمره عمر و کاربردها و برنامه‌های آن‌ها در جامعه طراحی گردیدند که کاملاً ذهنی بوده و در هیچ جامعه‌ای اجرا نشده است و جهت عینیت بخشیدن به این ایده و اجرایی شدن آن‌ها در جوامع، نیاز به شرایط خاص و یا در مواردی نیاز به اصلاح یا تکامل می‌باشد. بدین معنا که این ایده در صورتی که بخواهد در جوامع، اجرایی گردد، بسیاری از قوانین، عرف و حتی هنجارهای جامعه را دستخوش تغییرات قرار می‌دهد و بنابراین باید بسترهای حقوقی، سیاسی، اجتماعی و فرهنگی ایجاد گردد و لذا در پیوست این کتاب دو موضوع تحقیقاتی جهت تکامل و دقیق شدن ابزار سنجش موفقیت و برنامه‌های آن پیشنهاد گردیده است: ۱- موضوع ارزیابی اجتماعی، اخلاقی و روانی اجرای ایده سنجش شایستگی در جامعه ۲- ارزیابی برتری قانونی و حقوقی افراد با نمره عمر بالا.

امروزه نیاز به روش‌های جدید زندگی اجتماعی و انجام تحقیقات وسیع در مورد شیوه‌های نو در ارتباطات، ضروری به نظر می‌رسد که ایده سنجش شایستگی، یکی از این روش‌های نو می‌تواند باشد که باگذشت زمان، انجام تحقیقات و آزمون‌وخطاها به کمال برسد. بحث ضرورت انجام مطالعات اجتماعی به شیوه‌ای جدید را اولین بار شارل بارون دومنتسکیو در حدود ۲۷۰ سال قبل مطرح نمود که البته در عمل موفق به انجام آن نشد. همچنین کندرسه در قرن ۱۸ بحث کمی کردن علوم اجتماعی را برای اولین بار مطرح کرد و سعی نمود نظریه‌های اجتماعی را بر پایه علوم طبیعی، به شکل قابل‌اثبات بنا نهد؛ وی حتی از ریاضی اجتماعی سخن گفت و فکر می‌کرد پدیده‌های اجتماعی ماهیتی مانند پدیده‌های طبیعی دارند که با شناخت این ماهیت می‌توان قوانین ریاضی را شامل آن‌ها دانست و روابط میان پدیده‌های اجتماعی را با زبان ریاضی و آمار بیان نمود. امروزه جامعه‌شناسی در آمریکا، برای کاربرد آمار اهمیت خاصی قائل هستند که البته به این قضیه انتقادات زیادی می‌شود، چون جامعه‌شناسی مدرن معتقد است جهت بیان روابط میان پدیده‌ها، زبان آمار و ارقام کافی نمی‌باشد. (مرادی، ۱۳۹۴) [۱۸] در شرایط فعلی، با توجه به سرعت سرسام‌آور فناوری و تأثیر آن بر نحوه زندگی، ارتباطات اجتماعی و اخلاق و تبعات آن بر محیط‌زیست و همچنین مواجه بودن افراد با حجم وسیعی از اطلاعات و ارتباطات و به تبع آن خواسته‌ها و نیازهای جدید، انجام مطالعات جامع، هم از جنبه کمی و آماری و هم از جنبه کشف روابط میان پدیده‌های اجتماعی، به روند تکامل شایسته‌سالاری و اجرایی شدن آن در جامعه کمک می‌کند که نگارنده سعی در انجام این امر مهم نموده است تا شاید بستری برای انجام و یا تکمیل مطالعات بعدی، جهت تحقق شایسته‌سالاری در جامعه باشد و این همان خاصیت پویایی ایده سنجش شایستگی است که در فصل سوم بحث خصوصیات ابزار سنجش موفقیت نیز توضیح داده شده است و جهت تکامل، دقیق‌تر شدن و به‌روزرسانی آن، باید مطالعات و تحقیقات زیادی انجام شود و آیت‌ها و امتیازات آن متناسب با شرایط هر جامعه، به‌روزرسانی گردد.

نوع نگاه ایده سنجش شایستگی، از جز به کل است؛ بدین معنا که شایستگی و مفید بودن افراد در جامعه، توسط ابزار سنجش موفقیت سنجیده می‌شود و با نوع نگاه فرد به جامعه و اینکه افراد شایسته، جامعه موفق و بالنده‌ای را می‌سازند، نقش غالب‌تر و بانفوذتری خواهند داشت و این نوع نگاه، ظاهراً برخلاف برخی از نظریه‌ها مانند داروینیسم اجتماعی هربرت اسپنسر است که معتقد بود افراد دخالت زیادی در سرنوشت خود ندارند و این جامعه است که با سیر تکاملی و انتخاب طبیعی، سرنوشت افراد را رقم می‌زند یعنی جوامع قوی‌تر و تکامل‌یافته‌تر می‌مانند و ضعیف‌ترها محکوم به نابودی هستند. همچنین این نوع نگاه برخلاف نگاه آگوست کنت جامعه‌شناس و نظریه‌پرداز قرن ۱۸ میلادی است که فرد را محصول جامعه می‌دانست و معتقد بود که این نظام اجتماعی است که فرد را می‌سازد و فرد به‌تنهایی موجودی ناکامل و خودخواه است؛ در صورتی که در نگاه ایده سنجش شایستگی، افراد، جامعه را می‌سازند و افراد موفق‌تر و شایسته‌تر، جامعه متکامل‌تر را می‌سازند. البته این ایده به تأثیر نظام اجتماعی بر افراد و سنجش هنجارهای جامعه بی‌تفاوت نمی‌باشد؛ آنجاییکه با توجه به نظر افراد موفق، آیت‌های مختلفی در رابطه با همسویی افراد با هنجارهای جامعه (اعم از قوانین، ارزش‌ها، رسومات و ...) در ابزار سنجش موفقیت طراحی گردید، در واقع به تأثیر نظام اجتماعی بر موفقیت و شایستگی افراد اعتقاد داشته است.

جامعه‌شناسان و نظریه‌پردازان در مقاطع مختلف زمانی، به عوامل متفاوتی در تحولات و تغییرات جامعه توجه داشتند؛ برای مثال کارل مارکس به عامل اقتصادی، ماکس وبر به عوامل فرهنگی و دین، ویلفردو پارتو و گاتتانو موسکای ایتالیایی به نقش نخبگان و هربرت اسپنسر به تکامل تاریخی، توجه داشتند. ایده سنجش شایستگی به اصل شایستگی توجه دارد و با اکثر مکاتب و جنبش‌های فلسفی و اجتماعی، ناسازگاری و منافاتی ندارد و می‌تواند در بطن نظام‌های اقتصادی و سیاسی قرار گیرد و ارتباطات آن‌ها را روان نماید و یا مکمل بسیاری از کاستی‌های آن‌ها باشد. همانطوریکه قبلاً ذکر گردید، در طراحی ابزار سنجش موفقیت، سعی گردید از

نظریه‌ها و مکاتب مختلف جامعه‌شناسی و فلسفی، الهام گرفته شود و بعضاً با برخی از آن‌ها مورد مقایسه قرار گیرد و در صورت وجود ارتباط و مناسبت، مسائل مهمی که مکاتب و نظریه‌ها ارائه کردند را به‌عنوان یک موضوع یا آیتم ابزار سنجش موفقیت گنجانده شود؛ لذا در ادامه بحث متدولوژی، عوامل، پدیده‌ها، مکاتب و نظام‌های مختلف اجتماعی، سیاسی، اقتصادی، فلسفی، اخلاقی و زیست‌محیطی که با ایده سنجش شایستگی مرتبط هستند را مورد بررسی قرار می‌دهیم و تناقض یا همسویی یا وجوه مشترک آن‌ها با این ایده بررسی می‌گردد و برای توصیف نوع ارتباط مکاتب و نظام‌های مختلف با این ایده، از اصطلاحاتی مانند همسو و منطبق، مغایر و مخالف، مکمل، الهام می‌گیرد و ... استفاده می‌شود.

۱-۵- جامعه‌شناسی:

۱-۱-۵- تبعیض و نابرابری اجتماعی:

نوع نگرش ایده سنجش شایستگی به بحث تبعیض و نابرابری اجتماعی از چند جنبه قابل بررسی است؛ تبعیض یکی از مباحث مهم در جامعه‌شناسی است که توسط جامعه‌شناسان، در مباحث تبعیض جنسیتی، طبقاتی، ارتباطی و غیره مطرح می‌گردد. ایده سنجش شایستگی از یک‌سو به تمام مباحث تبعیض، نگرش برابر سازی دارد و برای تحقق این اصل مهم، ضرایبی برای رفع تبعیض در ابزار سنجش موفقیت در نظر گرفته است؛ بدین معنا که این ایده معتقد است زن و مرد در جامعه، باید دارای حق و حقوق یکسان و برابر باشند و لذا اگر در جامعه‌ای، به هر دلیلی، شرایط نابرابری و یا تضییع حق و حقوق زن وجود داشته باشد، این ایده امتیازاتی را برای جنس زن قائل شده تا تبعیض جنسیتی را تعدیل نماید. همانطوریکه در فصول قبلی مشاهده گردید، یکی از موضوعات ابزار سنجش موفقیت، موضوع جنسیت است که این موضوع برای جنس زن ضریب در نظر گرفته است که این ضریب در جوامع مختلف متفاوت است، یعنی در جوامعی که نابرابری جنسیتی بیشتر باشد و حقوق زنان در آن جامعه بیشتر تضییع گردد، این ضریب، عدد بالاتری دارد تا آنجایی که حق و حقوق مرد و زن برابر گردد.

بحث بعدی درباره تبعیض طبقاتی است که از چهار جنبه قابل بررسی است: اول اینکه ابزار سنجش موفقیت، دارای موضوعی به نام موضوع خودساختگی و گذشته زندگی است که در آن، ایده سنجش شایستگی برای افرادی که از طبقات پایین‌تر بودند و در خانواده‌های محروم‌تر بزرگ‌شده‌اند و یا حتی افرادی که از لحاظ جسمانی و فیزیکی دچار محرومیت یا ضعف بوده‌اند و احیاناً معلولیت یا نقصی داشته‌اند، ضریبی اختصاص داده است تا شرایط اولیه افراد، هم از لحاظ طبقه خانوادگی و هم از لحاظ سلامت، یکسان فرض گردد تا نمره عمر محاسباتی، نمره‌ای عادلانه و به‌دوراز هرگونه تبعیضی باشد.

جنبه دوم بحث تبعیض طبقاتی، خروجی ایده سنجش شایستگی است. بدین معنا که خروجی این ایده، افراد شایسته و موفق هستند که قرار است در جامعه، جایگاه والاتر و نقش غالب‌تر و نافذتری داشته باشند و لذا ممکن است این ابهام پیش آید که آیا غالب‌تر و بانفوذ شدن افراد شایسته، تبعیض نمی‌باشد؟ آیا نابرابری رأی و نظر افراد در جامعه می‌تواند منجر به نابرابری اجتماعی گردد و احیاناً مناسبات بهره‌کشی اقتصادی را به همراه داشته باشد؟ در پاسخ به این ابهام باید گفت که معنی شایستگی در این ایده، صرفاً بحث توانایی‌ها و استعدادها نمی‌باشد بلکه علاوه بر استعداد و توانایی افراد، بحث مفید بودن، خدمت به جامعه و همسو بودن با ارزش‌های جامعه است و لذا با هر نگرشی قابل قبول است، افرادی که برای جامعه، مفیدتر و دلسوزتر هستند و خدمت بیشتری به جامعه می‌کنند، نه از لحاظ اقتصادی، بلکه از لحاظ اجتماعی، غالب‌تر و نافذتر باشند. از سوی دیگر حتی اگر فرض گردد که غالب و

نافذ بودن رأی و نظر افراد شایسته باعث نابرابری و تبعیض شود، باید اذعان داشت که این ایده قصد عقلانی کردن نابرابری در حاکمیت مردم را دارد که نتیجه آن پویایی و رضایتمندی جامعه است و گرنه در توزیع قدرت در جامعه نقش منفی نخواهد داشت. صاحب‌نظران علوم سیاسی و جامعه‌شناسی درباره موضوع قدرت معتقدند که قدرت در جامعه، یا باید توزیع گردد و یا در دست نخبگان، به نمایندگی از مردم باشد که در این ایده، نخبگان همان افراد شایسته (به معنای لایق، مفید و دلسوز) هستند؛ در هر صورت، حتی اگر این ایده توزیع و ساختار قدرت را در جامعه تغییر دهد، به هیچ‌عنوان باعث تمرکز قدرت و نقض اصل دموکراسی نمی‌شود.

جنبه سوم بحث تبعیض طبقاتی، تبعیض ارتباطی است؛ امروزه، با وجود اینترنت و ارتباطات قوی در فضای مجازی، تبعیضی از جنس ارتباط وجود دارد که در آن، افراد خاص مانند هنرپیشه‌ها، سلبریتی‌ها، شاخ‌های مجازی و غیره، خود را تبلیغ می‌کنند؛ اما این بحث در ارتباط با ایده سنجش شایستگی، زمانی معنای تبعیض را می‌دهد که این افراد در فضاهای مجازی، بخوانند با زیر پا گذاشتن مسائل اخلاقی و ارزش‌های جامعه، نقش الگوی پیشرفت را بازی کنند و از افراد دیگر بهره ببرند و لذا ایده سنجش شایستگی می‌تواند با سنجش شایستگی‌های واقعی و اصیل افراد و نامدار کردن افرادی که دارای نمره عمر بالایی هستند و به جامعه بیشتر خدمت می‌کنند، در همین فضای مجازی، الگوی پیشرفت باشند و جایگزین سلبریتی‌های کاذب و شاخ‌های مجازی بی‌ارزش گردند چراکه آن‌ها با شایستگی‌های واقعی به شهرت نرسیده‌اند.

جنبه چهارم بحث تبعیض طبقاتی، تأثیر طبقه حاکم در جوامع غیر دموکراتیک می‌باشد که باعث تبعیض و تأثیر آن بر ایده سنجش شایستگی می‌شود. در جوامع دارای حکومت دیکتاتوری یا دموکراسی ناقص، حاکمان هر دوره با توجه به اهداف و منافع خود بر فرهنگ و ارزش‌های جامعه تأثیر زیادی دارند و لذا افرادی که همسو و هم‌راستا با این فرهنگ و ارزش غالب می‌باشند، به موقعیت و موفقیت زیادی می‌رسند و به‌عنوان افراد موفق در جامعه شناخته می‌شوند و در نتیجه اگر این افراد به‌عنوان افراد موفق در مصاحبه طراحی ابزار سنجش موفقیت شرکت کنند و یا به‌عنوان اعضا گروه کارشناسی باشند، آیت‌هایی را معرفی یا امتیاز گذاری می‌کنند که همسو و هم‌راستا با منافع و اهداف طبقه حاکم می‌باشند و در نتیجه به‌صورت غیرمستقیم، در ابزار سنجش موفقیت، آیت‌هایی مطابق با اهداف طبقه حاکم، گنجانده و امتیاز گذاری می‌شوند؛ همچنین این افراد که با اهداف و منافع طبقه حاکم همسو بودند و فعلاً به‌عنوان افراد موفق و شایسته شناخته می‌شوند، نمره عمر بالاتری خواهند داشت و در نتیجه بر اساس ایده سنجش شایستگی، رأی و نظر غالب‌تر و نافذتری در جامعه خواهند داشت که این مسئله را می‌توان به‌عنوان تأثیر تبعیض طبقه حاکم بر ایده سنجش شایستگی بررسی کرد. البته همانطوریکه قبلاً در فصل قبلی گفته شد، جهت طراحی ابزار سنجش موفقیت از مؤلفه‌های زیادی استفاده می‌شود که یکی از آن‌ها افراد موفق هستند؛ همچنین در روند تجزیه و تحلیل و جلسات گروه کارشناسی، همه آیت‌های ابزار سنجش موفقیت کارشناسی و بررسی می‌شوند و آیت‌هایی که با نظام‌های جهان‌شمول مانند دموکراسی، توسعه پایدار، حقوق بشر و اخلاق تناقض داشته باشند، تعدیل یا اصلاح خواهند شد؛ ولی تأثیر این نوع تبعیض را هم نمی‌توان نادیده گرفت که ناشی از دیکتاتوری حاکم بر جامعه است.

۲-۱-۵- قانون و اقتدار دولت:

مطلب بعدی درباره ارتباط ایده سنجش شایستگی با قانون و اقتدار دولت به‌عنوان حکمران است. یکی از مزایای ایده سنجش شایستگی این است که هر چه افراد شایسته‌تر باشند و نمره عمر بالاتری داشته باشند، مشارکت نافذتر و غالب‌تری دارند و همچنین باعث انتخاب افراد مفیدتر، دلسوزتر و شایسته‌تر در مناصب حکومتی و نمایندگان مردم می‌شود که وجود افراد شایسته در پیکره

دولت و حکومت، باعث قوی‌تر شدن حاکمیت می‌شود که با شیوه حکومت دموکراسی مغایرت ندارد. در بحث قانون، بیشتر جامعه شناسان، به لزوم قانون و اجرای درست آن، تأکید دارند و معتقدند که در صورت نبود قانون، افرادی سعی می‌کنند جامعه را تحت تسلط خود درآورند. همچنین قدرت و اقتدار دولت نیز در این رابطه مهم است. بحث اقتدار دولت را نیکولا ماکیاولی و توماس هابز از جامعه شناسان اواخر دوران قرون وسطی مطرح کردند و معتقد بودند که دولت برای برقراری نظم و اجرای قوانین باید نیرومند و قوی باشد. (مرادی، ۱۳۹۴) [۱۸] با این توضیح کوتاه درباره قانون و اقتدار دولت، ایده سنجش شایستگی، در صورت اجرایی شدن در جامعه، با جایگزینی افراد شایسته و دلسوز در پیکره دولت و همچنین نمایندگان مجلس، می‌تواند نقش مهمی در اقتدار دولت و انتخاب نمایندگان شایسته جهت تصویب قوانین مفید و قابل اجرا داشته باشد؛ در این صورت اراده مردم در جامعه محقق می‌شود.

۳-۱-۵- رفتار فرد - اخلاق - همبستگی اجتماعی:

بحث مهم بعدی، بحث رفتار افراد و اخلاق در جامعه می‌باشد. بیشتر جامعه شناسان اخلاق را به‌عنوان یک پدیده اجتماعی اطلاق می‌کنند. بحث اخلاق از دوران قرون وسطی، به‌صورت خاص و افراطی (اسکولاستیکی) مطرح بوده است و در این دوران، مقامات کلیسا به حکومت بر اساس اخلاق تکیه داشتند. بعد از این دوران، جامعه‌شناسانی چون نیکولا ماکیاولی و توماس هابز، مخالفتی افراطی در برابر افراط کلیسای کاتولیک داشتند و معتقد بودند که با رعایت اخلاق، نمی‌توان جامعه‌ای قوی و بانظم داشت و به‌کارگیری زور و اقتدار دولت را لازم دانستند. بعداً جامعه‌شناسانی چون جان لاک و جان باتیستا ویکو به رعایت اخلاق در حکومت اعتقاد پیدا کردند و در ادامه سیر تاریخی اخلاق در جامعه، این پدیده به شکل اخلاق، دین و یا فرهنگ توسط جامعه شناسان مورد توجه و بررسی قرار گرفته است. امیل دورکیم، نظریه پرداز واقع‌گرای کلاسیک قرن ۱۹ و ۲۰ که روش کارش مطالعه و بررسی واقعیت‌های اجتماعی بود و اعتقادی به فلسفه‌پردازی و مطالعه انتزاعی و غیر تجربی پدیده‌های اجتماعی نداشت، از اخلاق به‌عنوان یک پدیده غیرمادی نام برد و معتقد بود که اخلاق را می‌توان از طریق مطالعه در تغییر رفتار فرد در جامعه بررسی کرد (مرادی، ۱۳۹۴) [۱۸] و این طرز تفکر دورکیم کاملاً شبیه نگاه ایده سنجش شایستگی به پدیده اخلاق است؛ در طراحی ابزار سنجش موفقیت، یکی از موضوعات مهم این ابزار، اخلاق و شرافت انسانی بوده است و این ابزار جهت سنجش اخلاق و معنویت افراد به نتیجه و ماحصل اخلاق یعنی رفتارهای اخلاقی افراد می‌پردازد و آن را مورد سنجش قرار می‌دهد. از طرف دیگر امیل دورکیم اخلاق را پدیده‌ای اجتماعی می‌دانست و آن را ناشی از وجدان جمعی و ایدئال‌های اجتماعی و تأثیری که افراد بر یکدیگر می‌گذارند، قلمداد می‌کرد؛ در صورتی که این موضوع در ابزار سنجش موفقیت به‌عنوان امری فردی بررسی می‌گردد و با توجه به رفتار افراد، سنجش و امتیازدهی انجام می‌شود. بحث باورهای جمعی و هنجارهای اجتماعی و تأثیر آن‌ها بر رفتار افراد و اخلاق در جامعه بسیار مهم است و بسیاری از جامعه شناسان مانند دورکیم بدان اعتقاد داشتند. البته شناسایی و پیش‌بینی رفتار افراد، بحث مهمی است که سنجش آن توسط ابزار سنجش موفقیت جهت بررسی و سنجش اخلاق انجام می‌شود. این موضوع را گتورگ زیمل جامعه‌شناس قرن بیستم، با مثال بازی شطرنج مطرح نموده است و معتقد بود که رفتار افراد و روابط با دیگران همانند بازی شطرنج است که افرادی که به این بازی و قواعد آن مسلط هستند، حرکات معنی‌داری انجام می‌دهند و می‌توانند بازی طرف مقابل را پیش‌بینی نمایند. (مرادی، ۱۳۹۴) [۱۸] در این رابطه ابزار سنجش موفقیت، موضوعات ارتباط اجتماعی و اخلاق را به‌صورت دو موضوع مهم دارا هست و برای سنجش آن‌ها، هم امتیاز زیادی قائل است و هم چالش‌های فراوانی دارد؛ چون این دو موضوع به دلیل ماهیت کیفی بودنشان، به‌سختی سنجش می‌شوند و لذا ابزار سنجش موفقیت، رفتار افراد در جامعه را ملاک سنجش این موضوعات قرار داده است. حال با توجه به نظر زیمل که می‌توان با شناسایی روابط دیگران، رفتار افراد را پیش‌بینی نمود، برای ایده سنجش شایستگی بسیار مهم است که بدانند آیا بین رفتار افراد و روابط آن‌ها ارتباط معنی

داری وجود دارد یا خیر؟ در صورت وجود ارتباط معنی‌دار بین رفتار افراد و ارتباطات آن‌ها، کمی نمودن و بررسی آن می‌تواند به‌دقت و تکامل ابزار سنجش موفقیت، کمک زیادی نماید.

از سوی دیگر، ایده سنجش شایستگی، در صورت اجرایی شدن در جامعه، باعث تغییر در مناسبات تقسیم‌کار می‌شود؛ در حال حاضر، تقسیم‌کار در جامعه، جهت رسیدن به منافع شخصی است؛ یعنی هرکسی برای کسب منافع شخصی، فعالیت می‌کند. این مطلب را برخی از جامعه‌شناسان مانند نیکولا ماکیاولی، توماس هابز، آدام اسمیت و امیل دورکیم اشاره کردند. آدام اسمیت در قرن ۱۸ میلادی، رفاه اجتماعی را در جامعه انگلیس موردتحقیق و بررسی قرار داد و به این نتیجه رسید که تقسیم‌کار برای رسیدن به منافع شخصی، عامل رفاه و ارتقا جامعه است؛ یعنی افراد برای حصول منافع شخصی، تخصصی را فرامی‌گیرند و خود را در جامعه ارتقا می‌دهند. همچنین امیل دورکیم در کتاب "تقسیم‌کار در جامعه" به انواع تقسیم‌کار و همبستگی جامعه پرداخت و ارتباط آن‌ها با افراد جامعه را موردبررسی قرار داد. (مرادی، ۱۳۹۴) ایده سنجش شایستگی و برنامه‌های آن، علاوه بر منافع شخصی، به منافع جمعی هم توجه دارد و اگر افراد در جامعه بخواهند دارای نمره عمر بالایی باشند و از منافع مادی و معنوی آن برخوردار باشند، باید هم برای منافع شخصی و هم برای منافع جامعه (خدمت به جامعه) برنامه‌ریزی و فعالیت کنند که در این صورت، هم مناسبات تقسیم‌کار و تخصص‌گرایی دستخوش تغییراتی می‌شود و هم افراد در حصول موفقیت‌های اجتماعی، با یکدیگر رقابت خواهند کرد و در نتیجه بر همبستگی جامعه نیز تأثیرات زیادی خواهد گذاشت که آن‌هم بر شخصیت و رفتار افراد در جامعه تأثیر می‌گذارد؛ رقابت در مسائل اخلاقی، خدمت به جامعه و مفید بودن، در بین افراد جامعه، جهت کسب جایگاه والاتر و عنوان شایستگی بالاتر، تأثیرات زیادی در جامعه خواهد داشت که بعداً درباره آن بحث خواهد شد.

۴-۱-۵- هندسه اجتماعی: (مرادی، ۱۳۹۴) [۱۸]

گئورگ زیمل، جامعه‌شناس و نظریه‌پرداز بزرگ قرن ۱۹ و ۲۰ میلادی، مبحثی تحت نام هندسه اجتماعی، جهت توصیف و شرح پدیده‌های اجتماعی بیان نمود که قابل‌قیاس و شبیه‌ایده سنجش شایستگی است. در بحث هندسه اجتماعی که زیمل مطرح نمود، از اعداد، ضرایب و مسافت جهت اندازه و حجم روابط استفاده نموده است؛ همچنین وی به کمیت و کیفیت روابط اجتماعی اشاره نمود. موضوع مطروحه هندسه اجتماعی زیمل، شباهت زیادی به به‌کارگیری ضرایب و اعداد توسط ایده سنجش شایستگی در ابزار سنجش موفقیت برای اندازه و سنجش آیتم‌های مختلف دارد و به‌نوعی ایده سنجش شایستگی نیز دارای یک هندسه اجتماعی و مهندسی در طراحی و سنجش می‌باشد.

۵-۱-۵- طبقه اجتماعی: (مرادی، ۱۳۹۴) [۱۸]

به‌طور کلی، از یک نگاه خاص، ایده سنجش شایستگی، کار تعیین طبقه افراد را در جامعه انجام می‌دهد و البته برای هر طبقه، نقش و جایگاه اجتماعی، تعریف می‌کند تا افراد بتوانند در آن جایگاه، رأی و نظر خاص خود را از لحاظ میزان نفوذ و غالب بودن، داشته باشند. کار تعیین طبقه افراد در جامعه توسط بسیاری از جامعه‌شناسان و نظریه‌پردازان انجام شده است؛ کارل مارکس نظریه‌پرداز ضد نظام سرمایه‌داری، در تعیین نوع طبقه افراد در جامعه، تنها عامل اقتصادی را ملاک قرار داد و دو طبقه عمده: طبقه حاکمان

صاحب ابزار تولید (ثروتمندان) و طبقه فاقد ابزار تولید (محرومان) را تفکیک کرد. ماکس وبر جامعه‌شناس برجسته آلمانی، برخلاف کارل مارکس، در تعیین طبقه افراد، تنها به عامل اقتصاد اکتفا نکرد و به عوامل دیگری مانند منزلت، قدرت و حیثیت افراد که گاهی تحت تأثیر ثروت ایجاد شده، توجه نموده است. در بررسی نظر جامعه‌شناسان درباره موضوع طبقه اجتماعی، به نظر می‌رسد که هرکدام عوامل مختلفی را در تعیین طبقه افراد در نظر گرفتند؛ اما هیچ‌کدام از آن‌ها برای طبقه‌هایی که تعیین کردند، نقش و جایگاهی اجرایی همانند ایده سنجش شایستگی تعریف نکردند. این ایده در درجه اول سعی می‌کند تمامی عوامل اجتماعی، اخلاقی، اقتصادی و زیست‌محیطی را در قالب مفید بودن و شایستگی، در طبقه‌بندی افراد در نظر داشته باشد و در درجه دوم برای هر طبقه، با توجه به شایستگی‌شان، نقش و جایگاهی درخور تعریف می‌کند که می‌تواند تأثیرات زیادی در پویایی و تکامل جامعه داشته باشد. در آخر این فصل مفصلاً درباره طبقه و جایگاه اجتماعی مرتبط با ایده سنجش شایستگی توضیح داده می‌شود.

۶-۱-۵- عقلانیت و نمونه آرمانی در زندگی اجتماعی: (مرادی، ۱۳۹۴) [۱۸]

ماکس وبر جامعه‌شناس آلمانی به دو مفهوم به نام عقلانیت و نمونه آرمانی در روند تکاملی زندگی اجتماعی اعتقاد داشت که از نظر او جوامع در فرایندی تاریخی به سوی عقلانی شدن زندگی جمعی و روابط اجتماعی در حرکت هستند که دوره رنسانس، صنعتی شدن و در نهایت شکل‌گیری نظام سرمایه‌داری، محصول فرایند عقلانی سازی است. عقلانی شدن یعنی دخالت هر چه بیشتر عقل و منطق در سازمان‌دهی روابط اجتماعی می‌باشد. با این مقدمه کوتاه از نظریه وبر، شاید بتوان ادعا کرد که ایده سنجش شایستگی که منجر به شایسته‌سالاری در جامعه می‌شود، حلقه بعدی فرایند عقلانی سازی است؛ چراکه برتری مادی و معنوی افراد شایسته، به دلیل لیاقت، مفید بودن، خدمت به جامعه و همسو بودنشان با ارزش‌ها و هنجارها در جامعه، منطقی و عقلانی می‌باشد که در این رابطه، نظام سرمایه‌داری باعث برتری اقتصادی و ایده سنجش شایستگی باعث برتری معنوی و حق رأی نافذتر و انتخاب قوی‌تر خواهد شد.

مفهوم دومی که ماکس وبر به آن اشاره کرد، نمونه آرمانی بود. نمونه آرمانی مورد ادعای وبر، یک مفهوم ذهنی است که شکل مطلوب و آرمانی یک واقعیت اجتماعی را بیان می‌کند و واقعیت‌ها را بر اساس این نمونه آرمانی پی‌ریزی و کیفیت آن را الگوی نمونه آرمانی ارزیابی می‌کرد. با این توضیح کوتاه از نظرات وبر، ایده سنجش شایستگی بی‌شبهت به نظر وبر نیست؛ ابزار سنجش موفقیت که با نظر افراد موفق و متخصص جامعه و تجربه گذشتگان در کتب و مقالات علمی، بر اساس واقعیت‌های اجتماعی ساخته می‌شود و برنامه‌ها و اهداف ایده سنجش شایستگی، همان پی‌ریزی واقعیت اجتماعی مورد نظر وبر می‌تواند باشد که از زاویه دید ذهنی، روند و فرایند سنجش شایستگی، تعیین نمره عمر و کاربردها و برنامه‌های آن‌ها در جامعه طراحی می‌گردند. همچنان که وبر در توضیح بوروکراسی، آن را به‌عنوان یک نمونه آرمانی که به شکل عقلانی، سازمان‌دهی شده و باعث انسجام نیروها و حداکثر کردن بازده کارها می‌شود، توصیف نموده است و ویژگی‌هایی مانند تخصص، سلسله‌مراتب اقتدار، شایسته‌سالاری و قوانین مکتوب را برای بوروکراسی مورد وصف خود قائل بوده است که در این رابطه، شایسته‌سالاری به‌عنوان هدف نهایی ایده سنجش شایستگی به‌عنوان یکی از مهم‌ترین ویژگی‌های نمونه آرمانی وبر آمده است.

۷-۱-۵-نخبگان: (مرادی، ۱۳۹۴) [۱۸]

در مورد نقش نخبگان در جامعه، برخی از جامعه‌شناسان نظرات جالب و درخور توجهی را ارائه دادند. ویلفردو پارتو جامعه‌شناس ایتالیایی که بیشترین توجه اش، نقش نخبگان در جامعه، به‌خصوص در تغییرات اجتماعی بوده است، نظریه گردش نخبگان را ارائه داد که معتقد بود نقش نخبگان در تحولات جامعه بسیار بالا است و این نخبگان هستند که جوامع را می‌سازند؛ نخبگان موردنظر پارتو، افرادی هستند که دارای ویژگی‌های خاص و مجزا از مردم عادی و دارای توانایی‌ها و قابلیت‌های بسیاری هستند و مدتی مدیریت و رهبری جامعه را در دست می‌گیرند و به‌مرور جایگاه خود را از دست می‌دهند و نخبگانی جدید جای آن‌ها را می‌گیرند و لذا در هر دوره نخبگانی خاص، مدیریت جامعه را در دست دارند. گائتانو موسکا جامعه‌شناس کلاسیک ایتالیایی، مانند پارتو به بررسی نقش نخبگان در تاریخ پرداخت؛ وی به‌نظام دموکراسی لیبرال باور داشت، اما حکومتی که بر اساس آرای عمومی شکل می‌گیرد را موردانتقاد قرار داد و به دموکراسی به‌مثابه مشارکت حداکثری و خودگردانی مردمی اعتقاد نداشت و به نخبه‌گرایی اعتقاد داشت. سی‌رایت میلز جامعه‌شناس ایتالیایی قرن ۲۰، نخبگان را به‌عنوان یک طبقه خاص تعریف نمی‌کرد بلکه معتقد بود هر طبقه برای خود نخبه دارند؛ مانند نخبگان طبقه کارگر یا نخبگان طبقه دهقان؛ ولی با این حال معتقد بود نخبگان طبقات مختلف، برای منافع مشترک، نوعی اشتراک روانی_شخصیتی دارند.

در بررسی نخبگان و نقش آن‌ها در جامعه و ارتباط آن با ایده سنجش شایستگی، آنچه مسلم است این است که نتیجه و خروجی ابزار سنجش موفقیت، افراد نخبه نیستند؛ یعنی افرادی که دارای نمره عمر بالا هستند، الزاماً نخبه نمی‌باشند اما ممکن است نخبگان زیادی دارای نمره عمر بالا باشند ولی هر فردی، در هر قشری، چه نخبه و چه غیر نخبه، به‌واسطه موفقیت‌ها و خدمت به جامعه و همچنین داشتن اخلاق و دلسوزی برای جامعه و محیط‌زیست، می‌تواند نمره عمر بالایی را کسب نماید؛ بنابراین نخبه‌ای که میلز، پارتو و موسکا تعریف کرده‌اند با نخبه‌ای که ایده سنجش شایستگی تعریف می‌کند متفاوت می‌باشد.

۸-۱-۵-مکتب تکامل‌گرایی: (مرادی، ۱۳۹۴) [۱۸]

مکتب تکامل‌گرایی یکی از مکاتب جامعه‌شناسی است که بر اساس آن انسان به‌عنوان یکی از اجزای محیط‌زیست، دارای یک‌روند تکاملی، چه از لحاظ فیزیکی و ساختار بدنی و چه از لحاظ زندگی اجتماعی و فرهنگی می‌باشد؛ یعنی بر اساس نظرات آگوست کنت، مورگان، ادوارد تایلر، کارل مارکس و دیگران، بشر دارای یک‌روند تکاملی فرهنگی - اجتماعی، از ابتدائی، سادگی، توحش، برده‌داری به سمت پیشرفته، پیچیده، متمدن و کمونیسیم می‌باشد و اگر بخواهیم ایده سنجش شایستگی را درروند تکاملی توصیف کنیم، در نگاه کلی گرایانه به موضوع، بر این روند تکاملی، هم تأثیر می‌گذارد و هم تأثیر می‌پذیرد؛ بدین معنا که این ایده، شایستگی را در جامعه، با توجه به موضوعات متنوع و کاملی مانند محیط‌زیست، اخلاق، اقتصاد و غیره توصیف می‌کند و از این حیث بر روند تکاملی زندگی اجتماعی انسان تأثیر می‌گذارد و می‌تواند جامعه را به سمت پیچیده‌ترین و متمدن‌ترین حالت، برساند؛ و از طرفی شاید بتوان ادعا کرد که این ایده یکی از حلقه‌های تکامل زندگی اجتماعی انسان باشد که در طی آن انسان تکامل یافته، به نام انسان پیشرفته، با توجه به مفهوم شایستگی تعریف گردد که از این حیث از برخی از نظریه‌های مکتب تکامل‌گرایی تأثیر می‌گیرد (عبارت شایستگی، از همه جنبه‌های اجتماعی، اقتصادی، اخلاقی، زیست‌محیطی و غیره می‌باشد)

از طرف دیگر، این ایده در یک نگاه جز به کل، با مکتب تکامل‌گرایی همسو نمی‌باشد و با نظر برخی از منتقدان این مکتب مانند میشل دونتانی، کوئن، بوآس و مالی‌نوفسکی موافق می‌باشد؛ جامعه‌شناسان مذکور با طبقه‌بندی‌هایی که جامعه‌شناسان تکامل‌گرا مانند کنت، مارکس، لسی وایت، مورگان، تایلر و غیره کرده‌اند، موافق نمی‌باشند و آن را نادرست می‌دانستند و به نسبت فرهنگی اعتقاد داشتند؛ بدین معنا که آن‌ها معتقد بودند، هیچ چارچوب و استاندارد وجود ندارد که بر پایه آن بتوان فرهنگ جامعه‌ای را پیشرفته و متمدن و فرهنگ جامعه دیگر را عقب‌مانده دانست و هر فرهنگ و رسوماتی برای رفع نیازهای خاصی به وجود آمده است و لذا هر جامعه را با معیارهای همان جامعه باید سنجید. با این توضیح مختصر، از یک نگاه جزئی به برخی از نظریه‌های مکتب تکامل‌گرایی و منتقدان آن، ایده سنجش شایستگی، با منتقدان این مکتب همسو بوده و ابزار سنجش موفقیت هر جامعه را توسط نظر افراد متخصص و موفق همان جامعه ساخته و موضوعات و آیتم‌های آن را همسو با فرهنگ و هنجارهای همان جامعه، طراحی کرده است. البته این به معنای آن نیست که در طراحی ابزار سنجش موفقیت، از ارزش‌های بین‌المللی و مورد توافق جهان غافل شد و آن‌ها را نادیده گرفت، بلکه همان‌طوری که قبلاً گفته شد در طراحی ابزار سنجش موفقیت از انگولیشن‌های مختلف استفاده می‌شود.

۹-۱-۵- مکتب کنش متقابل نمادین: (مرادی، ۱۳۹۴) [۱۸]

این مکتب، یکی از مهم‌ترین و پرنفوذترین مکاتب جامعه‌شناسی است که بر تأثیر و ارتباط بین جامعه و رفتار افراد تأکید دارد. یکی از مهم‌ترین نظریه‌پردازان این مکتب، جورج هربرت مید است که رفتار افراد در جامعه را تحت تأثیر تعامل‌ها و محرک‌های اجتماعی می‌داند. هربرت مید که از بنیان‌گذاران نظریه رفتارگرایی است، رفتار هر فرد را در جامعه، تحت تأثیر تعامل اجتماعی و محرک‌های بیرونی می‌داند. همچنین مید از بنیان‌گذاران نظریه عمل‌گرایی است که در کنش اجتماعی، الویت را به عمل فرد می‌دهد. عمل‌گرایی، ضد اصول‌گرایی است که در آن به جای انجام عمل و رسیدن به نتیجه، اصولی دائم و ثابت همیشه حفظ می‌شود. حال با توجه به این توضیح مختصر، ایده سنجش شایستگی همسو با نظریه رفتارگرایی مید است؛ چون یکی از خصوصیات مهم ایده سنجش شایستگی، این است که به اعمال افراد و کارکردشان و نقشی که افراد در جامعه ایفا می‌کنند، توجه دارد و آن‌ها را سنجش می‌کند و به ذهنیات و تفکرات افراد و یا حفظ اصولی ثابت، توجهی ندارد.

از دیگر نظریه‌پردازان مکتب کنش متقابل نمادین، چارلز هورتون کولی است که نظریه‌ای درباره چگونگی شکل‌گیری شخصیت افراد در جامعه، به نام خود آینه‌ساز، ارائه نمود. وی معتقد بود جامعه همانند آینه‌ای است که رفتار فرد را به او بازمی‌تاباند، یعنی اگر فرد رفتاری از خود نشان دهد که مطابق هنجارهای اجتماعی باشد، مورد تأیید و تشویق جامعه قرار می‌گیرد و به احتمال زیاد، فرد آن رفتار را دوباره تکرار خواهد کرد و بالعکس اگر فرد رفتاری مخالف با هنجارهای اجتماعی انجام دهد، از جانب سایرین، توبیخ و تنبیه خواهد شد و به احتمال زیاد، آن رفتار تکرار نخواهد شد و بدین صورت، شخصیت فرد در جریان این کنش و واکنش‌ها، شکل می‌گیرد. با این توضیح کوتاه، ایده سنجش شایستگی کاملاً همسو با نظریه خود آینه‌ساز هورتون کولی است. همان‌طوری که قبلاً گفته شد، ابزار سنجش موفقیت، با نظر افراد موفق و متخصص و مطابق با هنجارها و ارزش‌های هر جامعه یا کشوری طراحی می‌گردد و دارای آیتم‌های زیادی در موضوعات اخلاق، روابط اجتماعی، محیط‌زیست، سامانه سنجش نظر مردم و غیره هست و لذا افرادی که بیشترین مطابقت را با موضوعات و آیتم‌های ابزار سنجش موفقیت داشته باشند و نمره عمر بالاتری کسب نمایند، یعنی همسویی بیشتری با ارزش‌ها و هنجارهای جامعه دارا هستند و از طرف دیگر، افراد با داشتن نمره عمر بالاتر، رأی و نظر غالب‌تر و نافذتری در

جامعه خواهند داشت و این مشابه همان چیزی است که در نظریه هورتون کولی، تشویق و تائید جامعه عنوان گردیده است. به عبارت دیگر، با توجه به نظریه خود آینه‌ساز کولی، می‌توان ادعا کرد که ایده سنجش شایستگی، به‌عنوان ابزاری قوی، نقش تشویق افراد را در جامعه خواهد داشت و هر چه افراد، مطابقت بیشتری با هنجارهای آن جامعه داشته باشند، ابزار سنجش موفقیت، امتیاز بالاتری به آن‌ها خواهد داد و بدین‌سان ایده سنجش شایستگی، به‌عنوان ابزار کمک‌کننده نظریه کولی می‌باشد که نتیجه و خروجی این ایده، افرادی هستند که بیشترین مطابقت را با هنجارها و ارزش‌های جامعه دارند و دارای رأی و نظر غالب‌تر و نافذتری هستند.

۱۰-۱-۵- مکتب فرانکفورت: (مرادی، ۱۳۹۴) [۱۸]

نظریه‌پردازانی مانند هربرت مارکوزه و گئورگ لوکاچ که از پیروان مکتب فرانکفورت هستند، بر نظام سرمایه‌داری، به‌خصوص از مؤلفه فرهنگی آن که فرهنگ مصرف‌گرایی است، انتقاد شدید دارند و معتقدند که این فرهنگ باعث بهره‌کشی بیشتر انسان‌ها می‌شود و افراد در جریان فرهنگ مصرف‌گرایی نظام سرمایه‌داری، انگار طلسم می‌شوند و به افراد جامعه، این‌طور تلقین می‌شود که ارزش انسان در مصرف هر چه بیشتر کالاهای نو هست. به‌زعم پیروان مکتب فرانکفورت، نظام سرمایه‌داری با زیربنای اقتصادی و مؤلفه‌های فرهنگی غیرواقعی و ساختگی با عنوان فرهنگ مصرف‌گرایی، باعث بهره‌کشی افراد جامعه می‌شود. همچنین نظریه‌پردازانی مانند اریک فروم، هم از مارکسیسم و هم از سرمایه‌داری انتقاد می‌کنند و معتقدند که مارکسیسم نظریه‌ای تک‌بعدی است و فقط به اقتصاد توجه دارد و به جنبه‌های فرهنگی توجه کافی ندارد و سرمایه‌داری نیز مسئولیت‌پذیری و معنویت بشر را فدای منافع اقتصادی می‌کند. (مرادی، ۱۳۹۴) [۱۸]

با توجه به توضیحات فوق‌الذکر، ایده سنجش شایستگی که در راستای سنجش شایستگی افراد و دادن امتیاز شایستگی (نمره عمر)، به ارزش‌ها و فرهنگ واقعی و اصیل، طرح گردید، به دنبال نظام ارزشی و فرهنگی واقعی و عقلانی می‌باشد و فرهنگ مصرف‌گرایی و شیئی‌وارگی، به‌عنوان فرهنگ غالب را، کمرنگ‌تر می‌کند و لذا ایده سنجش شایستگی، به انتقاداتی که مارکوزه، لوکاچ و دیگر نظریه‌پردازان مکتب فرانکفورت، از نظام سرمایه‌داری دارند همسو بوده و به دنبال نظام ارزشی کامل‌تر و نه فقط اقتصادی، بلکه چندبعدی، با ابعاد اقتصادی، اجتماعی، اخلاقی، زیست‌محیطی و غیره، می‌باشد که در آن جهت سنجش ارزش افراد، غیر از مسئله اقتصادی و پول، از تمامی مؤلفه‌های فرهنگی، اخلاقی، زیست‌محیطی و غیره، استفاده می‌شود و افرادی که از فیلتر ابزار سنجش موفقیت به‌عنوان افراد شایسته با نمره عمر بالا، غربال شده‌اند، دارای کلیه شایستگی‌های اقتصادی، فرهنگی، اخلاقی و خدمت به جامعه هستند؛ بنابراین این ایده تا حد زیادی می‌تواند در برطرف کردن نواقصی که پیروان مکتب فرانکفورت بر سرمایه‌داری و مارکسیسم وارد می‌کنند، کمک نماید.

۱۱-۱-۵- مکتب پدیدارشناسی: (مرادی، ۱۳۹۴) [۱۸]

ادموند هوسرل پایه‌گذار مکتب پدیدارشناسی، در شناخت پدیده‌های جامعه‌شناسی توسط پژوهشگر، مراحل را قائل بود و معتقد بود که پژوهشگر ملزم به رعایت آن‌ها می‌باشد که اولین و مهم‌ترین آن، تهی شدن است که در این مرحله، پژوهشگر باید خود را از همه باورها، اعتقادات و تصورات ذهنی درباره موضوع موردتحقیق خالی و تهی کند و بدون هیچ ذهنیت قبلی درباره موضوع، تحقیق

نماید. به عبارت کلی، پدیدارشناسی، جهت شناخت و توصیف پدیده‌ها، از عقل، مشاهده، تجربه، بدون پیش‌داوری و نظر قبلی استفاده می‌کند و لذا با فرض اینکه، موضوع ایده سنجش شایستگی یعنی شایستگی را به‌عنوان یک پدیده در نظر بگیریم، نگارنده سعی نموده است که در طی مراحل تحقیق، اصل مهم تهی شدن را رعایت کند و آیتم‌های شایستگی و موفقیت را بدون هیچ‌گونه ذهنیت و باوری، صرفاً بر اساس انگولیشن‌های تعریف‌شده که مجموع آن‌ها، مبنای عقل، مشاهده و تجربه دارند، استخراج نماید.

۱۲-۱-۵- مکتب کارکردگرایی: (مرادی، ۱۳۹۴) [۱۸]

یکی از مکاتب مهم جامعه‌شناسی، مکتب کارکردگرایی است که پیروان آن معتقدند جامعه را می‌توان به‌صورت ایستا و بدون در نظر گرفتن روند تاریخی آن بررسی نمود؛ بسیاری از نظریه‌پردازان این مکتب مانند آگوست کنت، امیل دورکیم و تالکوت پارسونز، جامعه را نظامی باثبات می‌بینند که هر جز تشکیل‌دهنده آن دارای وظیفه خاصی است؛ آن‌ها جامعه را به‌نظام ارگانیک زنده تشبیه می‌کنند که هر کدام از اجزای جامعه با اندام‌های موجود زنده قابل‌مقایسه است و سلامت موجود زنده در گرو انجام‌وظیفه صحیح تمام اندام‌هاست و سلامت جامعه نیز در گرو انجام مطلوب کارکرد افراد جامعه و حفظ تعادل نظام اجتماعی می‌باشد. (مرادی، ۱۳۹۴) [۱۸]

قبلاً در فصل دوم، در بخش اهداف و برنامه‌های ایده سنجش شایستگی، از اهداف مهم این ایده، تشویق و ایجاد انگیزه افراد برای انجام کارهای عام‌المنفعه و کمک به تحقق توسعه پایدار ذکر گردید که این اهداف در آیتم‌های ابزار سنجش موفقیت، تحت نام کمک به هم‌نوع، حفظ محیط‌زیست، سامانه سنجش نظر مردم و غیره آمده است که این اهداف و آیتم‌ها کاملاً با نظرات مکتب کارکردگرایی در ارتباط با تعادل جامعه و انجام‌وظیفه صحیح افراد، همسو می‌باشد. همچنین در این ایده، موضوعی به نام شرافت انسانی مورد بررسی قرار گرفت که در آنجا افراد جامعه را در ارتباط متقابل با یکدیگر و با محیط‌زیست دیده شد و اشاره گردید که اگر قرار باشد افراد جامعه در جهت موفقیت‌های شخصی و اقتصادی خود، از راه‌های نادرست و یا به ضرر منافع جامعه انجام دهند، آن جامعه تعادل خود را از دست می‌دهد و امنیتی وجود نخواهد داشت که این مسئله همان کارکرد صحیح و تعادلی جامعه است که کارکردگرایان به آن اعتقاد دارند و ایده سنجش شایستگی نیز با الهام از آن، موضوعات و آیتم‌های مختلفی را در کنار موفقیت‌های فردی، در ابزار سنجش موفقیت طراحی نموده و برای افرادی که در جهت موفقیت‌های جمعی و در جهت منافع جامعه و محیط‌زیست تلاش می‌کنند، امتیاز در نظر گرفته است

۱۳-۱-۵- مکتب ساختارگرایی: (مرادی، ۱۳۹۴) [۱۸]

روت بندکیت از نظریه‌پردازان مکتب ساختارگرایی، بر نسبی بودن فرهنگ تأکید داشت؛ وی همچنین بر تنوع و سنجش ناپذیر ارزش‌های سیاسی و اخلاقی تأکید می‌کرد و معتقد بود همه مدل‌های زندگی انسانی به یک اندازه معتبر و موجه هستند و لذا به انعطاف‌پذیری فرهنگی انسان‌ها و طرد نژادپرستی و درنهایت درک دیگران اعتقاد داشت. لذا ایده سنجش شایستگی، در مورد نظرات بندکیت موضع دوسویه دارد: از یک‌طرف با نسبی بودن فرهنگ و اینکه همه مدل‌های زندگی انسانی به یک اندازه معتبر و موجه هستند، موافق و همسو می‌باشد و لذا ایده سنجش شایستگی، ابزار سنجش موفقیت را با توجه به فرهنگ هر جامعه طراحی می‌کند. از طرف دیگر با نظر سنجش ناپذیر بودن ارزش‌های اخلاقی و سیاسی روت بند کیت، مخالف است چون ایده سنجش شایستگی به

دنبال سنجش کلیه عناصر و پدیده‌های اجتماعی اعم از اخلاق، روابط، ارزش‌ها و غیره است و در مرحله بعد به دنبال جهت دادن نتایج این سنجش در سیاست می‌باشد.

به‌طور کلی ایده سنجش شایستگی، برداشت و برخوردی دوسویه با مکتب ساختارگرایی دارد؛ مکتب ساختارگرایی به سطوح فردی کمتر توجه دارد و ساختارهایی مانند ساختار اقتصادی، ساختار فرهنگی و ساختار سیاسی را عامل تعیین‌کننده رفتار افراد می‌بیند؛ یعنی رفتار جامعه توسط ساختارهای کلان آن شکل می‌گیرد. در این رابطه، ایده سنجش شایستگی، توانایی سنجش ساختارهای جامعه مانند ساختار فرهنگی یا اقتصادی را ندارد و سعی در سنجش رفتار افراد دارد تا بتواند با گزینش و کمک افراد شایسته، جامعه را به سوی کمال و پیشرفت سوق دهد؛ به عبارت دیگر نگاه از کل به جز مکتب ساختارگرایی را ندارد و لذا از این لحاظ ایده سنجش شایستگی با مکتب ساختارگرایی همسو نمی‌باشد.

۱۴-۱-۵- مکتب کارکردگرایی ساختاری: (مرادی، ۱۳۹۴) [۱۸]

تالکوت پارسونز (۱۹۷۹-۱۹۰۲) جامعه‌شناس برجسته مکتب کارکردگرایی ساختاری، عناصر و اجزای سازنده جامعه را در چهار نظام کلی تقسیم‌بندی نموده است: ۱- نظام اجتماعی ۲- نظام فرهنگی ۳- نظام ارگانیک رفتار ۴- نظام شخصیتی که در این بین نظام فرهنگی از همه مهم‌تر است. وی معتقد بود در نظام اجتماعی، ارزش‌ها و هنجارهای مسلط و غالب جامعه، به افراد از طریق تلقین، آموزش و تربیت منتقل می‌شود و تا آخر عمر همراه فرد خواهد بود؛ نظام فرهنگی از طریق دو سازوکار جامعه‌پذیری و نظارت اجتماعی، جهت همراهی اجزای جامعه با کلیت نظام اجتماعی که شامل ارزش‌ها و هنجارهای مسلط و غالب جامعه است، فعالیت می‌کند؛ وی معتقد بود حفظ این نظام‌ها و نظارت نظام فرهنگی بر کلیت نظام اجتماعی، باعث پایداری و ثبات جامعه می‌شود. به عبارت دیگر رعایت ارزش‌ها و هنجارهای جامعه از سوی افراد، برای حفظ ثبات و پایداری جامعه لازم و ضروری است. مشابه چنین تقسیم‌بندی را نیز، مارک آبرامسون، در سطح فردی، اجتماعی و بینابینی انجام داده است. (مرادی، ۱۳۹۴) [۱۸]

با این توضیح مختصر، ایده سنجش شایستگی، برای حفظ ثبات و پایداری جامعه، موضوعات و آیتم‌هایی را در راستای هنجارها و ارزش‌های جامعه در ابزار سنجش موفقیت، گنجانده است و لذا افرادی که تطابق بیشتری با ارزش‌ها و هنجارهای جامعه دارند، امتیاز بیشتری را در نمره عمر خود کسب می‌کنند. البته قابل ذکر است که منتقدین به نظریه کنش عمومی پارسونز، معتقدند که آن‌ها از تغییرات اجتماعی غافل هستند و این مکتب چون بر ثبات و پایداری جامعه تأکید دارد، قادر به بیان تغییرات اجتماعی نمی‌باشد که در این صورت، ایده سنجش شایستگی می‌تواند همسو و کمک‌کننده به رفع این انتقاد باشد؛ چراکه این ایده با مکانیسم سنجش خود می‌تواند بر نظام‌های اجتماعی مطرح‌شده، تأثیرات مثبتی داشته باشد.

۲-۵- فلسفه:

۱-۲-۵- مکاتب اخلاقی:

اخلاق در ایده سنجش شایستگی دارای اهمیت زیادی است و به‌عنوان یکی از موضوعات اصلی ابزار سنجش موفقیت می‌باشد و ضمن اینکه ایده سنجش شایستگی، برخی از خصوصیات مهم نظام‌های اخلاقی تکامل‌یافته مانند سازگاری در اجزاء، نداشتن تناقض

و تضاد، تعمیم‌پذیری، نگرش برابر و یکسونگری همه انسان‌ها را دارا می‌باشد ولی هدف این ایده، تربیت انسان‌های اخلاقی نمی‌باشد بلکه اهداف چندوجهی در موضوعات اقتصادی، اجتماعی و سیاسی دارا می‌باشد و همچنین یک ایده یا نظریه اخلاقی نمی‌باشد؛ بلکه ایده‌ای است که دربرگیرنده تمام ابعاد انسان است و درواقع ایده سنجش شایستگی به همسو بودن افراد با هنجارهای اجتماعی امتیاز می‌دهد که اخلاق در کنار قانون، آداب و رسوم، مصلحت‌اندیشی و زیبایی‌شناسی، یکی از منابع هنجار گزار می‌باشد. موضوع اخلاق در این ایده از دو حیث قابل‌بررسی است: اول نقش بازدارندگی اخلاق، جهت پیشگیری از موفقیت افراد با روش‌های غیراخلاقی است که این ایده با داشتن مکانیسم‌ها و آیتم‌های مختلف در ابزار سنجش موفقیت، این نقش را ایفا می‌کند. بدین معنا که مکاتب اخلاقی با توجه به اهداف و نوع نگرش خود، صرفاً به دنبال هدف و غایت اخلاقی هستند حال ممکن است در بسیاری موارد، هدف اخلاقی با مسائل اقتصادی، اجتماعی و حتی عرفی و قانونی در تضاد باشد ولی از نظر آن‌ها، صرفاً انجام کار اخلاقی مهم است و اهداف اقتصادی و اجتماعی را دنبال نمی‌کنند ولی نقش بازدارندگی اخلاق در ایده سنجش شایستگی بدین صورت است که انسان در جریان انجام فعالیت‌های اقتصادی، اجتماعی و سیاسی، به پرتگاه و فساد کارهای غیراخلاقی کشانده نشود و اخلاق نقش ترمز را داشته باشد (نتیجه کار اخلاقی برای فرد). دوم بحث حمایتی، خیررسانی و کمک به دیگران است که در حوزه اخلاق هنجاری، از نوع اخلاق فایده‌گرای عمل محور قابل‌بررسی است و قابلیت سنجش هم می‌تواند داشته باشد. موضوع اخلاق در ایده سنجش شایستگی، باینکه از یکسو به مکاتب و نظام‌های فضیلت نگر شبیه و از سوی دیگر به مکاتب نتیجه نگر نزدیک است، ولی نه به درست بودن یا نبودن نتیجه کارها تأکید دارد و نه وظایفی اخلاقی برای افراد تعیین می‌کند. این ایده رفتار و نتیجه کارها را می‌سنجد و توان سنجش یا ارزیابی فضیلت‌های انسان را ندارد؛ هرچند رأی و نظر افراد دارای نمره عمر بالا، چه در نظر دهی ارتباطات اجتماعی، چه در رأی‌دهی انتخابات سیاسی و چه در طراحی آیتم‌های ابزار سنجش موفقیت (به‌عنوان گروه کارشناسی) که دارای فضیلت‌های اخلاقی بسیار هستند، مصداق تبعیت و همسویی این ایده از رویکرد فضیلت‌نگری اخلاق است و از آن‌طرف، موضوع اخلاق در ایده سنجش شایستگی از مکاتب نتیجه نگر مانند فایده‌نگری یا لذت‌نگری تبعیت می‌کند؛ یعنی این ایده سعی دارد، کارهایی که نتیجه آن‌ها باعث فایده، لذت، معرفت و یا شکوفایی استعدادها برای فرد یا جامعه می‌شود را سنجش نموده و به آن‌ها امتیاز دهد (نتیجه کار اخلاقی برای فرد و جامعه).

همچنین این ایده در سنجش افرادی که دارای موفقیت‌های سیاسی و مقام هستند و در تصمیم‌گیری‌ها و انتخاب‌هایشان برای جامعه، بر جان، مال و آبروی افراد جامعه نقش دارند، رویکردی فایده‌نگر دارد؛ چون به دلیل ماهیت سنجش‌گری و امتیازدهی این ایده، هر چه فایده، سود و امنیت برای افراد زیادی از جامعه، بیشتر باشد، امتیاز بالاتری کسب خواهند کرد و لذا اگر با توجه به رویکرد وظیفه‌نگری، تصمیم یا انتخاب درستی را انجام بدهند که درنهایت نتیجه و فایده آن برای بیشتر افراد جامعه، مثبت و رضایت‌بخش نباشد، امتیاز موفقیت مطلوب و مدنظر خود را از دست خواهند داد و لذا با توجه به این نکته مهم، کار سنجش و امتیازدهی برای این قبیل افراد که در تصمیم‌گیری و انتخاب کلان هستند، بسیار مشکل خواهد شد و باید تدابیری برای جایگاه آن‌ها اندیشید. روی‌هم‌رفته، در بحث دیدگاه‌های اخلاقی، ایده سنجش شایستگی هیچ منافات و مخالفتی با دیدگاه‌های فضیلت‌نگر و وظیفه‌نگر ندارد ولی بیشتر با دیدگاه‌های نتیجه‌نگر مطابقت دارد.

در فلسفه اخلاق و اخلاق هنجاری، نظریه‌های مختلفی وجود دارد که یکی از جدیدترین آن‌ها ایده پیتتر سینگر بنام "دیگر دوستی مؤثر" است که در بحث کمک به دیگران و خیررسانی، چندبعدی و بسیار مؤثر می‌باشد. ایده پیتتر سینگر به دلیل قابلیت‌هایی مانند محاسبه‌گری، بخشش‌سنجیده و عقلانی، می‌تواند برای ایده سنجش شایستگی، مناسب باشد. پیتتر سینگر، فیلسوف اخلاق، در راستای اجرایی کردن ایده خود، سایتی را طراحی نمود که دارای یک پرسشنامه است که با توجه به نقاط قوت، استعدادها، سوابق و علایق،

از بین صدها شغل خیررسان، مواردی که مناسب‌ترند را به فرد پیشنهاد می‌کند و هرکدام از شغل‌ها، پروفایلی دارد که مسیر اکتساب و ویژگی‌های آن شغل را معرفی می‌کند. یکی از اهداف مهم ایده پیتر سینگر، مؤثر بودنش است. (سینگر، ۲۰۱۸) سایت پیتر سینگر، می‌تواند کمک زیادی جهت اخلاقی کردن فعالیت‌ها در ایده سنجش شایستگی نماید و می‌توان مواردی از این سایت را امتیاز گذاری نمود و به افراد فعال در این زمینه‌ها، امتیاز داد تا نمره عمر افراد فعال افزایش یابد. همچنین در ایده پیتر سینگر، "انسان دیگر دوست مؤثر" با انتخاب مشاغل حساس، پردرآمد و کلیدی سعی در ارائه بیشترین خیر را دارند (سینگر، ۲۰۱۸) [۱۷] و این همان مفهوم شایستگی در ایده سنجش شایستگی است؛ یعنی افراد موفق و شایسته که دارای نمره عمر بالایی هستند، با انجام کارهای اخلاقی ایده پیتر سینگر، مفیدتر و شایسته‌تر خواهند بود که به تعبیر پیتر سینگر مؤثرتر هستند. در کل قرابت ایده سنجش شایستگی با ایده پیتر سینگر بسیار زیاد است و بسیاری از مؤلفه‌های ایده "دیگر دوستی مؤثر" (ایده پیتر سینگر) با آیت‌های ایده سنجش شایستگی شباهت و نزدیکی دارند و لذا این دو ایده می‌توانند مکمل خوبی برای یکدیگر باشند. برخی از خصوصیات ایده پیتر سینگر (سینگر، ۲۰۱۸) که شباهت و قرابت زیادی با ایده سنجش شایستگی دارد، به شرح ذیل است: ۱- پاس داشتن حقوق دیگران و عدم ظلم و جور به دیگران که این امر مهم در ایده سنجش شایستگی نیز آمده است و دارای امتیاز می‌باشد. ۲- پرداخت پول برای خرید آرامش و شادی دیگران که در ایده سنجش شایستگی، این عمل نیز دارای امتیاز است. ۳- مؤثر بودن افراد خیررسان با داشتن شغل یا مقام مناسب و درخور که در ایده سنجش شایستگی، افراد موفق و شایسته با نمره عمر بالا، چنین خصوصیتی را دارا هستند. ۴- پرداختن و تأکید بر عدم فقر، عدم تهدید سلامت، عدم تخریب محیط‌زیست که همه این موارد در ایده سنجش شایستگی دارای امتیاز می‌باشند و به افرادی که در کاهش فقر، سلامت خود و جامعه و حفظ محیط‌زیست فعال و موفق باشند، امتیاز داده می‌شود. ۵- تأکید بر بخشش‌های جسمانی و اهداء عضو که این مورد نیز در ایده سنجش شایستگی دارای امتیاز است. ۶- در نظر داشتن یکسان همه انسان‌ها بدون توجه به قومیت، نژاد، رنگ و ملیت که همه این موارد در ایده سنجش شایستگی، به‌عنوان اهداف کلی آن می‌باشد. ۷- ایده دیگر دوستی مؤثر پیتر سینگر دارای قابلیت‌هایی مانند محاسبه‌گری در بخشش و امور اخلاقی و همچنین بخشش سنجیده می‌باشد که ایده سنجش شایستگی نیز قصد محاسبه‌گری موفقیت‌ها و شایستگی‌ها، من جمله اخلاق را دارد.

۲-۲-۵- فمینیسم:

فمینیسم جنبشی فلسفی است و دارای اهداف مشخصی است که یکی از اهداف آن، تغییر نظم و ساختار اجتماعی برای بازایی حقوق از دست‌رفته زنان است. همچنین آن‌ها به دنبال تساوی جنسیتی، بخصوص در ساختار سیاسی می‌باشند. با این توصیف کوتاه از اهداف فمینیسم‌ها، ایده سنجش شایستگی کاملاً همسو و هم‌جهت با جنبش فمینیسم بوده و همچنین از آن تأثیر گرفته و می‌تواند در جهت اجرایی کردن اهداف فمینیسم‌ها، اقدام نماید.

ایده سنجش شایستگی با توجه به داشتن مکانیسم نمره عمر و ضریب حق رأی در انتخاب نمایندگان سیاسی، در ساختار سیاسی مشارکت داشته و تأثیر زیادی بر آن خواهد داشت و این ضریب برای زنان جامعه هم با توجه به شایستگی‌هایشان وجود دارد و حتی امتیازاتی ویژه هم برای ارزش‌هایی چون مادر بودن، بالاتر از مردان در نظر می‌گیرد و لذا ایده سنجش شایستگی، تغییراتی را در ساختار سیاسی به وجود می‌آورد که این تغییرات به نفع همه زنان و مردان شایسته جامعه هست؛ بنابراین همچنانکه یکی از مهم‌ترین اهداف فمینیسم‌ها این است که در جهت تغییر نظم اجتماعی و ساختارهای اجتماعی، فرهنگی، حقوق از دست‌رفته زنان را بازایی و بر تبعیض‌های موجود غلبه کند، ایده سنجش شایستگی را می‌توان جلوه تلاش فمینیسم‌ها در تغییر ساختار اجتماعی تلقی نمود که

به کمک زنان جامعه می‌آید و آن‌ها را در ساختارهای اجتماعی و سیاسی مشارکت داده و باعث افزایش قدرت اجتماعی و سیاسی آنان می‌شود.

۳-۲-۵- مکتب ایدئالیسم آلمانی:

در ایدئالیسم موردنظر کانت، هگل و فیخته، ایده‌های در ذهن، مقدم بر امور واقع هستند. همان‌طوری که قبلاً اشاره شد، ایده سنجش شایستگی در درجه اول یک ایده ذهنی برای تغییر و نوسازی در جامعه است. از نظر کانت نوسازی جهان، از نوسازی درون نشأت می‌گیرد. یکی از دغدغه‌های ایدئالیسم آلمانی، چگونگی ایجاد جهان اخلاقی، برای موجود اخلاقی به نام انسان بود؛ حتی تاجائی که از نظر کانت، دین مبتنی بر اخلاق، وسیله‌ای برای اخلاقی کردن انسان است و لذا چنین نقشی را ایده سنجش شایستگی هم در رابطه با اخلاقی کردن انسان، در عمل دارد که با این مکتب همسو می‌باشد. البته هم هگل و هم کانت، حق تساوی مشارکت در مسائل سیاسی را برای زنان قائل نبودند که از این لحاظ، ایده سنجش شایستگی با این مکتب همسو نمی‌باشد.

۴-۲-۵- مکتب پراگماتیسم (عمل‌گرایی):

در این مکتب، موضوعات فلسفی در قالب کارکردهای عملی و موفقیت‌هایشان بررسی می‌شود و حقیقت هر چیز و موضوعی، به‌وسیله نتیجه نهایی آن معلوم می‌شود. این مکتب به کاربردهای مسائل و موضوعات و سودمندی عملی آن‌ها در زندگی توجه دارد. در این مکتب، فایده و سود با حقیقت گره‌خورده است و لذا اگر شایستگی افراد و تعریف نقش و نفوذ سیاسی‌شان در جامعه بر اساس شایستگی آن‌ها را به‌عنوان یک موضوع فلسفی در نظر بگیریم، کاملاً با این مکتب همسو است؛ زیرا ایده سنجش شایستگی، شایستگی افراد را به‌وسیله نتیجه نهایی آن‌ها سنجش می‌کند و به‌فایده رسانی و سودمندی افراد به‌عنوان شایستگی توجه دارد.

۵-۲-۵- مکتب هگل گرایبی:

فریدریش هگل فیلسوف بزرگ آلمانی قرن ۱۸ و ۱۹ میلادی، در اندیشه بسیار ماجراجو و پیچیده بود. در ذیل به بررسی چهار موضوع و نگاه فلسفی هگل و ارتباط آن‌ها با ایده سنجش شایستگی می‌پردازیم:

۱- یکی از مهم‌ترین نگاه‌های فلسفی هگل، نسبت به تاریخ بود که هر دوره تاریخ را مخزن نوعی خاص از عقل و خرد می‌دانست که لازم است انسان آن‌ها را بازبایی کند و از آن‌ها ایده زندگی اجتماعی بگیرد؛ برای مثال، دوران قرون‌وسطی باوجود تمام مواضع وحشتناکش، مخزنی از شرف و نیکنامی بود و لذا ایده سنجش شایستگی می‌تواند از این تفکر هگل الهام بگیرد و در جهت تکامل ابزار سنجش موفقیت، موضوعات و آیت‌هایی را از دوره‌های تاریخی استخراج نماید و نقاط ضعف زمان حال را جبران نماید. تشخیص و استخراج آیت‌های مناسب به عهده تاریخ‌دانان و جامعه شناسان است؛ بنابراین درروش طراحی ابزار سنجش موفقیت که از انگلوشن های کتب و متون علمی، افراد موفق و متخصص و نظام‌های بین‌المللی موردتوافق دنیا، استفاده گردید، شاید لازم باشد از انگلوشن دیگری به نام "مخزن تاریخی" استفاده گردد.

۲- موضوع دوم، بحث دیالکتیک هگل برای رسیدن به یک نقطه تعادل در هر چیز که شامل افراط، تفریط و تعادل می‌باشد (تز، آنتی‌تز، سنتز) که در طراحی ابزار سنجش موفقیت می‌توان از آن الهام گرفت و آیتم‌هایی که ماحصل برخورد افراط و تفریط یعنی تعادل است را استخراج نماییم و بر اساس آن‌ها شایستگی افراد را بسنجیم.

۳- موضوع بعدی بحث هنر و زیبایی‌شناسی است که هگل نگاه خاص و متفاوتی به آن‌ها داشت؛ هگل معتقد بود از هنر فقط استفاده زیبایی‌شناسی نشود بلکه در جهت بیان باحساس عقاید، مسائل و مشکلات روزمره زندگی اجتماعی مانند جنگ، فقر، فساد، بی‌عدالتی و ... استفاده گردد تا برای افراد جامعه ملموس‌تر و قابل‌فهم‌تر گردد و آن‌ها در جهت چاره‌اندیشی و حل این مشکلات، بانگیزه‌تر شوند. لذا ایده سنجش شایستگی از این نگاه هگل نیز الهام گرفته و در طراحی و امتیازدهی موضوع هنر در ابزار سنجش موفقیت، این بخش از هنر را نیز در نظر گرفته و برای آن امتیاز در نظر گرفته است تا افرادی که در جهت بیان باحساس معضلات و مشکلات اجتماعی، فعالیت هنری دارند، امتیاز آن را کسب نمایند.

۴- موضوع چهارم برخورد با دشمنان فکری و عقیده‌ای بود که هگل در این مورد نیز نگاه متفاوتی داشت و معتقد بود تکه‌های حقیقت در جاهای عجیب، پراکنده هستند و باید از عقاید مخالف نیز درس یاد گرفت و لذا ایده سنجش شایستگی از این نگاه هگل نیز الهام گرفته و در طراحی ابزار سنجش موفقیت از همه افراد جامعه، صرفاً با توجه به تخصص و موفقیتشان و به‌دوراز هرگونه تعصبات عقیده‌ای و فکری، استفاده شده است.

۳-۵- نظام‌های رایج و حاکم در دنیا:

نظام‌های رایج و حاکم در دنیا مانند سرمایه‌داری، سوسیالیسم، دموکراسی، منشور حقوق بشر، مدیریت محیط‌زیست و توسعه پایدار ارزش‌هایی مانند آزادی، عدالت، برابری، توسعه اقتصادی، فرهنگ دموکراتیک، حفظ محیط‌زیست و شئون انسانی را در خود دارند که این ارزش‌ها جهان‌شمول بوده و موردقبول تمام جوامع بشری هستند و حاصل تجربیات بشر در جوامع مختلف و در طول تاریخ، در زمینه‌های اجتماعی، اقتصادی و سیاسی، آن‌هم با تجربیات عملی و اجرایی می‌باشند. نکته مهم اینکه چون هر نظام دارای کاستی‌هایی می‌باشد، در بسیاری از کشورهای دنیا، نظام‌های اقتصادی به‌صورت مختلط، حاکم می‌باشند.

۱-۳-۵- نظام سرمایه‌داری:

ارتباط و جهت ایده سنجش شایستگی با نظام سرمایه‌داری، کمی بحث‌برانگیز است. سرمایه‌داری یک نظام اقتصادی است که بر مالکیت خصوصی ابزار تولید و زمین استوار است که در دست مالکان خصوصی می‌باشد؛ از ویژگی‌های اصلی سرمایه‌داری، آزادی مالکیت خصوصی، انباشت سرمایه و بازارهای رقابتی است. در نظام سرمایه‌داری بازار و پول نقش مهمی دارند. در حال حاضر، نظام سرمایه‌داری در بسیاری از کشورها، از جمله آمریکا، کانادا، استرالیا و ژاپن حاکم است.

برخی از جامعه‌شناسان مانند ژان ژاک روسو به برابری قدرت و ثروت اعتقاد داشتند که مالکیت خصوصی را عامل نابرابری می‌دانستند. از طرف دیگر انسان در طول تاریخ زندگی و در نحوه ارتباطاتش، فرم‌اسیون‌های زیر را تجربه کرده است: ۱- برده‌داری ۲- فئودالیسم ۳- سرمایه‌داری ۴- سوسیالیسم (از نظر کارل مارکس). در توصیف و بررسی ارتباط و جهت ایده سنجش شایستگی با سرمایه‌داری، این ایده با در نظر داشتن تمام ابعاد موفقیت و شایستگی افراد شامل موفقیت‌های مالی و کسب سرمایه به همراه ده‌ها آیت‌م مؤثر دیگر، شایستگی افراد را در تمام ابعاد (اقتصادی، اجتماعی، اخلاقی، زیست‌محیطی و غیره) در نظر دارد؛ بنابراین افراد در جامعه با انواع فعالیت‌های برنامه‌ریزی‌شده از نوع اقتصادی، اجتماعی، اخلاقی و زیست‌محیطی، علاوه بر کسب موفقیت‌های اقتصادی و سرمایه، در جهت کسب جایگاه اجتماعی و بالا بردن نمره عمر خود نیز تلاش می‌کنند تا در رأی و نظر و همچنین برخی امور دیگر، غالب‌تر و بانفوذتر باشند و لذا این سؤال مطرح می‌شود، همان‌طوری که در سیستم سرمایه‌داری، افراد با توجه به توانایی‌ها، شایستگی‌ها و تلاش خود به دلیل وجود آزادی، رفاه متفاوت دارند، آیا افراد شایسته به معنای موفق‌تر، دلسوزتر و همسوتر، نباید حق رأی و نظر غالب‌تر و نافذتری داشته باشند؟ در راستای پاسخ به این سؤال، نگارنده از نمره عمر به **سرمایه معنوی** تعبیر می‌کند که دارای مالکیتی از نوع **مالکیت معنوی** می‌باشد. شاید بتوان ادعا کرد که سرمایه‌داری معنوی که با داشتن نمره عمر هویت می‌یابد، فرم‌اسیون بعد از سرمایه‌داری باشد که افراد جامعه علاوه برداشتن مالکیت اقتصادی، دارای مالکیت معنوی نیز می‌باشند و با داشتن این نوع مالکیت که در اصل، مالکیت تکامل‌یافته اقتصادی می‌باشد، در جامعه جایگاه اجتماعی والا‌تر و رأی و نظر غالب‌تر و نافذتری خواهند داشت. تحقق این ایده، به تعدیل ثروت‌اندوزی و انباشت سرمایه از راه‌های مخرب محیط‌زیست و غیراخلاقی، کمک فراوانی می‌کند و افرادی که به هر قیمتی و با هر راه و روش غیراخلاقی و غیرقانونی، ثروت و سرمایه جمع‌آوری کنند، سرمایه و مالکیت معنوی خود را از دست خواهند داد و از مزایا و مواهب آن محروم خواهند شد. به عبارت دیگر، مالکیت خصوصی که در نظام سرمایه‌داری مطرح است پاسخگوی نیازهای سطوح اولیه نیازهای انسان، یعنی نیازهای زیستی و تأمینی می‌باشد و فقط جهت اعتبار بخشیدن و تضمین برای رفع نیازهای اولیه می‌باشد؛ ولیکن انسان بر اساس نظریه مازلو، نیازهایی در سطوح بالاتر، شامل ارتباطات اجتماعی، احترام و شکوفایی دارد که مالکیت معنوی، مکمل و پاسخگوی این نیازها بوده و در جهت معتبر کردن و تضمین برای رفع این نیازها می‌باشد.

همچنین در بحث موفقیت مالی در نمره عمر، داشتن ثروت و سرمایه تا یک حدی، موفقیت محسوب می‌شود و امتیازآور است و از آن حد بیشتر، امتیاز بالاتر برای فرد محاسبه نمی‌شود و در این ایده جهت کسب جایگاه اجتماعی، بحث **ثروت ایدئال** وجود دارد که قبلاً بدان اشاره شد. از طرف دیگر، مشارکت نافذ و غالب سیاسی - اجتماعی افراد شایسته دارای نمره عمر بالا که دارای انواع موفقیت‌ها و شایستگی‌های اقتصادی، اجتماعی و اخلاقی می‌باشند، باعث رونق اخلاق و کاهش جرم، تخلف و خشونت در جامعه می‌شود. جنبه دیگر بحث سرمایه و مالکیت معنوی، بحث **منافع شخصی و یا جمعی** است. بسیاری از جامعه‌شناسان معتقدند که انسان‌ها فطرتاً جهت حصول منافع شخصی فعالیت می‌کنند و به منافع جمعی فکر نمی‌کنند و جهت کنترل اوضاع و متعادل کردن این قضیه، نظرات مختلفی ارائه گردید. ایده سنجش شایستگی، با داشتن آیت‌های اجتماعی امتیازدار مانند اخلاق و شرافت انسانی، میزان محبوبیت و رضایت مردم (سامانه رضایت سنجی)، ارتباط با طبیعت و حفظ محیط‌زیست و ... توجه و اهداف زندگی افراد جامعه را به سوی منافع جمعی معطوف می‌دارد و افراد برای بالا بردن نمره عمر خود، می‌توانند علاوه بر حصول منافع شخصی، در جهت منافع جمعی نیز فعالیت و مشارکت نمایند.

گئورگ زیمل جامعه‌شناس قرن ۲۰، درباره پول به‌عنوان بزرگ‌ترین ابزار نظام سرمایه‌داری، بحثی به نام **فلسفه پول** طرح نمود؛ زیمل معتقد بود که پول در جامعه صنعتی و نظام سرمایه‌داری معیار برتری انسان‌ها می‌باشد و ابزاری برای ارتباط، جهت‌گیری

عقلانی نسبت به جهان و حذف عاطفه و احساس از مبادلات اقتصادی می‌باشد (اعتماد، دلسوزی و ...) و لذا باعث حذف اخلاق در جامعه می‌شود. با این توضیح مختصر درباره فلسفه پول از نظر زیمل و با فرض اینکه ایده سنجش شایستگی در جامعه اجرایی گردد و همه افراد جامعه دارای نمره عمر باشند، شاید بتوان ادعا کرد که نمره عمر به‌عنوان پدیده مکمل پول در ارتباطات اجتماعی باشد و معیار برتری انسان‌ها از پول به نمره عمر که معیاری کامل و همه‌جانبه است تبدیل گردد و لذا همان‌طوری که افراد برای پول و ثروت، کار فکری و جسمی انجام می‌دهند، در کنار آن می‌توانند برای نمره عمر نیز برنامه‌ریزی کنند و کار فکری و جسمی انجام دهند. به عبارت دیگر پول مبنای همه مناسبات اقتصادی، اجتماعی، سیاسی و حتی اخلاقی است؛ یعنی همه کالاها، خدمات، فعالیت‌ها و پاداش‌ها تبدیل به پول می‌شوند و جالب این است که گاهی اوقات، حتی معنویات و اخلاق هم تبدیل به پول می‌شوند و لذا ایده سنجش شایستگی قصد آن دارد که مبنای فعالیت‌ها و مبادلات اقتصادی، اجتماعی، سیاسی، اخلاقی و زیست‌محیطی را در کنار پول، نمره عمر را نیز همراه کند تا علاوه بر عقلانی کردن جنبه اقتصادی، دیگر جنبه‌های زندگی بشری نیز عقلانی گردند. البته ناگفته نماند که پول با نمره عمر ارتباط متقابل خواهد داشت و داشتن پول و ثروت می‌تواند نمره عمر را افزایش دهد و نمره عمر بالا نیز به صورت غیرمستقیم یا مستقیم، اعتبار و به تبع آن پول به همراه خواهد آورد؛ بنابراین ایده سنجش شایستگی و نمره عمر با در نظر داشتن کلیه کرامت و حقوق انسان‌ها بر پایه اخلاق، می‌تواند مکمل خوبی برای پول در ارتباطات اجتماعی باشد و لذا به‌طور کلی می‌توان گفت که پول به‌عنوان شاخص و ابزار ثروت و دارایی، مبادلات و ارتباطات اقتصادی را عقلانی کرد و نمره عمر به‌عنوان شاخص خدمت به جامعه و سند شایستگی، می‌خواهد اخلاق، فعالیت‌های اجتماعی و زیست‌محیطی را عقلانی کند.

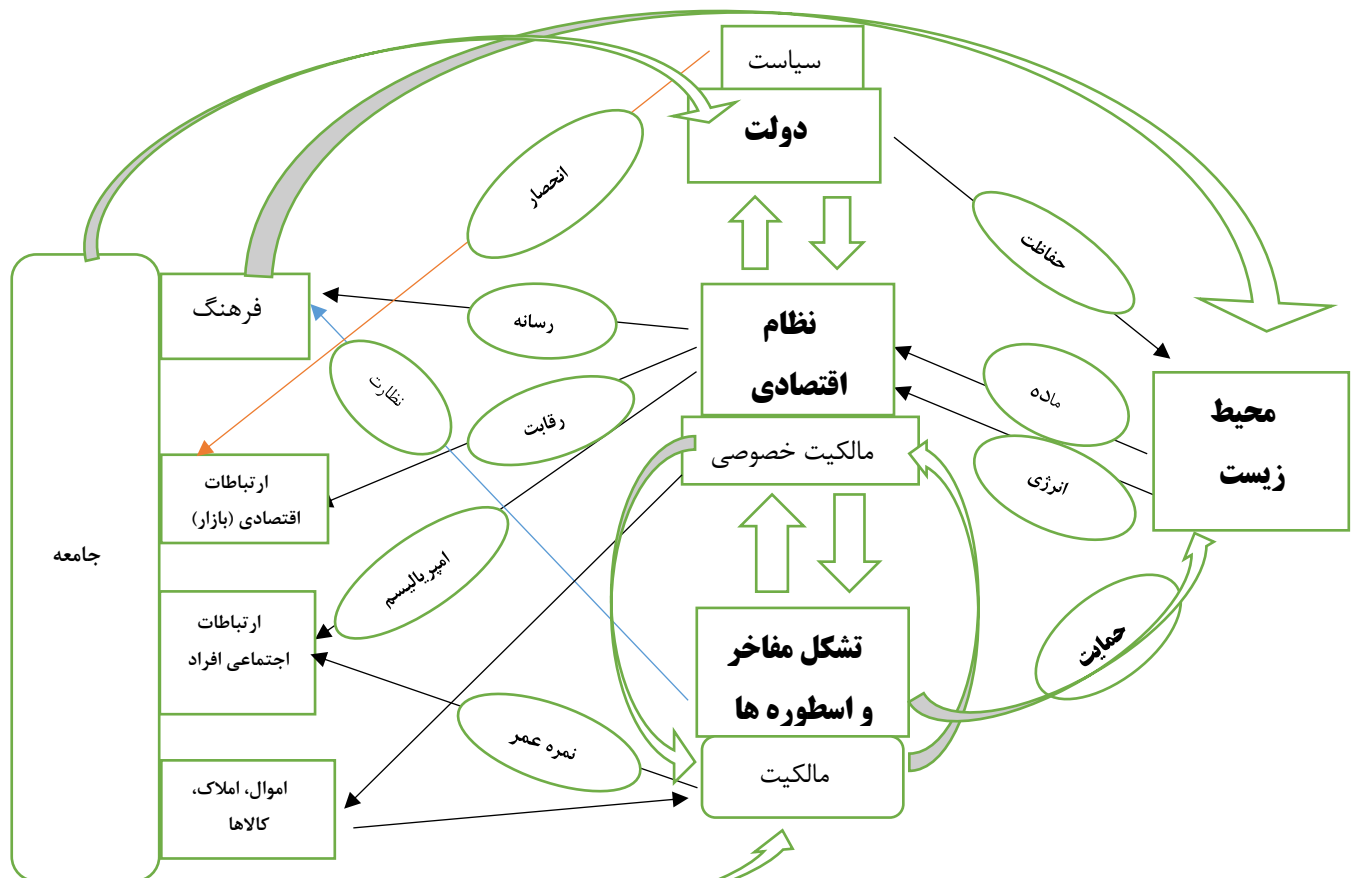
در نظام سرمایه‌داری، طبقه مسلط طبقه‌ای است که دارای بیشترین سرمایه از لحاظ اقتصادی هستند؛ حال آنکه در ایده سنجش شایستگی، طبقه مسلط، افرادی خواهند بود که دارای بالاترین نمره عمر هستند و از همه لحاظ اقتصادی، علمی، اخلاقی و اجتماعی مورد سنجش قرار گرفتند. برخی از صاحب‌نظران معتقدند که دموکراسی با سرمایه‌داری سازگار نمی‌باشد، چون سرمایه‌داری را، حاکم بودن حداقل مردم سرمایه‌دار بر جامعه تعبیر می‌کنند و آن را از لحاظ عدالت و برابری در جامعه مورد انتقاد قرار می‌دهند ولیکن با شکل‌گیری ایده سنجش شایستگی در بستر سرمایه‌داری، این انتقاد تا حد زیادی تعدیل می‌شود. همچنین برخی از منتقدان نظام سرمایه‌داری، به نداشتن ضوابط اخلاقی و فضایل انسانی و در نظر داشتن سود و استعمار دیگران، انتقاد دارند که این ایده می‌تواند مکمل این نقیص باشد.

نظام سرمایه‌داری و نظام کمونیستی، انتقادات زیادی بر یکدیگر وارد داشته‌اند؛ پیروان نظام کمونیستی معتقدند که نظام سرمایه‌داری باعث از خودبیگانگی افراد، گرفتن آگاهی حقیقی از افراد و دادن آگاهی کاذب، گرفتن ابتکار و خلاقیت از افراد، ایجاد روزمرگی و تبدیل افراد به ماشین تولید و چندین ایراد دیگر می‌گردد و در نتیجه استعدادها و توانایی‌های افراد را در جامعه از بین می‌برد و افراد از پیشرفت همه‌جانبه زندگی بازمی‌مانند. همچنین این نظام باعث تمرکز ثروت، نابرابری و تخریب محیط‌زیست می‌شود. در ذیل ضمن توضیحات مختصر، به برخی از این ایراداتی که نظام کمونیستی بر سرمایه‌داری و یا بالعکس وارد کرده‌اند را با فرض اجرایی شدن ایده سنجش شایستگی در جامعه بررسی نموده و درباره نقش و تأثیرات این ایده در جامعه بحث می‌نماییم:

۱- ایده سنجش شایستگی با داشتن آیتم‌های همه‌جانبه و فراگیر امتیازدار مانند مطالعه و تحقیقات، ارتباطات اجتماعی، حفظ محیط‌زیست و غیره، هم از روزمرگی و زندگی یکنواخت پیشگیری می‌کند و هم باعث به وجود آوردن انگیزه‌های متفاوت جهت ابتکار، خلاقیت و انجام کارهای اخلاقی در زندگی می‌شود و انتقاد مهم از نظام سرمایه‌داری مبنی باینکه، افراد در این نظام برای کسب پول و سرمایه، فعالیت‌های اقتصادی می‌کنند تا حد زیادی با برنامه‌های ایده سنجش شایستگی مرتفع می‌شود و افراد به‌غیر از فعالیت‌های اقتصادی که برای کسب پول و رفاه بیشتر انجام می‌دهند، فعالیت‌های اجتماعی، فرهنگی، زیست‌محیطی و اخلاقی را نیز

برای کسب نمره عمر بالاتر انجام خواهند داد؛ نمره عمر که در واقع مالکیت معنوی افراد در جامعه است، دهها مزیت من جمله غالب و نافذ بودن رأی و نظر فرد در جامعه را در بر خواهد داشت که بسیاری از نیازهای افراد را مرتفع خواهد نمود.

۲- از خصوصیات مهم نظام سرمایه‌داری، انباشت سرمایه، زایش ثروت و تخریب محیط‌زیست است؛ یعنی با تولید انبوه، بازار ملی اشباع می‌شود و نیاز به بازار فراملی افزایش می‌یابد و تولید هرچه بیشتر کالاها، با بهر برداری از ماده و انرژی در طبیعت در ارتباط است؛ نظام سرمایه‌داری با ادامه حیات خود در جامعه، به جانی می‌رسد که نه منابع و انرژی داخل کشور، نیازهای تولید انبوه را جواگو هستند و نه بازارهای داخلی پاسخگوی تولیدات انبوه می‌باشند که این نظام برای حل مشکلات مذکور، با مکانیسم‌های ذیل عکس‌العمل نشان می‌دهد: ۱- انحصارهای بزرگ برای حذف تعداد تولیدکننده که بعضاً با دولت‌ها نیز ادغام می‌شوند. ۲- رسانه‌ها و تبلیغ فرهنگ مصرف‌گرایی برای مصرف بیشتر و ساخت فرهنگ و ارزش مصرف‌گرایی به جای فرهنگ اصیل و واقعی ۳- هدف قرار دادن کشورهای توسعه‌نیافته برای استفاده از منابع و انرژی آن‌ها و همچنین در اختیار گرفتن بازار مصرفشان از طریق روش‌های مختلف (رقابت، نظامی، امپریالیسم و ...). حال ایده سنجش شایستگی در نظام سرمایه‌داری می‌تواند دو نقش مکمل و تعدیلی داشته باشد: اول نقش کمکی در جهت ترمیم محیط‌زیست و پیشگیری از تخریب منابع و یا جبران تخریب‌ها و همچنین نقش بازدارنده آن در مقابل فرهنگ و ارزش‌های بدلی و غیر اصیل و جایگزین شدن نمره عمر به جای آن‌ها و نقش دوم، نقش تسهیل‌کننده برخی از فرایندهای سیستم سرمایه‌داری است؛ بدین معنا که این ایده بر بسیاری از مؤلفه‌های سرمایه‌داری مانند مالکیت، فرهنگ و ارزش‌ها تأثیر مثبت و مکمل دارد. در دیاگرام ذیل نقش ایده سنجش شایستگی را در کنار نظام سرمایه‌داری و دولت نشان می‌دهد:

دیاگرام ۱-۵- ارتباط تشکل مجری ایده سنجش شایستگی با دولت، نظام اقتصادی، جامعه و محیط‌زیست

نظام سرمایه‌داری، در طول تاریخ کوتاهش، همیشه بحران‌هایی را به همراه داشته است و در جریان این بحران‌ها، دخالت دولت‌ها کم‌وزیاد شده است. البته آزادی اقتصادی بدون دخالت دولت و به تبع آن انباشت ثروت در دست سرمایه‌داران از خصوصیات سرمایه‌داری است و علی‌القاعده جهت حمایت از این نظام، باید هرگونه انحصار و یا دخالت دولت، وجود نداشته باشد ولیکن در گذشته، حاد شدن بحران‌های اقتصادی، باعث دخالت دولت‌ها گردیده است. همچنین این نظام به امور اخلاقی و زیست‌محیطی کاری ندارد؛ با توجه به این توضیح کوتاه درباره نقایص و بحران‌های سرمایه‌داری، ایده سنجش شایستگی که بر پایه امور اخلاقی، اجتماعی، زیست‌محیطی و اقتصادی استوار است، می‌تواند در حل برخی از مشکلات نظام سرمایه‌داری کمک نماید. منتقدان نظام سرمایه‌داری، یکی از معایب این سیستم را انباشت سرمایه در دست عده کمی از صاحبان ابزار تولید و سرمایه می‌دانند و به نابرابری و بی‌عدالتی در جامعه انتقاد می‌کنند. از طرف دیگر اگر قرار باشد با نظام سرمایه‌داری، فقر و بیکاری از جامعه ریشه‌کن شود و بی‌عدالتی و نابرابری هم در جامعه وجود نداشته باشد، شاید به یک سیستم مکمل در کنار سیستم سرمایه‌داری نیاز باشد تا به‌غیر از اقتصاد، به مسائل اجتماعی، اخلاقی، زیست‌محیطی هم توجه داشته باشد و مهم‌تر اینکه برای افراد جامعه، انگیزه و مسئولیت انجام این امور را ایجاد کند و همان‌طوری که در نظام سرمایه‌داری، به دلیل وجود مسئولیت و انگیزه برای مدیران و صاحبان بخش خصوصی، باعث شکوفایی و نوآوری در تولید و خدمات می‌شود، برای شکوفایی اخلاق، عدالت، روابط اجتماعی، فرهنگ و فعالیت‌های زیست‌محیطی نیز باید سیستمی وجود داشته باشد تا مسئولیت و انگیزه را در افراد ایجاد کند که ایده سنجش شایستگی، به دنبال همین امر مهم است و می‌تواند نقش این سیستم مکمل را ایفا نماید.

۲-۳-۵-- نظام کمونیست:

مکتب مارکسیسم و نظام کمونیست که به جامعه آرمانی اشتراکی می‌اندیشد، به وجود طبقات اجتماعی، پول و مالکیت خصوصی (در زمین و ابزار تولید) اعتقاد ندارد و در حال حاضر در کشورهایی مانند کوبا، کره شمالی و روسیه حاکم می‌باشد. در این نظام مردم صاحب تمام منابع بوده، بدون در نظر گرفتن طبقه اجتماعی، به میزان توان و استعدادشان در تولید و توسعه نقش داشته و به میزان نیاز خود از دولت امتیاز، کالا و خدمات دریافت می‌کنند. ایده سنجش شایستگی به دو دلیل زیر نمی‌تواند با کمونیست همسو باشد:

۱- ایده سنجش شایستگی به دنبال ایجاد طبقات اجتماعی بر اساس شایستگی‌های افراد می‌باشد ۲- ایده سنجش شایستگی با پذیرش اصل مالکیت خصوصی، قصد اضافه کردن مالکیت معنوی را به آن دارد. در این باره شاید بتوان ادعا کرد که ایده سنجش شایستگی که با داشتن مالکیت معنوی، روی تمامی مسائل اجتماعی، اقتصادی، اخلاقی و زیست‌محیطی متمرکز است، به سرمایه‌داری که روی اقتصاد متمرکز است، کمک زیادی بنماید. همچنین در سنجش شایستگی افراد در بسیاری از امور مانند توسعه، صنایع، تحقیقات، محیط‌زیست و غیره که به صورت سازمانی و تشکیلات اداری انجام می‌شود، هر چه به سمت خصوصی‌سازی نزدیک شود، سنجش و امتیازدهی موفقیت و شایستگی افراد، راحت‌تر انجام می‌شود و هر چه به سمت سازمان‌ها و تشکیلات دولتی میل نماید، سنجش و امتیازدهی عملکرد و شایستگی افراد در آن‌ها سخت‌تر انجام می‌شود؛ بنابراین از این حیث نیز ایده سنجش شایستگی با نظام کمونیست که دارای مالکیت جمعی و اشتراکی هستند، همسو نمی‌باشد.

۳-۳-۵- نظام سوسیالیسم الگوی سوئدی:

این نظام اقتصادی در کشورهای اسکاندیناوی و سوئد حاکم است که در واقع یک نظام مختلط از سوسیالیسم و سرمایه‌داری است و برخلاف کمونیست، افراد در حد نیازشان در جامعه تأمین نمی‌شوند بلکه ضمن اینکه با رایگان قرار دادن امکاناتی مانند آموزش، درمان، پست، حمل‌ونقل ... سعی در ایجاد برابری در جامعه دارد و افراد بر اساس میزان کار، مسئولیت و نقششان سهم می‌برند. صاحب و مالک بیشتر تولیدکنندگان بخش خصوصی است (حدود ۹۰ درصد) و دولت مالیات‌های مختلف شامل: مالیات بر درآمد و دارایی، مالیات بر ارزش‌افزوده، مالیات‌های تأمین اجتماعی و مالیات‌های محلی (به کمون‌ها و شوراهای استان‌ها تعلق می‌گیرد) را اخذ می‌کند. تعدیل درآمد دولت از طریق برگشت دوباره مالیات‌های اخذشده به مردم، بخصوص به بیمه‌بازنشستگی و کمک‌هزینه کودکان و کمک‌های سوبسیدی به تولیدکنندگان برخی از کالاها صورت می‌گیرد (نوایی، ۱۳۷۵) [۲۹]

لذا ایده سنجش شایستگی که به دنبال سنجش مفید بودن و نقش افراد است، با نظام سوسیال‌دموکرات که برخلاف کمونیست، به میزان نقش و مسئولیت افراد سهم می‌دهد، همسو و مکمل می‌باشد. همچنین یکی از مشخصات بارز نظام سوسیالیسم، اخذ مالیات‌های تصاعدی و متنوع است که این قضیه در ایده سنجش شایستگی به‌عنوان امور عام‌المنفعه و امتیازدار آمده است و به افراد جامعه، هر چه مالیات بیشتری پرداخت کنند، امتیاز نمره عمرشان بالاتر می‌شود (در موضوع موفقیت‌های مالی) و لذا از لحاظ ذهنی افراد با انگیزه بیشتری، مالیات‌های سنگین پرداخت می‌کنند.

۳-۳-۴- نظام اقتصادی با بینش اسلامی:

در بررسی نظام اقتصادی با بینش اسلامی دو نکته قابل توجه است: یکی نبود تجربه‌ی عینی در زمینه تحقق این نظام در گذشته (تا پیش از جمهوری اسلامی در ایران) و دیگری وجود حکم‌های اسلامی درباره اقتصاد که الهی و غیرقابل تغییر هستند. هردو نظام سرمایه‌داری و مالکیت دولتی دارای کاستی‌هایی هستند که جوامع را به سمت نظام‌های اقتصادی مختلط سوق می‌دهند؛ اما طرح الگوی بینش اسلامی در متن خود، اقتصاد مختلط را تأیید می‌کند. از طرفی هر دو نظام سرمایه‌داری و سوسیالیسم، اقتصاد را اصل و مبنای جامعه می‌دانند، اما از نظر اقتصاد با بینش اسلامی، اقتصاد رو بنایی از کل نظام اجتماعی است که انسان را محور آفرینش و دارای راستاهای مادی و معنوی است. راستای مادی‌اش زمینه حرکت را فراهم می‌کند و راستای معنوی‌اش او را به سمت کمال هدایت می‌کند و لذا اقتصاد از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است ولی در خدمت نظام اجتماعی قرار دارد. اقتصاد با بینش اسلامی مبتنی بر دارا بودن صفت واقعی و اخلاقی که از نظام کلی اسلامی تبعیت می‌کند و این سبب می‌گردد تا انگیزه‌های ذاتی و مصالح اجتماعی باهم هماهنگ گردند. اقتصاد با بینش اسلامی، مشکلات اقتصادی را مربوط به خود انسان می‌داند و نه طبیعت که کفران نعمت و ستمکاری افراد باعث نابرابری می‌شود. (نوایی، ۱۳۷۵) [۲۹]

با توجه به توضیحات فوق، ایده سنجش شایستگی با نظام اقتصاد اسلامی، منافات و تضادی ندارد و در بسیاری از نقطه نظرات با آن همسو می‌باشد. نظام اقتصادی با بینش اسلامی، انسان را محور آفرینش و مشکلات اقتصادی را مربوط به خود انسان می‌داند و از این لحاظ، ایده سنجش شایستگی نیز فرد و شایستگی‌های مادی، معنوی و اخلاقی او را مبنا قرار می‌دهد. نظام اقتصادی اسلام دارای اصول و قواعدی است که یکی از آن‌ها، نظام عدالت است که بر اساس آن به افراد نیازمند توجه دارد و از محل بودجه زکات و وقف

به افراد نیازمند کمک می‌شود که ایده سنجش شایستگی از این نظام الهام گرفته و در ابزار سنجش موفقیت، آیتم‌های امتیازداری در باب کمک به نیازمندان دارا می‌باشد.

۵-۳-۵- نظام دموکراسی:

دموکراسی یک نظام حکومتی و به معنای حکمرانی مردم بر مردم است. ایده سنجش شایستگی، اگرچه ممکن است دموکراسی حاکم بر جامعه را دچار تغییراتی نماید ولی هیچ تناقضی با اصول و ارزش‌های دموکراسی ندارد و نقش مکمل و کمک‌کننده در دموکراسی دارد. همچنین این ایده هیچ تناقضی با نظام‌های سیاسی کشورها از ریاستی و نیمه ریاستی تا پارلمانی و نیمه پارلمانی، ندارد. دموکراسی دارای اصولی چون حاکمیت مردم، نقدپذیری قدرت حاکم، حفظ حقوق شهروندی، توزیع قدرت، انتخابات و حق رأی مساوی است که ایده سنجش شایستگی، با تمام اصول دموکراسی همسو می‌باشد و فقط در مورد اصل حق رأی مساوی، به گونه‌ای متفاوت و منطقی‌تر از روال فعلی رایج در دنیا عمل می‌نماید و شاید بتوان ادعا کرد که نظام دموکراسی نوین بانام دموکراسی شایسته‌سالار را ایجاد خواهد کرد.

نقش ایده سنجش شایستگی بر مهم‌ترین اصل دموکراسی یعنی حاکمیت مردم که سایر اصول دموکراسی برای برقراری این اصل ایجاد شدند، از دو جنبه مشروعیت و رأی اکثریت قابل بررسی است: اول در بحث مشروعیت، حاکمیت از آن مردم است و مشروعیت حکومت با مردم رقم می‌خورد و لذا با توجه به اینکه در این ایده، رأی افراد شایسته و مفید، نافذتر و مؤثرتر می‌باشد، مشروعیت برنده انتخابات به‌عنوان حاکم و نماینده مردم بیشتر است چون از فیلتر مردم شایسته عبور کرده است. بحث دوم حاکمیت اکثریت مردم است؛ چون در یک جامعه، خواه‌ناخواه تضاد منافع و خواسته وجود دارد و لذا حاکمیت از آن اکثریت مردم است که در ایده سنجش شایستگی، حاکمیت از آن اکثریت کیفی است. ایده سنجش شایستگی با قائل شدن برتری و مزیت اجتماعی و سیاسی برای افراد شایسته، در واقع اعتقاد به حاکم بودن نظر اکثریت، نه از لحاظ تعداد و کمیت، بلکه از نظر کیفیت دارد؛ بدین معنا که با برقراری ایده سنجش شایستگی در جامعه، همه افراد جامعه حق رأی و مشارکت دارند، منتها افرادی که در جامعه مفیدتر و دلسوزتر هستند و نقش پررنگ‌تری در پیشرفت و سلامت جامعه دارند، رأی و نظرشان غالب‌تر و نافذتر است و این همان حکومت اکثریت کیفی مردم است. در علم مدیریت نیز، افرادی به دلیل هوش، توانایی، استعداد، دانش، اراده و غیره، کار آیی و بازدهی بیشتری دارند و از قدرت، ثروت و جایگاه بالاتری برخوردار می‌شوند. همچنین در حال حاضر در همه کشورها، درصد زیادی از افراد، به دلایل مختلف، در انتخابات شرکت نمی‌کنند؛ یعنی عده‌ای زیادی از افراد، با وجود اینکه حق رأی و مشارکت دارند، در انتخابات مشارکت نمی‌کنند و در عوض افراد دیگر، حضور پررنگ دارند و در جهت پیشبرد انتخابات سالم و تبلیغ افراد مورد تأیید خود فعالیت می‌کنند و دیگران را متقاعد می‌کنند که به کاندیداهای مدنظر خود، رأی بدهند تا رأی و نظر کاندیداهای موردقبول خود را غالب و برنده کنند؛ نکته مهم اینکه اگر این افراد، از موفقیت و شایستگی زیادی برخوردار باشند، دیگران به نظر او بیشتر توجه می‌کنند و به همین دلیل است که بسیاری از کاندیداها جهت تبلیغات، افراد مشهور و موجه را به ستاد خود دعوت می‌کنند؛ به عبارت دیگر، رأی و نظر غالب یک سری افراد، نسبت به افراد دیگر به‌صورت پنهان وجود دارد؛ یعنی افرادی که واقعاً می‌خواهند نقش بارزتر و برجسته‌تر داشته باشند و در جهت تحقق آن فعالیت می‌کنند، مطمئناً رأی و نظر غالب خود را به‌صورت غیرمستقیم اعمال خواهند کرد که با برقرار شدن ایده سنجش شایستگی در جامعه، رأی و نظر افراد شایسته به شکل منطقی و سیستماتیک غالب و نافذ خواهد شد.

لازم به ذکر است که این ایده، یک نظام انتخاباتی جدید ایجاد نمی‌کند و در نظام‌های مختلف انتخاباتی کاملاً قابل اجرا است. در علوم سیاسی در بحث دموکراسی و نظام‌های انتخاباتی، شش موضوع: ۱- تعداد نمایندگان ۲- میزان پاسخگویی فرد یا افراد منتخب ۳- میزان مشارکت مردم ۴- ائتلاف و حذف اختلافات و رسیدن به وحدت رویه ۵- کمیت و کیفیت رقابت کاندیداها و احزاب ۶- ارتباط مردم با نمایندگان مطرح است؛ از طرف دیگر هر یک از نظام‌های انتخاباتی اکثریتی و تناسبی و یا ترکیبی در هریک از موضوعات شش‌گانه مذکور دارای مزایا و معایبی می‌باشند و در کل بر اساس این آیت‌ها و شرایط هر کشور، نوع نظام دموکراسی و انتخاباتی برای آن جامعه، طراحی شده است؛ برای مثال در بحث نمایندگان، نظام تناسبی از نظام اکثریتی با توجه به تعداد بالای نمایندگان از تمام گروه‌ها، متکامل‌تر به نظر می‌رسد و یا نظام اکثریتی از لحاظ میزان پاسخگویی، با توجه به اینکه یک نفر پاسخگو است، متکامل‌تر به نظر می‌رسد و یا در بحث مشارکت مردم نیز بحث‌های زیادی در مورد مشارکت بالا یا پایین مردم در نظام‌های انتخاباتی مختلف مطرح است. در بحث نظام‌های انتخاباتی، موضوع مهم دیگر، **انتخاب درست** است؛ اهمیت انتخاب درست بر کسی پوشیده نیست و انتخاب فرد یا افراد اصلح، شایسته، دلسوز و مدبر کار مشکلی برای مردم است؛ اگرچه احزاب و تبلیغات کاندیداها کمک زیادی به شناختشان و انتخاب درست می‌کنند ولی شناخت کاندیداها به معنای شایستگی‌ها و عملکرد فرد در طول زندگی‌اش و در نظر داشتن کلیه مسائل شایستگی از تدبیر تا اخلاق و دلسوزی فرد برای جامعه، نه در حرف و ادعا بلکه در عمل عملکرد گذشته فرد، کار راحتی نمی‌باشد و همه کاندیداها در زمان انتخابات به تبلیغ خود می‌پردازند و لذا این شناخت واقعی و عمیق نیاز به یک سیستم پیچیده دارد تا مردم در انتخاب خود دچار اشتباه نشوند و برای همین است که بعضاً مردم جوامع پیشرفته و با دموکراسی بالا هم در انتخاب دچار اشتباه می‌شوند؛ مردم معمولاً با توجه به تبلیغاتی که برای عملکرد سیاسی، اقتصادی و اخلاقی فرد می‌شود و یا با توجه به شناختی که از احزاب دارند، کاندیدای مورد نظر خود را انتخاب می‌کنند ولی شناخت شایستگی‌های واقعی، همه‌جانبه و عمیق کاندیداها، کار مشکلی است که ایده سنجش شایستگی و نمره عمر می‌تواند تا حد زیادی این مشکل را حل و به مردم در انتخاب درست کمک نماید. در نظام انتخاباتی اکثریتی، حتی رقابت درون‌حزبی هم وجود دارد و افراد یک حزب نیز، ممکن است باهم رقابت کنند تا پیروز انتخابات مشخص گردد؛ یعنی افرادی از یک حزب که سیاست‌ها، اهداف و برنامه‌های مشترک دارند، رقیب یکدیگر می‌شوند و لذا در این موارد نیز، بحث شایستگی و عملکرد گذشته افراد پیش می‌آید که بازهم ایده سنجش شایستگی می‌تواند به انتخاب درست کمک نماید.

بحث مهم دیگر در رابطه با نظام‌های انتخاباتی و ایده سنجش شایستگی، تأثیر این ایده بر موضوعات شش‌گانه (نمایندگی، پاسخگویی، مشارکت و ...) در نظام‌های مختلف انتخاباتی است. ایده سنجش شایستگی در هر دو نظام اکثریتی و تناسبی، بر میزان مشارکت مردم بسیار تأثیرگذار است و این تأثیر در جوامع مختلف می‌تواند متفاوت باشد. همچنین این ایده بر موضوع پاسخگویی، بخصوص در نظام اکثریتی بسیار تأثیرگذار است؛ هدف نهایی ایده سنجش شایستگی، شناسایی و گماشتن شایسته‌ترین افراد به‌عنوان نماینده مردم یا رئیس‌جمهور یا ... است و لذا افرادی که از تمام جهات شایستگی و لیاقت، توسط افراد شایسته جامعه، گزینش شده‌اند، افرادی پاسخگو و مسئول هستند.

به‌طور خلاصه، ایده سنجش شایستگی، مبتنی بر اصل شایستگی، به دنبال تکامل نظام‌های انتخاباتی در درون و بدنه دموکراسی، برای دستیابی به حقوق افراد شایسته، دلسوز و با مسئولیت می‌باشد و لذا به دلایل ذیل با دموکراسی مغایرت ندارد: ۱- هدف اصلی ایده سنجش شایستگی، نظر افراد شایسته (هر چه شایسته‌تر، نظرش غالب‌تر) در مورد کاندیداها و نقش آن‌ها در راهنمایی مردم جهت انتخاب درست کاندیداها شایسته می‌باشد. ۲- ایده سنجش شایستگی با حق رأی برابر همه افراد جامعه، منافاتی ندارد و به این اصل اعتقاد دارد که برابری نباید به‌وسیله نژاد، عقیده، ثروت و موقعیت از بین برود؛ لیکن این ایده برای افرادی که برای جامعه

دلسوزتر و مفیدتر هستند و به جهت تلاش و توانایی‌های خود موفق‌تر هستند، حقی قائل شده است که به دلیل شایستگی و داشتن عناصری مانند وطن‌پرستی و ده‌ها موضوع همسو با دموکراسی می‌باشد. به بیان ساده، چطور می‌توان تصور کرد که حق رأی و نظر یک بزهکار و مجرم سابقه‌دار با یک فرد کارآفرین نیکوکار که عمر خود را صرف خدمت به جامعه و مردم کرد و سرنوشت جامعه برایش اهمیت زیادی دارد، برابر باشد. لری دیاموند استاد دانشگاه استنفورد، در مقاله‌ای در تقسیم‌بندی میزان دموکراسی کشورها، پنج دسته را به ترتیب: دموکراسی مطلق، دموکراسی انتخاباتی، دیکتاتوری رقابتی انتخاباتی، دیکتاتوری اقتدارگرا و دیکتاتوری مطلق تعریف کرده است که به نظر می‌رسد، با فرض تحقق ایده سنجش شایستگی و همچنین مستقل فرض کردن دموکراسی شایسته‌سالار، بتوان آن را در کنار دموکراسی که دیاموند تعریف کرد، قرار داده شود.

منتقدین دموکراسی، ایراداتی از حیث تعارض بین اصل آزادی و برابری، صوری بودن اصل برابری، عدم صلاحیت نظام اکثریت، بهره‌گیری مادی، سمبل حکومت جاهلان و عامه‌پسند بودن سیاست، بر دموکراسی وارد می‌کنند که ایده سنجش شایستگی می‌تواند تا حدی در برطرف کردن یا تعدیل این ایرادات مؤثر باشد.

۶-۳-۵- نظام مدیریت محیط‌زیست و توسعه پایدار:

سازمان جهانی استاندارد، برای سیستم مدیریت محیط‌زیست، سری استاندارد ایزو ۱۴۰۰۰ را تعریف کرده است که شش استاندارد مهم آن عبارت‌اند از: ۱- نظام مدیریت محیط‌زیست ۲- ممیزی محیط‌زیست ۳- ارزیابی عملکرد زیست‌محیطی ۴- ارزیابی چرخه حیات ۵- برجسب‌گذاری زیست‌محیطی ۶- استانداردهای محصول و جنبه‌های زیست‌محیطی؛ نظام مدیریت محیط‌زیست، از نظر سازمان جهانی استاندارد، دارای شماره ۱۴۰۰۱ است. گرچه برقراری سیستم مدیریت محیط‌زیست، چه در بخش خصوصی و چه در بخش دولتی، الزام‌آور نیست و جنبه اختیاری دارد، ولی مزایای فراوان این سیستم شامل: کاهش هزینه‌های کنترل آلودگی، کاهش پرداخت خسارات و جرائم زیست‌محیطی، استفاده بهینه از منابع و کاهش هزینه‌ها و درنهایت کاهش قیمت کالاها و خدمات در اثر صرفه‌جویی در هزینه‌ها، مسئولین واحدهای تولیدی و خدماتی را، برای استقرار سیستم مدیریت محیط‌زیست، جلب می‌نماید. برای توسعه جامعه و استفاده بهینه از محیط‌زیست، باید با توجه به ضوابط و فرایندهای مدیریت محیط‌زیست همراه بود. مدیریت محیط‌زیست، فرایند تخصیص منابع طبیعی و انسان‌ساخت برای استفاده بهینه از محیط‌زیست و به‌منظور برآورده شدن نیازهای نسل فعلی و آینده، بر اساس پایداری است. مدیریت محیط‌زیست در بخش غیردولتی، دارای یک‌رشد تکاملی است که هر مرحله آن بر پایه خاصی استوار بوده و خواهد بود که مرحله اول مبتنی بر طفره‌روی، مرحله دوم مبتنی بر پاسخ‌گویی موردی، مرحله سوم مبتنی بر مراعات، مرحله چهارم مبتنی بر مدیریت محیط‌زیست و مرحله پنجم، به‌عنوان تکامل‌یافته‌ترین مرحله، مبتنی بر توسعه پایدار است؛ این مرحله که همچنان روبه تکامل است، مدیریت محیط‌زیست بر اساس توسعه پایدار، وظیفه اخلاقی، اجتماعی و معنوی تلقی می‌شود. (محرم نژاد، ۱۳۸۵) [۲۷]

در بحث مدیریت محیط‌زیست، سرمایه‌داری و ارتباط آن‌ها با ایده سنجش شایستگی، موضوع مهمی به نام خصوصی‌سازی وجود دارد که با هر سه آن‌ها در ارتباط است. گرایش خصوصی‌سازی در سراسر دنیا در حال افزایش است و دارای پیامدهای مثبت و منفی برای محیط‌زیست است که در صورت نبود قانون و نظارت، پیامدهای منفی آن بیشتر می‌باشد و لذا ایده سنجش شایستگی به دلیل ماهیت مشارکتی، سنجش‌گری و چندجانبه بودن، می‌تواند اثرات مثبت خصوصی‌سازی را برای محیط‌زیست افزایش دهد.

مهم‌ترین آثار و پیامدهای منفی خصوصی‌سازی برای محیط‌زیست عبارت‌اند از: ۱- پیامدهای اضافی ۲- تضعیف قانون ۳- پیامدهای سرمایه‌گذاری مجدد روی مؤسسات متخلف تعطیل‌شده و مهم‌ترین آثار و پیامدهای مثبت خصوصی‌سازی برای محیط‌زیست عبارت‌اند از: ۱- افزایش بازدهی مراحل تولید و صرفه‌جویی در مصرف ماده و انرژی در نتیجه کاهش آلودگی ۲- بازیافت ماده و استفاده مجدد آن‌ها در نتیجه کاهش آلودگی ۳- صاحبان جدید بخش خصوصی با آوردن فن‌آوری‌های جدید و پاک‌تر، آلودگی را کاهش می‌دهند. (فردوسی، قدوسی، ۱۳۸۴) [۲۸]

ایده سنجش شایستگی در ارتباط با موضوع مدیریت محیط‌زیست و نظام‌های آن از سه جنبه قابل‌بررسی است: جنبه اول در رابطه با مدیران سازمان‌ها و پروژه‌ها است. اصولاً بیشتر مباحث مدیریت محیط‌زیست، مباحثی مرتبط با سازمان‌ها (دولتی یا خصوصی) می‌باشند و به‌صورت پروژه و طرح اجرا می‌شوند و کمتر به‌صورت فردی قابل‌بررسی می‌باشند و این در حالی است که ایده سنجش شایستگی به دنبال سنجش شایستگی و موفقیت افراد می‌باشد نه سازمان‌ها و تشکلهای؛ و لذا در این رابطه می‌توان عملکرد مدیران و کارکنان این سازمان‌ها را توسط موضوع مشاغل و همچنین سامانه سنجش رضایت مردم در ابزار سنجش موفقیت، ارزیابی و سنجش نمود. همچنین می‌توان بر اساس نتیجه و بازدهی کار آن‌ها و مقایسه عملکرد آن‌ها با سالهای گذشته، این سنجش و امتیاز گذاری را انجام داد. جنبه دوم، در رابطه با بحث ارزیابی اثرات زیست‌محیطی پروژه‌ها و دخالت دادن مردم در کار ارزیابی، تحت نام مشارکت مردمی است که باعث کاهش تخریب محیط‌زیست و آلودگی‌ها می‌شود و در ارتباط با ایده سنجش شایستگی، برای افرادی که چه به‌صورت فردی و چه به‌صورت جمعی در این امور مشارکت می‌کنند، امتیاز در نظر گرفته شد. جنبه سوم، بحث جبران تخریب محیط‌زیست با درختکاری و جنگل‌کاری است؛ بیشترین تخریب و آلودگی‌های زیست‌محیطی مربوط به پروژه‌های بزرگ و طرح‌های کلان است که به دلیل ملی بودن و اهمیت اقتصادی آن‌ها و یا به دلیل اینکه احداث آن‌ها در گذشته انجام شد، نمی‌توان مقصر یا مقصران واقعی تخریب محیط‌زیست را شناسایی نمود و در سنجش افراد مقصر، امتیاز منفی داد؛ بنابراین در سنجش و امتیازدهی موضوع محیط‌زیست، بحث جبران تخریب و آلودگی‌های محیط‌زیست به‌وسیله درختکاری و جنگل‌کاری، بیشتر کمک می‌کند که این آیتم مهم، در ابزار سنجش موفقیت به‌خوبی طراحی و امتیاز گذاری شده است.

یکی از اهداف ایده سنجش شایستگی، کمک به تحقق توسعه پایدار است؛ توسعه پایدار مفهومی زیست‌محیطی است و فرایندی است که جلوی اشتباهات گذشته بشر را در توسعه اقتصادی، پیشرفت کشور و استفاده از منابع می‌گیرد. توسعه پایدار، اهداف و شاخص‌هایی دارد که برای رسیدن جامعه به پایداری، به معنای تعادل بین منابع زمین و مصرف آن تلاش می‌کند؛ یعنی بین توسعه و محیط‌زیست تعادل برقرار باشد؛ به‌عبارت‌دیگر باهدف حفظ محیط‌زیست، نباید جلوی توسعه و پیشرفت صنعتی را گرفت و مردم در فقر و گرسنگی باشند و یا برعکس باهدف توسعه و رونق اقتصادی، نباید محیط‌زیست را نابود کرد و لذا توسعه پایدار فقط بر جنبه‌های زیست‌محیطی تمرکز ندارد بلکه بر جنبه‌های اقتصادی و اجتماعی هم توجه دارد و همه این جنبه‌ها مانند حلقه‌های زنجیر به هم متصل می‌باشند و لذا نمی‌توان به‌صرف در نظر گرفتن آیتم زیست‌محیطی، به توسعه پایدار رسید چراکه مسائلی از جنبه‌های اجتماعی مانند فقر، نابرابری، فساد و ... باعث تخریب محیط‌زیست می‌شوند. پذیرش یا درک مفهوم توسعه پایدار چندان مشکل نمی‌باشد ولی نحوه دستیابی و اجرایی شدن آن مشکل است که در این رابطه ایده سنجش شایستگی می‌تواند تأثیرگذار باشد.

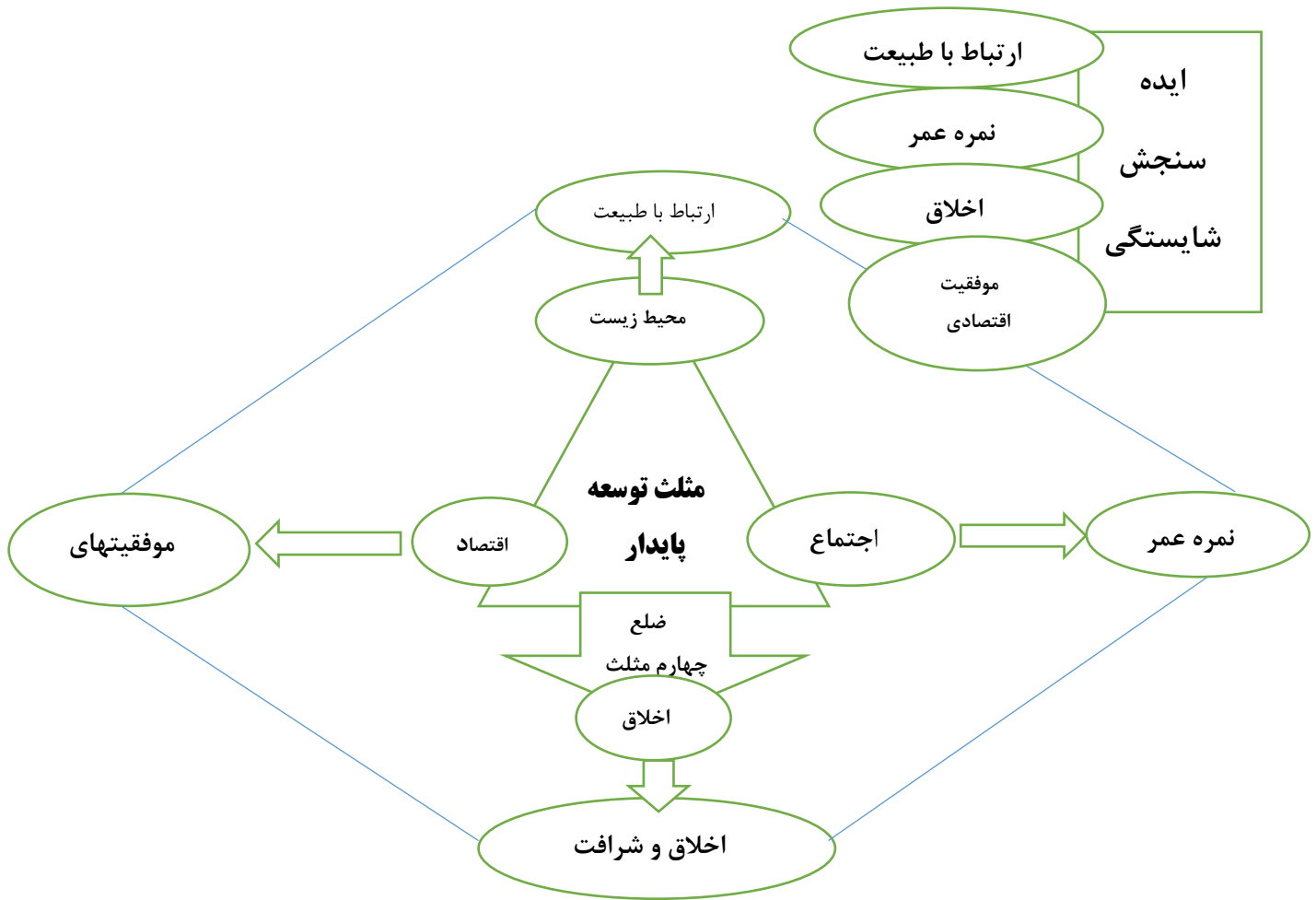
ایده سنجش شایستگی و ابزار سنجش موفقیت با داشتن مؤلفه‌ها و آیتم‌های اقتصادی، زیست‌محیطی و اجتماعی، همسو و گاهی هم مقصود با شاخص‌ها و اهداف توسعه پایدار می‌باشد و در بسیاری از موارد از آن الهام گرفته است؛ البته شاخص‌های توسعه پایدار در سطح کلان (ملی و بین‌المللی) تعریف شده‌اند ولی آیتم‌ها و مؤلفه‌های ابزار سنجش موفقیت برای فرد تعریف گردیده است ولیکن مؤلفه‌های اجتماعی و زیست‌محیطی ابزار سنجش موفقیت با اهداف و شاخص‌های توسعه پایدار، وجوه اشتراک زیادی دارند. برای

تحقق توسعه پایدار در جامعه، باید بسترها و زیرساخت‌های علمی، پژوهشی، اقتصادی و اجتماعی، بهبود یابند که البته ارکان و اجزای این زیرساخت‌ها، افراد جامعه هستند که با مشارکت آن‌ها، توسعه پایدار محقق خواهد شد.

ایده سنجش شایستگی با در نظر داشتن اهمیت منافع جمع و ارجحیت آن بر منافع فرد، آیتم‌های زیادی را به تلاش‌ها و موفقیت‌های اجتماعی افراد اختصاص داده است که در آن‌ها به‌واسطه احساس تعلق و وطن‌دوستی افراد، منافع ملی بر منفعت شخص، ارجحیت می‌یابد. ابزار سنجش موفقیت برای مؤلفه‌هایی چون ارتباط با طبیعت، احساس تعلق و وطن‌دوستی، سلامتی، مشارکت مردمی، کمک به هموعان، اقتصاد و درآمد و روابط اجتماعی، امتیاز قائل شده و به افراد فعال و موفق در این موضوعات، امتیاز می‌دهد و اینجاست که با اهداف توسعه پایدار همسو می‌گردد. به‌عبارت‌دیگر ایده سنجش شایستگی برخی از اهداف کلان توسعه پایدار را در سطح خرد می‌سنجد و امتیاز گذاری می‌کند. به‌طور کلی ایده سنجش شایستگی می‌تواند کمک‌های زیادی در تحقق توسعه پایدار در سطح خرد نماید و به‌نوعی مکمل توسعه پایدار باشد.

شاخص‌ها یا اهداف توسعه پایدار	آیتم یا اهداف ابزار سنجش موفقیت
نگاه از پایین (افراد جامعه) به بالا (دولت یا حکومت)	نگاه از پایین (فرد) به بالا (جامعه) دارد
تولید پسماند (میزان تولید پسماند - میزان بازیافت)	دوستی و کمک به طبیعت و حیات‌وحش
سلامتی و رفاه	سلامتی جسمی - ورزش و توانایی‌ها - سلامت روانی
مبارزه با فقر - مبارزه با گرسنگی - کاهش نابرابری	کمک به هموعان
مشارکت برای اجرای اهداف توسعه پایدار	تشکل‌های مردم‌نهاد و مشارکت مردمی
جرایم (تعداد مجرمین به ازای هر ۱۰۰ هزار نفر)	قانونمندی و احتیاط و سازش با مردم - رعایت قوانین رانندگی
غلظت آلاینده‌های هوا	کاشت و نگهداری نهال - اطلاعات علمی در مورد محیط‌زیست
وسعت مناطق جنگلی	کاشت و نگهداری نهال در طبیعت
آموزش فراگیر و باکیفیت	گواهینامه مهارت‌ها و آیین زندگی - هنر و فن در زندگی
برابری جنسیتی	آیتم جنسیت

جدول ۱-۵- جدول آیتم‌های ابزار سنجش موفقیت که همسو با شاخص‌های توسعه پایدار هستند

دیاگرام ۲-۵- دیاگرام مقایسه آیتم‌های ابزار سنجش موفقیت با شاخص‌های توسعه پایدار

۷-۳-۵- منشور حقوق بشر:

حقوق بشر در دهه ۴۰ قرن بیستم به صورت منشور حقوق بشر در سازمان ملل متحد درآمده است و بیشترین مواد آن در سطح کلان و نظام‌های حکومتی معنا پیدا می‌کند. در حال حاضر منشور بین‌المللی حقوق بشر شامل: اعلامیه جهانی حقوق بشر، میثاق حقوق اقتصادی_ اجتماعی_ فرهنگی، میثاق حقوق مدنی_ سیاسی و دو پروتکل می‌باشد. در سال ۱۹۷۶ زمانی که منشور بین‌المللی حقوق بشر توسط تعداد کافی از ملت‌ها، مورد تأیید قرار گرفت به حقوق بین‌المللی تبدیل شد. بحث درباره حقوق بشر و ارتباط آن با ایده سنجش شایستگی از سه جنبه قابل بررسی است: اول- همان‌طوری که اشاره شد، بیشتر گزینه‌های حقوق بشر در سطح کلان و نظام‌های حکومتی معنا پیدا می‌کند و لذا سنجش و امتیازدهی افراد در رابطه با عملکرد حقوق بشر عملاً سخت و بعضاً غیرممکن است. دوم- بحث جهان شمول بودن حقوق بشر است که برخی از صاحب‌نظران، حقوق بشر را جهان شمول نمی

دانند و معتقدند حقوق بشر با توجه به شرایط اجتماعی، فرهنگی، دین و ... می‌تواند متفاوت از جوامع دیگر باشد و به صورت یک حقوق ثابت مورد تأیید کل دنیا نیست؛ اگرچه بیشتر مواد حقوق بشر، جهان‌شمول است و تمام دنیا آن‌ها را قبول دارند و کنوانسیون‌های مختلف بین‌المللی مانند منع شکنجه بین کشورها وجود دارد که اکثر کشورها در آن‌ها عضو هستند و آن را قبول دارند و خود را پایبند به اجرای آن می‌دانند ولی تعداد کمی از مواد حقوق بشر وجود دارند که با توجه به فرهنگ و آئین برخی از کشورها، جزو حقوق بشر آن‌ها محسوب نمی‌شود. **سوم** - ارتباط حقوق بشر با ایده سنجش شایستگی است که این ایده از منشور حقوق بشر الهام گرفته و آیتم‌هایی که قابلیت سنجش و امتیاز گذاری دارند را در ابزار سنجش موفقیت می‌آورد تا در ابزار سنجش موفقیت یا به‌عنوان آیتم‌هایی آورده شوند (حقوقی مانند حق سلامتی، حق زندگی سالم، حق هوای پاک، حق استراحت و اوقات فراغت، تأکید بر خانواده به‌عنوان یک واحد زیر بنایی و سزاوار حمایت به‌وسیله جامعه و ...) و یا برای آن‌ها ضرابی جهت بالا بردن امتیاز نمره عمر طراحی کردند (مانند ضریب جنسیت و گذشته زندگی در ابزار سنجش موفقیت که برای حقوق زنان، مادران و معلولین، روشندان و ...). به‌طور کلی آیتم‌هایی که ابزار سنجش موفقیت از منشور حقوق بشر الهام می‌گیرد، در واقع در جهت عملی کردن و تحقق حقوق بشر می‌باشد و از این جهت ایده سنجش شایستگی می‌تواند نقش مکمل منشور حقوق بشر باشد. همچنین ایده سنجش شایستگی با تمام مواد اعلامیه حقوق بشر همسو می‌باشد. توضیح اینکه بند ۳ از ماده ۲۱ که حق رأی جهانی و برابر برای همه افراد قائل شده است که چنین حقی در ایده سنجش شایستگی برای همه افراد با توجه شایستگی‌هایشان (نمره عمر) برای افراد جامعه وجود دارد که جزئیات فلسفه آن در بخش نظام دموکراسی مفصلاً توضیح داده شد.

ممکن است در برخی از مواردی نادر، بین ارزش‌ها و حقوق حاکم بر جامعه و فرهنگ، با ارزش‌ها و حقوق مندرج در منشور حقوق بشر، تضاد یا عدم تطابق وجود داشته باشد و لذا در جهت طراحی آیتم یا گزینه مربوطه در ابزار سنجش موفقیت، مشکل باوجود آید که در این موارد تصمیم با گروه کارشناسی است که جهت طراحی یا امتیاز گذاری آیتم مربوطه، طرف ارزش یا هنجار جامعه را بگیرند یا طرف حقوق مندرج در منشور حقوق بشر را بگیرند.

ابداع جایگاه اجتماعی به‌وسیله نمره عمر جایگزین ثروت:

جایگاه اجتماعی در نگاه اول بیانگر وضعیت زندگی و سطح درآمد افراد است. بر اساس نظریه مازلو می‌توان گفت همه افراد همین‌که نیازهای ابتدایی و زیستی شان رفع شد، نیاز به‌نوعی احترام اجتماعی دارند تا ارزش خود را بهتر و بیشتر کنند. اشخاص همه‌جا می‌کوشند تا نظر مطلوب دیگران را، نسبت به خود، جلب کنند. جایگاه اجتماعی را می‌توان هم نوعی نیاز روانی و فردی برشمرد و هم در ارتباطات اجتماعی، در تمام سطوح، آن را مشاهده نمود. جایگاه اجتماعی یکی از پدیده‌هایی است که همه انسان‌ها به نحوی به دنبال آن هستند.

اصلی‌ترین و مهم‌ترین نتیجه و هدف ایده سنجش شایستگی، تعیین جایگاه اجتماعی افراد است. جایگاهی که افراد از طریق داشتن ثروت و یا عوامل منتج به ثروت دارند، تک‌بعدی و از جنس اقتصادی است و در مقابل آن جایگاهی که ایده سنجش شایستگی به‌وسیله نمره عمر برای افراد تعیین می‌کند، چندبعدی و از جنس اقتصادی، اجتماعی و اخلاقی است. در بررسی پدیده جایگاه اجتماعی و ارتباط آن با ایده سنجش شایستگی، از نقطه نظرات فیلسوف بزرگ آلن دوباتن در کتاب "اضطراب جایگاه اجتماعی" (ترجمه خانم مریم تقدیسی) بهره گرفته و همراه با فصول کتاب مذکور، جایگاه اجتماعی که ایده سنجش شایستگی و نمره عمر ابداع نمود را مورد بحث و تحلیل قرار خواهیم داد.

بیشترین تأثیر جایگاه اجتماعی بر نیازهای سطوح بالای هرم نیازها یعنی احترام است. جایگاه اجتماعی والا، احترام به همراه دارد و جایگاه اجتماعی نازل، بر عزت نفس تأثیر داشته، باعث تحقیر فرد می‌شود و لذا بیشتر افراد، رنج و محرومیت‌های زیستی را در صورت حفظ احترام، تحمل می‌کنند. برای مثال سربازانی که مدت‌ها به میل و اراده خود، محرومیت‌هایی بیش از محرومیت فقیرترین اقشار جامعه را به خاطر حفظ احترام و سربلندی تاب می‌آورند و یا ثروتمندانی که در ثروت‌اندوزی، حرص و ولع دارند و بیش از نیاز خود و چندین نسل آینده، ثروت‌اندوزی می‌کنند، انگیزه مالی ندارند و آن‌ها به دنبال احترامی هستند که روند کسب ثروت به دنبال دارد (دوباتن، ۲۰۱۹، [۲۳]) و لذا ایده سنجش شایستگی با دارا بودن همه جنبه‌های اجتماعی، اقتصادی، اخلاقی و خدمت به جامعه و محیط‌زیست، می‌تواند ثروت‌اندوزی‌های افراطی جهت کسب جایگاه و احترام را تعدیل نماید و افراد با انجام ده‌ها کار اقتصادی، اجتماعی، اخلاقی و زیست‌محیطی احترام کسب نمایند.

بحث مهم دیگر در مورد جایگاه اجتماعی، موردتوجه قرار گرفتن و دیده شدن است که افراد فقیر از نداری خود به دلیل موردتوجه قرار نگرفتن، شرمسار می‌باشند و به تبع آن انگیزه‌های لازم برای انجام خواسته‌هایشان را از دست بدهند. (دوباتن، ۲۰۱۹، [۲۳]) و در این رابطه، ایده سنجش شایستگی، هم برای افراد فقیر و هم برای افراد ثروتمند، گزینه‌ها و آیت‌های متفاوتی برای دیده شدن و کسب احترام، ارائه می‌کند و چون این ایده بر مبنای تمام ابعاد زندگی اجتماعی شامل خدمت به مردم و محیط‌زیست، ثروت، اخلاق و روابط اجتماعی، متمرکز است (نه فقط بعد اقتصادی و ثروت) برای همه افراد، بسترهای ایجاد احترام را دارا می‌باشد.

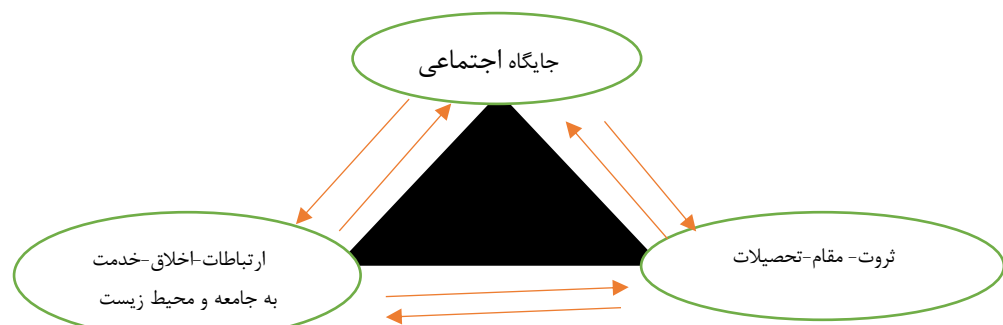
از سوی دیگر، افراد درباره جایگاه اجتماعی‌شان، به دلیل عدم شناخت کامل از خود و نیز عدم توجه، پذیرش و تأیید از سوی دیگران و رفتارهای سرد، دچار تزلزل و اضطراب می‌شوند و بیشتر افراد از این لحاظ، آسیب‌پذیر هستند و خیلی وقت‌ها، یک سلام گرم و یا به یادآوردن نام فرد یا یک نگاه گرم و مهربان، بسیار تأثیرگذار می‌باشد. (دوباتن، ۲۰۱۹، [۲۳]) و لذا ایده سنجش شایستگی، به این امر مهم توجه داشته و در سامانه سنجش رضایت مردم، آیت‌های آداب معاشرت، خوش خلقی و دادن انرژی مثبت را دارا می‌باشد تا افرادی که این خصوصیات را در ارتباطات خود دارا هستند، از امتیاز آن برخوردار شوند.

آلن دوباتن در تشریح بحث اضطراب جایگاه اجتماعی، واژه‌ای نه‌چندان مطلوب، به نام افاده (Snobbery) را آورده است که در لغت به معنای اشرافی است و به معنای فردی است که از برتری خاصی دفاع می‌کند و دارای رفتار تبعیض‌آمیز به همراه تکبر می‌باشد و اصرار‌شان بر رابطه مستقیم مرتبه اجتماعی با ارزش انسانی است. افاده‌ای‌ها که به قدرت، شهرت و موفقیت علاقه خاصی دارند، باعث اضطراب و ناراحتی افراد در جامعه می‌شوند. (دوباتن، ۲۰۱۹، [۲۳]) در قیاس با این مطلب، ایده سنجش شایستگی باینکه دارای مکانیسم‌هایی که باعث ایجاد طبقات اجتماعی می‌شود ولی به دلیل داشتن سامانه سنجش رضایت مردم و همچنین ایجاد روابط اجتماعی مطلوب بین افراد و عاری از تکبر و نیز با داشتن اهداف متعالی، نه از جنس رفتارهای اشرافی و زندگی تجملاتی، بلکه از جنس شایستگی، اخلاق و خدمت به مردم و محیط‌زیست، به‌هیچ‌عنوان باعث ترویج افاده در جامعه نمی‌شود و این ایده، نه‌تنها باعث اضطراب افراد در جامعه نمی‌شود بلکه، باعث آرامش جامعه نیز می‌شود. در ایده سنجش شایستگی، حتی افراد فقیر و کم‌پول نیز، به‌واسطه انجام کارهای برنامه‌ریزی‌شده و خدمات به مردم و محیط‌زیست، می‌توانند مفید بوده و عزت نفس داشته باشند و از طرف دیگر افراد ثروتمندی که در ارتباطات اجتماعی، رعایت اخلاق و حفظ محیط‌زیست را نکنند و فقط به فکر منفعت شخصی باشند، نمره عمرشان پایین آمده و جایگاه اجتماعی‌شان را از دست خواهند داد.

بحث بعدی جایگاه اجتماعی، درباره روند تاریخی پیشرفت امکانات مادی و رفاه انسان می‌باشد که این پیشرفت در همه‌چیز شامل مواد غذایی، امکانات رفاهی و تجملات وجود دارد؛ نقطه مقابل این پیشرفت‌ها و تجملات، قناعت است. پیشرفت فناوری، امکانات و رفاه زیادی برای انسان ایجاد کرده است ولی به همراه خود، اضطراب در جایگاه اجتماعی به همراه داشته است و برعکس در دوران گذشته که امکانات رفاهی کمتری موجود بود، ثروتی به نام قناعت وجود داشت که باعث آرامش در انسان می‌شد. (دوباتن، ۲۰۱۹)

[۲۳] با توجه به اهمیت فناخت در زندگی و آرامش انسان، شاید نیاز باشد، در ابزار سنجش موفقیت موضوع فناخت به عنوان آیتم‌هایی امتیازدار طراحی گردد؛ فناخت در دنیای امروز به معنای داشتن کمترین تجملات زندگی است؛ این در حالی است که مالکیت خصوصی، جایگاه اجتماعی بر پایه تجملات ایجاد می‌کند که باعث اضطراب در افراد می‌شود؛ در حالی که مالکیت معنوی که در ایده سنجش شایستگی وجود دارد، جایگاهی اجتماعی، نه بر اساس پیشرفت اقتصادی و تجملات، بلکه بر پایه شایستگی‌های چندبعدی، از جنس خدمت به جامعه و محیط‌زیست و ارتباطات سالم اجتماعی، ایجاد می‌کند. ایده سنجش شایستگی، به‌هیچ‌وجه جامعه را به دوطبقه فقیر و غنی، یا ارباب و رعیت، یا شایسته و بی‌کفایت، تقسیم نمی‌کند، بلکه با داشتن آیتم‌ها و موضوعات متنوع، این امکان را برای هر فردی که می‌خواهد مفید باشد و خدمتی به جامعه و محیط‌زیست ارائه کند، فراهم می‌نماید و حتی برای افراد فقیری که در سیستم سرمایه‌داری و مالکیت خصوصی، نتوانستند جایگاه والایی داشته باشند، با انجام برخی کارهای کم‌هزینه و در حد توان مانند کمک به محیط‌زیست و یا امور غیرمادی مانند ارتباطات اجتماعی سالم و حسن خلق، نمره عمر و مالکیت معنوی کسب کنند و با آن، جایگاه اجتماعی والا داشته باشند.

در رابطه با ارتباط جایگاه اجتماعی، با ارزش‌های اخلاقی، در گذشته هیچ ارتباطی وجود نداشت و حتی عیسی مسیح که برترین و مقدس‌ترین انسان بود، فردی فقیر بود و برعکس در روایت‌های قدیمی، اعتقاد به غارتگری و فساد ثروتمندان داشتند که با چپاول و فریبکاری مردم، ثروتمند شدند؛ تا اینکه در قرن ۱۹، کارل ماکس با نظرات خود این ایده را تقویت بخشید و وعده انقلاب طبقه کارگر علیه طبقه برژوا را داده است. در مقابل در چند قرن اخیر، در جوامع سرمایه‌داری این ایده به وجود آمد که ثروتمندان به دلیل کارآفرینی و ثروت‌افزایی مفید هستند. (دوباتن، ۲۰۱۹) [۲۳] در طول تاریخ، درباره اینکه ثروتمندان برای جامعه مفیدند یا فقرا، بحث زیادی وجود دارد لیکن اعتقاد ایده سنجش شایستگی این است که هم فقرا و هم ثروتمندان برای جامعه می‌توانند مفید باشند و اصولاً مفید بودن افراد جامعه، فقط جنبه اقتصادی ندارد و مرتبط با ثروت نیست بلکه جنبه‌های مختلفی دارد که هر فردی می‌تواند در هر یک از جنبه‌ها، با توجه به علاقه و توانش فعال باشد و به جامعه و محیط‌زیست خدمت نماید. همچنین درباره ارتباط سه سویه جایگاه اجتماعی با ثروت و اخلاق، ایده سنجش شایستگی با خلاقیت‌های خود، این سه مورد را با یکدیگر ارتباط داده، این پتانسیل را دارا می‌باشد که افراد ثروتمند، افرادی با اخلاق و دارای جایگاه اجتماعی والا باشند و نیز افراد فقیر، با ارتباطات اجتماعی سالم و رعایت اخلاق، با افزایش نمره عمرشان، دارای جایگاه اجتماعی والا شوند و از این طریق، بستر هموارتری برای ثروتمند شدن را نیز داشته باشند؛ به عبارت دیگر، در این ایده هر فردی که دارای ثروت، ارتباطات اجتماعی سالم و اخلاق باشد، مطمئناً دارای جایگاه اجتماعی والا خواهد بود ولی اگر فردی ثروت نداشته باشد ولی ارتباطات و اخلاق نداشته باشد، جایگاه اجتماعی والا را ممکن است از دست بدهد. در مقابل اگر فردی ثروت زیادی نداشته باشد ولی ارتباطات سالم و اخلاق داشته باشند، به واسطه نمره عمر بالا، جایگاه اجتماعی والایی خواهد داشت که این جایگاه کمک زیادی به ثروتمند شدن او خواهد کرد.

دیاگرام ۳-۵- ارتباط سه سویه جایگاه اجتماعی با ثروت و ایده سنجش شایستگی

در گذشته ثروت با اخلاق چندان انطباق نداشت و بعضاً تضاد هم داشت و به نوعی جامعه، انسان‌های فقیر را انسان‌های اخلاقی می‌پنداشت و بعضاً دلیل فقر را درستکاری و فارغ بودن از مادیات می‌دانستند؛ از سوی دیگر اخلاق با جایگاه اجتماعی ارتباط مستقیم داشت و افرادی که دارای اخلاق و مناسبات اجتماعی سالم بودند، فارغ از اینکه ثروتمند بودند یا فقیر، دارای جایگاه اجتماعی والا بودند. در ایده سنجش شایستگی، هر سه پدیده جایگاه اجتماعی، ثروت و اخلاق، در ارتباط متقابل با یکدیگر هستند و سعی گردید که این پدیده‌ها، قابلیت تبدیل به یکدیگر را داشته باشند؛ در ابزار سنجش موفقیت، موضوعات و آیتم‌هایی مانند " کمک یا برآورده کردن آرزوی افراد دارای نمره عمر بالا " و یا " کمک به هم‌نوع "، از مصادیق قابلیت تبدیل این پدیده‌ها به یکدیگر است.

آلن دوباتن در تحلیل جایگاه اجتماعی در قدیم و دنیای امروز، اذعان می‌کند که در دنیای مدرن برخلاف جوامع سنتی، مرتبه و جایگاه افراد به دستاوردهایشان در زندگی متکی است نه به هویت‌های موروثی که عمده این دستاوردها مالی است و برای دستیابی به آن هیچ اطمینانی وجود ندارد؛ چون وابستگی به عواملی مانند شرایط کارفرما، اقتصاد جهانی و ... دارد و به همین دلیل همیشه دستیابی به دستاوردهای مالی و کسب جایگاه، اضطراب به همراه دارد (دوباتن، ۲۰۱۹) [۲۳] ولی در ایده سنجش شایستگی، این مشکل وجود ندارد؛ چون کسب جایگاه اجتماعی، فقط از طریق دستاوردهای مالی و بازار نمی‌باشد بلکه از طریق دستاوردهای ارتباطی، اجتماعی، اخلاقی و غیره هم به دست می‌آید که در آن‌ها اطمینان بیشتری وجود دارد.

آلن دوباتن مطلب دیگری که در کتابش در ارتباط با جایگاه اجتماعی مطرح می‌کند، مربوط به آسیب‌پذیری و بازسازی جایگاه اجتماعی است. دوباتن این موضوع را با طرح پدیده ای به نام دوئل توصیف می‌کند و اذعان می‌کند: انسان‌ها از گذشته‌های دور تا زمان جنگ جهانی اول، برای تغییر نظر دیگران یا پس گرفتن آبرو، شرف یا جایگاه از دست‌رفته، دوئل می‌کردند و نظر دیگران درباره فرد آن قدر مهم بود که حاضر می‌شدند برای تغییر نظر دیگران، جان خود را بازی گرفته و مرگ در دوئل را به باقی ماندن عقاید نامطلوب دیگران ترجیح دهند و لذا حفظ جایگاه اجتماعی، بخصوص شرافت در همه جوامع دغدغه اصلی مردان بود. (دوباتن، ۲۰۱۹) [۲۳] در جوامع مدرن امروز، افراد برای تغییر نظر دیگران و یا بازسازی شرافت و جایگاه اجتماعی، یکدیگر را به دوئل دعوت نمی‌کنند ولی این موضوع ممکن است به صورت‌های مختلفی نمود پیدا کند و لذا با توجه به پیچیدگی‌های ارتباطی دنیای امروز، چه مکانیسمی می‌تواند از جایگاه اجتماعی و شرافت افراد محافظت کند؟ جایگاه و شرافتی که افراد در یک‌زمانی، به خاطر آن دوئل می‌کردند؛ ایده سنجش شایستگی با در نظر گرفتن اخلاق، شرافت، نظر دیگران و دهها موضوع و آیتم دیگر، برای افراد جایگاه اجتماعی مستند می‌سازد که این جایگاه آسیب‌پذیری کمتری دارد. همچنین نظر دیگران درباره هر فرد به صورت میانگین واقعی در سامانه سنجش نظر مردم ثبت می‌شود که بر نمره عمری که جایگاه فرد را می‌سازد تأثیر می‌گذارد و نکته مهم‌تر اینکه این نظرات، به صورت مجموع نظر خرد جمعی درباره عملکرد و رفتار فرد است و اگر نظر افرادی، مغر ضانه یا از روی سوءنیت ارائه گردد، بر میانگین نظرات تأثیر نامحسوسی خواهد داشت.

همچنین ایده سنجش شایستگی، جایگاه افراد را صرفاً بر اساس نظر مردم تعیین نمی‌کند که از نظر برخی فلاسفه، غیرعقلانی باشد بلکه ابزار سنجش موفقیت با طراحی چندبعدی خود، تمامی نقطه نظرات زندگی اجتماعی و اخلاقی را در تعیین جایگاه، در نظر دارد؛ بنابراین این ایده برخلاف سیستم ارزشی برخی جوامع که ناعادلانه به برخی از افراد جایگاه والا و افراد دیگر را خفت می‌دهد، جایگاه واقعی را تعیین می‌کند.

عده زیادی از فلاسفه مانند آرتور شوپنهاور و شانفور و ولتر که نمونه بارز مردم‌گریزی فلسفی هستند، اعتقاد به تنگ‌نظری، ماهیت سطحی و عبث افکار، انحراف عقاید و حتی رذل و پست‌فطرت بودن عده زیادی از مردم دارند و لذا اعتقادی به نظر دیگران و تأیید آن‌ها ندارند و خرد جمعی را بی‌خردی جمعی می‌دانند و حتی معتقدند پوچ‌ترین رسوم و مضحک‌ترین مراسم دنیا را، به بهانه اینکه

یک سنت است، توجیه می شوند. این فیلسوفان معتقدند زمین آکنده از انسان‌هایی است که حتی ارزش ندارند درباره شان حرف بزنیم و نباید نظر شان را جدی بگیریم. (دوباتن، ۲۰۱۹) [۲۳] در مقابل، اکثر فلاسفه و جامعه شناسان، به خرد جمعی اعتقاد دارند و نادیده گرفتن نظر دیگران را درست نمی‌دانند و به دلایل بسیاری مانند ناامن شدن جامعه و همچنین نیاز انسان به احترام، نظر دیگران را دارای اهمیت می‌دانند؛ لیکن با فرض اینکه بخواهیم نظر فلاسفه مردم‌گریز را درست بدانیم و با نظر آن‌ها همسو باشیم، بازهم ایده سنجش شایستگی مغایرتی با این بینش فلسفی ندارد. چون ایده سنجش شایستگی در عین حالی که از خرد جمعی و نظر دیگران بهره می‌برد و دارای سامانه سنجش نظر مردم برای سنجش عملکرد و رفتار افراد است، در سامانه مذکور، نظر مردم با توجه به نمره عمر و شایستگی‌های اجتماعی و اخلاقی‌شان، دارای ضریب نظر دهی می‌باشند و لذا به تعبیر این فلاسفه آن دسته از مردمی که تنگ‌نظر، دارای افکار سطحی یا رذل می‌باشند، این افراد در ایده سنجش شایستگی دارای نمره عمر پایین هستند که دارای ضریب نظر دهی پایین می‌باشند؛ یعنی نظرشان اهمیت و تأثیر کمتری دارد و در مقابل افراد شایسته و بااخلاق دارای ضریب نظر دهی بالا و اهمیت و تأثیر زیاد می‌باشند. همچنین همه انسان‌ها دو ست دارند که از افرادی بالاتر و شایسته‌تر از خود تأیید و تشویق شوند که این ایده، این خاصیت مهم را نیز دارا می‌باشد.

جوامع مختلف در دوران تاریخی، دیدگاه‌های متفاوتی درباره انسان قابل احترام و جایگاه اجتماعی والا داشتند. زمانی شکارچیان جگوار در آمریکا، جنگجویان قوی، قدسیان مسیحی، شوالیه‌های متمول در اروپا، جنتلمن‌های زمین‌دار در انگلستان، دارای جایگاه اجتماعی والا و قابل احترام بودند. به‌طور کلی، عامل تعیین‌کننده جایگاه، سیاست است. گروه‌های مختلف از طریق کارزارهای سیاسی مانند صندوق رأی یا اسلحه یا اعتصاب یا کتاب، سعی می‌کنند جایگاه اجتماعی کسب کنند؛ یعنی عوامل موفقیت در جوامع مختلف و دوره‌های مختلف متفاوت و با توجه به نیازها و مقتضیات جامعه می‌باشد. در جوامع کنونی و اکثر کشورهای دنیا، ثروت و پول به‌عنوان مهم‌ترین ملاک جایگاه اجتماعی والا است؛ چون اولاً همان‌طوری که قبلاً گفته شد، بازتاب چهار فضیلت هوش، شهامت، خلاقیت و تحمل است که قابل احترام و ستودنی می‌باشد و ثانیاً پول و ثروت برای افراد، شادی، رفاه و رضایت می‌آورد. (دوباتن، ۲۰۱۹) [۲۳] بنابراین وجود ثروت به‌عنوان ملاک جایگاه اجتماعی لازم است ولی کافی نمی‌باشد و به دلایل ذیل ثروت به‌تنهایی و یا حتی در کنار تحصیلات و مقام نیز، ملاک کاملی برای ارزیابی جایگاه اجتماعی افراد نمی‌باشد و آرمان جایگاه اجتماعی برتر در دنیای مدرن ناقص و اضطراب‌آور است:

۱- به دست آوردن و داشتن ثروت همراه با ریسک است و همیشه خطر ورشکستگی وجود دارد و لذا همیشه این اضطراب وجود دارد (دوباتن، ۲۰۱۹) [۲۳]

۲- نحوه به دست آوردن ثروت ممکن است از راه‌های نامشروع، غیرقانونی، غیراخلاقی و کثیف باشد؛ بنابراین ثروت همیشه نشانه لیاقت و شایستگی نمی‌باشد.

۳- نحوه استفاده و بهره‌برداری از ثروت مهم است که فرد از راه درست ثروتمند شده باشد و به نسبت ثروت خود، برای جامعه مفید باشد و خدمت کند تا جایگاه اجتماعی والایی داشته باشد و لذا برخی از افراد برای حفظ یا بالاتر بودن جایگاه اجتماعی خود، از ثروتشان برای لذت، آرامش، شادی و خدمت به جامعه استفاده نمی‌کنند و با انباشت ثروت، می‌خواهند جایگاه اجتماعی والا داشته باشند.

۴- در ثروتمند شدن، شانس تأثیر زیادی دارد و بارها مشاهده گردید که شانس فراتر از شایستگی و لیاقت فرد، در ثروتمند شدن مؤثر بود؛ همچنین عواملی مانند تحولات اقتصادی و بازار جهانی، در ثروتمند شدن یا فقیر شدن افراد مؤثر بوده و در صد زیادی از اتفاقات در زندگی افراد از کنترلشان خارج است. (دوباتن، ۲۰۱۹) [۲۳]

۵- ثروت به همراه خود زندگی تجملاتی و افراط در مصرف به همراه دارد که بر بسیاری از زیبایی‌ها و شادی‌های ذاتی انسان و همچنین ارتباطات همراه با عشق، تأثیر منفی دارد. انسان بعد از به دست آوردن هر چیزی، دیگر ارزشی برای آن قائل نیست و این تصور وجود دارد که پس از به دست آوردن آن‌ها شاد و راضی خواهد شد ولی در اکثر مواقع این‌طور نمی‌شود و بعد از آن اضطراب و خواسته جدید خواهد داشت؛ به نظر می‌رسد زندگی مدرن، فرایندی از جایگزینی اضطرابی با اضطراب دیگر و جانشینی خواسته‌های با خواسته دیگر است. (دوباتن، ۲۰۱۹) [۲۳]

۶- عقاید زیادی در طول تاریخ، طبیعی و تغییرناپذیر به نظر می‌رسیدند ولی بعد معلوم شد که آن‌ها توهم و اشتباه محض بودند؛ مانند حقوق زنان و حضور آن‌ها در مناصب سیاسی و پارلمان؛ بنابراین سلسله‌مراتب جایگاه اجتماعی فعلی که موجب اضطراب و سردرگمی انسان می‌شود، از این قاعده مستثنا نمی‌باشد و باید تغییر نماید. (دوباتن، ۲۰۱۹) [۲۳]

مطلب پایانی این فصل درباره دو مسئله است اول در مورد ارتباط جایگاه اجتماعی با اضطراب است که موضوع اصلی کتاب آئن دوباتن می‌باشد و فیلسوف مذکور دلایل زیادی را برای این اضطراب و راه‌های کاهش آن آورده است که علاوه بر مواردی که در صفحات قبل ذکر شد، یاد مرگ نیز باعث کاهش اضطراب جایگاه می‌شود؛ یاد مرگ می‌تواند اولویت‌های انسان را از مسائل دنیوی و مادی به سمت معنویت عوض می‌کند و انسان را به سمت حقیقت و عشق، کارهای خیر و روابط اجتماعی صادقانه سوق می‌دهد. روی هم رفته، چه یاد مرگ خود انسان و چه یاد مرگ دیگران، باعث کاهش اضطراب جایگاه می‌شود؛ بخصوص مرگ کسانی که موفقیت‌هایشان باعث ایجاد احساس بی‌کفایتی و حسادت در افراد شده است. همچنین سفر کردن و سیاحت واقعی و سیر در آثار هنری نیز باعث کاهش اضطراب جایگاه می‌شود. (دوباتن، ۲۰۱۹) [۲۳] اهمیت ترس و نگرانی از بابت از دست دادن جایگاه اجتماعی تا آنجاست که در برخی از افراد در شرایط خاص، باعث از دست دادن زندگی و سلامتی شان می‌شود. در مصاحبه‌های انجام شده، برخی از افراد ابراز داشتند که فردی از عزیزانشان که در کار و زندگی بسیار موفق بود، زمانی که دچار مشکل مالی و رکود بازار گردید، در عرض چند ماه کنترل و تعادل زندگی‌اش برهم خورد و استرس دائمی تمام وجودش را فراگرفت و در نهایت سلامتی و جان خود را از دست داد. ایده سنجش شایستگی، کار سلسله‌مراتب جایگاه اجتماعی را بر اساس معیارهای زیادی در ابعاد مختلف انجام می‌دهد و معیارهای آن تنها در یک بعد ثروت نمی‌باشد و لذا ریسک آن هم کمتر و در نتیجه اضطراب کمتری هم دارد. نیاز انسان به جایگاه، طبیعی است و از طرف دیگر، ترس از ناکامی و سرشکستگی در مقابل دیگران، پیامد طبیعی آرزو و بلندپروازی است که اضطراب هم به همراه دارد و اضطراب بهایی است که در ازای پذیرفتن تفاوت‌های بین زندگی موفق و ناموفق می‌پردازیم. (دوباتن، ۲۰۱۹) دوم درباره اهمیت و تفاوت جایگاه ایجاد شده توسط ایده سنجش شایستگی با جایگاه ایجاد شده توسط ثروت یا مقام و یا حتی تحصیلات می‌باشد که آن وجود اخلاق و محیط‌زیست در جایگاه ایجاد شده توسط ایده سنجش شایستگی می‌باشد؛ " اخلاق باعث می‌شود افراد به هر قیمتی و با انجام کارهای غیرقانونی و غیراخلاقی جایگاه والا کسب نکنند و اهمیت محیط‌زیست در آن است که وقتی جای سالم و مطلوب برای زندگی نباشد، جایگاه برای فعالیت‌های اجتماعی و کسب جایگاه معنا نمی‌دهد و واژه جا تعبیر محیط‌زیست / ست " و ایده سنجش شایستگی برای ایجاد جایگاه، همه ابعاد شامل: ثروت، مقام، تحصیلات، هنر، اخلاق و محیط‌زیست و ... را در نظر دارد.

فصل ششم

برنامه اجرایی، نتایج و رهیافت‌های

ایده سنجش شایستگی

در جامعه

۱-۶- برنامه اجرای ایده سنجش شایستگی:

برای سنجش میزان موفقیت، شایستگی و خدمت افراد در جامعه و تحقق اهداف و آرمان‌های ایده سنجش شایستگی، باید سازمان‌دهی و تشکیلات مدیریتی تعریف گردد که برای اجرای آن، تأسیس یک سازمان مردم‌نهاد (NGO) پیشنهاد می‌شود. این سازمان به‌غیر از تشکیلات مدیریتی که از لحاظ قوانین ثبت NGO وجود دارد، باید دارای هیئت نظارت و داوری متشکل از اساتید متخصص و افراد موفق در علوم و زمینه‌های مختلف شامل: جامعه‌شناسی، روان‌شناسی، روان‌پزشکی، پزشکی، تربیت‌بدنی، ادبیات، فلسفه، اخلاق، مدیریت، حقوق، کامپیوتر، زبان خارجه و محیط‌زیست باشد. نقش هیئت نظارت و داوری برای تحقق آرمان‌ها و اهداف ایده سنجش شایستگی بسیار کلیدی و حساس است و اعم و وظایف آن شامل: نظارت و سنجش موضوعات و آیتم‌های مختلف موفقیت و شایستگی مانند ارتباط اجتماعی، ارتباط با محیط‌زیست، اخلاق و شرافت انسانی و... می‌باشد.

همچنین این سازمان که قبلاً آن را تشکل مفاخر و اسطوره‌ها نامیدیم، دارای یک سایت رسمی می‌باشد. این سایت که مرکز اطلاعات و مغز تشکل است، دارای ارکان و مشخصات زیر می‌باشد: ۱- دارای آیکن‌های: ثبت‌نام، اطلاعات عمومی و کتاب‌خوانی، دوره‌های آموزشی، دوست ناب، خیریه، امتیاز همسر و فرزندان، تحقیقات جدید و ... می‌باشد ۲- نرم‌افزار ایده سنجش شایستگی که با دادن اطلاعات، به‌طور خودکار نمره عمر موفقیت و نمره عمر شایستگی افراد را با توجه به سن، جنسیت و غیره محاسبه می‌کند و عنوان موفقیت و شایستگی هر فرد اعلام می‌کند ۳- سامانه سنجش رضایت مردم و شهرت ۴- سامانه ازدواج علمی ۵- سامانه رأی دهی منطقی و کاندیدا کارت ۶- این سایت به کانال‌ها و فضای مجازی تشکل مفاخر و اسطوره‌ها متصل است و پس از سنجش موفقیت افراد، کسانی را که جزو افراد موفق و شایسته هستند را در فضای مجازی مربوطه عضو می‌کند. ۷- کتاب و نتیجه تحقیقات و مقالات مرتبط با ایده سنجش شایستگی در این سایت موجود است.

به‌طور کلی تشکل مفاخر و اسطوره‌ها دارای واحدهای ذیل می‌باشد: ۱- دفتر مدیریت ۲- واحد اداری و بررسی مدارک ۳- واحد سنجش سلامت دارای پزشک، روان‌پزشک و دندان‌پزشک ۴- واحد سنجش توانایی‌های بدنی دارای کارشناسان ورزشی ۵- واحد سنجش خوشبختی، شادی، ازدواج و ارتباطات اجتماعی و ... دارای مشاوران روانشناسی ۶- واحد سنجش فعالیت‌های هنری دارای کارشناسان هنر و ادبیات ۷- واحد سنجش زبان خارجه و کامپیوتر ۸- واحد سنجش اخلاق و وطن‌پرستی ۹- واحد خیریه و مشارکت‌ها (جهت مشارکت در کاشت درخت و خیریه و...) ۹- گروه کارشناسی متشکل از افراد موفق و متخصص که تعداد آن با توجه به تعداد افراد شایسته متغیر است و وظیفه آن‌ها امتیازدهی آیتم‌ها و گزینه‌های ابزار سنجش موفقیت و به‌روزرسانی این ابزار می‌باشد که این کار می‌تواند سالی ۱ تا ۲ بار انجام شود.

برای ورود افراد به تشکل مفاخر و اسطوره‌ها و عضویت دائمی آن سه مرحله دارد:

۱- مرحله ورود به گروه عمومی: در مرحله اول افراد جامعه از طریق کلیپ‌های تبلیغاتی در رسانه‌ها و فضاهای مجازی، با کلیات و برنامه‌های ایده سنجش شایستگی آشنا می‌شوند و علاقه‌مندان در صورت تمایل به گروه عمومی تشکل در فضای مجازی ملحق می‌شوند. افراد در این گروه کاملاً با جزئیات، اهداف و کاربردهای این ایده آشنا می‌شوند و می‌توانند به صورت آزمایشی، خود را از طریق ابزار سنجش موفقیت بسنجند و نمره عمر خود را به دست آورند و افرادی که مدعی هستند نمره عمر قابل قبول دارند وارد مرحله بعدی و گروه اصلی تشکل شوند. یکی از آیتم‌های موضوع فکر برتر، آیتام صداقت در اظهارات است بدین معنا که افرادی که بیش از ۹۰ درصد اظهاراتشان در این مرحله درست بوده باشد، از این امتیاز برخوردار می‌شوند.

۲- مرحله ورود به گروه اصلی: در این مرحله افرادی که با خود اظهاری و سنجیدن خودشان، مدعی اند که نمره عمر قابل قبول دارند، در گروه اصلی تشکیل عضو می شوند و می توانند مدارک و اسناد موفقیتها و شایستگیهای خود را ارائه کنند و توسط متخصصان و مشاوران هیئت نظارت تشکیل موردبررسی و راستی آزمایی قرار گیرند و پس از بررسی اسناد و مدارک و انجام معاینات و مصاحبهها، افراد واجد شرایط وارد مرحله سوم می شوند.

۳- مرحله ورود به تشکیل مفاخر و اسطورهها: در این مرحله که کلیه معاینات، بررسی مدارک، مصاحبهها و راستی آزمایی افراد، در مرحله قبلی انجام شد، نمره عمر و عنوان موفقیت (کامیاب، کامیاب، کامروا، فرهیخته، نمونه، الگو و...) محاسبه و برای افراد شماره نظام شایستگی صادر و افراد در تشکیل مفاخر و اسطورهها عضو می شوند. همانطوری که قبلاً ذکر شد، کسانی که به عنوان افراد موفق، مفید و شایسته ارزیابی شدند و شایستههای ملی نامیده شدند، با توجه به عنوان موفقیتشان، نقشهای زیادی بر عهده دارند. همچنین با توجه به شرایطشان، سه کارت نمره عمر (کارت زندگی)، کارت ازدواج (برای افراد مجرد) و کاندیدا کارت (برای کاندیداهای انتخابات) صادر می شود.

۲-۶- نتایج ایده سنجش شایستگی:

۱-۲-۶- کارت زندگی یا کارت نمره عمر (life cart)

همانطوری که قبلاً توضیح داده شد، بعد از سنجش و گزینش افراد توسط ابزار سنجش موفقیت و به دست آوردن نمره موفقیتشان، افراد موفق و شایسته در تشکیل مفاخر و اسطورههای ایران عضو می شوند. در این مرحله، افراد موفق و شایسته، یک کارت هوشمند به نام کارت زندگی، از تشکیل مذکور دریافت می کنند که در آن کارت، اطلاعات سنجش موفقیت، نقاط قوت و ضعف زندگی، نمره موفقیت (نمره عمر)، عنوان موفقیت و شماره نظام شایستگی فرد وجود دارد. این کارت می تواند اعتبار یک یا دوساله داشته باشد و پس از پایان اعتبار، اطلاعات آن، به روزسانی می گردد.

کارت زندگی-نمره

نام خانوادگی: شغل: شماره نظام شایستگی:

امتیاز خالص: ضرب سن + ضرب گذشته زندگی + ضرب جنسیت () =

جمع امتیازات + امتیاز همسر + امتیاز فرزندان (..... + +) =

امتیاز موفقیت خالص (بدون اعمال ضرایب).....

نمره عمر موفقیت

نمره عمر شایستگی.....

نمره اخلاق و شرافت انسانی.....

نمره میزان محبوبیت و رضایت مردم.....

نمره وطن پرستی و خدمت به جامعه.....

نمره ارتباطات اجتماعی _____

نمره سلامتی با توجه به سن _____

نقاط قوت زندگی

نقاط ضعف زندگی

عنوان و لقب موفقیت

کاربردهای پیشنهادی کارت زندگی (نمره عمر):

۱- کارت زندگی شاخص اعتبار مالی در بانکها - نمره عمر و کارت زندگی، می تواند یکی از شاخص های اعتباری افراد در فعالیت های اقتصادی و بانکها جهت اعطای وام، تسهیلات و غیره باشد. این کارت، می تواند به عنوان کارت اعتباری، در کنار کریدیت کارتی شود که در حال حاضر، کشورهای پیشرفته برای شهروندان شان صادر می کنند؛ چون این کارت علاوه بر اعتبار مالی که کریدیت کارت ها دارند، دارای اعتبار علمی، اخلاقی، ارتباطی، اجتماعی و تمامی آن سرمایه های معنوی و اخلاقی که همسو با جامعه است را دارا می باشد و هرچه نمره عمر بالاتر باشد، اعتبار فرد بیشتر می شود و باعث ایجاد انگیزه افراد جامعه نیز می شود. این بدان معناست که تلاش ها و پیشرفت های معنوی، اخلاقی، بشردوستانه، علمی و ارتباطی که فرد در طول زندگی کسب می کند، باعث اعتبار و پشتوانه اش می شود؛ برخلاف سنت رایج که فقط موفقیت و پیشرفت اقتصادی و مالی، ملاک اعتبار افراد می باشد البته در مورد جزئیات و نحوه اجرای این پیشنهاد، باید اقتصاددانان، مدیران بانکها نظر بدهند.

۲- کارت زندگی شاخص اعتبار حقوقی و قضایی - نمره عمر و کارت زندگی می تواند در محافل قضایی و دادگاهها، به عنوان یک سند معتبر برای ضمانت از خود و دیگران، کاربرد داشته باشد؛ چراکه این کارت حاوی نمراتی است که عملکرد و خدمات فرد به

جامعه را در طول زندگی اش در تمامی ابعاد نشان می‌دهد و لذا می‌تواند ملاک برتری حقوقی افراد در محاکم قضایی مانند شهادت و ضمانت می‌باشد؛ بدیهی است هرچه نمره عمر فرد بالاتر باشد، برتری حقوقی فرد در ضمانت و شهادت نیز بیشتر است. نکته حائز اهمیت اینکه این کاربرد در حد پیشنهاد است و جزئیات حقوقی آن باید توسط حقوقدانان بررسی شود و در صورت نداشتن ایراد قانونی، اجرایی شود.

۳- کارت زندگی شاخص استخدام افراد - برای تمام کارفرمایان اطلاعات گذشته فرد و موفقیت‌هایش مهم است و این کارت می‌تواند به‌عنوان یکی از ملاک‌های استخدام افراد باشد. کارت زندگی حاوی اطلاعات کاملی از عملکرد فرد در زندگی اش می‌باشد که کارفرمایان در یک نگاه می‌توانند، افراد را در زمینه‌های مختلف مقایسه کنند و مناسب‌ترین گزینه را انتخاب نمایند.

۴- کارت زندگی به‌عنوان ضریب حقوق بازنشستگی افراد - افراد شایسته به‌واسطه خدماتی که در طول زندگی برای جامعه دارند، در درازمدت به نفع دولت و حکمران نیز هستند و لذا ضریبی از نمره عمر در کنار سایر شاخص‌ها برای تعیین میزان حقوق و مزایای بازنشستگی پیشنهاد می‌گردد که این ضریب با توجه به میزان نمره عمر افراد تنظیم گردد؛ یعنی هرچه نمره عمر افراد بالاتر باشد و از شایستگی و خدمات بیشتری برخوردار باشند، ضریب حقوق و مزایای بازنشستگی نیز بالاتر باشد. در مورد نحوه و چگونگی اجرای این پیشنهاد، باید حقوقدانان و مدیران بیمه و اقتصاددانان نظر بدهند.

۵- کارت زندگی، ضمیمه پاسپورت - جهت تحقق آرمان‌های متعالی انسانی و حقوق بشر، مانند برابری ملیتی، قومی، نژادی و جنسیتی و همچنین تحقق آرمان مبارزه با نژادپرستی، کارت زندگی و آوردن نمره عمر و عنوانش در پاسپورت هر فرد، پیشنهاد می‌گردد که جهت شناسایی اعتبار هر فرد در مجامع بین‌المللی، نقش داشته باشد که در این صورت کارت زندگی، می‌تواند به‌عنوان یکی از شاخص‌های مهم اجازه ورود به کشورها (ویزا) به کار رود.

۶- کارت زندگی مکمل کارت سلامت - در بسیاری از کشورهای توسعه‌یافته که دارای سیستم پزشکی خانواده جهت مدیریت سلامت کشورشان هستند، هر شهروند علاوه بر کریدیت کارت و کارت شناسایی ملی، یک کارت سلامت نیز دارد که در آن کارت کلیه اطلاعات بهداشتی و پیشینه خدمات درمانی فرد با ذکر نام پزشک خانواده مربوطه آمده است. در صورت نهادینه شدن و ترویج کارت زندگی در کشورها، این کارت چون حاوی اطلاعات و موفقیت‌های سلامت و توانایی‌های جسمی و سایر اطلاعات روانی و اجتماعی و ارتباطی فرد می‌باشد، می‌تواند به‌عنوان مکمل کارت سلامت، نقش داشته باشد. با توجه به اینکه سلامت انسان دارای یک روند مستمر است و سنجش مقطعی میزان سلامت، ممکن است سنجش دقیقی نباشد، در آینده طی تحقیقاتی، آیتم‌های مختلف سلامت نمره‌گذاری شود و میزان سلامت افراد از روی کارت سلامت (پرونده الکترونیکی سلامت) و به کمک پزشک خانواده مربوطه تعیین گردد و لذا این دو کارت می‌توانند مکمل یکدیگر باشند.

۷- کارت زندگی ملاک الویت بندی افراد برای استفاده از امکانات پزشکی محدود:

همان طوری که در فصل دوم توضیح داده شد، در برخی شرایط و یا پیشامدهای خاص ممکن است برای امکانات خاصی که برای نجات و ادامه زندگی افراد وجود دارد، محدودیت باشد و امکان استفاده از امکانات خاص برای همه فراهم نباشد و تصمیم گیران مجبور باشند، برای استفاده از امکانات محدود پزشکی که برای ادامه حیات نیاز است، افراد را الویت بندی کنند. برای مثال می توان افراد زیادی که برای اهدا عضو (قلب، کبد، کلیه و ...) در نوبت هستند را نام برد. آنچه مسلم است، افرادی که در جامعه مفیدتر هستند و خدمات بیشتری دارند، علی القاعده باید امتیاز خاصی در این الویت بندی داشته باشند و لذا نمره عمر که شاخص میزان خدمت، موفقیت و مفید بودن است، می تواند به عنوان یکی از گزینه ها در کنار سایر گزینه ها، مانند سن، نوبت، اورژانسی بودن، تعداد فرزندان، سرپرست بودن و ... وجود داشته باشد. در این صورت هرچه نمره عمر فرد در کارت زندگی اش بالاتر باشد، ضریب الویتی بالاتری خواهد داشت.

۸- کارت زندگی شاخص اعتبار اجتماعی و ارتباطی - به طور کلی این کارت، به عنوان یک شناسنامه هوشمند از عملکرد هر فرد در زندگی اش می باشد که در همه ارتباطات اجتماعی، به طور مستقیم یا غیرمستقیم، می تواند کاربرد داشته باشد. تصور کنید در حال حاضر برای ایجاد ارتباط و شناخت افراد با یکدیگر، یکی از اولین و مهم ترین سؤالاتی که از یکدیگر می پرسند، شغل طرفین است و یا جهت آشنایی دو جوان برای ازدواج نیز همین طور است و لذا در صورت نهادینه شدن ایده سنجش شایستگی در جامعه، علاوه بر دانستن شغل در ارتباطات، دانستن نمره عمر و عنوان موفقیت که بیانگر عملکرد گذشته فرد است، خیلی کامل تر است و اطلاعات بیشتر و دقیق تری را در ذهن طرف مقابل تداعی می کند.

۲-۲-۶- کارت ازدواج و سامانه ازدواج علمی:

آمارها حاکی از آن است که در دهه اخیر درصد طلاق بسیار بالا رفت که متأسفانه پیامدهای جبران ناپذیری، بخصوص در فرهنگ ایرانی، به دنبال خواهد داشت. همچنین بسیاری از افراد موفق به خصوص با تحصیلات بالا را مشاهده می کنیم که ازدواج نکردند و مجرد ماندند چه بسا افرادی با مدارج بالا و در مشاغلی چون استاد دانشگاه، پزشک، مهندس، وکیل و غیره که در کار خود بسیار موفق بودند ولی به سن بالای ۴۰ رسیدند و هنوز ازدواج نکردند که برخی از آن ها به اراده و خواست خود شان ازدواج نکردند ولی بسیاری از آن ها قصد ازدواج داشتند ولی همسر مناسب خود را پیدا نکردند؛ بزرگان و پیشینیان ما معتقد بودند که انسان تا سن خاصی شور و اشتیاق برای ازدواج دارد و هر چه سن بالاتر برود، سخت گیری ها و چه بسا بهانه گیری ها در انتخاب زیاد شده و ازدواج سخت تر می شود و افراد در انتخاب همسر دچار تردید می شوند.

چند دلیل عمده برای طلاق و بالا رفتن سن ازدواج وجود دارد که اولین علت آن در جامعه ایران، نداشتن شناخت صحیح و عمیق زوج ها نسبت به یکدیگر، پیش از ازدواج است. بر اساس مطالعات و تحقیقات انجام شده، نداشتن اطلاعات کافی و عمیق از خصوصیات اخلاقی، روحی، روانی، خانواده و فامیل طرف مقابل و مهم تر از همه، پیشینه و عملکرد گذشته فرد، باعث عدم

اطمینان از طرف مقابل و بدبینی و فرار از ازدواج می‌شود. از طرف دیگر برخی از افراد در زمان آشنایی اولیه، هویت و شخصیت واقعی‌شان را نشان نمی‌دهند و سعی می‌کنند نقش یک زن یا مرد ایدئال و فوق‌العاده را برای طرف مقابل بازی کنند و لذا این مسئله، بعداً طرفین را در زندگی مشترک دچار مشکلات عدیده‌ای می‌کند. همچنین شناخت اندک و تجربه ناچیز نسل جوان، گاه آنان را به هدف‌های ابتدایی یا میانی دل‌خوش می‌سازد، از این‌رو از دستیابی به اهداف عالی و نهایی باز می‌مانند و دیری نمی‌پایید که حسرت و افسوس گذشته را نصیب خود می‌سازند. همچنین بیشتر جوانان، از آیت‌های مؤثر بر خوشبختی و آرامش در زندگی، آگاهی کافی ندارند و تمامی جزئیات موفقیت در زندگی مشترک را نمی‌دانند و این در حالی است که در برخی موارد، نادیده گرفتن حتی یک آیت، می‌تواند منجر به نابودی زندگی مشترک و عدم موفقیت در ازدواج شود.

برای شناخت صحیح، زوجها ابتدا باید خود را بشناسند و زمانی که به خود شناسی رسیدند، بعد به دنبال کسی باشند که با خواسته‌ها، توانایی‌ها و ارزش‌هایشان همخوانی داشته باشد و از نظر فرهنگی، اقتصادی و اجتماعی مناسب هم باشند؛ همچنین دو نفر باید از لحاظ اخلاق، رفتار، شخصیت، اعتقادات مذهبی، سن، ظاهر و آراستگی و میزان انرژی تناسب داشته باشند. باید به این مسئله توجه داشت که آیا ما به‌عنوان یک همسر، می‌توانیم با عادت‌های شریک آینده زندگی‌مان مانند نوع و نحوه صحبت کردن، لباس پوشیدن، راه رفتن و... کنار بیاییم. همچنین نوع، میزان و نحوه خرج کردن پول در زندگی مشترک بسیار مهم است و اگر در این زمینه مشکلی باشد، می‌تواند حتی منجر به طلاق شود.

بارها دیده شده است که دختران و پسران جوان فردی را به‌عنوان همسر انتخاب کردند که متفاوت و نقطه مقابل خود به لحاظ شخصیتی می‌باشد. به‌عنوان مثال ممکن است که مردی اجتماعی با روابط عمومی قوی همسری را انتخاب کرد که روابط اجتماعی محدودی داشته است؛ وقتی این زوج کنار هم قرار گیرند ممکن است یکدیگر را درک نکنند و در آینده همین موضوع، مسئله ساز خواهد شد. افراد برای انتخاب شریک زندگی‌شان باید تشابه و تناسب شخصیتی را مدنظر قرار دهند و شریکی را انتخاب کنند که از هر جهت مناسب باشد. در پیوست ۵ یکی از شناخته‌ترین تست‌های شخصیت‌شناسی به نام تست تیپ شخصیت MBTI آمده است.

عامل مؤثر دیگر جهت موفقیت در ازدواج و تداوم زندگی مشترک، در نظر داشتن **میزان سلطه‌جویی** دو طرف است؛ همیشه در تعاملات، ارتباطات افراد با یکدیگر و همچنین ازدواج، اینکه حرف و خواسته چه کسی غالب‌تر باشد، به‌طور نامحسوس مطرح است؛ اهمیت سلطه‌جویی و سلطه‌پذیری در ازدواج، بیش از سایر ارتباطات اجتماعی است؛ چون افرادی که می‌خواهند بر تمام امور زندگی مسلط باشند، مشکلات و اصطکاک‌های زیادی ایجاد می‌کنند. در پیوست ۴ تست سنجش میزان سلطه‌جویی آمده است.

دلیل بعدی طلاق در جامعه، عدم آگاهی از **مهارت‌های زندگی** است و آگاهی از این موضوع که با تشکیل زندگی، «من» تبدیل به «ما» می‌شود که این مسئله مهم به‌عنوان یکی از آیت‌های موفقیت در ابزار سنجش موفقیت طراحی شده است. همچنین زوجها باید توانایی سازگاری در هر شرایطی را داشته باشند. در زندگی مشترک، گفت‌وگو کردن به‌عنوان یک عامل مهم، در ازدواج موفق است. زوج‌هایی که بیشتر اهل گفت‌وگو هستند، توانایی حل مسئله را نیز دارند. متأسفانه از هر ۱۰ زوج، کمتر از ۳ زوج توانایی گفت‌وگو کردن به شیوه مناسب را دارند. باید به این مسئله توجه داشت که وقتی نتوان با گفتگو به حل مسئله‌ای پرداخت، مشکل بگرنج خواهد شد.

عامل مهم دیگری که بر تداوم زندگی مشترک، بسیار تأثیرگذار است، میزان انطباق خصوصیات سکسولوژی زوجین می‌باشد؛ بسیاری از روان‌شناسان و جامعه‌شناسان، اعتقاد دارند، نارضایتی جنسی در زندگی مشترک، از جمله علل عمده طلاق است. با توجه به فرهنگ و اعتقادات مردم ایران، در بسیاری از موارد، حتی صحبت کردن درباره مسائل جنسی شریک زندگی آینده، امکان‌پذیر نمی‌باشد و طرفین از صحبت کردن درباره آن امتناع می‌کنند و لذا میزان تطابق جنسی به همراه سلامت روانی جنسی طرفین، باید قبل از برقراری جنسی و به وسیله روش‌های علمی و روان‌شناسی تعیین گردد؛ همچنین باید، میزان انتظارات جنسی طرفین نیز مشخص گردد؛ روان‌پزشکان معتقدند که میزان انتظارات نباید مخالف خواست و ارزش‌های فرد مقابل باشد و لذا با توجه به نیازها، ارزش‌ها و خواسته‌های طرفین، طبیعت جنسی زوجین، کاملاً منطبق با شند و طرفین از لحاظ جنسی از یکدیگر را ضی با شند تا زندگی مشترک، تداوم داشته باشد؛ برای مثال اگر یک طرف، پرانرژی و گرم‌مزاج و طرف دیگر بی‌حوصله و سردمزاج باشد، احتمال عدم رضایت جنسی هر دوی آن‌ها بالاست.

در حال حاضر، طبق عرف و رسمی که در جامعه ایران وجود دارد، زوجین قبل از ازدواج، مدتی را برای آشنایی باهم در ارتباط هستند و با یکدیگر صحبت می‌کنند تا با روحیات و اخلاق یکدیگر آشنا شوند؛ میزان این ارتباط در خانواده‌های مختلف، با توجه به فرهنگ و اعتقادات، متفاوت است؛ ولی آیا با این ارتباط یا صحبت کردن‌ها، زوجین می‌توانند تمام جزئیات اخلاقی و شخصیتی یکدیگر را بشناسند؟ و آیا هر یک از دو طرف می‌توانند تشخیص بدهند که طرف مقابل با داشتن اخلاق، شخصیت و روحیات خاص خود، همسر مناسبی برای طرف مقابل باشد و مکمل و نیمه‌گم‌شده او باشد؟ همچنین آیا طرفین تمام شخصیت و رفتار واقعی خود را در ابتدای آشنایی، به یکدیگر نشان می‌دهند؟ در پاسخ به این سؤالات باید توجه داشت که این بحث کاملاً تخصصی در حیطه‌های روان‌شناسی، روان‌پزشکی و جامعه‌شناسی است و افراد کمی هستند که قدرت این تشخیص را به‌طور کامل داشته باشند؛ بعلاوه برای شناخته شدن بسیاری از خصوصیات مهم دو طرف، محدودیت‌های فرهنگی، عرفی یا اخلاقی وجود دارد و به قول گذشتگان، زن و شوهر تا زیر یک سقف نروند و زندگی را شروع نکنند، نمی‌توانند به‌طور کامل همدیگر را بشناسند؛ و لذا سامانه یا مجموعه‌ای تخصصی که بتواند دو طرف را از تمام جهات و ابعاد به‌طور علمی شناسایی کند و مهم‌تر اینکه قدرت تجزیه و تحلیل داشته باشد و بتواند میزان تناسب و اشتراک‌های دو طرف را مشخص کند، به‌شدت احساس می‌شود.

بسیاری از صاحب‌نظران، با توجه به روش‌های روان‌شناسی در ازدواج، معتقدند که ازدواج معامله نمی‌باشد و فرضشان بر این است که طرفین ازدواج چیزی را از هم پنهان نمی‌کنند و همه خصوصیات و عادات رفتاری خود از محاسن تا معایب را صادقانه و بدون پنهان‌کاری ابراز می‌کنند و با ۹ الی ۱۸ ماه آشنایی و ارتباط، به همراه ۵۰۰ ساعت گفتگو، می‌توانند با روحیات یکدیگر آشنا شوند و در صورت وجود تشابه اخلاقی و تفاهم، ازدواج کنند و اگر با این روش ازدواج کردند و احیاناً در زندگی تفاهم وجود نداشت، به راحتی می‌توانند از یکدیگر جدا شوند. البته تجویز جدایی و طلاق در صورت عدم تفاهم، برای فرهنگ ایرانی زیاد مناسب نمی‌باشد و مشکلات زیادی را برای ازدواج دوباره ایجاد می‌کند و احتمال موفقیت در ازدواج مجدد، به‌خصوص برای خانم‌ها را به‌شدت کاهش می‌دهد. در واقع اقتضای فرهنگی جامعه ایران نسبت به ازدواج، به‌گونه‌ای است که غالباً خطایی در آن پذیرفته نمی‌شود و فرهنگ و سنت ما با تأکید بر یک انتخاب، حساسیت و لزوم یک انتخاب شایسته را برای افراد دوچندان می‌کند؛ همچنین مشکلاتی که برای فرزندان وجود دارد را نباید نادیده گرفت؛ لذا باید سیستمی طراحی گردد تا شانس موفقیت در ازدواج، حداکثر باشد. همچنین بازه زمانی ۹ ماه آشنایی به همراه ۵۰۰ ساعت گفتگو، لازم ولی کافی نمی‌باشد؛ چون همان‌طوری که قبلاً گفته شده این مباحث کاملاً تخصصی در حیطه‌های روان‌شناسی و روان‌پزشکی هستند و ممکن است طرفین ازدواج، با ۵۰۰ ساعت گفتگو نتوانند به شناخت عمیق و واقعی دست یابند و یا نتوانند میزان تطابق و تفاهم را در زندگی مشترک آینده تشخیص بدهند.

با توجه به این توضیحات، ایده ازدواج علمی و کارت ازدواج با هدف حل مشکلات هویتی دو طرف و مطمئن کردن فرایند ازدواج و آگاه سازی از تمامی عوامل مؤثر بر خوشبختی و زندگی مشترک طراحی گردید و برای طرفین شناخت و سویی از عوامل مؤثر در زندگی مشترک را در اختیار می‌گذارد تا افراد با اطمینان بیشتری بتوانند به یکدیگر اعتماد کنند و با توجه به بیشترین خصوصیات مشترک و کمترین تضادها و برخوردها و همچنین شناخت زندگی گذشته فرد و عملکردش در زندگی و جامعه، مناسب‌ترین فرد را به‌عنوان همسر آینده خود انتخاب نماید. کارت ازدواج حاوی کلیه اطلاعات اخلاقی، شخصیتی، عقیدتی، سکسولوژی و میزان موفقیت‌ها و شایستگی‌های فرد (نمره عمر) می‌باشد که توسط متخصصان باتجربه تکمیل می‌شود. این کارت فقط با شنا سایی خصوصیات فردی، به زوجین کمک می‌کند و در تصمیم‌گیری و انتخاب، تأثیر مستقیم ندارد؛ همچنین روند سنت‌ها و عرف هر جامعه را تغییر نمی‌دهد و قضیه ۵۰۰ ساعت گفتگو به قوت خود باقی است؛ مهم‌ترین خصوصیت کارت ازدواج، داشتن اطلاعات دقیقی از عملکرد واقعی طرفین در زندگی است. عملکرد و موفقیت‌های هر فرد، بالنفسه حاوی روحیات و علائقش است؛ یعنی تمام چیزهایی که فرد برای آن‌ها وقت و انرژی گذاشت و توانست در آن موضوعات موفق شود و لذا نمره عمر وی بیانگر تمام این واقعیات می‌باشد. همچنین این کارت، خصوصیات سکسولوژی و طبیعت جنسی را با توجه به انرژی روانی فرد می‌سنجد و با روش‌های علمی روان‌پزشکی، توسط متخصصین صورت می‌گیرد و در کارت ازدواج درج می‌گردد و دیگر نیاز نیست که زوجین قبل از ازدواج در این‌باره با یکدیگر صحبت کنند و بدین‌وسیله مشکل فرهنگی و اعتقادی نیز حل می‌شود. بعد از تکمیل و صدور کارت ازدواج، میزان انطباق و تناسب دو فرد که قصد ازدواج دارند، از همه لحاظ تعیین می‌گردد تا زوجین بدانند با طرف مقابل خود، به چه میزان تطابق دارند.

کارت ازدواج

نام - نام خانوادگی: _____ کد ملی: _____ شماره نظام شایستگی _____

۱- خصوصیات عمومی:

سن _____ تحصیلات _____ شغل _____ اهل _____ محل زندگی _____
تعداد برادر و خواهر _____ فرزند چندم _____ قد _____ وزن _____

۲- جایگاه اجتماعی فرد:

نمره عمر فرد = _____

نمره موفقیت خالص بدون اعمال ضرایب = _____

نمره موفقیت با اعمال ضریب گذشته فرد = _____ (میزان پیشرفت با توجه به گذشته فرد)

نمره سلامت - ورزش - توانایی‌های فیزیکی _____

نمره محبوبیت و رضایت سنجی _____

نمره تعهد و مسئولیت‌پذیری با توجه به عملکرد گذشته _____

۳- نمره عمر خانواده فرد:

میانگین نمره موفقیت پدر + مادر + برادران + خواهران + دامادها + عروس‌ها = _____

۴- نمره عمر فامیل فرد: میانگین نمره موفقیت عموها + عمه‌ها + دایی‌ها + خاله‌ها = _____

۵- سه تا از آرزوها، خواسته‌ها و هدف بزرگ در زندگی و راه رسیدن به آن‌ها _____

۶- میزان عشق (خوش آمدن طرفین از قیافه، حرکات، رفتار و منش یکدیگر و باوجود آمدن عشق اولیه)

۷- وضعیت تأهل (مجرد - طلاق - بیوه): _____

۸- مشخصات سلیقه خاص از همسر آینده (رشته تحصیلی خاص، شغل خاص، قیافه خاص، نژاد خاص و ...)

۹- خصوصیات شخصیتی (میزان بروز احساسات و هیجان و ثبات احساسات - درون‌گرایی یا برون‌گرایی - میزان اعتماد به نفس - میزان استقلال و تکیه‌گاه بودن یا وابستگی - شوخ‌طبعی یا جدیت - میزان انعطاف و تغییرپذیری و ...) - تست تیپ شخصیت MBTI (ذهن، انرژی، طبیعت، تاکتیک) _____

۱۰- سایز و تیپ قد و هیکل _____ سایز و تیپ‌های مناسب به ترتیب: _____

۱۱- خصوصیات رفتاری (میزان همکاری - میزان سازگاری - میزان صبر و حوصله - میزان گذشت و ...): _____

۱۲- خصوصیات عقیدتی فرد (میزان اعتقادات دینی - میزان مقید بودن به انجام فرایض دینی - میزان ارتباط با جنس مخالف - نوع پوشش و میزان حجاب و ...): _____

۱۳- خصوصیات فرهنگی خانواده فرد: _____

۱۴- اولویت‌های اوقات فراغت کوتاه‌مدت و روزانه به ترتیب: _____

۱۵- اولویت‌های اوقات فراغت بلندمدت و تعطیلات: _____

۱۶- نمره ارتباط با طبیعت _____

۱۷- میزان سلطه‌جویی یا غالب بودن (درجه آلفا بودن) _____

۱۸- خصوصیات سکسولوژی: بیماری‌ها - انتظارات و فانتزی‌های جنسی (تاییده متخصص سکسولوژی):

۱۹- تصمیم‌گیری‌های مهم در زندگی: نحوه و میزان خرج کردن پول - نحوه فرایند تصمیم‌گیری در زندگی (تنهایی یا با مشورت همسر) - تصمیم درباره نحوه مراسم عروسی - تعداد بچه و نحوه تربیتش - محل زندگی آینده - ادامه تحصیل زوجین - کار کردن زن

۲۰- سه تا از احتیاجات و نیازهای جسمی یا روحی مهم و ضروری و طریق ارضای آن‌ها

۲۱- نوع جهان‌بینی و نگاه به دنیا، مردم و طبیعت (خوش‌بین، بدبین، دلسوزانه و...)

ایده ازدواج علمی بر مبنای عشق -

همان‌طوری که در مباحث قبل توضیح داده شد، برای هر فردی که قصد ازدواج دارد، کارت ازدواج صادر می‌شود که در آن موفقیت‌ها و عملکرد گذشته، تحت نام نمره عمر، همچنین کلیه خصوصیات جسمی، روانی، اخلاقی، شخصیتی، اعتقادی، فرهنگی و خانوادگی فرد آمده است. ایده **ازدواج علمی** بر پایه ایده سنجش شایستگی و عملکرد گذشته فرد در تمام ابعاد زندگی می‌باشد که در آن، زمانی که دو نفر قصد ازدواج دارند، کارت‌های ازدواج آن‌ها توسط متخصصین موردبررسی و تجزیه و تحلیل قرار می‌گیرد تا میزان انطباق و تناسب آن‌ها مشخص گردد. بدیهی است که هرچه در صد انطباق و تناسب دو نفر بالاتر باشد، دو نفر خصوصیات مکمل، مشترک یا مشابه بیشتری دارند و برای ازدواج با یکدیگر مناسب‌تر هستند. در حال حاضر، در مورد این موضوع، تحقیقات دقیقی در حال انجام است و امیدواریم در آینده نرم‌افزاری جهت تجزیه و تحلیل میزان انطباق و تناسب کارت ازدواج زوجین، طراحی شود.

برای داشتن ازدواجی موفق با توجه به بیشترین خصوصیات مشترک و کمترین تضادها و انتخاب مناسب‌ترین فرد به‌عنوان همسر آینده، طرحی پیشنهاد می‌گردد که در آن افراد مجردی که دارای کارت ازدواج هستند و در شکل مفاخر و اسطوره‌ها و سامانه ازدواج علمی عضو هستند، می‌توانند از فرصت‌های این شکل و سامانه بهره‌مند شوند. اساس ازدواج علمی، دو ایده سنجش شایستگی و **عشق رمانتیک حداکثری** است؛ که در بستر این ایده‌ها، انطباق و تناسب علمی زوجین بر اساس آیت‌های روان‌شناسی گنجانده شده است. ایده عشق رمانتیک حداکثری در اکثر کشورهای دنیا، جهت ازدواج رایج است و مبنای آن، عشق، تعهد، وفاداری و مادام‌العمر بودن می‌باشد. ایده سنجش شایستگی، هم با این شیوه ازدواج همسو است و هم از آن الهام گرفته است و در طراحی ابزار سنجش موفقیت، آیت‌هایی مبنی بر عشق حداکثری و مادام‌العمر وجود دارد و به افراد واجد این شرایط امتیاز داده می‌شود.

در ایده ازدواج علمی دو سناریو به شرح ذیل پیشنهاد می‌شود:

سناریوی اول - در این سناریو، کارت ازدواج تکمیل شده افراد به صورت بی‌نام و با یک کد، در سامانه ازدواج علمی به صورت آنلاین وجود دارد و هر فردی می‌تواند نام، عکس یا هر کدام از آیت‌های کارت ازدواج را که تمایل داشت، برای دیگران قابل‌رؤیت کند. اعضا می‌توانند با توجه به خصوصیتی که از فرد مقابل در این کارت است، به یکدیگر پیشنهاد ازدواج بدهند و زمانی که فرد، یک یا چند نفر را بر اساس انتخاب ظاهر و منش (مرحله اول و دوم عشق) انتخاب کرد، کارت‌های ازدواج زوجین، توسط متخصصان یا نرم‌افزار، مورد تجزیه و تحلیل قرار می‌گیرد و در صد انطباق و تناسب دو نفر محاسبه می‌شود. در این سناریو، اگر فرد یک نفر را انتخاب کرده باشد، سامانه فقط میزان انطباق و تناسبشان را اعلام می‌کند و موارد عدم انطباق و تضادهای شخصیتی و اخلاقی را به

آن‌ها گوشزد می‌کند و اگرچند نفر را انتخاب کرده باشد، سامانه بر اساس میزان انطباق و تناسب، افراد انتخابی را به ترتیب لیست می‌کند. در مرحله بعد فرد می‌تواند با آن‌ها ملاقات و صحبت نماید و ارتباطات موردنیاز برای شناخت یکدیگر را انجام دهند و در صورت شناخت کافی و توافقات دو طرف، ترتیبات خواستگاری و ازدواج را بر اساس آداب‌ورسوم خانوادگی انجام دهند. ایراد این سناریو این است که مراحل علمی انطباق بعد از مرحله اول و دوم عشق (پسند اولیه) صورت می‌گیرد که ممکن است در مواردی که میزان انطباق زیاد نباشد، دو طرف مراحل بعدی عشق را طی کنند و به خواستگاری و ازدواج ختم شود.

سناریوی دوم - این سناریو که بر مبنای عشق است، از سناریوی اول کارآمدتر است. در این سناریو، کارت ازدواج تکمیل شده افراد، در سامانه به صورت آنلاین وجود دارد و افراد می‌توانند نام، عکس یا هر کدام از آیتم‌های کارت ازدواج را که تمایل داشتند، برای دیگران قابل‌رؤیت کنند. هر فردی می‌تواند از سامانه، افرادی را که بیشترین انطباق و تناسب را با وی دارند بخواهد و سامانه لیست این افراد را به ترتیب بر اساس میزان انطباق و تناسب ارائه می‌دهد. همچنین فرد می‌تواند سلیقه خود را در مورد همسر آینده راجع به سن، شغل، نمره عمر و محل زندگی به سامانه اعلام نماید. سامانه با توجه به خصوصیات کارت ازدواج فرد و سلیقه‌ای که فرد به سامانه اعلام نمود، چند نفر را که بیشترین انطباق و تناسب را با وی دارند، به ترتیب میزان انطباق، به او معرفی می‌کند. این سناریو بسیار شبیه معرفی موردهای ازدواج در سبک ازدواج سنتی ایران است که فامیل و آشنایان، دختران واجد شرایط را به پسری که قصد ازدواج دارد، معرفی می‌کنند. در مرحله بعد فرد می‌تواند با آن‌ها ملاقات و صحبت نماید و در صورت پسند یکی از موارد معرفی شده، در مرحله بعد مراحل صحبت و ارتباطات اولیه برای شناخت و توافقات اولیه را طی می‌کنند و در نهایت در صورت به وجود آمدن عشق بین دو طرف، ترتیبات خواستگاری و ازدواج را بر اساس آداب‌ورسوم خانوادگی انجام می‌دهند. حسن این سناریو این است که در صورتی که بین دو فردی که به یکدیگر از سوی سامانه معرفی می‌شوند، علاقه و عشق به وجود آید، محاسبات علمی و منطقی انطباق از قبل انجام شده و لذا هم بحث عشق و علاقه و هم بحث انطباق علمی، بدون تداخل در یکدیگر لحاظ شده است.

۳-۲-۶- کاندیدا کارت و سامانه رأی‌دهی منطقی:

شکی نیست فردی که می‌خواهد نماینده مردم باشد، باید در تمام ابعاد زندگی، فردی موفق و شایسته باشد و بتواند با مردم و جامعه تعامل لازم را داشته باشد؛ ولی موفقیت‌ها و شایستگی‌هایش را چگونه به مردم تفهیم کند؟ مطمئناً کاندیدای شورا یا مجلس نمی‌تواند در یک‌زمان کوتاهی که برای تبلیغات در نظر گرفته شد، همه توانایی‌ها و شایستگی‌های خود، بخصوص مسائل مهم اخلاقی و عملکرد گذشته‌اش را به مردم نشان دهد. در یک نگاه واقع‌بینانه، ملاحظه می‌کنیم که مردم در انتخاب‌های سیاسی، بعضاً دچار اشتباهاتی می‌شوند و فردی که به‌عنوان نماینده شورا یا مجلس انتخاب کردند، فرد باکفایت و شایسته‌ای نبوده است که این اشتباه در انتخاب، در اکثر مواقع به دلیل عدم شناخت کافی بوده است. همچنین در رأی‌گیری‌های سرتاسر دنیا، اکثر افراد صرفاً بر اساس درک و فهم خود، رأی نمی‌دهند بلکه تحت تأثیر یک فشار جمعی قرار می‌گیرند.

با توجه به اهمیت شناخت عمیق و درست مردم از کاندیداها و نقش آن در انتخاب افراد شایسته، ایده سنجش شایستگی، در مرحله اول اقدام به طراحی کاندیدا کارت شورا نموده است که این کارت در راستای کارت زندگی (نمره عمر) در سامانه رأی‌دهی منطقی کاربرد دارد. در مراحل بعدی طراحی کاندیدا کارت مجلس و کاندیدا کارت ریاست جمهوری صورت خواهد گرفت.

کاندیدا کارت شورای شهر

نام - نام خانوادگی: _____ کد ملی: _____ شماره نظام شایستگی _____

* رشته‌های تخصصی اصلی (زمینه) شامل: شهرسازی - مدیریت شهری - طراحی شهری - معماری - مدیریت محیط‌زیست - لند سکیپ - طراحی محیط‌زیست - مهندسی محیط‌زیست گرایش عمران و آب - مهندسی عمران - آمایش سرزمین ← لیسانس = ۵۰۰ فوق‌لیسانس = ۱۰۰۰ دکتری = ۱۵۰۰ * سابقه کار مرتبط با این رشته‌ها به ازای هر سال ۱۰۰ امتیاز (حداکثر ۱۵۰۰ امتیاز)

* رشته‌های تخصصی مرتبط شامل: اقتصاد، مدیریت، حسابداری، جامعه‌شناسی، مهندسی کشاورزی (باغبانی و فضای سبز و جنگلداری)، حقوق، کامپیوتر، منابع طبیعی و محیط‌زیست، پزشکی، بهداشت محیط، جغرافیا لیسانس = ۳۰۰ فوق‌لیسانس = ۶۰۰ دکتری = ۱۰۰۰ * سابقه کار مرتبط با این رشته‌ها به ازای هر سال ۷۰ امتیاز (حداکثر ۱۰۰۰ امتیاز)

۱- امتیاز موفقیت (نمره عمر): _____

۲- نمره رشته تخصصی اصلی و مرتبط (۱۵۰۰ امتیاز): _____

۳- نمره سوابق اجرایی اصلی و مرتبط (۱۵۰۰ امتیاز): _____

۴- امتیاز رضایت سنجی و محبوبیت (۱۵۰۰ امتیاز) _____

۵- نمره نظر دهی شایسته‌های ملی (۱۵۰۰ امتیاز) _____

۶- نمره اخلاق در تبلیغات و جلب رأی _____

۷- امتیاز توان مدیریتی _____

وضعیت کاندیدا

عنوان نمره عمر

جمع امتیاز کل

افرادی که می‌خواهند عضو شورای شهر شوند، وظایف و مسئولیت‌های سنگینی را به عهده خواهند داشت و باید قدرت تشخیص الویت کمبودها و نیازهای اجتماعی، اقتصادی، بهداشتی، عمرانی، زیست‌محیطی و رفاهی شهر را داشته باشند؛ و نیز توان مدیریتی و قدرت نظارت و بازرسی طرح‌ها و پروژه‌های شهری را داشته و در ارتباط تنگاتنگ با مردم، جهت تشویق، ترغیب مشارکتشان در خصوص خدمات آموزشی، عمرانی و فرهنگی باشند و علم و تجربه کافی از کلیه پروژه‌های خدمات شهری، فضای سبز و عمرانی را داشته باشند. همچنین باید تعهد کافی جهت نظارت بر حفظ سرمایه‌ها و دارایی‌های منقول و غیرمنقول شهرداری را داشته باشند. لذا کسی که تخصص و سابقه لازم را ندارد و در زندگی، ارتباطات اجتماعی، اخلاق و شرافت انسانی، فرد موفق، متعهد، مسئولیت‌پذیر و اخلاق‌مداری نبوده، نمی‌تواند نماینده خوبی برای مردم باشد.

سامانه رأی‌دهی منطقی:

در این سامانه برای هر یک از کاندیداها، در صورت تمایل یک کارت تحت عنوان کاندیدا کارت صادر می‌شود که دارای یک امتیاز کل است که نشان‌دهنده میزان توانایی‌ها و شایستگی‌های وی جهت قبول مسئولیت می‌باشد. در صفحات قبل امتیازدهی کاندیدا کارت شورای شهر توسط گروه کارشناسی انجام شده است. کاندیدا کارت، دارای آیتم‌هایی است که تا حد زیادی مشکل شناخت مردم از کاندیداها را حل می‌کند؛ نمره نهایی کاندیدا کارت از مجموع آیتم‌های زیر به دست می‌آید: ۱- امتیاز موفقیت (نمره عمر) ۲- نمره رشته تخصصی اصلی و مرتبط ۳- نمره سوابق اجرایی اصلی و مرتبط ۴- امتیاز رضایت سنجی و محبوبیت مردم که قبلاً برای محاسبه نمره عمر، سنجیده شده است ۵- نمره نظر دهی شایسته‌های ملی ۶- امتیاز توان مدیریتی.

همه این آیتم‌ها از یک طرف، جهت شناساندن کاندیداها به مردم مهم هستند و از طرف دیگر، شناخت موارد مذکور در مدت‌زمان کوتاه نمی‌تواند صورت گیرد و بررسی موفقیت‌ها و شایستگی‌های یک نفر در طول زندگی، هم به زمان زیاد و هم به یک تیم متخصص نیاز دارد که این مشکل قبلاً با ارائه نمره عمر و کارت زندگی حل شده است؛ همچنین شناخت اخلاق و مردم‌داری فرد کاندید، به فرصت زیادی نیاز دارد و آن‌هم برای افرادی که به‌نوعی با فرد کاندید برخورد داشتند و توانستند اخلاق و شایستگی‌های او را ببینند و شناختشان را در قالب نمره، به سامانه ارائه نمودند. در نهایت نظر افراد شایسته و موفق در مورد فرد کاندید در آیتم نظرسنجی شایسته‌های ملی آمده است که آیتم مهمی می‌باشد. شاید در آینده بهترین و باکفایت‌ترین نمایندگان شهرها از کانال‌هایی که بیشترین و شفاف‌ترین شناخت را به مردم می‌دهند، انتخاب شوند و در این بین نظر کارشناسی افراد موفق و شایسته در مورد کاندیداها بسیار مهم می‌باشد.

نحوه رأی‌دهی افراد با توجه به ضریب شایستگی:

همان‌طوری که قبلاً ذکر شد، شایسته‌های ملی را افراد موفق با عناوین: کامیار - کامیاب - کامروا - فرهیخته - نمونه - الگو - مفاخر - مشاهیر نامدار - مفاخر ماندگار و اسطوره معرفی کردیم که به دلیل عملکرد، خدمات و موفقیت‌هایشان در زندگی، می‌توانند با توجه به میزان شایستگی‌هایشان، ضریبی در رأی دادن داشته باشند. بدیهی است که هر چه میزان شایستگی افراد بیشتر باشد و نمره عمر بالاتری داشته باشند ضریب رأی‌دهی بالاتری خواهد داشت. در مورد فلسفه ایجاد ضریب‌های مختلف برای افراد با میزان موفقیت‌ها و شایستگی‌های متفاوت، در فصل پنجم (متدولوژی) مفصلاً بحث شده و توضیح داده شد افرادی که در جامعه مفیدتر هستند و دانش، هنر، تجربه و هرآن‌چه که با ارزش‌های جامعه همگام است را دارند و خود را وقف جامعه می‌کنند، باید از جایگاه والاتر و

ضریب رأی‌دهی بالاتری برخوردار باشند و نظرشان در انتخابات غالب‌تر باشد و این مسئله کاملاً منطقی می‌باشد که افرادی که برای جامعه مفیدتر و دلسوزتر هستند و در امور عام‌المنفعه و خیر بیشتر مشارکت دارند، در مقایسه با افرادی که به دلیل منفعت‌طلبی و یا بزهکاری و قانون‌شکنی کمتر مفید هستند، ضریب شایستگی بالاتری داشته باشند و این عیناً مصداق تحقق شایسته‌سالاری در جامعه می‌باشد. در جدول زیر ضریب شایستگی افراد با توجه به شایستگی‌هایشان که توسط گروه کارشناسی پیشنهاد گردید، آمده است:

ضریب شایستگی	۰,۲	۰,۴	۰,۶	۰,۸	۱	۱۰	۲۰	۵۰	۷۰	۱۰۰
شایسته ملی	کامیار	کامیاب	کامروا	فرهیخته	نمونه	الگو	مفاخر	مشاهیر نامدار	مفاخر ماندگار	اسطوره

جدول ۱-۶- جدول ضرایب نظر دهی شایسته‌های ملی

برای مثال در دوره انتخابات شورای شهر، رأی دو کاندیدا برنده به تا توجه به ضریب افراد رأی‌دهنده به شرح ذیل آمده است:

کاندیدای شماره ۱: ۱۰۰ نفر کامیار، ۵۰ نفر کامیاب، ۴۵ نفر کامروا، ۴۰ نفر فرهیخته، ۴۰ نفر نمونه، ۵۲ نفر الگو، ۲۹ نفر مفاخر، ۱۸ نفر مشاهیر نامدار، ۹ نفر مفاخر ماندگار و ۲ نفر اسطوره و ۲۰۰۰ نفر عادی

کاندیدای شماره ۲: ۱۱۰ نفر کامیار، ۷۰ نفر کامیاب، ۶۰ نفر کامروا، ۵۰ نفر فرهیخته، ۵۶ نفر نمونه، ۷۴ نفر الگو، ۳۱ نفر مفاخر، ۱۱ نفر مشاهیر نامدار، ۸ نفر مفاخر ماندگار و ۴ نفر اسطوره و ۱۰۰۰ نفر عادی

امتی از کل	تعداد افراد عادی ضریب ۰,۱	تعداد کامیار ضریب ۰,۲	تعداد کامیاب ضریب ۰,۴	تعداد کامروا ضریب ۰,۶	تعداد فرهیخته ضریب ۰,۸	تعداد نمونه ضریب ۱	تعداد الگو ضریب ۱۰	تعداد مفاخر ضریب ۲۰	تعداد مشاهیر نامدار ضریب ۵۰	تعداد مفاخر ماندگار ضریب ۷۰	تعداد اسطوره ضریب ۱۰۰	
۳۱۶ ۹	۲۰۰۰	۱۰۰	۵۰	۴۵	۴۰	۴۰	۵۲	۲۹	۱۸	۹	۲	کاندید ۱
۳۱۵ ۲	۱۰۰۰	۱۱۰	۷۰	۶۰	۵۰	۵۶	۷۴	۳۱	۱۱	۸	۴	کاندید ۲

جدول ۲-۶- نحوه رأی‌دهی افراد با توجه به ضریب شایستگی

چشم‌انداز ایدئال‌تر جهت تحقق شایسته‌سالاری این است که در آینده، این ضرایب در زمان رأی‌دهی نمایندگان مجلس، ریاست جمهوری و شورای شهر برای افراد اعمال شود و هر فردی با توجه به نمره عمرش، در هنگام رأی دادن، یک رأی با ضریب شایستگی داشته باشد؛ در این صورت ضریب رأی‌دهی افراد عادی، ۰٫۱ پیشنهاد می‌شود.

۳-۶- چشم‌انداز درازمدت ایده سنجش شایستگی -

در پایان می‌خواهیم اثرات مثبت و منفی و همچنین چشم‌انداز درازمدت اجرای ایده سنجش شایستگی را در جامعه بررسی کنیم که البته بهتر است این بررسی به شکل علمی صورت پذیرد و با انجام تحقیقات علمی و طراحی مدل‌های پیش‌بینی مشخص گردد. مع‌هذا در ذیل به صورت کلی، اثرات مثبت برنامه سنجش موفقیت در جامعه بیان می‌شود.

در ابتدا، با تأسیس تشکل مفاخر و اسطوره‌ها و معرفی این تشکل و اهداف و برنامه‌های ایده سنجش شایستگی، افراد با انگیزه‌های مختلف مراجعه و با ابزار سنجش موفقیت سنجیده می‌شوند و طبق برنامه این ایده، افراد موفق در این تشکل عضو می‌شوند. حال این افراد برای بالا بردن نمره عمر خود، به دنبال کاستیها و ضعف‌های خود می‌روند تا از آیت‌هایی که در زندگی از آن‌ها غافل بودند، امتیاز کسب کنند. از طرف دیگر افرادی که نمره عمر پایینی داشتند و نتوانستند در تشکل عضو شوند، با انجام کارهایی که توانایی انجام آن را برای کسب امتیاز دارند، اقدام می‌کنند تا بتوانند نمره عمر خود را ارتقا دهند و در تشکل عضو شوند. به عبارت دیگر افرادی که وارد برنامه‌های ایده سنجش شایستگی می‌شوند و مورد سنجش ابزار سنجش موفقیت قرار می‌گیرند، متوجه می‌شوند که بسیاری از کارهای بزرگ و کوچک در جهت خدمت به جامعه و مفید بودن وجود داشتند که از آن‌ها غافل بودند و می‌توانند با برنامه‌ریزی آن‌ها را انجام و از فواید آن در زندگی بهره‌مند شوند. نکته قابل توجه این است که موفقیت‌هایی مانند موفقیت در شغل، تحصیل، تحقیقات و هنر نیاز به استعداد خاص و تلاش درازمدت دارند و معمولاً افراد موفق از آن‌ها غافل نمی‌شوند. ولی برخی از نیازمندی‌ها یا موفقیت‌ها مانند سلامتی، ارتباط با طبیعت، اخلاق، خانواده و خوشبختی و ... ممکن است مورد غفلت قرار گیرند. با این توضیح مختصر می‌توان نتیجه گرفت که سطح کیفی و کمی بسیاری از کارها و اقدامات مثبت در جامعه بالا می‌رود که در ذیل برخی از این تأثیرات مثبت به صورت کلی بیان می‌شود:

۱- افزایش سطح مطالعه و کتاب‌خوانی

۲- افزایش حمایت از هنرمندان و بازدید از نمایشگاه‌های هنری و تئاتر و سینما

۳- افزایش فراگیری مهارت‌های زندگی، کار، کامپیوتر و زبان خارجه

۴- افزایش عضویت در تشکل‌های مردمی و افزایش مشارکت مردمی در امور خیریه، مسائل اجتماعی، محیط‌زیست و ...

۵- افزایش قانونمندی مردم و کاهش تخلفات رانندگی

۶- افزایش کیفیت و کمیت ارتباطات اجتماعی و کاهش پرونده‌های قضایی

۷- افزایش سطح سلامت جامعه

- ۸- افزایش انواع کمک به خیریه‌ها و کمک به کاهش سطح فقر در جامعه
- ۹- افزایش کیفیت محیط‌زیست و بالا رفتن سطح فضای سبز در کشور و کمک به حفظ محیط‌زیست با مشارکت مردمی
- ۱۰- بالا رفتن احساس تعلق مردم به وطن و افزایش انسان‌های وطن‌پرست و اقدامات وطن‌پرستانه و فواید این اتفاق مهم
- ۱۱- حساس شدن مردم در انتخاب‌های نمایندگان خود و انتخاب نمایندگان اصلح‌تر و تحقق شایسته‌سالاری در جامعه
- ۱۲- کاهش آمار طلاق و پایین آمدن سن ازدواج با اجرایی شدن سامانه ازدواج علمی
- ۱۳- بالا رفتن سطح موفقیت‌های اجتماعی در جامعه و افزایش میزان شادی مردم
- ۱۴- کمک به کاهش اتلاف عمر و استفاده بهینه از وقت و زمان

۴-۶- نتیجه پایانی:

خیلی از افراد با خواندن این کتاب و یا سنجش خود توسط ابزار سنجش موفقیت، متوجه شوند که انسان موفق و خوشبختی هستند و ممکن است از نمره عمر بالایی که کسب کردند، متعجب شوند و برعکس افراد دیگری که خود را انسان بسیار موفق و خوشبختی می‌دانستند ولی به دلیل موفقیت تک‌بعدی و یا نداشتن موفقیت‌ها و خدمات اجتماعی، امتیازی که توقع داشتند را کسب نکرده باشند و نمره عمرشان به نسبت پایین باشد و از این موضوع دلسرد شوند؛ در هر صورت امکان اصلاح و جبران کاستی‌های بسیاری از ابعاد زندگی وجود دارد و یکی از اهداف ایده سنجش شایستگی، تغییر بینش و نگاه افراد است تا قبل از اینکه عمر گران‌مایه به اتمام برسد، انسان بتواند به موفقیت، خوشبختی و آرامش درونی برسد و خدمات بیشتری به جامعه داشته باشد.

در طی روند تحقیق و مصاحبه با افراد موفق و متخصص، برخی از آن‌ها اذعان داشتند که زندگی فقط کسب موفقیت و دستاورد نیست و به عبارتی انسان در زندگی، مجری پروژه‌های موفقیت و خدمت به جامعه نیست، بلکه زندگی در شاد زیستن و احساس رضایت داشتن نیز می‌باشد. شکی نیست که نحوه نگاه و بینش انسان به زندگی و معنای زندگی بسیار مهم است، لیکن ایده سنجش شایستگی، با دارا بودن بسیاری از آیتم‌های خوشبختی و شاد زیستن که حاصل تجربه زندگی افراد موفق و متخصص است، می‌تواند نوع نگاه و بینش انسان‌ها را چندبعدی نماید. در دنیای امروز، تقریباً اکثر انسان‌ها می‌دانند که باید شاد زندگی کنند و عمر خود را هدر ندهند ولی مطمئناً بسیاری از آن‌ها، نحوه و چگونگی شاد زیستن را نمی‌دانند و یا شاید تجربه کاملی نداشته باشند. برای مثال برخی از افراد، شادی عمیقی که انسان در کمک‌های اجتماعی و جدی به یک هم‌نوع کسب می‌کند را تجربه نکرده‌اند؛ یعنی فرد عمر خود را وقف به دست آوردن ثروت نمود و در کسب ثروت بسیار موفق بوده است و از این بابت بسیار شاد و راضی است ولی شادی و احساس رضایت درونی که در بخشیدن و کمک‌های جدی به یک هم‌نوع وجود دارد را هرگز تجربه و یا اصلاً به آن فکر نکرده باشد و لذا سنجش افراد توسط ابزار سنجش موفقیت و قرار گرفتن افراد در مسیر اهداف و برنامه‌های این ایده، باعث تغییر نوع نگاه افراد و بهره‌وری از شادی‌های واقعی و عمیق در همه ابعاد زندگی می‌شود چراکه این ابزار، آیتم‌های مختلفی که از راه درست و تجربه شده، برای انسان شادی و خوشبختی واقعی و دائمی به همراه دارد را دارا می‌باشد؛ مسئله شادی عمیق و دائمی و حصول آن از راه درست بسیار مهم است چراکه ممکن است فردی مدعی شود که با مصرف ماده مخدر به اوج شادی و لذت می‌

رسد؛ آیا می‌توانم صرف مواد مخدر را به‌عنوان آیت‌های شادی‌آور مطرح نمود؟ مطمئناً هیچ عقل سلیمی به این پرسش پاسخ مثبت نمی‌دهد و کاری که ایده سنجش شایستگی در موضوعات شادی انجام داد این است که اکثر آیت‌هایی که شادی عمیق و واقعی برای انسان به ارمغان می‌آورد را با توجه به نیازهای روحی و روانی انسان، از نقطه‌نظر افراد متخصص ارائه نمود و برای آنها امتیاز قائل گردید تا افراد جامعه از آنها بهره‌مند شوند. بعلاوه، به‌غیر از بعد فردی موفقیت، برای زندگی باکیفیت در جامعه، موفقیت‌های جمعی و خدمات افراد به جامعه مسئله مهم‌تری است که این امر مهم در ایده سنجش شایستگی توسط نمره عمر شایستگی بررسی و سنجش می‌شود.

ممکن است در ذهن بسیاری از متفکران و اندیشمندان، این سؤال وجود داشته باشد که چرا ایرانیان با وجود داشتن ارزش‌های زیادی که به تکامل انسانیت نزدیک است، در روند غالب و جهان شمول دنیا قرار ندارند. ارزش‌هایی مانند اخلاق، محبت، خونگرمی، مهمان‌نوازی، تعلق و معنویات جزو اصل و مبنای زندگی اجتماعی، در دنیا نیستند و در مقابل، مسائل اقتصادی مانند مالکیت، مصرف‌گرایی و تجمل‌گرایی، ارزش‌های غالب و نماد انسان متمدن و تکامل‌یافته هستند که این برخلاف قاعده تکامل انسان است. در این تحقیق، نگارنده یکی از دلایل مهم غالب نبودن ارزش‌هایی که به روند تکاملی انسان نزدیک هستند را عدم سنجش و مستند نشدن آنها می‌داند و به همین دلیل در رویه زندگی اجتماعی هم نمی‌توانند اصل و غالب باشند.

نکته مهمی که لازم است در پایان این مجموعه بدان اشاره گردد این است که بین موفقیت و مفید بودن افراد از لحاظ شخصی، خانوادگی و جامعه ارتباط وجود دارد. بدین معنا که فردی در زندگی فردی و سلامت خود موفق باشد و زندگی خود را با توجه به مشکلات و یا شرایط موجود، به نحو احسن مدیریت می‌کند و در مرحله بعد برای خانواده خود نیز چنین درایت و مدیریتی دارد، می‌تواند درباره مفید بودن او برای جامعه نظر داد. به‌عبارت‌دیگر، کسی که در مدیریت زندگی شخصی و خانوادگی خود، دچار مشکل و بحران است، چطور می‌تواند برای دیگر افراد جامعه، مدیریت داشته یا مفید باشد. قبلاً مشابه چنین بحثی را در فصل چهارم، در موضوع اخلاق و شرافت انسانی و آیت‌کمک به ممنوع بیان گردید که در آنجا افراد دیگر دوست، با چهار عنوان خیر درجه ۱ تا ۴، توصیف شدند که فلسفه این نام‌گذاری در ارتباط با بحث مفید بودن فرد در زندگی شخصی، خانوادگی و جامعه است؛ یعنی ظرفیت انسان‌های مختلف در کمک به ممنوع و نیکی کردن متفاوت است؛ برخی از افراد حتی ظرفیت یا توان نیکی و کمک به خانواده‌شان را ندارند و برخی از افراد دیگر علاوه بر خانواده خود، به افراد فامیل یا ایل و طایفه خود کمک و نیکی می‌کنند و در نهایت افرادی با ظرفیت و دلی به بزرگی دنیا، به تمام هم‌وطنان و حتی هم‌نوعان و کائنات نیکی می‌کنند.

در این مجموعه، ایده سنجش شایستگی پس از سنجش موفقیت‌ها و محاسبه نمره عمر، عناوینی را با توجه به نمره عمر، به افراد شایسته نسبت می‌دهد. بحث اعطای القاب در موضوعات مختلف به‌خصوص در سیاست و امور نظامی بارها در تاریخ کشورمان تکرار و بعداً منسوخ گردید و ممکن است به اعتقاد برخی‌ها درست نباشد و نسبت دادن القاب و چیزی مشابه را مورد انتقاد قرار دهند که ضمن احترام به نظر منتقدین، اذعان می‌داریم که القاب نسبت داده‌شده در این مجموعه، برای اسطوره‌های زندگی است که با توجه به تمام ابعاد زندگی اعم از خدمت به مردم، تحصیلات علمی، خوشبخت بودن و خوشبخت کردن، اخلاق و شرافت انسانی، موفقیت‌های اجتماعی و وطن‌پرستی، کمک به حفظ محیط‌زیست، همراه بودن با ارزش‌های فرهنگی و سایر آیت‌های زندگی سعادت‌مندان سنجیده شده‌اند و از همه مهم‌تر اینکه، این افراد می‌خواهند در جهت تحقق شایسته‌سالاری در جامعه کمک کنند و لذا با هر نگرش و تفکری، این افراد لایق و سزاوار القاب قراردادی می‌باشند.

مطلب مهم دیگری که در پایان لازم است به آن اشاره شود، ارتباط ایده سنجش شایستگی با خرد جمعی است. این ایده در راستا و همسو با اصول و قواعد خرد جمعی، هم در شناسایی برخی آیت‌ها و گزینه‌های موفقیت و شایستگی و هم در امتیاز گذاری آنها

از خرد جمعی بهره می‌گیرد. همچنین پس از طراحی و تدوین ابزار سنجش موفقیت و سنجش افراد توسط آن و در نهایت اعطای نمره عمر مناسب با توجه به شایستگی افراد، در انتخاب نمایندگان سیاسی خود نیز از خرد جمعی جامعه بهره می‌برد. نکته حائز اهمیت اینکه، ایده سنجش شایستگی، از نوعی خرد جمعی با در نظر داشتن اصل شایستگی تبعیت می‌کند؛ یعنی تبعیت از خرد جمعی افراد جامعه، از شایستگی کم تا شایستگی خیلی زیاد و هر چه شایستگی افراد بیشتر باشد، مؤثرتر هستند. ممکن است در نگاه اول، این ایده با قواعد خرد جمعی هم‌سو به نظر نرسد ولی این‌طور نیست چون یکی از اصول مهم خرد جمعی این است که افرادی که در مورد موضوع مورد نظر خواهی، نظر می‌دهند باید اطلاعات کافی داشته باشند؛ در اتفاق سقوط فضاپیمای چلنجر، اگر از اطفال در خصوص ارزش سهام شرکت تیوکل سؤال می‌شد، بعید بود که جواب صحیحی به دست می‌آمد و نیاز است افراد نظر دهنده حداقل اطلاعات را داشته باشند و اصولاً مجموع اطلاعات افراد، بر روی هم انباشته و ناگهان واقعیتی با ارزش خود را بروز می‌دهد.

در پایان خاطر نشان می‌کند که این مجموعه برای همه افراد جامعه، در تمام اقشار و سنین، با هر میزان موفقیتی، می‌تواند کاربرد داشته و مفید باشد و ایده‌ای جدید در تحقق شایسته‌سالاری می‌باشد. شاید در نگاه اول این‌طور به نظر برسد که این ایده، باعث تضعیف افراد کم استعدادتر در جامعه می‌شود و به‌نوعی فراماسوری ارباب - رعیتی را تداعی کند ولی این‌طور نیست؛ چون ایده سنجش شایستگی و ابزار سنجش موفقیت با داشتن موضوعات و آیتم‌های همه‌جانبه مانند سامانه سنجش رضایت مردم، محیط‌زیست، اخلاق و ... (به‌غیر از اقتصاد)، باعث می‌شود همه افراد جامعه در هر قشر و نقشی و با هر توانایی و استعدادی، به شرط آنکه نقش و کار خود را درست انجام دهند و با ارزش‌ها و هنجارهای جامعه هم‌سو باشند و مسائل اخلاقی را رعایت کنند، بتوانند فردی شایسته قلمداد شوند؛ همچنین برخی از افراد چه ثروتمند و چه فقیر، به دلایل مختلف در بسیاری از موضوعات و آیتم‌های ابزار سنجش موفقیت، امتیاز کسب نکردند ولی پتانسیل زیادی مانند پول، وقت، انگیزه و ... برای خدمت به جامعه دارند؛ لذا در ایده سنجش شایستگی، ابزار سنجش موفقیت با داشتن آیتم‌هایی مانند حفظ محیط‌زیست و درختکاری، کمک به هم‌نوع، خدمت به جامعه، فعالیت در تشکل‌های خیریه یا مردمی مانند حلال احمر و ... می‌توانند برای کسب امتیاز برنامه‌ریزی کنند و نمره عمر خود را افزایش دهند؛ ابزار سنجش موفقیت حتی برای افراد بیکار و کم خدمت هم آیتم‌هایی برای مفید بودن و شایستگی تعریف کرده است و لذا این ایده به نفع همه افرادی که خواسته آن‌ها خدمت و شایستگی است می‌باشد.

همان‌طوری که در پیشگفتار این کتاب ذکر گردید، انگیزه انجام این تحقیق و گردآوری این مجموعه، کنجکاو نگارنده در دلایل عدم موفقیت برخی از افراد متخصص و لایق در انتخابات شورا بوده است و اگر توانسته باشیم با خلق این مجموعه، خدمتی به جامعه کرده باشیم و بر بینش مردم در شیوه زندگی فردی و اجتماعی و انتخاب‌های درست، تأثیر مثبتی گذاشته باشیم، موفقیتی بزرگ کسب گردید. نکته حائز اهمیت اینکه، ممکن است بعضی از خوانندگان این کتاب، به برخی از آیتم‌های موفقیت و یا میزان امتیاز شان انتقاد داشته باشند و با توجه به نوع تخصص یا تجربه زیسته شان، آیتم‌های جدید و یا امتیاز گذاری متفاوتی مدنظر داشته باشند. در پاسخ به این دسته از منتقدین باید گفت که این ایده، نتیجه تحقیق نگارنده از مطالعه کتب و مقالات علمی و همچنین مصاحبه با ۴۰ نفر از اساتید متخصص و افراد موفق در جامعه ایران می‌باشد و در آینده جهت دقیق‌تر شدن ابزار سنجش موفقیت می‌توان این مصاحبه و امتیاز گذاری را با متخصصان، اساتید و افراد موفق بیشتری انجام داد؛ بنابراین از تمامی افراد متخصص و محقق در رشته‌های جامعه‌شناسی، کامپیوتر، روان‌شناسی، روان‌پزشکی، حقوق، فلسفه، محیط‌زیست، آمار، اقتصاد و ... که به هر شکلی می‌توانند در تحقق شایستگی در جامعه و آرمان‌های ایده سنجش شایستگی کمک نمایند، خواهشمند است که

اعلام آمادگی نمایند و ما را از علم و تجربه خود بهره‌مند کنند؛ در این راستا در آینده، هر انسان موفق و شایسته‌ای که خلاقیت و ابتکار خاصی در موفقیت و خدمت به جامعه داشته است، می‌تواند، آیتمی در ابزار سنجش موفقیت اضافه نماید.

آخرین نکته قابل توجه این است که ایده سنجش شایستگی در مراحل اولیه خود، چه در بحث طراحی و چه در بحث اجرا، قرار دارد که هیچ تجربه‌ای ندارد و تا تکامل و عملی شدن آن راه درازی در پیش دارد؛ همچنین نکته مهم در بحث تکامل این ایده، این است که سنجش عملکرد و شایستگی‌های دولت‌ها و حکومت‌ها و نسبت دادن شایستگی‌ها یا بی‌کفایتی‌های آن‌ها به افراد مؤثر و دخیل، کار بسیار مشکلی است که تحقیقات زیاد و ابتکار خاصی را می‌طلبد و با خلق نوآوری باید خدمات سازمان‌ها و کارهای جمعی را به افراد دخیل ارزیابی و نمره دهی نمود.

در آینده، زمانی که این ایده در جامعه عملی و اجرایی گردد، ممکن است برخی از اهداف و کاربردهایش که در این کتاب ذکر گردید، حذف گردند و احتمالاً اهداف و کاربردهای جدیدی با توجه به نیاز جامعه به وجود آیند. بی‌شک این ایده با انجام تحقیقات علمی بیشتر در موضوعات مرتبط و با کمک همه افراد جویای علم، تکامل می‌یابد و قابل اجرا می‌گردد و انسان‌ها را به سوی کمال و داشتن جامعه‌ای شایسته سوق می‌دهد و لذا این تحقیق و مجموعه نگاشته شده، خالی از ایراد نمی‌باشد و به نظرات همه متخصصان و صاحب‌نظران جامعه احتیاج دارد و جهت تکامل ایده سنجش شایستگی و دقیق شدن ابزار سنجش موفقیت و یا جهت انتقاد و ایراد از کلیات یا جزییات این ایده، با ارسال پیشنهادهای و نظرات خود به ایمیل Abbasebadi843@gmail.com و یا پیام‌رسان‌های مرتبط با شماره همراه 09121506753 ما را یاری نمایید. در پایان از رهنمودها و بیان نظرات خانم دکتر سحر جهانبخش، مهندس احمدرضا باستانی، مهندس امیررضا پور رضایی، دکتر غلامرضا بناگر، دکتر مهدی جهانبخش گنجه و کلیه اساتید و عزیزانی که در گردآوری این مجموعه ما را یاری دادند، تشکر و قدردانی می‌نمایم.

پایان

منابع:

- ۱- ران، جیم - وایدنر، کریس، کتاب دوازده ستون موفقیت، ترجمه امیر حسن ملکی (۱۳۹۵)، نشر نسل نواندیش
- ۲- باتلر بودن، تام، کتاب خلاصه ۵۰ کتاب برتر موفقیت، ترجمه خسرو صادق نژاد (۱۳۸۸)، نشر راشین، ص ۲۴ و ۳۲ و ۴۰ و ۱۳۶
- ۳- هیل، ناپلئون (۱۹۳۷)، کتاب بیندیشید و ثروتمند شوید، ترجمه مهین خالصی، نشر نسل نواندیش
- ۴- رضایی، اسماعیل (۱۳۹۶)، کتاب هنر و زیبایی از منظر لیو تولستوی، نشر سهراب
- ۵- سحاب، عباس (۱۳۸۱)، کتاب اطلس چهارده قرن هنر اسلامی، نشر موسسه سحاب
- ۶- سجودی، فرزانه (۱۳۸۸)، کتاب تاریخ هنر جانسون، نشر میر دشتی
- ۷- شاوردی، تهمینه، محمد حسینی مقدم، محمد، جعفر زاده پور، فروزنده (۱۳۹۶) - برر سی تفاوت شهرت حقیقی و مجازی و نقش رسانه‌ها در میزان شناخته‌شدگی افراد، نشریه مطالعات رسانه‌های نوین، شماره ۱۰، ص ۱۱۱ (پژوهشگاه جهاد دانشگاهی)
- ۸- فرهنگ معین، سرواژه شایستگی، سرواژه مهمان
- ۹- گل محمدی، س، یوسفی، آ (۱۳۸۴)، نقش و مشارکت سازمان‌های مردم‌نهاد در توسعه حقوق محیط‌زیست، فصلنامه محیط کوهستان شماره ۱۴، ص ۹۵-۱۱۹
- ۱۰- رضانی قوام آبادی، محمدحسین، شفیعی سردست، جعفر (۱۳۹۱)، آسیب‌شناسی طرح ناظر بر تأسیس فعالیت و نظارت بر سازمان‌های مردم‌نهاد، مجله تحقیقات حقوقی شماره ۵۸، ص ۱۱۳-۴۹
- ۱۱- سورویکی، جیمز، کتاب خرد جمعی، ترجمه اکبر احمدی، (۱۳۹۸)، ص ۴۶۶
- ۱۲- رضایی، هادی، دارابی، برهان، رضایی، فرزانه (۱۳۹۷) کتاب فن بیان و سخنوری، نشر فرزانه‌گان دانشگاه، ص ۱۳۲
- ۱۳- باستانی، سو سن، کمالی، افسانه، صالحی، مریم (۱۳۸۶)، سرمایه اجتماعی شبکه و اعتماد متقابل بین شخصی، مجله دانشکده ادبیات و علوم انسانی، س ۱۶، شماره ۶۱ - تابستان ۸۷
- ۱۴- اورنیش، دین (۱۹۹۵)، کتاب عشق و زندگی، ترجمه ابوالقاسم پوزش (۱۳۸۲)، نشر دانشگاه فردوسی مشهد، ص ۲۵۶
- ۱۵- کارنگی، دیل (۲۰۰۷)، کتاب آیین زندگی، ترجمه مهناز بهرنگی (۱۳۹۲)، نشر شبگیر، ص ۳۱۶
- ۱۶- دیلمی، احمد، آذربایجانی، مسعود (۱۳۹۸)، کتاب اخلاق اسلامی، ویراست دوم، نشر معارف، ص ۲۶۴
- ۱۷- سینگر، پیتر، کتاب دیگر دوستی مؤثر، ترجمه آرمین نیاکان (۱۳۹۷)، نشر نی، ص ۲۴۷

- ۱۸- مرادی، بهروز (۱۳۹۴)، کتاب نظریه‌های جامعه‌شناسی به زبان ساده، نشر بهمن برنا، ۲۰۰ ص
- ۱۹- نعمتی، مهدی (۱۳۹۴)، بررسی معنای زندگی در معنویت مدرن، فصلنامه فرهنگ و پژوهش، شماره ۲۰ و ۲۱، ویژه فلسفه و کلام
- ۲۰- هیکس، هربرت -کولت، سی ری، کتاب تئوری‌های سازمان و مدیریت، ترجمه گوئل کهن (۱۳۷۶)، جلد دوم، چاپ اول، نشر دوران، ص ۶۳ تا ۶۸
- ۲۱- گلسر، ویلیام، کتاب تئوری انتخاب، ترجمه دکتر علی صاحبی (۱۳۹۱)، نشر سایه سخن، ۶۰۸ ص
- ۲۲- میلر، جی تی (۱۹۹۲)، کتاب زیستن در محیط‌زیست، ترجمه دکتر مجید مخدوم (۱۳۷۱)، چاپ سوم، انتشارات داز شگاه تهران، ص ۳۳ تا ۴۶
- ۲۳- دوباتن، آلن، کتاب اضطراب جایگاه اجتماعی، ترجمه مریم تقدیسی (۱۳۹۸)، نشر ققنوس، ۲۳۷ ص
- ۲۴- دیداتو، سالواتره، کتاب شما کی هستید، ترجمه مهدی قراچه داغی (۱۳۸۹)، چاپ سوم، نشر پیکان، ۳۳۸ ص
- ۲۵- حیدری مکر، حمید؛ بشیر امیری و افسانه سارانی، ۱۳۹۱، نقش ریش سفیدان در حل اختلافات و انسجام اجتماعی مناطق روستایی (مطالعه موردی: دهستان مارگان)، همایش ملی توسعه روستایی، رشت، دانشگاه گیلان
- ۲۶- شریعتی، محمد، دادگری، علی، ۱۳۸۷، طراحی کاربرد و تحلیل پژوهش‌های کیفی در حوزه سلامت و علوم پزشکی، نشر حیان، اباصالح، ۱۲۸ ص
- ۲۷- محرم نژاد، ناصر (۱۳۸۵)، کتاب مدیریت و برنامه‌ریزی محیط‌زیست، نشر مؤلف، ص ۱۰ و ص ۳۰۱ تا ۳۰۴
- ۲۸- فردوسی، سعید، قدوسی، فریدون (۱۳۸۴)، کتاب ارزیابی اثرات زیست‌محیطی، تجارب، تنگناها و روند آینده، نشر دایره سبز، ص ۹۸ و ۹۹
- ۲۹- نوایی، اسفندیار (۱۳۷۵)، کتاب نگرشی بر نظام‌های اقتصادی، نشر منصور، ص ۲۳۹ تا ۲۴۵
- ۳۰- محمدی، علیرضا (۱۳۹۷)، موفقیت چیست و انسان موفق کیست، سایت دنیای ثروت
- ۳۱- صلواتی، فرزاد (۱۳۹۴)، هفده روش برای استفاده بهینه از زمان، سایت کارین امواج
- ۳۲- اساس‌نامه سازمان‌های مردم‌نهاد - سایت رسمی و پروتال خبری وزارت کشور جمهوری اسلامی ایران
- ۳۳- اساس‌نامه بنیاد ملی نخبگان - سایت رسمی بنیاد ملی نخبگان جمهوری اسلامی ایران
- ۳۴- دبیری، احمد (۱۳۹۳)، تعریف اخلاق و اخلاق هنجاری، سایت پژوهشکده باقرالعلوم (پژوهه)

35- Barbara Parker and Leonard H. Chummier, Development and Validation of the life Success Measures Scale, Miami: Florida International University, 1991

ضمایم و پیوست‌ها

پیوست ۱- لیست موضوعات نیاز به تحقیق، جهت تکامل و دقیق تر شدن ابزار سنجش موفقیت:

۱- تحقیق در مورد سنجش، امتیازدهی و کمی کردن میزان روابط عمومی افراد - میزان آداب معاشرت افراد - میزان اخلاق و شرافت انسانی افراد - میزان کتابخوانی و اطلاعات عمومی افراد - میزان شهرت افراد - میزان محبوبیت افراد - میزان خوشبختی افراد - میزان شادی افراد (تأثیر میزان خنده، تعداد آغوش، یوگای خنده و غیره بر میزان شادی افراد) - میزان احساس تعلق، وطن پرستی و خدمت به مردم افراد (سنجش میزان احساس تعلق هر فرد به محله، شهر، کشور، نژاد، قوم، مذهب، دین و غیره)

۲- تعیین ضرایب مناسب برای محدوده‌های سنی با توجه به اینکه با گذشت زمان میزان سلامتی و توانایی‌های فیزیکی کمتر می‌شود.

۳- تعیین رابطه بین میزان موفقیت (نمره عمر) با میزان محبوبیت

۴- تعیین رابطه بین میزان موفقیت (نمره عمر) با میزان شادی؛ همچنین محاسبه ضریب شرایط اجتماعی برای کشورهای مختلف. آیا نمره عمر می‌تواند یکی از شاخص‌های شادی باشد؟ (مؤسسات تحقیقاتی مانند لگاتوم، عواملی را به‌عنوان عوامل شادی معرفی کردند که اکثر آن‌ها را ابزار سنجش موفقیت در آیت‌های خود دارد لذا شاید بتوان ادعا کرد که هرچه نمره عمر افراد بالاتر باشد، میزان شادی آن‌ها نیز بیشتر است که این قضیه طی تحقیقاتی باید اثبات یا رد شود)

۵- تعیین رابطه بین نمره عمر با نمره سلامتی و اثبات این موضوع که افراد سالم‌تر، موفق‌ترند.

۶- تعیین رابطه بین امتیاز موفقیت (نمره عمر) با اعتقادات، تحصیلات، وضعیت زندگی گذشته

۷- تعیین رابطه بین میزان اطلاعات عمومی با تعداد کتابی که فرد در طول زندگی‌اش مطالعه کرد.

۸- طراحی کارت سلامت دارای نمره سلامت با توجه به سن و اطلاعات کارت پزشک خانواده و طراحی آیت‌هایی جهت نمره دار کردن میزان سلامت افراد با توجه به فلسفه روند سلامت و تقسیم‌بندی افراد به کاملاً سالم - سالم - تقریباً سالم و ناسالم و تعیین امتیاز هر گزینه

۹- طراحی و ساخت موبایل یا ساعتی که میزان خنده روزانه، میزان عصبانیت روزانه، میزان استرس روزانه، میزان دود و آلودگی دریافتی در ماه، میزان تحرک، ورزش و فعالیت ماهیانه و غیره را نشان دهد.

۱۰- محاسبه میزان هزینه‌ای که در طول زندگی برای افراد موفق (شایسته‌های ملی) با عناوین کامیاب - کامیاب - کامروا - فرهیخته - نمونه - الگو - مفاخر - مشاهیر نامدار - مفاخر ماندگار و اسطوره شده است - یعنی قیمت این افراد چقدر است و در صورت مهاجرت این افراد به کشورهای پیشرفته، به ازای چه رقمی تابعیت می‌گیرند و چقدر سود نصیب کشور میزبان می‌شود.

۱۱- تحقیق درباره نحوه سنجش تعادل کار و زندگی برای افراد جامعه

۱۲- تحقیق درباره اعداد درست و منطقی ضریب موفقیت برای هر سن و جنسیت و گذشته زندگی.

۱۳- تحقیق درباره سهم امتیاز موفقیت هر فرد از امتیاز موفقیت همسر و فرزندان

۱۴- تحقیق درباره ثروت ایدئال: حد مطلوب و ایدئال موفقیت‌های مالی و ثروت در ایران و کشورهای جهان چقدر است (میزان ثروتی که فرد برای داشتن رفاه، آرامش و امنیت آینده باید داشته باشد در عین حالی که وقت و انرژی فرد را برای موفقیت‌های دیگر نگیرد).

۱۵- مدل پیش‌بینی درباره تغییر پارامترهای احساس تعلق (زبان - سرزمین - دین - مردم و ...) در آینده با توجه به تغییر نوع ارتباطات جوامع.

۱۶- ارزیابی اثرات اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی، اخلاقی، عقیدتی، روانی، زیست‌محیطی و سیاسی اجرای برنامه‌های ایده سنجش شایستگی در جامعه و سنجش اثرات مثبت و منفی داشتن دستاورد بیشتر در زندگی و بررسی و تحقیق درباره چشم‌انداز درازمدت اجرای ایده سنجش شایستگی به‌وسیله طراحی مدل‌های پیش‌بینی.

۱۷- تحقیق و ارزیابی درباره برتری قانونی افراد با نمره عمر بالاتر از لحاظ مسائل حقوقی (امتیاز شاهد بودن، امتیاز ضمانت و ...).

۱۸- تحقیق درباره سنجش میزان روشنفکری افراد به‌عنوان یک موفقیت در موضوع فکر برتر در زندگی و طراحی پرسشنامه‌ای در زمینه فکر برتر جهت انتخاب روشنفکران جامعه

۱۹- محاسبه میزان شهرت افراد برحسب تقسیمات چهره بین‌المللی، چهره ملی، چهره استانی و چهره شهر توسط جستجوگرها و یا روش‌های دیگر (سامانه سنجش رضایت مردم) و ارتباط آن با واحد شهرت $db\ LW$ یا $db\ Ha$ (تحقیقات اریک شولمن).

۲۰- سنجش میزان مهمان‌نوازی افراد به‌عنوان یکی از آیتم‌های موفقیت در موضوع ارتباط و اصلاح و بومی کردن کوچ سرفینگ با توجه به فرهنگ و سنت و آداب و مذهب ایرانیان.

۲۱- طراحی مدل ارتباط آیتم‌های سنجش موفقیت با شاخص‌های توسعه پایدار و وجوه مشترک آن‌ها و میزان کمک آیتم‌های ابزار سنجش موفقیت در تحقق توسعه پایدار در جامعه

۲۲- تحقیق در مورد طرح ابداعی بن‌های هنری متمرکز جهت سنجش میزان استقبال از هنرمندان و میزان همدردی افراد جامعه

۲۳- تحقیق در مورد موضوع شرافت انسانی و موفقیت در کار و درآمد به چه قیمتی - چگونه می‌توان افرادی که از طریق کارهای غیراخلاقی و غیر شرافتمندانه به موفقیت و ثروت زیادی می‌رسند را شناسایی نمود؟ آیا می‌توان گزینه‌ای را در این رابطه به ابزار سنجش موفقیت اضافه نمود؟

۲۴- تحقیق در مورد گزینه‌های مختلف کارهای خلاف قانون، عرف و اخلاق و چگونگی سنجش و امتیازدهی (امتیاز منفی) این گزینه‌ها

۲۵- ارزیابی طرح شناسنامه‌دار کردن خیرین توسط خیریه‌ها و تدوین جزییات طرح تقسیم‌بندی خیرین به ۴ دسته خیر درجه ۱، درجه ۲، درجه ۳ و درجه ۴

۲۶- سنجش میزان سلطه‌جویی (غالب بودن یا آلفا بودن) هر فرد و دادن یک عدد به میزان سلطه‌جویی هر فرد و تعریف محدوده‌های سبز، زرد و قرمز برای آیتم میزان سلطه‌جویی زوجین در ازدواج

- ۲۷- تحقیق درباره نحوه سنجش و کمی کردن سبک زندگی دوستدار زمین و امتیازدهی به آیتم دوستی با طبیعت و حیات وحش
- ۲۸- تحقیق درباره سنجش و امتیاز گذاری کمیت سرمایه اجتماعی ارتباط (تعداد افرادی که فرد می‌شناسد و با آن‌ها در ارتباط است) و کیفیت سرمایه اجتماعی ارتباط (صمیمیت و عشق و مهرورزی)
- ۲۹- طراحی نرم‌افزار تجزیه و تحلیل میزان انطباق و تناسب کارت ازدواج زوجین با توجه به خصوصیات مشترک و مکمل یا متناقض زن و مرد قبل ازدواج که در نهایت میزان انطباق را به درصد بیان کند.
- ۳۰- محاسبه سن بیولوژیک افراد کاربردی و دقیق (روش آزمایشگاهی و...)
- ۳۱- تحقیق درباره احساس خوشبختی و طراحی تست احساس خوشبختی دقیق تر و کامل تر از تست لیولنتز.
- ۳۲- تحقیق درباره افرادی که ممکن است با یک اشتباه یا سهل‌انگاری یا یک تصمیم آنی، خوشبختی و موفقیت خود یا دیگران را به خطر می‌اندازند. نحوه سنجش و امتیاز گذاری در این موضوع به روش علمی.
- ۳۳- تعیین ضریب خدمت برای مشاغل گوناگون بدین معنا که هر شغل با توجه به شرایط خاص خود، چه میزان خدمت، به جامعه ارائه می‌کند. همچنین تعیین ضریب منفی برای شغل‌هایی که مفید نیستند (دعاگری و دلالی و احتکار و...)
- ۳۴- تحقیق درباره میزان ضریب نظر دهی افراد موفق و شایسته با توجه به نمره عمرشان
- ۳۵- تحقیق درباره نظر خرد جمعی درباره ملاک الویت بندی افراد برای استفاده از امکانات پزشکی محدود در مواقع اضطراری که برای همه افراد وجود ندارد مانند اپیدمی‌ها، پیوند اعضا و ... با در نظر داشتن سایر موضوعات اخلاق پزشکی
- ۳۶- تعیین ضریب موفقیت برای شهروندان کشورهای مختلف بر اساس شرایط اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی و سیاسی هر کشور و تأثیر مثبت و منفی این شرایط بر موفقیت مردم آن کشور
- ۳۷- تحقیق و طراحی مدل پیش‌بینی در مورد ارتباط ایده سنجش شایستگی و سامانه رأی‌دهی منطقی با میزان مشارکت مردم در نظام‌های انتخاباتی مختلف.
- ۳۸- تحقیق درباره سبک زندگی و انواع آن و نحوه سنجش و محاسبه امتیاز انواع سبک زندگی
- ۳۹- تحقیق درباره معانی ادبی عناوین دهک‌های موفقیت و ترتیب آن‌ها و انجام تغییرات در صورت نیاز
- ۴۰- تحقیق درباره ارتباط معنی‌دار بین ارتباطات افراد با رفتار آن‌ها (نظریه زیمل درباره پیش‌بینی رفتار افراد)
- ۴۱- تحقیق درباره استخراج آیتم‌های موفقیت و شایستگی از نظام‌های رایج و حاکم بر دنیا مانند شاخص‌های توسعه پایدار، منشور حقوق بشر و نظام دموکراسی و سرمایه‌داری و ...
- ۴۲- تحقیق در مورد رابطه بین عملکرد و شایستگی حکومت‌ها و دولت‌ها با نمره عمر افراد مؤثر و دخیل در آن حکومت یا دولت
- ۴۳- آمار افراد موفق و دارای نمره عمر بالا: در چه محدوده سنی هستند - چه تحصیلاتی دارند - به چه فعالیت‌هایی مشغول‌اند - در کجا زندگی می‌کردند و الآن در کجا زندگی می‌کنند - چه درصدی از آن‌ها دارای تحقیقات و پژوهش هستند - چند درصدشان

مدیر و مسئول هستند و در تصمیم‌گیری‌های کشور نقش دارند - وضعیت اقتصادی و رفاه افراد موفق جامعه چگونه است - چند درصد از افراد موفق و نمره بالا مرد هستند و چند درصد زن - چند درصد افراد موفق قبلاً دارای ۱ یا ۲ شکست بودند.

پیوست ۲- پرسشنامه سنجش رضایت از زندگی مشترک انریچ (مربوط به سؤال ۵۴)

پرسشنامه رضایت از زندگی مشترک انریچ، نخستین بار به ابتکار اولسون، فورنیر و درانکمن در سال ۱۹۸۹ طراحی شده و نام آن از حروف انگلیسی ابتدای کلمات «پربارسازی و تقویت رابطه ارتباط و خشنودی» گرفته شده است. این پرسشنامه برای ارزیابی زمینه‌های پنهان مشکل آفرین یا شناسایی زمینه قوت و پربارسازی رابطه همسری به کار می‌رود و به‌عنوان یک ابزار تشخیصی، برای همسرانی که در جست‌وجوی مشاوره و به دنبال تقویت رابطه خود هستند، نیز استفاده می‌شود.

پرسشنامه انریچ شامل جملاتی درباره جنبه‌های مختلف زندگی است که ممکن است با آن موافق یا مخالف باشید. هر جمله را به‌دقت بخوانید و سپس میزان موافقت یا مخالفت خود را با آن مشخص کنید. پاسخ به سؤالات این پرسشنامه به‌صورت ۵ گزینه‌ای (از کاملاً موافقم تا کاملاً مخالفم) تنظیم شده است. توجه داشته باشید، جواب صحیح یا غلط وجود ندارد و گزینه «نه موافق و نه مخالف» را تنها زمانی علامت بزنید که در موافق یا مخالف بودن خود درباره یک جمله، کاملاً شک و تردید داشته باشید.

ردیف عبارتهای پاسخ به آزمون:

کاملاً موافقم - موافقم - نه موافق و نه مخالف - مخالفم - کاملاً مخالفم

روش محاسبه نمره آزمون:

برای به دست آوردن نمره پرسشنامه لازم است ابتدا نمره هر پرسش را از ۱ تا ۵ به ترتیب برای «کاملاً مخالفم» یا «کاملاً موافقم» به دست آورید. البته توجه کنید که نمره پرسش‌های ۶، ۸، ۱۱، ۱۲، ۱۳، ۱۴، ۱۵، ۱۶، ۱۸، ۱۹، ۲۰، ۲۱، ۲۲، ۲۳، ۲۴، ۳۰، ۳۲، ۳۵، ۳۷، ۳۸، ۳۹، ۴۰، ۴۱، ۴۲، ۴۵، ۴۶، ۴۷ به‌صورت معکوس به دست می‌آید؛ یعنی نمره ۵ برای «کاملاً مخالفم» و نمره ۱ برای «کاملاً موافقم» در نظر گرفته می‌شود. پس‌ازاین کار، نمره‌های مربوط به همه پرسش‌ها را با یکدیگر جمع کنید، به‌این‌ترتیب نمره کل به دست می‌آید. گستره نمرات شما بین ۴۷ تا ۲۳۵ خواهد بود. برای اینکه کارتان راحت‌تر شود در هر خانه امتیاز مربوطه را نوشته‌ایم پس فقط کافی است مجموع خانه‌های علامت زده را با یکدیگر جمع کنید.

سؤالات آزمون:

- ۱- من و همسرم کاملاً همدیگر را درک می‌کنیم. ۱ ۲ ۳ ۴ ۵
- ۲- همسرم خلق‌وخوی مرا کاملاً درک می‌کند و آن‌ها را قبول دارد. ۱ ۲ ۳ ۴ ۵
- ۳- هرگز حتی یک‌لحظه از رابطه با همسرم تأسف نخورده‌ام. ۱ ۲ ۳ ۴ ۵
- ۴- از ویژگی‌ها و عادات شخصی همسرم راضی هستم. ۱ ۲ ۳ ۴ ۵
- ۵- از اینکه در زندگی مشترکمان مسئولیت‌های خود را خوب ایفا می‌کنیم خوشحالیم ۱ ۲ ۳ ۴ ۵
- ۶- روابطم با همسرم خوب نیست و احساس می‌کنم مرا درک نمی‌کند. ۵ ۴ ۳ ۲ ۱
- ۷- از شیوه تصمیم‌گیری در مورد چگونگی حل‌وفصل اختلاف‌هایمان بسیار خشنودم. ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

- ۸- از وضعیت اقتصادی خانواده و تصمیم‌گیری‌های مربوط به آن راضی نیستم. ۵۴۳۲۱
- ۹- از شیوه برنامه‌ریزی برای اوقات فراغت و صرف وقت در کنار همسر بسیار خشنودم. ۱۲۳۴۵
- ۱۰- از شیوه ابراز عشق و احساسات و نیز رابطه زناشویی با همسر بسیار خشنودم. ۱۲۳۴۵
- ۱۱- از شیوه ایفای نقش و مسئولیت خود و همسر به‌عنوان والدین راضی نیستم. ۵۴۳۲۱
- ۱۲- گاهی همسر قابل‌اطمینان نیست و همیشه خط‌مشی خود را دنبال می‌کند. ۵۴۳۲۱
- ۱۳- همسر گاهی حرف‌هایی می‌زند که باعث تحقیر من می‌شود. ۵۴۳۲۱
- ۱۴- هنگام در میان گذاشتن مشکلات با همسر، معمولاً فکر می‌کنم او مرا درک نمی‌کند. ۵۴۳۲۱
- ۱۵- در تصمیم‌گیری‌های مالی مشکل دارم. ۵۴۳۲۱
- ۱۶- اینکه نمی‌توانم بدون اجازه همسر پول خرج کنم مرا آزار می‌دهد. ۵۴۳۲۱
- ۱۷- تا زمانی که همسر در کنارم نباشد به من خوش نمی‌گذرد. ۱۲۳۴۵
- ۱۸- از اینکه همسر رابطه زناشویی را به‌صورت غیرمنصفانه قبول یا رد کند ناراحت می‌شوم. ۵۴۳۲۱
- ۱۹- اختلاف نظر درباره اینکه تا چه اندازه باید به فرزندانمان برسیم برای ما به‌صورت یک مشکل درآمده است. ۵۴۳۲۱
- ۲۰- من احساس می‌کنم والدینمان مشکلاتی را در زندگی ما به وجود می‌آورند. ۵۴۳۲۱
- ۲۱- من و همسر در اینکه چگونه به اعتقادات مذهبی‌مان عمل کنیم اختلاف نظر داریم. ۵۴۳۲۱
- ۲۲- گاهی همسر خیلی کله‌شق است. ۵۴۳۲۱
- ۲۳- گاهی می‌ترسم نیاز خود را از همسر درخواست کنم. ۵۴۳۲۱
- ۲۴- گاهی درباره مسائل جزئی جروبحث‌های جدی داریم. ۵۴۳۲۱
- ۲۵- از شیوه تصمیم‌گیری درباره میزان پس‌اندازمان بسیار راضی هستم. ۱۲۳۴۵
- ۲۶- به نظر می‌رسد من و همسر به میهمانی‌ها و فعالیت‌های اجتماعی یکسانی علاقه‌مند باشیم. ۱۲۳۴۵
- ۲۷- از میزان ابراز عشق و محبت پیش از رابطه زناشویی از سوی همسر راضی هستم. ۱۲۳۴۵
- ۲۸- من و همسر در چگونگی کنترل رفتار فرزندانمان توافق داریم. ۱۲۳۴۵
- ۲۹- ما به‌قدر کافی با اقوام و دوستانمان وقت صرف می‌کنیم. ۱۲۳۴۵
- ۳۰- من معتقدم که در زندگی مشترک دچار اختلاف عقیدتی هستیم. ۵۴۳۲۱
- ۳۱- دیر آمدن همسر به منزل مرا آزار می‌دهد. ۱۲۳۴۵
- ۳۲- ای‌کاش همسر بیشتر مایل بود مرا شریک احساساتش کند. ۵۴۳۲۱
- ۳۳- برای پرهیز از درگیری با همسر دست به هر کاری می‌زنم. ۱۲۳۴۵
- ۳۴- من و همسر از نقاط ضعف یکدیگر مطلعیم و در نتیجه آن‌ها برای ما مشکل جدی به شمار نمی‌رود. ۱۲۳۴۵
- ۳۵- تصور نمی‌کنم همسر برای تفریح و گذراندن اوقات بیکاری‌اش همراه من فرصت یا توان کافی داشته باشد. ۵۴۳۲۱
- ۳۶- ما به دنبال یافتن راه‌هایی هستیم تا روابط زناشویی خود را لذت‌بخش‌تر کنیم. ۱۲۳۴۵
- ۳۷- به نظر می‌رسد که رسیدگی به امور بچه‌ها علت اصلی ایجاد مشکلات در روابط ماست. ۵۴۳۲۱
- ۳۸- از اینکه وقتم را با بستگان همسر صرف کنم لذت نمی‌برم. ۵۴۳۲۱
- ۳۹- من و همسر درباره بعضی آموخته‌های مذهبی توافق نداریم. ۵۴۳۲۱
- ۴۰- گاهی همسر خیلی مستبد می‌شود. ۵۴۳۲۱

- ۴۱ - گاهی فکر می‌کنم کشمکش‌های بین من و همسر هم‌چنان ادامه دارد و پایان نخواهد یافت. ۵ ۴ ۳ ۲ ۱
- ۴۲ - گاهی باور کردن تمام حرف‌های همسرم برایم غیرممکن است. ۵ ۴ ۳ ۲ ۱
- ۴۳ - از اینکه همسرم علاقه‌ها و سرگرمی‌های شخصی کافی ندارد نگران هستم. ۱ ۲ ۳ ۴ ۵
- ۴۴ - هنگام صحبت درباره مسائل زناشویی با همسرم کاملاً احساس راحتی می‌کنم. ۱ ۲ ۳ ۴ ۵
- ۴۵ - از زمانی که صاحب فرزند شده‌ایم به‌عنوان یک زوج برای باهم بودن به‌ندرت فرصت کافی داریم. ۵ ۴ ۳ ۲ ۱
- ۴۶ - همسرم زیادی وقتش را با دوستان و اقوامش می‌گذراند. ۵ ۴ ۳ ۲ ۱
- ۴۷ - من و همسرم به خاطر اعتقادات مذهبی‌مان احساس محدودیت می‌کنیم. ۵ ۴ ۳ ۲ ۱

تحلیل آزمون:

اگر به‌درستی امتیاز آزمون خود را محاسبه کرده باشید، نمره شما عددی بین ۴۷ تا ۲۳۵ خواهد بود. با توجه به اینکه هر سؤال امتیازی بین یک تا پنج دارد، امتیازات را می‌توان به این شرح تفسیر کرد:

اگر امتیاز به‌دست‌آمده از ۴۷ تا ۹۴ بوده است:

متأسفانه در مجموع باید گفت شما به‌طور کلی از زندگی خود ناراضی هستید. بد نیست از همسران هم بخواهید در این آزمون شرکت کند و با توجه به آنچه در ادامه می‌آید نقاط ضعف زندگی مشترک خود را بیابید و با کمک یک مشاور متخصص و امین برای رفع خواسته‌ها و نیازهایتان بکوشید.

اگر امتیاز به‌دست‌آمده از ۹۵ تا ۱۴۱ بوده است:

هرچند نمی‌توان عنوان «کاملاً ناراضی» را به وضعیت زندگی شما داد اما اگر بخواهیم نگاهی واقع‌بینانه داشته باشیم باید بگوییم شما تقریباً از وضعیت زندگی مشترکتان ناراضی هستید، با این حال شما و همسران نسبت به گروه اول وضعیت بهتری دارید و با کمی حوصله و گذشت و البته با مطالعه به‌منظور آشنایی با مهارت‌های همسررداری می‌توانید زندگی مشترک بهتری را تجربه کنید.

اگر امتیاز به‌دست‌آمده از ۱۴۲ تا ۱۸۸ بوده است:

در یک کلمه می‌توان میزان رضایت شما از زندگی مشترکتان را چنین بیان کنیم که شما از زندگی کردن با همسران زیر یک سقف تقریباً راضی هستید. هرچند ممکن است در برخی موارد اختلافاتی وجود داشته باشد اما در مجموع کیفیت زندگی شما تقریباً مناسب است

اگر امتیاز به‌دست‌آمده از ۱۸۹ تا ۲۳۵ بوده است:

تبریک می‌گوییم، شما جزو گروهی هستید که رضایت کاملی از زندگی زناشویی خود دارید. موفقیت شما در زندگی مدیون دو اصل مهم است. اول انتخاب درست همسر با در نظر گرفتن معیارهای اساسی و منطقی و دوم به‌کارگیری مهارت همسررداری در زندگی مشترک از جمله ابراز محبت و عشق، کنترل خشم، عفو و گذشت، کیفیت بخشیدن به روابط زناشویی و...

پیوست ۳ - تست سنجش احساس خوشبختی دکتر تنو لنتر مربوط به سؤال ۵۷: (دیداتو، ۲۰۱۰) [۲۴]

خوشبختی، موضوعی نسبی است. بعضی از مردم اگر در غار زندگی کنند راضی هستند و برخی دیگر اگر در قصر هم باشند، بازهم ناراحت‌اند. در تمام تاریخ، اندیشمندان درباره معنای خوشبختی بررسی کرده‌اند. اگر می‌خواهید، بدانید که نسبت به دیگران چقدر خوشبخت هستید، پرسشنامه زیر را با جواب‌های درست یا غلط تکمیل کنید:

۱- وقتی مسابقه‌ای را می‌بازم از آن لذت نمی‌برم.

۲- وقتی کسی درباره من لطیفه‌ای می‌گوید از آن لذت می‌برم.

۳- وقتی کسی از دوستانم در حضور من جایزه‌ای را می‌برد، خوشحال می‌شوم.

۴- اگر کسی در صف از من جلو بزند، اعتراض می‌کنم.

۵- خیلی زود از سرگرمی‌ها و تفریحات حوصله‌ام سر می‌رود.

۶- اغلب روزها خیال‌پردازی می‌کنم.

۷- آرزوهای زیادی دارم.

۸- بیش‌ازاندازه چاق هستم.

۹- از خواندن رمان لذت می‌برم.

۱۰- از خوابیدن متنفرم.

۱۱- فکر می‌کنم جذاب هستم.

۱۲- انتقادات را به‌خوبی پذیرا می‌شوم.

محاسبه امتیازات: با توجه به جواب‌های زیر، در ازای هر جواب مشابه به خود یک امتیاز بدهید.

۱ غلط - ۲ درست - ۳ درست - ۴ غلط - ۵ غلط - ۶ غلط - ۷ غلط - ۸ غلط - ۹ درست - ۱۰ غلط

۱۱ درست - ۱۲ درست

امتیاز ۱۲ - ۹: شما نسبت به دیگران تقریباً انسان خوشبختی هستید. میان انتظاری که از زندگی دارید و آنچه از آن می‌گیرید، تعادلی برقرار کرده‌اید. اشخاص با امتیاز بالا، از تعادل اجتماعی خوبی بهره‌مندند. شما از آن جهت مورد توجه دیگران قرار دارید که از سیاست «زندگی کن و بگذار زندگی کنند» پیروی می‌کنید.

امتیاز ۸ - ۵: شما فراز و نشیب‌های خودتان را دارید؛ اما در اغلب مواقع به شکل متعادل و متوسطی خوشبخت هستید. اشتیاق سوزانی برای تغییر دادن زندگی‌تان ندارید. شما اگر با اشخاص خوشبخت‌تر از خود معاشرت کنید در وضعیت بهتری قرار می‌گیرید.

امتیاز ۴ - ۰: می‌توانید به مراتب خوشبخت‌تر از این باشید. جواب‌های خود را مرور کنید. سعی کنید، ببینید چه می‌توانید بکنید تا از اینکه هستید بهتر شوید.

توضیحات - این پرسشنامه بر اساس اهتمام دکتر تنو لنتر، مدیر سابق انجمن پژوهش‌های شخصیتی در سن لوییز میسوری تهیه شده است. دکتر لنتر بزرگ‌ترین پژوهش درباره خوشبختی را انجام داده. اشخاصی که مورد بررسی قرار گرفتند زنان و مردانی بودند که طیف سنی ۱۶ تا ۵۰ سال را تشکیل می‌دادند. حداقل تحصیلات این اشخاص ۱۲ سال بود. دکتر لنتر بر اساس ارقام و اطلاعاتی که به دست آورد به «معیار خوشبختی» دست یافت. مباحث دوازده‌گانه زیر را به دقت بخوانید تا در این مورد اطلاعات بهتری به دست آورید

۱- غلط - انسان خوشبخت حتی اگر چیزی را از دست بدهد، بازهم خودش را دوست دارد. او می‌داند که خصوصیات مطلوب و تحسین‌برانگیز دیگری دارد و با اتکا به آن‌ها برای خود تصویر ذهنی مثبتی درست می‌کند.

۲- درست - اشخاص خوشبخت به راحتی بیشتری می‌توانند به خودشان بخندند، زیرا از تصویر ذهنی مطلوبی برخوردارند. آن‌ها خودشان را بیش از اندازه جدی نمی‌گیرند.

۳- درست - انسان شاد و خوشبخت با دیگران برخوردی همدلانه دارد. او به قدر کافی احساس خوب دارد و از این حیث به کسی غبطه نمی‌خورد.

۴- غلط - انسان خوشبخت می‌تواند تا حدودی رفتارهای ناخوشایند دیگران را تحمل کند.

۵- غلط - نسبت به کسی که خشنود و خوشحال نیست، انسان خوشبخت از انعطاف لازم برخوردار است. او به راحتی مأیوس نمی‌شود. می‌تواند زمان‌های ناراحتی را تحمل کند و به هدف‌های خود برسد.

۶- غلط - انسان خوشبخت برای جبران ذهنیتی بد در خیال فرو نمی‌رود.

۷- غلط - افراد خوشبخت آرزوهای زیادی ندارند و با آنچه دارند، راضی هستند.

۸- غلط - اگر خوشبخت باشید، در چیزی افراط نمی‌کنید. افراد پرخور اغلب احساس خوشبختی نمی‌کنند.

۹- درست - افراد خوشبخت آن قدر انعطاف‌پذیر هستند که از واقعیت فاصله بگیرند و از تصورات دیگران لذت ببرند.

۱۰- غلط - دلیل روشن نیست اما اشخاص خوشبخت به راحتی بیشتر می‌خوابند. شاید برای آنان که احساس خوشبختی نمی‌کنند، پایان دادن به روز از آن رو سخت است که لحظات لذت‌بخش کافی را تجربه نکرده‌اند. از این رو دیرتر می‌خوابند تا شاید لحظه خوشایندی را تجربه کنند.

۱۱- درست - افراد خوشبخت پذیرای خود هستند و در مقام لعن و نفرین خود حرف نمی‌زنند. افراد غیر خوشبخت اغلب تصویر جسمانی بدی دارند و درباره خود اندیشه منفی دارند.

۱۲- درست - افراد خوشبخت وقتی اشکالاتشان برملا می‌شود، چیزی از خود کم نمی‌کنند. آن‌ها می‌توانند بدون اینکه حالت تدافعی بگیرند، انتقادات را قبول کنند. (دیداتو، ۲۰۱۰)

پیوست ۴ - تست سنجش میزان سلطه جویی

- ۱- می‌توانم از کنار یک نگهبان بگذرم و احساس ناراحتی نکنم.
درست (۱ امتیاز) غلط (۰ امتیاز)
- ۲- من یک سخنران را مورد سؤال قرار داده‌ام.
درست (۱ امتیاز) غلط (۰ امتیاز)
- ۳- می‌توانم به راحتی از کسی که خواسته‌ام کاری را انجام دهد و برخلاف توانایی‌اش آن کار را انجام نداده، بازخواست کنم.
درست (۰ امتیاز) غلط (۱ امتیاز)
- ۴- از اینکه با غریبه‌ای سر صحبت را بازکنم ناراحت می‌شوم.
درست (۰ امتیاز) غلط (۱ امتیاز)
- ۵- می‌توانم اشخاصی را که در گردهمایی دورهم جمع شده‌اند به یکدیگر معرفی کنم.
درست (۱ امتیاز) غلط (۰ امتیاز)
- ۶- می‌توانم بدون اینکه احساس گناه کنم در صف صندوق جلو بزنم.
درست (۱ امتیاز) غلط (۰ امتیاز)
- ۷- وقتی رانندگی می‌کنم برایم مهم نیست که صفی طولانی از اتومبیل‌ها را دنبال کنم.
درست (۰ امتیاز) غلط (۱ امتیاز)
- ۸- وقتی با دوستانم در رستوران غذا می‌خورم، اگر پیشخدمت غذای کمتری برایم بیاورد به او اعتراض می‌کنم. درست (۱ امتیاز) غلط (۰ امتیاز)

۹- وقتی با کسی اختلاف دارم با او تماس نمی‌گیرم. صبر می‌کنم تا ابتدا او با من تماس بگیرد.
درست (۱ امتیاز) غلط (۰ امتیاز)

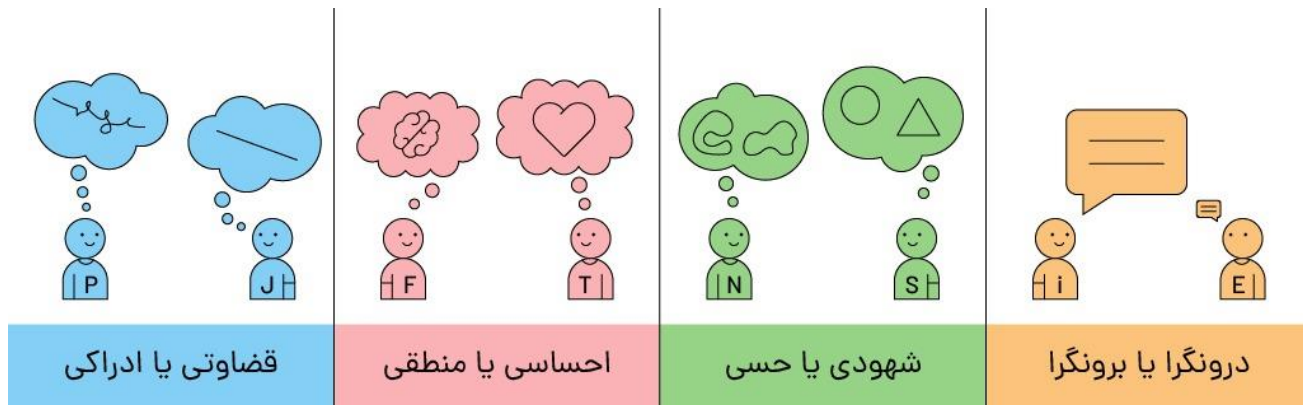
۱۰- دوست دارم به دیگران بگویم که کارشان را چگونه انجام بدهند.
درست (۱ امتیاز) غلط (۰ امتیاز)

تفسیر نتایج تست میزان تسلط بر دیگران:

شما در تسلط ضعیف و در تسلیم شدن قوی هستید. اگر این طرز زندگی کردن را دوست دارید که عالی است؛ اما اگر این طرز برخورد با مسائل را دوست ندارید، به مشاوران و روان‌درمانگران مراجعه کنید تا در این زمینه به خواست خود برسید.	امتیاز ۰ تا ۴
میل به سلطه و تسلیم شدن در شما در حد متوسط است.	امتیاز ۵ تا ۷
شما به تسلط یافتن بهای فراوان می‌دهید. اگر دیگران این را در شما بپسندند و به شما امتیاز بدهند که عالی است؛ اما اگر غیرازاین باشد بهتر است به دیگران فرصت بدهید که گاهی در شمار برندگان قرار گیرند.	امتیاز ۸ تا ۱۰

پیوست ۵ - تست سنجش تیپ شخصیت MBTI (دیداتو، ۲۰۱۰) [۲۴]

چهار مؤلفه اصلی در تست شخصیت MBTI

این تست در بسیاری از مراکز مشاوره مورد استفاده قرار می‌گیرد. آیا تا به حال شنیده‌اید که فردی شخصیت خود را با برچسب INTJ یا ESTP توصیف نماید؟ آیا از خود سؤال کرده‌اید که این کدها که شبیه رمز چهاررقمی می‌باشد، چیست؟ آنچه این افراد برای شناخت خود به آن مراجعه نموده‌اند نوع شخصیت آن‌ها بر اساس شاخص Myers-Briggs (MBTI) است. تست شخصیت مایرز بریگز یک ابزار خود گزارشی است که برای شناسایی نوع شخصیت، نقاط قوت و ترجیحات شخصی طراحی شده است. این پرسشنامه توسط ایزابل مایرز و مادرش کاترین بریگز بر اساس کارشان با نظریه کارل یونگ در مورد شخصیت‌ها تهیه شده است. امروزه تست شخصیت MBTI یکی از پرکاربردترین ابزارهای روان‌شناختی در جهان است.

تست شخصیت شناسی MBTI و ۱۶ تیپ شخصیتی

بر اساس پاسخ سؤالات موجود، افراد به‌عنوان یکی از ۱۶ نوع شخصیت شناخته می‌شوند. هدف MBTI این است که به پاسخ‌دهندگان اجازه دهد شخصیت خود را در جنبه‌های مختلف از جمله نقاط قوت، ضعف، ترجیحات شغلی، سازگاری با افراد دیگر و ... بیشتر کشف و درک کنند. نوع شخصیتی هیچ فردی "بهترین" یا "بهتر" از شخصیت‌های دیگر نیست. این ابزاری نیست که به دنبال اختلال عملکرد یا ناهنجاری باشد. در عوض، هدف آن صرفاً کمک به شما به منظور یادگیری بیشتر در مورد خودتان است. این پرسشنامه از چهار مقیاس مختلف تشکیل شده است: تست MBTI از شهرت بالایی برخوردار است و در آمریکا تقریباً دو میلیون نفر سالانه از آن برای خودشناسی استفاده می‌کنند.

برونگرایی - (E) درون‌گرایی (I)

دوگانگی برون‌گرایی-درون‌گرایی برای اولین بار توسط یونگ در تئوری شخصیت خود به‌عنوان روشی برای توصیف چگونگی پاسخ و تعامل مردم با دنیای اطراف خود مورد بررسی قرار گرفت. در حالی که این اصطلاحات برای اکثر مردم آشنا است، شیوه استفاده از آن‌ها در اینجا تا حدودی با کاربرد محبوب آن‌ها متفاوت است. برون‌گراها "بیرونی" هستند و تمایل به عمل‌گرا بودن دارند، از تعامل اجتماعی مکرر لذت می‌برند و بعد از گذراندن وقت با دیگران احساس انرژی می‌کنند. درون‌گرایان "به سمت درون" هستند و تمایل دارند که به فکر کردن بپردازند، از تعامل‌های اجتماعی عمیق و معنادار لذت ببرند. همه ما تا حدودی برون‌گرایی و درون‌گرایی را در صحنه زندگی به نمایش می‌گذاریم، اما در بیشتر ما یک جنبه غالب بوده و یا اولویت بیشتری دارد.

حسی - (S) شهودی (N)

این مقیاس شامل بررسی چگونگی جمع‌آوری اطلاعات از دنیای اطراف خود است. درست مثل برون‌گرایی و درون‌گرایی، همه افراد بسته به موقعیت، مدتی را صرف حس کردن یا شهود کردن می‌کنند. بر اساس تست MBTI، مردم تمایل دارند برای جمع‌آوری اطلاعات یک مورد را بیشتر به کار گیرند. افرادی که حسی هستند توجه زیادی به واقعیت دارند، به‌ویژه به آنچه می‌توانند از حواس پنج‌گانه خود درک نمایند. آن‌ها تمایل دارند که روی واقعیت‌ها و جزئیات تمرکز کنند و از تجربه عینی لذت ببرند. کسانی که شهود را ترجیح می‌دهند بیشتر به مواردی مانند الگوها و برداشتها توجه می‌کنند. آن‌ها از تفکر درباره مسائل و جنبه‌های انتزاعی لذت می‌برند.

منطقی - (T) احساسی (F)

این مقیاس به نحوه تصمیم‌گیری افراد بر اساس اطلاعاتی که از عملکردهای حسی یا شهودشان جمع‌آوری می‌شود، متمرکز شده است. افرادی که تفکر را ترجیح می‌دهند بیشتر بر واقعیت‌ها و داده‌های عینی تأکید می‌کنند. آن‌ها هنگام تصمیم‌گیری گزینه‌های سازگار، منطقی و غیر فردی را در نظر می‌گیرند. کسانی که سبک احساسی دارند در تصمیم‌گیری به هنگام رسیدن به نتیجه به احتمال زیاد افراد و احساسات را در نظر می‌گیرند.

قضای - (J) ادراکی (P)

مقیاس نهایی شامل چگونگی تمایل مردم به مقابله با جهان است. کسانی که به سمت قضاوت تمایل دارند، ساختار و تصمیمات محکم را ترجیح می‌دهند. افرادی که بر اساس ادراک عمل می‌کنند بازتر، انعطاف‌پذیر و سازگارتر هستند. این دو گرایش با مقیاس‌های دیگر تعامل دارند.

منطقی یا احساسی؟ حسی یا شهودی؟

پس از ارزیابی فرد در چهار جفت صفت، هر نوع شخصیتی با کد چهار حرف خود فهرست می‌شود:

چرا تست شخصیت MBTI ابزاری مهم برای ارزیابی شخصیت است؟

گرفتن شاخص Myers-Briggs Type می‌تواند بینش زیادی در شخصیت شما ایجاد کند، به همین دلیل است که این ابزار بسیار محبوب شده است. حتی بدون در اختیار داشتن پرسشنامه کتبی، احتمالاً می‌توانید بلافاصله برخی از این ویژگی‌ها را در خودتان تشخیص دهید. طبق گفته بنیاد مایرز و بریگز، لازم است به یاد داشته باشید که همه انواع برابر هستند و هر نوع دارای ارزش است. برای مثال هنگام کار در موقعیت‌های گروهی در مدرسه یا محل کار، به‌عنوان مثال شناخت نقاط قوت خود و درک نقاط قوت دیگران می‌تواند بسیار کمک‌کننده باشد. وقتی در تلاش هستید پروژه خود را با سایر اعضای یک گروه به اتمام برسانید، ممکن است متوجه شوید که برخی اعضای گروه در انجام اقدامات خاص ماهر و بااستعداد هستند. با شناختن این اختلافات، گروه می‌تواند وظایف بهتری را تعیین کرده و در دستیابی به اهداف خود باهم همکاری کنند. *تست شخصیت MBTI را در سایتهای مختلف مانند ای سنج با تفسیر کامل و متفاوت قابل مشاهده است*

چرا تست شخصیت MBTI نسبت به تست های شخصیت دیگر متفاوت است؟

در پاسخ به این سؤال باید بگوییم که اولاً آزمون MBTI صرفاً یک "تست" به معنای واقعی نیست! پاسخ صحیح یا غلط وجود ندارد و یک نوع شخصیتی در آن بهتر از نوع دیگر نیست. هدف از این شاخص ارزیابی سلامت روان یا ارائه هر نوع تشخیص نیست. همچنین برخلاف بسیاری از انواع دیگر ارزیابی‌های روانی، نتایج شما برخلاف هیچ هنجاری مقایسه نمی‌شود. هدف این ابزار به جای بررسی نتایج در مقایسه با نتایج سایر افراد، ارائه اطلاعات بیشتر در مورد شخصیت منحصر به فرد خود شماست.

افراد گروه های زیر جزء تیپ های مکمل شما هستند. ممکن است در ابتدا با این افراد نقاط مشترکی نیابید، اما معمولاً وقتی یکدیگر را بیشتر می‌شناسید، به نقاط مشترک زیادی می‌رسید و احتمالاً آموزگاران خوبی برای هم شده و به پیشرفت یکدیگر کمک می‌کنید.

ENFJ

ESFJ

INTJ

ISFP

مطلوب ترین موفقیت در زندگی ، موفقیت نسبی در تمام ابعاد است و لزوم سنجش آن در یک مجموعه احساس می شود که ایده سنجش شایستگی ، ابزار سنجش موفقیت را برای سنجش موفقیتها ، مفید بودن و شایستگی های افراد ، طراحی نموده است . این ایده که نتیجه چند سال تحقیق ، بروش مطالعه متون علمی ، مصاحبه با افراد موفق و متخصص و الهام از مکاتب و نظامهای مختلف می باشد ، هم یک ایده جدید برای تحقق شایسته سالاری است و هم یک شیوه زندگی اجتماعی جدید را ارائه می کند و با نگاه نتیجه نگر، اصل شایستگی را از زندگی فردی و ازدواج ، تا ارتباطات اجتماعی و حکمرانی دخیل و عجین می کند و برای افراد جامعه ، با توجه به مجموع ابعاد اقتصادی ، اجتماعی ، اخلاقی و زیست محیطی ، جایگاه اجتماعی ایجاد می کند . ابزار سنجش موفقیت ، افراد جامعه را می سنجد و برای موفقیت ها و شایستگی های مستند و قابل اثبات آنها ، نمراتی می دهد که مجموع این نمرات ، نمره عمر نام دارد و بیانگر میزان ، نوع و عنوان موفقیتها ، خدمات و شایستگی های افراد در جامعه میباشد و شامل دو نوع: نمره عمر موفقیت و نمره عمر شایستگی است که هر کدام کاربرد خاص خود را دارند. خروجی ابزار سنجش موفقیت، افراد با موفقیتها و شایستگی های مختلف و دارای نمره عمر متفاوتی هستند که افراد موفق و شایسته با نمره عمر بالاتر ، تحت نام شایسته های ملی در دهکهای مختلف قرار می گیرند که هر دهک دارای یک ضریب نظر دهی در ارتباطات اجتماعی و انتخابات سیاسی می باشد ؛ بدیهی است که هرچه نمره عمر فرد بیشتر باشد، ضریب نظر دهی بالاتری دارد و رای و نظر او در انتخابات و ارتباطات اجتماعی، غالب تر و نافذ تر است.